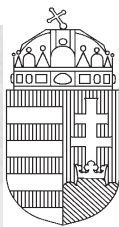

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

AZ IGAZSÁGÜGYI
ÉS RENDÉSZETI MINISZTERIUM
HIVATALOS LAPJA

BUDAPEST,
2008. DECEMBER 31.

FELHÍVÁS!

Felhívjuk tisztelt Előfizetőink figyelmét a közlőny utolsó oldalán közzétett tájékoztatóra és a 2009. évi előfizetési árainkra

TARTALOM

Oldal

TÖRVÉNYEK

2008: LXIII. tv. az Európa Tanács pénzmosásról, a bűncselekményből származó jövedelmek felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról, valamint a terrorizmus finanszírozásáról szóló, Varsóban, 2007. május 16-án kelt Egyezménye kihirdetéséről, valamint a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény módosításáról	1387
2008: LXVI. tv. a Magyar Köztársaság Kormánya és az Amerikai Egyesült Államok Kormánya között a bűncselekmények megelőzése és az ellenük való küzdelem terén folytatott együttműködés fokozásáról szóló Megállapodás kihirdetéséről	1421
2008: LXXI. tv. a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény, valamint a Kossuth-díjról és a Széchenyi-díjról szóló 1990. évi XII. törvény módosításáról	1431

A KORMÁNY RENDELETEI

260/2008. (XI. 3.) Korm. r. az állami vezetők és a köztisztviselők jutalmazásának egyes átmeneti szabályairól	1434
---	------

A KORMÁNY TAGJAINAK RENDELETEI

24/2008. (XI. 14.) IRM r. a Vas Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet átszervezéséről és az azzal érintett intézetekre vonatkozó rendeletek módosításáról, hatályon kívül helyezéséről	1434
25/2008. (XI. 18.) IRM r. az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet módosításáról	1436
26/2008. (XI. 20.) IRM r. az igazságügyi és rendészeti miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló szakmai vizsga szervezésére feljogosított intézményekről	1469

A tartalomjegyzék az 1386. oldalon folytatódik.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

131/2008. (XI. 3.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	1473
132/2008. (XI. 6.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	1476
144/2008. (XI. 26.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	1482

JOGSZABÁLYMUTATÓ

A Magyar Közlönyben 2008. november 1. napjától 2008. november 30. napjáig közzétett jogszabályok jegyzéke	1517
---	------

UTASÍTÁSOK

19/2008. (HÉ 46.) IRM ut. a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról	1524
20/2008. (HÉ 48.) IRM ut. az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium 2008. évi költségvetési fejezeti kezelésű előirányzatainak felhasználásáról szóló Szabályzatának kiadásáról szóló 11/2008. (IK 3.) IRM utasítás módosításáról	1552

TÁJÉKOZTATÓK

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium szeptemberi személyügyi hírei	1566
Pályázati felhívások	1567
Igazolvány érvénytelenítése	1570

KÖZLÖNY

§

Törvények

2008. évi LXIII.

törvény

az Európa Tanács pénzmosásról, a bűncselekményből származó jövedelmek felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról, valamint a terrorizmus finanszírozásáról szóló, Varsóban, 2005. május 16-án kelt Egyezménye kihirdetéséről, valamint a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény módosításáról

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad az Európa Tanács pénzmosásról, a bűncselekményből származó jövedelmek felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról, valamint a terrorizmus finanszírozásáról szóló, Varsóban, 2005. május 16-án kelt Egyezménye (a továbbiakban: Egyezmény) kötelező hatályának elismerésére.

2. § Az Országgyűlés az Egyezményt e törvénnyel kihirdeti.

3. § Az Egyezmény hiteles angol nyelvű szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Council of Europe Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime and on the Financing of Terrorism

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other Signatories hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members;

Convinced of the need to pursue a common criminal policy aimed at the protection of society;

Considering that the fight against serious crime, which has become an increasingly international problem, calls for the use of modern and effective methods on an international scale;

Believing that one of these methods consists in depriving criminals of the proceeds from crime and instrumentalities;

Considering that for the attainment of this aim a well functioning system of international co-operation also must be established;

Bearing in mind the Council of Europe Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime (ETS No. 141 – hereinafter referred to as „the 1990 Convention”);

Recalling also Resolution 1373(2001) on threats to international peace and security caused by terrorist acts adopted by the Security Council of the United Nations on 28 September 2001, and particularly its paragraph 3.d;

Recalling the International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism, adopted by the General Assembly of the United Nations on 9 December 1999 and particularly its Articles 2 and 4, which oblige States Parties to establish the financing of terrorism as a criminal offence;

Convinced of the necessity to take immediate steps to ratify and to implement fully the International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism, cited above,

Have agreed as follows:

CHAPTER I USE OF TERMS

Article 1 Use of terms

For the purposes of this Convention:

a „proceeds” means any economic advantage, derived from or obtained, directly or indirectly, from criminal offences. It may consist of any property as defined in subparagraph b of this article;

b „property” includes property of any description, whether corporeal or incorporeal, movable or immovable, and legal documents or instruments evidencing title to or interest in such property;

c „instrumentalities” means any property used or intended to be used, in any manner, wholly or in part, to commit a criminal offence or criminal offences;

d „confiscation” means a penalty or a measure, ordered by a court following proceedings in relation to a criminal offence or criminal offences resulting in the final deprivation of property;

e „predicate offence” means any criminal offence as a result of which proceeds were generated that may become the subject of an offence as defined in Article 9 of this Convention;

f „financial intelligence unit” (hereinafter referred to as „FIU”) means a central, national agency responsible for receiving (and, as permitted, requesting), analysing and disseminating to the competent authorities, disclosures of financial information

i concerning suspected proceeds and potential financing of terrorism, or

* A törvényt az Országgyűlés a 2008. október 20-i ülésnapján fogadta el.

ii required by national legislation or regulation, in order to combat money laundering and financing of terrorism;

g „freezing” or „seizure” means temporarily prohibiting the transfer, destruction, conversion, disposition or movement of property or temporarily assuming custody or control of property on the basis of an order issued by a court or other competent authority;

h „financing of terrorism” means the acts set out in Article 2 of the International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism, cited above.

CHAPTER II FINANCING OF TERRORISM

Article 2

Application of the Convention to the financing of terrorism

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable it to apply the provisions contained in Chapters III, IV and V of this Convention to the financing of terrorism.

2 In particular, each Party shall ensure that it is able to search, trace, identify, freeze, seize and confiscate property, of a licit or illicit origin, used or allocated to be used by any means, in whole or in part, for the financing of terrorism, or the proceeds of this offence, and to provide co-operation to this end to the widest possible extent.

CHAPTER III MEASURES TO BE TAKEN AT NATIONAL LEVEL

SECTION 1 GENERAL PROVISIONS

Article 3

Confiscation measures

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable it to confiscate instrumentalities and proceeds or property the value of which corresponds to such proceeds and laundered property.

2 Provided that paragraph 1 of this article applies to money laundering and to the categories of offences in the appendix to the Convention, each Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that paragraph 1 of this article applies

a only in so far as the offence is punishable by deprivation of liberty or a detention order for a maximum

of more than one year. However, each Party may make a declaration on this provision in respect of the confiscation of the proceeds from tax offences for the sole purpose of being able to confiscate such proceeds, both nationally and through international cooperation, under national and international tax-debt recovery legislation; and/or

b only to a list of specified offences.

3 Parties may provide for mandatory confiscation in respect of offences which are subject to the confiscation regime. Parties may in particular include in this provision the offences of money laundering, drug trafficking, trafficking in human beings and any other serious offence.

4 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to require that, in respect of a serious offence or offences as defined by national law, an offender demonstrates the origin of alleged proceeds or other property liable to confiscation to the extent that such a requirement is consistent with the principles of its domestic law.

Article 4

Investigative and provisional measures

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable it to identify, trace, freeze or seize rapidly property which is liable to confiscation pursuant to Article 3, in order in particular to facilitate the enforcement of a later confiscation.

Article 5

Freezing, seizure and confiscation

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that the measures to freeze, seize and confiscate also encompass:

a the property into which the proceeds have been transformed or converted;

b property acquired from legitimate sources, if proceeds have been intermingled, in whole or in part, with such property, up to the assessed value of the intermingled proceeds;

c income or other benefits derived from proceeds, from property into which proceeds of crime have been transformed or converted or from property with which proceeds of crime have been intermingled, up to the assessed value of the intermingled proceeds, in the same manner and to the same extent as proceeds.

Article 6

Management of frozen or seized property

Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to ensure proper

management of frozen or seized property in accordance with Articles 4 and 5 of this Convention.

Article 7

Investigative powers and techniques

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its courts or other competent authorities to order that bank, financial or commercial records be made available or be seized in order to carry out the actions referred to in Articles 3, 4 and 5. A Party shall not decline to act under the provisions of this article on grounds of bank secrecy.

2 Without prejudice to paragraph 1, each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable it to:

a determine whether a natural or legal person is a holder or beneficial owner of one or more accounts, of whatever nature, in any bank located in its territory and, if so obtain all of the details of the identified accounts;

b obtain the particulars of specified bank accounts and of banking operations which have been carried out during a specified period through one or more specified accounts, including the particulars of any sending or recipient account;

c monitor, during a specified period, the banking operations that are being carried out through one or more identified accounts; and,

d ensure that banks do not disclose to the bank customer concerned or to other third persons that information has been sought or obtained in accordance with sub-paragraphs a, b, or c, or that an investigation is being carried out.

Parties shall consider extending this provision to accounts held in non-bank financial institutions.

3 Each Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to enable it to use special investigative techniques facilitating the identification and tracing of proceeds and the gathering of evidence related thereto, such as observation, interception of telecommunications, access to computer systems and order to produce specific documents.

Article 8

Legal remedies

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that interested parties affected by measures under Articles 3, 4 and 5 and such other provisions in this Section as are relevant, shall have effective legal remedies in order to preserve their rights.

Article 9

Laundering offences

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as offences under its domestic law, when committed intentionally:

a the conversion or transfer of property, knowing that such property is proceeds, for the purpose of concealing or disguising the illicit origin of the property or of assisting any person who is involved in the commission of the predicate offence to evade the legal consequences of his actions;

b the concealment or disguise of the true nature, source, location, disposition, movement, rights with respect to, or ownership of, property, knowing that such property is proceeds;

and, subject to its constitutional principles and the basic concepts of its legal system;

c the acquisition, possession or use of property, knowing, at the time of receipt, that such property was proceeds;

d participation in, association or conspiracy to commit, attempts to commit and aiding, abetting, facilitating and counselling the commission of any of the offences established in accordance with this article.

2 For the purposes of implementing or applying paragraph 1 of this article:

a it shall not matter whether the predicate offence was subject to the criminal jurisdiction of the Party;

b it may be provided that the offences set forth in that paragraph do not apply to the persons who committed the predicate offence;

c knowledge, intent or purpose required as an element of an offence set forth in that paragraph may be inferred from objective, factual circumstances.

3 Each Party may adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as an offence under its domestic law all or some of the acts referred to in paragraph 1 of this article, in either or both of the following cases where the offender

a suspected that the property was proceeds,

b ought to have assumed that the property was proceeds.

4 Provided that paragraph 1 of this article applies to the categories of predicate offences in the appendix to the Convention, each State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that paragraph 1 of this article applies:

a only in so far as the predicate offence is punishable by deprivation of liberty or a detention order for a maximum of more than one year, or for those Parties that have a minimum threshold for offences in their legal system, in so

far as the offence is punishable by deprivation of liberty or a detention order for a minimum of more than six months; and/or

b only to a list of specified predicate offences; and/or

c to a category of serious offences in the national law of the Party.

5 Each Party shall ensure that a prior or simultaneous conviction for the predicate offence is not a prerequisite for a conviction for money laundering.

6 Each Party shall ensure that a conviction for money laundering under this Article is possible where it is proved that the property, the object of paragraph 1.a or b of this article, originated from a predicate offence, without it being necessary to establish precisely which offence.

7 Each Party shall ensure that predicate offences for money laundering extend to conduct that occurred in another State, which constitutes an offence in that State, and which would have constituted a predicate offence had it occurred domestically. Each Party may provide that the only prerequisite is that the conduct would have constituted a predicate offence had it occurred domestically.

Article 10 Corporate liability

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that legal persons can be held liable for the criminal offences of money laundering established in accordance with this Convention, committed for their benefit by any natural person, acting either individually or as part of an organ of the legal person, who has a leading position within the legal person, based on:

a a power of representation of the legal person; or

b an authority to take decisions on behalf of the legal person; or

c an authority to exercise control within the legal person, as well as for involvement of such a natural person as accessory or instigator in the above-mentioned offences.

2 Apart from the cases already provided for in paragraph 1, each Party shall take the necessary measures to ensure that a legal person can be held liable where the lack of supervision or control by a natural person referred to in paragraph 1 has made possible the commission of the criminal offences mentioned in paragraph 1 for the benefit of that legal person by a natural person under its authority.

3 Liability of a legal person under this Article shall not exclude criminal proceedings against natural persons who are perpetrators, instigators of, or accessories to, the criminal offences mentioned in paragraph 1.

4 Each Party shall ensure that legal persons held liable in accordance with this Article, shall be subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions, including monetary sanctions.

Article 11 Previous decisions

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to provide for the possibility of taking into account, when determining the penalty, final decisions against a natural or legal person taken in another Party in relation to offences established in accordance with this Convention.

SECTION 2 FINANCIAL INTELLIGENCE UNIT (FIU) AND PREVENTION

Article 12 Financial intelligence unit (FIU)

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish an FIU as defined in this Convention.

2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that its FIU has access, directly or indirectly, on a timely basis to the financial, administrative and law enforcement information that it requires to properly undertake its functions, including the analysis of suspicious transaction reports.

Article 13 Measures to prevent money laundering

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to institute a comprehensive domestic regulatory and supervisory or monitoring regime to prevent money laundering and shall take due account of applicable international standards, including in particular the recommendations adopted by the Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF).

2 In that respect, each Party shall adopt, in particular, such legislative and other measures as may be necessary to:

a require legal and natural persons which engage in activities which are particularly likely to be used for money laundering purposes, and as far as these activities are concerned, to:

i identify and verify the identity of their customers and, where applicable, their ultimate beneficial owners, and to conduct ongoing due diligence

on the business relationship, while taking into account a risk based approach;

- ii report suspicions on money laundering subject to safeguard;
- iii take supporting measures, such as record keeping on customer identification and transactions, training of personnel and the establishment of internal policies and procedures, and if appropriate, adapted to their size and nature of business;

b prohibit, as appropriate, the persons referred to in sub-paragraph a from disclosing the fact that a suspicious transaction report or related information has been transmitted or that a money laundering investigation is being or may be carried out;

c ensure that the persons referred to in sub-paragraph a are subject to effective systems for monitoring, and where applicable supervision, with a view to ensure their compliance with the requirements to combat money laundering, where appropriate on a risk sensitive basis.

3 In that respect, each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to detect the significant physical cross border transportation of cash and appropriate bearer negotiable instruments.

Article 14

Postponement of domestic suspicious transactions

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to permit urgent action to be taken by the FIU or, as appropriate, by any other competent authorities or body, when there is a suspicion that a transaction is related to money laundering, to suspend or withhold consent to a transaction going ahead in order to analyse the transaction and confirm the suspicion. Each party may restrict such a measure to cases where a suspicious transaction report has been submitted. The maximum duration of any suspension or withholding of consent to a transaction shall be subject to any relevant provisions in national law.

CHAPTER IV

INTERNATIONAL CO-OPERATION

SECTION 1

PRINCIPLES OF INTERNATIONAL CO-OPERATION

Article 15

General principles and measures for international co-operation

1 The Parties shall mutually co-operate with each other to the widest extent possible for the purposes of

investigations and proceedings aiming at the confiscation of instrumentalities and proceeds.

2 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to enable it to comply, under the conditions provided for in this chapter, with requests:

a for confiscation of specific items of property representing proceeds or instrumentalities, as well as for confiscation of proceeds consisting in a requirement to pay a sum of money corresponding to the value of proceeds;

b for investigative assistance and provisional measures with a view to either form of confiscation referred to under a above.

3 Investigative assistance and provisional measures sought in paragraph 2.b shall be carried out as permitted by and in accordance with the internal law of the requested Party. Where the request concerning one of these measures specifies formalities or procedures which are necessary under the law of the requesting Party, even if unfamiliar to the requested Party, the latter shall comply with such requests to the extent that the action sought is not contrary to the fundamental principles of its law.

4 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to ensure that the requests coming from other Parties in order to identify, trace, freeze or seize the proceeds and instrumentalities, receive the same priority as those made in the framework of internal procedures.

SECTION 2

INVESTIGATIVE ASSISTANCE

Article 16

Obligation to assist

The Parties shall afford each other, upon request, the widest possible measure of assistance in the identification and tracing of instrumentalities, proceeds and other property liable to confiscation. Such assistance shall include any measure providing and securing evidence as to the existence, location or movement, nature, legal status or value of the aforementioned property.

Article 17

Requests for information on bank accounts

1 Each Party shall, under the conditions set out in this article, take the measures necessary to determine, in answer to a request sent by another Party, whether a natural or legal person that is the subject of a criminal investigation holds or controls one or more accounts, of whatever nature, in any bank located in its territory and, if so, provide the particulars of the identified accounts.

2 The obligation set out in this article shall apply only to the extent that the information is in the possession of the bank keeping the account.

3 In addition to the requirements of Article 37, the requesting party shall, in the request:

a state why it considers that the requested information is likely to be of substantial value for the purpose of the criminal investigation into the offence;

b state on what grounds it presumes that banks in the requested Party hold the account and specify, to the widest extent possible, which banks and/or accounts may be involved; and

c include any additional information available which may facilitate the execution of the request.

4 The requested Party may make the execution of such a request dependant on the same conditions as it applies in respect of requests for search and seizure.

5 Each State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that this article applies only to the categories of offences specified in the list contained in the appendix to this Convention.

6 Parties may extend this provision to accounts held in non-bank financial institutions. Such extension may be made subject to the principle of reciprocity.

Article 18

Requests for information on banking transactions

1 On request by another Party, the requested Party shall provide the particulars of specified bank accounts and of banking operations which have been carried out during a specified period through one or more accounts specified in the request, including the particulars of any sending or recipient account.

2 The obligation set out in this article shall apply only to the extent that the information is in the possession of the bank holding the account.

3 In addition to the requirements of Article 37, the requesting Party shall in its request indicate why it considers the requested information relevant for the purpose of the criminal investigation into the offence.

4 The requested Party may make the execution of such a request dependant on the same conditions as it applies in respect of requests for search and seizure.

5 Parties may extend this provision to accounts held in non-bank financial institutions. Such extension may be made subject to the principle of reciprocity.

Article 19

Requests for the monitoring of banking transactions

1 Each Party shall ensure that, at the request of another Party, it is able to monitor, during a specified period, the banking operations that are being carried out through one or more accounts specified in the request and communicate the results thereof to the requesting Party.

2 In addition to the requirements of Article 37, the requesting Party shall in its request indicate why it considers the requested information relevant for the purpose of the criminal investigation into the offence.

3 The decision to monitor shall be taken in each individual case by the competent authorities of the requested Party, with due regard for the national law of that Party.

4 The practical details regarding the monitoring shall be agreed between the competent authorities of the requesting and requested Parties.

5 Parties may extend this provision to accounts held in non-bank financial institutions.

Article 20

Spontaneous information

Without prejudice to its own investigations or proceedings, a Party may without prior request forward to another Party information on instrumentalities and proceeds, when it considers that the disclosure of such information might assist the receiving Party in initiating or carrying out investigations or proceedings or might lead to a request by that Party under this chapter.

SECTION 3

PROVISIONAL MEASURES

Article 21

Obligation to take provisional measures

1 At the request of another Party which has instituted criminal proceedings or proceedings for the purpose of confiscation, a Party shall take the necessary provisional measures, such as freezing or seizing, to prevent any dealing in, transfer or disposal of property which, at a later stage, may be the subject of a request for confiscation or which might be such as to satisfy the request.

2 A Party which has received a request for confiscation pursuant to Article 23 shall, if so requested, take the measures mentioned in paragraph 1 of this article in respect of any property which is the subject of the request or which might be such as to satisfy the request.

*Article 22**Execution of provisional measures*

1 After the execution of the provisional measures requested in conformity with paragraph 1 of Article 21, the requesting Party shall provide spontaneously and as soon as possible to the requested Party all information which may question or modify the extent of these measures. The requesting Party shall also provide without delays all complementary information requested by the requested Party and which is necessary for the implementation of and the follow up to the provisional measures.

2 Before lifting any provisional measure taken pursuant to this article, the requested Party shall, wherever possible, give the requesting Party an opportunity to present its reasons in favour of continuing the measure.

*SECTION 4
CONFISCATION**Article 23**Obligation to confiscate*

1 A Party, which has received a request made by another Party for confiscation concerning instrumentalities or proceeds, situated in its territory, shall:

a enforce a confiscation order made by a court of a requesting Party in relation to such instrumentalities or proceeds; or

b submit the request to its competent authorities for the purpose of obtaining an order of confiscation and, if such order is granted, enforce it.

2 For the purposes of applying paragraph 1.b of this article, any Party shall whenever necessary have competence to institute confiscation proceedings under its own law.

3 The provisions of paragraph 1 of this article shall also apply to confiscation consisting in a requirement to pay a sum of money corresponding to the value of proceeds, if property on which the confiscation can be enforced is located in the requested Party. In such cases, when enforcing confiscation pursuant to paragraph 1, the requested Party shall, if payment is not obtained, realise the claim on any property available for that purpose.

4 If a request for confiscation concerns a specific item of property, the Parties may agree that the requested Party may enforce the confiscation in the form of a requirement to pay a sum of money corresponding to the value of the property.

5 The Parties shall co-operate to the widest extent possible under their domestic law with those Parties which request the execution of measures equivalent to confiscation leading to the deprivation of property, which

are not criminal sanctions, in so far as such measures are ordered by a judicial authority of the requesting Party in relation to a criminal offence, provided that it has been established that the property constitutes proceeds or other property in the meaning of Article 5 of this Convention.

*Article 24**Execution of confiscation*

1 The procedures for obtaining and enforcing the confiscation under Article 23 shall be governed by the law of the requested Party.

2 The requested Party shall be bound by the findings as to the facts in so far as they are stated in a conviction or judicial decision of the requesting Party or in so far as such conviction or judicial decision is implicitly based on them.

3 Each State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that paragraph 2 of this article applies only subject to its constitutional principles and the basic concepts of its legal system.

4 If the confiscation consists in the requirement to pay a sum of money, the competent authority of the requested Party shall convert the amount thereof into the currency of that Party at the rate of exchange ruling at the time when the decision to enforce the confiscation is taken.

5 In the case of Article 23, paragraph 1.a, the requesting Party alone shall have the right to decide on any application for review of the confiscation order.

*Article 25**Confiscated property*

1 Property confiscated by a Party pursuant to Articles 23 and 24 of this Convention, shall be disposed of by that Party in accordance with its domestic law and administrative procedures.

2 When acting on the request made by another Party in accordance with Articles 23 and 24 of this Convention, Parties shall, to the extent permitted by domestic law and if so requested, give priority consideration to returning the confiscated property to the requesting Party so that it can give compensation to the victims of the crime or return such property to their legitimate owners.

3 When acting on the request made by another Party in accordance with Articles 23 and 24 of this Convention, a Party may give special consideration to concluding agreements or arrangements on sharing with other Parties, on a regular or case-by-case basis, such property, in accordance with its domestic law or administrative procedures.

*Article 26**Right of enforcement and maximum amount of confiscation*

1 A request for confiscation made under Articles 23 and 24 does not affect the right of the requesting Party to enforce itself the confiscation order.

2 Nothing in this Convention shall be so interpreted as to permit the total value of the confiscation to exceed the amount of the sum of money specified in the confiscation order. If a Party finds that this might occur, the Parties concerned shall enter into consultations to avoid such an effect.

*Article 27**Imprisonment in default*

The requested Party shall not impose imprisonment in default or any other measure restricting the liberty of a person as a result of a request under Article 23, if the requesting Party has so specified in the request.

*SECTION 5**REFUSAL AND POSTPONEMENT OF CO-OPERATION**Article 28**Grounds for refusal*

1 Co-operation under this chapter may be refused if:

- a the action sought would be contrary to the fundamental principles of the legal system of the requested Party; or
- b the execution of the request is likely to prejudice the sovereignty, security, ordre public or other essential interests of the requested Party; or
- c in the opinion of the requested Party, the importance of the case to which the request relates does not justify the taking of the action sought; or
- d the offence to which the request relates is a fiscal offence, with the exception of the financing of terrorism;
- e the offence to which the request relates is a political offence, with the exception of the financing of terrorism; or
- f the requested Party considers that compliance with the action sought would be contrary to the principle of „*ne bis in idem*”; or
- g the offence to which the request relates would not be an offence under the law of the requested Party if committed within its jurisdiction. However, this ground for refusal applies to co-operation under Section 2 only in so far as the assistance sought involves coercive action. Where dual criminality is required for co-operation under this chapter, that requirement shall be deemed to be satisfied regardless of whether both Parties place the

offence within the same category of offences or denominate the offence by the same terminology, provided that both Parties criminalise the conduct underlying the offence.

2 Co-operation under Section 2, in so far as the assistance sought involves coercive action, and under Section 3 of this chapter, may also be refused if the measures sought could not be taken under the domestic law of the requested Party for the purposes of investigations or proceedings, had it been a similar domestic case.

3 Where the law of the requested Party so requires, co-operation under Section 2, in so far as the assistance sought involves coercive action, and under Section 3 of this chapter may also be refused if the measures sought or any other measures having similar effects would not be permitted under the law of the requesting Party, or, as regards the competent authorities of the requesting Party, if the request is not authorised by either a judge or another judicial authority, including public prosecutors, any of these authorities acting in relation to criminal offences.

4 Co-operation under Section 4 of this chapter may also be refused if:

- a under the law of the requested Party confiscation is not provided for in respect of the type of offence to which the request relates; or

- b without prejudice to the obligation pursuant to Article 23, paragraph 3, it would be contrary to the principles of the domestic law of the requested Party concerning the limits of confiscation in respect of the relationship between an offence and:

- i an economic advantage that might be qualified as its proceeds; or

- ii property that might be qualified as its instrumentalities; or

- c under the law of the requested Party confiscation may no longer be imposed or enforced because of the lapse of time; or

- d without prejudice to Article 23, paragraph 5, the request does not relate to a previous conviction, or a decision of a judicial nature or a statement in such a decision that an offence or several offences have been committed, on the basis of which the confiscation has been ordered or is sought; or

- e confiscation is either not enforceable in the requesting Party, or it is still subject to ordinary means of appeal; or

- f the request relates to a confiscation order resulting from a decision rendered in absentia of the person against whom the order was issued and, in the opinion of the requested Party, the proceedings conducted by the requesting Party leading to such decision did not satisfy the minimum rights of defence recognised as due to everyone against whom a criminal charge is made.

5 For the purpose of paragraph 4.f of this article a decision is not considered to have been rendered *in absentia* if:

a it has been confirmed or pronounced after opposition by the person concerned; or

b it has been rendered on appeal, provided that the appeal was lodged by the person concerned.

6 When considering, for the purposes of paragraph 4.f of this article if the minimum rights of defence have been satisfied, the requested Party shall take into account the fact that the person concerned has deliberately sought to evade justice or the fact that that person, having had the possibility of lodging a legal remedy against the decision made *in absentia*, elected not to do so. The same will apply when the person concerned, having been duly served with the summons to appear, elected not to do so nor to ask for adjournment.

7 A Party shall not invoke bank secrecy as a ground to refuse any co-operation under this chapter. Where its domestic law so requires, a Party may require that a request for co-operation which would involve the lifting of bank secrecy be authorised by either a judge or another judicial authority, including public prosecutors, any of these authorities acting in relation to criminal offences.

8 Without prejudice to the ground for refusal provided for in paragraph 1.a of this article:

a the fact that the person under investigation or subjected to a confiscation order by the authorities of the requesting Party is a legal person shall not be invoked by the requested Party as an obstacle to affording any co-operation under this chapter;

b the fact that the natural person against whom an order of confiscation of proceeds has been issued has died or the fact that a legal person against whom an order of confiscation of proceeds has been issued has subsequently been dissolved shall not be invoked as an obstacle to render assistance in accordance with Article 23, paragraph 1.a;

c the fact that the person under investigation or subjected to a confiscation order by the authorities of the requesting Party is mentioned in the request both as the author of the underlying criminal offence and of the offence of money laundering, in accordance with Article 9.2.b of this Convention, shall not be invoked by the requested Party as an obstacle to affording any co-operation under this chapter.

Article 29
Postponement

The requested Party may postpone action on a request if such action would prejudice investigations or proceedings by its authorities.

Article 30

Partial or conditional granting of a request

Before refusing or postponing co-operation under this chapter, the requested Party shall, where appropriate after having consulted the requesting Party, consider whether the request may be granted partially or subject to such conditions as it deems necessary.

SECTION 6

NOTIFICATION AND PROTECTION OF THIRD PARTIES' RIGHTS

Article 31

Notification of documents

1 The Parties shall afford each other the widest measure of mutual assistance in the serving of judicial documents to persons affected by provisional measures and confiscation.

2 Nothing in this article is intended to interfere with:

a the possibility of sending judicial documents, by postal channels, directly to persons abroad;

b the possibility for judicial officers, officials or other competent authorities of the Party of origin to effect service of judicial documents directly through the consular authorities of that Party or through judicial officers, officials or other competent authorities of the Party of destination, unless the Party of destination makes a declaration to the contrary to the Secretary General of the Council of Europe at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3 When serving judicial documents to persons abroad affected by provisional measures or confiscation orders issued in the sending Party, this Party shall indicate what legal remedies are available under its law to such persons.

Article 32

Recognition of foreign decisions

1 When dealing with a request for co-operation under Sections 3 and 4, the requested Party shall recognise any judicial decision taken in the requesting Party regarding rights claimed by third parties.

2 Recognition may be refused if:

a third parties did not have adequate opportunity to assert their rights; or

b the decision is incompatible with a decision already taken in the requested Party on the same matter; or

c it is incompatible with the *ordre public* of the requested Party; or

d the decision was taken contrary to provisions on exclusive jurisdiction provided for by the law of the requested Party.

SECTION 7
PROCEDURAL AND OTHER GENERAL RULES

Article 33
Central authority

1 The Parties shall designate a central authority or, if necessary, authorities, which shall be responsible for sending and answering requests made under this chapter, the execution of such requests or the transmission of them to the authorities competent for their execution.

2 Each Party shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, communicate to the Secretary General of the Council of Europe the names and addresses of the authorities designated in pursuance of paragraph 1 of this article.

Article 34
Direct communication

1 The central authorities shall communicate directly with one another.

2 In the event of urgency, requests or communications under this chapter may be sent directly by the judicial authorities, including public prosecutors, of the requesting Party to such authorities of the requested Party. In such cases a copy shall be sent at the same time to the central authority of the requested Party through the central authority of the requesting Party.

3 Any request or communication under paragraphs 1 and 2 of this article may be made through the International Criminal Police Organisation (Interpol).

4 Where a request is made pursuant to paragraph 2 of this article and the authority is not competent to deal with the request, it shall refer the request to the competent national authority and inform directly the requesting Party that it has done so.

5 Requests or communications under Section 2 of this chapter, which do not involve coercive action, may be directly transmitted by the competent authorities of the requesting Party to the competent authorities of the requested Party.

6 Draft requests or communications under this chapter may be sent directly by the judicial authorities of the requesting Party to such authorities of the requested Party prior to a formal request to ensure that it can be dealt with

efficiently upon receipt and contains sufficient information and supporting documentation for it to meet the requirements of the legislation of the requested Party.

Article 35
Form of request and languages

1 All requests under this chapter shall be made in writing. They may be transmitted electronically, or by any other means of telecommunication, provided that the requesting Party is prepared, upon request, to produce at any time a written record of such communication and the original. However each Party may, at any time, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, indicate the conditions in which it is ready to accept and execute requests received electronically or by any other means of communication.

2 Subject to the provisions of paragraph 3 of this article, translations of the requests or supporting documents shall not be required.

3 At the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, any State or the European Community may communicate to the Secretary General of the Council of Europe a declaration that it reserves the right to require that requests made to it and documents supporting such requests be accompanied by a translation into its own language or into one of the official languages of the Council of Europe or into such one of these languages as it shall indicate. It may on that occasion declare its readiness to accept translations in any other language as it may specify. The other Parties may apply the reciprocity rule.

Article 36
Legalisation

Documents transmitted in application of this chapter shall be exempt from all legalisation formalities.

Article 37
Content of request

1 Any request for co-operation under this chapter shall specify:

- a the authority making the request and the authority carrying out the investigations or proceedings;
- b the object of and the reason for the request;
- c the matters, including the relevant facts (such as date, place and circumstances of the offence) to which the investigations or proceedings relate, except in the case of a request for notification;

- d insofar as the co-operation involves coercive action:
- i the text of the statutory provisions or, where this is not possible, a statement of the relevant law applicable; and
 - ii an indication that the measure sought or any other measures having similar effects could be taken in the territory of the requesting Party under its own law;
- e where necessary and in so far as possible:
- i details of the person or persons concerned, including name, date and place of birth, nationality and location, and, in the case of a legal person, its seat; and
 - ii the property in relation to which co-operation is sought, its location, its connection with the person or persons concerned, any connection with the offence, as well as any available information about other persons, interests in the property; and
- f any particular procedure the requesting Party wishes to be followed.

2 A request for provisional measures under Section 3 in relation to seizure of property on which a confiscation order consisting in the requirement to pay a sum of money may be realised shall also indicate a maximum amount for which recovery is sought in that property.

3 In addition to the indications mentioned in paragraph 1, any request under Section 4 shall contain:

- a in the case of Article 23, paragraph 1.a:
- i a certified true copy of the confiscation order made by the court in the requesting Party and a statement of the grounds on the basis of which the order was made, if they are not indicated in the order itself;
 - ii an attestation by the competent authority of the requesting Party that the confiscation order is enforceable and not subject to ordinary means of appeal;
 - iii information as to the extent to which the enforcement of the order is requested; and
 - iv information as to the necessity of taking any provisional measures;
- b in the case of Article 23, paragraph 1.b, a statement of the facts relied upon by the requesting Party sufficient to enable the requested Party to seek the order under its domestic law;
- c when third parties have had the opportunity to claim rights, documents demonstrating that this has been the case.

Article 38
Defective requests

1 If a request does not comply with the provisions of this chapter or the information supplied is not sufficient to

enable the requested Party to deal with the request, that Party may ask the requesting Party to amend the request or to complete it with additional information.

2 The requested Party may set a time-limit for the receipt of such amendments or information.

3 Pending receipt of the requested amendments or information in relation to a request under Section 4 of this chapter, the requested Party may take any of the measures referred to in Sections 2 or 3 of this chapter.

Article 39
Plurality of requests

1 Where the requested Party receives more than one request under Sections 3 or 4 of this chapter in respect of the same person or property, the plurality of requests shall not prevent that Party from dealing with the requests involving the taking of provisional measures.

2 In the case of plurality of requests under Section 4 of this chapter, the requested Party shall consider consulting the requesting Parties.

Article 40
Obligation to give reasons

The requested Party shall give reasons for any decision to refuse, postpone or make conditional any co-operation under this chapter.

Article 41
Information

1 The requested Party shall promptly inform the requesting Party of:

- a the action initiated on a request under this chapter;
- b the final result of the action carried out on the basis of the request;
- c a decision to refuse, postpone or make conditional, in whole or in part, any co-operation under this chapter;
- d any circumstances which render impossible the carrying out of the action sought or are likely to delay it significantly; and
- e in the event of provisional measures taken pursuant to a request under Sections 2 or 3 of this chapter, such provisions of its domestic law as would automatically lead to the lifting of the provisional measure.

2 The requesting Party shall promptly inform the requested Party of:

- a any review, decision or any other fact by reason of which the confiscation order ceases to be wholly or partially enforceable; and

b any development, factual or legal, by reason of which any action under this chapter is no longer justified.

3 Where a Party, on the basis of the same confiscation order, requests confiscation in more than one Party, it shall inform all Parties which are affected by an enforcement of the order about the request.

Article 42
Restriction of use

1 The requested Party may make the execution of a request dependent on the condition that the information or evidence obtained will not, without its prior consent, be used or transmitted by the authorities of the requesting Party for investigations or proceedings other than those specified in the request.

2 Each State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that, without its prior consent, information or evidence provided by it under this chapter may not be used or transmitted by the authorities of the requesting Party in investigations or proceedings other than those specified in the request.

Article 43
Confidentiality

1 The requesting Party may require that the requested Party keep confidential the facts and substance of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested Party cannot comply with the requirement of confidentiality, it shall promptly inform the requesting Party.

2 The requesting Party shall, if not contrary to basic principles of its national law and if so requested, keep confidential any evidence and information provided by the requested Party, except to the extent that its disclosure is necessary for the investigations or proceedings described in the request.

3 Subject to the provisions of its domestic law, a Party which has received spontaneous information under Article 20 shall comply with any requirement of confidentiality as required by the Party which supplies the information. If the other Party cannot comply with such requirement, it shall promptly inform the transmitting Party.

Article 44
Costs

The ordinary costs of complying with a request shall be borne by the requested Party. Where costs of a substantial

or extraordinary nature are necessary to comply with a request, the Parties shall consult in order to agree the conditions on which the request is to be executed and how the costs shall be borne.

Article 45
Damages

1 When legal action on liability for damages resulting from an act or omission in relation to co-operation under this chapter has been initiated by a person, the Parties concerned shall consider consulting each other, where appropriate, to determine how to apportion any sum of damages due.

2 A Party which has become subject of a litigation for damages shall endeavour to inform the other Party of such litigation if that Party might have an interest in the case.

CHAPTER V
CO-OPERATION BETWEEN FIUS

Article 46
Co-operation between FIUs

1 Parties shall ensure that FIUs, as defined in this Convention, shall cooperate for the purpose of combating money laundering, to assemble and analyse, or, if appropriate, investigate within the FIU relevant information on any fact which might be an indication of money laundering in accordance with their national powers.

2 For the purposes of paragraph 1, each Party shall ensure that FIUs exchange, spontaneously or on request and either in accordance with this Convention or in accordance with existing or future memoranda of understanding compatible with this Convention, any accessible information that may be relevant to the processing or analysis of information or, if appropriate, to investigation by the FIU regarding financial transactions related to money laundering and the natural or legal persons involved.

3 Each Party shall ensure that the performance of the functions of the FIUs under this article shall not be affected by their internal status, regardless of whether they are administrative, law enforcement or judicial authorities.

4 Each request made under this article shall be accompanied by a brief statement of the relevant facts known to the requesting FIU. The FIU shall specify in the request how the information sought will be used.

5 When a request is made in accordance with this article, the requested FIU shall provide all relevant

information, including accessible financial information and requested law enforcement data, sought in the request, without the need for a formal letter of request under applicable conventions or agreements between the Parties.

6 An FIU may refuse to divulge information which could lead to impairment of a criminal investigation being conducted in the requested Party or, in exceptional circumstances, where divulging the information would be clearly disproportionate to the legitimate interests of a natural or legal person or the Party concerned or would otherwise not be in accordance with fundamental principles of national law of the requested Party. Any such refusal shall be appropriately explained to the FIU requesting the information.

7 Information or documents obtained under this article shall only be used for the purposes laid down in paragraph 1. Information supplied by a counterpart FIU shall not be disseminated to a third party, nor be used by the receiving FIU for purposes other than analysis, without prior consent of the supplying FIU.

8 When transmitting information or documents pursuant to this article, the transmitting FIU may impose restrictions and conditions on the use of information for purposes other than those stipulated in paragraph 7. The receiving FIU shall comply with any such restrictions and conditions.

9 Where a Party wishes to use transmitted information or documents for criminal investigations or prosecutions for the purposes laid down in paragraph 7, the transmitting FIU may not refuse its consent to such use unless it does so on the basis of restrictions under its national law or conditions referred to in paragraph 6. Any refusal to grant consent shall be appropriately explained.

10 FIUs shall undertake all necessary measures, including security measures, to ensure that information submitted under this article is not accessible by any other authorities, agencies or departments.

11 The information submitted shall be protected, in conformity with the Council of Europe Convention of 28 January 1981 for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data (ETS No. 108) and taking account of Recommendation No R(87)15 of 15 September 1987 of the Committee of Ministers of the Council of Europe Regulating the Use of Personal Data in the Police Sector, by at least the same rules of confidentiality and protection of personal data as those that apply under the national legislation applicable to the requesting FIU.

12 The transmitting FIU may make reasonable enquiries as to the use made of information provided and the receiving FIU shall, whenever practicable, provide such feedback.

13 Parties shall indicate the unit which is an FIU within the meaning of this article.

Article 47

International co-operation for postponement of suspicious transactions

1 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to permit urgent action to be initiated by a FIU, at the request of a foreign FIU, to suspend or withhold consent to a transaction going ahead for such periods and depending on the same conditions as apply in its domestic law in respect of the postponement of transactions.

2 The action referred to in paragraph 1 shall be taken where the requested FIU is satisfied, upon justification by the requesting FIU, that:

- a the transaction is related to money laundering; and
- b the transaction would have been suspended, or consent to the transaction going ahead would have been withheld, if the transaction had been the subject of a domestic suspicious transaction report.

CHAPTER VI

MONITORING MECHANISM AND SETTLEMENT OF DISPUTES

Article 48

Monitoring mechanism and settlement of disputes

1 The Conference of the Parties (COP) shall be responsible for following the implementation of the Convention. The COP:

- a shall monitor the proper implementation of the Convention by the Parties;
- b shall, at the request of a Party, express an opinion on any question concerning the interpretation and application of the Convention.

2 The COP shall carry out the functions under paragraph 1.a above by using any available Select Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures (Moneyval) public summaries (for Moneyval countries) and any available FATF public summaries (for FATF countries), supplemented by periodic self assessment questionnaires, as appropriate. The monitoring procedure will deal with areas covered by this Convention only in respect of those areas which are not covered by other relevant international standards on which mutual evaluations are carried out by the FATF and Moneyval.

3 If the COP concludes that it requires further information in the discharge of its functions, it shall liaise with the Party concerned, taking advantage, if so required

by the COP, of the procedure and mechanism of Moneyval. The Party concerned shall then report back to the COP. The COP shall on this basis decide whether or not to carry out a more in-depth assessment of the position of the Party concerned. This may, but need not necessarily, involve, a country visit by an evaluation team.

4 In case of a dispute between Parties as to the interpretation or application of the Convention, they shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their choice, including submission of the dispute to the COP, to an arbitral tribunal whose decisions shall be binding upon the Parties, or to the International Court of Justice, as agreed upon by the Parties concerned.

5 The COP shall adopt its own rules of procedure.

6 The Secretary General of the Council of Europe shall convene the COP not later than one year following the entry into force of this Convention. Thereafter, regular meetings of the COP shall be held in accordance with the rules of procedure adopted by the COP.

CHAPTER VII FINAL PROVISIONS

Article 49

Signature and entry into force

1 The Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, the European Community and non-member States which have participated in its elaboration. Such States or the European Community may express their consent to be bound by:

a signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or

b signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2 Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which 6 signatories, of which at least four are member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 1.

4 In respect of any Signatory which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the

Convention in accordance with the provisions of paragraph 1.

5 No Party to the 1990 Convention may ratify, accept or approve this Convention without considering itself bound by at least the provisions corresponding to the provisions of the 1990 Convention to which it is bound.

6 As from its entry into force, Parties to this Convention, which are at the same time Parties to the 1990 Convention:

a shall apply the provisions of this Convention in their mutual relationships;

b shall continue to apply the provisions of the 1990 Convention in their relations with other Parties to the said Convention, but not to the present Convention.

Article 50

Accession to the Convention

1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe, after consulting the Parties to the Convention, may invite any State not a member of the Council and not having participated in its elaboration to accede to this Convention, by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d. of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Parties entitled to sit on the Committee.

2 In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 51

Territorial application

1 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which the Convention shall apply.

2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of the Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become

effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 52

Relationship to other conventions and agreements

1 This Convention does not affect the rights and undertakings of Parties derived from international multilateral instruments concerning special matters.

2 The Parties to this Convention may conclude bilateral or multilateral agreements with one another on the matters dealt with in this Convention, for the purposes of supplementing or strengthening its provisions or facilitating the application of the principles embodied in it.

3 If two or more Parties have already concluded an agreement or treaty in respect of a subject which is dealt with in this Convention or otherwise have established their relations in respect of that subject, they shall be entitled to apply that agreement or treaty or to regulate these relations accordingly, in lieu of the Convention, if it facilitates international co-operation.

4 Parties which are members of the European Union shall, in their mutual relations, apply Community and European Union rules in so far as there are Community or European Union rules governing the particular subject concerned and applicable to the specific case, without prejudice to the object and purpose of the present Convention and without prejudice to its full application with other Parties.

Article 53

Declarations and reservations

1 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, make one or more of the declaration provided for in Article 3, paragraph 2, Article 9, paragraph 4, Article 17, paragraph 5, Article 24, paragraph 3, Article 31, paragraph 2, Article 35, paragraphs 1 and 3 and Article 42, paragraph 2.

2 Any State or the European Community may also, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General, reserve its right not to apply, in part or in whole, the provisions of Article 7, paragraph 2, sub-paragraph c; Article 9, paragraph 6; Article 46, paragraph 5; and Article 47.

3 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare the manner in which it intends to apply Articles 17 and 19 of

this Convention, particularly taking into account applicable international agreements in the field of international co-operation in criminal matters. It shall notify any changes in this information to the Secretary General of the Council of Europe.

4 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare:

a that it will not apply Article 3, paragraph 4 of this Convention; or

b that it will apply Article 3, paragraph 4 of this Convention only partly; or

c the manner in which it intends to apply Article 3, paragraph 4 of this Convention.

It shall notify any changes in this information to the Secretary General of the Council of Europe.

5 No other reservation may be made.

6 Any Party which has made a reservation under this article may wholly or partly withdraw it by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the Secretary General.

7 A Party which has made a reservation in respect of a provision of the Convention may not claim the application of that provision by any other Party; it may, however, if its reservation is partial or conditional, claim the application of that provision in so far as it has itself accepted it.

Article 54

Amendments

1 Amendments to the Convention may be proposed by any Party, and shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the member States of the Council of Europe, to the European Community and to every non-member State which has acceded to or has been invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 50.

2 Any amendment proposed by a Party shall be communicated to the European Committee on Crime Problems (CDPC) which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.

3 The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by the CDPC and may adopt the amendment by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe.

4 The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.

5 Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall come into force on the thirtieth day after all Parties have informed the Secretary General of their acceptance thereof.

6 In order to update the categories of offences contained in the appendix, as well as amend Article 13, amendments may be proposed by any Party or by the Committee of Ministers. They shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the Parties.

7 After having consulted the Parties which are not members of the Council of Europe and, if necessary the CDPC, the Committee of Ministers may adopt an amendment proposed in accordance with paragraph 6 by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe. The amendment shall enter into force following the expiry of a period of one year after the date on which it has been forwarded to the Parties. During this period, any Party may notify the Secretary General of any objection to the entry into force of the amendment in its respect.

8 If one-third of the Parties notifies the Secretary General of an objection to the entry into force of the amendment, the amendment shall not enter into force.

9 If less than one-third of the Parties notifies an objection, the amendment shall enter into force for those Parties which have not notified an objection.

10 Once an amendment has entered into force in accordance with paragraphs 6 to 9 of this article and a Party has notified an objection to it, this amendment shall come into force in respect of the Party concerned on the first day of the month following the date on which it has notified the Secretary General of the Council of Europe of its acceptance. A Party which has made an objection may withdraw it at any time by notifying it to the Secretary General of the Council of Europe.

11 If an amendment has been adopted by the Committee of Ministers, a State or the European Community may not express their consent to be bound by the Convention, without accepting at the same time the amendment.

Article 55 Denunciation

1 Any Party may, at any time, denounce the Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

3 The present Convention shall, however, continue to apply to the enforcement under Article 23 of confiscation for which a request has been made in conformity with the provisions of the Convention before the date on which such a denunciation takes effect.

Article 56 Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the European Community, the non-member States which have participated in the elaboration of the Convention, any State invited to accede to it and any other Party to the Convention of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of the Convention in accordance with Articles 49 and 50;
- d any declaration or reservation made under Article 53;
- e any other act, notification or communication relating to the Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Warsaw, this 16th day of May 2005, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the European Community, to the non-member States which have participated in the elaboration of the Convention and to any State invited to accede to it.

Appendix

- a participation in an organised criminal group and racketeering;
- b terrorism, including financing of terrorism;
- c trafficking in human beings and migrant smuggling;
- d sexual exploitation, including sexual exploitation of children;
- e illicit trafficking in narcotic drugs and psychotropic substances;
- f illicit arms trafficking;
- g illicit trafficking in stolen and other goods;
- h corruption and bribery;
- i fraud;
- j counterfeiting currency;
- k counterfeiting and piracy of products;
- l environmental crime;
- m murder, grievous bodily injury;

n kidnapping, illegal restraint and hostage-taking;
 o robbery or theft;
 p smuggling;
 q extortion;
 r forgery;
 s piracy; and
 t insider trading and market manipulation.”

**„Az Európa Tanács pénzmosásról,
 a bűncselekményből származó jövedelmek
 felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról,
 valamint a terrorizmus finanszírozásáról szóló,
 Varsóban, 2005. május 16-án kelt Egyezménye**

Preambulum

Az Európa Tanács tagállamai és más aláíró Felek,
 figyelembe véve, hogy az Európa Tanács célja, hogy
 tagjai között szorosabb egységet valósítson meg,

abban a meggyőződésben, hogy a társadalom védelme
 érdekében közös büntető politika folytatása szükséges,

figyelembe véve, hogy a növekvő nemzetközi problé-
 mává váló súlyos bűncselekmények elleni harc nemzet-
 közti szinten modern és hatásos módszerek alkalmazását
 igényli,

abban a hitben, hogy ezen módszerek egyike a bűnözők
 megfosztása a bűnözésből származó jövedelemtől és esz-
 köztől,

figyelembe véve, hogy e cél elérése érdekében a nem-
 zetközi együttműködés jól működő rendszerének kialakí-
 tása is szükséges,

figyelembe véve az Európa Tanács pénzmosásról, a
 bűncselekményből származó jövedelmek felkutatásáról,
 lefoglalásáról és elkobzásáról szóló egyezményét (ETS
 No. 141. – a továbbiakban: „az 1990. évi Egyezmény”),

szem előtt tartva az ENSZ Biztonsági Tanácsa által
 2001. szeptember 28-án elfogadott, a nemzetközi békét és
 biztonságot fenyegető terrorista cselekményekről szóló
 1373(2001) számú határozatot, és különösen annak
 3. d) bekezdését,

szem előtt tartva az ENSZ Közgyűlése által 1999. de-
 cember 9-én elfogadott, a terrorizmus finanszírozásának
 visszaszorításáról szóló nemzetközi egyezményt, és külö-
 nösen annak 2. és 4. cikkét, amelyek arra kötelezik az
 egyezményt aláíró államokat, hogy a terrorizmus finanszí-
 rozását bűncselekménynek minősítsék,

abban a meggyőződésben, hogy azonnali lépések szük-
 ségesek a terrorizmus finanszírozásának visszaszorításáról

szóló fent említett nemzetközi egyezmény ratifikálása és
 teljes végrehajtása céljából,

az alábbiakban állapodtak meg:

**I. FEJEZET
 ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK**

*1. cikk
 Értelmező rendelkezések*

Ezen Egyezmény alkalmazása során

a) „jövedelem” a bűncselekményekből közvetlenül
 vagy közvetve származó vagy szerzett bármilyen vagyoni
 előny, amely az e cikk b) pontjában megjelölt bármilyen
 dolog formájában megjelenhet;

b) „dolog” bármilyen dolog lehet, legyen az megfogha-
 tó vagy megfoghatatlan, ingó vagy ingatlan, illetve olyan
 jogi irat vagy okmány, amely az ilyen dolgokra vonatkozó
 jogosultságot, vagy ahhoz fűződő érdeket igazol;

c) „eszközök” azok a dolgok, amelyeket bármely mó-
 don, részben vagy egészben bűncselekmény vagy bűncse-
 lekmények elkövetésére használtak vagy kívántak hasz-
 nálni;

d) „elkobzás” az a büntetés vagy intézkedés, amelynek
 alkalmazását a bíróság bűncselekménnyel vagy bűncse-
 lekményekkel kapcsolatos eljárást követően rendeli el, és
 amely a dologtól való végleges megfosztást eredményezi;

e) az „alapbűncselekmény” az a bűncselekmény,
 amelynek az eredményeként keletkezett jövedelem a jelen
 Egyezmény 9. cikkében meghatározott bűncselekmény
 tárgyává válhat;

f) a „pénzügyi információs egység” (a továbbiakban:
 „PIE”) olyan központi, nemzeti szervezet, amelynek fel-
 adata olyan pénzügyi információk fogadása (és ha engedé-
 lyezett, kérése), elemzése, valamint az illetékes hatóságok
 részére történő továbbítása,

(i) amelyek gyanús jövedelemmel és a terrorizmus
 potenciális finanszírozásával kapcsolatosak, vagy

(ii) amelyeket a nemzeti jogalkotás vagy szabályo-
 zás követel meg

a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzde-
 lem érdekében;

g) a „lefoglalás” a dolog átruházásának, megsemmisí-
 tésének, átalakításának, értékesítésének vagy mozgásának
 ideiglenes tiltása vagy a dolog ideiglenes felügyelete vagy
 ellenőrzése bíróság vagy más illetékes hatóság által kibo-
 csátott határozat alapján;

h) a „terrorizmus finanszírozása” a terrorizmus finan-
 szírozásának visszaszorításáról szóló fent említett nemzet-
 közti egyezmény 2. cikkében meghatározott cselekménye-
 ket jelenti.

II. FEJEZET A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSA

2. cikk

Az Egyezmény alkalmazása a terrorizmus finanszírozására

1. Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy lehetővé tegye a jelen Egyezmény III., IV. és V. fejezetében foglalt rendelkezéseknek a terrorizmus finanszírozására történő alkalmazását.

2. Minden Szerződő Fél különösen azt biztosítja, hogy képes legyen a jogszerű vagy jogszerűtlen eredetű, részben vagy egészben, bármilyen módon a terrorizmus finanszírozására használt vagy arra szánt dolog, vagy az ebből a bűncselekményből származó jövedelem felkutatására, nyomon követésére, azonosítására, lefoglalására és elkobzására, és ennek érdekében a lehető legnagyobb mértékű együttműködés biztosítására.

III. FEJEZET NEMZETI SZINTEN SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEK

1. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

3. cikk

Az elkobzásra vonatkozó intézkedések

1. Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy biztosítsa az eszközök és a jövedelem vagy a jövedelemmel azonos értékű dolgok, valamint a pénzmosás eredményeként keletkezett dolgok elkobzásának lehetőségét.

2. Feltéve, hogy a jelen cikk 1. bekezdése a pénzmosással és az Egyezmény mellékletében szereplő bűncselekmény-kategóriákkal kapcsolatos, bármely Szerződő Fél az aláíráskor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor az Európa Tanács főtitkárához intézett nyilatkozatban kinyilatkoztathatja, hogy a jelen cikk 1. bekezdése

a) csak akkor alkalmazandó, ha a bűncselekmény legalább egy évnél hosszabb ideig terjedő szabadságvesztéssel vagy szabadságelvonnással járó intézkedéssel büntetendő. Azonban bármely Szerződő Fél nyilatkozatot tehet e rendelkezés kapcsán az adóbűncselekményekből származó jövedelem elkobzása vonatkozásában azzal a kizárólagos céllal, hogy nemzeti szinten és nemzetközi együttműködés keretében elkobozhassa az ilyen jövedelmeket, a nemzeti és a nemzetközi adótartozás-behajtási jogszabályok alapján; és/vagy

b) csak meghatározott bűncselekmények jegyzékére alkalmazandó.

3. A Szerződő Felek előírhatják a kötelező elkobzást az elkobzási rendszer tárgyát képező bűncselekmények vonatkozásában. A Szerződő Felek különösen a pénzmosás, a kábítószer-kereskedelem, az emberkereskedelem bűncselekményét és bármilyen más súlyos bűncselekményt foglalhatnak ebbe a rendelkezésbe.

4. Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy nemzeti joga által meghatározott súlyos bűncselekmény vagy bűncselekmények vonatkozásában megkövetelje azt, hogy az elkövető bizonyítsa az elkobzandó feltételezett jövedelem vagy más dolog eredetét, amennyiben ez a követelmény összhangban van nemzeti jogának alapelveivel.

4. cikk

Nyomozati és ideiglenes intézkedések

Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy lehető tegye a 3. cikk alapján elkobzandó dolog gyors azonosítását, nyomon követését, lefoglalását, különösen a későbbi elkobzás végrehajtásának elősegítése céljából.

5. cikk

Lefoglalás és elkobzás

Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy a lefoglalásra és az elkobzásra irányuló intézkedések magukban foglalják

a) azt a dolgot is, amire a jövedelmet átalakították vagy átváltották;

b) a törvényes forrásokból szerzett dolgot, ha a jövedelmet részben vagy egészben ilyen dologgal keverték össze, a hozzákevert jövedelem becsült értékéig;

c) azt a bevételt vagy más hasznót, amely abból a jövedelemből vagy dologból származott, amire a bűncselekményből származó jövedelmet átalakították vagy átváltották, vagy abból a dologból származott, amellyel a bűncselekményből származó jövedelmet összekeverték, a hozzákevert jövedelem becsült értékéig, a jövedelemmel azonos módon és azonos mértékben.

6. cikk

A lefoglalt dolog kezelése

Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy lehetővé tegye a jelen Egyezmény 4. és 5. cikkének megfelelően lefoglalt dolog megfelelő kezelését.

7. cikk

Nyomozási hatáskörök és technikák

1. Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy lehetővé tegye a bíróság vagy más illetékes hatóság számára banki, pénzügyi vagy kereskedelmi nyilvántartások adatai rendelkezésre bocsátásának vagy lefoglalásának elrendelését a 3., a 4. és az 5. cikkben hivatkozott cselekmények végrehajtása érdekében. Egyik Szerződő Fél sem tagadhatja meg a jelen cikk rendelkezései szerinti intézkedést a banktitokra hivatkozva.

2. Az 1. bekezdés sérelme nélkül minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy lehetővé tegye

a) annak meghatározását, hogy egy természetes vagy jogi személy a saját területén található bármelyik bankban lévő, bármilyen jellegű egy vagy több bankszámla tulajdonosa vagy hasznélvezője-e, és ha igen, az azonosított bankszámlák részletes adatainak megszerzését;

b) meghatározott bankszámlák és azon banki műveletek adatainak beszerzését, amelyeket egy meghatározott időszak alatt hajtottak végre egy vagy több meghatározott számlán, beleértve a küldő és a fogadó számlák adatait is;

c) egy meghatározott időszak alatt azon banki műveletek figyelemmel kísérését, amelyeket egy vagy több azonosított számlán hajtottak végre; és

d) annak biztosítását, hogy a bankok ne tájékoztassák az érintett ügyfelet vagy harmadik személyeket arról, hogy információkat kerestek vagy szereztek be az a), b) vagy c) pont alapján, illetve arról, hogy nyomozás van folyamatban.

A Szerződő Felek kiterjeszthetik e rendelkezés alkalmazását a nem bankként működő pénzügyi szolgáltatóknál vezetett számlákra is.

3. Minden Szerződő Fél megfontolja olyan szükséges jogalkotási és egyéb intézkedések megtételét, amelyek lehetővé teszik a jövedelem azonosítását, nyomon követését, az arra vonatkozó bizonyítékok gyűjtését megkönnyítő különleges nyomozási technikák használatát, például a megfigyelést, a telekommunikációs üzenetek lehallgatását, a számítógépes rendszerekhez való hozzáférést és meghatározott iratok bemutatására kötelező határozatokat.

8. cikk

Jogorvoslatok

Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy hatékony jogorvoslati eszközöket biztosítsanak a 3., a 4. és az 5. cikk, valamint az ebben a részben található egyéb rendelkezésekkel, intézkedésekkel érintett érdekelt személyek számára jogaik védelme érdekében.

9. cikk

A pénzmosással kapcsolatos bűncselekmények

1. Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy nemzeti joga szándékos elkövetés esetén bűncselekménynek minősítse:

a) a dolog átalakítását vagy átruházását, annak ismeretében, hogy e dolog jövedelemnek minősül, azzal a céllal, hogy a dolog jogellenes eredetét eltitkolják vagy leplezzék, vagy az alaphűncselekmény elkövetésében részt vevő személyt segítsék a tettehez fűződő jogkövetkezmények elkerülésében;

b) a dolog valódi természetének, eredetének, helyének, mozgásának, a dologgal történt rendelkezésnek az azon fennálló jogoknak, vagy tulajdonának eltitkolását vagy leplezését, annak ismeretében, hogy a dolog jövedelemnek minősül;

és alkotmányos alapelveiknek, illetve jogrendszerük alapjaitól függően;

c) a dolog megszerzését, birtoklását és használatát, tudva a dologhoz jutás időpontjában, hogy az jövedelemnek minősül;

d) az e cikk értelmében megállapított bármely bűncselekmény kísérletét, elkövetésében való részvételt, segítségnyújtást, az elkövetésre való társulást, szövetkezést, az elkövetésre való felbujtást, az elkövetés megkönnyítését, illetve az ahhoz való segítségnyújtást.

2. E cikk 1. bekezdésének végrehajtása vagy alkalmazása során:

a) nem bír jelentőséggel az, hogy az alaphűncselekmény a Szerződő Fél büntető joghatósága alá tartozott-e;

b) rendelkezni lehet úgy, hogy a fenti bekezdésben meghatározott bűncselekmények az alaphűncselekmény elkövetőire nem vonatkoznak;

c) a fenti bekezdésben meghatározott bűncselekmények elemeként meghatározott tudomásra, szándékra, vagy célzatra objektív, ténybeli körülményekből lehet következtetni.

3. Bármely Szerződő Fél megteheti a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy a jelen cikk 1. bekezdésében hivatkozott cselekmények valamelyikét vagy mindegyikét a nemzeti jogban bűncselekménynek minősítse, a következő esetek bármelyikében vagy mindegyikében, ha az elkövető:

a) gyanította, hogy a dolog jövedelem volt,

b) feltételezhette volna, hogy a dolog jövedelem.

4. Feltéve, hogy a jelen cikk 1. bekezdése az Egyezmény mellékletében szereplő alaphűncselekmény-kategóriákra vonatkozik, bármely Állam vagy az Európai Közösség az aláíráskor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor az Európa Tanács főtitkárához intézett nyilatkozatban kijelentheti, hogy a jelen cikk 1. bekezdése

a) csak akkor alkalmazandó, ha az alaphűncselekmény büntetési tételének maximuma legalább egy évnél

hosszabb szabadságvesztés vagy szabadságelvonással járó intézkedés, vagy azon Szerződő Felek esetében, amelyek jogrendszerükben a bűncselekményekre vonatkozóan minimális büntetési tétellel rendelkeznek, csak akkor alkalmazandó, ha a bűncselekmény legalább hat hónapnál hosszabb ideig terjedő szabadságvesztéssel vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel büntetendő; és/vagy

b) csak meghatározott alapbűncselekmények jegyzékére alkalmazandó; és/vagy

c) a Szerződő Fél nemzeti joga által meghatározott súlyos bűncselekmények kategóriájára alkalmazandó.

5. Minden Szerződő Fél biztosítja, hogy az alapbűncselekménnyel kapcsolatos előzetes vagy egyidejű ítélet nem előfeltétele a pénzmossággal kapcsolatos ítéletnek.

6. Minden Szerződő Fél biztosítja, hogy a jelen cikk szerinti pénzmossággal kapcsolatos elítélés lehetséges, ha bebizonyosodott, hogy a jelen cikk 1. a) vagy b) pontjának tárgyát képező dolog alapbűncselekményből származott, anélkül, hogy szükség lenne a bűncselekmény pontos meghatározására.

7. Minden Szerződő Fél biztosítja, hogy a pénzmosság alapbűncselekményei egy másik Államban bekövetkezett olyan cselekményre is kiterjedjenek, amely az adott Államban bűncselekménynek minősül, és amely alapbűncselekménynek minősült volna, ha az ugyanabban az országban következett volna be. Bármely Szerződő Fél biztosíthatja, hogy az egyetlen előfeltétel az, hogy a cselekmény alapbűncselekménynek minősült volna, ha az ugyanabban az országban következett volna be.

10. cikk

Jogi személyek felelőssége

1. Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatók legyenek a jelen Egyezmény alapján meghatározott pénzmossási bűncselekményekért, amelyeket bármely olyan természetes személy követett el a javukra akár egyénileg, akár a jogi személy valamely szervének a részeként, aki a jogi személynél vezető beosztásban volt

a) a jogi személy képviseleti jogosultsága; vagy

b) a jogi személy nevében történő döntéshozatali jogosultság; vagy

c) a jogi személyen belül ellenőrzési jogosultság alapján,

valamint az ilyen természetes személy bűnrészesként vagy felbujtóként történő bevonásáért a fent említett bűncselekményekbe.

2. Az 1. bekezdésben már említett eseteken kívül minden Szerződő Fél megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a jogi személy felelősségre vonható legyen, ha az 1. bekezdésben említett természetes személy által történő felügyelet vagy ellenőrzés hiánya tette

lehetővé az 1. bekezdésben említett bűncselekmények elkövetését a jogi személy javára, a felügyelete alá tartozó természetes személy által.

3. A jogi személy jelen cikk szerinti felelőssége nem zárja ki azon természetes személyek elleni büntetőeljárás lefolytatását, akik az 1. bekezdésben említett bűncselekmények elkövetői, felbujtói vagy bűnrészesei.

4. Minden Szerződő Fél gondoskodik arról, hogy a jelen cikk alapján felelősnek minősített jogi személyekkel szemben hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi vagy nem büntetőjogi szankciókat alkalmazzanak, beleértve a pénzügyi szankciókat is.

11. cikk

Korábbi határozatok

Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy a büntetés meghatározásakor lehetőséget teremtsenek a természetes vagy a jogi személyek ellen egy másik Szerződő Félnél hozott jogerős határozatok figyelembe vételére a jelen Egyezmény alapján megállapított bűncselekményekkel kapcsolatban.

2. RÉSZ

PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓS EGYSÉG (PIE) ÉS MEGELŐZÉS

12. cikk

Pénzügyi információs egység (PIE)

1. Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy a jelen Egyezményben foglaltak szerint PIE-t hozzon létre.

2. Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy a PIE közvetlenül vagy közvetve, időszerűen hozzáférhessen a feladatai megfelelő ellátásához – ideértve a gyanús ügyletekről szóló jelentések elemzését is – szükséges pénzügyi, közgazgatási és bűnüldözési információkhoz.

13. cikk

A pénzmosság megelőzésére irányuló intézkedések

1. Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy átfogó belső szabályozó és felügyeleti vagy ellenőrző (monitoring) rendszert vezessen be a pénzmosság megelőzésére, és megfelelő módon figyelembe vegye az alkalmazandó nemzetközi elvárásokat, különösen a pénzmossággal foglalkozó Pénzügyi Akciócsoport (FATF) által elfogadott ajánlásokat.

2. Ezzel összefüggésben minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket az iránt, hogy

a) megkövetelje az olyan jogi és természetes személyektől, amelyek nagy valószínűséggel pénzmosás céljára is felhasználható tevékenységet végeznek – e tevékenységeket illetően – azt, hogy

(i) azonosítsák és ellenőrizzék ügyfeleiket, és ahol alkalmazható, azok tényleges tulajdonosait, és kockázatalapú megközelítés figyelembevételével tanúsítsanak folyamatosan kellő gondosságot az üzleti kapcsolatokban;

(ii) jelentsék a pénzmosással kapcsolatos, elővigyázatosságot igénylő gyanús eseteket;

(iii) tegyenek olyan támogató intézkedéseket, mint az ügyfelek személyazonosságáról és az ügyletekről való nyilvántartás vezetése, dolgozók képzése, belső irányelvek és eljárások kialakítása, és ha alkalmazható, igazítsák ezen intézkedéseket a méretükhöz és az általuk végzett üzleti tevékenység természetéhez;

b) megfelelő módon tiltsák meg, hogy az a) pontban említett személyek nyilvánosságra hozzák a gyanús ügyletekkel kapcsolatos bejelentés megtételének vagy az ahhoz kapcsolódó információ átadásának a tényét, valamint annak a nyilvánosságra hozatalát, hogy pénzmosási ügyben nyomozás folyamatban van vagy folyamatban lehet;

c) biztosítsák az a) pontban említett személyek hatékony ellenőrző- (monitoring), és ahol lehetséges felügyeleti rendszer alá helyezését – lehetőleg kockázaterékenységi alapon – a pénzmosás elleni küzdelem követelményeinek való megfelelésük biztosítása céljából.

3. Ezzel összefüggésben minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket az iránt, hogy felderítse a készpénz, illetve a bemutatóra szóló, átruházható értékpapír jelentős mennyiségű, határon keresztül fizikai formában történő átszállítását.

14. cikk

A hazai gyanús ügyletek elhalasztása

Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket az iránt, hogy lehetővé tegye a PIE vagy adott esetben bármilyen más illetékes hatóság részére, hogy pénzmosással összefüggő ügylet gyanújának a felmerülésekor sürgős intézkedést tegyen, annak érdekében, hogy az ügylet elemzése és a gyanú megerősítése céljából egy folyamatban lévő ügyletet felfüggeszsenek vagy az ügylethez való hozzájárulást megtagadják. Bármely Szerződő Fél ezt az intézkedést azokra az esetekre korlátozhatja, amelyek vonatkozásában gyanús ügylettel kapcsolatos jelentést nyújtottak be. Az ügylet felfüggesztésének vagy az ügylethez való hozzájárulás megtagadásának maximális időtartamát a nemzeti jog vonatkozó rendelkezései határozzák meg.

IV. FEJEZET NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS

1. RÉSZ

A NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS ALAPELVEI

15. cikk

Általános alapelvek és a nemzetközi együttműködésre irányuló intézkedések

1. A Szerződő Felek a lehető legnagyobb mértékben kölcsönösen együttműködnek az eszközök és jövedelmek elkobzására irányuló nyomozások és eljárások során.

2. Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket az iránt, hogy az e fejezetben meghatározott feltételek szerint teljesíteni tudja az alábbiakra irányuló kérelmeket:

a) jövedelemnek vagy eszköznek minősülő meghatározott vagyontárgy elkobzása, továbbá a jövedelemmel azonos értékű pénzösszeg elkobzása;

b) a fenti a) pontban megjelölt bármelyik fajta elkobzást célzó nyomozásban való segítségnyújtás és az átmeneti intézkedések.

3. A 2. b) pontban említett nyomozásban való segítségnyújtást és az átmeneti intézkedéseket a megkeresett Szerződő Fél nemzeti joga által engedélyezett keretek szerint és azzal összhangban kell megtenni. Ha a fenti intézkedések valamelyikével kapcsolatos megkeresés a megkereső Szerződő Fél jogszabályai alapján szükséges formásokat vagy eljárásokat határoz meg, a megkeresett Szerződő Fél teljesíti a megkeresést még akkor is, ha azok számára nem ismertek, amennyiben a kért intézkedés nincs ellentétben jogi alapelveivel.

4. Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket az iránt, hogy a többi Szerződő Félről a jövedelmek és az eszközök azonosítása, nyomon követése vagy lefoglalása céljából érkező megkeresések ugyanolyan elsőbbséget kapjanak, mintha azok a belső eljárások keretében érkeztek volna.

2. RÉSZ

NYOMOZÁSBAN VALÓ SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

16. cikk

Segítségnyújtási kötelezettség

A Szerződő Felek kérelemre a lehető legnagyobb mértékben segítik egymást az eszközök, jövedelmek és más, elkobzás alá eső dolgok azonosításában és nyomon követésében. A segítségnyújtás kiterjed a fent említett dolgok létezésére, helyére vagy mozgására, természetére, jogállására vagy értékére vonatkozó bizonyítékok beszerzését és biztosítását célzó valamennyi intézkedésre.

*17. cikk**Bankszámlákkal kapcsolatos információkérés*

1. Minden Szerződő Fél az ebben a cikkben meghatározott feltételek szerint – egy másik Szerződő Fél által küldött megkeresésre válaszolva – megteszi a szükséges intézkedéseket annak megállapítására, hogy a nyomozás alá vont természetes vagy jogi személy birtokol-e vagy vezet-e egy vagy több, bármilyen természetű számlát a területén található bármelyik bankban, és ha igen, akkor átadja az azonosított számlák adatait.

2. Az ebben a cikkben meghatározott kötelezettség csak olyan mértékben alkalmazandó, amilyen mértékben az információ a számlavezető bank birtokában van.

3. A 37. cikk követelményein kívül a megkereső Szerződő Fél a megkeresésben:

a) meghatározza azokat az okokat, amelyek alapján úgy ítéli, hogy a kért információ komoly jelentőséggel bírhat a cselekménnyel kapcsolatos nyomozás szempontjából;

b) meghatározza azokat az okokat, amelyek alapján feltételezi, hogy a megkeresett Szerződő Fél területén lévő bankok vezetik a számlákat, és a lehető legteljesebb mértékben meghatározza, hogy mely bankok és/vagy bank-számlák lehetnek érintettek; és

c) megad minden elérhető kiegészítő információt, amely elősegítheti a megkeresés teljesítését.

4. A megkeresett Szerződő Fél ugyanolyan feltételektől teheti függővé a megkeresés teljesítését, mint amelyeket a felkutatásra és lefoglalásra irányuló megkeresések esetében alkalmaz.

5. Bármely Állam vagy az Európai Közösség az aláírásakor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor az Európa Tanács főtitkárához intézett nyilatkozatban kijelentheti, hogy ezt a cikket csak az Egyezmény mellékletében szereplő jegyzékben felsorolt bűncselekmény-fajták vonatkozásában alkalmazza.

6. A Szerződő Felek kiterjeszthetik e rendelkezés alkalmazását a nem bankként működő pénzügyi szolgáltatóknál vezetett számlákra is. A kiterjesztés feltétele lehet a viszonyosság elvének alkalmazása.

*18. cikk**Banki műveletekkel kapcsolatos információkérés*

1. Egy másik Szerződő Fél kérésére a megkeresett Szerződő Fél átadja a meghatározott bankszámlák és azon banki műveletek adatait, amelyeket egy meghatározott időszak alatt hajtottak végre a megkeresésben meghatározott egy vagy több számlán, beleértve a küldő és a fogadó számlák adatait is.

2. Az ebben a cikkben meghatározott kötelezettség csak olyan mértékben alkalmazandó, amennyiben az információ a számlavezető bank birtokában van.

3. A 37. cikk követelményein kívül a megkereső Szerződő Fél a megkeresésben megjelöli azokat az okokat, amelyek alapján úgy ítéli, hogy a kért információ fontos a cselekménnyel kapcsolatos nyomozás szempontjából.

4. A megkeresett Szerződő Fél ugyanolyan feltételektől teheti függővé a megkeresés teljesítését, mint amelyeket a felkutatásra és lefoglalásra irányuló megkeresések esetében alkalmaz.

5. A Szerződő Felek kiterjeszthetik e rendelkezés alkalmazását a nem bankként működő pénzügyi szolgáltatóknál vezetett számlákra is. A kiterjesztés feltétele lehet a viszonyosság elvének alkalmazása.

*19. cikk**Banki műveletek megfigyelésére irányuló megkeresések*

1. Minden Szerződő Fél gondoskodik arról, hogy egy másik Szerződő Fél kérésére képes legyen a megkeresésben meghatározott egy vagy több számlán végrehajtott banki műveletek meghatározott időtartamú megfigyelésére, és a megfigyelés eredményeinek a megkereső Szerződő Féllel történő közlésére.

2. A 37. cikk követelményein kívül a megkereső Szerződő Fél a megkeresésben megjelöli azokat az okokat, amelyek alapján úgy ítéli, hogy a kért információ fontos a cselekménnyel kapcsolatos nyomozás szempontjából.

3. A megfigyeléssel kapcsolatos határozatot minden egyes esetben a megkeresett Szerződő Fél illetékes hatóságai hozzák meg a megkeresett Szerződő Fél nemzeti jogának tiszteletben tartásával.

4. A megfigyelés gyakorlati feltételeit a megkereső és megkeresett Szerződő Fél illetékes hatóságai egyeztetik egymással.

5. A Szerződő Felek kiterjeszthetik e rendelkezés alkalmazását a nem bankként működő pénzügyi szolgáltatóknál vezetett számlákra is.

*20. cikk**Önkéntes tájékoztatás*

Saját nyomozási vagy eljárási érdekei sérelme nélkül, az egyik Szerződő Fél előzetes kérelem hiányában is adhat tájékoztatást az eszközökről és jövedelmekről a másik Szerződő Félnek, ha megítélése szerint ezen információ feltárása segítheti a címzett Felet nyomozás vagy eljárás megindításában vagy lefolytatásában, vagy ha ez az információ az e fejezet szerinti kérelem előterjesztéséhez vezethet.

3. RÉSZ IDEIGLENES INTÉZKEDÉSEK

21. cikk

Ideiglenes intézkedés foganatosítására irányuló kötelezettség

1. A büntetőeljárást vagy az elkobzásra irányuló eljárást megindító Szerződő Fél megkeresésére a másik Szerződő Fél megteszi a szükséges ideiglenes intézkedéseket, például lefoglalást, avégett, hogy megakadályozza a dologgal való kereskedést, annak átruházását, vagy az azzal való rendelkezést, ha e dolog utóbb elkobzás iránti kérelem tárgya lehet, vagy ilyen kérelem kielégítésére szolgálhat.

2. Az a Szerződő Fél, amely a 23. cikk szerinti elkobzásra irányuló megkeresést kap, kérelemre megteszi a jelen cikk 1. bekezdésében említett intézkedéseket bármely dolog vonatkozásában, amely a megkeresés tárgyát képezi, vagy a megkeresés teljesítését szolgálhatja.

22. cikk

Ideiglenes intézkedések foganatosítása

1. A 21. cikk 1. bekezdésében kért ideiglenes intézkedések foganatosítása után a megkereső Szerződő Fél önként és mielőbb átadja a megkeresett Szerződő Félnek mindazokat az információkat, amelyek megkérdőjelezhetik vagy módosíthatják az intézkedések terjedelmét. A megkereső Szerződő Fél késedelem nélkül átadja a megkeresett Szerződő Fél által kért összes olyan kiegészítő információt, amely az ideiglenes intézkedések végrehajtásához és nyomon követéséhez szükségesek.

2. Az e cikk szerint foganatosított bármely ideiglenes intézkedés megszüntetése előtt, amennyiben lehetséges, a megkeresett Szerződő Fél lehetőséget ad a megkereső Szerződő Félnek arra, hogy előterjessze az intézkedés fenntartása mellett szóló érveit.

4. RÉSZ ELKOBZÁS

23. cikk

Elkobzási kötelezettség

1. Az a Szerződő Fél, amely egy másik Szerződő Félről a területén lévő eszközök vagy jövedelmek elkobzására irányuló megkeresést kapott:

a) végrehajtja az ezen eszközök vagy jövedelmek elkobzását kimondó, a megkereső Szerződő Fél bírósága által hozott határozatot; vagy

b) a megkeresést továbbítja az illetékes hatóságaihoz elkobzást kimondó határozat kibocsátása végett, és ha a határozatot meghozták, azt végrehajtja.

2. A jelen cikk 1. bekezdés b) pontjának alkalmazása végett bármely Szerződő Félnek, amikor szükséges, rendelkeznie kell a lehetőséggel, hogy saját joga alapján elkobzásra irányuló eljárást indítson.

3. Jelen cikk 1. bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni arra az elkobzásra is, amely a jövedelemmel azonos értékű pénzüsszeg megfizetésének követeléséből áll, ha a dolog, amelyre az elkobzás végrehajtható, a megkeresett Szerződő Fél területén található. Ilyen esetekben, az 1. bekezdés szerinti elkobzás végrehajtása során, ha a fizetésre nem kerül sor, a megkeresett Szerződő Fél a követelést bármely, rendelkezésre álló dologgal elégíti ki.

4. Ha az elkobzás iránti kérelem meghatározott vagyontárgyra irányul, a Szerződő Felek megállapodhatnak abban, hogy a megkeresett Szerződő Fél úgy is végrehajthassa az elkobzást, hogy a dologgal azonos értékű pénzüsszeg megfizetésére kötelez.

5. A Szerződő Felek nemzeti joguk alapján a lehető legnagyobb mértékben együttműködnek azokkal a Szerződő Felekkel, amelyek olyan, az elkobzással egyenértékű és tulajdontól való megfosztással járó intézkedések végrehajtását kérik, amelyek nem tartoznak a büntetőjogi szankciók közé, amennyiben ezeket az intézkedéseket a megkereső Szerződő Fél valamelyik igazságügyi hatósága rendelte el egy bűncselekménnyel kapcsolatban, feltéve, hogy megállapították, hogy a dolog a jelen Egyezmény 5. cikke értelmében jövedelemnek vagy más dolognak minősül.

24. cikk

Az elkobzás foganatosítása

1. A 23. cikk szerinti, az elkobzás elrendelésére és végrehajtására irányuló eljárásban a megkeresett Szerződő Fél joga irányadó.

2. A megkeresett Szerződő Fél kötve van azokhoz a ténymegállapításokhoz, amelyeket a megkereső Szerződő Fél államában hozott határozat vagy bírósági ítélet tartalmaz, vagy amelyeken egyébként a határozat vagy bírósági ítélet alapul.

3. Bármely Állam vagy az Európai Közösség aláírásakor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor az Európa Tanács főtárházhoz intézett nyilatkozatban kinyilváníthatja, hogy a jelen cikk 2. bekezdését csak alkotmányos alapelveikkel és jogrendszerük alapjaival összhangban alkalmazza.

4. Ha az elkobzás pénzüsszeg megfizetésére történő kötelezésben valósul meg, a megkeresett Szerződő Fél illetékes hatósága az összeget saját fizetőeszközére váltja át, az elkobzás végrehajtását elrendelő határozat meghozatala idején érvényes átváltási árfolyam szerint.

5. A 23. cikk 1. bekezdés a) pontjának alkalmazása esetén kizárólag a megkereső Szerződő Fél jogosult az elkobzást elrendelő végzés felülvizsgálatára irányuló kérelem elbírálására.

25. cikk

Elkobzott dolgok

1. A jelen Egyezmény 23. és 24. cikke alapján valamely Szerződő Fél által elkobzott dologgal ez a Szerződő Fél rendelkezik nemzeti jogszabályai és közigazgatási eljárásainak megfelelően.

2. A Szerződő Felek, amelyek a jelen Egyezmény 23. és 24. cikkével összhangban egy másik Szerződő Fél által előterjesztett megkeresés alapján járnak el – nemzeti joguk által megengedett mértékben és arra irányuló kérelem esetén – elsődleges megfontolás tárgyává teszik az elkobzott dolgoknak a megkereső Szerződő Fél részére történő visszajuttatását azért, hogy az kártérítésben részesíthesse a bűncselekmény áldozatait, vagy a dolgokat visszajuttathassa jogos tulajdonosainak.

3. Az a Szerződő Fél, amely a jelen Egyezmény 23. és 24. cikkével összhangban egy másik Szerződő Fél által előterjesztett megkeresés alapján jár el – nemzeti jogával és közigazgatási eljárásaival összhangban – különleges figyelmet fordíthat a dolgok más Szerződő Felekkel történő megosztásáról szóló megállapodások vagy egyezségek rendszeres vagy esetenkénti megkötésére.

26. cikk

Végrehajtási jog és az elkobzás összegének felső határa

1. A 23. és a 24. cikk szerinti elkobzás iránti megkeresés nem érinti a megkereső Szerződő Fél jogát arra, hogy az elkobzást elrendelő végzést maga hajtsa végre.

2. Az Egyezmény nem értelmezhető úgy, hogy az elkobzás összértéke meghaladhatja az elkobzást elrendelő végzésben meghatározott pénzüsszeget. Ha valamelyik Szerződő Fél úgy ítéli meg, hogy ez bekövetkezhet, az érintett Szerződő Felek tárgyalásokat kezdenek ennek elkerülése érdekében.

27. cikk

Elzárás nem teljesítés esetén

A megkeresett Szerződő Fél a 23. cikk szerinti megkeresés eredményeként nem teljesítés esetén nem rendelhet el elzárást vagy más, személyes szabadságot korlátozó intézkedést, ha ezt a megkereső Szerződő Fél kikötötte megkeresésében.

5. RÉSZ

*AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS MEGTAGADÁSA
ÉS ELHALASZTÁSA*

28. cikk

Megtagadási okok

1. A jelen fejezet szerinti együttműködés abban az esetben tagadható meg, ha:

a) a kért cselekmény a megkeresett Szerződő Fél jogrendszerének alapelveivel ellentétes lenne; vagy

b) a megkeresés teljesítése sértené a megkeresett Szerződő Fél szuverenitását, biztonságát, közrendjét vagy más alapvető érdekét; vagy

c) a megkeresett Szerződő Fél megítélése szerint a megkeresésben hivatkozott ügy jelentősége a kért cselekmény teljesítését nem indokolja; vagy

d) a megkeresésben hivatkozott bűncselekmény pénzügyi bűncselekmény, kivéve, ha a bűncselekmény célja a terrorizmus finanszírozása; vagy

e) a megkeresésben hivatkozott bűncselekmény politikai bűncselekmény, kivéve, ha a bűncselekmény célja a terrorizmus finanszírozása; vagy

f) a megkeresett Szerződő Fél megítélése szerint a kért cselekmény teljesítése a kétszeres eljárás tilalmának elvébe (*ne bis in idem*) ütközne; vagy

g) a megkeresésben hivatkozott bűncselekmény, amennyiben a megkeresett Szerződő Fél területén követnék el, ezen Szerződő Fél joga szerint nem lenne bűncselekmény. Ugyanakkor ezen megtagadási okra a 2. rész szerinti együttműködés esetén csak akkor lehet hivatkozni, ha a kért segítség kényszerintézkedésre is vonatkozik. Ha a jelen fejezet szerinti együttműködéshez kettős büntethetőség szükséges, akkor ez a követelmény kielégítettnek tekintendő függetlenül attól, hogy mindkét Szerződő Fél azonos bűncselekmény-kategóriába sorolja-e, vagy ugyanazzal a terminológiával jelöli-e a bűncselekményt, feltéve, hogy a cselekmény mindkét Szerződő Fél joga szerint bűncselekmény.

2. A 2. rész szerinti együttműködés, amennyiben a kért segítség kényszerintézkedésre is vonatkozik, továbbá az e fejezet 3. része szerinti együttműködés akkor is megtagadható, ha a kért intézkedésekre a megkeresett Szerződő Fél nemzeti joga szerint hasonló hazai ügyben nyomozási vagy eljárási célból nem kerülhet sor.

3. Amennyiben a megkeresett Szerződő Fél joga megkívánja, a 2. rész szerinti együttműködés, amennyiben a kért segítség kényszerintézkedésre is vonatkozik, továbbá a jelen fejezet 3. része szerinti együttműködés akkor is megtagadható, ha a kért intézkedések vagy más, hasonló intézkedések nem lennének megengedhetők a megkereső Szerződő Fél joga szerint, vagy – ami a megkereső Szerződő Fél illetékes hatóságait illeti – a megkeresést sem bíró, sem más, büntetőügyekben eljáró egyéb igazságügyi hatóság, beleértve az ügyészt, nem engedélyezte.

4. A jelen fejezet 4. része szerinti együttműködés akkor is megtagadható, ha

a) a megkeresett Szerződő Fél joga szerint a megkeresésben hivatkozott bűncselekmény vonatkozásában elkobzásra nem kerülhet sor; vagy

b) a 23. cikk 3. bekezdésében megjelölt kötelezettség érintetlenül hagyása mellett, az elkobzás határait illetően ellentétben állna a megkeresett Szerződő Fél nemzeti jogának alapelveivel, tekintettel a bűncselekmény és

(i) a jövedelmének minősíthető gazdasági előny, vagy
(ii) az eszközének minősíthető dolog kapcsolatára; vagy

c) a megkeresett Szerződő Fél joga szerint az elkobzás elévülés miatt már nem rendelhető el vagy nem hajtható végre; vagy

d) a 23. cikk 5. bekezdésének érintetlenül hagyása mellett, a megkeresés nem utal egy korábbi határozatra, bírósági ítéletre vagy ilyen határozatban található megállapításra, miszerint egy vagy több bűncselekményt követtek el, amely alapján elkobzást rendeltek el vagy kérnek; vagy

e) az elkobzás a megkereső Szerződő Fél államában nem végrehajtható vagy rendes jogorvoslati eszközökkel még megtámadható; vagy

f) a megkeresés olyan elkobzást elrendelő végzésre utal, amely azon személy távollétében hozott határozat eredménye, aki ellen a végzést kibocsátották, és a megkeresett Szerződő Fél megítélése szerint a megkereső Szerződő Fél államában lefolytatott, a határozathozatalt megelőző eljárás során nem biztosították a bűncselekmény elkövetésével megvádolt személyt megillető védelemhez való jog minimumát.

5. A jelen cikk 4. bekezdés f) pontjának alkalmazása során a határozat nem tekinthető az érintett személy távollétében meghozottnak, ha

a) megerősítésére vagy kihirdetésére az érintett személy ellentmondását követően került sor; vagy

b) azt fellebbezési eljárás során hozták meg, feltéve, hogy a fellebbezést az érintett személy nyújtotta be.

6. A jelen cikk 4. bekezdés f) pontjának alkalmazása során, annak megítélésekor, hogy a védelemhez való jog minimumát biztosították-e, a megkeresett Szerződő Fél figyelembe veszi, ha az érintett személy szándékosan kerülte az együttműködést az igazságszolgáltatással, továbbá azt a tényt, hogy a távollétében hozott határozat ellen jogorvoslattal élhetett volna, de nem élt ezzel a lehetőséggel. Ugyanez a helyzet akkor, ha az érintett személyt szabályszerűen megidézték, de nem élt a megjelenés lehetőségével és nem is kért halasztást.

7. Egyik Szerződő Fél sem tagadhatja meg a jelen fejezet szerinti együttműködést banktitokra hivatkozva. Valamely Szerződő Fél nemzeti joga értelmében megkívánhatja, hogy az együttműködésre irányuló megkeresést, ha az banktitok feloldását is maga után vonná, akár bíró, akár más, bűncselekményekkel kapcsolatban eljárni jogosult igazságügyi hatóság, beleértve az ügyészt, engedélyezze.

8. A jelen cikk 1. bekezdésének a) pontjában foglalt megtagadási októl függetlenül:

a) azt a tényt, hogy a megkereső Szerződő Fél hatóságai által nyomozás vagy elkobzást elrendelő végzés hatálya alá vont személy jogi személy, a megkeresett Szerződő Fél nem tekintheti a jelen fejezet szerinti együttműködés akadályának;

b) az a tény, hogy a természetes személy, aki ellen jövedelem elkobzásáról szóló végzést bocsátottak ki, utóbb meghalt, illetve az a tény, hogy a jogi személy, amely ellen jövedelem elkobzásáról szóló végzést bocsátottak ki, utóbb megszűnt, nem tekinthető a 23. cikk 1. bekezdés a) pontja szerinti segítségnyújtás akadályának;

c) azt a tényt, hogy a megkereső Szerződő Fél hatóságai által nyomozás vagy elkobzást elrendelő végzés hatálya alá vont személyt a megkeresésben az alaphűncselekmény és a pénzmossási bűncselekmény elkövetőjeként említik a jelen Egyezmény 9. cikke 2. bekezdésének b) pontja alapján, a megkeresett Szerződő Fél nem tekintheti a jelen fejezet szerinti együttműködés akadályának.

29. cikk Halasztás

A megkeresett Szerződő Fél a megkeresés teljesítését elhalaszthatja, ha az a hatóságai által folytatott nyomozást vagy eljárást hátrányosan érintené.

30. cikk A megkeresés részleges vagy feltételes teljesítése

Az e fejezet szerinti együttműködés megtagadása vagy elhalasztása előtt a megkeresett Szerződő Fél, miután – amennyiben az helyénvaló – tárgyalta a megkereső Szerződő Féllel, megfontolja, hogy a megkeresés részlegesen vagy az általa szükségesnek tartott feltételekkel teljesíthető-e.

6. RÉSZ KÉZBESÍTÉS ÉS HARMADIK SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELME

31. cikk Okiratok kézbesítése

1. A Szerződő Felek a legnagyobb mértékben kölcsönösen segítséget nyújtanak egymásnak a bírósági iratoknak az átmeneti intézkedésekkel és elkobzással érintett személyek részére történő kézbesítésben.

2. Jelen cikkben semmi sem akadályozza

a) bírósági okiratok közvetlen, postai úton történő megküldésének lehetőségét külföldön tartózkodó személyek részére,

b) annak lehetőségét, hogy a kibocsátás helye szerinti Szerződő Fél bírósági tisztségviselői, alkalmazottai vagy más illetékes hatóságai közvetlenül e Szerződő Fél konzuli hatóságain keresztül, vagy a rendeltetési hely szerinti Szerződő Fél bírósági tisztségviselői, alkalmazottai vagy más illetékes hatóságai útján kézbesítsék a bírósági okiratokat,

kivéve, ha a rendeltetési hely szerinti Szerződő Fél ezzel ellentétes nyilatkozatot tesz az Európa Tanács főtitkárához intézve aláíráskor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor.

3. A bírósági okiratoknak a külföldön tartózkodó, a küldő Szerződő Fél államában hozott átmeneti intézkedésekkel vagy elkobzást elrendelő végzésekkel érintett személyek részére történő kézbesítése során e Szerződő Fél megjelöli, hogy joga milyen jogorvoslati lehetőséget biztosít e személyek számára.

32. cikk

A külföldi határozatok elismerése

1. A 3. és 4. rész szerinti együttműködésre irányuló megkeresések teljesítése során a megkeresett Szerződő Fél elismeri a megkereső Szerződő Fél államában harmadik személyek jogairól hozott bírósági határozatokat.

2. Az elismerés megtagadható, ha

a) a harmadik személyeknek nem volt megfelelő lehetőségük jogaik érvényesítésére; vagy

b) a határozat összeegyeztethetetlen a megkeresett Szerződő Fél államában ugyanabban az ügyben már meghozott határozattal; vagy

c) a határozat összeegyeztethetetlen a megkeresett Szerződő Fél közrendjével; vagy

d) a határozat meghozatala a megkeresett Szerződő Fél jogának kizárólagos joghatóságáról szóló rendelkezéseibe ütközik.

7. RÉSZ

ELJÁRÁSI ÉS EGYÉB ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

33. cikk

Központi hatóság

1. A Szerződő Felek megjelölik központi hatóságukat vagy, amennyiben szükséges, hatóságait, amelyek feladata az e fejezet szerinti megkeresések megküldése, megválaszolása, e megkeresések teljesítése vagy illetékes hatóságoknak teljesítés végett történő továbbítása.

2. Minden Szerződő Fél aláíráskor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor közli az Európa Tanács főtitkárával a jelen cikk 1. bekezdése alapján kijelölt hatóságai megnevezését és címét.

34. cikk

Közvetlen kapcsolattartás

1. A központi hatóságok közvetlenül kapcsolatot tartanak egymással.

2. Sürgős esetben a megkereső Szerződő Fél igazságügyi hatóságai, beleértve az ügyészt, közvetlenül küldhetik meg megkereséseiket vagy tájékoztatásaikat a megkeresett Szerződő Fél hasonló hatóságaihoz. Ilyen esetben ezzel egyidejűleg a megkereső Szerződő Fél központi hatósága másolatot küld a megkeresett Szerződő Fél központi hatóságának.

3. A jelen cikk 1. és 2. bekezdése szerinti megkeresés vagy tájékoztatás küldhető a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Szervezeten (Interpol) keresztül.

4. A jelen cikk 2. bekezdése szerint előterjesztett megkeresés esetén, ha a hatóság nem jogosult a megkeresés alapján intézkedni, azt az illetékes nemzeti hatósághoz továbbítja, és erről a megkereső Szerződő Felet közvetlenül értesíti.

5. Amennyiben a jelen fejezet 2. része szerinti megkeresések vagy közlések nem vonatkoznak kényszerintézkedésre, azokat a megkereső Szerződő Fél illetékes hatóságai közvetlenül továbbíthatják a megkeresett Szerződő Fél illetékes hatóságaihoz.

6. A jelen fejezet szerinti megkeresések vagy közlések tervezeteit a megkereső Szerződő Fél igazságügyi hatóságai közvetlenül megküldhetik a megkeresett Szerződő Fél igazságügyi hatóságainak a hivatalos megkeresés előtt annak biztosítása érdekében, hogy azok az átvételkor hatékonyan kezelhetők legyenek, és elegendő információt és kiegészítő iratot tartalmazzanak a megkeresett Szerződő Fél nemzeti joga követelményeinek teljesítése céljából.

35. cikk

A megkeresés alakításai és a nyelvhasználat

1. Az e fejezet szerinti minden megkeresést írásba kell foglalni. A megkeresések elektronikus úton vagy telekommunikációs eszközökkel is továbbíthatók, feltéve, hogy a megkereső Szerződő Fél – kérésre – bármikor készen áll az adott közlés írott változata és az eredeti példány bemutatására. Azonban bármely Szerződő Fél az Európa Tanács főtitkárához intézett nyilatkozatban bármikor jelezheti azokat a feltételeket, amelyek alapján kész az elektronikus úton vagy bármilyen más kommunikációs eszközzel kapott megkeresések fogadására és teljesítésére.

2. A jelen cikk 3. bekezdésében foglalt rendelkezések figyelembevételén túl, a megkeresések vagy a mellékelt iratok fordítása nem követelhető.

3. Bármely Állam vagy az Európai Közösség aláíráskor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor az Európa Tanács főtitkárához intézett nyilatkozatban közölheti, hogy fenntartja a jogot, hogy a hozzá érkező megkeresésekhez, illetve a megkeresések átátamasztására szolgáló iratokhoz saját nyelvére, vagy az Európa Tanács egyik hivatalos nyelvére

vagy ezen nyelvek általuk megjelölt egyikére való fordítást követeljen meg. Ugyanezen alkalommal kinyilváníthatják készségüket arra, hogy az általuk meghatározott bármilyen nyelvre történő fordítást elfogadjanak. A többi Szerződő Fél a viszonyosság elvét alkalmazhatja.

36. cikk Hitelesítés

A jelen fejezet alkalmazása során továbbított okiratok mentesek mindenfajta hitelesítési formaságtól.

37. cikk A megkeresés tartalma

1. A jelen fejezet szerinti együttműködésre irányuló megkeresésben meg kell jelölni:

a) a megkeresést előterjesztő szervet és a nyomozást vagy eljárást folytató szervet;

b) a megkeresés tárgyát és indokát;

c) az ügyet, amelyre a nyomozás vagy az eljárás vonatkozik, beleértve a lényeges tényeket (mint az elkövetés ideje, helye és körülményei), kivéve a kézbesítésre irányuló megkeresés esetén;

d) amennyiben az együttműködés kényszerintézkedésre is vonatkozik,

(i) a törvényi rendelkezések szövegét, vagy – ahol az nem lehetséges – az alkalmazandó jogról szóló nyilatkozatot, és

(ii) annak megjelölését, hogy a kért intézkedésnek vagy hasonló hatással járó más intézkedésnek a megkereső Szerződő Fél joga szerint, annak területén helye van;

e) ahol szükséges és amennyiben lehetséges:

(i) részleteket az érintett személyről vagy személyekről, beleértve a nevet, születési időt és helyet, állampolgárságot és tartózkodási helyet, továbbá jogi személy esetén székhelyet, és

(ii) a dolgot, amelynek vonatkozásában az együttműködést kéri, annak helyét, az érintett személlyel vagy személyekkel való kapcsolatát, a bűncselekménnyel való bármilyen kapcsolatát, továbbá bármilyen rendelkezésre álló információt arról, hogy más személyeknek milyen érdekük fűződik a dologhoz; és

f) bármilyen különleges eljárást, amelynek követését a megkereső Szerződő Fél kéri.

2. Ha a 3. rész szerinti átmeneti intézkedésre irányuló megkeresés olyan dolog lefoglalására vonatkozik, amelyen a pénzüsszeg megfizetésének követeléséből álló elkobzást elrendelő végzés végrehajtható, meg kell jelölni azt a maximális összeget is, ameddig a dologból megtérítést követelnek.

3. Az 1. bekezdésben említetteken túl, a 4. rész szerinti megkeresésnek tartalmaznia kell:

a) a 23. cikk 1. bekezdés a) pontja esetén:

(i) a megkereső Szerződő Fél bírósága által hozott elkobzást elrendelő határozat hiteles másolatát és a határozat alapjául szolgáló tényekről tett nyilatkozatot, ha ezekre a határozat maga nem tér ki,

(ii) a megkereső Szerződő Fél illetékes hatóságának igazolását arról, hogy az elkobzást elrendelő határozat végrehajtható és ellene rendes jogorvoslatnak nincs helye,

(iii) tájékoztatást arról, hogy milyen mértékben kéri a határozat végrehajtását,

(iv) tájékoztatást arról, hogy szükség van-e átmeneti intézkedések megtételére;

b) a 23. cikk 1. bekezdés b) pontja esetén azon tényekről szóló nyilatkozatot, amelyet a megkereső Szerződő Fél elegendőnek tart ahhoz, hogy a megkeresett Szerződő Fél nemzeti joga alapján a határozatot meghozza;

c) amennyiben harmadik személyeknek lehetőségük nyílt jogaik érvényesítésére, az ezt bizonyító okiratokat.

38. cikk Hiányos megkeresések

1. Ha a megkeresés nem felel meg a jelen fejezet rendelkezéseinek vagy a rendelkezésre bocsátott adatok nem elegendők ahhoz, hogy a megkeresett Szerződő Fél eljárjon a megkeresés alapján, e Szerződő Fél a megkereső Szerződő Féltől kérheti a megkeresés módosítását vagy további adatokkal való kiegészítését.

2. A megkeresett Szerződő Fél e módosítások vagy adatok megérkezésére határidőt szabhat.

3. Ameddig a jelen fejezet 4. része szerinti megkeresés vonatkozásában kért módosítások vagy adatok nem érkeznek meg, a megkeresett Szerződő Fél a jelen fejezet 2. vagy 3. részében hivatkozott intézkedések bármelyikét megteheti.

39. cikk Több megkeresés

1. Ha a megkeresett Szerződő Fél a jelen fejezet 3. vagy 4. része alapján ugyanazon személyre vagy dologra vonatkozó több megkeresést kap, a több megkeresés nem akadályozza meg a Szerződő Felet abban, hogy eljárjon a megkeresések alapján és akár ideiglenes intézkedéseket is tegyen.

2. A jelen fejezet 4. része szerinti több megkeresés esetén a megkeresett Szerződő Félnak meg kell fontolnia, hogy tárgyaljon a megkereső Szerződő Felekkel.

40. cikk

Indokolási kötelezettség

A megkeresett Szerződő Fél a jelen fejezet szerinti együttműködést megtagadó, elhalasztó vagy azt feltételekhez kötő határozatát indokolni köteles.

41. cikk

Tájékoztatás

1. A megkeresett Szerződő Fél megfelelően tájékoztatja a megkereső Szerződő Felet:

a) a jelen fejezet szerinti megkeresés alapján elrendelt cselekményekről;

b) a megkeresés alapján végrehajtott cselekmények végeredményéről;

c) a jelen fejezet szerinti együttműködést részben vagy egészben megtagadó, elhalasztó vagy feltételekhez kötő határozatról;

d) azokról a körülményekről, amelyek a kért cselekmény végrehajtását lehetetlenné teszik, vagy jelentősen késleltetik; és

e) ha a jelen fejezet 2. vagy 3. része szerinti megkeresés alapján ideiglenes intézkedésre került sor, azokról a nemzeti jogszabályokról, amelyek az ideiglenes intézkedés automatikus feloldásához vezetnének.

2. A megkereső Szerződő Fél megfelelően tájékoztatja a megkeresett Szerződő Felet:

a) bármilyen felülvizsgálatról, határozatról vagy más tényről, amelynek következtében az elkobzást elrendelő határozat részben vagy egészben elveszíti végrehajthatóságát; és

b) minden olyan – akár ténybeli, akár jogi értelemben vett – változásról, amelynek következtében a jelen fejezet szerinti valamilyen cselekmény már nem indokolt.

3. Ha egy Szerződő Fél ugyanazon elkobzást elrendelő határozat alapján az elkobzást több Szerződő Féltől kéri, a megkeresésről az összes, a határozat végrehajtásával érintett Szerződő Felet értesíti.

42. cikk

A felhasználás korlátozása

1. A megkeresett Szerződő Fél a megkeresés teljesítését attól teheti függővé, hogy a beszerzett információkat vagy bizonyítékokat a megkereső Szerződő Fél hatóságai előzetes beleegyezése nélkül a megkeresésben megjelölt nyomozáson vagy eljáráson túl nem fogják felhasználni, vagy továbbítani.

2. Bármely Állam vagy az Európai Közösség az aláíraskor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor az Európa Tanács főtitkárához intézett nyilatkozatban kinyilváníthatja, hogy

előzetes beleegyezése nélkül a jelen fejezet szerint rendelkezésre bocsátott információkat vagy bizonyítékokat a megkereső Szerződő Fél hatóságai a megkeresésben megjelölt nyomozáson vagy eljáráson túl nem használhatják fel, vagy nem továbbíthatják.

43. cikk

Bizalmas kezelés

1. A megkereső Szerződő Fél megkövetelheti, hogy a megkeresett Szerződő Fél a megkeresés tényeit és tartalmát kezelje bizalmasan, kivéve amennyire az a megkeresés teljesítéséhez szükséges. Ha a megkeresett Szerződő Fél a bizalmas kezelés követelményének nem tud eleget tenni, arról a megkereső Szerződő Felet haladéktalanul tájékoztatja.

2. A megkereső Szerződő Fél, amennyiben az nem elmentés nemzeti jogának alapelveivel, kérelemre bizalmasan kezeli a megkeresett Szerződő Fél által rendelkezésre bocsátott bizonyítékokat és információkat, kivéve amennyire ezek feltárása a megkeresésben megjelölt nyomozásban vagy eljárásban szükséges.

3. Az a Szerződő Fél, amely a 20. cikk szerinti önkéntes tájékoztatást kapott, nemzeti joga rendelkezéseinek megfelelően eleget tesz az információt rendelkezésre bocsátó Szerződő Fél bizalmas kezelésre irányuló kérelmének. Ha a másik Szerződő Fél nem tud eleget tenni ezen kérelemnek, arról az információt nyújtó Szerződő Felet megfelelően tájékoztatja.

44. cikk

Költségek

A megkeresés teljesítésének rendes költségeit a megkeresett Szerződő Fél állja. Ha a megkeresés teljesítéséhez jelentős vagy rendkívüli jellegű költségek fedezése szükséges, a Szerződő Felek tárgyalnak annak érdekében, hogy megállapodjanak a megkeresés teljesítésének feltételeiről, illetve a költségek viseléséről.

45. cikk

Kártérítés

1. Ha egy személy a jelen szerződés szerinti együttműködéssel kapcsolatos cselekménnyel vagy mulasztással okozott kárért való felelősségrevonás végett pert indít, az érintett Szerződő Felek, adott esetben, megfontolják, hogy tárgyaljanak egymással arról, hogy hogyan osszák meg a megállapított kártérítés összegét.

2. Az a Szerződő Fél, amelyet kártérítési perbe vontak, törekszik a perről tájékoztatni a másik Szerződő Felet, ha az a Szerződő Fél az ügyben érdekelt lehet.

V. FEJEZET
EGYÜTTMŰKÖDÉS A PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓS
EGYSÉGEK (PIE) KÖZÖTT

46. cikk

*Együttműködés a pénzügyi információs egységek (PIE)
között*

1. A Szerződő Felek gondoskodnak arról, hogy a PIE-k a jelen Egyezményben meghatározott módon működjenek együtt a pénzmosás elleni küzdelem érdekében, az olyan tényekkel kapcsolatos információk nemzeti jogkörükkel összhangban történő összegyűjtése és elemzése, vagy – adott esetben – vizsgálata céljából, amelyek pénzmosásra utalhatnak.

2. Az 1. bekezdés alkalmazása során minden Szerződő Fél gondoskodik arról, hogy a PIE-k önként vagy kérésre, a jelen Egyezménnyel, vagy a jelen Egyezménnyel összeegyeztethető, meglévő vagy jövőbeni megállapodásokkal összhangban kicseréljék egymás között azokat a hozzáférhető információkat, amelyek alkalmasak lehetnek a pénzmosással összefüggő pénzügyi műveletekkel kapcsolatos, illetve az abban érintett természetes vagy jogi személyekre vonatkozó információknak a PIE által történő feldolgozására, elemzésére, illetve adott esetben nyomozásra.

3. Minden Szerződő Fél gondoskodik arról, hogy a PIE-k jelen cikk szerinti feladatainak teljesítését ne befolyásolja azok belső státusza, függetlenül attól, hogy a PIE-k közigazgatási, büntetőügyi vagy igazságügyi hatóságok-e.

4. A jelen cikk szerinti megkeresésekhez mellékelni kell a megkereső PIE által ismert tényekről szóló nyilatkozatot. A PIE a megkeresésben határozza meg, hogyan fogja a kért információkat felhasználni.

5. Ha a megkeresésre a jelen cikkel összhangban kerül sor, akkor a megkeresett PIE a megkeresésben kért információkat, ideértve a hozzáférhető pénzügyi információkat, valamint a kért büntetőügyi információkat a Szerződő Felek között egyébként alkalmazandó egyezmények vagy megállapodások szerinti hivatalos megkereső levél elkészítésének igénye nélkül adja át.

6. Bármely PIE megtagadhatja azoknak az információknak a közlését, amelyek a megkeresett Szerződő Félnél folytatott nyomozás eredményét veszélyeztethetik, vagy – kivételes körülmények között – az információk közlése egyértelműen aránytalan lenne a természetes vagy jogi személy, illetve az érintett Szerződő Fél törvényes érdekeivel, vagy egyébként nem lenne összhangban a megkeresett Szerződő Fél nemzeti jogának alapelveivel. Az információközlés megtagadására megfelelő magyarázatot kell adni az információt kérő PIE részére.

7. A jelen cikk szerint beszerzett információk vagy iratok csak az 1. bekezdésben meghatározott célokra használ-

hatók fel. A pénzügyi információs társegység által átadott információk nem továbbíthatók harmadik személyek részére, illetve – a rendelkezésre bocsátó PIE előzetes hozzájárulása nélkül – a címzett PIE által nem használhatók fel az elemzéstől eltérő célra.

8. Az információk vagy iratok jelen cikk szerinti továbbításakor a továbbító PIE korlátozásokat és feltételeket szabhat meg az információk 7. bekezdésben meghatározottaktól eltérő célra történő felhasználására vonatkozóan. A címzett PIE betartja ezen korlátozásokat és feltételeket.

9. Ha valamelyik Szerződő Fél a 7. bekezdésben meghatározott célra kívánja felhasználni a nyomozáshoz vagy büntetői eljáráshoz továbbított információkat vagy iratokat, akkor a továbbító PIE nem tagadhatja meg az ilyen célú felhasználáshoz való hozzájárulását, kivéve, ha a nemzeti joga szerinti korlátozások vagy a 6. bekezdésben említett feltételek alapján tesz így. A hozzájárulás megtagadására megfelelő magyarázatot kell adni.

10. A PIE-k megteszik a szükséges intézkedéseket, beleértve a biztonsági intézkedéseket is, annak biztosítása érdekében, hogy a jelen cikk alapján benyújtott információk más hatóságok, szervezetek vagy osztályok részére ne legyenek hozzáférhetők.

11. A benyújtott információkat az Európa Tanácsnak az egyéneknek a személyes adatok gépi feldolgozása során való védelméről szóló 1981. január 28-i egyezményével (ETS No. 108) összhangban és az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a személyes adatoknak a rendőri ágazatban való felhasználásáról szóló R(87)15 számú 1987. szeptember 15-i ajánlását figyelembe véve legalább olyan titoktartási és személyes adatvédelmi szabályok szerint kell védeni, mint amelyek a megkereső PIE nemzeti jogalkotása alapján alkalmazandók.

12. A továbbító PIE ésszerű kérdéseket tehet fel a rendelkezésre bocsátott információ felhasználásával kapcsolatban, és a címzett PIE – amikor csak lehetséges – megadja ezen visszajelzéseket.

13. A Szerződő Felek megjelölik azt az egységet, amely a jelen cikk értelmében PIE-nek minősül.

47. cikk

*Nemzetközi együttműködés a gyanús ügyletek
elhalasztására*

1. Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy egy külföldi PIE kérésére a PIE sürgős intézkedést kezdeményezhessen egy folyamatban lévő ügylet felfüggesztésére vagy az ügylethez való hozzájárulás megtagadására olyan időtartamra és azon feltételek függvényében, amelyek az ügyletek elhalasztása vonatkozásában a nemzeti jogukban alkalmazandók.

2. Az 1. bekezdésben említett intézkedést akkor teszik meg, ha a megkereső PIE indoklása alapján a megkeresett PIE meggyőződött arról, hogy

- a) az ügylet pénzmosással van kapcsolatban; és
- b) az ügyletet felfüggesztették volna vagy a folyamatban lévő ügylethez való hozzájárulást megtagadták volna, ha az ügylet egy gyanús ügyletről szóló jelentés tárgyát képezte volna.

VI. FEJEZET ELLENŐRZÉSI MECHANIZMUS ÉS A VITÁK RENDEZÉSE

48. cikk

Ellenőrzési mechanizmus és a viták rendezése

1. Az Egyezmény végrehajtásának a figyelemmel kísérése a Felek Konferenciájának (FK) a feladata. Az FK

- a) ellenőrzi az Egyezmény Szerződő Felek által történő megfelelő végrehajtását;
- b) bármely Szerződő Fél kérésére véleményt alkot az Egyezmény értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatos bármilyen kérdésben.

2. Az FK az 1. bekezdés a) pontjában meghatározott feladatokat a pénzmosás elleni intézkedések értékelésével foglalkozó szakértői bizottság (Moneyval) rendelkezésére álló (a Moneyval-országok részére készített) nyilvános összefoglalók, és adott esetben a Pénzügyi Akciócsoport (FATF) rendelkezésére álló (az FATF-országok részére készített) nyilvános összefoglalók felhasználásával végzi, szükség esetén időszakos önértékelő kérdőívekkel kiegészítve. Az ellenőrzési eljárás a jelen Egyezmény által érintett területekkel csak azon területek vonatkozásában foglalkozik, amelyeket nem érintenek más olyan nemzetközi szabványok, amelyek alapján a kölcsönös értékeléseket a FATF és a Moneyval végzi.

3. Ha az FK arra a következtetésre jut, hogy feladatai ellátásához további információkra van szüksége, akkor érintkezésbe lép az érintett Szerződő Féllel, és szükség esetén igénybe veszi a Moneyval eljárását és mechanizmusát. Az érintett Szerződő Fél ezután visszajelzést ad az FK-nak. Az FK ennek alapján dönt arról, hogy elvégezze-e az érintett Szerződő Fél helyzetének mélyrehatóbb értékelését. Ez – nem szükségszerűen – egy értékelő csoport ország-látogatását is maga után vonhatja.

4. A jelen Egyezmény értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban a Szerződő Felek között kialakult vitát tárgyalások útján vagy bármilyen más békés úton kell rendezni, beleértve a vitának az FK elé terjesztését, választottbíróshoz fordulást – amelynek döntését a Szerződő Felek magukra nézve kötelezőnek ismerik el –, illetve a Nemzetközi Bíróság felkérését, az érintett Szerződő Felek választásától függően.

5. Az FK elkészíti saját eljárási szabályzatát.

6. Az Európa Tanács főtitkára a jelen Egyezmény hatálybalépését követően egy éven belül összehívja az FK-t. Ezután az FK rendszeres üléseit az FK által elfogadott eljárási szabállyal összhangban tartják meg.

VII. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

49. cikk

Aláírás és hatálybalépés

1. A jelen Egyezmény aláírásra nyitva áll az Európa Tanács tagállamai, az Európai Közösség és azon nem tag-államok részére, melyek az Egyezmény kidolgozásában részt vettek. Ezen államok vagy az Európai Közösség az Egyezményt magukra nézve kötelezőnek nyilváníthatják:

- a) aláírással, megerősítés, elfogadás vagy jóváhagyás fenntartása nélkül; vagy
- b) megerősítés, elfogadás vagy jóváhagyás fenntartásával tett aláírással, amelyet megerősítés, elfogadás vagy jóváhagyás követ.

2. A megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratot az Európa Tanács főtitkáránál kell letétbe helyezni.

3. Ez az Egyezmény attól a naptól számított három hónapos időtartam lejártát követő hónap első napján lép hatályba, amelyen hat aláíró Szerződő Fél, ebből legalább négy az Európa Tanács tagállama az 1. bekezdés rendelkezéseivel összhangban elismerte, hogy az Egyezmény reá nézve kötelező hatállyal bír.

4. Azon aláíró Szerződő Felek vonatkozásában, amelyek később ismerik el az Egyezményt magukra nézve kötelezőnek, az Egyezmény az 1. bekezdés rendelkezéseivel összhangban álló, az Egyezmény kötelező jellegét elismerő nyilatkozat megtételétől számított három hónapos időtartam lejártát követő hónap első napján lép hatályba.

5. Az 1990. évi Egyezményben részt vevő egyik Szerződő Fél sem ratifikálhatja, fogadhatja el vagy hagyhatja jóvá a jelen Egyezményt anélkül, hogy magára nézve ne tekintené kötelezőnek legalább az 1990. évi Egyezmény rendelkezéseinek megfelelő azon rendelkezéseket, amelyek rá nézve kötelezőek.

6. Hatálybalépésétől kezdődően a jelen Egyezmény szerződő Felei, amelyek egyidejűleg az 1990. évi Egyezmény Szerződő Felei is

- a) kölcsönös kapcsolataikban a jelen Egyezmény rendelkezéseit alkalmazzák;
- b) továbbra is alkalmazzák az 1990. évi Egyezmény rendelkezéseit annak azon Részes Államai vonatkozásában, amelyek jelen Egyezménynek nem részesei.

50. cikk

Csatlakozás az Egyezményhez

1. Az Egyezmény hatálybalépését követően az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága az Egyezmény Szerződő Feleivel való tárgyalás után az Európa Tanács alapszabálya 20. d) cikkében meghatározott többségi döntéssel, és a Szerződő Feleknek a Bizottságban helyet foglalni jogosult képviselői egyhangú szavazatával bármely olyan államot meghívhat az Egyezményhez való csatlakozásra, amely nem tagja az Európa Tanácsnak és nem vett részt az Egyezmény kidolgozásában.

2. A csatlakozó államok tekintetében az Egyezmény a csatlakozási okiratnak az Európa Tanács főtitkáránál történő letétbe helyezéstől számított három hónapos időtartam lejáratát követő hónap első napján lép hatályba.

51. cikk

Területi alkalmazás

1. Bármely Állam vagy az Európai Közösség aláírásakor vagy a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó, illetve csatlakozó okirat letétbe helyezésekor meghatározhatja azt a területet vagy azokat a területeket, amelyeken az Egyezményt alkalmazni kell.

2. Bármely későbbi időpontban bármely Szerződő Fél az Európa Tanács főtitkárához intézett nyilatkozatban kiterjesztheti az Egyezmény alkalmazását a nyilatkozatban megjelölt bármely területre. Az ilyen terület vonatkozásában az Egyezmény attól a naptól számított három hónapos időtartam lejáratát követő hónap első napján lép hatályba, amelyn a főtitkár ezen nyilatkozatot átvette.

3. Az előző két bekezdés értelmében tett bármely nyilatkozat az abban megjelölt bármely terület viszonylatában a főtitkárhoz intézett értesítéssel visszavonható. A visszavonás attól a naptól számított három hónapos időtartam lejáratát követő hónap első napjától hatályos, amelyn a főtitkár ezen értesítést átvette.

52. cikk

Más egyezményekhez és megállapodásokhoz való viszony

1. A jelen Egyezmény nem érinti a Szerződő Feleknek a speciális ügyekre vonatkozó többoldalú nemzetközi okiratokból származó jogait és kötelezettségvállalásait.

2. Az Egyezményben részes Szerződő Felek két- vagy többoldalú megállapodásokat köthetnek egymással az Egyezményben szabályozott kérdések körében annak érdekében, hogy kiegészítsék vagy megerősítsék annak rendelkezéseit, vagy megkönnyítsék az abban foglalt elvek alkalmazását.

3. Ha két vagy több Szerződő Fél már kötött megállapodást vagy szerződést a jelen Egyezményben szabályozott témák valamelyikéről, vagy más módon rendezte kapcsolatait abban a témában, jogukban áll az ilyen megállapodást vagy szerződést alkalmazni, vagy kapcsolataikat ezeknek megfelelően szabályozni az Egyezmény helyett, ha ez a nemzetközi együttműködést megkönnyíti.

4. Azok a Szerződő Felek, amelyek az Európai Unió tagállamai – a jelen Egyezmény tárgyának és céljának, valamint más Szerződő Felekkel való teljes alkalmazásának érintetlenül hagyása mellett – kölcsönös kapcsolataikban a közösségi és az európai uniós szabályokat alkalmazzák, amennyiben léteznek az érintett konkrét tárgyat szabályozó és a konkrét esetre alkalmazható közösségi vagy európai uniós szabályok.

53. cikk

Nyilatkozatok és fenntartások

1. Bármely Állam vagy az Európai Közösség aláírásakor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor élhet a 3. cikk 2. bekezdésében, a 9. cikk 4. bekezdésében, a 17. cikk 5. bekezdésében, a 24. cikk 3. bekezdésében, a 31. cikk 2. bekezdésében, a 35. cikk 1. és 3. bekezdésében és a 42. cikk 2. bekezdésében biztosított nyilatkozattételi lehetőségek egyikével vagy többjével.

2. Bármely Állam vagy az Európai Közösség aláírásakor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor a főtitkárhoz intézett nyilatkozatban fenntarthatja azt a jogát, hogy részben vagy egészben nem alkalmazza a 7. cikk 2. bekezdésének c) pontjában, a 9. cikk 6. bekezdésében, a 46. cikk 5. bekezdésében és a 47. cikkben foglalt rendelkezéseket.

3. Bármely Állam vagy az Európai Közösség aláírásakor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor nyilatkozatban kijelentheti azt a módot, ahogyan a jelen Egyezmény 17. és 19. cikkét alkalmazni kívánja, különös tekintettel figyelembe véve a bűnügyek vonatkozásában a nemzetközi együttműködés területén alkalmazható nemzetközi megállapodásokat. Az ebben a tájékoztatásban bekövetkező változásokról az adott Állam vagy az Európai Közösség tájékoztatja az Európa Tanács főtitkárát.

4. Bármely Állam vagy az Európai Közösség aláírásakor, illetve a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezésekor kinyilváníthatja, hogy

a) nem alkalmazza a jelen Egyezmény 3. cikkének 4. bekezdését; vagy

b) csak részben alkalmazza a jelen Egyezmény 3. cikkének 4. bekezdését; vagy

c) közli azt a módot, ahogyan a jelen Egyezmény 3. cikkének 4. bekezdését alkalmazni kívánja.

Az ebben a tájékoztatásban bekövetkező változásokról az adott Állam vagy az Európai Közösség tájékoztatja az Európa Tanács főtitkárát.

5. Más fenntartás nem tehető.

6. Bármely Szerződő Fél, amely a jelen cikk alapján fenntartást tett, azt részben vagy egészben visszavonhatja az Európa Tanács főtitkárához intézett közlésben. A visszavonás azon a napon lép hatályba, amelyen a főtitkár ezen közlést átvette.

7. Az a Szerződő Fél, amely a jelen Egyezmény valamely rendelkezése tekintetében fenntartást tett, e rendelkezés alkalmazását nem követelheti a többi Szerződő Félről; ugyanakkor, ha fenntartása részleges vagy feltételhez kötött, a rendelkezés alkalmazását annyiban követelheti, amennyiben azt maga is elfogadta.

54. cikk Módosítások

1. Bármely Szerződő Fél javasolhatja a jelen Egyezmény módosítását. A javaslatot az Európa Tanács főtitkára közli az Európa Tanács tagállamaival, az Európai Közösséggel és minden olyan nem tagállammal, amely az 50. cikk rendelkezései értelmében csatlakozott a jelen Egyezményhez vagy a csatlakozásra meghívást kapott.

2. Bármely Szerződő Fél által javasolt módosítást közölni kell a Bűnügyi Kérdések Európai Bizottságával (CDPC), amely a javasolt módosításról kialakított véleményét a Miniszteri Bizottság elé terjeszti.

3. A Miniszteri Bizottság a javasolt módosítást és a CDPC által előterjesztett véleményt megfontolja, és az Európa Tanács alapszabálya 20. d) cikkében meghatározott többségi döntéssel elfogadhatja a módosítást.

4. A jelen cikk 3. bekezdése értelmében a Miniszteri Bizottság által elfogadott módosítás szövegét meg kell küldeni a Szerződő Feleknek elfogadás végett.

5. A jelen cikk 3. bekezdése értelmében elfogadott módosítás az azt követő harmincadik napon lép hatályba, hogy az összes Szerződő Fél értesítette a főtitkárt a módosítás elfogadásáról.

6. A mellékletben szereplő bűncselekmény-fajták aktualizálása, valamint a 13. cikk módosítása céljából a Szerződő Felek és a Miniszteri Bizottság egyaránt javasolhat módosításokat. A módosításokról az Európa Tanács főtitkára tájékoztatja a Szerződő Feleket.

7. Miután tanácskozott azokkal a Szerződő Felekkel, amelyek nem tagjai az Európa Tanácsnak, illetve szükség esetén a CDPC-vel, a Miniszteri Bizottság az Európa Tanács alapszabálya 20. d) cikkében meghatározott többségi döntéssel elfogadhatja a 6. cikkel összhangban javasolt módosításokat. A módosítás a Szerződő Felek részére tör-

ténő továbbítás napjától számított egy éves időszak leteltét követően lép hatályba. Ez alatt az idő alatt bármely Szerződő Fél értesítheti a főtitkárt, hogy a saját szempontjából kifogásolja a módosítás hatálybalépését.

8. Ha a Szerződő Felek egyharmada értesíti a főtitkárt arról, hogy kifogásolja a módosítás hatálybalépését, akkor a módosítás nem lép hatályba.

9. Ha kevesebb, mint a Szerződő Felek egyharmada közli kifogását, akkor a módosítás azon Szerződő Felek esetében lép hatályba, amelyek nem emeltek kifogást a módosítás ellen.

10. Miután egy módosítás a jelen cikk 6–9. bekezdésével összhangban hatályba lépett, és egy Szerződő Fél közölte a módosítással szembeni kifogását, ez a módosítás az érintett Szerződő Fél vonatkozásában annak a hónapnak az első napján lép hatályba, amely azt az időpontot követi, amikor értesítette az Európa Tanács főtitkárát a módosítás elfogadásáról. A kifogást emelt Szerződő Felek az Európa Tanács főtitkárának értesítésével bármikor visszavonhatják ellenvetésüket.

11. Ha a Miniszteri Bizottság elfogadott egy módosítást, akkor az Államok vagy az Európai Közösség a módosítás egyidejű elfogadása nélkül nem ismerhetik el magukra nézve kötelezőnek az Egyezményt.

55. cikk Felmondás

1. Bármely Szerződő Fél bármikor felmondhatja ezt az Egyezményt az Európa Tanács főtitkárához intézett értesítéssel.

2. A felmondás attól a naptól számított három hónapos időtartam lejártát követő hónap első napján lép hatályba, amelyen a főtitkár az értesítést átvette.

3. A jelen Egyezmény azonban továbbra is alkalmazandó a 23. cikk szerinti elkobzás végrehajtására, ha az erre irányuló kérelmet az Egyezmény rendelkezéseivel összhangban még a felmondás hatálybalépésének napját megelőzően terjesztették elő.

56. cikk Értesítések

Az Európa Tanács főtitkára az Európa Tanács tagállamait, az Európai Közösséget, az Egyezmény kidolgozásában részt vett nem-tagállamokat, a csatlakozásra meghívást kapott Államokat és az Egyezményben résztvevő minden más Felet értesíti

a) valamennyi aláírásról;

b) valamennyi megerősítő, elfogadó, jóváhagyó és csatlakozó okirat letétbe helyezéséről;

c) az Egyezmény valamennyi hatálybalépési időpontjáról a 49. és az 50. cikk szerint;

d) az 53. cikk alapján tett valamennyi nyilatkozatról vagy fenntartásról;

e) az Egyezményt érintő bármilyen más cselekményről, értesítésről vagy közlésről.

A fentiek hitelül az alulírott, erre kellőképpen felhatalmazottak jelen Egyezményt aláírták.

Készült Varsóban, 2005. május 16-án, angol és francia nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles, egyetlen példányban, amelyet az Európa Tanács irattárában kell letétbe helyezni. Az Európa Tanács főtitkára az Egyezmény hiteles másolatát megküldi az Európa Tanács valamennyi tagállamának, az Európai Közösségnek, az Egyezmény kidolgozásában részt vett nem-tagállamoknak és az Egyezményhez történő csatlakozásra meghívott valamennyi Államnak.

Melléklet

a) Szervezett bűnöző csoportban való részvétel és zsarolás;

b) terrorizmus, ideértve a terrorizmus finanszírozását is;

c) emberkereskedelem és embercsempészet;

d) szexuális kizsákmányolás, ideértve a gyermekek szexuális kizsákmányolását is;

e) kábítószeres és pszichotróp anyagok tiltott kereskedelme;

f) tiltott fegyverkereskedelem;

g) lopott és más áruk tiltott kereskedelme;

h) korrupció és vesztegetés;

i) csalás;

j) pénzhamisítás;

k) termékek hamisítása és kalózkereskedelme;

l) környezetvédelmi bűncselekmény;

m) emberölés, súlyos testi sértés;

n) emberrablás, tiltott fogvatartás és túszejtés;

o) rablás és lopás;

p) csempészet;

q) kényszerítés;

r) okirat-hamisítás;

s) szerzői jogi kalózkodás; és

t) bennfentes kereskedelem és piacbefolyásolás.”

4. § Az Egyezményhez tett fenntartások magyar nyelvű szövege és annak hivatalos angol nyelvű fordítása a következő:

a) Az Országgyűlés felhatalmazást ad arra, hogy a Magyar Köztársaság az Egyezményhez a következő fenntartásokat tegye:

1. A 3. Cikkhez

A Magyar Köztársaság fenntartja a jogot, hogy a 3. Cikk (2) bekezdését kizárólag a magyar Büntető Törvénykönyvben foglalt esetekben alkalmazza.

1. To Article 3

The Republic of Hungary reserves the right, that Article 3, paragraph 2, of the Convention will apply only to offences specified in the Criminal Code of Hungary.

2. A 9. Cikkhez

A 9. Cikk 4. bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság fenntartja a jogot, hogy e cikk 1. bekezdést kizárólag szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmények tekintetében alkalmazza.

A Magyar Köztársaság fenntartja a jogot, hogy a 9. Cikk 6. bekezdésében foglalt rendelkezést ne alkalmazza.

2. To Article 9

In accordance with Article 9, paragraph 4, of the Convention, the Republic of Hungary reserves the right, that Article 9, paragraph 4, shall apply only in so far as the offence is punishable by deprivation of liberty.

The Republic of Hungary reserves the right not to apply the provisions of Article 9, paragraph 6, of the Convention.

3. A 24. Cikkhez

A 24. Cikk 3. bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság kijelenti, hogy e cikk 2. bekezdését csak alkotmányos alapelveivel és jogrendszerének alapjaival összhangban alkalmazza.

3. To Article 24

In accordance with Article 24, paragraph 3, of the Convention, the Republic of Hungary declares that the provisions of Article 24, paragraph 2 shall apply only subject to the constitutional principles and the basic concepts of the Hungarian legal system.

4. A 31. Cikkhez

A 31. Cikk 2. bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság kijelenti, hogy a bírósági okiratokat az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumon, mint központi hatóságán keresztül kell kézbesíteni.

4. To Article 31

In accordance with Article 31, paragraph 2, of the Convention, the Republic of Hungary declares, that judicial documents must be delivered through the Ministry of Justice and Law Enforcement as Central Authority.

5. A 35. Cikkhez

A 35. Cikk 3. bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság fenntartja a jogot arra, hogy a megkereséseket és az azok alátámasztására szolgáló iratokat magyar nyelven vagy az Európa Tanács egyik hivatalos nyelvén, illetve ezen nyelvek valamelyikén készült fordítással követelje meg. Azon tagállamok vonatkozásában, amelyek nem kizárólag a saját hivatalos nyelvükön, vagy hivatalos nyelveik egyikén készült, illetve ilyen fordítással ellátott megkereséseket fogadnak el, a Magyar Köztársaság elfogadja a megkereséseket angol, francia, valamint német nyelven, illetve e nyelvek valamelyikén készült fordítással is.

5. To Article 35

In accordance with Article 35, paragraph 3, of the Convention, the Republic of Hungary reserves the right,

that the requests and the documents supporting such requests shall be in Hungarian or in one of the official languages of the Council of Europe or they shall be accompanied by a translation into one of these languages. Concerning those Member States, which accept requests not solely in their own official languages or requests accompanied by a translation into one of these languages, the Republic of Hungary accepts the request in English, in French or in German or with a translation into one of these languages.

6. A 42. Cikkhez

A 42. Cikk 2. bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság kijelenti, hogy a IV. fejezet rendelkezései szerint rendelkezésre bocsátott információkat vagy bizonyítékokat a megkereső Szerződő Fél hatóságai – az információt, bizonyítékot szolgáltató hatóság előzetes beleegyezése nélkül – a megkeresésben megjelölt nyomozáson vagy eljáráson túl más célra nem használhatják fel, illetve nem továbbíthatják.

6. To Article 42

In accordance with Article 42, paragraph 2, of the Convention, the Republic of Hungary declares that the information and evidence provided under the provisions of Chapter IV of the Convention, may not be used or transmitted for any purpose other than investigations or proceedings in the request by the authorities of the requesting Party without the prior consent of the authority which provided the information or evidence.

b) Az Országgyűlés felhatalmazást ad arra, hogy a Magyar Köztársaság a szerződéshez a következő nyilatkozatokat tegye:

1. A 33. Cikkhez

A 33. Cikk 2. bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság tájékoztatja az Európa Tanács főtitkárát, hogy központi hatóságként a Magyar Köztársaság Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumát (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 4.), valamint a Legfőbb Ügyészséget (1055 Budapest, Markó utca 16.) jelöli ki.

1. To Article 33

In accordance with Article 33, paragraph 2, of the Convention, the Republic of Hungary informs the Secretary General of the Council of Europe, that the Central Authorities designated are:

Ministry of Justice and Law Enforcement (4 Kossuth Lajos Sqr., Budapest 1055, Hungary, 1363 Budapest, P.O. Box 54)

Prosecutor General's Office of the Republic of Hungary (16 Markó Str. Budapest 1055, Hungary, 1372 Budapest, P.O. Box 438)

2. A 46. Cikkhez

A 46. Cikk 13. bekezdése alapján a Magyar Köztársaság a Vám- és Pénzügyőrség Központi Bűnüldözési Parancs-

nokságát jelöli ki a hazai pénzügyi információs egységnek.

2. To Article 46

In accordance with Article 46, paragraph 13, the Republic of Hungary designates the Hungarian Customs and Finance Guard Central Criminal Investigation Bureau as domestic financial intelligence unit.

5. § Az Országgyűlés a 4. §-ban meghatározott fenntartásokat és nyilatkozatokat e törvénnyel kihirdeti.

6. § A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXCVI. törvény 24. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„24. § (1) A szolgáltató felfüggeszti az ügyleti megbízás teljesítését, ha az ügyleti megbízással kapcsolatban pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény merül fel, és a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény ellenőrzéséhez a pénzügyi információs egységként működő hatóság azonnali intézkedését látja szükségesnek. A szolgáltató ebben az esetben haladéktalanul köteles bejelentést tenni a pénzügyi információs egységként működő hatóságnak annak érdekében, hogy az a bejelentés megalapozottságát ellenőrizhesse.

(2) Ha a pénzügyi információs egységként működő hatóság valamely ügyleti megbízással kapcsolatban védelemmel ellátott elektronikus üzenet útján pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adatot, tény vagy körülményt hoz a szolgáltató tudomására, ezt az információt – ha a pénzügyi információs egység egyidejűleg ezzel ellentétesen nem nyilatkozik – akként kell tekinteni, hogy annak ellenőrzése céljából a pénzügyi információs egységként működő hatóság azonnali intézkedése szükséges.

(3) A szolgáltató a bejelentést a pénzügyi információs egységként működő hatóságnak védelemmel ellátott elektronikus üzenet formájában továbbítja, amelynek beérkezéséről a pénzügyi információs egységként működő hatóság elektronikus üzenet formájában haladéktalanul értesíti a bejelentést továbbító szolgáltatót.

(4) A pénzügyi információs egységként működő hatóság

a) belföldi ügyleti megbízás esetében a bejelentés megtételét követő egy munkanapon belül,

b) nem belföldi ügyleti megbízás esetében a bejelentés megtételét követő két munkanapon belül megvizsgálja a bejelentést.

(5) A pénzügyi információs egységként működő hatóság írásban értesíti a bejelentést továbbító szolgáltatót a (4) bekezdés szerinti vizsgálat során

a) a büntetőeljárásról szóló törvény alapján meghozott intézkedésről;

b) arról, hogy a büntetőeljárásról szóló törvény rendelkezései alapján nem hozott intézkedést.

(6) A szolgáltató teljesíti a felfüggesztett ügyleti megbízást, ha a pénzügyi információs egységként működő hatóság az (5) bekezdés b) pont szerint értesíti, vagy ha a felfüggesztést követően a (4) bekezdésben meghatározott időtartam a pénzügyi információs egységként működő hatóság értesítése nélkül eltelt.

(7) A szolgáltatót és a (2) bekezdés szerint eljáró pénzügyi információs egységként működő hatóságot – jóhiszeműsége esetén – akkor sem terheli felelősség az ügyleti megbízás teljesítésének a felfüggesztéséért, ha az utóbb – a (6) bekezdésben meghatározottak alapján – teljesíthető.”

7. § (1) Ez a törvény – a (2) és a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E törvény 2–3. §-a és 5. §-a az Egyezmény 49. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) Az Egyezmény, illetve e törvény 2–3. §-a és 5. §-a hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően, a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E törvény 6. §-a 2008. december 16-án lép hatályba.

(5) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről az igazságügyért felelős miniszter, valamint a pénz-, tőke- és biztosítási piac szabályozásáért felelős miniszter gondoskodik.

(6) A 6. § 2008. december 17-én hatályát veszti. E bekezdés 2008. december 18-án hatályát veszti.

2008. évi LXVI.

törvény

a Magyar Köztársaság Kormánya és az Amerikai Egyesült Államok Kormánya között a bűncselekmények megelőzése és az ellenük való küzdelem terén folytatott együttműködés fokozásáról szóló Megállapodás kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyar Köztársaság Kormánya és az Amerikai Egyesült Államok Kormánya között a bűncselekmények megelőzése és az ellenük való küzdelem terén folytatott együttműködés fokozásáról szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

* A törvényt az Országgyűlés a 2008. november 3-i ülésnapján fogadta el.

2. § Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

3. § A Megállapodás hiteles angol nyelvű szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Agreement Between the Government of the Republic of Hungary and the Government of the United States of America on Enhancing Cooperation in Preventing and Combating Crime

The Government of the United States of America and the Government of the Republic of Hungary (hereinafter „Parties”),

Prompted by the desire to cooperate as partners to prevent and combat crime, including terrorism, more effectively,

Recognizing that information sharing is an essential component in the fight against crime, including terrorism,

Recognizing the importance of preventing and combating crime, including terrorism, while respecting fundamental rights and freedoms, notably privacy,

Following the example of the Treaty of Prüm on enhancing cross-border cooperation, and

Seeking to enhance and encourage cooperation between the Parties in the spirit of partnership,
Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Agreement,

1. Crimes shall mean, for purposes of implementing Articles 4 and 5 of this Agreement, conduct constituting an offense punishable by a maximum deprivation of liberty of more than one year or a more serious penalty. To ensure compliance with their national laws, the Parties may agree to specify particular crimes for which that Party shall supply personal data as described in Articles 6 and 9 of the Agreement.

2. Criminal justice purpose shall include activities defined as the administration of criminal justice, which means the performance of any of the following activities: detection, apprehension, detention, pretrial release, post-trial release, prosecution, adjudication, correctional supervision, or rehabilitation activities of accused persons or criminal offenders. The administration of criminal justice also includes criminal identification activities.

3. DNA profiles (DNA identification patterns) shall mean a letter or numerical code representing a number of identifying features of the non-coding part of an analyzed human DNA sample, i.e. of the specific chemical form at the various DNA loci.

4. Personal data shall mean any information relating to an identified or identifiable natural person (the „data subject”).

5. Processing of personal data shall mean any operation or set of operations which is performed upon personal data, whether or not by automated means, such as collection, recording, organization, storage, adaptation or alteration, sorting, retrieval, consultation, use, disclosure by supply, dissemination or otherwise making available, combination or alignment, blocking, or deletion through erasure or destruction of personal data.

6. Reference data shall mean a DNA profile and the related reference (DNA reference data) or fingerprinting data and the related reference (fingerprinting reference data). Reference data must not contain any data from which the data subject can be directly identified. Reference data not traceable to any individual (untraceables) must be recognizable as such.

Article 2

Purpose of this Agreement

The purpose of this Agreement is to enhance the cooperation between the United States of America and the Republic of Hungary in preventing and combating crime.

Article 3

Fingerprinting data

For the purpose of implementing this Agreement, the Parties shall ensure the availability of reference data from the file for the national automated fingerprint identification systems established for the prevention and investigation of criminal offenses. Reference data shall only include fingerprinting data and a reference.

Article 4

Automated searching of fingerprint data

1. For the prevention and investigation of crime, each Party shall allow the other Party's national contact points, as referred to in Article 7, access to the reference data in the automated fingerprint identification system which it has established for that purpose, with the power to conduct automated searches by comparing fingerprinting data. Search powers may be exercised only in individual cases and in compliance with the searching Party's national law.

2. Firm matching of fingerprinting data with reference data held by the Party in charge of the file shall be carried out by the searching national contact points by means of the automated supply of the reference data required for a clear match.

Article 5

Alternative means to search using identifying data

1. With regard to the search powers in Article 4, until the Republic of Hungary has a fully operational and automated fingerprint identification system that links to individual criminal records and is prepared to provide the United States with automated access to such a system, it shall provide an alternative means to conduct a search using other identifying data to determine a clear match linking the individual to additional data. Search powers shall be exercised in the same manner as provided in Article 4 and a clear match will be treated the same as a firm match of fingerprinting data to allow for the supply of additional data as provided for in Article 6.

2. The search powers provided for under this Agreement shall be used only for a criminal justice purpose, which shall apply at the border when an individual for whom the additional data are sought has been identified for further inspection.

Article 6

Supply of further personal and other data

Should the procedures referred to in Article 4 and 5 show a match between fingerprinting data or other identifying data, the supply of any available further personal data and other data relating to the reference data shall be governed by the national law, including the legal assistance rules, of the requested Party.

Article 7

National contact points and implementing agreements

1. For the purpose of the supply of data as referred to in Articles 4 and 5, each Party shall designate one or more national contact points. The powers of the contact points shall be governed by the national law applicable.

2. The technical and procedural details for the searching conducted pursuant to Articles 4 and 5 shall be set forth in one or more implementing agreements or arrangements.

*Article 8**Automated searching of DNA profiles*

1. If permissible under the national law of both Parties and on the basis of reciprocity, the Parties may allow each other's national contact point, as referred to in Article 10, access to the reference data in their DNA analysis files, with the power to conduct automated searches by comparing DNA profiles for the investigation of crime. Searches may be exercised only in individual cases and in compliance with the searching Party's national law.

2. Should an automated search show that a DNA profile supplied matches a DNA profile entered in the other Party's file, the searching national contact point shall receive by automated notification the reference data for which a match has been found. If no match can be found, automated notification of this shall be given.

*Article 9**Supply of further personal and other data*

Should the procedure referred to in Article 8 show a match between DNA profiles, the supply of any available further personal data and other data relating to the reference data shall be governed by the national law, including the legal assistance rules, of the requested Party.

*Article 10**National contact point and implementing agreements*

1. For the purposes of the supply of data as set forth in Article 8, each Party shall designate a national contact point. The powers of the contact point shall be governed by the national law applicable.

2. The technical and procedural details for the searching conducted pursuant to Article 8 shall be set forth in one or more implementing agreements or arrangements.

*Article 11**Supply of personal and other data in order to prevent and combat crime, including terrorism*

1. For the prevention and combating of crime, including terrorism, the Parties may, in compliance with their respective national law, in individual cases, even without being requested to do so, supply the other Party's relevant national contact point, as referred to in paragraph

6, with the personal data specified in paragraph 2, in so far as is necessary because particular circumstances give reason to believe that the data subject(s):

a. will commit or has committed terrorist or terrorism related offenses, or offenses related to a terrorist group or association, as those offenses are defined under the supplying Party's national law, or

b. is undergoing or has undergone training to commit the offenses referred to in subparagraph a, or

c. will commit or has committed a criminal offense, or participates in an organized criminal group or association.

2. The personal data to be supplied shall include, if available, surname, first names, former names, other names, aliases, alternative spelling of names, sex, date and place of birth, current and former nationalities, passport number, numbers from other identity documents, and fingerprinting data, as well as a description of any conviction or of the circumstances giving rise to the belief referred to in paragraph 1.

3. The supplying Party may, in compliance with its national law, impose conditions on the use made of such data by the receiving Party. If the receiving Party accepts such data, it shall be bound by any such conditions.

4. Generic restrictions with respect to the legal standards of the receiving Party for processing personal data may not be imposed by the transmitting Party as a condition under paragraph 3 to providing data.

5. In addition to the personal data referred to in paragraph 2, the Parties may provide each other with non-personal data related to the offenses set forth in paragraph 1.

6. Each Party shall designate one or more national contact points for the exchange of personal and other data under this Article with the other Party's contact points. The powers of the national contact points shall be governed by the national law applicable.

*Article 12**Privacy and Data Protection*

1. The Parties recognize that the handling and processing of personal data that they acquire from each other is of critical importance to preserving confidence in the implementation of this Agreement.

2. The Parties commit themselves to processing personal data fairly and in accord with their respective laws and:

a. ensuring that the personal data provided are adequate and relevant in relation to the specific purpose of the transfer;

b. retaining personal data only so long as required and relevant for the legitimate purpose for which the data were provided or further processed in accordance with this Agreement; and

c. ensuring that possibly inaccurate personal data are timely brought to the attention of the receiving Party in order that appropriate corrective action is taken.

3. This Agreement shall not give rise to rights on the part of any private person, including to obtain, suppress, or exclude any evidence, or to impede the sharing of personal data. Rights existing independently of this Agreement, however, are not affected.

Article 13

Limitation on processing to protect personal and other data

1. Without prejudice to Article 11, paragraph 3, each Party may process data obtained under this Agreement:

- a. for the purpose of its criminal investigations;
- b. for preventing a serious threat to its public security;
- c. in its non-criminal judicial or administrative proceedings directly related to investigations set forth in subparagraph (a); or
- d. for any other purpose, only with the prior consent of the Party which has transmitted the data.

2. The Parties shall not communicate data provided under this Agreement to any third State, international body or private entity without the consent of the Party that provided the data and without the appropriate safeguards.

3. A Party may conduct an automated search of the other Party's fingerprint or DNA files under Articles 4 or 8, and process data received in response to such a search, including the communication whether or not a hit exists, solely in order to:

- a. establish whether the compared DNA profiles or fingerprint data match;
- b. prepare and submit a follow-up request for assistance in compliance with national law, including the legal assistance rules, if those data match; or
- c. conduct record-keeping, as required or permitted by its national law.

The Party administering the file may process the data supplied to it by the searching Party during the course of an automated search in accordance with Articles 4 and 8 solely where this is necessary for the purposes of comparison, providing automated replies to the search or record-keeping pursuant to Article 16. The data supplied for comparison shall be deleted immediately following data comparison or automated replies to searches unless further processing is necessary for the purposes mentioned under this Article, paragraph 3, subparagraphs (b) or (c).

Article 14

Correction, blockage and deletion of data

1. At the request of the supplying Party, the receiving Party shall be obliged to correct, block, or delete, consistent with its national law, data received under this Agreement that is incorrect or incomplete or if its collection or further processing contravenes this Agreement or the rules applicable to the supplying Party.

2. Where a Party becomes aware that data it has received from the other Party under this Agreement are not accurate, it shall take all appropriate measures to safeguard against erroneous reliance on such data, which shall include in particular supplementation, deletion, or correction of such data.

3. Each Party shall notify the other if it becomes aware that material data it has transmitted to the other Party or received from the other Party under this Agreement are inaccurate or unreliable or are subject to significant doubt.

Article 15

Documentation

1. Each Party shall maintain a record of the transmission and receipt of data communicated to the other Party under this Agreement. This record shall serve to:

- a. ensure effective monitoring of data protection in accordance with the national law of the respective Party;
- b. enable the Parties to effectively make use of the rights granted to them according to Articles 15 and 19; and
- c. ensure data security.

2. The record shall include:

- a. information on the data supplied;
- b. the date of supply; and
- c. the recipient of the data in case the data are supplied to other entities.

3. The recorded data shall be protected with suitable measures against inappropriate use and other forms of improper use and shall be kept for two years. After the conservation period the recorded data shall be deleted immediately, unless this is inconsistent with national law, including applicable data protection and retention rules.

Article 16

Data Security

1. The Parties shall ensure that the necessary technical measures and organizational arrangements are utilized to protect personal data against accidental or unlawful destruction, accidental loss or unauthorized disclosure,

alteration, access or any unauthorized form of processing. The Parties in particular shall reasonably take measures to ensure that only those authorized to access personal data can have access to such data.

2. The implementing agreements or arrangements that govern the procedures for automated searches of fingerprint and DNA files pursuant to Articles 4 and 8 shall provide:

a. that appropriate use is made of modern technology to ensure data protection, security, confidentiality and integrity;

b. that encryption and authorization procedures recognized by the competent authorities are used when having recourse to generally accessible networks; and

c. for a mechanism to ensure that only permissible searches are conducted.

Article 17

Transparency – Providing information to the data subjects

1. Nothing in this Agreement shall be interpreted to interfere with the Parties' legal obligations, as set forth by their respective laws, to provide data subjects with information as to the purposes of the processing and the identity of the data controller, the recipients or categories of recipients, the existence of the right of access to and the right to rectify the data concerning him or her and any further information such as the legal basis of the processing operation for which the data are intended, the time limits for storing the data and the right of recourse, in so far as such further information is necessary, having regard for the purposes and the specific circumstances in which the data are processed, to guarantee fair processing with respect to data subjects.

2. Such information may be denied in accordance with the respective laws of the Parties, including if providing this information may jeopardize:

a. the purposes of the processing;

b. investigations or prosecutions conducted by the competent authorities in the United States of America or by the competent authorities in the Republic of Hungary; or

c. the rights and freedoms of third parties.

Article 18

Information

Upon request, the receiving Party shall inform the supplying Party of the processing of supplied data and the result obtained. The receiving Party shall ensure that its answer is communicated to the supplying Party in a timely manner.

Article 19

Relation to Other Agreements

Nothing in this Agreement shall be construed to limit or prejudice the provisions of any treaty, other agreement, working law enforcement relationship, or domestic law allowing for information sharing between the United States of America and the Republic of Hungary.

Article 20

Consultations

1. The Parties shall consult each other regularly on the implementation of the provisions of this Agreement.

2. In the event of any dispute regarding the interpretation or application of this Agreement, the Parties shall consult each other in order to facilitate its resolution.

Article 21

Expenses

Each Party shall bear the expenses incurred by its authorities in implementing this Agreement. In special cases, the Parties may agree on different arrangements.

Article 22

Termination of the Agreement

This Agreement may be terminated by either Party with three months' notice in writing to the other Party. The provisions of this Agreement shall continue to apply to data supplied prior to such termination.

Article 23

Amendments

1. The Parties shall enter into consultations with respect to the amendment of this Agreement at the request of either Party.

2. This Agreement may be amended by written agreement of the Parties at any time.

*Article 24**Entry into force*

This Agreement shall enter into force, with the exception of Articles 8 through 10, on the date of the later note completing an exchange of diplomatic notes between the Parties indicating that each has taken the steps necessary to bring the agreement into force. Articles 8 through 10 of this Agreement shall enter into force following the conclusion of the implementing agreement(s) or arrangements referenced in Article 10 and on the date of the later note completing an exchange of diplomatic notes between the Parties indicating that each Party is able to implement those articles on a reciprocal basis. This exchange shall occur if the laws of both Parties permit the type of DNA screening contemplated by Articles 8 through 10.

Done at Budapest, in duplicate, this 1st day of October 2008, in the English language.

**Megállapodás
a Magyar Köztársaság Kormánya
és az Amerikai Egyesült Államok Kormánya között
a bűncselekmények megelőzése
és az ellenük való küzdelem terén folytatott
együttműködés fokozásáról**

A Magyar Köztársaság Kormánya és az Amerikai Egyesült Államok Kormánya (a továbbiakban: „Felek”),

attól az óhajtól vezérelve, hogy a bűncselekmények, ideértve a terrorizmust is, hatékonyabb megelőzése és leküzdése érdekében partnerként működjenek együtt,

felismerve, hogy az információmegosztás a bűncselekmények, ideértve a terrorizmust is, elleni küzdelem lényeges eleme,

felismerve a bűncselekmények, ideértve a terrorizmust is, megelőzésének és leküzdésének fontosságát, az alapvető jogok és szabadságjogok, különösen a személyes adatok védelméhez való jog tiszteletben tartásával,

követve a határon átnyúló együttműködés fokozásáról szóló Prümi Szerződés példáját, és

törekedve a Felek közötti partnerség szellemében folytatandó együttműködés javítására és ösztönzésére, a következőkben állapodtak meg:

*1. Cikk**Fogalommeghatározások*

Jelen Megállapodás alkalmazásában:

1. „Bűncselekmény” az e Megállapodás 4. és 5. Cikkének végrehajtása céljából olyan jogellenes cselekményt

jelent, amely büntetésének felső határa legalább egy év szabadságvesztés, vagy amelyre a törvény súlyosabb büntetést ír elő. Annak érdekében, hogy a nemzeti jogukkal való megfelelést a Felek biztosítani tudják, megállapodhatnak abban, hogy az egyik Fél által meghatározott bűncselekmények esetében az adott Fél a 6. és 9. Cikkben meghatározott személyes adatokat szolgáltat.

2. A „büntető igazságszolgáltatási célból” végzett cselekmény magában foglalja a büntető igazságszolgáltatás során végzett tevékenységeket, amelyek a következők valamelyikének gyakorlását jelentik: vádlottak vagy bűnelkövetők felderítése, őrizetbe vétele, fogva tartása, tárgyalást megelőző ideiglenes szabadon bocsátása, tárgyalás utáni feltételes szabadságra bocsátása, vád alá helyezése, bíróság általi határozathozatal, felügyeleti intézkedés vagy rehabilitációs intézkedés (elterelés, kényszergyógyítás) alkalmazása. A büntető igazságszolgáltatás fogalmába beletartozik a bűnügyi azonosítási tevékenység is.

3. „DNS-profilok (DNS-azonosító minták)” alatt olyan betű- vagy számkódok értendők, amelyek egy elemzett emberi DNS-minta – vagyis az egyes vegyi képletek a különböző DNS-helyeken (lókuszok) – nem kódolt régiójának azonosító jelölés-készletét jelölik.

4. Személyes adat alatt bármilyen, azonosított vagy azonosítható természetes személyre („adatalany”) vonatkozó információ értendő.

5. Személyes adat feldolgozása alatt bármely olyan művelet vagy műveletsorozat értendő, amelyet személyes adattal végeznek, automatizált vagy más módon, mint például a gyűjtés, a rögzítés, a szervezés, a tárolás, az adaptáció vagy változtatás, a rendszerezés, a letöltés, a konzultáció, a használat, az átadással nyilvánosságra hozás, a terjesztés vagy másféleképp rendelkezésre bocsátás, kombináció vagy kiigazítás, hozzáférhetetlenné tétel, vagy a személyes adatok eltávolításával vagy megsemmisítésével való törlés.

6. „Referencia-adat” alatt egy DNS-profil és a hozzá kapcsolódó referencia (DNS-referenciaadat) vagy ujjnyomat-adat és a hozzá kapcsolódó referencia (ujjnyomat-referenciaadat) értendő. A referencia-adat nem tartalmazhat semmilyen adatot, amelyből az adatalany közvetlenül azonosítható. A konkrét személyhez nem köthető referencia-adatot (nyílt nyomot) ekként kell megjelölni.

*2. Cikk**A Megállapodás célja*

A Megállapodás célja a Magyar Köztársaság és az Amerikai Egyesült Államok közti együttműködés fokozása a bűncselekmények megelőzésében és az ellenük való küzdelemben.

*3. Cikk**Ujjnyomat-adatok*

Jelen Megállapodás végrehajtásának céljából a Felek a bűncselekmények megelőzése és üldözése céljából létrehozott nemzeti automatizált ujjnyomat-azonosító rendszerük adatbázisából biztosítják a referencia-adatok hozzáférhetőségét. A referencia-adat kizárólag ujjnyomat-adatot és egy azonosítót tartalmazhat.

*4. Cikk**Ujjnyomat-adatok automatizált keresése*

1. Bűncselekmények megelőzése és üldözése céljából a Felek lehetővé teszik a másik Fél 7. Cikk alapján kijelölt nemzeti kapcsolattartó pontjai számára az e célból létrehozott automatizált ujjnyomat-azonosító rendszereik referencia-adataihoz való hozzáférést, és a referencia-adatoknak az ujjnyomat-adatok összehasonlításával történő automatizált keresését. A keresés csak egyedi esetekben, a keresést végző Fél nemzeti jogával összhangban végezhető.

2. Az ujjnyomat-adatoknak az adatbázist kezelő Fél által tárolt referencia-adattal való összehasonlítását a megkereső nemzeti kapcsolattartó pontnak az egyértelmű azonosításhoz szükséges referencia-adatok automatizált átadásának segítségével kell végeznie.

*5. Cikk**A keresés alternatív eszközei egyéb azonosító adat felhasználásával*

1. A 4. Cikkben hivatkozott keresés tekintetében, amíg a Magyar Köztársaság nem rendelkezik az egyéni bűnügyi nyilvántartási adatokhoz kapcsolódó, teljeskörűen működő automatizált ujjnyomat-azonosítási rendszerrel és nem áll készen arra, hogy az Egyesült Államoknak automatizált hozzáférést nyújtson ehhez a rendszerhez, alternatív módot kell biztosítani a keresésre olyan más azonosító adatok felhasználásával, amelyek egyértelmű azonosításra alkalmasak, kiegészítő adatokhoz kapcsolva a személyt. A keresési jogosultságok a 4. Cikkben foglaltaknak megfelelően gyakorolhatók, és a tényleges egyezést ugyanúgy kell kezelni, mint az ujjnyomat-adatok egyértelmű egyezését a 6. Cikk szerinti további adatszolgáltatás lehetővé tétele érdekében.

2. Az e Megállapodás szerinti keresési jogosultságok kizárólag büntető igazságszolgáltatási célból gyakorolhatók, amely az államhatáron is érvényesül, amennyiben azt a személyt, akivel kapcsolatban további adatok átadása szükséges, további vizsgálatra jelölték ki.

*6. Cikk**További személyes és egyéb adatok átadása*

Amennyiben a 4. és 5. Cikkben hivatkozott eljárások az ujjnyomat-adatok vagy más azonosító adatok egyezését mutatják, bármilyen további rendelkezésre álló, a referencia-adatra vonatkozó személyes adat és egyéb adatok átadása csak a megkeresett Fél nemzeti joga alapján történhet, ideértve a jogszabályra vonatkozó szabályokat is.

*7. Cikk**Nemzeti kapcsolattartó pontok és végrehajtási megállapodások*

1. A 4. és 5. Cikkben hivatkozott adatszolgáltatás céljából mindkét Fél egy vagy több nemzeti kapcsolattartó pontot jelöl ki. A kapcsolattartó pontok jogállását a vonatkozó nemzeti jog szabályozza.

2. A 4. és 5. Cikkben foglaltak szerint végzett keresés műszaki és eljárási részleteit egy vagy több végrehajtási megállapodás szabályozza.

*8. Cikk**DNS-profilok automatizált keresése*

1. Amennyiben a vonatkozó nemzeti jogszabályok lehetővé teszik, a viszonyosság elve alapján a Szerződő Felek a bűncselekmények üldözésének céljából lehetővé teszik a másik Fél 10. Cikkben hivatkozott nemzeti kapcsolattartó pontjai számára a hozzáférést a DNS-elemző adatállományaik referencia-adataihoz, és jogosultságot biztosítanak a DNS-profilok összehasonlításával végzett automatizált keresésre. A keresés csak egyedi esetekben, és csak a keresést végző Fél nemzeti jogával összhangban gyakorolható.

2. Amennyiben az automatizált keresés egyezést mutat a keresés céljára megadott DNS-profil és a másik Fél adatbázisában rögzített DNS-profil között, a keresést végző kapcsolattartó pont automatikus értesítést kap a találatról és a referenciáról. Amennyiben nincs találat, erről kap automatizált értesítést.

*9. Cikk**További személyes és egyéb adatok átadása*

Amennyiben a 8. Cikkben hivatkozott eljárás a DNS-profilok egyezését mutatja, bármilyen további rendelkezésre álló, a referencia-adatra vonatkozó személyes adat és egyéb adatok átadása csak a megkeresett Fél nem-

zeti joga alapján történhet, ideértve a jogsegélyre vonatkozó szabályokat is.

10. Cikk

Nemzeti kapcsolattartó pont és végrehajtási megállapodások

1. A 8. Cikkben hivatkozott adatszolgáltatás céljából mindkét Fél egy vagy több nemzeti kapcsolattartó pontot jelöl ki. A kapcsolattartó pontok jogállását a vonatkozó nemzeti jog szabályozza.

2. A 8. Cikkben foglaltak szerint végzett keresés műszaki és eljárási részleteit egy vagy több végrehajtási megállapodás szabályozza.

11. Cikk

Személyes adatok és egyéb adatok átadása bűncselekmények megelőzése és leküzdése érdekében, ideértve a terrorizmust is

1. Bűncselekmények megelőzése és leküzdése érdekében, ideértve a terrorizmust is, a Felek, vonatkozó nemzeti jogukkal összhangban, egyedi esetekben erre irányuló megkeresés hiányában is átadhatják a másik Fél 6. bekezdésben hivatkozott megfelelő nemzeti kapcsolattartó pontja számára a 2. bekezdésben leírt személyes adatokat, amennyiben ez azért szükséges, mert bizonyos körülmények alapján okkal feltételezhető, hogy az adatalany:

a) terrorista- vagy terrorizmushoz kapcsolódó bűncselekményeket vagy terrorista csoporthoz vagy szervezethez kapcsolódó bűncselekményeket fog elkövetni, vagy követett el, az adatokat átadó Fél nemzeti joga szerint, vagy

b) az a) pontban említett bűncselekmények elkövetését célzó kiképzésben vett vagy vesz részt, vagy

c) bűncselekményt fog elkövetni, vagy követett el, vagy egy szervezett bűnözői csoportban vagy bünszervezetben vesz részt.

2. Az átadható adatok köre a személyek vezetéknevére, utóneveire, korábbi neveire, egyéb neveire, ál- vagy gúnyneveire, neveinek eltérő írásmódjára, nemére, születési helyére és idejére, jelenlegi és korábbi nemzetiségére, útleveleszáma, egyéb személyazonosító dokumentumai számára és ujjnyomat-adataira, továbbá korábbi elítélésének leírására, valamint az 1. bekezdésben leírt feltételezésre okot adó körülmények leírására terjed ki, amennyiben ezek az adatok rendelkezésre állnak.

3. Az adatot szolgáltató Fél saját nemzeti jogával összhangban feltételhez kötheti az ezen adatoknak és információknak az adatot átvevő Fél általi felhasználását. Az átvevő Felet, amennyiben az adatokat átveszi, ezek a feltételek kötik.

4. Az adatot átadó Fél nem teheti függővé adatok átadását a 3. bekezdés szerint attól a feltételtől, hogy az adatot átvevő Fél általános korlátozásokat vezessen be jogrendszerében a személyes adatok kezelésére vonatkozó jogi elvek tekintetében.

5. A 2. bekezdésben említett személyes adatokon túl a Felek az 1. bekezdésben említett bűncselekményekkel kapcsolatos nem személyes adatokat is átadhatnak egymásnak.

6. Mindkét Fél kijelöl egy vagy több nemzeti kapcsolattartó pontot a másik Féllel e Cikk alapján folytatandó személyes és más adatok cseréjére. A kapcsolattartó pont jogállását a vonatkozó nemzeti jog szabályozza.

12. Cikk

Személyiségi jogok és adatvédelem

1. A Felek elismerik, hogy az egymástól kapott személyes adatok kezelésének és feldolgozásának módja kiemelten fontos a bizalom megőrzése szempontjából a Megállapodás végrehajtása során.

2. A Felek elkötelezik magukat aziránt, hogy a személyes adatokat tisztességesen és vonatkozó jogszabályaikkal összhangban dolgozzák fel, továbbá hogy:

a) az átadott személyes adatok az átadás konkrét céljának megfelelőek és relevánsak;

b) a személyes adatokat csak az átadás vagy a jelen Megállapodás szerinti további feldolgozás konkrét és jogszerű céljához szükséges ideig tárolják; és

c) a minden valószínűség szerint pontatlan személyes adatokról a fogadó Felet időben tájékoztatják annak biztosítására, hogy a megfelelő lépéseket meg lehessen tenni az adatok helyesbítésére.

3. Jelen Megállapodás nem szolgáltat jogalapot egyetlen magánszemélynek sem, különösen bizonyítékok megszerzésére, megsemmisítésére vagy kizárására, vagy a személyes adatokhoz való hozzáférés megakadályozására. A Megállapodástól függetlenül fennálló jogok azonban nem sérülnek.

13. Cikk

A feldolgozás korlátozása személyes és más adatok védelme céljából

1. A 11. Cikk 3. bekezdésének sérelme nélkül a Felek feldolgozhatják a jelen Megállapodás alapján szerzett adatokat:

a) bünygyi nyomozati célokra;

b) súlyos közbiztonsági fenyegetettség megelőzésére;

c) az a) pontban említett nyomozásokhoz közvetlenül kapcsolódó, nem büntető igazságszolgáltatási eljárásokban vagy közigazgatási eljárásokban; vagy

d) bármilyen más célra, kizárólag az adatot átadó Fél előzetes beleegyezésével.

2. A Felek az ezen Megállapodás által szolgáltatott adatokat kizárólag az adatot átadó Fél engedélyével és megfelelő biztosítékok megléte esetén adhatják tovább bármely harmadik államnak, nemzetközi testületnek vagy nem állami szervezetnek.

3. Mindkét Fél automatizált keresést végezhet a másik Fél ujjnyomat- vagy DNS-adatállományaiiban a 4. és 8. Cikk szerint, és az e keresésre válaszként kapott adatokat, beleértve a találatok meglétéről vagy meg nem létéről kapott tájékoztatást is, kizárólag az alábbi célokra dolgozhatja fel:

a) az összehasonlított DNS-profil vagy ujjnyomat-adat egyezésének megállapítása;

b) az adatok egyezése esetén további segítségkérés előkészítése és benyújtása a nemzeti jognak megfelelően, ideértve a jogsegélyre vonatkozó szabályokat; vagy

c) nyilvántartás, ha ezt a Fél nemzeti joga előírja, vagy megengedi.

Az adatállományt kezelő Fél kizárólag akkor dolgozhatja fel a részére a kereső Fél által a 4. és 8. Cikk szerint lefolytatott automatizált keresés alapján átadott adatokat, amennyiben az az összehasonlítás, a keresésre való automatizált válaszadás vagy a 16. Cikk szerinti nyilvántartás céljából szükséges. Az átadott adatokat azok összehasonlítását vagy a keresésre való automatizált válaszadást követően haladéktalanul törölni kell, amennyiben nincs szükség azok további, e Cikk 3. bekezdésének b) és c) pontjában említett célokat szolgáló feldolgozására.

14. Cikk

Az adatok helyesbítése, hozzáférhetetlenné tétele és törlése

1. Az adatot átadó Fél kérésére a fogadó Fél köteles a jelen Megállapodás alapján neki átadott helytelen vagy pontatlan adatokat, valamint azokat az adatokat, amelyek gyűjtése vagy további feldolgozása ellentmond e Megállapodásnak vagy az átadó Félre alkalmazható szabályoknak, nemzeti jogával összhangban helyesbíteni, hozzáférhetetlenné tenni vagy törölni.

2. Amennyiben az egyik Fél észleli, hogy a másik Fél-től e Megállapodás alapján kapott adat pontatlan, megteszi a megfelelő intézkedéseket, hogy elkerülje az ilyen adatok helytelen felhasználását. E célból elrendelheti különösen az ilyen adat kiegészítését, törlését vagy helyesbítését.

3. Mindkét Fél értesíti a másik Felet, ha észlelik, hogy az általuk átadott vagy a számukra átadott lényeges adat

pontatlan, megbízhatatlan vagy annak megítélése nagymértékben kétséges.

15. Cikk

Dokumentáció

1. Mindkét Fél nyilvántartja a jelen Megállapodás alapján a másik Félnek történt adatátadást és a másik Fél-től való adatfogadást. E nyilvántartás célja, hogy:

a) az érintett Fél nemzeti jogával összhangban biztosítsa az adatvédelem hatékony felügyeletét;

b) a Felek számára lehetővé tegye a 15. és a 19. Cikk alapján rájuk ruházott jogok hatékony gyakorlását; és

c) biztosítsa az adatbiztonságot.

2. A nyilvántartásnak a következőkre kell kiterjednie:

a) az átadott adatok;

b) az átadás dátuma; valamint

c) az adatátadás címzettje, amennyiben az adatot más szervnek adják át.

3. A rögzített adatot megfelelő intézkedésekkel kell védeni a helytelen vagy egyéb illetéktelen felhasználás ellen, és két évig meg kell őrizni. A megőrzési idő lejártakor a rögzített adatot haladéktalanul törölni kell, kivéve, ha ez nem felel meg a nemzeti jognak, különösen a vonatkozó adatvédelmi és -megőrzési szabályoknak.

16. Cikk

Adatbiztonság

1. A Felek kötelesek biztosítani a személyes adatok hatékony védelmét véletlen vagy jogosulatlan megsemmisítésükkel, véletlen megsemmisülésükkel, a jogosulatlan nyilvánosságra hozatalukkal, jogosulatlan vagy véletlen megváltoztatásukkal, a jogosulatlan hozzáféréssel vagy azok bármilyen más módon történő jogtalan feldolgozásával szemben. A Felek lehetőség szerint különösen olyan intézkedéseket hoznak, amelyek biztosítják, hogy csak a személyes adatokhoz való hozzáférésre engedéllyel rendelkezők férhessenek hozzá ezekhez az adatokhoz.

2. A 4. és a 8. Cikk szerinti automatizált ujjnyomat- és DNS-profilkeresési eljárásokat szabályozó végrehajtási megállapodásoknak elő kell írni:

a) hogy az adatvédelmet, -biztonságot, az adatok bizalmas kezelését, valamint azok integritását modern technológia alkalmazásával biztosítsák;

b) hogy a kompetens hatóságok által elismert rejtjelezési és engedélyezési eljárásokat használjanak az általánosan hozzáférhető hálózatok használata során; és

c) egy kizárólag a megengedett keresések elvégzését biztosító mechanizmust.

17. Cikk

Átláthatóság – Az adatalanyok tájékoztatása

1. Jelen Megállapodás egyetlen eleme sem értelmezhető úgy, hogy az a Felek hatályos jogszabályaiban rögzített jogi kötelezettségeivel ellentétes az adatalanyok tájékoztatását illetően az adatfeldolgozás céljáról és az adatot ellenőrző személyazonosságáról, az adatot megkapott személyről vagy csoportokról, az adathoz történő hozzáféréshez való és az adatalanyra vonatkozó adatok helyesbítéséhez való jogosultságáról, illetve – amennyiben szükséges – minden további információról, mint például az adat feldolgozásának jogalapjáról, az adatmegőrzésre vonatkozó határidőkről és az adatfeldolgozás céljára és annak különleges körülményeire tekintettel gyakorolható kereseti jogairól, az adatalanyok adatainak tisztességes feldolgozása érdekében.

2. A Felek hatályos jogával összhangban ez a tájékoztatás megtagadható, különösen, ha a tájékoztatás nyújtása veszélyezteti:

- a) a feldolgozás célját;
- b) az Amerikai Egyesült Államok vagy a Magyar Köztársaság illetékes hatóságai által végzett nyomozásokat; vagy
- c) harmadik felek jogait és szabadságát.

18. Cikk

Tájékoztatás

Kérésre az adatot átvevő Fél tájékoztatja az átadó Felet az átadott adatok feldolgozásáról és az ezáltal elért eredményekről. Az átvevő Fél biztosítja, hogy a válasz az átadó Félhez megfelelő időben eljusson.

19. Cikk

Más megállapodásokkal való kapcsolat

Jelen Megállapodás nem érinti a Felek közt már meglévő, az Amerikai Egyesült Államok és a Magyar Köztársaság közötti információcserére vonatkozó szerződések, más egyezmények rendelkezéseiből, fennálló rendészeti kapcsolatokból vagy nemzeti jogi rendelkezésekből fakadó jogokat és kötelezettségeket.

20. Cikk

Konzultációk

1. A Felek rendszeresen egyeztetnek egymással a jelen Megállapodás rendelkezéseinek végrehajtásáról.

2. E Megállapodás értelmezését vagy alkalmazását érintő bármely vita esetén a Felek egyeztetnek egymással a vita megoldásának elősegítése érdekében.

21. Cikk

Költségek

Mindkét Fél viseli az e Megállapodás végrehajtásával kapcsolatosan saját hatóságai számára felmerülő kiadásokat. Különleges esetekben a Felek eltérő szabályozásban állapodhatnak meg.

22. Cikk

A Megállapodás felmondása

Jelen Megállapodást bármelyik Fél bármikor felmondhatja a másik Félnek eljuttatott írásbeli nyilatkozattal. A felmondás három hónappal az írásbeli nyilatkozatot követően hatályos. A Megállapodás rendelkezéseit a felmondást megelőzően átadott adatokra a továbbiakban is alkalmazni kell.

23. Cikk

Módosítás

1. A Felek jelen Megállapodás módosításáról bármely Fél kérésére egyeztetést kezdenek.

2. Jelen Megállapodás a Felek írásos megállapodásával bármikor módosítható.

24. Cikk

Hatálybalépés

Jelen Megállapodás a 8–10. Cikk kivételével a Felek közti, a Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges lépések mindkét Fél általi megtételéről szóló diplomáciai jegyzékváltás során később átadott okmány keltezésének napján lép hatályba. Jelen Megállapodás 8–10. Cikkei a 10. Cikkben hivatkozott végrehajtási megállapodás(ok) vagy rendelkezések megkötését követően a Feleknek az említett Cikk kölcsönös végrehajtására való képességét jelző diplomáciai jegyzékváltás során később átadott okmány keltezésének napján lépnek hatályba. Ez a jegyzékváltás akkor esedékes, ha mindkét Fél joga lehetővé teszi a 8–10. Cikkben meghatározott DNS-vizsgálatot.

Készült Budapesten, 2008. október 1. napján, két példányban, angol nyelven.”

4. § A bűnügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Bnyt.) 37. § (1) bekezdés *d*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[37. § A daktiloszkópiai és fényképanyilvántartásból adatigénylésre jogosultak:]

„*d*) a bűnügyi jogsegélyről szóló jogszabályokban, illetve bűnüldözési, bűnmegelőzési tárgyú nemzetközi szerződésben, egyéb nemzetközi kötelezettségvállalásban foglaltak szerint a külföldi nyomozó hatóság, ügyészség, bíróság, nemzetközi igazságügyi és bűnüldöző szerv; egyéb igazságügyi és bűnüldöző szerv.”

5. § A Bnyt. a VI. Fejezetet megelőzően a következő 37/A. §-sal egészül ki:

„37/A. § (1) Harmadik országgal kötött, törvénnyel kihirdetett bűnüldözési, bűnmegelőzési tárgyú nemzetközi szerződés alapján – ha az az igényelt és átadandó adatok körét részletesen nem határozza meg – a harmadik ország 37. § (1) bekezdés *d*) pontjában meghatározott szervei részére, az általuk igényelt, kizárólag a 31. § *a*) pontjában meghatározott adatok

a) a szándékos bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja miatt eljárás alá vont személy,

aa) elítélése esetén a büntetett előélethez fűződő hátrányok alóli mentesülésig,

ab) kényszergyógykezelésének, próbára bocsátásának, illetőleg javítóintézeti nevelésének elrendelése esetén a bűncselekmény büntetethetőségének elévüléseig,

b) a nyomozás, illetve a büntetőeljárás megszüntetése esetén a határozat jogerőre emelkedéséig továbbíthatóak.

(2) Az (1) bekezdés alapján történő adattovábbítás céljából az adattovábbításra feljogosított szerv

a) a büntettek nyilvántartásából a 10. § (1) bekezdésében,

b) a büntetőeljárás alatt állók nyilvántartásából a 26. § *a*)–*e*) pontjában, valamint

c) a daktiloszkópiai- és fényképanyilvántartásból a 32. § *a*), *e*) és *g*) pontban

meghatározott adatokat igényelheti.

(3) Az adattovábbításra feljogosított szerv a (2) bekezdés alapján igényelt adatokat az (1) bekezdés alapján teljesített adattovábbítást követően haladéktalanul törli.

(4) E § alkalmazásában harmadik ország: minden olyan állam, amely nem az Európai Unió tagállama, nem az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá nem olyan állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

6. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E törvény 2–5. §-a a Megállapodás 24. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A Megállapodás, illetve e törvény 2–5. §-a hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a rendszertért felelős miniszter és a külpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

2008. évi LXXI.

törvény

a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény, valamint a Kossuth-díjról és a Széchenyi-díjról szóló 1990. évi XII. törvény módosításáról*

1. § A Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Kit.) a következő 4/B. és 4/C. §-sal egészül ki:

„4/B. § A 2. § (1) bekezdése és a 4/A. § (2) bekezdése szerinti előterjesztést a kitüntetés átadásának tervezett időpontját legalább negyvenöt nappal megelőzően kell megtenni. A köztársasági elnök az előterjesztés beérkezésétől számított tizenöt napon belül dönt a kitüntetés adományozásáról, és a döntését – az adományozás megtagadása esetén indokolással együtt – közli az ellenjegyzésre jogosulttal, aki tíz napon belül dönt az ellenjegyzésről. Ha a kitüntetés soron kívüli átadását rendkívüli körülmény indokolja, az előterjesztő és a köztársasági elnök egyetértése esetén e határidőktől el lehet térni.

4/C. § A Magyar Köztársasági Érdemrendet, a Magyar Köztársasági Érdemkeresztet, valamint a Nagy Imre Érdemrendet vissza kell vonni attól, aki arra érdemtelenné vált. A visszavonásra az adományozásra és annak előkészítésére vonatkozó hatásköri és eljárási szabályokat kell megfelelően alkalmazni.”

2. § (1) A Kit. 7. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A feladatkörével összefüggő egyes kiemelkedő tevékenységek, teljesítmények elismerésére kitüntető címet, díjat, oklevelet, plakettet vagy más elismerést (a továbbiakban: elismerés) alapíthat és adományozhat

* A törvényt az Országgyűlés a 2008. november 3-i ülésnapján fogadta el.

a) a köztársasági elnök, az Alkotmánybíróság elnöke, az Országgyűlés elnöke, az országgyűlési biztos, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács, az Állami Számvevőszék elnöke, a legfőbb ügyész, a Gazdasági Versenyhivatal elnöke, a Magyar Nemzeti Bank elnöke,

b) a Kormány tagja,

c) a helyi önkormányzat.”

(2) A Kit. 7. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az (1) bekezdés szerinti elismerés és a (2) bekezdés szerinti szolgálati jel elnevezésében és külső formájában nem hasonlíthat a Magyar Köztársasági Érdemrendhez, a Magyar Köztársasági Érdemkereszthez, a Nagy Imre Érdemrendhez, a Kossuth-díjhoz és a Széchenyi-díjhoz.”

3. § A Kit. a következő 8–10. §-sal egészül ki:

„8. § (1) A 7. § (1) bekezdése szerint elismerés alapítására és adományozására jogosult elismerést akkor adományozhat, ha

a) az elismerés elnevezését, fajtáit (fokozatait),

b) az elismerésben részesíthető személyek körét,

c) az évente adományozható elismerések számát,

d) az elismerés adományozásának feltételeit és rendjét, valamint

e) az elismerés leírását

a 7. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti jogosult rendeletben kihirdette, illetve a 7. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogosult a Hivatalos Értesítőben közzétette.

(2) A 6/A. §, a 6/B. § és a 7. § szerinti elismerést az (1) bekezdés alapján közzétett vagy rendeletben megállapított feltételek szerint az adományozásra jogosult egyedi határozattal adományozhatja és – ha az elismerésben részesített személyt a bíróság szándékos bűncselekmény miatt jogerősen elítélte – vonja vissza. Az adományozás és a visszavonás tárgyában hozott egyedi határozatot – a 7. § (1) bekezdés c) pontja szerinti jogosult által kiadott határozat kivételével – a Hivatalos Értesítőben közzé kell tenni.

9. § Az adományozás előkészítésére irányuló eljárás alapvető szabályait a 3. számú melléklet állapítja meg.

10. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg az e törvény, a Kormány és a miniszterelnök által alapított kitüntetések, díjak adományozására és visszavonására vonatkozó részletes eljárási szabályokat.

(2) Felhatalmazást kap a Kormány tagja és a helyi önkormányzat, hogy rendeletben szabályozza az elismerés alapítását és az adományozás feltételeit, valamint a viselésének rendjét, továbbá a díjjal járó jutalom mértékét.”

4. § A Kit. az e törvény *mellékletét* képező 3. számú melléklettel egészül ki.

5. § A Kossuth-díjról és a Széchenyi-díjról szóló 1990. évi XII. törvény (a továbbiakban: Tv.) a következő 4/A. §-sal egészül ki:

„4/A. § A Díj adományozására és visszavonására a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi

XXXI. törvénynek a Magyar Köztársaság Érdemrendje adományozására, illetőleg visszavonására vonatkozó eljárási szabályait az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.”

6. § A Tv. a következő 7/A. §-sal egészül ki:

„7/A. § (1) A díjazott személyekről a Miniszterelnöki Hivatal nyilvántartást vezet. A nyilvántartás a díjazott személy nevét, születési helyét és idejét, valamint a Díj adományozásának rövid indokolását, időpontját, továbbá a Díj visszavonása esetén a visszavonás tényét, okát és időpontját tartalmazza.

(2) A Díj adományozásával, illetve visszavonásával kapcsolatos eljárás lefolytatásához szükséges adatok biztosítása céljából a díjazási javaslat előkészítéséért felelős szerv és az előterjesztő részére az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásból adat továbbítható. A köztársasági elnök, illetve hivatalának köztisztviselője a nyilvántartásba jogosult betekinteni.

(3) A nyilvántartás az (1) bekezdésben meghatározott adatokat a Díj adományozásától vagy visszavonásától számított harminc évig tartalmazza.”

7. § A Tv. 8. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a Díj adományozására történő javaslattétel, valamint az adományozás és visszavonás részletes szabályait rendeletben megállapítsa.”

8. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) A Kit. 7. § (2) bekezdésében az „A rendészetért felelős miniszter” szövegrész helyébe a „Szolgálati jel elismerést a rendészetért felelős miniszter” szöveg, a Kit. 1. számú melléklet 8. §-ában a „fokozatának” szövegrész helyébe a „fokozatának kitüntetettje” szöveg, a Tv. 7. §-ában a „megvonhatja” szövegrész helyébe „a Kormány előterjesztésére visszavonja” szöveg lép.

(3) A Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény 287. § (2) bekezdés ac) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a törvény hatálybalépését követő három hónapon belül rendeletben szabályozza*]

„ac) a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény hatálya alá nem tartozó egyes elismerések adományozásának részletes szabályait és az adományozás rendjét,”

(4) A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a to-

vábbiakban: Hszt.) 342. § (2) bekezdés *j*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap a fegyveres szervet irányító miniszter, hogy rendeletben részletesen szabályozza]

„*j*) a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény hatálya alá nem tartozó egyes elismerések adományozására jogosultak körét, az elismerésben részesítés feltételeit és rendjét;”

(5) A bünygyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény 18. § *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A 10. § (1) bekezdésében meghatározott adatok szolgáltatásának igénylésére jogosult]

„*b*) a köztársasági elnök által adományozható kitüntetés előkészítésért felelős szerv és az előterjesztő, a jelölt kitüntetését kizáró ok megállapítása céljából;”

(6) Hatályát veszti a Kit. 6. §-a, 6/B. § *b*) pontja, 7. § (2) bekezdésében a „polgári és katonai”, valamint a „szolgálati jelet” szövegrész, 1. számú mellékletének 1. §-a, 8. §-ának „élethosszig tulajdonosa” szövegrésze, valamint 2. számú mellékletének 1. §-a és a Hszt. 342. § (6) bekezdése.

(7) Az e törvény hatálybalépését megelőzően alapított elismerések – törvényben alapított elismerések kivételével – akkor is adományozhatóak, ha a Kit. 8. § (1) bekezdésében meghatározottakat a 7. § (1) bekezdés *a*) pontja szerinti jogosult a Hivatalos Értesítőben nem tette közzé, illetve a 7. § (1) bekezdés *b*) és *c*) pontja szerinti jogosult rendeletben nem hirdette ki.

(8) Ez a törvény 2008. december 31-én hatályát veszti.

*Melléklet
a 2008. évi LXXI. törvényhez*

*„3. számú melléklet
az 1991. évi XXXI. törvényhez*

**A kitüntetések és elismerések adományozásának
előkészítésére vonatkozó alapvető szabályok**

1. A Magyar Köztársasági Érdemrend, a Magyar Köztársasági Érdemkereszt, illetve a Nagy Imre Érdemrend (a továbbiakban: kitüntetés) adományozását a kitüntetési javaslatok előkészítéséért felelős, külön jogszabályban meghatározott szervnél vagy a feladatkör alapján érintett miniszternél (a továbbiakban: előterjesztő) lehet indítványozni, azzal, hogy önmaga kitüntetését senki nem indítványozhatja.

2. Kitüntetés adományozására javaslatot előterjesztőként a Kormány tagja – nem magyar állampolgár esetében a külpolitikaért felelős miniszter – tehet.

3. Kitüntetés tulajdonosa újabb kitüntetésre az előző kitüntetés adományozásától számított tíz éven belül csak kivételesen, abban az esetben javasolható, ha az előző kitüntetés adományozását követően szerzett, az annak alapjául szolgáló érdemeket felülmúló, kimagasló érdemek azt indokolják.

4. Nem lehet javasolni olyan személy kitüntetését, akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítéltek, a büntetés vagy intézkedés külön törvényben meghatározott bünygyi nyilvántartása időtartamának lejártáig.

5. A kitüntetési vagy elismerési javaslatok előkészítéséért felelős szerv és az előterjesztő az adományozásra vagy a visszavonásra irányuló eljárásban a kitüntetésre érdemesség megállapítása és a többszöri kitüntetés megelőzése céljából kezelheti az indítványozott és a javaslatban megjelölt személy (a továbbiakban: jelölt) nevét, születési helyét és idejét, valamint az életútjára és a kitüntetésre méltatott érdemeire közvetlenül vonatkozó, a kitüntetés adományozásához vagy visszavonásához figyelembe vett adatokat, a javaslatot tartalmazó előterjesztésről való döntés időpontjáig.

6. A jelölt kitüntetésre való érdemessége megállapítása vagy érdemessége fennállásának ellenőrzése céljából az előkészítésért felelős szerv vagy az előterjesztő a bünygyi nyilvántartásból adatot kérhet. Az ellenőrzést követően a bünygyi nyilvántartásból kapott adatot haladéktalanul törölni kell, és az előkészítő iratban a kizáró ok fennállásának tényét vagy annak hiányát kell feltüntetni.

7. Az e törvénnyel alapított kitüntetések adományozásáról és visszavonásáról a Miniszterelnöki Hivatal, más elismerések adományozásáról és visszavonásáról az adományozó nyilvántartást vezet. A nyilvántartás a kitüntetett (elismerésben részesített) személy nevét, születési helyét és idejét, az adományozott kitüntetési fokozat, elismerés megjelölését, valamint az adományozás rövid indokolását, az átadás időpontját, továbbá a kitüntetés, elismerés visszavonása esetén a visszavonás tényét, okát és időpontját tartalmazza. A nyilvántartásban rögzített adatokat az adományozástól, visszavonás esetén a visszavonástól számított 30 év elteltével törölni kell.

8. Az e törvénnyel alapított kitüntetés adományozására irányuló előterjesztésben a megalapozott döntéshez szükséges részletességgel be kell mutatni a jelölt személy életútját, valamint a kitüntetés alapjául szolgáló érdemeket, továbbá tájékoztatást kell adni arról, hogy a jelölt előzetesen nyilatkozott a kitüntetés elfogadásáról.

9. Az adományozási és visszavonási eljárás lefolytatásához szükséges adatok biztosítása céljából a kitüntetési javaslat előkészítéséért felelős szerv, az előterjesztő, valamint az elismerés adományozására jogosult a 7. pont szerinti nyilvántartásból adatot igényelhet. A köztársasági elnök, illetve hivatalának köztisztviselője a nyilvántartásba jogosult betekinteni.”

A Kormány rendeletei

A Kormány 260/2008. (XI. 3.) Korm. rendelete

az állami vezetők és a köztisztviselők jutalmazásának egyes átmeneti szabályairól

A Kormány a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 34. § (13) bekezdésében és 49/O. § (6) bekezdésében, valamint a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 76. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

A köztisztviselői teljesítményértékelés és jutalmazás szabályairól szóló 301/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) a következő új 19/A. §-sal egészül ki:

„19/A. § A 2008. évben e rendelet szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

a) a „kivételes teljesítmény” és a „magas szintű teljesítmény” kategóriába nem lehet sorolni köztisztviselőt,

b) ha az 1. számú melléklet III. 4. pontjában 76 és 100 pont közötti érték adódik, a köztisztviselőt a „kivételes vagy magas szintű teljesítmény” kategóriába kell besorolni,

c) a „kivételes vagy magas szintű teljesítmény” kategóriába az eloszlási szinthez tartozó köztisztviselők legfeljebb 50%-a sorolható be,

d) a „kivételes vagy magas szintű teljesítmény” kategóriába sorolt köztisztviselő esetében a komplex teljesítményértékelés alapján járó jutalom összege legalább a jutalomalap 4%-a, legfeljebb a jutalomalap 12%-a, azzal, hogy az eloszlási szinthez tartozó, „kivételes vagy magas szintű teljesítmény” kategóriába sorolt köztisztviselők együttes, a komplex teljesítményértékelés alapján járó jutalma legfeljebb a jutalomalapok összegének 8%-a lehet,

e) a „jó teljesítmény” kategóriába sorolt köztisztviselő esetében a komplex teljesítményértékelés alapján járó jutalom összege a jutalomalap 4%-a,

f) a „megfelelő teljesítmény” és a „fejlesztés szükséges” kategóriába sorolt köztisztviselő számára a komplex teljesítményértékelés alapján jutalom nem fizethető,

g) a jutalomalap egységesen a köztisztviselő éves illetményének az év azon időszakára jutó része, amikor a köztisztviselő a statisztikai állományi létszámban szerepel.”

2. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) Az autonóm államigazgatási szervek, az R. 19. §-ában és a köztisztviselői teljesítményértékelés és jutalmazás szabályairól szóló 301/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról szóló 31/2008. (II. 21.) Korm. rendelet 13. §-ában meghatározott központi államigazgatási szervek kivételével a központi államigazgatási szerveknél, azok területi és helyi szerveinél, valamint a közigazgatási hivataloknál foglalkoztatott olyan köztisztviselők számára, akikre az R. rendelkezéseit a 2008. évben nem kell alkalmazni, e rendelet hatálybalépését követően legfeljebb másfél havi jutalom fizethető ki azzal, hogy az adott szerv köztisztviselői számára e rendelet hatálybalépését követően átlagosan egyhavi jutalomnál több nem fizethető ki.

(3) Az állami vezetők számára e rendelet hatálybalépését követően jutalom vagy céljuttatás nem fizethető ki.

(4) Az R. 16/A. §-a alapján részjutalom az R.-ben meghatározott időpont helyett kizárólag e rendelet kihirdetését követő tizenötödik napig fizethető ki.

(5) E rendelet hatálybalépése nem érinti a hatálybalépése előtt az R. 16/B. § (2) bekezdése alapján kifizetett jutalmakat.

(6) Az R. 19/A. §-át alkalmazni kell az e rendelet kihirdetésekor folyamatban levő teljesítményértékelésekre is.

(7) Az R. 19/A. §-a 2009. január 1-jén hatályát veszti.

(8) Ez a rendelet 2009. január 2-án hatályát veszti.

A Kormány tagjának rendeletei

Az igazságügyi és rendészeti miniszter 24/2008. (XI. 14.) IRM rendelete

a Vas Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet átszervezéséről és az azzal érintett intézetekre vonatkozó rendeletek módosításáról, hatályon kívül helyezéséről

A büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény 35. § (2) bekezdés a) pontjában, a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet 127. § (1) bekezdés a) pontjában, valamint a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 167. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §

e) pontjában foglalt feladatkörömben, a pénzügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 169/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § a) pontjában foglalt feladatkörében eljáró pénzügyminiszterrel, továbbá a 4–5. § tekintetében a legfőbb ügyésszel egyetértésben a következőket rendelem el:

1. §

A Vas Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetet (székhelye: 9701 Szombathely, Szily János u. 7.; felügyeleti szerve: Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, 1055 Budapest, Kossuth tér 4.) az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 90. § (1) bekezdés c) pontja és a 91/A. §-a alapján 2008. december 31-ei hatállyal átszervezéssel (beolvastás) megszüntetem.

2. §

(1) A Vas Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet általános jogutódja a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet (székhelye: 9700 Szombathely, Söptei út; felügyeleti szerve: Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, 1055 Budapest, Kossuth tér 4.).

(2) A Vas Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet átszervezéssel történő megszűnését követően valamennyi alapfeladatát a jogutód látja el.

3. §

(1) Ez a rendelet 2008. december 31-én lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

(2) A Fiatalok Regionális Büntetés-végrehajtási Intézete (Szirmabesenyő) alapításáról és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet alapító okiratának módosításáról szóló 3/2002. (III. 26.) IM rendelet (a továbbiakban: R1.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A fiatalok férfi fogva tartottak előzetes letartóztatásával, valamint szabadságvesztésével összefüggő büntetés-végrehajtási feladatok regionális ellátására megalapítom a Fiatalok Regionális Büntetés-végrehajtási Intézetét (Szirmabesenyő).”

(3) A Fiatalok Regionális Büntetés-végrehajtási Intézete (Pécs) alapításáról szóló 22/2006. (IX. 25.) IRM rendelet (a továbbiakban: R2.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A fiatalok fogvatartottak előzetes letartóztatásával, valamint szabadságvesztésével összefüggő büntetés-végrehajtási feladatok regionális ellátására megalapítom a Fiatalok Regionális Büntetés-végrehajtási Intézetét (Pécs).”

(4) A Tisza-Országos Büntetés-végrehajtási Intézet alapításáról szóló 34/2007. (VI. 28.) IRM rendelet (a továbbiakban: R3.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A felnőtt férfi elítéltek szabadságvesztésével összefüggő büntetés-végrehajtási feladatok ellátására megalapítom a Tisza-Országos Büntetés-végrehajtási Intézetet.”

(5) Hatályát veszti

a) az R1. 1. számú melléklete,

b) az R2. melléklete,

c) az R3. melléklete,

d) a Büntetés-végrehajtás Továbbképzési és Rehabilitációs Központja (Igal) megszüntetéséről szóló 22/2007. (V. 24.) IRM rendelet.

4. §

Az elzárás, illetőleg a pénzbírságot helyettesítő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2000. (III. 29.) IM–BM együttes rendelet mellékletének 16. pontjában a „Vas Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet” szövegrész helyébe a „Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet” szöveg lép.

5. §

(1) A büntetés-végrehajtási intézetek kijelöléséről szóló 21/1994. (XII. 30.) IM rendelet 5. § b) pontja a következő új 6. ponttal egészül ki:

[A felnőtt férfi elítéltek elhelyezésére szolgáló büntetés-végrehajtási intézetek:

b) fegyház, börtön és fogház fokozatban]

„6. a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet.”

(2) A büntetés-végrehajtási intézetek kijelöléséről szóló 21/1994. (XII. 30.) IM rendelet melléklete helyébe e rendelet melléklete lép.

Melléklet

a 24/2008. (XI. 14.) IRM rendelethez

„Melléklet

a 21/1994. (XII. 30.) IM rendelethez

Büntetés-végrehajtási intézetek

1. Balassagyarmati Fegyház és Börtön (Balassagyarmat),
2. Budapesti Fegyház és Börtön (Budapest),
3. Kalocsai Fegyház és Börtön (Kalocsa),
4. Márianosztrai Fegyház és Börtön (Márianosztra),

5. Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön (Sátoraljaújhely),
6. Sopronkőhidai Fegyház és Börtön (Sopronkőhida),
7. Szegedi Fegyház és Börtön (Szeged),
8. Váci Fegyház és Börtön (Vác),
9. Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet (Állampusztá),
10. Nagyfai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet (Szeged-Nagyfa),
11. Pálhalmai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet (Dunaújváros),
12. Közép-Dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet (Baracska),
13. Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézet (Tiszalök),
14. Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet (Szombathely),
15. Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézete (Tököl),
16. Baranya Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Pécs),
17. Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Kecskemét),
18. Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Gyula),
19. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Miskolc),
20. Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet (Budapest),
21. Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Győr),
22. Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Debrecen),
23. Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Eger),
24. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Szolnok),
25. Somogy Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Kaposvár),
26. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Nyíregyháza),
27. Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Szekszárd),
28. Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Veszprém),
29. Zala Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Zalaegerszeg),
30. Fiatalkorúak Regionális Büntetés-végrehajtási Intézet (Kecskemét),
31. Fiatalkorúak Regionális Büntetés-végrehajtási Intézete (Pécs),
32. Fiatalkorúak Regionális Büntetés-végrehajtási Intézete (Szirmabesenyő).

A büntetés-végrehajtás egészségügyi intézetei

1. Büntetés-végrehajtás Központi Kórház (Tököl),
2. Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet (Budapest)."

Az igazságügyi és rendészeti miniszter 25/2008. (XI. 18.) IRM rendelete az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet módosításáról

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 1982. évi 17. törvényerejű rendelet 42/A. § (1) és (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § c) pontjában foglalt feladatkörömben a következőket rendelem:

1. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A hazai anyakönyvezést végző kijelölt hatóság a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (a továbbiakban: hazai anyakönyvezést végző hatóság), amelynek anyakönyvvezetői vezetik a hazai anyakönyveket.

(3) A bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvét a körzetközponti feladatokat ellátó települési (fővárosi kerületi) önkormányzat polgármesteri hivatalának anyakönyvvezetője vezeti. A bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvét vezető anyakönyvvezető helyettesítésére a 7. § (3)–(6) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.”

2. §

(1) Az R. 2. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az anyakönyvvezető a születések, a házasságkötések, a bejegyzett élettársi kapcsolatok és a halálesetek adatait, valamint az ezekben bekövetkezett változásokat előre bekötött, harminc vagy háromszáz számozott lapot – házassági anyakönyv és a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyve esetén 60 vagy 600 oldalt – tartalmazó, hitelesített és egyedi azonosítóval ellátott anyakönyvekben vezeti.”

(2) Az R. 2. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Külön-külön házassági anyakönyvet, illetőleg bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvét lehet vezetni azokon a településeken, ahol több házasságkötő terem is működik, továbbá, ha az anyakönyvvezető a hivatali helyiségén kívül is rendszeresen közreműködik házasságkötésnél vagy bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésénél.

(4) Azon a településen, ahol párhuzamosan több házassági anyakönyvet vagy bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvét vezetnek, az egyes anyakönyvek fedőtáblájának első oldalán az anyakönyvvezető megkülönböztető betűjelzést (A, B, C stb.) is feltüntet a (2) bekezdésben foglaltakon kívül.”

3. §

Az R. 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. § Az anyakönyvvezető a helyi önkormányzat polgármesteri hivatalában megállapított hivatali munkaidőn túl is közreműködhet a házasságkötésnél, a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésénél, illetve a családi események társadalmi megünneplésénél. Ha a felek valamelyikének állapota közeli halállal fenyeget, az anyakönyvvezető bármely időpontban közreműködik a házasságkötésnél vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésénél.”

4. §

(1) Az R. 15. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az intézeten kívüli születésnél a közreműködő orvos, illetőleg a szülők bejelentését a „Jegyzőkönyv születés bejelentéséről” nyomtatvány felhasználásával kell jegyzőkönyvvezetni. Intézeten kívüli halálesetnél a „Jegyzőkönyv haláleset bejelentéséről” nyomtatványt is ki kell tölteni a halottvizsgálati bizonyítvány mellett. A kitöltött jegyzőkönyvet a születést, illetőleg a halálesetet bejelentő személy aláírja.”

(2) Az R. 15. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A születés, a házasságkötési vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló szándék, valamint a haláleset bejelentésére szolgáló jegyzőkönyvekben feltüntetendő adatokat az 1. melléklet tartalmazza. A jegyzőkönyveket az anyakönyvi alapidatok között kell őrizni.”

5. §

Az R. 16. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az anyakönyvvezető a születéseket és a haláleseteket a bejelentések beérkezése, a házasságokat a megkötésük, a bejegyzett élettársi kapcsolatokat létrehozásuk sorrendjében anyakönyvezi.”

6. §

Az R. a következő új alcímmel egészül ki, és a 22. § helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az alapbejegyzés törlése

22. § (1) A tévedésből megkezdett, de be nem fejezett alapbejegyzést az anyakönyvvezető törli, és ennek okát az „Utólagos bejegyzések” rovatban feltünteti.

(2) Az anyakönyvvezető a házassági bejegyzést, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvében szereplő bejegyzést törli, ha később megállapítja, hogy a házasság vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat nem jött létre.

(3) Törölni kell a halotti bejegyzést, ha a haláleset nem történt meg, vagy a bíróság a holtak nyilvánító vagy halál tényét megállapító végzését hatályon kívül helyezte.”

7. §

(1) Az R. 25. § (1) bekezdés a) és b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) Az anyakönyvvezető – a hazai anyakönyvezési eljárást kivéve – a bejegyzést a felettes szerv utasítására teljesíti, ha a bejegyzés alapja:]

„a) nem magyar állampolgár férfi által magyar hatóság előtt tett teljes hatályú vagy házasságkötést, illetve bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését megelőző eljárás keretében tett apai elismerő nyilatkozat;

b) külföldi bíróság vagy más hatóság házassági ügyben vagy bejegyzett élettársi kapcsolat ügyében hozott határozata, továbbá külföldi bíróság vagy hatóság előtt tett apai elismerő nyilatkozat vagy külföldi bíróság vagy más hatóság apaságot vagy anyaságot megállapító vagy apaság vélelmét megdőntő határozata;”

(2) Az R. 25. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott esetekben az anyakönyvvezető a külföldi bíróság vagy más hatóság határozatát és a házasságkötésről vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítéséről kiállított anyakönyvi másolatot felterjeszti az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumhoz, amely az iratokat elbírálás után továbbítja bejegyzés elrendelése céljából az illetékes közigazgatási hivatalhoz, illetve bejegyzés céljából a hazai anyakönyvezést végző anyakönyvvezetőhöz.”

8. §

Az R. 27. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az anyakönyvvezető a születési és a halotti anyakönyvbe a hivatali helyiségében, a házassági anyakönyvbe és a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvébe pedig a házasságkötés, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének helyén írja be az adatokat.”

9. §

Az R. 28. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A téves folyószámot az anyakönyvvezető – annak áthúzása nélkül – zárójel közé teszi, majd a helyes folyószámot a téves fölé írja kivéve, ha a házassági vagy a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvébe bejegyzett házasság vagy bejegyzett élettársi kapcsolat nem jön létre.”

10. §

Az R. 30. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A külföldi helységnév után – ha az az iratokból megállapítható – a kanton, a tartomány vagy szövetségi tagállam, valamint minden esetben az ország nevét zárójelben fel kell tüntetni.”

11. §

Az R. 32. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az anyakönyvvezető az alábbi családi állapotokat jegyezheti be

a) a házassági anyakönyvbe: nőtlen, hajadon, bejegyzett élettárs, özvegy, özvegy bejegyzett élettárs, elvált, elvált bejegyzett élettárs, házassága megszűnt, bejegyzett élettársi kapcsolata megszűnt;

b) a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvébe: nőtlen, hajadon, özvegy, özvegy bejegyzett élettárs, elvált, elvált bejegyzett élettárs, házassága megszűnt, bejegyzett élettársi kapcsolata megszűnt;

c) a halotti anyakönyvbe: nőtlen, hajadon, nős, férjes, bejegyzett élettárs, özvegy, özvegy bejegyzett élettárs, elvált, elvált bejegyzett élettárs, házassága megszűnt, bejegyzett élettársi kapcsolata megszűnt.”

12. §

Az R. 38. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Az anyakönyvvezető az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium nyilatkozatát kéri, ha a magyar állampolgár a házasságának vagy bejegyzett élettársi kapcsolatának felbontását vagy érvénytelenné nyilvánítását külföldi bíróság, hatóság vagy közjegyző határozatával igazolja kivéve, ha a külföldi határozat hazai elismerésére a házassági ügyekben és a szülői felelősséggel kapcsolatos eljárásokban irányadó joghatóságról, valamint az ilyen ügyekben

hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 2201/2003/EK rendelet az irányadó.

(3) A korábbi bejegyzett élettársi kapcsolat megszűnését az anyakönyvvezető megállapítja:

a) a volt bejegyzett élettárs halálát halotti vagy a bejegyzett élettárs halálát megjegyzésként tartalmazó, a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvéből kiállított anyakönyvi okirat, továbbá a volt bejegyzett élettársat holtnak nyilvánító, illetőleg halálának tényét megállapító jogerős bírósági határozat alapján;

b) a bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetését jogerős közjegyzői végzés vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontását vagy érvénytelenné nyilvánítását jogerős bírósági vagy hatósági határozat, illetőleg az e tényt tartalmazó, a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvéből kiállított anyakönyvi okirat alapján.

(4) A személyiadat- és lakcímnnyilvántartás hatálya alá nem tartozó személy vagy az, akinek családi állapotát a nyilvántartás nem tartalmazza, a nőtlen, hajadon családi állapotot közokirattal igazolja.

(5) Külföldi állampolgár családi állapotát a házasságkötést vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését megelőző eljárásban a tanúsítvánnyal is igazolhatja.”

13. §

Az R. 39. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha valakit halotti anyakönyvi bejegyzés, holtak nyilvánító vagy halál tényét megállapító jogerős bírósági határozat alapján holtak tekintenek, és a házastársa vagy a bejegyzett élettársa újabb házasságot köt vagy bejegyzett élettársi kapcsolatot létesít, a korábban kötött házasságot vagy bejegyzett élettársi kapcsolatot a tévesen megállapított haláleset időpontjától kezdődően akkor is megszüntnek kell tekinteni, ha az újabb házasságkötés vagy bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése után megállapítják, hogy a halottnak vélt személy életben van, és az újabb házasság vagy bejegyzett élettársi kapcsolat egyébként nem érvénytelen.”

14. §

Az R. 41. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A külföldi állampolgár, a külföldön élő hontalan házasságkötésekor – ha tanúsítvánnyal igazolja, hogy házasságkötése a reá irányadó külföldi jog szerint nem ütközik akadályba – az anyakönyvvezető vizsgálja, hogy a magyar családjogi törvényben foglalt házassági előfeltételek fennállnak-e. Ha a tanúsítvány a felhasználhatósága időtartamára nézve nem tartalmaz adatot, a hat hónapnál nem régebbi tanúsítvány fogadható el.”

15. §

Az R. 42. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A siket, nagyothalló vagy néma személy házasságkötések a magyar nyelvet nem értő és nem beszélő házasságkötésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azal, hogy az eljárásban szakképzett jelnyelvi tolmács közreműködése kötelező.”

16. §

Az R. a következő új alcímmel, valamint a következő új 44/A. és 44/B. §-sal egészül ki:

„Közreműködés a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésénél

44/A. § A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésénél az anyakönyvvezető (a helyettesítéssel megbízott anyakönyvvezető) csak a saját, illetőleg helyettesítéssel megbízott anyakönyvvezető a megbízója működési területe szertint illetékes települési önkormányzat területén járhat el.

44/B. § (1) A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló szándék bejelentésekor az anyakönyvvezető a felekkel ismerteti a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének törvényi akadályait, annak törvényes előfeltételeit és felhívja a figyelmüket arra, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének időpontját legkorábban a bejelentéstől számított harmincegyedik napra tűzheti ki.

(2) Az anyakönyvvezető felhívja a felek figyelmét a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése akadályai elhallgatásának következményeire.

(3) A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló szándék bejelentéséről felvett, e rendelet 1. melléklete szerinti jegyzőkönyv tartalmazza mindazokat az adatokat és személyes nyilatkozatokat, amelyeket a felek a bejegyzést megelőző eljárásban tettek. Fel kell tüntetni a személyazonosság, állampolgárság, családi állapot és egyéb adatok igazolására bemutatott, becsatolt okiratok, okmányok megnevezését, számát, érvényességi idejét, az engedélyeket, felmentéseket, igazolásokat, továbbá a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének tervezett időpontját, a felek és az anyakönyvvezető, valamint – ha a jegyzőkönyv felvételekor közreműködött – a tolmács aláírását.

(4) A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell azt a tényt, ha a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozása kisebbségi nyelven történt, valamint az alkalmazott kisebbségi nyelv megnevezését is.”

17. §

Az R. a következő új alcímmel, valamint a következő új 44/C. §-sal egészül ki:

„Bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozása közeli halállal fenyegető állapot esetén

44/C. § (1) Ha a felek valamelyikének egészségi állapota közeli halállal fenyeget, és ez a fél nyilatkozik arról, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének valamely akadálya alól – amennyiben a felmentésre a jogszabály lehetőséget ad – felmentést kapott, az anyakönyvvezető nem kérheti ennek okirattal való bizonyítását.

(2) Ha a felek valamelyikének egészségi állapota közeli halállal fenyeget, és orvos van jelen, vagy késedelem nélkül hívható, véleményét a fél állapotáról az anyakönyvvezető kikéri. Az írásban adott orvosi véleményt a megelőző eljárás jegyzőkönyvéhez kell csatolni. Orvosi vélemény hiányában az anyakönyvvezető tünteti fel a jegyzőkönyvben, hogy a közeli halállal fenyegető veszélyt mi alapján állapította meg.”

18. §

Az R. a következő új alcímmel, valamint a következő új 44/D. §-sal egészül ki:

„Az anyakönyvvezető feladata a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését megelőző eljárás befejezésekor

44/D. § (1) Az anyakönyvvezető a bejegyzést megelőző eljárásról készített jegyzőkönyvet és mellékleteit a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozásáig – nyilvántartásba vétel nélkül – a többi anyakönyvi irattól elkülönítve őrti.

(2) Az anyakönyvvezető a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozása előtt ismételt vizsgálja, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének nincs-e törvényi akadálya, illetőleg fennállnak-e a törvényes előfeltételek.”

19. §

Az R. a következő új alcímmel, valamint a következő új 44/E. §-sal egészül ki:

„Nem magyar állampolgár bejegyzett élettársi kapcsolatának létesítése

44/E. § (1) A külföldi állampolgár, valamint a külföldön élő hontalan személy bejegyzett élettársi kapcsolata létesítésekor – ha tanúsítvánnyal igazolja, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése a reá irányadó külföldi jog szerint nem ütközik akadályba – az anyakönyvvezető megvizsgálja, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolatról szóló törvényben foglalt előfeltételek fennállnak-e. Ha a tanúsítvány a felhasználhatósága időtartamára nézve nem tartalmaz adatot, a hat hónapnál nem régebbi tanúsítvány fogadható el.

(2) Az anyakönyvvezető a megelőző eljárásról készített jegyzőkönyvet és az okiratokat felterjeszti a felettes szervhez annak elbírálására, hogy a külföldi okiratok megfelelőek-e.

(3) A bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozásának legkorábbi időpontjára vonatkozó harmincnapos várakozási időt az anyakönyvvezető valamennyi irat, valamint a felettes szerv nyilatkozata beérkezésétől számítja.

(4) Ha a nem magyar állampolgár fél a tanúsítványt nem tudja beszerezni, és annak bemutatása alól felmentést kér, az anyakönyvvezető a bejegyzést megelőző eljárás jegyzőkönyvét elkészíti, és azt az iratokkal, valamint a szándékbejelentésről felvett jegyzőkönyvvel együtt a felettes szervhez felterjeszti.”

20. §

Az R. a következő új alcímmel, valamint a következő új 44/F. §-sal egészül ki:

„Tanúsítvány a bejegyzett élettársi kapcsolat külföldön történő létesítéséhez

44/F. § (1) A magyar állampolgár, a Magyarországon élő hontalan, valamint a magyar menekültügyi hatóság által menekültként elismert személy külföldön létesítendő bejegyzett élettársi kapcsolatához szükséges tanúsítvány iránti kérelmet személyesen kell előterjeszteni.

(2) A tanúsítvány kiállításának ügyintézési ideje 30 nap.

(3) Az At. 26/F. § (4) bekezdésében meghatározott esetben a tanúsítvány kiadására a kérelem előterjesztésének helye szerinti közigazgatási hivatal az illetékes.”

21. §

Az R. a következő új alcímmel, valamint a következő új 44/G. §-sal egészül ki:

„A tolmács közreműködése a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésénél

44/G. § A tolmács közreműködésére a 42. §-ban foglaltak az irányadóak.”

22. §

Az R. a következő új alcímmel, valamint a következő új 44/H. és 44/I. §-sal egészül ki:

„A bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozása

44/H. § (1) Az anyakönyvvezető a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozásakor a Magyar Köztársaság címerével ellátott nemzeti színű válszalagot és ünnepélyes öltözetet visel.

(2) Az anyakönyvvezető gondoskodik arról, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozása a törvényben előírt módon történjék, annak időtartama alatt a felek és a tanúk, illetőleg – ha szükséges – a tolmács, a jelnyelvi tolmács mindvégig folyamatosan jelen legyenek.

44/I. § (1) Az anyakönyvvezető a különböző nemű bejegyzett élettársak bejegyzett élettársi kapcsolatból származó gyermekek családi nevérol szóló megállapodást a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvének „Megjegyzések” rovatába jegyzi be.

(2) Az anyakönyvvezető a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvében szereplő alapbejegyzést a felek, a tanúk és a tolmács aláírása után aláírásával zárja le.”

23. §

(1) Az R. 45. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a szülők a gyermek családi nevében a házasságkötéskor, illetve a különböző nemű élettársak a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésekor megállapodtak, ezt legkésőbb az első közös gyermek születésének anyakönyvezéséig okirattal vagy a megállapodást is tartalmazó házassági anyakönyvből, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvéből kiállított anyakönyvi kivonattal igazolják.”

(2) Az R. 45. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az apa családi nevét kell a gyermek családi nevéként bejegyezni, ha egyik szülő sem él, vagy szülői felügyeleti jogát egyik szülő sem gyakorolja, és a gyermek családi neve a szülők korábbi megállapodása vagy házassági anyakönyvi kivonata, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvéből kiállított anyakönyvi kivonat alapján nem állapítható meg.”

24. §

Az R. 52. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A házasságkötésnél, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésénél közreműködő anyakönyvvezető a házasság megkötése, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozása után az anyakönyvi másolatot és az apai elismerő nyilatkozatot megküldi a gyermek születését nyilvántartó anyakönyvvezetőnek. Az 1974. július 1-jét megelőző időpontban kötött házasság esetén a házasságkötést nyilvántartó anyakönyvvezető igazolást ad arról, hogy a vőlegény a házasságkötést megelőző eljárásban a menyasszony rendezetlen családi jogállású gyermekére nézve kizáró nyilatkozatot nem tett.”

25. §

Az R. a következő új alcímmel, valamint a következő új 54/A. §-sal egészül ki:

„Alapbejegyzés a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvébe

54/A. § (1) A bejegyzett élettársi kapcsolat anyakönyvezése annak létrehozásával egyidejűleg történik.

(2) Ha az anyakönyvezésre megkeresés vagy hatósági rendelkezés, illetőleg utólagos anyakönyvezés alapján kerül sor, az anyakönyvvezető az anyakönyv „Megjegyzések” rovatában tünteti fel a bejegyzés idejét.

(3) Az anyakönyvvezető mint névírő ír alá, ha a felek vagy a tanúk valamelyike írni, olvasni nem tudó személy.”

26. §

Az R. 56. §-a a következő új (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha a halottvizsgálatot végző orvos a haláleset pontos időpontját (év, hó, nap) nem tudja megállapítani, a halotti anyakönyvben a halottvizsgálati bizonyítványon szereplő időpontot vagy időintervallumot kell feltüntetni.

(4) Mindkét házastárs vagy bejegyzett élettárs halála esetén – ha a halottvizsgálati bizonyítványból az elhalálozás sorrendje nem állapítható meg – az anyakönyvvezető a „Családi állapot” rovatot kihúzza.”

27. §

Az R. 59. § (3) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

[*(3) A haláleset anyakönyvezését követően az anyakönyvvezető az (1) bekezdésben foglaltakon túl:*]

„c) bejegyzzi az általa vezetett bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvének „Utólagos bejegyzések” rovatába a bejegyzett élettársi kapcsolat megszűnését.”

28. §

Az R. 66. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„66. § (1) Az anyakönyvvezető a házassági anyakönyv „Utólagos bejegyzések” rovatába a magyar bíróság ítélete alapján jegyzi be azt, hogy a bíróság a házasságot jogerős határozatával felbontotta, illetőleg érvénytelenné nyilvánította, vagy a házasság nemlétezését állapította meg. Ha a bíróság határozatában a házasságot csak meghatározott időtartamra nyilvánította érvénytelenné, az anyakönyvvezető az „Utólagos bejegyzések” rovatába a magyar bíróság ítélete alapján bejegyzzi az érvényessé válás napját is.

(2) Ha a házasságot külföldi bíróság vagy más hatóság szünteti meg, a megszűnés tényét a külföldi határozat alapján kell az anyakönyvbe feljegyezni, a 38. § (2) bekezdés szabályai szerint.

(3) Az (1)–(2) bekezdés szerinti utólagos bejegyzés tartalmazza a bíróság megnevezését, a határozat jogerőre emelkedésének napját, számát, valamint külföldi határozat

esetén a nem magyar állampolgár házastárs házassági nevének megváltozását, ha az a határozatból megállapítható.”

29. §

Az R. a következő új alcímmel, valamint a következő új 67/A–67/F. §-sal egészül ki:

„Utólagos bejegyzés a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvébe

67/A. § (1) Az anyakönyvvezető a gyermekek családi nevről történt megállapodást az „Utólagos bejegyzések” rovatba jegyzi be, ha a felek a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésekor az abból származó közös gyermekek családi nevében nem állapodtak meg, vagy korábbi megállapodásukat megváltoztatták.

(2) A bejegyzett élettársi kapcsolatból származó közös gyermekek családi nevének bejegyzéséhez az alábbi okiratokat kell becsatolni:

a) a szülők megállapodásáról anyakönyvvezető által készített jegyzőkönyvet;

b) a szülők által együttesen írásban tett, két tanú aláírásával hitelesített nyilatkozatot;

c) a szülők megállapodását tartalmazó közjegyzői okiratot;

d) a szülői felügyeleti jogot egyedül gyakorló szülő által írásban tett és két tanú aláírásával hitelesített vagy anyakönyvvezető által írásba foglalt szóbeli bejelentést;

e) a szülők megállapodásának hiányában az illetékes gyámhatóság jogerős határozatát; vagy

f) a gyermek születését nyilvántartó anyakönyvvezető értesítését.

(3) A közös gyermekek családi nevének bejegyzése előtt az anyakönyvvezető megvizsgálja, hogy az anyakönyvezni kívánt családi név a névviselési szabályoknak megfelel-e. A bejegyzést megtagadja, ha az a névviselési szabályokba ütközik.

67/B. § (1) Ha a feleknek a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvébe bejegyzett születési családi vagy utóneve, illetve személyi azonosítója megváltozik, az anyakönyvvezető az új adatokat az anyakönyv „Utólagos bejegyzések” rovatába jegyzi be. A bejegyzést az alábbi okiratok alapján teljesíti:

a) a központi anyakönyvi szerv névváltozási értesítése;

b) a bíróság jogerős határozata;

c) a családjogi helyzet megváltozásával összefüggő, névváltozást tartalmazó anyakönyvi okirat;

d) a polgárok személyi adatait és lakcímét nyilvántartó szerv értesítése a személyi azonosító változásáról;

e) más anyakönyvvezető értesítése az állampolgársági eljárásban történt névmódosításról; vagy

f) a születést nyilvántartó anyakönyvvezető értesítése e rendelet 60. § (2) bekezdése alapján történt változásokról.

(2) A születést nyilvántartó anyakönyvvezető értesítése alapján kell bejegyezni a születési anyakönyvbe bejegyzett és a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvében is szereplő téves adatok kijavítását.

67/C. § (1) Az anyakönyvvezető az egyik fél halálát a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvének „Utólagos bejegyzések” rovatába jegyzi be, ha a bejegyzett élettársi kapcsolat e fél halálával szűnt meg.

(2) A magyar állampolgár fél külföldön történt halálesetének utólagos bejegyzése a hazai anyakönyvezést végző anyakönyvvezető értesítése alapján történik.

(3) A nem magyar állampolgár fél külföldön történt halálesetének bejegyzését – a külföldi okirat alapján – a felettes szerv rendeli el.

(4) Az utólagos bejegyzés tartalmazza:

- a) az egyik fél halálesetének a tényét;
- b) a haláleset időpontját;
- c) a halotti anyakönyvi bejegyzés folyószámát; és
- d) a halálesetet nyilvántartó anyakönyvvezető megnevezését, ha a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének helye és a haláleset helye nem azonos.

(5) A felek halálát, valamint születési nevük megváltozását nem kell bejegyezni az anyakönyvbe, ha a bejegyzett élettársi kapcsolat már korábban megszűnt.

67/D. § Más anyakönyvvezető értesítése alapján kell bejegyezni az anyakönyvbe a „bejegyzett élettársi kapcsolata megszűnt” kifejezést, ha a holtak nyilvánított személy bejegyzett élettársa újabb bejegyzett élettársi kapcsolatot létesített, vagy házasságot kötött, és a holtak nyilvánító határozatot a bíróság hatályon kívül helyezte.

67/E. § (1) Az anyakönyvvezető az anyakönyv „Utólagos bejegyzések” rovatába a magyar közjegyző által megküldött végzés alapján jegyzi be azt, hogy a közjegyző a bejegyzett élettársi kapcsolatot megszüntette, illetve a magyar bíróság ítélete alapján azt a tényt, hogy a bíróság azt jogerős határozatával felbontotta, illetőleg érvénytelené nyilvánította.

(2) Ha a bejegyzett élettársi kapcsolatot külföldi bíróság, hatóság vagy közjegyző szünteti meg, a megszűnés tényét a külföldi határozat alapján kell az anyakönyvbe feljegyezni a 38. § (2) bekezdés szabályai szerint.

(3) Az (1)–(2) bekezdés szerinti utólagos bejegyzés tartalmazza az eljáró közjegyző vagy a bíróság megnevezését, a végzés, illetőleg a határozat jogerőre emelkedésének napját, számát, valamint külföldi határozat esetén a nem magyar állampolgár fél bejegyzett élettársi nevének megváltozását, ha az a határozatból megállapítható.

(4) Más anyakönyvvezető értesítése alapján kell bejegyezni az anyakönyvbe a bejegyzett élettársi kapcsolat megszűnésének tényét és idejét abban az esetben, ha a bejegyzett élettársak egymással házasságot kötöttek.

67/F. § (1) Ha a felek vagy azok egyike a magyar állampolgárságot megszerezte, e tényt az anyakönyvvezető – az állampolgársági eskü vagy fogadalom letételének helye szerinti anyakönyvvezető, ennek hiányában az állampol-

gársági ügyekben eljáró szerv értesítése alapján – az anyakönyv „Utólagos bejegyzések” rovatába jegyzi be.

(2) A magyar állampolgárság megszűnésének tényét az állampolgársági ügyekben eljáró szerv értesítése alapján kell az anyakönyvbe bejegyezni.

(3) A magyar állampolgárság megszűnését, megszerzését az anyakönyvbe akkor is fel kell jegyezni, ha a bejegyzett élettársi kapcsolat már megszűnt.

(4) Az anyakönyvbe bejegyzett adat kijavítását az „Utólagos bejegyzések” rovat tartalmazza.”

30. §

Az R. 68. §-a a következő új *e)* ponttal egészül ki:
[68. § A halotti anyakönyv „Utólagos bejegyzések” rovatába jegyzi be az anyakönyvvezető:]

„*e)* az 56. § (4) bekezdése szerinti esetben az elhunyt családi állapotát és volt házastársának vagy bejegyzett élettársának adatait, ha az elhalálozás sorrendje ismertté válik.”

31. §

Az R. 70. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az anyakönyvvezető a halotti anyakönyvbe teljesített utólagos bejegyzést követően az (1) bekezdésben foglaltakon túl intézkedik a születési, a házassági anyakönyv, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyve utólagos bejegyzésének kijavítására.”

32. §

Az R. 81. §-a a következő új (8) bekezdéssel egészül ki:
„(8) A hazai anyakönyvezést végző szerv párhuzamosan több anyakönyvet vezethet.”

33. §

Az R. 81/B. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A kérelem tartalmazza mindazokat az adatokat, amelyeket a hazai anyakönyvbe be kell jegyezni. A kérelemhez mellékelni kell a külföldi anyakönyvi okiratot, valamint a hazai anyakönyvezéshez szükséges egyéb okiratokat, így különösen a családi jogállás rendezésére vonatkozó okiratot. Az idegen nyelvű okiratokat – ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik – hiteles magyar nyelvű fordítással ellátva kell benyújtani. Nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában a külföldi okiratokat – a kiállítás helye szerinti államban működő magyar konzuli tisztviselő által ellátott – diplomáciai felülhitelesí-

téssel kell benyújtani, ha ennek elháríthatatlan akadálya nincs.”

34. §

Az R. 81/C. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Ha a külföldi születési anyakönyvi okirat a szülők születési neve helyett a házassági vagy bejegyzett élettársi nevet tartalmazza, a hazai anyakönyvezésre irányuló eljárásban a nagykorú gyermek a szülők születési nevéről személyes nyilatkozatot tehet.

(3) A hazai anyakönyvezést végző hatóság törli az anyakönyvi bejegyzést, ha az anyakönyvezés korábban már megtörtént, vagy az állampolgársági ügyekben eljáró szerv megállapítja, hogy az érintett személy a hazai anyakönyvezés időpontjában nem volt magyar állampolgár.

(4) Kiskorú gyermek születése hazai anyakönyvezésének előfeltétele a szülők házasságának vagy bejegyzett élettársi kapcsolatának hazai anyakönyvezése is, ha a szülők vagy azok egyike magyar állampolgár.”

35. §

(1) Az R. 81/D. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Születés hazai anyakönyvezése során a gyermek családi neveként a külföldi okiratban szereplő családi nevet kell feltüntetni, feltéve, hogy az a Csjt. szabályainak megfelel. Ha a külföldi okiratban szereplő családi név nem felel meg a Csjt. szabályainak, a szülők – nagykorú gyermek születésének hazai anyakönyvezése során az érintett – nyilatkozata alapján kell a Csjt. szabályainak megfelelő családi nevet feltüntetni, kivéve, ha a nemzetközi magánjogról szóló jogszabály alapján a születés anyakönyvezésekor a névviselésre külföldi jogot kell alkalmazni.”

(2) Az R. 81/D. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A külföldi fél házassági nevét vagy bejegyzett élettársi nevét a rendelkezésre álló külföldi okirat alapján kell a hazai anyakönyvbe bejegyezni. Ha a házassági anyakönyv házassági nevet nem tartalmaz, a „Házassági név” rovatot a házassági anyakönyvi kivonaton ki kell húzni.”

36. §

(1) Az R. 85. § (2) bekezdés *b)* pontja a következő *be)* alponttal egészül ki:

[b) A házassági anyakönyvi kivonatba:]

„*be)* azt a tényt, hogy a házasság a magyar jog alapján mely naptól tekinthető érvényesnek.”

(2) Az R. 85. § (2) bekezdés *c)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és a bekezdés a következő új *d)* ponttal egészül ki:

[(2) Az anyakönyvi kivonat „Megjegyzések” rovatába a külföldi és ismeretlen állampolgárságon, a hontalanságon, valamint a magyar állampolgárság megszűnésének tényén és időpontján kívül az alábbi adatokat kell bejegyezni:]

„*c)* A bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvéből kiállított kivonatba:

ca) a születendő gyermekek családi nevét;

cb) a bejegyzett élettársi kapcsolat megszűnését, érvénytelenné nyilvánítását;

cc) azt a tényt, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat a magyar jog szerint mely naptól tekinthető érvényesnek.

d) A halotti anyakönyvi kivonatba:

da) a holtak nyilvánítását;

db) a halál tényének bírósági megállapítását;

dc) a 2009. január 1-je előtt rendszerezített halotti anyakönyvi kivonaton – ha az elhalt bejegyzett élettárs volt – a bejegyzett élettársának születési családi és utónevét.”

37. §

Az R. 87. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő új (3) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Az anyakönyvi másolat – a korábbi, a vallásra, címekre, rangokra vonatkozó bejegyzéseket kivéve – az alapbejegyzést, valamint az esetleges utólagos bejegyzéseket teljes szövegükben, szó szerint tartalmazza. A születési anyakönyvi másolaton a születés, a házassági, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolatról kiállított anyakönyvi másolaton a házasságkötés, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének, a halotti anyakönyvi másolaton pedig a haláleset évét és napját betűkkel is ki kell írni.

(3) A felettes szerv, a központi anyakönyvi szerv, valamint az állampolgársági ügyekben eljáró szerv teljes adatkörű anyakönyvi másolat kiállítására is utasítást adhat.”

38. §

(1) Az R. 91. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az anyakönyvvezető anyakönyvenként betűrendes névmutatót vezet a születési, a házassági anyakönyvekbe, a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyveibe és a halotti anyakönyvekbe történő bejegyzésekről.”

(2) Az R. 91. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A névmutató bejegyzése a (2) bekezdésben foglaltak mellett tartalmazza az alapbejegyzés anyakönyvi számát, a születési névmutatóban a gyermek anyjának, a há-

zassági névmutatóban és a bejegyzett élettársi kapcsolatok névmutatójában a másik félnek, a halotti névmutatóban az elhalt személy anyjának születési családi és utónevét.”

39. §

(1) Az R. 96. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az anyakönyvvezető azt az iratot, amely házassági anyakönyvben vagy bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvében szereplő anyakönyvi bejegyzésen kívül más anyakönyvi bejegyzésnek is alapirata, a házassági, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvi iratainál helyezi el.”

(2) Az R. 96. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Azt az iratot, amelynek alapján anyakönyvi bejegyzést nem teljesítettek, valamint azt a házasságkötést vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését megelőző eljárásról készített jegyzőkönyvet, amelynek alapján a házasságot nem kötötték meg, vagy a bejegyzett élettársi kapcsolatot nem hozták létre, iktatás után az irattárban kell elhelyezni.”

40. §

Az R. 99. § (2)–(4) bekezdése helyébe a következő (2)–(4) bekezdés lép, és a § a következő új (5)–(6) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A születési anyakönyvbe bejegyzést teljesítő anyakönyvvezető a bejegyzett élettársi kapcsolatot nyilvántartó anyakönyvvezetőt értesíti a közös gyermekek családi nevének bejegyzéséről, ha a gyermek bejegyzett élettársi kapcsolatban élő szülőktől származott, feltéve, hogy a gyermek névviselésére vonatkozóan a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvében még nincs bejegyzés, vagy a korábbi megállapodást a szülők megváltoztatták.

(3) A születést nyilvántartó anyakönyvvezető értesíti a házasságkötést, a bejegyzett élettársi kapcsolatot, valamint az érintett személy gyermekeinek születését, valamint az érintett személy halálesetét nyilvántartó anyakönyvvezetőt a születési anyakönyvbe feljegyzett adatok kijavításáról, ha az iratokból kitűnik, hogy az érintett személy házasságot kötött, bejegyzett élettársi kapcsolatot létesített, vagy gyermekei vannak.

(4) A házasságkötést nyilvántartó anyakönyvvezető értesíti a bejegyzett élettársi kapcsolatot nyilvántartó anyakönyvvezetőt, ha a bejegyzett élettársak egymással házasságot kötöttek.

(5) A halotti anyakönyvbe bejegyzést teljesítő anyakönyvvezető értesíti az elhalt személy születését, valamint a házasságkötését vagy bejegyzett élettársi kapcsolatát nyilvántartó anyakönyvvezetőt, ha a házasság vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat fennállt a haláleset időpontjá-

ban, ha a születés, a házasságkötés vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése Magyarországon történt, vagy annak hazai anyakönyvezését elvégezték.

(6) Az anyakönyvvezető az (1)–(3) bekezdésekben előírt adatszolgáltatást az anyakönyvi másolat, a (4) és (5) bekezdésben előírt adatszolgáltatást anyakönyvi értesítés megküldésével teljesíti a bejegyzést követő öt munkanapon belül.”

41. §

Az R. 100. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az 1980. december 31-ig anyakönyvezett születés esetén, ha a gyermek apjának adatait a gyermek születésének anyakönyvezése után jegyezték be az anyakönyvbe, vagy ha az apa adatai nélkül teljesített születési anyakönyvi bejegyzést az anyakönyvvezető az aláírásával lezárta, erről a bejegyzésről anyakönyvi másolatot állít ki, és azt az (1) bekezdés szerinti jegyzékhez csatolva küldi meg a levéltárnak. A hazai anyakönyvezést végző szerv az adatok kiegészítéséről a jegyzékhez csatolt anyakönyvi másolattal értesíti a levéltárat.”

42. §

(1) Az R. 104. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az anyakönyvezésnél és az anyakönyvi okiratok kiállításánál a 3. melléklet szerinti rövidítéseket kell használni. Az anyakönyvi záradékok és bejegyzések mintáját a 4. mellékletben foglaltak szerint kell alkalmazni.”

(2) Az R. 104. §-a a következő új (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A 2009. január 1-je előtt rendszeresített halotti anyakönyvben – ha az elhalt bejegyzett élettárs volt – a bejegyzett élettársának születési családi és utónevét, személyi azonosítóját, annak hiányában születési idejét, a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének helyét és idejét a „Megjegyzések” rovatban kell feltüntetni. A házasságra és a házastársra vonatkozó rovatokat ez esetben ki kell húzni.”

43. §

(1) Az R. 1–4. melléklete helyébe e rendelet 1–4. melléklete lép.

(2) Az R. 6. és 7. melléklete helyébe e rendelet 5. és 6. melléklete lép.

(3) Az anyakönyvi szakvizsgáról szóló 9/2007. (III. 6.) IRM rendelet 2. melléklete helyébe e rendelet 7. melléklete lép.

(4) Az anyakönyvi szakvizsgáról szóló 9/2007. (III. 6.) IRM rendelet 3. melléklete 1. pontjában a „25” szövegrész helyébe a „harminc” szöveg lép.

44. §

Ez a rendelet 2009. január 1-jén lép hatályba.

45. §

Az R.

1. 3. § (3) bekezdésében a „7. §-ának (4) bekezdésében” szövegrész helyébe a „7. § (5) bekezdésében”,

2. 5. § (1) bekezdésében a „házassági és halotti anyakönyvek” szövegrész helyébe a „házassági anyakönyvek, a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvei és a halotti anyakönyvek”,

3. 7. § (1) bekezdés *a*) pontjában a „házasságkötésnél” szövegrész helyébe a „házasságkötésnél és a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésénél”,

4. 7. § (1) bekezdés *c*) pontjában a „közreműködik” szövegrész helyébe a „közreműködhet”,

5. 7. § (3) bekezdésében a „hat” szövegrész helyébe a „tizenkét”,

6. 7. § (6) bekezdésében a „házasság megkötésére” szövegrész helyébe a „házasság megkötésére és bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére”, a „házasságkötés” szövegrész helyébe a „házasságkötés vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének”,

7. 10. § (1) bekezdés *a*) pontjában a „születési, házassági, halotti anyakönyv” szövegrész helyébe az „a születési, a házassági anyakönyv, a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyve, valamint a halotti anyakönyv”,

8. 19. § (1) bekezdésében a „házassági anyakönyvbe” szövegrész helyébe a „házassági anyakönyvbe és a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvébe”, a „házasulók” szövegrész helyébe a „felek”,

9. 19. § (2) bekezdésében, 29. § (1) bekezdésében, 81/B. § (5) bekezdésében és a 85. § (1) bekezdésében a „házasságkötés” szövegrész helyébe a „házasságkötés, a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése”,

10. 21. § (1) bekezdés *b*) pontjában a „házassági anyakönyvbe” szövegrész helyébe a „házassági anyakönyvben és a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvében”,

11. 27. § (2) bekezdésében a „házassági anyakönyvben” szövegrész helyébe a „házassági anyakönyvben és a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvében”, a „házasság megkötésekor” szövegrész helyébe a „házasság megkötésekor vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozásakor”, a „házasságot” szövegrész helyébe a „házasságot vagy a bejegyzett élettársi kapcsolatot”,

12. 28. § (1) bekezdésében a „házassági anyakönyvet” szövegrész helyébe a „házassági anyakönyvet vagy bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvét”,

13. 29. § (2) bekezdésében a „házasságkötés és” szövegrész helyébe a „házasságkötés, a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése és a”,

14. 30. § (3) bekezdésében az „Az ország” szövegrész helyébe az „A település és az ország”,

15. 32. § (3) bekezdésében „házastársa” szövegrész helyébe a „házastársa vagy bejegyzett élettársa”,

16. 32. § (3) bekezdésében és 65. §-ában a „házasságot kötött” szövegrész helyébe a „házasságot kötött vagy bejegyzett élettársi kapcsolatot létesített”,

17. 32. § (3) bekezdésében a „házasságra” szövegrész helyébe a „házasságra vagy bejegyzett élettársi kapcsolatra”, a „házassága megszűnt” szövegrész helyébe a „házassága megszűnt”, illetve „bejegyzett élettársi kapcsolata megszűnt” ,

18. 32. § (4) bekezdésében a „házasságot” szövegrész helyébe a „házasságot vagy bejegyzett élettársi kapcsolatot”, a „házasságkötéskor” szövegrész helyébe a „házasságkötéskor, bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésekor”, a „házasságát” szövegrész helyébe a „házasságát vagy bejegyzett élettársi kapcsolatát”,

19. 34. §-t megelőző alcímében a „bejegyzések” szövegrész helyébe az „utólagos bejegyzések”,

20. 36. § (1) bekezdésében a „harminc nap elteltével” szövegrész helyébe a „harmincegyedik napra”,

21. 38. § (1) bekezdés *a*) pontjában az „utólagos bejegyzésként” szövegrész helyébe a „megjegyzésként”,

22. 38. § (1) bekezdés *b*) pontjában a „kivonat” szövegrész helyébe az „okirat”,

23. 39. § (2) bekezdésében, 51. § (6) bekezdésében a „házasság” szövegrész helyébe a „házasság vagy bejegyzett élettársi kapcsolat”,

24. 39. § (2) bekezdésében a „házastárs” szövegrész helyébe a „házastárs, illetve bejegyzett élettárs”, a „házasságkötését” szövegrész helyébe a „házasságkötését vagy bejegyzett élettársi kapcsolatát”,

25. 41. § (3) bekezdésében a „határidőt” szövegrész helyébe az „időt”,

26. 43. § (2) bekezdésében a „a jelbeszédben jártas személy” szövegrész helyébe „a jelnyelvi tolmács”,

27. 44. § (2) bekezdésében az „után” szövegrész helyébe az „után aláírásával”,

28. 51. § (6) bekezdésében a „férje” szövegrész helyébe a „férje vagy volt bejegyzett férfi élettársa”, a „házasságban” szövegrész helyébe a „házasságban vagy bejegyzett élettársi kapcsolatban”,

29. 51. §-t követő alcímében a „házasságkötése” szövegrész helyébe a „házasságkötése, illetve bejegyzett élettársi kapcsolatának létesítése”,

30. 52. § (1) bekezdésében a „házasságot köt” szövegrész helyébe a „házasságot köt vagy bejegyzett élettársi kapcsolatot létesít”, a „férjét” szövegrész helyébe az „a férjét vagy a bejegyzett férfi élettársát”,

31. 52. § (3) bekezdésében a „házasság megkötése után bármelyik házastárs” szövegrész helyébe a „házasság megkötése, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat létreho-

zása után bármelyik fél”, a „férj” szövegrész helyébe a „férj, illetve a bejegyzett férfi élettárs”, a „házasságkötést” szövegrész helyébe a „házasságkötést, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését”,

32. 52. § (3) bekezdésében és az 59. § (2) bekezdésében a „feleség” szövegrész helyébe a „feleség, illetve a bejegyzett női élettárs”,

33. 59. § (1) bekezdésében, 72. § (2) bekezdésében, 74. § (3) bekezdésében és a 81. § (1) bekezdésében a „házasságkötés” szövegrész helyébe a „házasságkötés, a bejegyzett élettársi kapcsolat”,

34. 59. § (2) bekezdésében a „házasságkötés anyakönyvezését” szövegrész helyébe a „házasságkötés és a bejegyzett élettársi kapcsolat anyakönyvezését”, a „házasságkötéssel” szövegrész helyébe a „házasságkötéssel, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésével”,

35. 69. §-ában a „házassági” szövegrész helyébe a „házassági anyakönyvbe, a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvébe”,

36. 71. § (1) bekezdésében a „vagy a házasságkötést” szövegrész helyébe az „a házasságkötést vagy a bejegyzett élettársi kapcsolatot”, a „házasság megkötésekor” szövegrész helyébe a „házasság megkötésekor vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozásakor”,

37. 72. § (1) bekezdésében és a 93. § (1) bekezdésében a „házasságkötést” szövegrész helyébe a „házasságkötést, a bejegyzett élettársi kapcsolatot”,

38. 81/C. § (1) bekezdésében a „házasság” szövegrész helyébe a „házasság, bejegyzett élettársi kapcsolat”,

39. 89. § (1) és (4) bekezdésében, 89/A. § (2), (4) és (5) bekezdésében és a 89/B. § (4) bekezdésében az „ASZA rendszer” szövegrész helyébe az „ASZA-rendszer”, 89. § (3) bekezdésében és a 89/B. § (1) és (2) bekezdésében az „ASZA rendszeren” szövegrész helyébe az „ASZA-rendszeren”, 89. § (5) bekezdésében és a 89/A. § (1) bekezdésében az „ASZA rendszerben” szövegrész helyébe az „ASZA-rendszerben”, 89/A. § (3) bekezdésében az „ASZA rendszerbeli” szövegrész helyébe az „ASZA-rendszerbeli”, 89/A. § (6) bekezdésében az „ASZA rendszert” szövegrésze helyébe az „ASZA-rendszert”,

40. 95. § (3) bekezdésében a „házasságkötést” szövegrész helyébe a „házasságkötést, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését”,

41. 97. §-ában az „iratot” szövegrész helyébe az „eredeti iratot”, az „iratok” szövegrész helyébe az „eredeti iratok”,

42. 101. § (2) bekezdésében a „hatóság” szövegrész helyébe a „hatóság vagy bíróság” szöveg lép.

46. §

Hatályát veszti az R.

- a) 6. §-t követő alcímében az „és kizárása”,
- b) 15. § (1) bekezdésében a „(különösen a szülők 300 napnál nem régebben kiállított házassági anyakönyvi kivonata)”,
- c) 30. § (1) bekezdésében a „– ha ismert –”,
- d) 30. § (3) bekezdésében a „– ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik –”,
- e) 34. § (3) bekezdésében az „alap- és”,
- f) 37. §-t követő alcímében a „, korábbi házasság megszűnésének”,
- g) 41. § (4) bekezdésében az „a „Jegyzék a tanúsítvány bemutatása alóli felmentési kérelem elbírálásához” nyomtatvánnyal és”,
- h) 51. § (4) bekezdésében az „a fogamzás és”,
- i) 84. § (5) bekezdésében a „– ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik –”,
- j) 96. § (2) bekezdésében a „három csoportban, ” szövegrész.

47. §

2009. március 1-jén hatályát veszti az R. 9. §-a és 14. §-a.

48. §

Ez a rendelet 2009. március 2-án hatályát veszti.

1. melléklet a 25/2008. (XI. 18.) IRM rendelethez

„1. számú melléklet a 6/2003. (III. 7.) BM rendelethez

**A születés, a házasság, a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló szándék
és a haláleset bejelentéséről készült Jegyzőkönyv adattartalma**

a) Jegyzőkönyv a születés bejelentéséről:

- anyakönyvi azonosító,
- kihelyezett anyakönyv jelzése,
- az anyakönyvi bejegyzés folyószáma.

A gyermek:

- születési helye,
- születési ideje (év, hó, nap, óra, perc),
- neme (fiú, lány),
- állampolgársága (magyar, hontalan, ismeretlen, külföldi, mégpedig:),
- születési családi és utóneve,
- személyi azonosítója,
- származási helye.

Az apa:

- születési családi és utóneve,
- házassági neve,
- születési helye,
- személyi azonosítója, annak hiányában születési idő (év, hó, nap),
- lakóhelye,
- állampolgársága (magyar, hontalan, ismeretlen, külföldi, mégpedig: ...).

Az anya:

- születési családi és utóneve,
- házassági neve,
- születési helye,
- személyi azonosítója, annak hiányában születési idő (év, hó, nap),
- lakóhelye,
- állampolgársága (magyar, hontalan, ismeretlen, külföldi, mégpedig:),
- személyazonosságot igazoló okirata (típusa, kiállító hatóság megnevezése, okmányazonosítója, érvényességi ideje),
 - családi állapota,
 - a szülők házasságkötésének, bejegyzett élettársi kapcsolata létesítésének helye, ideje (év, hó, nap),
 - ha az anya özvegy vagy özvegy bejegyzett élettárs, a férj, férfi bejegyzett élettárs halálesetének helye, ideje (év, hó, nap), folyószáma,
 - ha az anya elvált vagy elvált bejegyzett élettárs, a jogerős ítélet vagy végzés száma, kelte, a bíróság vagy közjegyző megnevezése,
 - egyes vagy ikerszületés (egyes, kettős, hármas, négyes, ötös, hatos), ha ikerszületés, a gyermek hányadikként született (első, második, harmadik, negyedik, ötödik, hatodik),
 - megjegyzés (amennyiben az apa vagy az anya menekült státussal rendelkezik, e tényt ebben a rovatban kell szerepeltetni),
 - az anyakönyvvezető aláírása,
 - a(z) anya (szülők) aláírása,
 - a kiállítás kelte.

b) Jegyzőkönyv a házasság bejelentéséről:

- anyakönyvi azonosító,
- kihelyezett anyakönyv jelzése,
- az anyakönyvi bejegyzés folyószáma,

- a házasságkötés helye,
- a házasságkötés ideje (év, hó, nap, óra, perc).

A házastársak adatai (férj, feleség):

- előző házassági neve,
- születési családi és utóneve,
- házassági neve,
- születési helye,
- személyi azonosító, annak hiányában születési idő (év, hó, nap),
- előző családi állapota (nőtlen, hajadon, bejegyzett élettárs, özvegy, özvegy bejegyzett élettárs, elvált, elvált bejegyzett élettárs, házassága megszűnt, bejegyzett élettársi kapcsolata megszűnt),
- lakóhelye (pontos cím),
- apja születési családi és utóneve,
- anyja születési családi és utóneve,
- állampolgársága,
- előző állampolgársága(i),
- előző lakóhelye(i) (ország).

A bemutatott okiratok:

- személyazonosság igazolására szolgáló okmány típusa (személyazonosító igazolvány, útlevel, vezetői engedély, egyéb), okmányazonosítója, a kiállító hatóság megnevezése, érvényességi ideje,
- születési anyakönyvi kivonat (a kiállító hatóság megnevezése, folyószám),
- személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma,
- családi állapot igazolása (az okirat és a kiállító hatóság megnevezése),
- házassági engedély, felmentés, tanúsítvány száma, a kiállító hatóság megnevezése, érvényességi ideje,
- állampolgárságot igazoló okirat, okmány típusa, száma, a kiállító hatóság megnevezése, érvényességi ideje,
- megjegyzés (a menyasszony vagy a vőlegény menekült státusa, termen kívüli házasságkötés, az egyik fél közeli halállal fenyegető állapota stb.),
- készült (év, hó, nap).

A házassági akadályok elhallgatásának következményeire való figyelmeztetés után a menyasszony és a vőlegény bejelenti, hogy egymással házasságot kívánnak kötni, és legjobb tudomásuk szerint házasságkötésüknek törvényi akadálya nincs.

1. A menyasszony és a vőlegény bejelenti, hogy a születendő közös gyermekeik családi neve lesz.
2. A vőlegény kijelenti, hogy a menyasszony rendezetlen családi jogállású gyermekéről nem tud.
3. A vőlegény kijelenti, hogy a menyasszonynak-n év hó napján született utónevű gyermekét a magáénak elismeri.
4. A vőlegény kijelenti, hogy a menyasszonynak-n év hó napján született utónevű gyermekét a magáénak nem ismeri el.
 - anyakönyvvezető aláírása,
 - a menyasszony aláírása,
 - a vőlegény aláírása,
 - a tolmács aláírása.

A házasságkötésnél közreműködő anyakönyvvezető családi és utóneve.

A tanúk és a tolmács családi és utóneve, lakcíme, a bemutatott személyazonosságot igazoló okirat típusa, okmányazonosítója, a kiállító hatóság megnevezése, érvényességi ideje:

- 1. tanú,
- 2. tanú,
- Tolmács,
- Megjegyzések (itt kell szerepeltetni azt a tényt, ha a házasságot valamely kisebbségi nyelven kötik).

c) *Jegyzőkönyv bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló szándék bejelentéséről:*

- anyakönyvi azonosító,
- kihelyezett anyakönyv jelzése,
- az anyakönyvi bejegyzés folyószáma,

- a bejegyzés helye,
- a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejöttének ideje (év, hó, nap, óra, perc).

A bejegyzett élettársak adatai:

- házassági neve,
- születési családi és utóneve,
- születési helye,
- neme,
- személyi azonosító, annak hiányában születési idő (év, hó, nap),
- előző családi állapota (nőtlen, hajadon, özvegy, özvegy bejegyzett élettárs, elvált, elvált bejegyzett élettárs, házassága megszűnt, bejegyzett élettársi kapcsolata megszűnt),
- lakóhelye (pontos cím),
- apja születési családi és utóneve,
- anyja születési családi és utóneve,
- állampolgársága,
- előző állampolgársága(i),
- előző lakóhelye(i) (ország).

A bemutatott okiratok:

- személyazonosság igazolására szolgáló okmány típusa (személyazonosító igazolvány, útlevel, vezetői engedély, egyéb), okmányazonosítója, a kiállító hatóság megnevezése, érvényességi ideje,
- születési anyakönyvi kivonat (a kiállító hatóság megnevezése, folyószám),
- személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma,
- családi állapot igazolása (az okirat és a kiállító hatóság megnevezése),
- engedély, felmentés, tanúsítvány száma, a kiállító hatóság megnevezése, érvényességi ideje,
- állampolgárságot igazoló okirat, okmány típusa, száma, a kiállító hatóság megnevezése, érvényességi ideje,
- megjegyzés (a felek menekült státusa, a bejegyzett élettársi kapcsolat hivatalos helyiségen kívüli létesítése, az egyik fél közeli halállal fenyegető állapota stb.),
- készült (év, hó, nap).

A bejegyzett élettársi kapcsolat létrejötte akadályai elhallgatásának következményeire való figyelmeztetés után a felek bejelentik, hogy egymással bejegyzett élettársi kapcsolatot kívánnak létesíteni, és legjobb tudomásuk szerint ennek törvényi akadálya nincs.

1. A felek bejelentik, hogy a születendő közös gyermekeik családi neve lesz.
2. A férfi élettárs kijelenti, hogy a női élettárs rendezetlen családi jogállású gyermekéről nem tud.
3. A férfi élettárs kijelenti, hogy a női élettársnak-n év hó napján született utónevű gyermekét a magáénak elismeri.
4. A férfi élettárs kijelenti, hogy a női élettársnak-n év hó napján született utónevű gyermekét a magáénak nem ismeri el.
 - anyakönyvvezető aláírása,
 - a felek aláírása,
 - a tolmács aláírása.

A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésénél közreműködő anyakönyvvezető családi és utóneve.

A tanúk és a tolmács családi és utóneve, lakcíme, a bemutatott személyazonosságot igazoló okirat típusa, okmányazonosítója, a kiállító hatóság megnevezése, érvényességi ideje:

- 1. tanú,
- 2. tanú,
- Tolmács,
- Megjegyzések (itt kell szerepeltetni azt a tényt, ha a bejegyzett élettársi kapcsolatot valamely kisebbségi nyelven létesítik).

d) Jegyzőkönyv a haláleset bejelentéséről:

- anyakönyvi azonosító,
- kihelyezett anyakönyv jelzése,
- az anyakönyvi bejegyzés folyószáma,
- a haláleset helye,
- a haláleset időpontja (év, hó, nap, óra, perc).

Az elhalt:

- neme (fiú, férfi, lány, nő),
- családi állapota (nőtlen, hajadon, nős, férjes, bejegyzett élettárs, özvegy, özvegy bejegyzett élettárs, elvált, elvált bejegyzett élettárs, házassága megszűnt, bejegyzett élettársi kapcsolata megszűnt),
- születési családi és utóneve, házassági neve,
- születési helye,
- személyi azonosítója, annak hiányában születési idő (év, hó, nap),
- lakóhelye,
- apjának születési családi és utóneve,
- anyjának születési családi és utóneve,
- életben levő házastárs vagy bejegyzett élettárs születési családi és utóneve, házassági neve,
- személyi azonosítója, annak hiányában születési idő (év, hó, nap),
- ha házas vagy bejegyzett élettárs volt, utolsó házasságkötésének vagy bejegyzett élettársi kapcsolata létesítésének helye, ideje (év, hó, nap),
- az elhalt állampolgársága (magyar, hontalan, ismeretlen, külföldi, mégpedig:),
- a külföldi állampolgárságot igazoló okirat (típusa, okmányazonosítója, a kiállító hatóság megnevezése, érvényességi ideje),
- az elhalt személyazonosságát igazoló okirat (típusa, okmányazonosítója, a kiállító hatóság megnevezése, érvényességi ideje),
- az elhalt személyi azonosítóját és lakcímét igazoló hatósági igazolvány száma,
- megjegyzés (amennyiben az elhalt menekült státussal rendelkezett, e tényről itt kell szerepeltetni),
- a kiállítás kelte (év, hó, nap),
- bejelentő családi és utóneve, hozzátartozói minősége,
- bejelentő lakcíme, személyazonosságát igazoló okirata (típusa, okmányazonosítója, a kiállító hatóság megnevezése, érvényességi ideje),
- nyilatkozat („Kijelentem, hogy a jegyzőkönyvbe bejegyzett adatok a valóságnak megfelelnek.”),
- az anyakönyvvezető aláírása,
- az értesítést kiállította.”

2. melléklet a 25/2008. (XI. 18.) IRM rendelethez

„2. számú melléklet a 6/2003. (III. 7.) BM rendelethez

Az anyakönyvi kivonatok adattartalma

Az anyakönyvi kivonatok tartalmazzák:

- az okirat egyedi azonosítóját,
- az anyakönyvi bejegyzés számát (folyószám/év/megkülönböztető betűjel),
- a Magyar Köztársaság megjelölését,
- a Magyar Köztársaság címerét,
- az anyakönyvi kivonat típusának megjelölését (születési, házassági, halotti anyakönyvi kivonat, kivonat a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvéből),
- az azt kiállító község, város, megyei jogú város, főváros nevét, fővárosi kerület számát, község, város, megyei jogú város esetében a megye nevét is,
- a kivonat kiállításának helyét és idejét, az anyakönyvvezető hivatalos körbélyegzőjének lenyomatát,
- a kiállító anyakönyvvezető nevét és aláírását.

1. Születési anyakönyvi kivonat

A gyermek:

- születési családi neve,
- utóneve,
- neme,
- születési helye,

- születési ideje (év, hó, nap),
- apjának születési családi és utóneve,
- anyjának születési családi és utóneve,
- származási helye,
- megjegyzések.

2. Házassági anyakönyvi kivonat

A házasságkötés:

- helye,
- ideje (év, hó, nap),

A férj és a feleség:

- születési családi és utóneve,
- házassági neve,
- születési helye,
- születési ideje (év, hó, nap),
- megjegyzések.

3. Kivonat a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvéből

A bejegyzett élettársi kapcsolat létrejöttének:

- helye,
- ideje (év, hó, nap).

A bejegyzett élettársak:

- születési családi és utóneve,
- születési helye,
- születési ideje (év, hó, nap),
- neme,
- megjegyzések.

4. Halotti anyakönyvi kivonat

- házassági neve,
- születési családi és utóneve,
- neme,
- családi állapota,
- születési helye,
- születési ideje (év, hó, nap) vagy életkora,
- halálesetének helye,
- halálesetének ideje (év, hó, nap),
- apjának születési családi és utóneve,
- anyjának születési családi és utóneve,
- házastársának vagy bejegyzett élettársának születési családi és utóneve,
- megjegyzések.”

3. melléklet a 25/2008. (XI. 18.) IRM rendelethez

„3. számú melléklet a 6/2003. (III. 7.) BM rendelethez

Rövidítések az anyakönyvezésnél

alatt	= a.
anyakönyv	= akv.
anyakönyvi	= akvi.
anyakönyvvezető	= aktő.
bejegyzett élettársi kapcsolat	= bét.

Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal	= BÁH
Budapesti Rendőr-főkapitányság	= BRFK
Budai Központi Kerületi Bíróság	= BKKB
bíróság, -i	= bír.
bizonyítvány	= biz.
Budapest	= Bp.
doktor	= dr.
Egészségügyi Minisztérium	= EüM
engedély	= eng.
felmentés	= felm.
folyószám, -ú	= fsz.
folyószám alatt	= fsz.a.
Fővárosi Főpolgármesteri Hivatal	= Főv. Főpolg. Hiv.
főváros, -i	= főv.
gyámhatóság	= gyámhat.
gyámhivatal	= gyámhiv.
halotti	= hal.
határozat	= hat.
házassági	= ház.
helyettes	= h.
hivatal, -i	= hiv.
igazgatási	= ig.
Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium	= IRM
jegyzőkönyv	= jkv.
kerület, -i	= ker.
Kormány	= Korm.
Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások	
Központi Hivatala	= KEK KH
központi	= közp.
megyei	= m.
minisztérium, -i	= min.
osztály	= oszt.
országos	= orsz.
Országos Rendőr-főkapitányság	= ORFK
Pesti Központi Kerületi Bíróság	= PKKB
polgármesteri hivatal	= polg.hiv.
...-i Regionális Közigazgatási Hivatal	
... Megyei Kirendeltsége	= ...-i Reg.Közig. Hiv. ... Megyei Kir.
rendőrkapitányság	= r.kap.
szám alatt	= sz.a.
számú	= sz.
szociális	= szoc.
születési	= szül.
város, -i	= vár."

4. melléklet a 25/2008. (XI. 18.) IRM rendelethez

„4. számú melléklet a 6/2003. (III. 7.) BM rendelethez

Az anyakönyvezésnél alkalmazható feljegyzések, záradékok és egyes bejegyzések szövegmintái

1. Az anyakönyv fedőtablájának szövegmintái:

..... község (város, megyei jogú város, főváros, fővárosi kerület) születési (házassági, bejegyzett élettársi kapcsolatok, halotti) anyakönyve-tól-ig (év, hó, nap).

2. Azonos településen vezetett anyakönyvek megkülönböztetése:

Debrecen Megyei Jogú Város „B” jelű házassági anyakönyve-tól-ig.

3. Az anyakönyv hitelesítése:

a) Ezt az anyakönyvet, azaz számozott lappal/oldallal hitelesítem.

b) Ezt az újrakötött anyakönyvet, azaz számozott lappal/oldallal hitelesítem.

c) Az anyakönyv pótlásának hitelesítése:

A-i..... évi születési anyakönyv megsemmisült (elveszett).

Ezt az új anyakönyvet, azaz számozott lappal/oldallal,, az-
az alapbejegyzéssel lezárom és hitelesítem.

Ezt az anyakönyvet helytelen hitelesítés miatt, azaz számozott lappal/oldallal újra hi-
telesítem.

4. Az anyakönyv lezárása:

a) A /Az évi születési anyakönyvet, azaz alapbejegyzéssel lezá-
rom.

b) A/Az évi házassági anyakönyv első részét, azaz
alapbejegyzéssel lezárom.

c) A/Az évi születési anyakönyv második részét, azaz
az egész évfolyamot, azaz alapbejegyzéssel lezárom.

d) Az évi születési anyakönyvet alapbejegyzés nélkül lezárom.

e) A/Az évi bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvének első részét – új típusú anyakönyv beve-
zetése miatt –, azaz..... alapbejegyzéssel lezárom.

5. A szervezeti változások feljegyzése:

Az anyakönyvek nem számozott első oldalára feljegyzendő szöveg:

A/Az évi anyakönyv fsz. bejegyzése után szervezeti változás van feljegyezve.

A változást megelőzően teljesített utolsó anyakönyvi alapbejegyzés után feljegyzendő szöveg:

I. Településegysítés esetén:

A megszűnt település anyakönyvébe:

..... települést év hó napjával településhez csatolták.

A évi anyakönyvet, azaz alapbejegyzéssel
lezárom.

..... település év hó napjával településsel
».....« néven egyesült. A évi anyakönyvet, azaz
..... alapbejegyzéssel lezárom.

II. Új települési önkormányzat alakulása esetén:

..... települési önkormányzathoz tartozott elnevezésű településrészen
..... év hó napján önálló önkormányzat alakult.

III. Ha a település neve megváltozik:

..... település neve évi hó napjával-ra/re
változott.

6. A bejegyzés ideje szerinti adatokkal való anyakönyvezés feltüntetése az anyakönyv „Megjegyzések” rovatába:

Az adatok a bejegyzés időpontjának felelnek meg.

7. Szövegminták a helyesbítésre és kijavításra:

a) Az alapbejegyzés helyesbítése:

Az anyakönyv „Megjegyzések” rovatába:

Helyesbítés: A gyermek születési ideje: 2002. november 18.

Helyesbítés: A férj lakóhelye: Hernád, stb.

b) Az alapbejegyzés kijavítása:

Az anyakönyv „Utólagos bejegyzések” rovatába:

Kijavítás: A férj és apjának születési családi neve: Kovách, a feleség házassági neve a házasságkötés után: Kovách Olga. 2002. december 30. X.Y. aktő.

Kijavítás: A férj brit állampolgár. 2002. december 30. X.Y. aktő.

Kijavítás: A feleség születési neve: Kiss-Kovács Ibolya, születési helye: Szabadszállás. 2002. december 30. X.Y. aktő.

Kijavítás: Az első tanú: Tóth István. 2002. december 30. X.Y. aktő.

Kijavítás: Az elhalt német állampolgár volt. 2002. december 30. X.Y. aktő.

Kijavítás: Az elhalt lakóhelye: Tata volt. 2002. december 30. X.Y. aktő.

Kijavítás: Az elhalt családi állapota özvegy volt, a házastárs és a házasságkötés adatait törölöm. 2002. december 30. X.Y. aktő.

c) Az utólagos bejegyzés kijavítása:

Kijavítás: A feleség születési helye: Budapest X. 2002. december 30. X.Y. aktő.

Kijavítás: A feleség születési helye: Budapest IX. 2002. december 31. X.Y. aktő.

d) Az anyakönyvbe bejegyzett feljegyzések és záradékok helyesbítése:

A 2002. évi születési anyakönyv 205. fsz. bejegyzés után szervezeti változás van feljegyezve. Helyesbítés:

A 2002. évi anyakönyv 204. fsz. bejegyzése után szervezeti változás van feljegyezve:

Ezt a születési anyakönyvet 300, azaz háromszáz számozott lappal hitelesítem. Helyesbítés: Ezt az újrakötött születési anyakönyvet 300, azaz háromszáz számozott lappal hitelesítem.

A 2001. évi házassági anyakönyvet 740, azaz hétszáznegyven. Helyesbítés: A 2001. évi házassági anyakönyvet 470, azaz négyszázhetven alapbejegyzéssel lezárom.

8. A külföldi helységnév anyakönyvezése:

Beograd (Jugoszlávia)

Wien 4. (Ausztria)

London (Nagy-Britannia)

Oradea (Nagyvárad, Románia)

Cluj-Napoca (Kolozsvár, Románia)

Los Angeles (California, Amerikai Egyesült Államok)

Calgary (Alberta, Kanada)

Washington D.C. (Amerikai Egyesült Államok)

Vietnami Szocialista Köztársaság Budapesti Nagykövetsége

Lengyel Köztársaság Nagykövetsége (London, Nagy-Britannia)

126. számú fogolytábor (Szovjetunió)

9. A tévedésből üresen maradt lapok és rovatok, valamint a tévedésből megkezdett bejegyzések törlése:

a) Ezt a tévedésből üresen maradt (nyomdai hibás) lapot áthúztam.

b) Ezt a tévedésből megkezdett alapbejegyzést törölöm.

c) (A házasságot a Budai) A zárójel közé tett, tévedésből megkezdett utólagos bejegyzést törölöm.

10. A külföldön kötött házasság alapján bekövetkezett névváltoztatás bejegyzése a születési anyakönyv „Utólagos bejegyzések” rovatába:

A gyermek születési családi neve (a házasságkötés napjától): Straub-Kovács (BÁH 25/2007/B. ház. fsz.) 2007. április 2. X.Y. aktő.

11. A tolmács közreműködésének feltüntetése:

a) A feleség magyarul nem ért, tolmácsolás az általa értett lengyel nyelven történt.

b) A férj és Schmidt Johann tanú magyarul nem ért, tolmácsolás az általuk értett német nyelven történt.

c) Kiss László bejegyzett élettárs magyarul nem ért, tolmácsolás az általa értett angol nyelven történt.

12. A közös gyermekek családi nevére vonatkozó megállapodás bejegyzése:

I. A házassági anyakönyvbe

a) „Megjegyzések” vagy az „Utólagos bejegyzések” rovatába (attól függően, hogy a házasságkötésnél vagy később történt a megállapodás):

A gyermekek születési családi neve: Mátyus.

b) „Utólagos bejegyzések” rovatába:

A gyermekek születési családi neve a szülők újabb megállapodása szerint: Kovács. 2002. december 30. X.Y. aktő.

c) „Utólagos bejegyzések” rovatába:

A gyermekek születési családi neve a szülők házassági névviselésének módosítása következtében: Mátyus-Kovács. 2004. szeptember 30. X.Y. aktő. (Az apa és/vagy az anya házassági névviselési formája megváltozott.)

d) „Utólagos bejegyzések” rovatába:

A gyermekek születési családi neve az apa és/vagy az anya névváltoztatása következtében: Varga-Kovács. 2004. szeptember 30. X.Y. aktő.

[A szülő születési családi neve névváltoztatás következtében megváltozik a megállapodás után, de még az első gyermek megszületése előtt. A szülő névváltoztatásával együtt kell feljegyezni a házassági anyakönyvbe.]

II. A házassági anyakönyvi kivonat megjegyzések rovatába:

a) A gyermekek születési családi neve: Mátyus.

b) A gyermekek születési családi neve: Kovács.

c) A gyermekek születési családi neve: Mátyus-Kovács.

d) A gyermekek születési családi neve: Varga-Kovács.

III. A bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvébe

a) „Megjegyzések” vagy az „Utólagos bejegyzések” rovatába (attól függően, hogy az élettársi kapcsolat bejegyzésénél vagy később történt a megállapodás):

A gyermekek születési családi neve: Mátyus.

b) „Utólagos bejegyzések” rovatába:

A gyermekek születési családi neve a szülők újabb megállapodása szerint: Kovács. 2002. december 30. X.Y. aktő.

c) „Utólagos bejegyzések” rovatába:

A gyermekek születési családi neve az apa és/vagy az anya névváltoztatása következtében: Varga-Kovács. 2004. szeptember 30. X.Y. aktő.

IV. A kivonat megjegyzések rovatába:

a) A gyermekek születési családi neve: Mátyus.

b) A gyermekek születési családi neve: Kovács.

c) A gyermekek születési családi neve: Varga-Kovács.

13. Többes szülés bejegyzése:

Többes szülés: Ikertestvére a 33. fsz.a.

Többes szülés: Ikertestvérei a 32. és 33. fsz.a.

14. Holtnak nyilvánítás vagy a halál tényének bejegyzése a „Megjegyzések” rovatába:

a) A Budakörnyéki Bíróság 3.Pk.121/2002. 2002. december 16-án jogerőre emelkedett végzésével holtnak nyilvánította.

b) A PKKB 3.Pk.145/2002. sz., 2002. december 16-án jogerőre emelkedett végzésével a halál tényét állapította meg.

[A halotti anyakönyvi kivonat Megjegyzés rovatában is szerepeltetni kell.]

15. A haláleset feljegyzése:

a) a születési anyakönyvbe:

– ha a halálesetet és a születést ugyanott anyakönyvezték:

Halálesete a 25/2002. hal. fsz.a. 2002. december 30. X.Y. aktő.

– ha a halálesetet és a születést különböző helyen anyakönyvezték:

Halálesete a győri 25/2002. hal. fsz.a. 2002. december 30. X.Y. aktő.

– ha a nem magyar állampolgár külföldön halt meg:

Halálesete Wien (Ausztria) 2007. január 15. (Észak-alföldi Reg. Közig. Hiv. 42-1122/2007.) 2007. október 1. X.Y. aktő.

– ha a magyar állampolgár külföldön halt meg:

Halálesete BÁH 125/2008/B. hal. fsz. a. 2008. július 12. X.Y. aktő.

b) a házassági anyakönyvbe:

– ha a halálesetet és a házasságkötést ugyanott anyakönyvezték:

A férj (feleség)-án/én meghalt. Halálesete a 25/2002. hal. fsz.a. 2002. december 30. X.Y. aktő.

- ha a halálesetet és a házasságkötést különböző helyen anyakönyvezték:
A férj (feleség)-án/én meghalt. Halálesete a győri 25/2002. hal. fsz. a. 2002. december 30. X.Y. aktő.
- ha a nem magyar állampolgár halálesete külföldön történt:
A férj Oradeaban (Nagyvárad, Románia) 2007. január 1-jén meghalt. (Észak-alföldi Reg. Közig. Hiv.) 23-1565/2007. 2007. április 14. X.Y. aktő.
- c) a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvébe:
 - ha a halálesetet és a bejegyzett élettársi kapcsolatot ugyanott anyakönyvezték:
Kiss László bejegyzett élettárs-án/én meghalt. Halálesete a 25/2009. fsz.a. 2009. december 30. X.Y. aktő.
 - ha a halálesetet és a bejegyzett élettársi kapcsolatot különböző helyen anyakönyvezték:
Kiss László bejegyzett élettárs-án/én meghalt. Halálesete a győri 25/2009. hal. fsz.a. 2009. december 30. X.Y. aktő.
 - ha a nem magyar állampolgár halálesete külföldön történt:
Kovács Éva bejegyzett élettárs Oradeaban (Nagyvárad, Románia) 2009. január 1-jén meghalt. Észak-alföldi Reg. Közig. Hiv. 23-1565/2009. 2009. április 14. X.Y. aktő.

16. A névváltoztatás:

I. A születési anyakönyvben:

a) Születési családi név:

A gyermek (az apa és a gyermek) születési családi neve: Kiss (IRM/1552/2007.) 2007. április 1. X.Y. aktő.

b) Születési családi és utónév:

A gyermek születési családi neve: Tóth, születési utóneve: Mihály (IRM/1551/2007.) 2007. március 20. X.Y. aktő.

Az anya születési családi neve: Szabó, születési utóneve: Csilla (IRM/1662/2007.) 2007. február 20. X.Y. aktő.

c) Születési utónév:

A gyermek születési utóneve: Lajos (IRM/1559/2007.) 2007. február 1. X.Y. aktő.

[A születési anyakönyvi kivonat születési név rovatába a megváltozott születési családi és utónevet kell bejegyezni.]

II. A házassági anyakönyvben:

a) Születési családi név:

A férj születési családi neve: Nagy, házassági neve: Nagy Béla. (IRM/1536/2007.) 2007. február 1. X.Y. aktő.

[A házasságban a feleség születési nevét viseli.]

b) Születési családi és utónév:

A férj születési családi és utóneve, házassági neve: Kelemen Károly, a feleség házassági neve: Kelemen Károlyné (IRM/4152/2007.) 2007. február 1. X.Y. aktő.

c) Születési utónév:

A férj születési utóneve: Iván, házassági neve: Balogh Iván. A feleség házassági neve: Balogh Ivánné Kucsera Vilma (IRM/3532/2007.) 2007. február 1. X.Y. aktő.

d) Születési családi név (külföldi állampolgárságú férj esetén):

A férj születési családi neve 2007. január 31-től Smidt. A feleség házassági neve: Smidt. Dél-dunántúli Reg. Közig. Hiv. 1-1660/3/2007. 2007. február 10. X.Y. aktő.

[A házassági anyakönyvi kivonat születési (és házassági) név rovatába a megváltozott születési (és házassági) családi és utónevet kell bejegyezni.]

III. A bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvében:

a) Születési családi név:

Kiss László bejegyzett élettárs születési családi neve: Nagy. (IRM/1536/2009.) 2009. február 1. X.Y. aktő.

b) Születési családi és utónév:

Kiss László bejegyzett élettárs születési családi és utóneve: Kelemen Károly (IRM/4152/2007.) 2007. február 1. X.Y. aktő.

c) Születési utónév:

Kiss László bejegyzett élettárs születési utóneve: Iván (IRM/3532/2009.) 2009. február 1. X.Y. aktő.

17. A házassági névviselési forma módosítása, eltiltás a házassági név viselésétől:

I. Az anyakönyvben:

a) A feleség házassági neve 2002. december 29-től Kocsisné Kiss Piroska. 2002. december 30. X.Y. aktő. A feleség házassági neve 2003. január 21-től Kiss Piroska. 2003. január 22. X.Y. aktő.

b) A feleség házassági neve 2002. december 21-től Kovács Józsefné Kiss Katalin. 2002. december 22. X.Y. aktő. A házasságot a Debreceni Vár. Bír. 2003. április 15-én jogerőre emelkedett 5.P.41115/2003. sz. ítéletével felbontotta. 2003. május 1. X.Y. aktő. A volt feleség házassági neve 2003. szeptember 15-től Kiss Katalin. 2003. szeptember 30. X.Y. aktő.

c) A házasságot a Pécsi Vár. Bír. 2003. március 18-án jogerőre emelkedett 4.P.11223/2003. sz. ítéletével felbontotta, a bíróság a volt feleséget a névviseléstől eltiltotta, házassági neve ezentúl Szabó Margit. 2003. április 15. X.Y. aktő.

d) A férj házassági neve 2004. július 1-jétől Kiss-Kovács József. 2004. július 1. X.Y. aktő.

e) A házasságot a Pécsi Vár. Bír. 2004. május 25-én jogerőre emelkedett 4.P.11223/2004. sz. ítéletével felbontotta. A volt férj házassági neve 2004. december 30-tól: Kovács József. 2004. december 30. X.Y. aktő.

II. Az anyakönyvi kivonat megjegyzések rovatába:

a) A feleség házassági neve 2002. december 29-től Kocsisné Kiss Piroska. 2003. január 21-től Kiss Piroska.

b) A feleség házassági neve 2002. december 21-től Kovács Józsefné Kiss Katalin. A házasságot a Debreceni Vár. Bír. 2003. április 15-én jogerőre emelkedett 5.P.41115/2003. sz. ítéletével felbontotta. A volt feleség házassági neve 2003. szeptember 15-től Kiss Katalin.

c) A házasságot a Pécsi Vár. Bír. 2003. március 18-án jogerőre emelkedett 4.P.11223/2003. sz. ítéletével felbontotta, a volt feleség házassági neve ezentúl Szabó Margit.

d) A férj házassági neve 2004. július 1-jétől Kiss-Kovács József.

e) A házasságot a Pécsi Vár. Bír. 2004. május 25-én jogerőre emelkedett 4.P.11223/2004. sz. ítéletével felbontotta. A volt férj házassági neve 2004. december 30-tól: Kovács József.

18. A személyi azonosító változása:

Kijavítás: A feleség személyi azonosítója: 2 361221 5446. 2007. január 30. (KEK KH 432-1552/2007.) X.Y. aktő.

19. A külföldi, az ismeretlen állampolgárság, hontalanság bejegyzése, a magyar állampolgárság megszerzésének és megszűnésének feljegyzése:

a) A születési anyakönyvbe:

– A „Megjegyzés” rovatba:

Az apa szíriai, az anya brit állampolgár, a gyermek állampolgársága ismeretlen.

Az anya Bosznia-Hercegovina állampolgára.

Az apa az Amerikai Egyesült Államok állampolgára.

Az apa, az anya és a gyermek állampolgársága ismeretlen.

Az apa és az anya venezuelai állampolgárok, a gyermek állampolgársága ismeretlen.

Az apa hontalan, az anya román állampolgár, a gyermek állampolgársága ismeretlen.

Az apa és az anya hontalan, a gyermek állampolgársága ismeretlen.

Az apa Fülöp-szigeteki, az anya francia, a gyermek magyar állampolgár [örökbefogadás esetén].

Az anya román állampolgár, a gyermek állampolgársága ismeretlen. [A gyermek születését apa adatai nélkül anyakönyvezték.]

– Az „Utólagos bejegyzés” rovatba:

Az apa, az anya és a gyermek a magyar állampolgárságot megszerezte/ismét megszerezte. (BÁH 106-Á-25/2006.) 2006. december 30. X.Y. aktő.

A gyermek magyar állampolgár. (BÁH 106-Á-122/2006.) 2006. december 30. X.Y. aktő. [Hontalan szülők gyermekéről az állampolgársági ügyekben eljáró szerv megállapította, hogy magyar állampolgár.]

A gyermek román állampolgár. Közép-magyarországi Reg. Közig. Hiv. 03-4512/2007. sz. 2007. január 20. X.Y. aktő. [Az ismeretlen állampolgárságú gyermek ismertté vált állampolgárságának feljegyzése, külföldi okirat alapján.]

A gyermek magyar állampolgársága 2006. november 25-én megszűnt. (BÁH 106-Á-111/2006.) 2006. december 30. X.Y. aktő.

A gyermek és az anya/apa magyar állampolgársága 2006. november 25-én megszűnt. (BÁH 106-Á-211/2006.) 2006. december 30. X.Y. aktő.

Az apa, az anya és a gyermek magyar állampolgársága 2006. november 25-én megszűnt. (BÁH 106-Á-411/2006.) 2006. december 30. X.Y. aktő.

Az apa/anya magyar állampolgársága 2006. november 25-én megszűnt. (BÁH 106-Á-511/2006.) 2006. december 30. X.Y. aktő.

Az apa és az anya magyar állampolgársága 2006. november 25-én megszűnt. (BÁH 106-Á-711/2006.) 2006. december 30. X.Y. aktő.

Kijavítás: Az apa/anya külföldi állampolgárságára vonatkozó bejegyzést törlöm. (BÁH 106-Á-10525/2004.) 2005. január 17. X.Y. aktő.

[A külföldi állampolgárként anyakönyvezett szülőről később kiderül, hogy a gyermek születésekor magyar állampolgársággal is rendelkezett.]

Kijavítás: A gyermek ismeretlen/külföldi állampolgárságára vonatkozó bejegyzést törlöm. 2005. május 30. X.Y. aktő.

[Külföldi állampolgárságú anyától született gyermekre utólag teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot tett magyar állampolgárságú férfi, illetve apaságát bíróság állapította meg.]

b) A házassági anyakönyvbe:

– A „Megjegyzés” rovatba:

A férj svéd állampolgár.

A férj és a feleség norvég állampolgár.

A férj tajvani lakos. (Tajvani állampolgárság nem jegyezhető be.)

– Az „Utólagos bejegyzés” rovatba:

A férj a magyar állampolgárságot megszerezte. (BÁH 106-Á-1213/2005.) 2005. december 30. X.Y. aktő.

A feleség/férj magyar állampolgársága 2006. november 25-én megszűnt. (BÁH 106-Á-321/2005.) 2006. december 30. X.Y. aktő.

A férj és a feleség magyar állampolgársága 2006. november 25-én megszűnt. (BÁH 106-Á-621/2005.) 2006. december 30. X.Y. aktő.

Kijavítás: A férj/feleség külföldi állampolgárságára vonatkozó bejegyzést törlöm. (BÁH 106-Á-10525/2004.) 2005. január 17. X.Y. aktő.

[A külföldi állampolgárként anyakönyvezett félről később kiderül, hogy a házasságkötéskor magyar állampolgársággal is rendelkezett.]

c) A bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvébe:

– A „Megjegyzés” rovatba:

Kiss László bejegyzett élettárs svéd állampolgár.

– Az „Utólagos bejegyzés” rovatba:

Kiss László bejegyzett élettárs a magyar állampolgárságot megszerezte. (BÁH 106-Á-1213/2009.) 2009. december 30. X.Y. aktő.

Kiss László bejegyzett élettárs magyar állampolgársága 2009. év október hó 15-én megszűnt. (BÁH 106-Á-321/2009.) 2009. december 30. X.Y. aktő.

Kijavítás: Kiss László bejegyzett élettárs külföldi állampolgárságára vonatkozó bejegyzést törlöm. (BÁH 106-Á-10525/2009.) 2009. január 17. X.Y. aktő.

[A külföldi állampolgárként anyakönyvezett félről később kiderül, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejöttékor magyar állampolgársággal is rendelkezett.]

d) A halotti anyakönyvbe:

– A „Megjegyzés” rovatba:

Az elhalt állampolgársága ismeretlen.

Az elhalt hontalan volt.

Az elhalt szerb állampolgár volt.

– Az „Utólagos bejegyzések” rovatba:

Kijavítás: Az elhalt francia állampolgár volt. 2008. december 16. X.Y. aktő.

Az elhalt a magyar állampolgárságot megszerezte. (BÁH 106-Á-5499/2005.) 2005. december 16. X.Y. aktő.

Kijavítás: Az elhalt külföldi/ismeretlen állampolgárságára vonatkozó bejegyzést törlöm. (BÁH 106-Á-10525/2004.) 2005. január 17. X.Y. aktő.

[A külföldi/ismeretlen állampolgárként anyakönyvezett elhaltról később kiderül, hogy a haláleset időpontjában magyar állampolgársággal (is) rendelkezett, vagy igazolták az ismeretlen állampolgárságú elhalt külföldi állampolgárságát.]

Kijavítás: Az elhalt ismeretlen állampolgárságára vonatkozó bejegyzést törlöm, az elhalt ciprusi állampolgár volt. (Közép-magyarországi Reg. Közig. Hiv. 31-907/2007.) 2007. május 30. X.Y. aktő.

[Az ismeretlen állampolgárságúként anyakönyvezett elhalt külföldi állampolgárságát később igazolták. Az elrendelő közigazgatási hivatal megnevezését, ügyszámát, a bejegyzés dátumát és a bejegyzést teljesítő anyakönyvvezető nevét a kivonat „Megjegyzések” rovatában nem lehet feltüntetni.]

20. A házasság felbontásának anyakönyvezése:

a) A házasságot a Budai Központi Kerületi Bíróság a 2002. november 1-jén jogerőre emelkedett 2.P.21.515/2002/3. sz. ítéletével felbontotta. 2008. december 30. X.Y. aktő.

b) A házasságot a bratislavai (Pozsony, Szlovákia) Bíróság a 2007. november 1-jén jogerőre emelkedett BA-22-25/2002. sz. ítéletével felbontotta. A volt feleség neve 2007. december 30-tól Kissová Rita. (Dél-dunántúli Reg. Közig. Hiv. ... Megyei Kirendeltsége 33-125/2008.) 2008. január 15. X.Y. aktő.

[A volt feleség nem magyar állampolgár, névviseléséről a külföldi bíróság rendelkezett.]

c) A házasságot a bratislavai (Pozsony, Szlovákia) Bíróság a 2006. november 1-jén jogerőre emelkedett BA-22-25/2006. sz. ítéletével felbontotta. 2006. december 22. X.Y. aktő.

[A házasságfelbontás feljegyzésére a Brüsszel II. egyezményt kell alkalmazni.]

21. A bejegyzett élettársi kapcsolat megszűnésének anyakönyvezése:

a) A bejegyzett élettársi kapcsolatot X.Y. miskolci közjegyző 2009. március 29-én jogerőre emelkedett számú végzésével megszüntette. 2009. április 10. X.Y. aktő.

b) A bejegyzett élettársi kapcsolatot a Budai Központi Kerületi Bíróság a 2009. november 1-jén jogerőre emelkedett 2.P.21.515/2009/3. sz. ítéletével felbontotta. 2009. december 30. X.Y. aktő.

c) A bejegyzett élettársi kapcsolatot a Budai Központi Kerületi Bíróság a 2009. november 1-jén jogerőre emelkedett 2.P.21.515/2009/3. sz. ítéletével érvénytelenítette. 2009. december 30. X.Y. aktő.

d) A bejegyzett élettársi kapcsolat 2009. szeptember 5-én a felek egymással történt házasságkötése miatt megszűnt. Debreceni 1502/2009. ház. fsz. 2009. szeptember 10. X.Y. aktő.

22. Utólagos bejegyzések a halotti anyakönyvbe:

a) Az elhalt születési családi és utóneve: Varga Attila, neme: férfi, családi állapota: elvált, születési helye: Debrecen II., személyi azonosítója: 1 701212 2323, a haláleset helye: Vác, a haláleset ideje: 2000. november 20., lakóhelye: Tura, apjának születési családi és utóneve: Varga Béla, anyjának születési családi és utóneve: Kiss Éva. Pest m. RFK 125/2002. 2002. december 30. X.Y. aktő.

b) A holtak nyilvánítását a Bicskei Városi Bíróság Pk.5478/2002. sz. 2002. november 25-én jogerőre emelkedett határozatával hatálytalanította, a bejegyzést törölöm. A haláleset anyakönyvezése Mór hal.akv. 24/2001. fsz.a. 2002. december 30. X.Y. aktő.

A halál tényét megállapító végzést a Paksi Városi Bíróság Pk.3698/2002. sz. 2002. november 25-én jogerőre emelkedett határozatával hatályon kívül helyezte, a bejegyzést törölöm. 2002. december 30. X.Y. aktő.

23. A halotti anyakönyv utólagos bejegyzése alapján a születési (házassági, bejegyzett élettársi kapcsolati) anyakönyv utólagos bejegyzésének kijavítása:

Kijavítás: A halál tényét megállapító végzést a Paksi Városi Bíróság Pk.3698/2002. sz. 2002. november 25-én jogerőre emelkedett határozatával hatályon kívül helyezte, a gyermek (férj, feleség, Kiss László bejegyzett élettárs) halálesetét tartalmazó utólagos bejegyzést törölöm. 2002. december 30. X.Y. aktő.

24. A születés újból való anyakönyvezése:

a) Az apa adatait és a gyermek születési családi nevét örökbefogadás miatt (Érdi Gyámhiv. 125/2002. sz.) törölöm. A születést 15/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Varró. 2002. december 30. X.Y. aktő.

Az anya adatait örökbefogadás miatt (Soproni Gyámhiv. 5478/2002. sz.) törölöm. A születést 6598/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Kovács. 2002. december 30. X.Y. aktő.

Az apa és az anya adatait, valamint a gyermek születési családi és utónevét örökbefogadás miatt (Budaörsi Gyámhiv. 235/2002. sz.) törölöm. A születést 777/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi és utóneve: Szabó Máté. 2002. december 30. X.Y. aktő.

Az apa és az anya adatait, valamint a gyermek születési családi nevét örökbefogadás, valamint képzelt apa megállapítása miatt (Váci Gyámhiv. 999/2002. sz.) törölöm. A születést 333/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Fehér. 2002. december 30. X.Y. aktő.

b) Az apa adatait és a gyermek születési családi nevét az apaság vélelmének megdöntése miatt (Szegedi Városi Bíróság P.1235/2002. sz.) törölöm. A születést 111/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Urbán. 2002. december 30. X.Y. aktő.

c) A képzelt apa adatait és a gyermek születési családi nevét örökbefogadás miatt (Nyírbátori Gyámhiv. 852/2002. sz.) törölöm. A születést 111/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Kecskés. 2002. december 30. X.Y. aktő.

A képzelt szülők adatait és a gyermek születési családi nevét örökbefogadás miatt (Hevesi Gyámhiv. 444/2002. sz.) törölöm. A születést 745/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Takács. 2002. december 30. X.Y. aktő.

d) A képzelt apa adatait az apaság megállapítása miatt (Ceglédi Városi Bíróság P.321/2002. sz.) törölöm. A születést 555/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Kelemen. 2002. december 30. X.Y. aktő.

A képzelt apa adatait és a gyermek születési családi nevét az anya utólagos házasságkötése miatt (Paksi aktő. 65/2002. fsz.) törölöm. A születést 951/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Papp. 2002. december 30. X.Y. aktő.

A képzelt szülők adatait és a gyermek születési családi nevét a vér szerinti szülők megállapítása miatt (Szeghalmi Városi Bíróság P.852/2002. sz.) törölöm. A születést 33/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Tóth. 2002. december 30. X.Y. aktő.

A képzelt apa adatait és a gyermek születési családi nevét teljes hatályú apai elismerés miatt (székesfehérvári aktő. 23-65/2001. sz.) törölöm. A születést 385/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Varga. 2002. december 2. X.Y. aktő.

A képzelt apa adatait és a gyermek születési családi nevét teljes hatályú apai elismerés miatt (telki aktő. 23-65/2007. sz.) törölöm. A gyermek születési családi neve: Varga. Közép-magyarországi Reg. Közig. Hiv. 31-36/2007. A születést 25/2007. fsz.a. újból anyakönyveztem. 2007. január 22. X.Y. aktő.

[Az alapbejegyzésben képzelt apa szerepel és az elismerő apa külföldi állampolgár.]

Az apa, az anya adatait, a gyermek születési családi és utónevét az örökbefogadás megszűnése miatt (Ózdi Gyámhiv. 111/2002. sz.) törölöm. A születést 888/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi és utóneve: Molnár János. 2002. december 30. X.Y. aktő.

e) Az apa adatait és a gyermek születési családi nevét az apa halálesetének 1997. április 15. napjával megállapított ideje miatt (Szekszárdi Városi Bíróság Pk.11223/2002. sz.) törölöm. A születést 741/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Vértés. 2002. december 30. X.Y. aktő.

f) Az anya adatait és a gyermek születési családi és utónevét az anyaság vélelmének megdöntése és az anya személyének megállapítása miatt (Egri Városi Bíróság Pk.55852/2002. sz.) törölöm. A születést 52/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi és utóneve Kovács Éva. 2002. december 30. X.Y. aktő.

g) A bejegyzés szabálytalan, kettős anyakönyvezés miatt törölöm. A születés szabályszerűen anyakönyvezve 507/2002. fsz.a. 2002. december 30. X.Y. aktő.

25. A házasság, a bejegyzett élettársi kapcsolat és haláleset újból való anyakönyvezése:

a) A bejegyzést teljes hatályú apai elismerés (az apaság vélelmének bírósági megdöntése stb.) miatt törölöm. A házasságkötést 45/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A férj születési családi és utóneve: Kormos István, a férj apjának születési családi és utóneve: Kormos Béla. 2002. december 30. X.Y. aktő.

b) A bejegyzést teljes hatályú apai elismerés (az apaság vélelmének bírósági megdöntése stb.) miatt törölöm. A bejegyzett élettársi kapcsolatot 45/2009. fsz.a. újból anyakönyveztem. A Kiss László néven anyakönyvezett bejegyzett élettárs születési családi és utóneve: Kormos László, apjának születési családi és utóneve: Kormos Béla. 2009. december 30. X.Y. aktő.

c) A bejegyzést az elhalt születési bejegyzésének újbóli anyakönyvezése miatt törölöm. A halálesetet újból anyakönyveztem 98/2002. fsz.a. Az elhalt születési családi és utóneve: Vámos Mihály, az elhalt apjának születési családi és utóneve: Vámos Péter. 2002. december 30. X.Y. aktő.

26. Az anyakönyvi bejegyzést nem az illetékes vagy nem anyakönyvvezető teljesítette, továbbá ha az alapbejegyzést kijavítással nem lehet helyrehozni:

Az alapbejegyzést illetékesség hiánya miatt törölöm. A születést a kecskeméti aktő. 548/2002. fsz.a. anyakönyvezte. 2002. december 30. X.Y. aktő.

Az alapbejegyzést szabálytalan anyakönyvezés miatt törölöm, a szabályszerű anyakönyvezés 789/2002. fsz.a. megtörtént. 2002. december 30. X.Y. aktő.

Az alapbejegyzést téves adatok miatt törölöm, és azt újból anyakönyveztem 756/2002. fsz.a. 2002. december 30. X.Y. aktő.

A bejegyzést szabálytalan, kettős anyakönyvezés miatt törölöm. A születés (haláleset) szabályszerűen anyakönyvezve: 586/2002. fsz.a. 2002. december 30. X.Y. aktő.

27. Az örökbefogadás anyakönyvezése:

I. Az örökbefogadás tényének anyakönyvezése:

A születési anyakönyv „Utólagos bejegyzések” rovatába:

a) A gyermeket Kiss Pál és felesége, Nagy Adél örökbe fogadták (Makói Gyámhiv. 546/2002. sz.). 2002. december 30. X.Y. aktő.

b) A gyermeket Kiss Pál és felesége, Nagy Adél örökbe fogadták (Tamási Gyámhiv. 546/2002. sz.). A gyermek születési családi neve: Kiss. 2002. december 30. X.Y. aktő.

c) A gyermeket Kiss Pál és felesége, Nagy Adél örökbe fogadták (Szigetvári Gyámhiv. 546/2002. sz.). A gyermek születési családi neve: Kiss. Az örökbefogadást tartalmazó téves utólagos bejegyzést törölöm és újból bejegyzem: A gyermeket Kiss Pálné Nagy Adél örökbe fogadta (Békési Gyámhiv. 546/2002. sz.). 2002. december 30. X.Y. aktő.

II. Örökbefogadás anyakönyvezése vér szerinti szülőkként:

A születési anyakönyv „Utólagos bejegyzések” rovatába:

A szülők adatait és a gyermek születési családi (és utó-) nevét örökbefogadás miatt (Tatai Gyámhiv. 578/2002. sz.) törölöm. A születést 95/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi (és utó-) neve: Lakatos (Éva). 2002. december 30. X.Y. aktő.

28. A hatálytalanná vált, megszünt örökbefogadás anyakönyvezése:

a) A gyermeket Kovács Sándor örökbe fogadta (Gyöngyösi Gyámhiv. 21/2002. sz.). Az-n kelt utólagos bejegyzést az örökbefogadás hatálytalanná válása miatt (Egri Városi Bíróság P.854/2002. sz.) törölöm, a születést 77/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Kovács. 2002. december 30. X.Y. aktő.

b) A gyermeket Kiss Pál és felesége, Nagy Adél örökbe fogadták (Siófoki Gyámhiv. 546/2002. sz.) A gyermek születési családi neve: Kiss. Az-n kelt utólagos bejegyzést az örökbefogadás részbeni hatálytalanná válása miatt (Kaposvári Városi Bíróság P.12345/2002. sz.) törölöm. A születést 8/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Kiss. 2002. december 30. X.Y. aktő.

Az újbóli anyakönyvezés megtörténte után az „Utólagos bejegyzések” rovatba feljegyzendő: A gyermeket Kiss Pálné Nagy Adél (vagy Kiss Pál) örökbe fogadta (Ibrányi Gyámhiv. 23/2002. sz.). 2002. december 31. X.Y. aktő.

c) A gyermeket Kovács Sándor örökbe fogadta (Fehérgyarmati Gyámhiv. 58/2002. sz.). Az-n kelt utólagos bejegyzést az örökbefogadás megszűnése miatt [Nyíregyházi Városi Bíróság (Gyámhiv.)/2002. sz.] törölöm. 2002. december 30. X.Y. aktő.

d) A szülők adatait, valamint a gyermek születési családi (és utó-) nevét az örökbefogadás megszűnése miatt (Veszprémi Városi Bíróság P.12547/2002. sz.) törölöm. A születést 4/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi (és utó-) neve: Laczkó (Ferenc). 2002. december 30. X.Y. aktő.

29. A vér szerinti szülők adatainak megváltozása:

Az apa adatait (és a gyermek születési családi nevét) az apaság vélelmének megdöntése (Debreceni Városi Bíróság P.22335/2002. sz.), valamint teljes hatályú apai elismerés miatt (győri aktő. 87-2/2002. sz.) törölöm. A születést 54/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Lukács. 2002. december 30. X.Y. aktő.

Az apa adatait (és a gyermek születési családi nevét) az apaság vélelmének megdöntése (Tatabányai Városi Bíróság P.44889/2002. sz.), valamint az anya utólagos házasságkötése miatt (lipóti aktő. 2-15/2002. sz.) törölöm. A születést 17/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Pikler. 2002. december 30. X.Y. aktő.

30. Képzelt szülő(k) adatainak törlése:

A szülők adatait és a gyermek születési családi nevét a vér szerinti szülők megállapítása miatt (Salgótarjáni Városi Bíróság P.74569/2002. sz.) törölöm. A születést 98/2002. fsz.a. újból anyakönyveztem. A gyermek születési családi neve: Ménesi. 2002. december 30. X.Y. aktő.

31. Megkülönböztető betűjel megerősítése, illetve feljegyzése:

a) A gyermek születési családi neve: B. Kovács (Gy. Varga, Kovács B. stb.). 2002. december 5. X.Y. aktő.

b) Az apa és a gyermek születési családi neve: B. Kovács (Gy. Varga, Kovács B.). 2002. december 5. X.Y. aktő.

32. Kisebbségi nyelven történő házasságkötés:

A házasság megkötése bolgár (görög, lengyel, szlovén stb.) nyelven történt.

[A házassági anyakönyvi kivonaton nem kell feltüntetni.]

33. Kisebbségi utónévre, valamint a családi név kisebbségi anyanyelvi szabályok szerinti módra történő kijavítása:

Kijavítás: A gyermek utóneve: Josef (Iosif, Josip, Jozef stb.). 2002. december 16. X.Y. aktő.

Kijavítás: A gyermek családi neve: Tóthová (Papadimitrou, Popova, Sikorski stb.). 2002. december 16. X.Y. aktő.

34. A magyar állampolgárság megszerzésével egyidejűleg történt névmódosítás bejegyzése a születési és házassági anyakönyv, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvének „Utólagos bejegyzések” rovatába:

a) A gyermek és az apa születési családi neve: Kis (BÁH 106-Á-4222/2004.). 2004. november 12. X.Y. aktő.

b) A férj/feleség születési családi neve: Szabó (BÁH 106-Á-2241/2004.). 2004. november 22. X.Y. aktő.

[Az anyakönyvi kivonatba a megváltozott születési nevet kell bejegyezni.]

c) Sabau Éva bejegyzett élettárs születési családi neve: Szabó (BÁH 106-Á-4566/2009.) 2009. február 28. X.Y. aktő.

35. Az anyakönyvi bejegyzés időpontjának feltüntetése a házassági anyakönyv, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvének „Megjegyzések” rovatába, amennyiben a házasságkötés anyakönyvezésére vagy az élettársi kapcsolat bejegyzésére a házasságkötést, illetve az élettársi kapcsolat létrejöttét követően kerül sor:

A bejegyzés ideje: 2009. május 30.

36. A gyermek, valamint a bejegyzett élettárs neme és ezzel összefüggésben utóneve megváltozásának feljegyzése az anyakönyv „Utólagos bejegyzések” rovatába:

a) A születési anyakönyvből:

A gyermek neme fiúra, utóneve Áron névre változott. Személyi azonosítója: 1-000000-0000 (EüM 2125-1/2008-00-03EGP) 2009. május 30. X.Y. aktő.

b) A bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvébe:

Kiss Éva bejegyzett élettárs neme férfira, utóneve Áron névre változott. Személyi azonosítója: 1-000000-0000 (EüM 2125-1/2008-0003EGP) 2009. június 15. X.Y. aktő.

37. A bejegyzés törlése újbóli anyakönyvezés nélkül:

a) A házassági anyakönyvből:

A bejegyzést törölöm, a házasság nem jött létre. 2009. március 24. X.Y. aktő.

b) A bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvből:

A bejegyzést törölöm, a bejegyzett élettársi kapcsolat nem jött létre. 2008. szeptember 25. X.Y. aktő.

c) A halotti anyakönyvből:

A bejegyzést törölöm. A haláleset nem történt meg. 2008. október 22. X.Y. aktő.

38. A haláleset idejének feltüntetése a halotti anyakönyvben:

a) A haláleset ideje: 2008. június 20. és 30. napja között.

b) A haláleset ideje: 2005. április és 2008. május hónap között.

39. A bejegyzett élettársra vonatkozó adatok feljegyzése a 2009. január 1-je előtt rendszerezített halotti anyakönyv „Megjegyzések” rovatába és az anyakönyvi kivonat „Megjegyzések” rovatába:

a) A halotti anyakönyvből:

Bejegyzett élettársának születési családi és utóneve Kiss Éva, személyi azonosítója 2-450101-1111. Az élettársi kapcsolat bejegyzésének helye Budapest V., ideje 2009. február 1.

b) A halotti anyakönyvi kivonatra:

Bejegyzett élettársának születési családi és utóneve: Kiss Éva.

40. Ismeretlen holttest anyakönyvezése:

A haláleset ideje: 2008. szeptember 6. Az elhalt neme férfi, életkora kb. 50 év. Magassága 170 cm, súlya 74 kg. Haja színe barna, szeme színe zöld. Különleges ismertetőjegy: bal kézfejen „Margit” tetoválás, valamint műtéti heg a bal térdén. BRFK VI. ker. Rkp. É-2546/2008. ”

5. melléklet a 25/2008. (XI. 18.) IRM rendelethez

„6. számú melléklet a 6/2003. (III. 7.) BM rendelethez

**Az ASZA-rendszeren keresztül igényelhető, központilag előállított anyakönyvi nyomtatványok,
valamint a biztonsági tintával töltött íróeszköz igénylése és kezelése**

Nyomtatványtípusok

Anyakönyvek:

- a) Születési anyakönyv,
- b) Házassági anyakönyv,
- c) Bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyve,
- d) Halotti anyakönyv.

Anyakönyvi kivonatok:

- a) Születési anyakönyvi kivonat,
- b) Házassági anyakönyvi kivonat,
- c) Kivonat a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvéből,
- d) Halotti anyakönyvi kivonat,
- e) Nemzetiségi születési anyakönyvi kivonat,
- f) Nemzetiségi házassági anyakönyvi kivonat,
- g) Nemzetiségi kivonat a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvéből,
- h) Nemzetiségi halotti anyakönyvi kivonat.

Az anyakönyvi nyomtatványok igénylése

Évi egyszeri rendes okmányigénylés

Az anyakönyvi biankó okmányokat az anyakönyvvezető igényli az ASZA-rendszeren keresztül az éves várható felhasználást figyelembe véve.

Bevételezés

A megrendelt anyakönyvi biankó okmányok szállításáról az azokat kiállító nyomda gondoskodik. A nyomdától kiadási jegyzőkönyvvel érkező küldeményt iktatókönyvben történő érkeztetés után a küldeményhez mellékelt kíséző-jegyzék, valamint az ASZA-rendszer okmánynyilvántartása alapján ellenőrizni kell

- a) típus (anyakönyvek és anyakönyvi kivonatok gyártási hibáinak legalább szűrőpróba szerinti ellenőrzése),
- b) tartomány (első és utolsó okmány azonosítójának ellenőrzése),
- c) darabszám (csomag leszámlálása)

szerint.

Az ellenőrzés alapján feltárt eltérésekről (hiány vagy többlet) jegyzőkönyvet kell készíteni három példányban. A jegyzőkönyv egy példánya a nyomdáé, egy a Központi Hivatalé, egy példányt pedig irattárba kell helyezni. Az eltérések rendezésére a nyomda intézkedik.

Hibás, selejtes okmányok kezelése

Biankó okmányok érvénytelenítése

A nyomdai hibás/gyártási hibás biankó okmányokat áthúzással, pecsételéssel vagy – az anyakönyveket kivéve – átlukasztással érvényteleníteni kell. Az érvénytelenített okmányokról jegyzőkönyvet kell kiállítani. A jegyzőkönyvet és a típusonként, illetve nyomdai hibás/gyártási hibás bontásban szétválogatott okmányokat a nyomda részére tételes kísézőjegyzékkel ellátva, az ASZA-rendszeren történő átvezetést követően az Állami Futárszolgálat útján kell továbbítani.

A nyomdai hibás/gyártási hibás biankó okmányokról kiállított jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

- a) a polgármesteri hivatal (a hazai anyakönyvezést végző anyakönyvvezető hivatali szervezetének) megnevezését és címét,
- b) az anyakönyvvezető nevét,
- c) az okmányok típusát és azonosítóját,
- d) az érvénytelenítés pontos időpontját.

A polgármesteri hivatalnál, valamint a hazai anyakönyvezést végző anyakönyvvezető hivatali szervezeténél selejtezendő okmányok kezelése

A bejegyzést tartalmazó anyakönyvek nem selejtezhetők. Amennyiben a hitelesítést és az első bejegyzést követően az anyakönyvvezető az anyakönyvben nyomdai/gyártási hibát észlel, a hibás oldalt/oldalakat áthúzással, pecsételéssel érvényteleníti, és a bejegyzéseket a hibátlan oldalon folytatja tovább. Ha az anyakönyvnek már nincs hibátlan oldala, az anyakönyvvezető azt lezárja.

A polgármesteri hivatalban, valamint a hazai anyakönyvezést végző szervnél selejtezhető okmányok (hibás adattal kitöltött, továbbá a megsemmisítés során megsérült anyakönyvi kivonatok) selejtezését a jegyző, illetve a hazai anyakönyvezést végző anyakönyvvezető hivatali szervezetének vezetője engedélyével lehet megkezdeni. A selejtezés végrehajtásához bizottságot kell felállítani. A megsemmisítés megtörténtéről jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyet az irattárban kell elhelyezni. Selejtezést évente legalább egyszer kell végezni.

Az anyakönyvi okmányok tárolása

Az okmányokat biztonságos körülmények között, típusonként elkülönítve, tűzvédelmi szempontokból is megfelelő helyen kell tárolni.

A biztonsági tintával töltött íróeszközök igénylése

A biztonsági tintával töltött íróeszközt az ASZA-rendszeren keresztül lehet megrendelni. A rendelést az évi egyszeri rendes okmányigényléssel együtt kell továbbítani.”

6. melléklet a 25/2008. (XI. 18.) IRM rendelethez

„7. számú melléklet a 6/2003. (III. 7.) BM rendelethez

Az ASZA-rendszer használatához szükséges hozzáférési jogosultságok és a felhasználói kártyák igénylése és kezelése

A rendelet 89. §-ában meghatározott ASZA-rendszer használatához szükséges hozzáférési jogosultság igénylésének szabályai a következők:

1. Hozzáférési jogosultság az illetékes anyakönyvvezető, a hazai anyakönyvezést végző anyakönyvvezető, továbbá a közigazgatási hivatal, a Központi Hivatal, valamint a központi anyakönyvi szerv erre feljogosított köztisztviselője (a továbbiakban együtt: jogosult vagy felhasználó) részére biztosítható.

2. A hozzáférési jogosultság érvényességi ideje 5 év.

3. A hozzáférési jogosultság biztosítását, módosítását, illetve visszavonását írásban, az erre kialakított „ASZA jogosultság bejelentőlap”-on kell kérni, és azt a Központi Hivatal vezetője engedélyezi.

3.1. Az igénylő a bejelentőlapon feltünteti:

- a) a bejelentő szerv nevét és szervkódját;
- b) a jogosult nevét;
- c) a jogosult felhasználói azonosítóját;
- d) a jogosultság bejelentésének okát;
- e) a jogosult számára bejelentett hozzáférési jogosultságot;
- f) a munkáltató jóváhagyó nyilatkozatát és aláírását.

3.2. Az anyakönyvvezető részére igényelhető jogosultságok:

a) Anyakönyvi általános: az anyakönyvezéssel kapcsolatos általános tevékenységek (pl. okirat-kiállítás és az ezzel összefüggő technikai műveletek).

b) Anyakönyv-nyilvántartás: az anyakönyvvvel kapcsolatos nyilvántartást, állapotváltozást előidéző tevékenységek (pl. anyakönyv hitelesítése, újrakötése).

c) Okmányigénylés: a Központi Hivatal által üzemeltetett logisztikai rendszeren keresztüli biankó okmányrendelés.

3.3. A jegyző, valamint a hazai anyakönyvezést végző hatóság vezetője részére igényelhető jogosultságok:

a) Anyakönyv-nyilvántartás: az anyakönyvvvel kapcsolatos nyilvántartást, állapotváltozást előidéző tevékenységek (pl. anyakönyv hitelesítése, újrakötése).

b) Okmányigénylés: a Központi Hivatal által üzemeltetett logisztikai rendszeren keresztüli biankó okmányrendelés.

3.4. A közigazgatási hivatal hozzáférésre jogosult köztisztviselője részére bejelenthető jogosultságok:

a) Tanúsítvány kiállítása: külföldön történő házasságkötéshez, élettársi kapcsolat bejegyzéséhez tanúsítvány kiállítása.

b) Kártyaigénylés/karbantartás: anyakönyvvezetők kártyaigénylési, karbantartási tevékenysége (kártya felvétele, cseréje, kiadása stb.).

c) Felügyelet/irányítás: anyakönyvezéssel kapcsolatos felügyeleti, irányítási tevékenységek.

d) Anyakönyv-nyilvántartás: az anyakönyvvvel kapcsolatos nyilvántartást, állapotváltozást előidéző tevékenységek (pl. anyakönyv hitelesítése, anyakönyv megnyitása).

e) Okmányigénylés: a Központi Hivatal által üzemeltetett logisztikai rendszeren keresztüli biankó okmányrendelés.

f) HelpDesk (igazgatási): igazgatási HelpDesk nyújtása a fórumalkalmazáson keresztül.

g) HelpDesk (alkalmazási): alkalmazási HelpDesk nyújtása a fórumalkalmazáson keresztül.

h) HelpDesk (technikai): technikai HelpDesk nyújtása a fórumalkalmazáson keresztül.

i) Rendszeradminisztrátor: a közigazgatási hivatal illetékességi területén a jogosultságokkal és kártyaigényléssel kapcsolatos adatbeviteli tevékenység ellátása.

3.5. A Központi Hivatal, valamint a központi anyakönyvi szerv köztisztviselője részére bejelenthető jogosultságok:

a) Kártyaigénylés/karbantartás: Központi Hivatalban dolgozók kártyaigénylési, karbantartási tevékenysége (kártya felvétele, cseréje, kiadása stb.).

b) Felügyelet/irányítás: anyakönyvezéssel kapcsolatos, felügyeleti irányítási tevékenységek.

c) Anyakönyv-nyilvántartás: az anyakönyvvvel – a fizikai anyakönyvvvel – kapcsolatos nyilvántartást, állapotváltozást előidéző tevékenységek (pl. hitelesítés, megnyitás, lezárás).

d) HelpDesk (igazgatási): igazgatási HelpDesk nyújtása a fórumalkalmazáson keresztül.

e) HelpDesk (alkalmazási): alkalmazási HelpDesk nyújtása a fórumalkalmazáson keresztül.

f) HelpDesk (technikai): technikai HelpDesk nyújtása a fórumalkalmazáson keresztül.

g) Rendszeradminisztrátor: a Központi Hivatal illetékességébe tartozóan (közigazgatási hivatali rendszeradminisztrátor, Központi Hivatal köztisztviselői) a jogosultságokkal és kártyaigényléssel kapcsolatos adatbeviteli tevékenység ellátása.

h) Specimen okmánykezelés: a Központi Hivatal által üzemeltetett logisztikai rendszeren keresztüli biankó specimen okmányrendelés.

4. Első alkalommal történő jogosultságbejelentés esetén a felhasználó részére autentikációs (a továbbiakban: felhasználói) kártyát is igényelni kell.

4.1. Az „ASZA Autentikációs kártya igénylő/bejelentőlap” (a továbbiakban: felhasználói kártya igénylőlap) a következő adatokat tartalmazza:

a) az igénylő szerv nevét és szervkódját,

b) az igénylés dátumát,

c) a kártyaigénylés okát,

d) a felhasználónak az At. 41/D. § (1) bekezdés a) pontjában szereplő személyazonosító adatait,

e) a felhasználó aláírását,

f) a munkáltató jóváhagyó nyilatkozatát és aláírását.

5. Az anyakönyvvezető jogosultság és felhasználói kártya bejelentő lapját (a továbbiakban: ASZA bejelentő lapok) a jegyző – a kitöltést követően – haladéktalanul továbbítja a közigazgatási hivatalba.

5.1. A közigazgatási hivatal képi a felhasználó azonosítóját, és legyártja a felhasználói kártyát a Központi Hivattal.

5.2. A Központi Hivatal a – központilag előállított – felhasználói kártyát a közigazgatási hivatal számára juttatja el.

5.3. A felhasználói kártyát az anyakönyvvezető személyesen veszi át a közigazgatási hivatal székhelyén. Az átvétellel egyidejűleg történik meg a felhasználói kártya aktiválása.

5.4. A közigazgatási hivatal és a Központi Hivatal hozzáférésre jogosult köztisztviselője esetében a felhasználói kártya gyártására, átvételére, aktiválására az 5. pontban foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

5.5. A hazai anyakönyvezést végző anyakönyvvezető, továbbá a hazai anyakönyvezést végző hatóság vezetője a jogosultság és felhasználói kártya bejelentő lapját, valamint a központi anyakönyvi szerv hozzáférésre jogosult köztisztviselője a jogosultság bejelentő lapját közvetlenül a Központi Hivatalnak küldi meg.

6. Az okmányirodai anyakönyvvezetőknek – azoknak is, akik már rendelkeznek felhasználói azonosítóval – az ASZA bejelentőlapokon kívül ki kell tölteniük az „Okmányirodai Rendszerek Jogosultság Igénylő Lap” című nyomtatványt. A három igénylőlapot a jegyző továbbítja a közigazgatási hivatalba.

6.1. A közigazgatási hivatal az ASZA-s bejelentőlapok feldolgozását követően az okmányirodai igénylőlapra felvezi az ASZA jogosultsági rendszer által képzett felhasználó azonosítót és továbbítja – faxon – a Központi Hivatalnak. A legyártott felhasználói kártyát a Központi Hivatal a közigazgatási hivatal részére juttatja el.

6.2. A felhasználói kártya átvétele és aktiválása az 5.3–5.4. pontban foglaltak szerint történik.

7. A jogosultnak a felhasználói kártyát munkaidőben használaton kívül és munkaidőn túl biztonságos, jól elzárható és illetéktelen személyek számára hozzáférhetetlen helyen kell tárolnia.

7.1. A jogosult a felhasználói kártya használatát más személynek nem engedheti át, az azonosítót (PIN-kód, PUK-kód) más személynek nem hozhatja tudomására. Helyettesítő anyakönyvvezető kijelölése esetén a közigazgatási hivatal vezetője megteszi a szükséges intézkedéseket (kártyaigénylés, illetve jogosultság biztosítása) az ASZA-rendszer használatához szükséges jogosultság megadásával kapcsolatban.

7.2. A jogosult a kártya elvesztését, megrongálódását, megsemmisülését, a 7.1. pont szerinti egyéb azonosító elfelejtését, illetéktelen birtokába kerülését haladéktalanul köteles bejelenteni az igénylőnek. Az előbbi tényekről, körülményekről az igénylő haladéktalanul (pl. telefonon, faxon, elektronikus formában), de legkésőbb a bekövetkezés/felismerés napját követő munkanapon – írásban – köteles tájékoztatni a közigazgatási hivatal/Központi Hivatalt) a szükséges intézkedések végrehajtása érdekében. A felhasználói kártya pótlására 5 munkanapon belül kerül sor. A felhasználói kártya átvétele és aktiválása az 5.3–5.4. pontban foglaltak szerint történik.

7.3. A jogosult a felhasználói kártyát a hozzáférési jogosultság megszűnésekor, illetve új kártya kibocsátása esetén köteles leadni a jogosultságot bejelentő munkáltatónak, aki az átvételt írásban igazolja, majd a felhasználói kártyát – a felügyeleti szervén keresztül – lyukasztással történt érvénytelenítését követően megküldi a Központi Hivatalnak a bevonás, érvénytelenítés technikai műveletek nyilvántartáson való átvezetése és a selejtezés végrehajtása érdekében.

7.4. Ki kell cserélni a felhasználó kártyát abban az esetben, ha az

- gyártás- vagy gyártmányhibás;
- megrongálódik;
- ha a kártyán feltüntetett település neve megváltozik;
- ha a jogosultság érvényességi ideje lejár.

7.5. A jegyző, a közigazgatási hivatal vezetője, a központi anyakönyvi szerv vezetője, valamint a hazai anyakönyvezést végző hatóság vezetője a helyi jogosultságokról nyilvántartást vezet, melynek tartalmaznia kell:

- a jogosult köztisztviselő nevét;
- a jogosult felhasználói azonosítóját;
- a jogosult számára bejelentett hozzáférési jogosultságot;
- a hozzáférési jogosultság érvényességének kezdő időpontját, továbbá az érvényesség megszűnésének idejét.”

7. melléklet a 25/2008. (XI. 18.) IRM rendelethez

„2. melléklet a 9/2007. (III. 6.) IRM rendelethez

Az anyakönyvi szakvizsga témakörei

1. Az írásbeli vizsgához

A vizsga írásbeli részében a jelölt

a) – a születés (ezen belül családi jogállás rendezése),

– a házasságkötés,

– a bejegyzett élettársi kapcsolat,

– a haláleset anyakönyvezésével,

b) a különböző típusú anyakönyvi okiratok kiállításával és

c) az anyakönyvezést követő adatszolgáltatással kapcsolatos gyakorlati feladatokat old meg.

2. A szóbeli vizsgához

1. Az anyakönyvezés története, a hatályon kívül helyezett anyakönyvi jogszabályok

2. Az anyakönyvi nyilvántartás jellege, személyi és tárgyi hatálya

3. Az anyakönyvek vezetése (hitelesítés, megnyitás, lezárás, szervezeti változások feljegyzése, a bejegyzések módja, rövidítések, helyesbítés, kijavítás, kiegészítés, üres lapok, rovatok, megkezdett bejegyzések, a folyószám, az anyakönyv pótlása)

4. Betűrendes névmutató vezetésének szabályai

5. Az anyakönyvvezető megbízása, feladatai, helyettesítése, kizárása

6. Az anyakönyvezés helye, ideje, az anyakönyvezés elhalasztása, az anyakönyvvezető hivatali felszerelése

7. Az alap- és utólagos bejegyzés, bejegyzésminták, az alapbejegyzést követő feladatok

8. Helységnevek, a családi állapot anyakönyvezésének szabályai

9. Okirat és személyes nyilatkozat az anyakönyvi eljárásokban, külföldi okiratok elfogadhatósága

10. A felettes szerv feladatai az anyakönyvi igazgatás területén

11. Hatásköri és illetékességi szabályok

12. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény alkalmazása az anyakönyvi igazgatásban

13. Jogképesség, cselekvőképesség, törvényes képviselő, gyámság, gondnokság

14. Születés bejelentése és anyakönyvezése (apaság vételeme, apa adatai nélkül anyakönyvezett születések nyilvántartása, képzelt apa megállapítása)

15. Teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat

16. Apaság, anyaság bírói megállapítása, apaság vélelmének megdöntése

17. Ismeretlen szülőtől származó gyermek anyakönyvezése

18. Örökbefogadás (örökbefogadás tényének feljegyzése és a vér szerinti örökbefogadás), az örökbefogadás megszűnése

19. Házasságkötést megelőző eljárás, elhárítható és el nem hárítható házassági akadályok, a házasság érvénytelensége és nemlétezése

20. Külföldiek házasságkötése Magyarországon

21. Magyar állampolgár házasságkötése külföldön, a házassági tanúsítvány

22. A házasság megkötése és anyakönyvezése

23. Házasságkötés közeli halállal fenyegető állapot esetén

24. A házasság megszűnésének esetei

25. A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését megelőző eljárás, elhárítható és el nem hárítható akadályok, a bejegyzett élettársi kapcsolat érvénytelensége és nemlétezése

26. Nem magyar állampolgár bejegyzett élettársi kapcsolata
27. Magyar állampolgár bejegyzett élettársi kapcsolatának létesítése külföldön
28. A bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozása és anyakönyvezése
29. A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése közeli halállal fenyegető állapot esetén
30. A bejegyzett élettársi kapcsolat megszűnésének esetei
31. Haláleset bejelentése és anyakönyvezése, ismeretlen és talált holttest anyakönyvezésére vonatkozó szabályok
32. Holtnak nyilvánítás, halál tényének bírói megállapítása
33. A halottvizsgálati bizonyítvány
34. Utólagos és újbóli anyakönyvezés
35. Hazai anyakönyvezés
36. Névviselés, névváltoztatás (születési és házassági név, miniszteri névváltoztatás, házassági névviselési forma módosítása, nemzetiségi névviselés)
37. Anyakönyvi okiratok típusai, a kiállításra vonatkozó szabályok, külföldi okiratokra vonatkozó szabályok, anyakönyvi okiratok beszerzése külföldről
38. Az anyakönyvi adatszolgáltatások (gyámhatóság, levéltár, más anyakönyvvezető, okmányiroda, idegenrendészeti és menekültügyi hatóság, külképviseletek)
39. Statisztikai adatszolgáltatás
40. Anyakönyvi iratok, alapiratok kezelése, anyakönyvi irattár, iratselejtezés, iratok kiadása az anyakönyvi irattárból
41. Külföldiek anyakönyvezésére vonatkozó speciális szabályok
42. A nemzetközi magánjogi szabályok alkalmazása az anyakönyvi igazgatásban
43. A magyar állampolgárság keletkezése, megszerzése
44. A magyar állampolgárság megszűnése
45. Az állampolgárság vizsgálata az anyakönyvi eljárásban, az állampolgárság bejegyzése az anyakönyvbe, az állampolgárság igazolására alkalmas okiratok
46. Az állampolgársági eljárásban részt vevő szervek és feladataik
47. Az anyakönyvvezető feladatai az állampolgársági kérelmekkel kapcsolatosan
48. Névmódosítási kérelem a honosítási eljárásban
49. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásával kapcsolatos anyakönyvvezetői feladatok
50. Személyes adatok védelme, közérdekű adatok nyilvánossága, anyakönyvi iratok megtekintése
51. Az Anyakönyvi Szolgáltató Rendszer működése (jellemzők, okirat-kiállítási funkciók, előállítható okiratok stb.)
52. Illeték- és díjfizetési szabályok az anyakönyvi és házasságkötési eljárásokban"

KÖZLÖNY

§

**Az igazságügyi és rendészeti miniszter
26/2008. (XI. 20.) IRM**

rendelete

**az igazságügyi és rendészeti miniszter
hatáskörébe tartozó szakképesítések
megszerzésére irányuló szakmai vizsga
szervezésére feljogosított intézményekről**

A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 5. § (1) bekezdés *b*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *b*), *c*), *e*), *f*), *g*), *h*), *k*), *n*), *p*) és *q*) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendelem el:

1. §

(1) Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben az *1. mellékletben* felsorolt szakképesítések szakmai vizsgáinak megszervezésére a *2. mellékletben* felsorolt intézmények jogosultak.

(2) A szakmai vizsgák szervezésére szóló jogosultság – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – 2012. december 31-ig érvényes.

(3) A 2005. december 13-án elbíralt pályázatok alapján – a *3. mellékletben* felsorolt vizsgaszervező intézményeknek – a közterület-felügyelő szakmai vizsga szervezésére szóló jogosultsága a meghatározott vizsgaszervezési régiókban 2010. december 31-ig érvényes.

(4) A vizsgaszervezés alapjául szolgáló tervezési statisztikai régiók felsorolását a *4. melléklet* tartalmazza.

2. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba, és ezzel egyidejűleg hatályát veszti a belügyminiszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló szakmai vizsga szervezésére feljogosított intézményekről szóló 19/2006. (IV. 12.) BM rendelet 2. mellékletének Biztonságszervező I. (OKJ 54 8919 01), Biztonságszervező II. (OKJ 54 8919 10), Határrendész (OKJ 52 8912 01), Határrendész szervező (tiszt) (OKJ 71 8912 02), Katasztrófa- és tűzvédelmi szervező (tiszt) (OKJ 71 8915 02), Kutyavezető (OKJ 31 8912 01), Magánnyomozó (OKJ 52 8919 01), Nyilvántartási és okmányügyintéző (OKJ 52 3452 04), Rendőr (OKJ 52 8912 01), Rendőrszervező (tiszt) (OKJ 71 8912 01), Személy- és vagyonőr (OKJ 33 8919 01), Településfejlesztési szakelődő (OKJ 52 5812 01), Közterületfelügyelő (OKJ 52 8919 04) szakképzésekre vonatkozó sora.

(2) 2011. január 1-jén hatályát veszti az 1. § (2) bekezdésében a „– (3) bekezdésben foglalt kivétellel –” szövegrész, az 1. § (3) bekezdése, valamint a 3. melléklet.

(3) 2011. január 2-án hatályát veszti a (2) és (3) bekezdés.

1. melléklet a 26/2008. (XI. 20.) IRM rendelethez

**Az igazságügyi és rendészeti miniszter hatáskörébe tartozó
szakképesítések felsorolása**

Sorszám	OKJ szám	Szakképesítés	Megjegyzés
1.	54 861 01 0000 00 00	Biztonságszervező I.	Szakképesítés
2.	54 861 01 0100 33 01	Biztonságszervező II.	Részszzakképesítés
3.	61 861 01	Rendészeti szervező	Szakképesítés
4.	61 861 01 0010 61 01	Határrendész szervező	Szakképesítés-elágazás
5.	61 861 01 0010 61 02	Katasztrófavédelmi- polgári védelmi szervező	Szakképesítés-elágazás
6.	61 861 01 0010 60 03	Rendőrszervező	Szakképesítés-elágazás
7.	61 861 01 0010 61 04	Tűzoltószervező	Szakképesítés-elágazás
8.	52 861 06	Rendőr	Szakképesítés
9.	52 861 06 0100 52 01	Kormányőr	Részszzakképesítés
10.	52 861 06 0100 52 02	Objektumőr-kísérő	Részszzakképesítés
11.	52 861 06 0100 52 01	Határrendészeti rendőr	Szakképesítés-elágazás
12.	52 861 06 0010 52 02	Közrendvédelmi rendőr	Szakképesítés-elágazás
13.	52 861 06 0001 52 01	Kutyavezető rendőr	Szakképesítés-ráépülés
14.	52 861 04 0000 00 00	Magánnyomozó	Szakképesítés
15.	52 345 01	Hatósági és közigazgatási ügyintéző	Szakképesítés

Sorszám	OKJ szám	Szakképesítés	Megjegyzés
16.	52 345 01 0010 52 01	Migrációs ügyintéző II.	Szakképesítés-elágazás
17.	52 345 01 0010 52 02	Nyilvántartási és okmányügyintéző	Szakképesítés-elágazás
18.	52 345 01 0001 61 01	Migrációs ügyintéző I.	Szakképesítés-ráépülés
19.	31 861 01 1000 00 00	Biztonsági őr	Szakképesítés
20.	31 861 01 0100 31 01	Testőr	Részszerakképesítés
21.	31 861 01 0100 31 02	Vagyonőr	Részszerakképesítés
22.	31 861 01 0001 31 01	Bankőr	Szakképesítés-ráépülés
23.	31 861 01 0001 31 02	Fegyveres biztonsági őr	Szakképesítés-ráépülés
24.	31 861 01 0001 31 03	Kutyás őr	Szakképesítés-ráépülés
25.	31 861 01 0001 31 04	Kutyavezető biztonsági őr	Szakképesítés-ráépülés
26.	31 861 01 0001 31 05	Pénzszállító	Szakképesítés-ráépülés
27.	31 861 01 0001 31 06	Rendezvénybiztosító	Szakképesítés-ráépülés
28.	31 861 03 0000 00 00	Parkolóőr	Szakképesítés
29.	31 861 03 0100 31 01	Díjbeszedő leolvasó	Részszerakképesítés
30.	31 861 02 1000 00 00	Biztonságtechnikai szerelő, kezelő	Szakképesítés
31.	31 861 02 0100 21 01	Biztonságtechnika-kezelő	Részszerakképesítés
32.	31 861 02 0100 31 01	Elektronikus vagyonvédelmi rendszerszerelő	Részszerakképesítés
33.	31 861 02 0100 31 02	Mechanikus vagyonvédelmi rendszerszerelő	Részszerakképesítés
34.	52 861 03 0000 00 00	Közterület-felügyelő	Szakképesítés
35.	52 861 01 0000 00 00	Büntetés-végrehajtási felügyelő I.	Szakképesítés
36.	52 861 01 0100 31 01	Büntetés-végrehajtási felügyelő II.	Részszerakképesítés
37.	52 861 01 0001 52 01	Büntetés-végrehajtási főfelügyelő	Szakképesítés-ráépülés

2. melléklet a 26/2008. (XI. 20.) IRM rendelethez

Az igazságügyi és rendészeti miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló szakmai vizsga szervezésére feljogosított intézmények és jogosultságuk

Sorszám	Intézmény megnevezése és címe	A vizsgaszervezés régiói	Jogosultság (az 1. mellékletben meghatározott szakképesítés sorszáma szerint)
1.	Adyligeti Rendészeti Szakközépiskola 2094 Nagykovácsi, Nagykovácsi út 3., 1286 Budapest, Pf. 9	ÉM, ÉA, DA, KM, KD, NYD, DD	Valamennyi szakképesítés a 34/2003. (XII. 21.) OM r. 2. § (2) bek. alapján, kivéve 3., 5., 7., 8., 15., 35., 36., 37.
2.	Békéscsabai Regionális Képző Központ 5601 Békéscsaba, Kétegyházi út 1., Pf. 29	DA	1., 2., 19., 20., 21., 22., 26., 27.
3.	Katasztrófavédelmi Oktatási Központ 1033 Budapest, Laktanya u. 33.	ÉM, ÉA, DA, KM, KD, NYD, DD	5., 7.
4.	Budapesti Munkaerőpiaci Intervenciók Központ 1097 Budapest, Gyáli u. 33–35.	KM	1., 2., 14., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 26., 27.
5.	Debreceni Regionális Képző Központ 4034 Debrecen, Vámospércsi út 84., 4001 Debrecen, Pf. 200	ÉM, ÉA, DA, KM	1., 2., 4., 6., 14., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33.
6.	Észak-magyarországi Regionális Képző Köz- pont (ÉRAK) 3518 Miskolc, Erenyő u. 1., 3510 Miskolc, Pf. 560	ÉM	16., 17., 18.

Sorszám	Intézmény megnevezése és címe	A vizsgaszervezés régiói	Jogosultság (az 1. mellékletben meghatározott szakképesítés sorszáma szerint)
7.	Harruckern János Közoktatási Intézmény 5700 Gyula, Szt. István u. 38.	DA	1., 2., 14., 19., 20., 21., 22., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33.
8.	Kecskeméti Regionális Képző Központ 6000 Kecskemét, Szolnoki út 20.	DA, KM	1., 2., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33.
9.	Körmendi Rendészeti Szakközépiskola 9900 Körmend, Alkotmány út 5., Pf. 98	ÉM, ÉA, DA, KM, KD, NYD, DD	Valamennyi szakképesítés a 34/2003. (XII. 21.) OM r. 2. § (2) bek. alapján, kivéve 3., 5., 7., 8., 15., 35., 36., 37.
10.	Miskolci Rendészeti Szakközépiskola 3501 Miskolc, Szentpéteri kapu 78., Pf. 82	ÉM, ÉA, DA, KM, KD, NYD, DD	Valamennyi szakképesítés a 34/2003. (XII. 21.) OM r. 2. § (2) bek. alapján, kivéve 3., 5., 7., 8., 15., 35., 36., 37.
11.	Nyíregyházi Regionális Képző Központ 4400 Nyíregyháza, Széchenyi I. u. 13.	ÉM, ÉA	1., 2., 14., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34.
12.	OK-TAT-60 Kft. 3000 Hatvan, Tanács út 9.	ÉM, ÉA, DA, KM, KD, NYD, DD	1., 2., 14., 19., 20., 21., 22., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33.
13.	Országos Rendőr-főkapitányság Oktatási Igazgatóság 2120 Dunakeszi, Pf. 155 1097 Budapest, Vágóhíd u. 11–13., 1903 Budapest, Pf. 314 (RSZKK)	ÉM, ÉA, DA, KM, KD, NYD, DD	1., 2., 13., 14., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 34.
14.	Pécsi Regionális Képző Központ 7634 Pécs, Bázis út 10., 7614 Pécs, Pf. 90	ÉM, ÉA, DA, KM, KD, NYD, DD	19., 20., 21., 22., 26., 27.
15.	Pinkerton-V Ügynöki és Szolgáltató Kft. Pinkerton Tanodája 4400 Nyíregyháza, Szarvas u. 5–7.	ÉA	14., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27.
16.	Rendőrtiszt Főiskola 1121 Budapest, Farkasvölgyi út 12.	ÉM, ÉA, DA, KM, KD, NYD, DD	Valamennyi szakképesítés a 34/2003. (XII. 21.) OM r. 2. § (2) bek. alapján, kivéve 3., 5., 7., 8., 15., 35., 36., 37.
17.	Róbert Károly Főiskola Felnőttképzési Központ 3200 Gyöngyös, Mátrai u. 36.	ÉM	16., 17., 18.
18.	Szegedi Rendészeti Szakközépiskola 6728 Szeged, Bajai út 14., Pf. 495	ÉM, ÉA, DA, KM, KD, NYD, DD	Valamennyi szakképesítés a 34/2003. (XII. 21.) OM r. 2. § (2) bek. alapján, kivéve 3., 5., 7., 8., 15., 35., 36., 37.
19.	Székesfehérvári Regionális Képző Központ 8002 Székesfehérvár, Seregélyesi út 123., Pf. 8	KD	19., 20., 21., 22., 26., 27.
20.	Szombathelyi Regionális Képző Központ Szombathely, Akacs M. u. 1–3. (REMEK) 9701 Szombathely, Pf. 190	ÉM, ÉA, DA, KM, KD, NYD, DD	1., 2., 14., 19., 20., 21., 22., 26., 27., 28., 29.
21.	Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központja 1108 Budapest, Újhegyi út 9–11.	ÉM, ÉA, DA, KM, KD, NYD, DD	A 34/2003. (XII. 21.) OM r. 2. § (2) bek. alapján 35., 36., 37.

3. melléklet a 26/2008. (XI. 20.) IRM rendelethez

A 2005. december 13-án elbírált pályázatok alapján lefolytatott közterület-felügyelő szakmai vizsga szervezésére szóló jogosultság (52 861 03 0000 00 00 OKJ szám szerint)

Intézmény megnevezése	Régió
Észak-magyarországi Regionális Képző Központ (ÉRÁK), 3518 Miskolc, Erenyő u. 1., 3510 Miskolc, Pf. 560	ÉM
OTKER NODUS Kiadó Kft., 8200 Veszprém, Bartók Béla u. 12.	KM, DD
OK-TAT-60 Kft., 3000 Hatvan, Tanács út 9.	ÉM, ÉA, DA, KM, NYD, KD, DD
Pécsi Regionális Képző Központ, 7634 Pécs, Bázis út 10., 7614 Pécs, Pf. 90	DD
Szombathelyi Regionális Képző Központ, Szombathely, Akacs M. u. 1–3. (REMEK) 9701 Szombathely, Pf. 190	ÉM, ÉA, DA, KM, NYD, KD, DD
Veszprémi Egyetem Tanácsadó Továbbképző és Távoktatási Intézet, 8201 Veszprém, Pf. 158	KD, NYD
Debreceni Regionális Képző Központ, 4034 Debrecen, Vámospércsi út 3., 4001 Debrecen, Pf. 200	ÉM, ÉA, KM

4. melléklet a 26/2008. (XI. 20.) IRM rendelethez**Tervezési statisztikai régiók**

ÉM: Észak-magyarországi
ÉA: Észak-alföldi
DA: Dél-alföldi
KM: Közép-magyarországi
KD: Közép-dunántúli
NYD: Nyugat-dunántúli
DD: Dél-dunántúli

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság
131/2008. (XI. 3.) AB
határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítása, valamint jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálata iránt benyújtott indítványok alapján meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a közigazgatási hivatalokról szóló 177/2008. (VII. 1.) Korm. rendelet alkotmányellenes, ezért azt 2008. december 31-ei hatállyal megsemmisíti.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az Alkotmány 44/C. §-át sértő alkotmányellenes helyzet jött létre azáltal, hogy az Országgyűlés a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényben nem szabályozta a helyi önkormányzatok felett törvényességi ellenőrzést gyakorló közigazgatási hivatalok jogállását.

Ezért felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotási kötelezettségének 2008. december 31-éig tegyen eleget.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az Alkotmánybírósághoz három indítvány érkezett, amelyben az indítványozók a közigazgatási hivatalokról szóló 177/2008. (VII. 1.) Korm. rendelet alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezték. Tekintettel arra, hogy az indítványozók ugyanazon alkotmányossági érvek alapján ugyanazon jogszabály alkotmányossági vizsgálatát kérik, az Alkotmánybíróság az indítványokat az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü határozat (a továbbiakban: Ügyrend, ABH 2003, 2065.) 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

A kormányzati szervezetátalakítással összefüggő törvénymódosításokról szóló 2006. évi CIX. törvény (a továbbiakban: Kszt.) 7. § (1) bekezdés d) pontja a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) rendelkezéseiben a megyei, főváro-

si közigazgatási hivatal megnevezést közigazgatási hivatalra módosította. Ezt követően a Kormány elfogadta a közigazgatási hivatalokról szóló 297/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: Kormr1.), amelyben a megyei, fővárosi közigazgatási hivatalok helyébe regionális közigazgatási hivatalokat hozott létre. Az Alkotmánybíróság 90/2007. (XI. 14.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) megállapította, hogy az Ötv. 98. § (1) bekezdésének első mondata, valamint a Kormr1. alkotmányellenes, ezért azokat 2008. június 30-i hatállyal megsemmisítette. (ABH 2007, 750.)

A Kormány ezt követően az Ötv. módosítása nélkül és a Kormr1.-gyel megegyező tartalommal, lényeges változtatások nélkül fogadta el a közigazgatási hivatalokról szóló 177/2008. (VII. 1.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: Kormr2.), amelyet a Magyar Közlöny 2008. évi 97. számában, július 1-jén hirdettek ki, és azon a napon lépett hatályba.

Az indítványozók az Abh.-ban foglaltakra hivatkozással, elsősorban azzal érvelnek, hogy mivel a törvényhozó 2008. június 30-ig nem szüntette meg az Abh.-ban megállapított alkotmányellenes helyzetet, változatlanul nincs alkotmányos törvényi alapja a közigazgatási hivatalok államszervezetben elfoglalt helye megváltoztatásának. Alkotmányos törvényi alapok hiányában a Kormr2.-ben foglalt szabályozás sérti az Alkotmány 44/C. §-át, valamint az Alkotmány 2. § (1) bekezdését is.

Egyik indítványozó hivatkozik még arra is, hogy a Kormr2. elfogadása az Alkotmány 35. § (2) bekezdésébe ütközik, továbbá csorbítja az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (2) bekezdésében biztosított jogkörét. Ez az indítványozó a Kormr2. kihirdetésére visszaható hatályú megsemmisítését kéri, egy másik indítványozó a Kormr2. megsemmisítése mellett, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását is kezdeményezi.

II.

Az Alkotmánybíróság határozatát a következő jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg:

1. Az Alkotmánynak a határozat meghozatala során figyelembe vett rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„34. § (1) A Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolását külön törvény tartalmazza.

(2) Törvény minisztérium, miniszter vagy közigazgatási szerv megjelölésére vonatkozó rendelkezését a jelenlévő országgyűlési képviselők több mint felének szavazatával elfogadott törvény módosíthatja.”

„35. § (1) A Kormány

(...)

b) biztosítja a törvények végrehajtását;

(...)

d) biztosítja a helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzését;

(...)

(2) A Kormány a maga feladatkörében rendeleteket bocsát ki, és határozatokat hoz. Ezeket a miniszterelnök írja alá. A Kormány rendelete és határozata törvénnyel nem lehet ellentétes. A Kormány rendeleteit a hivatalos lapban ki kell hirdetni.”

„44/C. § A helyi önkormányzatokról szóló törvény elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges. Ugyanilyen szavazataránnyal elfogadott törvényben korlátozhatók az önkormányzatok alapjai.”

2. Az Ötv.-nek a Kormr2. preambuluma által hivatkozott rendelkezése:

„17. § (...)

(2) A képviselő-testület ülésének a jegyzőkönyvét a polgármester és a jegyző írja alá. A jegyzőkönyvet az ülést követő tizenöt napon belül a jegyző köteles megküldeni a Kormány által rendeletben kijelölt szervnek (közigazgatási hivatal).”

III.

Az indítványok megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban rámutatott arra, hogy a Kormány az Alkotmány rendelkezéseivel ellentétesen járt el, amikor alkotmányos törvényi alapok hiányában döntött a Kormr1.-ben a közigazgatási hivatalok regionális szervezetekké alakításáról.

Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban kifejtette, hogy ha az Alkotmánynak valamely alkotmányos szerv szabályozására vonatkozó rendelkezése alapján (pl. rendőrség), vagy valamely 2/3-os szabályozást igénylő alapvető jog gyakorlásának garanciájaként 2/3-os többséggel elfogadott törvény intézményesíti (létesíti) az államigazgatási szervet, az államigazgatási szerv létrehozására, intézményesítésére vonatkozó szabályok módosítása nem tartozik az Alkotmány 34. § (2) bekezdésébe foglalt felhatalmazás keretei közé. Az a szabályozás, amely megváltoztatja az államigazgatási szerv 2/3-os törvényben szabályozott államszervezetben elfoglalt helyét, rendeltetését, jogállását, szervezeti kereteit – mivel a szabályozás az Alkotmány valamely 2/3-os többséget előíró rendelkezésének érvényesítését szolgálja –, a minősített többséggel elfogadott törvényi szabályozás lényegi elemének megváltoztatását eredményezi, ezért 2/3-os többséggel elfogadott törvényi szabályozást igényel. (ABH 2007, 750, 769.)

A közigazgatási hivatalokra vonatkozó szabályozás törvényi elemzése alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a közigazgatási hivatalokat az Ötv. létesítette, intézményesítette. Az Abh. rámutatott arra is:

„A 2/3-os törvényben történő szabályozás igénye az Alkotmány 44/C. §-ának azon a rendelkezésén alapul, mely szerint a helyi önkormányzatokról szóló törvény elfogadá-

sához és az önkormányzatok alapjogainak korlátozásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

A helyi önkormányzatok feletti törvényességi ellenőrzés az önkormányzati alapjogok szabad gyakorlása korlátozásának lehetőségét is magában rejt, ezért a törvényességi ellenőrzés gyakorlására jogosult szerv hatáskörét 2/3-os törvény kell, hogy szabályozza. A 2/3-os törvényben szabályozott önkormányzati alapjogok védelmének szervezeti garanciájaként, az Ötv. hozta létre a törvényességi ellenőrzés gyakorlására jogosult szervet magát is. Az Ötv. 98. § (1) bekezdése intézményesítette a közigazgatási hivatalokat és határozta meg az államszervezetben elfoglalt helyüket. Az Ötv.-nek ez a szabálya fővárosi, megyei szervként iktatta be a közigazgatási hivatalt az államszervezetbe, azaz a 2/3-os törvényben megnyilvánuló politikai konszenzus kiterjedt arra is, hogy a helyi önkormányzatok felett fővárosi, megyei szinten működő államigazgatási szerv gyakorolja a törvényességi ellenőrzést. Ezért az Ötv. szabályozási koncepciójának lényeges elemét érintette az a módosítás, amely a fővárosi, megyei jelző hatályon kívül helyezésével lehetőséget adott a közigazgatási hivatalok államszervezetben elfoglalt helyének megváltoztatására. Ezért ezzel a módosítással a törvényhozó túllépte az Alkotmány 34. § (2) bekezdésében szabályozott felhatalmazása kereteit. Így megállapítható, hogy az Ötv. 98. § (1) bekezdésének a Kszt. 7. § (1) bekezdés d) pontja által módosított szövegét a törvényhozási eljárásnak az Alkotmány 44/C. §-ában szabályozott szabályainak megsértésével fogadta el az Országgyűlés. Ezért az Ötv. 98. § (1) bekezdésének első mondata alkotmányellenes.

Mivel a regionális közigazgatási hivatalok létrehozása, illetőleg létrehozásuk törvényi alapjainak megteremtése 2/3-os többséggel elfogadott törvényi szabályozást igényelt volna, az alkotmányos törvényi alapok hiánya a Korm.r.-t is alkotmányellenessé teszi.” (ABH 2007, 750, 773–774.)

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az Ötv. 98. § (1) bekezdésének első mondatát és a Kormr1.-et 2008. június 30-i hatállyal megsemmisítette.

A pro futuro megsemmisítés indokát az Alkotmánybíróság abban jelölte meg, hogy kellő időt kívánt biztosítani a jogalkotónak ahhoz, hogy az alkotmányellenes helyzet megszüntetéséhez szükséges jogalkotói feladatának eleget tudjon tenni, az Ötv. módosításával megteremtse a közigazgatási hivatalok működésének alkotmányos törvényi alapjait.

2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abh. által alkotmányellenesnek ítélt helyzet a mai napig fennáll. Az Országgyűlés nem alkotott új, alkotmányos szabályt az Ötv. 98. § (1) bekezdésének megsemmisített első mondata helyett. A Kormány pedig az Abh.-ban foglalt határidő lejárta után egy nappal – alapvetően változatlan tartalommal – a Kormr2.-vel ismét hatályba léptette az Alkotmánybíróság által megsemmisített kormányrendeletet.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. § (1) bekezdése alapján, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta, és ezzel alkotmányellenességet idézett elő, az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapít meg, és a mulasztást elkövető szervet – határidő megjelölésével – feladatának teljesítésére hívja fel.

A regionális közigazgatási hivatalok létrehozásához az Abh.-ban az Alkotmány 44/C. §-ának értelmezése alapján kifejtett érveknek megfelelően az Ötv. 98. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés 2/3-os többséggel elfogadott módosítására lett volna szükség. Az Országgyűlés azzal, hogy – az Abh.-ban meghatározott határidőn belül – nem módosította az Ötv.-t, nem szabályozta újra a közigazgatási hivatalok államszervezetben elfoglalt helyét, elmulasztotta az Alkotmány 44/C. §-ából következő jogalkotási kötelezettségét. Az a tény, hogy az Abh.-ban a jogalkotási kötelezettség teljesítésére megállapított határidő eltelt, és az Abh. által megsemmisített rendelkezés hatályát veszítette, nem eredményezte azt, hogy az Abh. által megállapított alkotmányellenes helyzet, és ezzel együtt az Országgyűlés jogalkotási kötelezettsége megszűnt.

Az Alkotmánybíróság 1/1999. (II. 24.) AB határozatának rendelkező részében alkotmányos követelményként fogalmazta meg, hogy „(...) valamely, az Alkotmány által meghatározott törvény elfogadásához megkívánt minősített többség nem egyszerűen a törvényalkotási eljárás formai előírása, hanem olyan alkotmányos garancia, amelynek lényeges tartalma az országgyűlési képviselők közötti széles körű egyetértés. A minősített többség követelménye nemcsak az adott alkotmányi rendelkezés közvetlen végrehajtásaként kiadott törvény megalkotására vonatkozik, hanem e törvény módosítására (rendelkezéseinek megváltoztatására, kiegészítésére) és hatályon kívül helyezésére is. Az Alkotmány rendelkezése alapján minősített többséggel elfogadott törvényt egyszerű többséggel elfogadott törvénnyel nem lehet módosítani, vagy hatályon kívül helyezni.” (ABH 1999, 25.)

Az Abh.-ban ezt az alkotmányos követelményt értelmezte az Alkotmánybíróság az Alkotmány 34. § (2) bekezdésében szabályozott, – az 1/1999. (II. 24.) AB határozatot követően elfogadott – felhatalmazással összefüggésben, és megállapította, hogy a közigazgatási hivatalok Ötv.-ben szabályozott jogállásának megváltoztatásához 2/3-os minősített többséggel elfogadott törvény megalkotására van szükség.

Az Abtv. 27. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság határozata és a benne foglalt alkotmányértelmezés mindenkire, így az Országgyűlésre és a Kormányra nézve is kötelező.

Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alkotmány 44/C. §-át sértő alkotmányellenes helyzet jött létre azáltal, hogy az Országgyűlés a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényben nem szabályozta a helyi önkormányzatok felett

törvényességi ellenőrzést gyakorló közigazgatási hivatalok jogállását, és felhívta az Országgyűlést, hogy 2008. december 31-ig jogalkotási kötelezettségének tegyen eleget.

Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy – mivel a közigazgatási hivatalok államszervezetben elfoglalt helyének szabályozása az önkormányzati alapjogok szervezeti garanciáját jelenti – az alkotmányos helyzet helyreállítása akkor is csak az Ötv. módosításával lehetséges, ha a törvényhozó a megyei, fővárosi közigazgatási hivatalok visszaállítása mellett dönt.

3. Az Alkotmánybíróság az Abh. rendelkező részének 2. pontjában megsemmisítette a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvénynek a Kszt. által beiktatott 13/A. §-át is, amely felhatalmazást adott a Kormánynak arra, hogy a közigazgatási hivatalt rendeletben kijelölje. Az indokolásban rámutatott arra, hogy a közigazgatási hivatalokra vonatkozó szabályozás alkotmányellenessége alapvetően abban áll, hogy a Kszt. által végrehajtott törvénymódosítások következtében a közigazgatási hivatalok államszervezetben elfoglalt helyének szabályozása 2/3-os többséget igénylő törvényhozási tárgyból kormányrendeleti szabályozási tárggyá vált, így a Kormány anélkül változtatta meg a közigazgatási hivatalok jogállását, hogy ennek 2/3-os törvényi szabályozást igénylő törvényi alapjait az Országgyűlés az Alkotmányban foglalt eljárási szabályok betartásával, elfogadta volna. (ABH 2007, 750, 776.)

A Kormány a Kormr2. megalkotásával, azzal, hogy alkotmányos törvényi alapok nélkül kormányrendeletben hozta létre, intézményesítette a közigazgatási hivatalokat, olyan szabályozási körben rendelkezett, amelyet az Országgyűlésnek kellett volna 2/3-os törvényben szabályoznia, elvonta az Országgyűlés hatáskörét.

A Kormr2. bevezetője megjelöli azokat az alkotmányi és törvényi rendelkezéseket, amelyekre a Kormány a szabályozási jogkörét alapította. Az Alkotmány 35. § (2) bekezdésében szabályozott jogalkotó hatásköre csak abban az esetben jogosítja fel a Kormányt arra, hogy feladatkörében eredeti jogalkotó hatáskörét gyakorolva rendeletet alkosson, ha a szabályozás tárgya nem minősül törvényhozási tárgynak. A közigazgatási hivatalok intézményesítése, az államszervezetben elfoglalt helyük szabályozása pedig az Alkotmánybíróság által az Abh.-ban kifejtett álláspont szerint az Alkotmány 44/C. §-a alapján minősített többséget igénylő törvényhozási tárgynak tekintendő. Nem alapozza meg a Kormány rendeletalkotási jogkörét a közigazgatási hivatalok jogállásának szabályozására az Ötv. hivatkozott 17. § (2) bekezdése sem. Az a szabály a helyi önkormányzat jegyzője számára eljárási kötelezettséget állapít meg, a képviselő-testület üléséről készült jegyzőkönyvet felterjesztésének kötelezettségét. A rendelkezésbe foglalt felhatalmazás csak ezzel összefüggésben értelmezhető, azaz annak a szervnek a kijelölésére hatalmazza fel a Kormányt, ahová a jegyzőnek meg kell küldenie a jegyzőkönyvet. Így az Ötv. hivatkozott szabálya a

felhatalmazás terjedelme alapján nem tekinthető a közigazgatási hivatal létrehozására, jogállásának szabályozására adott törvényi felhatalmazásnak.

Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította azt is, hogy az az alkotmányellenes helyzet, amelyet a törvényhozói mulasztás és a közigazgatási hivatal jogállásának alkotmányos törvényi alapok nélküli kormányrendeleti szintű szabályozása eredményezett, sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiságból következő jogbiztonság követelményét is. Az Abh.-ban foglaltak alapján nyilvánvalóan alkotmányellenes szabályozás lehetőséget adott a közigazgatási hivatalok legitimitásának és döntéseik jogalapjának, alkotmányosságának vitására.

Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a jogállamban bármely politikai törekvés csak az Alkotmány keretei között valósítható meg. A jogállamiság elvével összeegyeztethetetlen az, ha a kormányzat az Alkotmány garanciális rendelkezéseinek kiürítésével, azok tudatos félre tételével valósítja meg a közigazgatási szervezeti rendszer reformjára irányuló törekvéseit.

Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kormr2. alkotmányellenes, ezért azt 2008. december 31-ei hatállyal megsemmisítette.

Az Abtv. 43. § (1) bekezdése szerint: „Azt a jogszabályt vagy az állami irányítás egyéb jogi eszközét, amelyet az Alkotmánybíróság a határozatában megsemmisít, az erről szóló határozatnak a hivatalos lapban való közzététele napjától nem lehet alkalmazni.” A megsemmisítés időpontját tekintve az Abtv. 43. § (4) bekezdése kivételt enged, amennyiben kimondja, hogy az Alkotmánybíróság a 43. § (1) bekezdésében meghatározott időponttól eltérően is meghatározhatja az alkotmányellenes jogszabály hatályon kívül helyezését, ha ezt a jogbiztonság, vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja. A Kormr2. kihirdetésére visszaható, illetőleg *ex nunc* hatályú megsemmisítése a jogbiztonságot súlyosan veszélyeztető és a polgárok széles körének alapvető jogait sértő jogi helyzetet teremtene. A közigazgatási hivatalok széles körű hatósági jogkörrel rendelkeznek, elsőfokú hatósági jogkörben járnak el (építési hatósági ügyek, korlátozási kártalanítás, kisajátítás stb.), és általános jogorvoslati fórumok azokban az ügyekben, amelyekben a helyi önkormányzatok jegyzői, polgármesterei, hivatalának ügyintézői jártak el első fokon. Az *ex tunc* hatályú megsemmisítés a Kormr2. által létrehozott közigazgatási hivatalok működésének jogalapját szüntetné meg, megkérdőjelezhetővé tenné a közigazgatási hivatalok által 2008. július 1-jét követően hozott határozatok érvényességét. Mind az *ex tunc*, mind az *ex nunc* hatályú megsemmisítés következtében a feladatok ellátására, illetőleg a hatáskörök gyakorlására jogosult szerv hiányában – az új jogszabályok megalkotásáig – alapvető, törvényben meghatározott feladatok maradnának ellátatlanul, illetőleg az ügyfelek széles körét

érintő hatósági ügyekben sérülne az ügyfelek jogorvoslat-hoz való joga. Ezért az Alkotmánybíróság jelen ügyben úgy ítélte meg, hogy a jogbiztonság követelménye a vizsgált rendelkezés jövőre nézve történő megsemmisítését teszi indokolttá.

A megsemmisítés időpontjának meghatározása során az Alkotmánybíróság időt kívánt biztosítani a jogalkotónak ahhoz, hogy az alkotmányellenes helyzet megszüntetéséhez szükséges jogalkotói feladatának eleget tegyen, ezért a megsemmisítés időpontját 2008. december 31-ikében határozta meg.

A határozatnak a Magyar Közlönyben történő közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Alkotmánybírósági ügyszám: 812/B/2008.

**Az Alkotmánybíróság
132/2008. (XI. 6.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány, valamint – részben hivatalból eljárva – mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítása tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 16. § (1) bekezdése alkotmányellenes, ezért azt 2009. június 30. napjával megsemmisíti.

2. Az Alkotmánybíróság – hivatalból – megállapítja: az Országgyűlés az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében az alapvető jogok korlátozására előírt törvényi szabályozási szint sérelmét okozó, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet idézett elő azáltal, hogy nem rendelkezett a büntetés-végrehajtási szervezet által végrehajtott előzetes letartóztatás, valamint elzárás során alkalmazható motozás szabályairól.

Az Országgyűlés jogalkotói feladatának 2009. június 30. napjáig köteles eleget tenni.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az indítványozó a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet (a továbbiakban: R.) 16. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt fordult az Alkotmánybírósághoz. A sérelmezett jogszabály előírja, hogy a rendőrségi fogdába befogadásakor a fogvatartott személyt „szükség esetén” motozásnak lehet alávetni, ami „indokolt esetben” kiterjedhet a testüregre orvos általi átvizsgálására is.

Az indítványozó sérelmezte, hogy az R. semmilyen szempontot nem jelöl meg a tekintetben, hogy a hatóság milyen esetben vesse alá a fogvatartottat motozásnak, illetve mikor indokolt a testüregre vizsgálata is. Ennek következtében a szabályozás túlságosan tág mérlegelési lehetőséget biztosít, ami önkényes jogalkalmazást tesz lehetővé. Álláspontja szerint az emberi méltóságot súlyosan sértő beavatkozásra csak jogszabály által konkrétan megjelölt esetekben, szigorú és egyértelmű eljárásjogi garanciák mellett kerülhetne sor. Mivel ezeknek a követelményeknek a szabályozás nem felel meg, sérti „az Alkotmány 2. §-a által védett jogállamiság elvét”, a jogbiztonságot, továbbá az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében biztosított, az emberi méltósághoz való jogot.

Az indítványozó a szabályozás szintjét is kifogásolta. Álláspontja szerint az R. az állampolgári jogokat alapvetően érintő kérdést szabályoz, így ellentétes a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. § c) pontjával, aminek következtében sérti az Alkotmány 37. § (3) bekezdését. Ennek kiküszöbölésére indítványozta a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását és az Országgyűlés felhívását „a megfelelő szintű és tartalmú” jogszabály megalkotására.

2. Az Alkotmánybíróság beszerezte a belügyminiszter véleményét.

II.

Az indítvánnyal érintett jogszabályi rendelkezések:

1. Az Alkotmány rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„8. § (2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.”

„37. § (3) A Kormány tagjai törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján feladatkörükben eljárva rendeletet adnak ki, amelyek törvénnyel és kormányrendelettel nem lehetnek ellentétesek. A rendeleteket a hivatalos lapban ki kell hirdetni.”

„54. § (1) A Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani.”

2. A Jat. rendelkezése:

„2. § Az Országgyűlés törvényben állapítja meg (...)

c) az állampolgárok alapvető jogait és kötelességeit, ezek feltételeit és korlátait, valamint érvényre juttatásuk eljárási szabályait.”

3. Az R. rendelkezése:

„16. § (1) Befogadásakor a fogvatartott ruházatát át kell vizsgálni, szükség esetén motozásnak vethető alá. A motozás elvégzésével azonos nemű személyt kell megbízni. A motozás indokolt esetben kiterjedhet a testüregre orvos általi átvizsgálására is. A vizsgálatok során más fogvatartott, a motozásnál a fogvatartottal ellentétes nemű személy sem lehet jelen.”

III.

Az indítványozó az „örizetbe vétel esetére” a befogadásakor alkalmazható motozás, illetve ezen belül a testüregre lehetséges vizsgálata tekintetében állította az R. alkotmányellenességét, illetve indítványozta a törvényalkotói mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását. Az indítvány elbírálása ennél szélesebb körben igényelte a motozással kapcsolatos szabályozás áttekintését.

Törvény a személy – testüregének átvizsgálására is kiterjedő – motozását büntetőeljárási kényszerintézkedésként és büntetés-végrehajtási biztonsági intézkedésként teszi lehetővé. A szabálysértési eljárásban a motozás csupán a ruházat átvizsgálására szorítkozhat. A személyi szabadságában rendőri intézkedéssel korlátozott személy esetében törvény szintén csak a ruházat átvizsgálására ad felhatalmazást.

1. A motozás mint büntetőeljárási kényszerintézkedés szabályait és feltételeit a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) rögzíti. A motozás bizonyítási eszköz vagy elkobozható, illetőleg vagyoneklobzás alá eső dolog megtalálása céljából a terhelt és az olyan személy ruházatának és testének átvizsgálása, akiről megalapozottan feltehető, hogy bizonyítási eszközt vagy vagyoneklobzás alá eshet. Ha a motozás célja meghatározott dolog megtalálása, az érintettet előbb fel kell szólítani, hogy a keresett dolgot adja át, ha a felszólításra a keresett dolgot előadja, a motozástól el kell tekinteni. Az érintett testének átvizsgálását csak a megmotozottal azonos nemű végezheti, és a motozásnál csak ilyen személy lehet jelen. E rendelkezés nem vonatkozik a motozásnál közreműködő orvosra. [Be. 150. § (1), (3), (4) bekezdés]

A motozás rendeleti szintű szabályai pontosítják, hogy a testüreg átvizsgálását csak orvos végezheti [23/2003. (VI. 24.) BM–IM együttes rendelet 75. §].

2. A motozás e mellett a szabadságvesztés büntetés végrehajtása során alkalmazható biztonsági intézkedés is. A büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Bv.tvr.) a szabadságvesztésre ítélt jogai és kötelezettségei között ad felhatalmazást arra, hogy a büntetés-végrehajtás rendjét sértő cselekmény, illetőleg bűncselekmény megelőzése és megakadályozása érdekében az elítéltet megmotozzák [33. § (4) bekezdés].

A szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet (a továbbiakban: R2.) a személymotozást a fogvatartás rendjét és biztonságát sértő vagy veszélyeztető cselekmények megelőzését, illetve megszüntetését célzó, az elítélttel szemben alkalmazható biztonsági intézkedések között jelöli meg [45. § (1) bekezdés d) pont]. Az elítélt megmotozható, személyes használati tárgyai és teljes ruházata átvizsgálható. Az intézkedésnél technikai eszköz és szolgálati kutya is igénybe vehető. A személymotozás, illetve a ruházat átvizsgálása nem történhet szemérem sértő módon. A test üregeinek átvizsgálását csak orvos végezheti, a vizsgálaton az őrzést vagy felügyeletet ellátó személyen kívül más nem lehet jelen. [49. § (1) és (3) bekezdés]

A Bv.tvr. a büntetési-végrehajtási intézetben előzetes letartóztatást, illetve szabálysértés miatt elzárást töltő személyek esetében a biztonsági intézkedésként alkalmazható motozásra, ezen belül a testüreg átvizsgálására nem ad felhatalmazást. A Bv.tvr. ugyanis egyáltalán nem rendelkezik az elítéltekre, illetve az előzetes letartóztatást vagy elzárást töltőkre vonatkozó szabályozás viszonyáról. Csupán az R2. utal arra, hogy az előzetes letartóztatás végrehajtására a rendeletnek a szabadságvesztésre vonatkozó szabályait a rendelet III. Fejezetében foglalt eltérésekkel kell megfelelően alkalmazni (233. §). Mivel a sajátos szabályok között a biztonsági intézkedésekről nincs szó, az előzetesen letartóztatottak esetében az R2. 49. §-a alapján van mód a személymotozásra.

3. A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabs.tv.) a ruházat átvizsgálására ad lehetőséget olyan személy esetében, akiről alaposan feltehető, hogy tárgyi bizonyítási eszközt tart magánál, vagy ha az átvizsgálásra lefoglalás érdekében van szükség (79. §). A törvény tehát a szabálysértési eljárásban a személymotozást, illetve a testüreg vizsgálatát egyáltalán nem teszi lehetővé. Ugyanakkor a 167. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján kiadott, az elzárás, illetőleg a pénzbírságot helyettesítő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2000. (III. 29.) IM–BM együttes rendelet (a továbbiakban: R3.) a büntetés-végrehajtási intézetben, illetve a rendőrségi fogdában elzárást töltők esetében az R2.-re utalással lehetővé teszi a motozást [1. §, 16. § (1) bekezdés, 21. § (2) bekezdés].

4. A „fogvatartottak” fogalma szélesebb, mint az őrizetbe vett személyek köre.

Az R2. a fogvatartott kifejezést a szabadságvesztést és a büntetés-végrehajtási intézetben előzetes letartóztatást töltők közös megjelöléseként használja [1. § (3) bekezdés].

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) alkalmazásában fogvatartott: akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és a tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (őrizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett) személy [97. § (1) bekezdés h) pont].

Az R. alkalmazásában fogvatartott a bűnügyi, a szabálysértési és a közbiztonsági őrizetes, az előzetesen letartóztatott, valamint az elítélt és a szabálysértési elzárást töltő, amennyiben számára a fogvatartás helyüül rendőrségi fogdát jelöltek ki [1. § (1) bekezdés].

5. A szabályozás áttekintéséből egyértelmű, hogy a Be.-ben meghatározott motozás nem képezi törvényi alapját az őrizetbe vett, illetve előzetesen letartóztatott személy befogadásakor a rendőrségi fogdában alkalmazott motozásnak és testüreg-átvizsgálásnak.

A belügyminisztert (a hatályos szöveg szerint: a rendészetért felelős minisztert) a Bv.tvr.-nek az 1989. évi LVI. törvény 8. §-ával történt kiegészítése hatalmazta fel, hogy a bűnügyi őrizet és az előzetes letartóztatás rendőrségi fogdában való végrehajtásának szabályait – az igazságügy-miniszterrel (az igazságügyért felelős miniszterrel) és a legfőbb ügyésszel egyetértésben – meghatározza [Bv.tvr. 127. § (3) bekezdés]. Egyértelmű azonban, hogy a törvényerejű rendeletnek az elítéltek motozását meghatározó rendelkezései közvetlenül nem vonatkoztathatók még a rendőrségi fogdába került elítélt befogadásakor történő motozására sem.

Az R2. a szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásából a büntetés-végrehajtási szervezetre háruló részletes feladatokat határozza meg [1. § (1) bekezdés], hatálya nem terjed ki a rendőrségi fogdákra. Ugyanakkor az elzárást töltők biztonsági intézkedésként az R2.-ben meghatározott szabályok szerint motozhatók meg a rendőrségi fogdában is [R3. 21. § (2) bekezdés].

6. A rendőrségi fogdák rendjének megállapítására az Rtv. hatalmazta fel a minisztert [101. § (1) bekezdés c) pont]. A felhatalmazás alapján kiadott R.-ben a befogadásakor történő motozás, illetve a testüreg-átvizsgálás megjelölt feltételeinek („szükség esetén”, „indokolt esetben”) törvényi alapjait és/vagy korlátait tehát nem a Be.-ben, a Bv.tvr.-ben, illetve a Szabs.tv.-ben indokolt keresni, hanem az Rtv.-ben.

Az Rtv. a Rendőrség működésének általános elvei és szabályai között rögzíti az arányosság követelményét: a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes

céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár. (Rtv. 15. §)

A Rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja [Rtv. 17. § (1) bekezdés]. A Rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, illetve a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, továbbá az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja. [Rtv. 18. § (2)–(3) bekezdés]

A rendőri intézkedések között az Rtv. a ruházat átvizsgálására jogosít fel. Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja. A ruházat átvizsgálását – halaszthatatlan eset kivételével – az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szeméremsértő módon. (31. §) A törvény alkalmazásában a ruházat: az intézkedéssel érintett személy testén viselt, illetőleg az intézkedés helyszínén nála lévő, vagy a közvetlen felügyelete alatt, illetve rendelkezésére álló ruházat, csomag és tárgy [97. § (1) bekezdés b) pont].

IV.

Az Alkotmánybíróság a továbbiakban – a jelen ügyben indokolt körben – áttekintette az Alkotmánybíróság döntéseit, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 3. és 8. Cikkéhez kapcsolódó joggyakorlatot.

1. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az ember személyi integritásához való joga, amelynek része a testi integritáshoz való jog is, az Alkotmány 54. § (1) bekezdésén alapuló általános személyiségi jog alkotóeleme. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az ember személyi, testi integritását érintő jogi szabályozás alkotmányosságát az emberi méltósághoz való jog keretében vizsgálja.

Ennek alapja, hogy az Alkotmánybíróság az emberi méltósághoz való jogot az ún. általános személyiségi jog egyik megfogalmazásának tekinti. „Az általános személyiségi jog anyajog, azaz olyan szubszidiárius alapjog, amelyet mind az Alkotmánybíróság, mind a bíróságok minden esetben felhívhatnak az egyén autonómiájának vé-

delmére, ha az adott tényállásra a konkrét, nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható.” [8/1990. (IV. 23.) AB határozat, ABH 1990, 42, 45.]

Az Alkotmánybíróság több határozatban megerősítette, hogy az emberi méltósághoz való jog magában foglalja a magánszféra védelméhez fűződő jogot is. A magánszférához való jogot az Alkotmány konkrét, szubjektív alapjogként nem nevezi meg, de a magánélet szabadságához való jog kétségtávol az egyén autonómiájának védelmére szolgáló olyan alapjog, amely az ember veleszületett méltóságából ered, amelynek tehát az általános személyiségi jog – az emberi méltósághoz való jog – szubszidiárius alapjoga. [56/1994. (XI. 10.) AB határozat, ABH 1994, 312, 313.]

A magánszféra védelméről a 36/2005. (X. 5.) AB határozat kifejtette: a magánszféra lényegi fogalmi eleme, hogy az érintett akarata ellenére mások oda ne hatolhassanak be, illetőleg be se tekinthessenek. Ha a nem kívánt betekintés mégis megtörténik, akkor nemcsak önmagában a magánélethez való jog, hanem az emberi méltóság körébe tartozó egyéb jogosultsági elemek, mint pl. a testi-személyi integritáshoz való jog is sérülhet. (ABH 2005, 390, 400.)

Az Alkotmánybíróság az emberi méltósághoz való jogból levezetett részjogosultságok korlátozhatóságáról kialakított gyakorlatában abból indult ki, hogy az emberi méltósághoz való jog csupán az emberi státus meghatározójaként, csak az élettel együtt fennálló egységben abszolút és korlátozhatatlan. Ezért az olyan részjogosítványa, mint a személyi, testi integritásához való jog bármely más alapjoghoz hasonlóan korlátozható, de a korlátozás kizárólag az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés keretei között történhet meg. [75/1995. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1995, 376, 381.; 22/2003. (IV. 28.) AB határozat, ABH 2003, 235, 260.]

2. A személymótozással, a testüregek átvizsgálásával kapcsolatos hatósági cselekményeket az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) az Egyezmény 3. Cikke és 8. Cikke alapján vizsgálja.

Az Egyezménynek a kínzás tilalmáról szóló 3. Cikke kimondja: senkit sem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni. A magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogról szóló 8. Cikk 1. pontja szerint mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák. A 2. pont úgy rendelkezik, hogy e jog gyakorlásába hatóság csak a törvényben meghatározott, olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges.

A Bíróság gyakorlatában az ember fizikai integritását érintő hatósági beavatkozás, mint amilyen a levetköztetés-sel és a testüregek átvizsgálásával járó személymotozás, amennyiben annak módja embertelen, megalázó, az Egyezmény 3. Cikke megsértésének is minősülhet. [Wainwright kontra Egyesült Királyság ügyben 2006. szeptember 26-án kelt, és 2006. december 26-án véglegessé vált ítélet 41–42. §] A 3. Cikk hatálya alá nem vonható ilyen jellegű hatósági beavatkozást – még ha csekély fokú is – az Egyezmény 8. Cikke által védett, a magánélet tisztelgetben tartásához való jog alapján kell értékelni. [Juhnke kontra Törökország ügyben 2008. május 13-án kelt és 2008. augusztus 13-án véglegessé vált ítélet, 71. §]

Az Egyezmény 3. és 8. Cikke önmagában azonban nem tiltja a személymotozást. Az ember teste a magánélet legintimebb szférája [Y.F. kontra Törökország ügyben 2003. július 22-én kelt és október 22-én véglegessé vált ítélet 33. §]. A motozás természeténél fogva nagymértékben invazív és potenciálisan megalázó beavatkozás, ezért szabályozásakor és végrehajtásakor az emberi méltóságot szigorú előírásokkal kell védeni annak érdekében, hogy a hatóság cselekménye ne okozzon a szükségképpen velejárónál nagyobb sérelmet. [Wainwright kontra Egyesült Királyság ügyben 2006. szeptember 26-án kelt, és 2006. december 26-án véglegessé vált ítélet, 44. §, 48. §] A Bíróság elfogadja a személymotozás indokoltságát a börtön biztonságának, a bűncselekmény megelőzésének, mások egészsége megóvásának érdekében, azonban annak módja nem lehet olyan, hogy a Bíróság által kialakított mérce alapján a 3. Cikk tilalmába ütközzön. [Valašinas kontra Litvánia ügyben 2001. július 24-én kelt és október 24-én véglegessé vált ítélet 117. §]

A személymotozás általánosságban a 8. Cikk hatálya alá tartozó beavatkozás, így megítélése a 8. Cikk 2. pontja alapján történik. Ennek során vizsgálni kell, hogy a beavatkozásnak van-e jogszabályi alapja, a 2. pontban meghatározott célt szolgál-e, és szükségességnek tekinthető-e az adott cél eléréséhez a demokratikus társadalomban. A kialakult esetjog szerint a szükségesség akkor állapítható meg, ha a beavatkozás nyomós közösségi igényt szolgál, és arányos az elérni kívánt legitim céllal. [Wainwright kontra Egyesült Királyság ügyben 2006. szeptember 26-án kelt, és 2006. december 26-án véglegessé vált ítélet, 43. §]

Az első követelmény a jogi szabályozás minőségével kapcsolatos: megismerhetőnek kell lenni az érintett személyek számára, továbbá meg kell felelnie a jogállamiság követelményeinek. Ez utóbbi alapján a nemzeti jogban kell olyan eszközöknek lennie, amelyek biztosítékot jelentenek a 8. Cikk által védett jogokba való önkényes beavatkozás ellen. Amennyiben a szabályozás a hatóságoknak mérlegelési jogot ad, meg kell határozni a mérlegelés szempontjait. A szabályozás részletességének megkövetelt foka függ az adott hatósági beavatkozás jellegétől. [Juhnke kontra Törökország ügyben 2008. május 13-án kelt ítélet, 78. §]

V.

Az indítvány az alábbiak szerint megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság – az indítványozó által az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével és a 37. § (3) bekezdésével összefüggésben felvetett jogforrástani kifogásra tekintettel – az R. támadott rendelkezését elsőként a szabályozási szint tekintetében vizsgálta. Ennek során – bár arra az indítványozó kifejezetten nem hivatkozott – figyelemmel volt az alapjogok korlátozhatósága tekintetében az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében foglalt előírásra, miszerint az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg.

1.1. A motozás szabályozásának áttekintése alapján megállapítható, hogy a rendőrségi fogdába a befogadásakor történő – tartalmilag a rendőrségi biztonsági intézkedések körébe tartozó – személymotozásra nincs törvényi rendelkezés, ennek elsődleges szabályozása az R. szintjén jelenik meg.

Az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében megkívánt törvényi szabályozással kapcsolatban az Alkotmánybíróság a 64/1991. (XII. 17.) AB határozatban kifejtette: nem mindenfajta összefüggés az alapjogokkal követeli meg a törvényi szintű szabályozást. Valamely alapjog tartalmának meghatározása és lényeges garanciáinak megállapítása csakis törvényben történhet, törvény kell továbbá az alapjog közvetlen és jelentős korlátozásához is. Közvetett és távoli összefüggés esetében azonban elegendő a rendeleti szint is. Ha nem így lenne, mindent törvényben kellene szabályozni. Ebből az következik, hogy mindig csak a konkrét szabályozásról állapítható meg, hogy – az alapjoggal való kapcsolata intenzitásától függően – törvénybe kell-e foglalni vagy sem. (ABH 1991, 297, 300.)

A jelen ügyben ennek megállapítása nem igényel mélyebb elemzést. A rendőrségi fogdában a befogadásakor történő motozás, ezen belül a testüregek átvizsgálása, szükségképpen az ember személyi, testi integritásához való jogának, érinthetetlenségének és sérthetetlenségének korlátozása. Az R. 16. §-ának szabályai tehát alkotmányos alapjogra vonatkoznak.

1.2. Ugyanakkor indokolt annak vizsgálata, hogy az Rtv.-nek a III/5. pontban részletezett, az intézkedésekre vonatkozó általános, illetve a fogvatartottakra vonatkozó sajátos szabályai megfelelnek-e az alapvető jogok korlátozásával kapcsolatos alkotmányos követelményeknek.

A fogvatartottakkal való bánásmódra is érvényes az intézkedések arányosságának követelménye (Rtv. 15. §), a sérülés-okozás elkerülésének előírása (Rtv. 17. §). A fogvatartottak tekintetében a legközvetlenebb rendelkezés, hogy jogaikat csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy az elrejtőzés, illetve a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, továbbá az őrzés biztonságát, a fogda rendjének

megtartását szolgálja [Rtv. 18. § (3) bekezdés]. Ezek a szabályok képezik az R.-ben lehetővé tett motozás feltételeként meghatározott „szükség esetén”, illetve a testüregek átvizsgálásának feltételeként meghatározott „indokolt esetben” kifejezések tartalmát.

Az Rtv. és az R. együttes szabályai alapján tehát el lehet jutni oda, hogy a befogadáskor a testüreg átvizsgálására is kiterjedő személymotozásra akkor kerülhet sor, ha az a szökés megakadályozását, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy a megsemmisítésének, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja.

1.3. Az Rtv. 101. § (1) bekezdés c) pontja a rendőrségi fogdák rendjének szabályozására, a Bv.tvr. 127. § (3) bekezdése az őrizet és az előzetes letartóztatás rendőrségi fogdában való végrehajtása részletes szabályainak megalkotására hatalmazza fel a minisztert.

A 15/2008. (II. 28.) AB határozat megállapította: a jogalkotási felhatalmazás és a delegált jogalkotási hatáskör alapján kiadott jogszabályok alkotmányossági vizsgálata során az Alkotmánybíróság számos határozatában rögzítette, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata a jogállam alkotmányi elve alapján értelmezi az Országgyűlés és a Kormány tevékenységének, a közhatalom gyakorlásának korlátait és kereteit, a hatalommegosztást. A közhatalom gyakorlásába tartozik a jogalkotás is. [66/1997. (XII. 29.) AB határozat, ABH 1997, 397, 403.; 30/1998. (VI. 25.) AB határozat, ABH 1998, 220, 233.] Az 56/1991. (XI. 8.) AB határozat megállapította: a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket (ABH 1991, 454, 456.). A jogállamiság követelménye magában foglalja azt is, hogy ha törvény valamely alkotmányos, illetőleg törvényben szabályozott jog korlátozására ad jogalkotási felhatalmazást valamely közigazgatási szervnek, a törvénynek meg kell határoznia a jogalkotási hatáskör terjedelmét, annak korlátait is. [6/1999. (IV. 21.) AB határozat, ABH 1999, 90, 94.; 19/2004. (V. 26.) AB határozat, ABH 2004, 321, 353–354.; 21/2006. (V. 31.) AB határozat, ABH 2006, 333, 337.] E követelményeknek a jogszabály-alkotásban való érvényesülését konkretizálja a Jat. annak az alkotmányos jelentőségű elvárásnak a megfogalmazásával, amely szerint a magasabb szintű jogszabály által más jogalkotó számára adott felhatalmazásnak, azaz végrehajtási szabály megalkotására adott felhatalmazásnak tartalmaznia kell a felhatalmazás jogosultját, tárgyát és kereteit [Jat. 15. § (1) bekezdés]. (ABK 2008. február, 159, 162.)

Az Alkotmánybíróság 51/2004. (XII. 8.) AB határozata összefoglalóan állapította meg, hogy az állami szervek jogalkotó hatáskörét átfogóan az Alkotmány és a Jat. szabályozza. A Jat. 15. § (2) bekezdése értelmében a szabá-

lyozás tárgykörébe tartozó alapvető jogok és kötelezettségek szabályozására nem lehet felhatalmazást adni. Az alapjogok tartalmát meghatározó szabályozást azért nem lehet végrehajtási jogszabályba foglalni, mert az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat – az Alkotmány 8. § (2) bekezdése szerint – minden esetben törvénynek kell megállapítania. (ABH 2004, 679, 688.)

A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította: az Rtv.-ben adott felhatalmazás nem jogosíthatja fel a minisztert, hogy a rendőrségi fogdában olyan, a fogvatartottak alkotmányos alapjogát közvetlenül és szükségképpen korlátozó intézkedések alkalmazását tegye lehetővé, amelyet az Rtv. nem ismer. Az Rtv. pedig csak a ruházat átvizsgálására ad jogot a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett (Rtv. 31. §).

A Bv.tvr. sem közvetlenül, sem pedig közvetve – a szabadságvesztésre ítétekre vonatkozó biztonsági intézkedések szabályai alkalmazásának előírásával – nem rendelkezik az őrizetben lévők, illetve az előzetesen letartóztatottak motozásáról mint biztonsági intézkedésről. A miniszter felhatalmazása tehát nem foglalhatja magában, hogy a rendeletben tegye lehetővé a rendőrségi fogdában a Bv.tvr. alapján e személyi csoportra kifejezetten nem vonatkoztatott biztonsági intézkedést, a személymotozást.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az R. 16. § (1) bekezdésének a motozásra és a testüreg vizsgálatára vonatkozó rendelkezései az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében az alapvető jogok korlátozására előírt törvényi szabályozás hiánya miatt alkotmányellenesek. Erre tekintettel az R. 16. § (1) bekezdését megsemmisítette.

2. Az Alkotmánybíróság gyakorlatának megfelelően [31/1991. (VI. 5.) AB határozat, ABH 1991, 133, 136.] az R. 16. § (1) bekezdésének további vizsgálatát mellőzte. Mivel a támadott rendelkezés alkotmányellenességét a törvényi szabályozási szint hiánya önmagában megalapozza, szükségtelenné vált, hogy az Alkotmánybíróság az indítványozó által a jogszabály alkotmányellenességének alátámasztására felhozott egyéb érvek és indokok megalapozottságát is vizsgálja és értékelje. Ezeknek az összefüggéseknek az elemzését az Alkotmánybíróság azért is mellőzte, mert ezekből semmiféle többlet joghatás nem következne. Így nem vizsgálta, hogy a motozás rendeleti szintű szabályozásának módja megfelel-e a jogbiztonságra és a normavilágosságra vonatkozó, az Alkotmánybíróság gyakorlatában az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből levezetett alkotmányossági követelményeknek.

3. Az Alkotmánybíróság a motozás rendeleti szintű szabályozását nem csupán az indítványban megjelölt „őrizetbe vett” személyek, hanem valamennyi, az R. 1. § (1) bekezdésében meghatározott fogvatartott tekintetében is megsemmisítette. Ez a tárgyi összefüggés és a szabályozási mód következtében elkerülhetetlen volt, hiszen az R. 16. § (1) bekezdése alkotmányellenességének oka – az

Alkotmány 8. § (2) bekezdésének sérelme – valamennyi fogvatartott esetében fennáll.

Az Alkotmánybíróság vizsgálata az R. 16. § (1) bekezdésében szabályozott, az Rtv. 31. §-ban meghatározott, és a 97. § (1) bekezdés *b)* pontjában értelmezett ruházat átvizsgálásra nem terjedt ki. Ugyanakkor a részleges megsemmisítés nem volt alkalmazható a jogszabály szövegének nyelvtani korrekciója nélkül.

A megsemmisítés időpontjának meghatározásakor az Alkotmánybíróság tekintettel volt arra, hogy a jogszabály alkotmányellenességének az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 43. §-ában meghatározott következményei szoros összefüggésben állnak a jogbiztonság elvével [10/1992. (II. 25.) AB határozat, ABH 1992, 72, 73–74.]. A főszabályként irányadó *ex nunc* hatályú megsemmisítéstől akkor lehet eltérni, ha a jogbiztonság érdeke indokolja. A *pro futuro* megsemmisítés a jogbiztonságot szolgálja abban az esetben, ha az alkotmányellenesség kimondására úgy kerül sor, hogy az Alkotmánybíróság indokoltnak tartja az alkotmányellenes jogszabály helyett új szabályozás megalkotását. Ebben az esetben – ha az alkotmányellenes jogszabály időleges hatályban tartása kevesebb veszélyt jelent a jogrend épsége szempontjából, mint az azonnali megsemmisítés – éppen a jogrend kiszámítható működésének biztosítása érdekében a jövőbeni hatályú megsemmisítés indokolt. [54/2004. (XII. 13.) AB határozat, ABH 2004, 690, 770.] Erre figyelemmel a támadott rendelkezéseket a törvényhozás számára az új jogszabályok megalkotására elegendő idő biztosításával *pro futuro* hatállyal semmisítette meg.

VI.

Az Alkotmánybíróság az indítványban támadott jogszabályi rendelkezés alkotmányellenességének megállapítását követően, annak okaira tekintettel nem foglalkozott külön és érdemben az R.-rel kapcsolatban előterjesztett, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló indítványi résszel sem. A III. pontban áttekintett szabályozás alapján azonban – hivatalból – észlelte, hogy a személymotoszás, illetve a testüregek átvizsgálása nem csupán a rendőrségi fogdában fogvatartottak tekintetében nem rendelkezik törvényi alappal, az Alkotmány 8. § (2) bekezdésének sérelme ennél szélesebb körű.

Az Alkotmánybíróság az Abtv. 49. § (1) bekezdése alapján mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapít meg, ha a jogalkotó szerv jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta és ezzel alkotmányellenességet idézett elő. A jogalkotó szerv jogszabály-alkotási kötelezettségének konkrét jogszabályi felhatalmazás nélkül is köteles eleget tenni, ha azt észleli, hogy a hatás- és feladatkörébe tartozó területen jogszabályi rendezést igénylő kérdés merült fel, feltéve, hogy a szabályozást valamely alkotmányos jog érvényesü-

lése vagy biztosítása kényszerítően megköveteli. [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.] A mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapításához két feltételnek kell együttesen megvalósulnia: a jogalkotó mulasztásának és az ennek folytán előidézett alkotmányellenes helyzetnek.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint, amikor valamely alapjog érvényesüléséhez vagy védelméhez a meglévő szabályozásban foglalt garanciális rendelkezések nem elégségesek – az Abtv. 21. § (7) bekezdése alapján akár hivatalból is – lehetősége van mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására.

Az Alkotmánybíróság tehát megállapította, hogy a törvényalkotó elmulasztotta a büntetőjogi és szabálysértési büntetések végrehajtása során, az emberi méltóság körébe tartozó, a személyi és fizikai integritást szükségképpen érintő, biztonsági intézkedésként lehetővé tett személymozgás törvényi szintű szabályozását a büntetés-végrehajtási intézményben lévő előzetesen letartóztatottak, valamint a szabálysértés miatt elzárást töltők esetében.

A mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére az Alkotmánybíróság határidő tűzésével hívta fel az Országgyűlést.

Az Alkotmánybíróság határozatának közzétételét az Abtv. 41. §-a alapján, valamint a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására tekintettel rendelte el.

Alkotmánybírósági ügyszám: 786/E/2002.

Az Alkotmánybíróság 144/2008. (XI. 26.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabályok alkotmányellenességének utólagos megállapítására és megsemmisítésére, valamint nemzetközi szerződésbe ütközésére irányuló indítványok tárgyában – *dr. Bragyova András, dr. Holló András, és dr. Kovács Péter* alkotmánybírák különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a bűnügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény 16. §-a, 17. §-a, 18. §-a, 19. §-a, 19/A. §-a, 31. § *a)* pontja, 34. §-a, 36. §-a, valamint

az 59. § *b*) pontja alkotmányellenes, ezért azokat 2009. június 30. napjával megsemmisíti.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény 6. § (3) bekezdése alkotmányellenes, ezért azt 2009. június 30. napjával megsemmisíti.

3. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 67. § (7) bekezdés *b*) pontja alkotmányellenes, ezért azt 2009. június 30. napjával megsemmisíti.

4. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az ujj- és tenyérnyomat-vétel, a fényképkészítés, valamint a DNS-mintavétel szabályairól szóló 8/2000. (II. 16.) BM–IM–PM együttes rendelet 1. § (2) bekezdés *a*) pontja, 5. §-a, valamint a 6. § (2) bekezdése alkotmányellenes, ezért azokat 2009. június 30. napjával megsemmisíti.

5. Az Alkotmánybíróság a bünyügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény 7. § *d*) és *f*) pontja, 9. §-a, valamint a 48. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasítja.

6. Az Alkotmánybíróság a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény 3. § (1)–(2) bekezdése, az 5. § (3) bekezdés *c*) pontja, a 7. §-a, továbbá a 6. § (2) bekezdés *b*) pontja, illetve a 11. § (1) bekezdés *a*) pontja és (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasítja.

7. Az Alkotmánybíróság az ujj- és tenyérnyomat-vétel, a fényképkészítés, valamint a DNS-mintavétel szabályairól szóló 8/2000. (II. 16.) BM–IM–PM együttes rendelet 1. § (1) bekezdése és 6. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

8. Az Alkotmánybíróság a polgári felhasználású robbanóanyagok forgalmazásáról és felügyeletéről szóló 191/2002. (IX. 4.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdés *b*) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

9. A Alkotmánybíróság a bünyügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény 7. § *f*) pontjának, 31. § *a*) pontjának, 34. § (2)–(3) bekezdésének és 36. §-ának nemzetközi szerződésbe ütközése megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.

10. Az Alkotmánybíróság az ujj- és tenyérnyomat-vétel, a fényképkészítés, valamint a DNS-mintavétel szabályairól szóló 8/2000. (II. 16.) BM–IM–PM együttes rendelet 1. § (1) bekezdésének, (2) bekezdés *a*) pontjának, 5. §-ának, valamint a 6. § (1)–(2) bekezdésének nemzetközi szerződésbe ütközése megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.

11. Az Alkotmánybíróság a polgári felhasználású robbanóanyagok forgalmazásáról és felügyeletéről szóló 191/2002. (IX. 4.) Korm. rendelet 1. § *d*) pontja alkotmányellenességének megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.

12. Az Alkotmánybíróság a fegyverekről és lőszerkekről szóló 253/2004. (VIII. 3.) Korm. rendelet 3. §-a alkotmányellenességének megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az Alkotmánybírósághoz tizenhét olyan indítvány érkezett, amelyek közvetlenül vagy más jogszabályok összefüggésében a bünyügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Bnyt.) egymással szoros összefüggésben álló rendelkezéseit, illetve további jogszabályoknak a Bnyt.-re alapított szabályait támadták.

Az Alkotmánybíróság az ügyeket – tartalmi azonosságukra és tárgyi összefüggésükre tekintettel – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend; ABH 2003, 2065.) 28. § (1) bekezdésének megfelelően egyesítette, és egy eljárásban bírálta el.

1. Az alkotmányossági problémák alapját képező, a Bnyt. rendelkezéseit támadó indítványok kisebb részben önállóan, döntő többségükben azonban a 2. és 3. pontokban ismertetett, más jogszabályokra vonatkozó indítványokkal együttesen kerültek benyújtásra. Ugyanakkor az indítványozók a Bnyt. egyes szabályainak alkotmányellenességét az Alkotmány több rendelkezése alapján külön is állították, és a megsemmisítésükre vonatkozó javaslatot az indítványokban szintén támadott más jogszabályokra vonatkozó rendelkezésektől részben eltérő alapokra helyezték.

1.1. Egy indítványozó a Bnyt.-nek a bünyügyi nyilvántartásra vonatkozó 7. § *f*) pontját, a daktiloszkópiái és fényképnnyilvántartás egyes adatait körülíró 31. § *a*) pont-

ját, az ujj- és tenyéryomat-vételre vonatkozó 34. § (2)–(3) bekezdéseit és a szándékos bűncselekmény elkövetésével összefüggő, a 36. § szerinti nyilvántartási időtartamokat támadta. Hivatkozása szerint a megjelölt rendelkezések az Alkotmánynak a nemzetközi jogi kötelezettségek tiszteletben tartására, illetve a nemzetközi és a belső jog összhangjára vonatkozó 7. § (1) bekezdésébe, az alapvető jogok korlátozhatósága körében irányadó 8. § (1)–(2) bekezdésébe, valamint az ifjúság védelmét előíró 16. §-ba ütköznek. Az indokolatlanul hosszú, a fiatalkorúakra ezért fokozottan hátrányos nyilvántartási idők, a bűnügyi nyilvántartó részére történő adatszolgáltatás és annak erőszakkal való kikényszerítése sértik továbbá az 54. § (1)–(2) bekezdése szerinti, az emberi méltósághoz való jogot, illetve a kínzás, az embertelen, kegyetlen és megalázó bánásmód, valamint büntetés tilalmát. Úgy szintén összeütközésben állnak az 59. § (1)–(2) bekezdése szerinti jóhírnévhez és a személyes adatok védelméhez való joggal, illetve a 67. §-nak a gyermekek jogaira és a család védelmére vonatkozó rendelkezéseivel.

Részletes indokolásában kifejtette, hogy a Bnyt. vitatott szabályai nem felelnek meg az alkotmányos büntetőjog *ultima ratio* követelményének, a határozottság és az egyértelműség kritériumainak, indokolatlanul tartalmaznak szükségtelen és aránytalan, büntetőjogon kívüli hátrányokat. Sértik az ifjúság érdekeit, mert a bűnügyi nyilvántartás szabályozásakor a jogalkotó elmulasztotta teljesíteni azon intézményvédelmi kötelezettségét, amely a gyermekek megfelelő testi, szellemi, erkölcsi fejlődése körében terhele. A fiatalkorú elkövetőkre a Bnyt. nem tartalmaz differenciált szabályokat, s indokolatlan az is, hogy az ujj-tenyéryom, illetve a fénykép készítésekor velük szemben a testi kényszerrel is tartalmazó megalázó bánásmódra kerülhet sor. Ez utóbbi körülmény szemben áll az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett, a gyermekek jogairól szóló, New York-ban 1989. november 20-án kelt Egyezmény (a továbbiakban: Gyermekek jogairól szóló Egyezmény) 37., 39. és 40. cikkével.

1.2. Egy újabb indítvány a Bnyt. 7. § d) pontját az Alkotmánynak a köztársasági elnök kegyelmezési jogkörére vonatkozó 30/A. § (1) bekezdés k) pontjába ütközőnek vélte. Az indítványozó álláspontja szerint a kegyelmezési jogkör tartalmát kiüresíti, hogy a köztársasági elnök kegyelmi határozata ellenére a büntetett előéletre vonatkozó adatokat továbbra is nyilván kell tartani. E megoldásnak ugyanis az a következménye, hogy egyes foglalkozások a kegyelem ellenére sem gyakorolhatók.

1.3. A Bnyt. 17. §-a, 18. §-a, 19. §-a, 19/A. §-a és az 59. § b) pontja alkotmányellenessége megállapítását és megsemmisítését kezdeményező indítvány e rendelkezéseket az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe és a személyes adatok védelmére vonatkozó jogot tartalmazó 59. §-ba ütközőnek tartotta.

Az indítványozó összefoglaló indokolásként kifejtette, hogy a bűnügyi nyilvántartó – noha közhiteles nyilvántar-

tás – sem az adatkezelés, sem annak módja, sem az adatszolgáltatás, adattárolás követelménye szempontjából nem felel meg sem az Alkotmány felhívott szabályainak, sem az alkotmányossági garanciákat tartalmazó, a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) rendelkezéseinek. A bűnügyi személyes adat ugyanis szenzitív adat, melyet a bűnügyi nyilvántartás csak céljával összeegyeztethetően kezelhet. A bűnügyi nyilvántartás létezésének alapja, funkciója mindenekelőtt az igazságszolgáltatás működésének elősegítése, így az adatkezelés során az alkotmányos büntetőjog szigorú feltételeinek kell érvényesülniük. A bűnügyi nyilvántartó a büntetlen előélet igazolására szolgáló egyetlen közhiteles nyilvántartás, következésképpen jogbiztonsági kérdés, hogy az erre vonatkozó szabályozás összhangban álljon a büntetőjog rendszerével. A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvénynek (a továbbiakban: Btk.) a mentesítésre vonatkozó rendelkezéseiből az következik, hogy annak beálltakor az elítélt mentesül a büntetett előlethez fűződő valamennyi hátrány alól. Az irányadó oktatási és jogi szakirodalom, valamint a bírósági határozatok is részletesen kifejtik, hogy ezen anyagi jogi rendelkezések célja az elítélt teljes körű rehabilitációja, így többek között éppen az, hogy betölthesse mindazon tisztségeket és állásokat, gyakorolhassa mindazon jogokat, amelyek a büntetlen előéletű jogalanyokat megilletik.

A vitatott rendelkezések és a felhívott alkotmányi szabályok közötti kapcsolat részletes elemzése során az indítványozó további összefüggésekre is rámutatott. A bűnügyi nyilvántartó funkciójának vizsgálatakor hangsúlyozta, hogy annak alapvető célját figyelembe véve, az állam büntető igényének hatékony érvényesítésével összefüggésben a büntető ügyben eljáró hatóságok jogszerűen szerezhetnek tudomást az eljárás alá vont mindazon elítéltetéséről, amelyek hátrányos következményei alól már mentesült. Ugyanakkor adatvédelmi szempontból vitatható, hogy a Bnyt. támadott rendelkezései lényegében ugyanilyen hatókörű adatigénylésre jogosítják fel a különböző – közelebből nem is mindig meghatározott – hatóságokat, kamarákat, szerveket stb.

Nem felel meg továbbá a jogbiztonság követelményének a Bnyt. 59. §-ának a hatósági erkölcsi bizonyítvány tartalmára vonatkozó rendelkezése sem. Az indítványozó – az adatvédelmi biztos 1552/J/2004. számú állásfoglalására is hivatkozással – kifejtette, hogy a hatósági erkölcsi bizonyítványban szereplő „a büntetettek nyilvántartásában nem szerepel” közlés nem helytálló azon, már mentesült elítéltek vonatkozásában, akikre nézve a Bnyt. további rendelkezései szerint még nem telt el a mentesüléshez szükséges időtartamot meghaladó nyilvántartási idő. Az erkölcsi bizonyítvány, mint közokirat mindezen esetekben valótlannul és félrevezetően tartalmazza, hogy az érintett a nyilvántartásban nem szerepel. Adatvédelmi szempontból pedig elfogadhatatlan, hogy egy közhiteles nyilvántartás és az ennek alapján kiállított közokirat egymásnak ellentmondó tényről igazoljon.

Az indítványozó utalt arra, hogy a Bnyt. 17–19/A. §-ai különböző, a Bnyt.-ben szereplő három eltérő adatkezelési célt kevernek össze. Ennek csak egyik kihatása a közhitelű nyilvántartás és közokirat eltérő tartalma. A másik következmény az egyes foglalkozások (tevékenységek, munkakörök) ellátásához szükséges azon feltétel igazolásakor jelentkezik, amely a büntügyi nyilvántartó adattartamára vonatkozik. Nem tisztázott, hogy melyek azok a munkakörök, amelyekhez valamely jogszabály teljes feddhetetlenséget kíván meg, s ez áttöri a hátrányos jogkövetkezmények alóli mentesítés jogdogmatikai rendszerét, mert a rehabilitációval ellentétes eredményre vezet. A Bnyt. egyébként sem tartalmazza azokat – a különböző foglalkozások gyakorlásával kapcsolatos – körülményeket, amelyekből kitűnne, hogy a jogalanyok az adatvédelmi szempontból fokozott alapjogi korlátozás eltérésére milyen okból kötelesek. Ez pedig a jogalanyok számára a „jogállamiság alapját képező jogbiztonság ellehetetlenülését” jelenti.

Az indítvány kitért még arra, hogy az adatkezelési célok összekeverése egy többmilliós adatbázis esetében önmagában sérti az adatvédelemhez való jogot. Nem érvényesülhet az adatkezelés lényegi elemét jelentő információs önrendelkezési jog, illetve a normavilágosság hiánya miatt nem juthatnak érvényre az adatvédelmi garanciák. Alkotmányossági szempontból a törvényi felhatalmazáson alapuló adatkezelés is csak akkor tekinthető jogszerűnek, ha a korlátozás adatfajtákra, adatkörre vonatkozóan meghatározott, továbbá tisztázott, hogy a nyilvántartás adataihoz, ki, milyen okból, mennyi ideig és milyen adatfajtákra kiterjedően férhet hozzá. Ezek a követelmények a Bnyt.-ben nem jutnak érvényre.

1.4. A Bnyt. 9. §-át, 16. §-át és a 48. § (1) bekezdését támadó indítványozó e rendelkezéseket az Alkotmánynak a diszkrimináció tilalmát előíró 70/A. § (1)–(3) bekezdéseivel ellentétesnek tartja. Megítélése szerint a már mentesült személyek nyilvántartásának alkotmányos alapja nincs. Nem kívánatos az sem, hogy a már mentesült, s így büntetlen előéletűnek tekintendő személyek a büntetett előéletűekkel együtt, egy nyilvántartásban szerepeljenek. Hozzátette még, hogy „jogi és Alkotmányos igazságtalanság” ha a mentesült személyek joghátrányban részesülnek azokkal az elkövetőkkel szemben, akiket a bíróság sajátos jogi körülmények folytán (pl. a büntethetőség elévülése miatt) el sem ítél. Összegzésként kiemelte, hogy a mentesüléshez szükséges időn túli nyilvántartás önmagában véve alkotmányellenes, mert indokolatlanul teremt különbséget a büntetlen előéletű jogalanyok között. A büntetlenség kategóriájába beletartoznak mindazok, akik nem álltak bíróság előtt, illetve akiket a bíróság nem ítél el és azok, akik mentesültek a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól.

2. Az indítványok egy másik, elkülöníthető csoportja a vállalkozás keretében végzett személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól, a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai

Kamaráról szóló 1998. évi IV. törvény (a továbbiakban: VszVMt.), illetve a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: SzVMt.) azon rendelkezéseit támadta, amelyek szerint nem adható az e törvényben szabályozott tevékenység végzésére szóló engedély annak, aki a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1979. évi 5. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Btké.), majd az ezt felváltó Bnyt. szerint a büntügyi nyilvántartásban szerepel. Az indítványozók – tartalmilag végső soron – egybehangzóan azt kifogásolták, hogy az Alkotmány különböző rendelkezéseit sérti, ha a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesítést követően az elítéltek még hosszú ideig szerepelnek a büntügyi nyilvántartásban, s ezen időtartam alatt a törvényi, bírói vagy kegyelmi mentesítés ellenére külön törvény korlátozza egyes tevékenységek gyakorlásához való jogukat.

2.1. A VszVMt.-t időközben az SzVMt. 76. § (1) bekezdése 2006. VI. 1-jei hatállyal, a Btké. hivatkozott rendelkezéseit pedig a Bnyt. 64. § a) pontja 2000. március 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte. Az Alkotmánybíróság a hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányellenességét fő szabályként nem vizsgálja (először: 335/B/1990/13. AB határozat, ABH 1990, 261, 262.). Erre utólagos normakontroll keretében csak az Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés, illetve a 48. § szerint alkotmányjogi panasz alapján van mód, mivel ezekben az esetekben az alkalmazott jogszabály alkotmányellenességének megállapítása mellett a konkrét ügyben való alkalmazási tilalom kimondására is van lehetőség. A kialakult gyakorlat szerint azonban a hatályon kívül helyezett jogszabály helyébe lépő új rendelkezések tekintetében is lefolytatandó a vizsgálat akkor, ha a régi és az új szabályozás tartalmi azonossága megállapítható [pl. 335/B/1990. AB végzés, ABH 1990, 261, 262.; 32/2005. (IX. 15.) AB határozat, ABH 2005, 329, 333–334.; 519/B/2003. AB határozat, ABH 2005, 1182, 1184.; 26/2004. (VII. 1.) AB határozat, ABH 2004, 398, 406.; 2/2007. (I. 24.) AB határozat, ABH 2007, 65, 92.].

Az SzVMt. rendelkezései között változatlanul megtalálhatók mindazon szabályok, amelyeket az indítványozók egy része még a VszVMt. alapján támadott, a Btké. érintett rendelkezéseit pedig a Bnyt. szintén változatlan formában vette át. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság elbírálta mindazon indítványokat, amelyeket a kérelmezők még a VszVMt.-re, illetve annak a Btké.-vel való összefüggéseire alapítottak.

2.2. Tíz indítványozó állította a VszVMt. 5. § (4) bekezdésének, további három indítványozó pedig az ennek helyébe lépő és az ezzel tartalmilag megegyező SzVMt. 6. § (3) bekezdésének alkotmányellenességét. Közülük hatan a korlátozó rendelkezések eltűzött voltát közvetlenül visszavezették a Btké. 30. §-ára, illetve a Bnyt. 16. § (1) bekezdésére, amely a támadott rendelkezések tekinte-

tében keretkitöltő szabályként funkcionál, s ez által „visszaható” módon teremt az Alkotmány rendelkezéseivel ellentétes helyzetet. Az indítványozók azt sérelmezték, hogy a bűnügyi nyilvántartás keretében létrehozott, eltérő célú nyilvántartás nem lehet adekvát mérce adott foglalkozás gyakorlásához való jog korlátozásakor, s ezért alkotmányellenes a VszVMt. és az SzVMt. által követett, a megsemmisíteni kért normákban testet öltött megoldás.

Valamennyi indítványozó hangsúlyozta továbbá azt is, hogy e szabályozással kiüresednek a Btk.-nak a mentesítésre vonatkozó rendelkezései. A mentesítésnek ugyanis éppen az a célja és a végső értelme, hogy az ennek hatálya alá eső személy nem köteles számot adni korábbi elítélteiről, ismételten gyakorolhatja mindazon jogait, amelyek a mentesítést megelőzően a büntetett előélet miatt nem illették meg. Egybehangzóan hivatkoztak arra, hogy Bnyt.-ben megszabott – a mentesítéshez szükséges időtartamot lényegesen meghaladó – várakozási idő aránytalanul hosszú, melynek megállapításakor a jogalkotó nem differenciált sem a bűncselekmények tárgyi súlya, sem a ténylegesen kiszabott büntetések mértéke között. Mindez áttevődik a VSzVMt., illetve az SzVMt. támadott rendelkezéseire, minek folytán e foglalkozás gyakorlásához való jog ellehetetlenül. Többen sérelmezték, hogy a jogbiztonságot sérti a szabályozásnak az az eleme, amely szerint az érintettek – bár úgynevezett „tisztá erkölcsi bizonyítvánnyal” rendelkeznek – nem tölthetik be azokat az állásokat, amelyeket a hasonló közokirattal rendelkezők ellátnak.

2.2.1. A tizenhárom indítványozó az alkotmányellenesség megállapításának alapjaként – egy kivételével – mindenekelőtt az Alkotmány 70/B. § (1) bekezdését jelölte meg, amely a munkához, illetve a foglalkozás gyakorlásához való jogot védi. Konklúzióként egyöntetűen állították, hogy a foglalkozás gyakorlásának – a támadott törvényhelyek útján – az eltérő célt szolgáló Bnyt. rendelkezéseivel kapcsolása a végső oka annak, hogy a jogalanyok a VszVMt., illetve az SzVMt. hatálya alá eső foglalkozásokat nem gyakorolhatják. Ebben a körben – a fentebb (2.2. pont) már összegzett érveken kívül – egy indítványozó még arra is hivatkozott, hogy a Btké. felhívott rendelkezésének célja egy esetleges későbbi büntetőeljárás során a „büntetés helyes megállapítása”, nem pedig az, hogy az állampolgárt a munkához való jogától megfosssa. Ketten rámutattak továbbá arra, hogy ilyen módon eltérő megítélés alá esnek azok, akik adott – számos esetben „közbizalmi” (pl. orvos, ügyvéd, rendőr, közjegyző) – foglalkozást már betöltenek, illetve akik újonnan kívánnak ugyanilyen foglalkozást gyakorolni.

2.2.2. Négy indítványozó – egymást részben átfedő, részben egymást kiegészítő megokolással – az Alkotmányban a diszkrimináció tilalmára vonatkozó, illetve a jogegyenlőséget garantáló és az esélyegyenlőtlenség kiküszöbölését célzó 70/A. § (1)–(3) bekezdéseibe ütköznek vélte a VszVMt., illetve az SzVMt. e rendelkezését. Kifejtették, hogy az alkotmányellenesnek megjelölt tör-

vényszerű kiüresíti a Btk. mentesítésre vonatkozó szabályait, s ezáltal hátrányos megkülönböztetést eredményez a büntetlen előéletűnek tekintendő személyek között. Ennek pedig az az oka, hogy a jogalkotó „összemosta” a büntetett előéletűhöz fűződő hátrányokra vonatkozó büntetőjogi, és a büntetett előéletűhöz fűződő hátrányok alóli mentesítésen kívül eső, a büntetőjogon kívüli hátrányokra vonatkozó következményeket. A szabályozás eredményeképpen – a mentesítés jogintézményének eredeti rendeltetésével ellentétesen – míg büntetőjogi szempontból meghatározó jelentősége van a mentesítésnek, a büntetőjogon kívüli területeken gyakorlatilag nincs is mód a rehabilitációra. Egyikük kifejezetten utalt arra, hogy ez a helyzet nem csupán önmagában véve diszkriminatív és a rehabilitáció eredeti céljával ellentétes, de a mentesítésre már jogosult jogalanyok szempontjából esélyegyenlőtlenséget is létrehoz, mert elzárja őket a foglalkozáshoz való joguk gyakorlásától. Egy másik indítványozó pedig azt tartotta különösen hangsúlyosnak, hogy ilyen módon a jogalkotó indokolatlanul és többszörösen különbséget tett a büntetlen előéletűnek tekintendő személyek között. Megítélése szerint további hátrányos megkülönböztetést jelent, hogy a már mentesült személyek behozhatatlan hátrányokat szenvednek azokhoz képest akiket a bíróság „technikai okokból” (pl. büntethetőség elévülése, eljárási kegyelem) el sem ítél.

2.2.3. Két indítványozó álláspontja szerint a támadott rendelkezés az Alkotmánynak az emberi méltósághoz való jogot garantáló és a kegyetlen, embertelen, magalázó büntetést tiltó 54. § (1)–(2) bekezdésébe (is) ütközik. Alkalmazása folytán ugyanis – már a mentesülés beálltát követően – rendkívül hosszú időre ellehetetlenül a jogalanyok számára, hogy akár alkalmazottként, akár vállalkozóként az e törvény hatálya alá eső foglalkozást betöltsék.

2.2.4. További két indítványozó a VszVMt. hivatkozott rendelkezésének alkotmányellenességét a 70/B. § (1) bekezdésével szorososan összefüggő, az Alkotmány 9. § (2) bekezdésében foglalt vállalkozáshoz való jog sérelmére (is) alapította, minthogy a Bnyt.-ből következő aránytalanul hosszú nyilvántartási idő e jog gyakorlását szintén ellehetetleníti.

2.2.5. Egy újabb indítványozó megítélése szerint, a szabályozás sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből következő jogbiztonság követelményét. Indokolásában kitért arra, hogy a Btké. 30. §-ára, majd a Bnyt. 16. § (1) bekezdésére visszavezetett szabályozás következményeiben eleve ellentétes a törvényi mentesítés jogintézményével. Ez az egyes foglalkozások gyakorlásának szempontjából a jogalanyok számára kiszámíthatatlan helyzetet teremt. Hangsúlyozta, hogy az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiből következően a jog egyes részterületeire és a jogrendszer egészére is vonatkozik a világos, egyértelmű normatartalom és a kiszámíthatóság követelménye.

2.2.6. Az Alkotmánynak a tisztességes eljárás követelményét garantáló 57. § (1) bekezdésének és a jogorvoslat-

hoz való jogot biztosító (5) bekezdésének sérelmét további indítványozók állították.

Az egyik indítványozó a tisztességes eljárás követelményébe ütközőnek véli, hogy az érintettek már a bűncselekmény elkövetésének gyanúja alapján is bekerülnek a nyilvántartásba, illetve, hogy egyáltalán nem kapnak semmiféle tájékoztatást annak „működéséről”, az abból való törlésről, valamint a mentesülés korlátozott hatóköréről.

2.2.7.–2.2.8. A jogorvoslathoz való jog csorbulását kifogásoló indítványozó az alkotmányellenesség megvalósulását abban látta, hogy a VszVMt. támadott rendelkezésére alapított elutasító döntéssel szemben nem áll rendelkezésre tartalmi értelemben vett olyan jogorvoslat, amely megfelelő védelmet jelentene az érintettek számára. Ugyanezen kérelmező – a további összefüggések kifejtése nélkül – az alkotmányellenesség alapjául az Alkotmány 64. §-ban biztosított petíciós jog sérelmét is felhozta.

2.3. A VszVMt. 5. § (4) bekezdéséhez, illetve az SzVMt. 6. § (3) bekezdéséhez kapcsolódóan – szintén a bűnügyi nyilvántartás szabályaira visszavezetve – egyes indítványok e törvények további rendelkezéseit is támadták.

2.3.1. A VszVMt.-nek a tevékenységhez szükséges engedély visszavonásáról szóló 8. § (2) bekezdésének [SzVMt. 11. § (1) bekezdés *a*) pont és (2) bekezdés] alkotmányellenessége megállapítására (is) vonatkozó indítvány az Alkotmány 70/B. § (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott. Az indítványozó szerint a differenciálatlan, a büntetési nemekhez sem kapcsolódó szabály utólagosan el lehetetleníti a már vállalkozóvá lett személyek foglalkozás gyakorlásához való jogát. Ez a helyzet akkor is fennáll, ha a bíróság még az ítéletében előzetes mentesítésben részesítette az elítéltet, noha más foglalkozások gyakorlásakor éppen ezzel előzhető meg, hogy az elítélt elveszítse a munkáját.

2.3.2. A tevékenység gyakorlásának a büntetlen előlethez kapcsolódó általános feltételeit és a folyamatban lévő büntetőeljárásnak a kérelem elbírálására gyakorolt hatását körülíró, a VszVMt. 5. § (3) bekezdés *b*) pontjának és (6) bekezdésének [SzVMt. 6. § (2) bekezdés *b*) pont], alkotmányellenességét (is) egy további indítványozó állította. Hangsúlyozta, hogy az itt megjelölt korlátozások az ártatlanság vélelmét garantáló, az Alkotmány 57. § (2) bekezdésébe és a 70/B. § (1) bekezdésébe ütköznek, mivel a szabályozás már a bűncselekmény gyanújára alapítva is korlátozza a foglalkozás gyakorlásához való jogot.

2.3.3. Egy további indítványozó az Alkotmány 9. § (2) bekezdésére és a 70/B. § (1) bekezdésére hivatkozással támadta az SzVMt.-nek a kamarai tagságra vonatkozó szabályokat tartalmazó 3. § (1)–(2) bekezdését, a vállalkozási feltételt megszabó 5. § (3) bekezdésének *c*) pontját és az engedély megújítására vonatkozó 7. §-át. Nézete szerint a kötelező kamarai tagság olyan szankció, amely más szakmák esetében nem feltétel, a kötelező megújítás pedig megfosztja a vállalkozáshoz, illetve a foglalkozás gyakor-

lásához való jogától az érintettet, ha időközben bekerült a bűnügyi nyilvántartóba.

3. Az indítványok egy újabb csoportja a VszVMt.-hez, illetve az SzVMt.-hez áttételesen, de a Bnyt.-hez az 1.3. és a 2. pontokban kifejtettekkel túlnyomórészt azonos szempontok szerint kapcsolódóan, más jogszabályokat kifogásolt.

3.1. Az egyik indítványozó az Alkotmány 2. § (1) bekezdésére, a 8. § (2) bekezdésére és az 59. §-ára hivatkozással támadta a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvénynek (a továbbiakban: Lt.) az egyes foglalkozások gyakorlását korlátozó 67. § (7) bekezdés *b*) pontját. Hivatkozott továbbá arra is, hogy e rendelkezés alkotmányos indok nélkül korlátozza az Alkotmány 70/B. § (1) bekezdésében biztosított munkához való jogot. Az Lt. támadott rendelkezése – a 1.3. pontban kifejtettek szerint – az adatkezelési célok keveredésével funkcionáló Bnyt. rendelkezései következtében a légi közlekedésben való elhelyezkedéskor olyan feltételt szab az érintettnek, amelyről a számára kiállított erkölcsi bizonyítvány alapján nincs (nem is lehet) tudomása. Ugyanakkor nincs olyan alkotmányosan felismerhető kényszerítő ok, amely az adott foglalkozás betöltését a mentesülést meghaladó időhöz kötött nyilvántartási időre korlátozhatná.

Az indítványozó az Lt. e szabályára vonatkoztatva is megismételte továbbá mindazon indokokat, amelyeket a Bnyt. támadott rendelkezései tekintetében az Alkotmány 2. § (1) bekezdése és az 59. §-a alapján kifejtett.

3.2. Egy kérelmező utólagos normakontroll és egyben „Alkotmányossági panasz” megjelölés alatt, egyedi ügyből kiindulva, ténylegesen utólagos normakontroll keretében a polgári felhasználású robbanóanyagok forgalmazásáról és felügyeletéről szóló 191/2002. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. R.1.) 6. § (1) bekezdés *b*) pontja alkotmányellenességét az alapvető jogok védelmére vonatkozó, az Alkotmány 8. § (2) bekezdésére, a személyi szabadsághoz való jogot biztosító 55. § (1) bekezdésére és a tisztességes eljáráshoz való jogot garantáló 57. § (1) bekezdésére hivatkozással állította. Az indítványozó a kérelem indokolásában kifejtette, hogy a támadott rendelkezés, amely kizárja a jogalanyokat a robbanóanyag gyártási, forgalmazási, tárolási, felhasználási, megsemmisítési munka, illetve az ilyen típusú munkák irányításának gyakorlásából, aránytalanul korlátozza a fentebb megjelölt alkotmányos jogokat. Alkotmányellenesnek véli továbbá, hogy a támadott rendelkezésnek a Bnyt. 16. §-ára visszavezetett szabálya – a hivatkozása szerint az Alkotmány 55. § (1) bekezdésében foglalt – „a hivatás szabad megválasztásának a jogát” rendeleti szinten korlátozza, noha ez törvényi szintű szabályozást kívánna meg. Kifogásolta azt is, hogy a Bnyt. 16. § (1) bekezdésének célja nem azonos a Korm. R.1. céljával, s csak tovább ront a helyzeten, hogy a Bnyt., szemben a Btk.-val nem is ismeri az előzetes mentesítés intézményét. A beadvány szerint a „sérlemezett Korm. rendelet 1. § *d*) pontjában foglaltakkal sérül tovább-

bá az Alkotmány 57. § (4) bekezdésében rögzített ártatlanság véelme is.”

A kérelmező mindezeket túl részletesen fejtegette a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) egyes rendelkezéseit, a Btk.-nak a mentesítésre vonatkozó, valamint az Avtv. különböző szabályait. Ugyanakkor azonban ezek és az Alkotmány általa felhívott vagy további rendelkezései, valamint a támadott norma között nem teremtett kapcsolatot.

3.3. Egy további indítványozó a Bnyt. 16. §-ára visszavezetve indítványt terjesztett elő a fegyverekről és lőszerrekről szóló 253/2004. (VIII. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. R.2.) 3. §-a alkotmányellenességének megállapítása érdekében. Kifejtette, hogy a lőfegyverekről és lőszerrekről szóló 2004. évi XXIV. törvény 21. § (1)–(4) bekezdései nem tesznek különbséget a büntetlen előéletű és mentesítésben részesített személyek között, s ezt a rendelkezést a Korm. R.2. – noha alacsonyabb szintű jogszabály – felülírja. Az indítványozó (ebben a tekintetben) felhívás ellenére sem jelölte meg az Alkotmánynak azt a szakaszát, amelyre a kérelmet alapította.

3.4. Egy másik indítványozó az ujj- és tenyérnyomat-vétel, a fényképkészítés, valamint a DNS-mintavétel szabályairól szóló 8/2000. (II. 16.) BM–IM–PM együttes rendeletnek (a továbbiakban: BM–IM–PM együttes R.) a mintavétel egyes részletes szabályaira vonatkozó 1. § (1) bekezdését, a (2) bekezdés a) pontját, az 5. §-át, valamint a 6. § (1)–(2) bekezdését tartotta alkotmányellenesnek. Megítélése szerint – az 1.1. pontban kifejtettekkel azonos indokok alapján – a támadott rendelkezések az Alkotmánynak a nemzetközi jogi kötelezettségek tiszteletben tartására, valamint a nemzetközi és a belső jog összhangjára vonatkozó 7. § (1) bekezdésébe, az alapvető jogok korlátozhatósága körében irányadó 8. § (1)–(2) bekezdésébe, valamint az ifjúság védelmét előíró 16. §-ába ütköznek. Sértik továbbá az 54. § (1)–(2) bekezdése szerinti, az emberi méltósághoz való jogot, illetve a kínzás, az embertelen, kegyetlen és megalázó bánásmód, valamint büntetés tilalmát. Összeütközésben állnak továbbá az 59. § (1)–(2) bekezdése szerinti jóhírnévhez és a személyes adatok védelméhez való joggal, illetve a 67. §-nak a gyermekek jogaira és a család védelmére vonatkozó rendelkezéseivel.

II.

Az Alkotmánybíróság a következő jogszabályi rendelkezéseket vizsgálta:

1. Az Alkotmány rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„7. § (1) A Magyar Köztársaság jogrendszere elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, biztosítja

továbbá a vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek és a belső jog összhangját.”

„8. § (1) A Magyar Köztársaság elismeri az ember sértetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége.

(2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.”

„9. § (1) Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül.

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát.”

„16. § A Magyar Köztársaság különös gondot fordít az ifjúság létbiztonságára, oktatására és nevelésére, védelmezi az ifjúság érdekeit.”

„30/A. § (1) A köztársasági elnök (...)

k) gyakorolja az egyéni kegyelmezés jogát,”

„54. § (1) A Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani.

(2) Senkit nem lehet kínzásnak, kegyetlen, embertelen, megalázó elbánásnak vagy büntetésnek alávetni, és különösen tilos emberen a hozzájárulása nélkül orvosi vagy tudományos kísérletet végezni.”

„55. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabadságra és a személyi biztonságra, senkit sem lehet szabadságától másként, mint a törvényben meghatározott okokból és a törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani.”

„57. § (1) A Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el.

(2) A Magyar Köztársaságban senki sem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg. (...)

(4) Senkit nem lehet bűnösnek nyilvánítani és büntetéssel sújtani olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog szerint nem volt bűncselekmény.

(5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot – a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan – a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.”

„59. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkit megillet a jóhírnévhez, a magánlakás sérthetetlenségéhez, valamint a magántitok és a személyes adatok védelméhez való jog.”

„64. § A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van arra, hogy egyedül vagy másokkal együttesen írásban kérelmet vagy panaszt terjesszen az illetékes állami szerv elé.”

„67. § (1) A Magyar Köztársaságban minden gyermeknek joga van a családjá, az állam és a társadalom részéről arra a védelemre és gondoskodásra, amely a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges.

(2) A szülőket megilleti az a jog, hogy a gyermeküknek adandó nevelést megválasszák.

(3) A családok és az ifjúság helyzetével és védelmével kapcsolatos állami feladatokat külön rendelkezések tartalmazzák.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.

(2) Az embereknek az (1) bekezdés szerinti bármilyen hátrányos megkülönböztetését a törvény szigorúan bünteti.

(3) A Magyar Köztársaság a jogegyenlőség megvalósulását az esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését célzó intézkedésekkel is segíti.”

„70/B. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a munkához, a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához.

(2) Az egyenlő munkáért mindenkinek, bármilyen megkülönböztetés nélkül, egyenlő bérhez van joga.

(3) Minden dolgozónak joga van olyan jövedelemhez, amely megfelel végzett munkája mennyiségének és minőségének.”

2. A Bnyt. támadott rendelkezései:

„7. § A bűnügyi nyilvántartás tartalmazza annak a személynek (a továbbiakban: nyilvántartott) az adatait, (...)

d) aki kegyelemben részesült; (...)

f) akit gyanúsítottként, illetve vádlottként büntetőeljárás alá vontak; (...)”

„9. § A büntetések nyilvántartásának célja a büntetett, illetve a büntetlen előélet tényének megállapítása bűnüldözési, igazságszolgáltatási és nemzetbiztonsági érdekből, valamint az érintett jogai gyakorlásának biztosítása, illetőleg mások jogainak és biztonságának védelme érdekében.”

„10. § (1) A büntetések nyilvántartása tartalmazza

a) a nyilvántartott természetes személyazonosító adatait [családi és utóneve(*i*), nők esetében leánykori családi és utóneve(*i*), neme, születési helye és ideje, anyja leánykori családi és utóneve(*i*)], személyi azonosítóját, előző családi és utónevét, állampolgárságát, lakóhelyét;

b) a jogerős ítélet; a megszüntető végzés; a kegyelem folytán a feljelentést elutasító, illetőleg a nyomozást megszüntető határozat; megrovás esetén a nyomozást megtagadó, illetve megszüntető határozat; a vádemelés elhalasztásáról szóló határozat; illetőleg felmentés esetén a vád szerint

ba) a bűncselekmény(ek) megnevezését,

bb) a bűncselekmény(ek) Btk. szerinti minősítését,

bc) az elkövetői és az elkövetési alakzat megjelölését,

bd) a bűncselekmény(ek) elkövetésének idejét,

be) azt, hogy az elítélt visszaeső, különös visszaeső, többszörös visszaeső-e;

c) a megrovást alkalmazó ügyészség megnevezését, határozatának számát és keltét;

d) a vádemelés elhalasztását és időtartamát, a határozatot hozó ügyészség megnevezését, határozatának számát és keltét;

e) a kegyelem folytán a feljelentés elutasításáról vagy a nyomozás megszüntetéséről határozatot hozó ügyészség megnevezését, határozatának számát és keltét;

f) az első-, másod- és harmadfokon, valamint a perújítás, illetőleg a felülvizsgálat, valamint a törvényesség érdekében emelt jogorvoslat során eljáró bíróság megnevezését, határozatának számát és keltét, a határozat jogerőre emelkedésének napját;

g) a kiszabott fő- és mellékbüntetés nemét és mértékét, a büntetés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó adatokat, a korábbi felfüggesztett büntetés végrehajtásának elrendelése esetén a felfüggesztett büntetést kiszabó bíróság megnevezését, határozatának számát és jogerőre emelkedésének napját;

h) az alkalmazott intézkedés nemét és mértékét, a korábban alkalmazott próbára bocsátás megszüntetése vagy meghosszabbítása esetén a próbára bocsátást elrendelő bíróság megnevezését, határozatának számát és jogerőre emelkedésének napját, a próbára bocsátás meghosszabbítása esetén a meghosszabbított próbaidő lejáratának napját;

i) összbüntetésbe foglalás esetén az alapügyben eljáró bíróságok megnevezését, határozatuk számát, az összbüntetesként megállapított szabadságvesztés nemét és mértékét;

j) a közkegyelmi vagy egyéni kegyelmi rendelkezés alapján a bírósági határozatot érintő változásokat, az egyéni kegyelmi elhatározás számát, keltét, a jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, határozatának számát és jogerőre emelkedésének keltét;

k) a büntetés végrehajthatóságának elévülés okából történt megszűnését megállapító határozatot hozó bíróság megnevezését, határozatának számát és jogerőre emelkedésének keltét;

l) a mentesítésre vonatkozó adatokat;

m) a külföldi elítélés érvényének elismerése esetén a bíróság erről szóló értesítését;

n) a nyilvántartásba vételt követően lefolytatott más különleges eljárás során hozott határozat adatait;

o) a nyilvántartott halálának időpontját.

(2) A büntetés-végrehajtási adatok közül a büntetettek nyilvántartása tartalmazza

a) a szabadságvesztés foganatba vételének (a befogadásnak, illetve a szabadságvesztés megkezdésének) napját;

b) a feltételes szabadságra bocsátás napját, a feltételes szabadság lejáratának napját, a feltételes szabadság megszüntetését, a pártfogó felügyelettel kapcsolatos adatokat;

c) a büntetés félbeszakításáról szóló adatokat;

d) a szabadon bocsátás napját;

e) a javítóintézeti nevelés megkezdésének napját;

f) a javítóintézetből történő ideiglenes elbocsátás napját, az ideiglenes elbocsátás lejáratának napját, az ideiglenes elbocsátás megszüntetését;

g) a javítóintézeti nevelésből elbocsátás napját;

h) a közérdekű munka, illetőleg a pénzbüntetés szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról szóló határozat adatait;

i) a közügyektől eltiltás, a foglalkozástól eltiltás, a járművezetéstől eltiltás, a kiutasítás lejáratának napját, továbbá a lejárati napjának a felsorolt büntetések tartamába beszámítható, illetve be nem számítható idő szerinti változását;

j) a kényszergyógykezelés megszüntetésének napját.”

„16. § (1) A büntettek nyilvántartásába felvett adatokat – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel –

a) a szándékos bűncselekmény miatt szabadságvesztésre ítélték esetén a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesítés (a továbbiakban: mentesítés) beálltától számított tizenöt évig,

b) a szándékos bűncselekmény miatt közérdekű munkára, illetőleg pénzbüntetésre ítélték esetén a mentesítés beálltától számított öt évig,

c) a gondatlan bűncselekmény miatt szabadságvesztésre ítélték esetén a mentesítés beálltától számított öt évig,

d) a gondatlan bűncselekmény miatt közérdekű munkára, pénzbüntetésre ítélték esetén a mentesítés beálltától számított három évig,

e) fiatalkorúak esetén legfeljebb 30. életévük betöltéséig, feltéve, hogy eddig az időpontig mentesültek,

f) a főbüntetés helyett mellékbüntetésre ítélték esetén a büntetés végrehajtásának befejezésétől számított öt évig,

g) a megrovásban részesítettek, illetve azok esetén, akiknek terhére az egyes különleges eljárások között meghatározott elkobzásra irányuló eljárás során elkobzást alkalmaztak, a határozat jogerőre emelkedésétől számított három évig,

h) a próbára bocsátottak esetén a próbaidő, illetőleg meghosszabbítása esetén a meghosszabbított próbaidő elteltétől számított három évig,

i) az eljárási kegyelemben részesítettek esetén a határozat keltétől számított három évig,

j) azok esetén, akikkel szemben az ügyész a vádemelést elhalasztotta, a vádemelés elhalasztása tartamának elteltétől számított három évig,

k) javítóintézeti nevelés esetén az intézkedés végrehajtásának befejezésétől számított három évig,

l) azok esetén, akikkel szemben az eljárás megszüntetése mellett elkobzást, illetőleg vagyonelkobzást rendeltek el, továbbá akikkel szemben a vád alól felmentés mellett kényszergyógykezelést, elkobzást, illetőleg vagyonelkobzást rendeltek el, a megszüntető végzés, illetve a felmentő ítélet jogerőre emelkedésétől számított három évig kell kezelni.

(2) Annak a személynek az adatai, aki többszörösen van nyilvántartva, akkor törölhetők, ha minden adatra vonatkozóan eltelt az (1) bekezdés szerinti nyilvántartási idő.”

„17. § (1) A 10. §-ban meghatározott adatok szolgáltatásának igénylésére

a) a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóságok,

b) az igazságügyért felelős miniszter a kegyelem iránti előterjesztéshez, továbbá a jogsegélykérelem elintézéséhez és a bünygyi jogsegélyről szóló jogszabályokban meghatározott, illetőleg nemzetközi egyezményből eredő feladatai teljesítéséhez,

c) a nemzetbiztonsági szolgálatok a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvényben meghatározott feladataik ellátásához,

d) a hadköteles katonai nyilvántartásának céljára a hadkiegészítő parancsnokság,

e) a külföldi nyomozó hatóság, ügyészség, bíróság, nemzetközi igazságügyi és bűnüldöző szerv a bünygyi jogsegélyről, valamint a bűnüldöző szervek nemzetközi együttműködéséről szóló jogszabályokban, illetve nemzetközi szerződésben, egyéb nemzetközi kötelezettség-vállalásban foglaltak szerint,

f) a Nemzetközi Bünygyi Együttműködési Központ, illetőleg a Magyar Köztársaságnak nemzetközi szerződésben adattovábbításra feljogosított más szerve az e) pontban felsoroltak részére történő adatszolgáltatáshoz,

g) az idegenrendészeti ügyekben eljáró szervek a külföldiek ellenőrzésével kapcsolatos feladataik ellátásához, valamint a feladatkörükbe tartozó ügyek elbírálásához jogosultak.

(2) Az (1) bekezdésben felsoroltakon kívül a büntettek nyilvántartásából – jogszabályban meghatározottak szerint – adatok szolgáltatásának igénylésére jogosult az is, akit a hatáskörébe tartozó feladat ellátása érdekében jogszabály feljogosít a bünygyi nyilvántartás adatainak megismerésére.”

„18. § A 10. § (1) bekezdésében meghatározott adatok szolgáltatásának igénylésére

a) a rendőrség

aa) a fegyveres biztonsági őrség felügyeletének ellátásával kapcsolatos feladatai ellátásához,

ab) a nukleáris létesítményben, továbbá a létesítmény hatósági ellenőrzésével, a létesítmény tervezésével, építésével, üzemeltetésével, átalakításával, a nukleáris berendezések karbantartásával, a nukleáris anyag felhasználásával, tárolásával, szállításával és a szállítmányok kísérésével összefüggő munkakörökben történő foglalkoztatáshoz szükséges büntetlenség megállapításához,

ac) a személy- és vagyonvédelmi, illetőleg a magánnyomozói tevékenység végzéséhez szükséges engedély kiadásához;

b) a köztársasági elnök által adományozható kitüntetésre irányuló javaslatot előterjesztő miniszter a jelölt büntetlenségének megállapításához;

c) az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnöke a bírói, a kinevezésre jogosult bírósági elnök a bírósági titkári, fogalmazói, megyei bírósági végrehajtói és végrehajtó-helyettesei kinevezéséhez szükséges büntetlenség megállapításához;

d) a Legfőbb Ügyészség, a Katonai Főügyészség, a fellegbiviteli főügyészség, a főügyészség az ügyészi, az ügyészségi titkári, fogalmazói, illetőleg nyomozói kinevezéshez;

e) a vámhatóság a megbízható vámadós feltételeként előírt büntetlen előélet vizsgálata céljából.”

„19. § A 10. § (1) bekezdésében meghatározott adatokból, törvényben meghatározottak szerint adatszolgáltatás igénylésére jogosult

a) a rendőrség a kézilőfegyverekkel, a löszerekkel, a gáz- és riasztófegyverekkel, a légfegyverekkel, a lőterekkel, valamint a lőfegyver- és lőszertárolóhelyekkel, továbbá a vaktölténnyel üzemeltethető és a hatástalanított lőfegyverekkel kapcsolatos engedélyek kiadásához;

b) a rendőrség a közúti közlekedésrendészeti feladatai ellátása során a járművezetésre jogosító okmány helyszínen történő elvétele feltételeinek megállapításához;

c) a bírósági ülnök megválasztásához a települési önkormányzat képviselő-testülete, a megyei (fővárosi), megyei jogú városi közgyűlés, katonai bírósági ülnök esetén az állományilletékes parancsnok;

d) az igazságügyért felelős miniszter a közjegyzői, önálló bírósági végrehajtói és igazságügyi szakértői kinevezéshez, a közjegyzőjelölt, közjegyző-helyettes és önálló bírósági végrehajtó-helyettes alkalmazásához, továbbá a végrehajtói irodai tagság létesítéséhez;

e) a rendvédelmi szervek és a Magyar Honvédség állományilletékes parancsnokai a hivatásos (szerződéses) állományba történő kinevezéshez;

f) az állampolgársági, útlevél, bevándorlási, illetve menekültügyekben eljáró szervek, valamint az útlevél hatóságok a feladatkörükbe tartozó ügyek elbírálásához;

g)

h) a Magyar Ügyvédi Kamara és a területi kamara az ügyvédi kamarába való felvétel iránti kérelem elbírálásához;

i) a fegyver nélküli katonai, illetőleg a polgári szolgálat teljesítését engedélyező hatóság a kérelem elbírálásához;

j) a helyettes szülői és a nevelőszülői hálózat működését engedélyező, illetve ellenőrző szerv;

k) a tevékenység végzését engedélyező hatóság, amennyiben a tevékenység végzésének, illetőleg engedélyezésének jogszabályban meghatározott feltétele a büntetlen előélet; továbbá a foglalkoztatás feltételeként jogszabályban meghatározott büntetlenség ellenőrzésére törvény alapján jogosult hatóság, illetve szerv.”

„19/A. § A közlekedési igazgatási ügyekben eljáró hatóság a 10. § (1)–(2) bekezdésben foglalt adatokat a járművezetésre jogosító okmány visszavonásához, a vezetésre való jogosultság szüneteltetésének elrendeléséhez, valamint a „kezdő vezetői engedély” minősítés meghosszabbítása feltételeinek megállapításához igényelheti.”

„31. § A daktiloszkópiai és fényképnnyilvántartásban kell nyilvántartani

a) annak az adatait, ujj- és tenyérynnyomatát, továbbá arcképét, akit szándékos bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja miatt büntetőeljárás alá vontak, kivéve azt, akivel

szemben magánvádas bűncselekmény miatt előterjesztett magánindítvány alapján indult eljárás, függetlenül attól, hogy az ügyész átvette-e a vád képviselőjét, és azt, akinek katonai bűncselekménye miatt a katonai ügyész a feljelentést elutasította, és az elbírálást fegyelmi eljárásra utalta, (...)”

„34. § (1) A 33. § (1) bekezdés szerinti nyomozó hatóság intézkedik a szándékos bűncselekmény alapos gyanúja miatt büntetőeljárás alá vont személy ujj- és tenyérynnyomatának levételére, továbbá arcfényképének elkészítésére.

(2) A szándékos bűncselekmény alapos gyanúja miatt büntetőeljárás alá vont személy köteles alávetni magát az ujj- és tenyérynnyomat vételi eljárásnak, valamint a fényképezésnek.

(3) A szándékos bűncselekmény alapos gyanúja miatt büntetőeljárás alá vont személlyel szemben – ha a (2) bekezdésben meghatározott kötelezettsége teljesítését megtagadja – testi kényszer alkalmazható.”

„36. § A 32. §-ban meghatározott adatokat

a) szándékos bűncselekmények elkövetésének alapos gyanúja miatt eljárás alá vont személy

aa) elítélése esetén a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesítéstől számított 20 évig,

ab) kényszergyógykezelésének, próbára bocsátásának, illetőleg javítóintézeti nevelésének elrendelése esetén a bűncselekmény büntethetőségének elévüléséig,

b) a nyomozás, illetve a büntetőeljárás megszüntetése esetén a határozat jogerőre emelkedéséig,

c) a bűncselekmény helyszínén rögzített ujj- és tenyérynnyomok esetén a bűncselekmény büntethetőségének elévüléséig

kell nyilvántartani”

„48. § (1) Meg kell szüntetni annak a nyilvántartását, akire vonatkozóan a nyilvántartási idő letelt.

(2) A nyilvántartás megszüntetését a számítógép adatbázisából törléssel és a nyilvántartott okmány, illetve más adathordozó fizikai megsemmisítésével kell végrehajtani.”

„49. § (1) A bűnügyi nyilvántartás kérelemre teljesít adatszolgáltatást. (...)”

(4) A bűnügyi nyilvántartó az érintettnek a róla nyilvántartott bűnügyi személyes adatáról a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 12–13. §-ában foglaltak szerint ad tájékoztatást.”

„57. § A hatósági erkölcsi bizonyítvány a büntettek nyilvántartásának adatairól a nyilvántartás kezelője által kiállított közokirat, amely – ha törvény másképp nem rendelkezik – a kiállításától számított három hónapig érvényes.”

„59. § A hatósági erkölcsi bizonyítvány tartalmazza a kérelmező (...)

b) büntetlensége, mentesítésben részesülése, továbbá a vádemelés elhalasztása esetén a „büntettek nyilvántartásában nem szerepel” közlést, (...)”

3. Az SzVMt. rendelkezései:

„3. § (1) Vállalkozás személy- és vagyonvédelmi tevékenységet, valamint magánnyomozói tevékenységet akkor folytathat – amennyiben e törvény kivételt nem tesz –, ha a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara (a továbbiakban: kamara) nyilvántartásba vette.

(2) Vállalkozás keretében természetes személy ilyen tevékenységet – ha e törvény kivételt nem tesz – csak a kamara tagjaként folytathat. (...)”

„5. § (...)

(3) A rendőrség – a vállalkozás kérelmére – akkor ad ki engedélyt, ha a kérelmező igazolja, hogy

(...)

c) jogerősen megállapított adó-, vám- vagy társadalombiztosítási tartozása nincs.”

„6. § (...)

(2) Igazolványt kaphat – írásbeli kérelmére – a magyar állampolgár, illetve a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, amennyiben megfelel a következő feltételeknek: (...)

b) nem folyik ellene kétévi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztéssel fenyegetett szándékos bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt büntetőeljárás; és (...)

(3) Ha a kérelmezőt a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) szerinti állam és emberiség elleni bűncselekmény (Btk. X–XI. fejezet), személy elleni erőszakos bűncselekmény (Btk. XII. fejezet, I. cím, II. cím 174–176. §), nemi erkölcs elleni erőszakos bűncselekmény [Btk. XIV. fejezet, II. cím 197. és 198. §, 207. § (3) bekezdés b) pont], hivatali bűncselekmény (Btk. XV. fejezet, IV. cím), hivatalos személy elleni bűncselekmény (Btk. XV. fejezet, V. cím), terrorcselekmény (Btk. 261. §), visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel (Btk. 263. §), visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel (Btk. 263/A. §), visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel (Btk. 263/B. §), bünszervezetben részvétel (Btk. 263/C. §), visszaélés radioaktív anyaggal (Btk. 264. §), visszaélés nukleáris létesítmény üzemeltetésével (Btk. 264/A. §), visszaélés atomenergia alkalmazásával (Btk. 264/B. §), visszaélés nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel (Btk. 264/C. §), garázdaság (Btk. 271. §), önbíráskodás (Btk. 273. §), vagy visszaélés kábítószerrel bűncselekmény (Btk. 282–283. §), továbbá vagyon elleni bűncselekmény (Btk. XVIII. fejezet) miatt elítélték vagy vele szemben intézkedést alkalmaztak, az igazolvány kiadása iránti kérelem a büntetés vagy intézkedés külön jogszabályban meghatározott bűnügyi nyilvántartásának időtartamáig, de legalább a jogerős döntés meghozatalát követő három évig nem teljesíthető.”

„7. § A működési engedély és az igazolvány öt évig érvényes, érvényességük alkalmanként további öt évre meghosszabbítható, ha a kiadás feltételei – azok ismételt vizsgálata alapján – fennállnak.”

„11. § (1) A rendőrség a működési engedélyt haladéktalanul, de legkésőbb a tudomásra jutástól számított nyolc napon belül határozattal visszavonja, ha

a) kiadásának feltételei megszűntek; (...)

(2) A rendőrség a működési engedélyt haladéktalanul, de legkésőbb a tudomásra jutástól számított nyolc napon belül határozattal bevonja, ha a vállalkozás e törvény szabályait ismételten vagy súlyosan megszegte.”

4. Az Lt. támadott rendelkezése:

„67. § (...)

(7) A (6) bekezdésben meghatározottak közül a légi közlekedés területén nem foglalkoztatható, a repülőtér zárt területére nem léphet be, aki (...)

b) állam elleni, az emberiség elleni, a közbiztonság elleni (kivéve: veszélyes eb tartásával kapcsolatos kötelezettség megszegése, tiltott állatviadal szervezése, tiltott szerencsejáték szervezése), hivatalos személy elleni bűncselekmény, valamint szándékos emberölés, személyi szabadság megsértése, emberrablás, emberkereskedelem, embercsempészet, erőszakos közösülés, szemérem elleni erőszak, államtitoksértés, szolgálati titoksértés, közveszéllyel fenyegetés, garázdaság, visszaélés kábítószerrel, számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény, számítástechnikai rendszer védelmét biztosító technikai intézkedés kijátszása, pénzhamisítás, csempészet bűncselekmény elkövetése miatt a büntetettek nyilvántartásában szerepel; (...)

(8) A rendőrség, illetve – a szakszolgálati engedéllyel kapcsolatban – az illetékes légiközlekedési hatóság a büntetettek nyilvántartásában és a büntetőeljárás alatt állók nyilvántartásában a (7) bekezdés a)–d) pontjában, valamint a Nemzetbiztonsági Hivatal a nemzetbiztonsági szolgálatok nyilvántartásában a (7) bekezdés e) pontjában meghatározott feltételeknek való megfelelés ellenőrzésére jogosult

a) a foglalkozásra irányuló jogviszony létesítését megelőzően, valamint a foglalkozás ideje alatt,

b) a szakszolgálati engedély kiadását, illetve meghosszabbítását megelőzően,

c) a repülőtér zárt területére történő belépést megelőzően.”

5. A Korm. R.1. rendelkezése:

„6. § (1) Robbanóanyag gyártási, forgalmazási, tárolási, felhasználási, illetve megsemmisítési munkát, valamint e munkák irányítását nem végezheti az a természetes személy, (...)

b) akit állam elleni bűncselekmény (Btk. X. fejezet), emberiség elleni bűncselekmény (Btk. XI. fejezet), személy elleni bűncselekmény [Btk. XII. fejezet I. cím 166–168. §, 170. § (2)–(5) bekezdés, 171. §, III. cím 174. §, 175. §, 175/A. §, 175/B. §], nemi erkölcs elleni erőszakos bűncselekmény [Btk. XIV. fejezet II. cím 197–198. §, 207. § (3) bekezdés b) pont], embercsempészség (Btk. 218. §), hivatalos személy elleni bűncselekmény (Btk. XV. fejezet V. cím), közveszélyokozás (Btk. 259. §), közérdekű üzem működésének megzavarása (Btk. 260. §),

terrorcselekmény (Btk. 261. §), nemzetközi gazdasági tilalom megszegése (Btk. 261/A. §), légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése (Btk. 262. §), visszaélés robbanóanyaggal és robbantószerrel (Btk. 263. §), visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel (Btk. 263/A. §), visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel (Btk. 263/B. §), bünszervezetben részvétel (Btk. 263/C. §), visszaélés nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel (264/C. §), garázdaság (Btk. 271. §), önbíráskodás (Btk. 273. §), visszaélés kábítószer előállításához használt anyaggal (Btk. 283/A. §), vagyon elleni szándékos bűncselekmény (Btk. XVIII. fejezet 316–324. § és 326–327. §), fegyveresen elkövetett szökés [Btk. 343. § (2) a) pont], fegyverrel elkövetett előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak [Btk. 355. § (2) a) pont] elkövetése miatt elítéltek, illetőleg vele szemben intézkedést alkalmaztak, a büntetés vagy intézkedés külön jogszabályban meghatározott bűnügyi nyilvántartásának időtartamáig, de legalább a jogerős döntés meghozatalát követő három évig; (...)

6. A Korm. R.2. rendelkezései:

„3. § (1) E rendelet eltérő rendelkezése hiányában a 2. §-ban, valamint az Ftv. 3. §-ában említett engedély nem adható annak

a) aki a tizennyolcadik életévét nem töltötte be;

b) aki cselekvőképességét kizáró vagy korlátozó gondnokság alatt áll;

c) akit állam elleni bűncselekmény [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) X. fejezet], emberiség elleni bűncselekmény (Btk. XI. fejezet), személy elleni bűncselekmény [Btk. 166–168. §, 170. § (2)–(5) bekezdés, 171. §, 174. §, 175/B. §], nemi erkölcs elleni erőszakos bűncselekmény [Btk. 197. és 198. §, 207. § (3) bekezdés b) pont], hivatalos személy elleni bűncselekmények (Btk. XV. fejezet V. cím), embercsempészség (Btk. 218. §), közérdekű üzem működésének megzavarása (Btk. 260. §), terrorcselekmény (Btk. 261. §), nemzetközi jogi kötelezettség megszegése (Btk. 261/A. §), légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése (Btk. 262. §), visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel (Btk. 263/A. §), a Btk. 263/A. §-ának (5) bekezdésében meghatározott – a különös visszaesés szempontjából a visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel bűncselekményhez hasonló – bűncselekmény, bünszervezetben részvétel (Btk. 263/C. §), tiltott állatviadal szervezése (Btk. 266/A. §), állatkínzás (Btk. 266/B. §), garázdaság (Btk. 271. §), önbíráskodás (Btk. 273. §), természetkárosítás (Btk. 281. §), visszaélés kábítószer előállításához használt anyaggal (Btk. 283/A. §) vagy vagyon elleni szándékos bűncselekmény (Btk. XVIII. fejezet 316–324. § és 326–327. §) elkövetése miatt elítéltek, illetőleg vele szemben intézkedést alkalmaztak, a büntetés vagy intézkedés külön jogszabályban meghatározott bűnügyi nyilvántartá-

sának időtartamáig, de legalább a jogerős döntés meghozatalát követő három évig;

d) akit bűncselekmény bünszervezetben történt elkövetése miatt elítéltek, illetve, ha vele szemben bűncselekmény bünszervezetben történt elkövetése miatt intézkedést alkalmaztak, a büntetés vagy intézkedés külön jogszabályban meghatározott bűnügyi nyilvántartásának időtartamáig, de legalább a jogerős döntés meghozatalát követő három évig;

e) aki ellen a c) és d) pontban meghatározott bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt büntető-eljárás folyik;

f) aki ellen polgári felhasználású robbanóanyagokkal és pirotechnikai termékekkel, lőfegyverrel, közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés, rendzavarás, sportrendezvény rendjének megbontása, számszerű vagy szigonypuska jogellenes használata, veszélyes fenyegetés, jogosulatlan vadászat, természetvédelmi szabálysértés elkövetése miatt büntetést szabtak ki vagy intézkedést alkalmaztak, a szabálysértési határozat jogerőre emelkedésétől számított két évig;

g) aki az engedély kiadására vonatkozó kérelmében valótlán adatot közöl, illetve a kérelemmel összefüggő valós adatot elhallgat vagy a fegyverre, lőszerre (töltényre) lőszerelemre, lőtérre vonatkozó jogszabályban meghatározott kötelezettségét megszegi, a kérelem benyújtásától, illetve a visszavonó határozat jogerőre emelkedését követő két évig.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt feltételeket a jogi személy vezető tisztségviselői, egyéb, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén a tevékenységért felelős vezető tekintetében kell vizsgálni.”

7. A BM–IM–PM együttes R. rendelkezései:

„1. § (1) A rendelet hatálya a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmények elkövetésének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás alatt álló személyekre (a továbbiakban: gyanúsított), valamint a velük szemben büntetőeljárás folytatató nyomozó hatóságokra terjed ki.

(2) E rendeletben foglaltakat kell alkalmazni

a) a Tv. 31. §-ának a) pontjában meghatározott bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás alatt álló személyektől történő ujj- és tenyérnyomatvételnek, valamint arcfényképkészítésnek, (...)

„5. § A gyanúsított köteles alávetni magát az ujj- és tenyérnyomat-, illetve a DNS-mintavételi eljárásnak, valamint a fényképezésnek (a továbbiakban együtt: mintavétel), ellenszegülése esetén vele szemben testi kényszer alkalmazható.”

„6. § (1) Ellenszegülésnek kell tekinteni a gyanúsítottnak azt a célzatos cselekvését, magatartását, amely a mintavétel megkezdését, folytatását, annak előírások szerinti végrehajtását akadályozza.

(2) A testi kényszer megfogást, lefogást, illetve testi erővel valamely cselekvés, magatartás abbahagyására vagy a mintavétel türéseire kényszerítést jelent.”

III.

1. Figyelemmel arra, hogy – eltérő relációkban – az indítványok közös alapja a bünyügyi nyilvántartás, és a mentesítés jogintézménye, az Alkotmánybíróság röviden áttekintette ezek lényegét.

Bünyügyi nyilvántartás címszó alatt a hatályos jog szerint olyan – összefüggő és összekapcsolt, ámde eltérő rendező elvek és követelmények mentén kialakult – közhite-lű, hatósági nyilvántartásokat (adatbázisokat) értünk, amelyek a legszélesebb értelemben vett büntetőjogi (anyagi jogi, bűnüldözési, felderítési) célokra egyaránt felhasználhatóak. Ezzel párhuzamosan lényeges szerepet töltenek be a nemzetközi bünyügyi együttműködésben és információcserében, és méginkább kiemelkedő jelentőségre tettek szert a büntetőjogon kívüli szférában, elsősorban bizonyos alapjogok korlátozhatóságának mércéjeként is. Ezek az adatbázisok strukturált rendben, ám az egyes adatállományok sajátos céljai által meghatározottan – a nyilvántartással érintettek tényleges büntető eljárásjogi helyzetéhez és a büntetőeljárás során alkalmazott anyagi jogi következményekhez nem pontosan igazodva – tartalmazzák a bűncselekmények terheltjeinek, személyes és szenitív adatait.

2.1. Az elítéltek nyilvántartása szoros kapcsolatban áll a rehabilitáció (mentesítés) kérdéskörével.

A rehabilitáció az emberi méltósághoz való jogból levezetett olyan garanciális követelmény, amelynek célja, hogy az elítéltet feloldja mindazon hátrányok alól, amelyeket a különböző jogszabályok a büntetett előélethez fűznek. A rehabilitáció jogintézménye azon alapszik, hogy a terhelt a büntetőjogi jogkövetkezmények alkalmazásával büntetett előéletűvé válik, s e jogi tényhez – a büntetés foganatosítását (kiállítását) követően is – büntetőjogi és azon kívüli joghátrányok kapcsolódnak. A büntetőjog a saját dogmatikai rendszerébe illesztve – a bűnisméltléshez kapcsolódó szabályrendszer keretében – kezeli azt a helyzetet, ha a büntetett előéletű elkövető ismételt bűncselekményt valósít meg. A büntetett előélethez azonban az egyéb jogterületeken érvényes jogszabályok is fűznek következményeket, amelyek sokszínűek lehetnek, természetük, jellegük többnyire kor, nemzeti jogrend és büntetőpolitika függő.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az állam büntető hatalma korlátozott közhatalmi jogosítvány; a korlátokat mindenekelőtt az Alkotmány rendelkezései jelölik ki. A korlátok tartalmát, az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben esetről esetre bontotta ki. Határozataiból kitűnik, hogy demokratikus társadalomban az alapjogi védelem a bűncselekmények elkövetőit is megilleti, az Alkotmány 54. § (1) bekezdése szerinti, az emberi élethez és méltósághoz való jog pedig a büntetőjogi felelősségre vonás rendszerében is abszolút értéket jelent [összefoglalóan pl. 23/1990. (X. 31.) AB határozat, ABH 1990, 93.; 14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 254–256.; 42/2005. (XI. 14.) AB határozat, ABH 2005, 504, 517–518.].

A büntetőjogi felelősségre vonás folyamata több szakaszt foglal magában, abban az eljárás lefolytatása és az elítéltetés jogi ténye csupán az egyik mozzanat. Ahhoz szorosan kapcsolódnak a szintén közvetlen alapjogi korlátozásban megnyilvánuló, a végrehajtás során elszenvedett joghátrányok, amelyekre az alkotmányos védelem szintén kiterjed; korlátozásukra a szükségesség és arányosság követelménye szerint kerülhet sor [pl. 5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; 11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77, 85.].

Az emberi méltósághoz való jognak számos, az Alkotmányban nevesített és nem nevesített összetevője van. Fontos része az önrendelkezéshez való jog, a magánszféra védelme, és ennek egyik speciális aspektusa: az adatvédelem. A mindenkit megillető, a személyiség szabad kibontakoztatásához, az önrendelkezéshez és a személyes adatok védelméhez fűződő jogból az Alkotmánybíróság levezette továbbá azt is, hogy a bűncselekmények elkövetéséhez fűződő következmények hatóköre sem lehet korlátlan. Az elítéltetés ténye a büntetőjogon kívüli szférában nem vezethet szükségtelen korlátozásokhoz; a szabályozás során figyelembe kell venni a személyes adatokhoz való jogot és az emberi méltósághoz való alapjogot [12/1996. (III. 22.) AB határozat, ABH 1996, 241, 244–245.].

Az emberi méltósághoz való jogból következik, hogy az elítélteknek lehetőséget kell biztosítani a rehabilitációra, arra, hogy jogsértés nélkül helytálljanak egy szabad társadalom feltételei között. A reszocializáció pedig megköveteli, hogy az arra objektív szempontok alapján érdemesült elkövető számára egy későbbi, büntetéstől mentes életvitel feltételeit a jog megteremtse. Ez nem csupán a terhelt érdeke, hanem a társadalomé is, minthogy a büntetőjogon kívüli megszorítások megszűnésével, a büntetlen előéletűeket megillető tisztségek ellátására, állások betöltésére való új lehetőségek megnyílása növeli elhelyezkedési esélyeiket, ami pedig csökkenti a társadalmi gondoskodás költségeit, lehetővé teszi az elítélt számára a bűnisméltlés elkerülését. Erre figyelemmel ismerte el az Alkotmánybíróság a reszocializáció jelentőségét már a fogvatartás szakaszában is, és mondta ki általános érvénnyel hogy az alapjogok korlátozása során ekkor is „törekedni kell a társadalom védelme érdekében feltétlenül szükséges, minimális mérték-re” [13/2001. (V. 14.) AB határozat, ABH 2001, 177, 194.; 569/B/1999. AB határozat, ABH 2002, 1015, 1019.].

2.2. A rehabilitáció ezen elvek mentén nyert elismerést a különböző nemzetközi dokumentumokban: így az Európa Tanács R (84) 10 számú, az elítéltek bünyügyi nyilvántartásáról és rehabilitálásáról szóló Ajánlásában; az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának R (96) 8 számú, a büntetőjog-politikáról az átalakuló Európában című Ajánlásában; a Tanács 2005. november 21-i 2005/876/IB határozatában.

Mindezek hangsúlyozzák, hogy a demokratikus értékek feladása még súlyos bűnözési helyzetben sem elfogadott, a bűnözés és a nemzetközi bűnözés elleni küzdelem csak az emberi jogok tiszteletben tartásával és a jog uralmából fakadó követelmények mentén valósulhat meg. Az elvekből

következően az államoknak a bűnelkövetők társadalmi beilleszkedése érdekében jogi eszközök igénybevételével is folyamatos erőfeszítéseket kell tenniük, mert ez közvetlen hatással van a bűnözés alakulására. A bűnözés elleni nemzetközi fellépés egyik eszköze, az elkövetőkre vonatkozó információcsere is csak az igazságszolgáltatás működését, a személyre szabott helyes döntéshozatalt elősegítő olyan eszköz lehet, amely nem ronthatja az elítéltek társadalomba való ismételt beilleszkedésének esélyeit.

2.3. A rehabilitációt szolgáló mentesítés jogintézménye által kitűzött, a büntetőjogi szankcióhoz és a büntetőjog, mint végső eszköz igénybevételéhez kapcsolt célokat töri át az, hogy az elítéltet ezzel egyidőben nem törlik a bünygyi nyilvántartásból, majd a jogrend ehhez a nyilvántartási időhöz fűz további, büntetőjogon kívüli hátrányokat (a foglalkozások, hivatások, állások gyakorlásához, tisztségek, funkciók, rangok elnyeréséhez effektív büntetlenséget előíró kritériumrendszer). Ezzel a tényleges és a büntetőjogi értelemben vett „büntetlenség” fogalma éppen a büntetőjogon kívüli szférában különül el élesen egymástól. A kettőnek a metszéspontjába pedig a bünygyi nyilvántartó kerül kétféle értelemben is. Egyrészt ez a lajstrom alkalmassá vált a tényleges büntetlenség részleges ellenőrzésére, másfelől a mentesítésen túli (sőt akkor kezdődő), azt jelentősen meg is haladó nyilvántartási időt a jogalkotó az alkalmasság (megbízhatóság) vizsgálatára szolgáló biztonsági eszközzé, másodlagos joghátránnyá minősítette.

Az Alkotmánybíróság elismeri, hogy a bünygyi nyilvántartás mint törvényben meghatározott és alkotmányos célokra igénybe vehető adatbázis létezése indokolt, ám az erre vonatkozó szabályozás kialakítása során is figyelemmel kell lenni mindazon alkotmányos korlátokra, amelyek az alapjogi védelemből fakadnak. Ugyanez a tartalmi követelmény érvényes mindazon esetekre, amikor – más jogszabályok alapján – a jogalkotó a jogalanyoknak az adatbázisban való szerepléséhez jogkövetkezményt kapcsol. A továbbiakban ebből kiindulva vizsgálta meg az indítványokban foglalt kifogásokat.

IV.

Az indítványok részben megalapozottak.

Az Alkotmánybíróság elsőként azokat az indítványokat vizsgálta, amelyek a Bnyt. szabályait – önmagukban – az Alkotmány 2. § (1) bekezdésére, 30/A. § (1) bekezdés k) pontjára, 8. § (1)–(2) bekezdésére, 16. §-ára, 54. § (1)–(2) bekezdésére, 59. §-ára, 67. §-ára és 70/A. §-ára hivatkozással támadták. Ezzel összefüggésben került sor, a Bnyt. egyes szabályaival szoros összefüggésben álló (vagy az indítványozók által ilyennek vélt), esetenként azok végrehajtásának tekinthető rendeletek egyes jogszabályhelyeinek áttekintésére. Ezt követően azon indítványok kerültek elbírálásra, amelyek az egyes foglalkozások gyakorlására vonatkozó törvények meghatározott, a Bnyt. rendelkezésére visszavezetett szabályait – elsődlegesen az Al-

kotmány 9. § (2) bekezdésére, 70/A. §-ára, 70/B. §-ára, bizonyos esetekben pedig a 2. § (1) bekezdésére, 8. § (2) bekezdésére, illetve az 59. §-ára alapítva – tartották alkotmányellenesnek. Ehhez kapcsolódóan foglalkozott az Alkotmánybíróság azon indítványi részekkel is, amelyek az SzVMt.-nek az előzőekkel szoros kapcsolatban nem álló további rendelkezéseire, illetve az SzVMt.-hez, vagy a Bnyt.-hez szintén marginálisan kapcsolódó más jogszabályokra vonatkoztak.

1. A több részből álló bünygyi nyilvántartás olyan – részlegesen – egymástól elkülönítetten működő, de számos esetben szükségképpen összekapcsolódó adatbázisok összessége, amelyek egyenként is a személyes és a különleges személyes adatok kivételesen nagy mennyiségű adatállományát tartalmazzák. Az adatbázisok létezése, az adatok kezelése, az adatokkal való rendelkezés minden esetben alapjogi korlátozást jelent, minthogy az Alkotmány 59. §-ából levezetett védelem a bünygyi személyes adatokra is kiterjed. Az információs önrendelkezéshez való jog korlátozása a büntetőeljárás lezárását, mi több, a jogerős elítéltest követően is fennmarad, mivel a nyilvántartási idők nem a büntetőjogi jogkövetkezményekhez, nem a büntetési célokhoz, s nem a büntetőeljárás különböző szakaszaihoz kapcsolódnak.

Az adatállományok adatainak a büntető ügyekben eljáró hatóságok által történő beszerzése, felhasználása, összekapcsolása a konkrét büntetőeljárásokban bizonyítási szempontok alapján elkerülhetetlen. Ez hozzátartozik a büntetőeljárás lényegéhez, az állam büntető igényének hatékony érvényesítéséhez és a büntetés törvényes mértékének meghatározásához. Az indítványozók sem ezt kifogásolták. Különböző összefüggésekben arra hivatkoztak, hogy a büntetőeljárás lezárását követően nem érvényesülnek az adattovábbítás korlátai, illetve – elsősorban az indokolatlanul hosszú ideig tartó, differenciálatlan nyilvántartási időkre figyelemmel – az adatbiztonság, valamint az adattakarékosság elve, a külső felhasználók adatigénylésre való feljogosítása pedig túlságosan széles körűen és bizonytalanul körülírt esetekre, az adatok indokolatlanul nagy terjedelmére vonatkoztatva került megállapításra. Az alkotmányossági vizsgálatot kezdeményezők tehát (ide nem értve, az adatfelvétel módját vitató egyetlen kérelmezőt) a büntetőeljárásán kívüli esetekre vonatkozóan állították az Alkotmány 59. §-a szerinti alapjogi sérelmet. A büntetőeljárásán kívüli esetekben pedig elsősorban az adatokhoz való hozzáférés terjedelmét meghatározó szabályoktól függ, hogy a bünygyi személyes adatoknak – adott kontextusban – mikor, milyen mélységben van „személyiségprofil” formáló ereje, mennyiben érvényesül az információs önrendelkezéshez való jog, s ezek függvényében érvényre juthatnak-e a rehabilitáció követelményei. Ezért az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a támadott rendelkezések – az Alkotmány 8. § (1)–(2) bekezdéseire is figyelemmel – megfelelnek-e az Alkotmány

59. §-ából levezethető követelményeknek, illetve ezzel összefüggésben az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Tekintettel arra, hogy a Bnyt. támadott rendelkezéseinek tartalma szoros összefüggésben áll – a külön nem vitatott – a nyilvántartás adattartamára vonatkozó 10. § rendelkezéseivel, a vizsgálatot ennek figyelembevételével végezte el.

1.1. Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 59. § (1) bekezdéséhez fűzött értelmezése során már működésének kezdetén kifejtette, hogy a személyes adatok védelméhez való alapjogot nem hagyományos védelmi jognak tekinti. Döntéseiben egyaránt hangsúlyozta az adatvédelem aktív oldalát és az államnak a jog érvényesítésével összefüggő intézményvédelmi kötelezettségét.

Az adatvédelem tartalmának alapvető alkotmányos követelményeit és elemeit részletesen a 15/1991. (IV. 13.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) fektette le az Alkotmánybíróság. „Az Alkotmány 59. §-ában biztosított személyes adatok védelméhez való jognak eszerint az a tartalma, hogy mindenki maga rendelkezik személyes adatainak feltárásáról. Személyes adatot felvenni és felhasználni tehát általában csakis az érintett beleegyezésével szabad; mindenki számára követhetővé és ellenőrizhetővé kell tenni az adatfeldolgozás egész útját, vagyis mindenkinek joga van tudni, ki, hol, mikor, milyen célra használja fel az ő személyes adatát. Kivételesen törvény elrendelheti személyes adat kötelező kiszolgáltatását, és előírhatja a felhasználás módját is. Az ilyen törvény korlátozza az információs önrendelkezés alapvető jogát, és akkor alkotmányos, ha megfelel az Alkotmány 8. §-ában megkövetelt feltételeknek.” A határozat kiemelte továbbá, hogy a személyes adatok feldolgozásának törvénnyel való elrendelése ezen kívül is garanciákat kíván meg az adatkezelés valamennyi fázisában. Az érintett számára – jogainak gyakorlása érdekében – követhetővé kell tenni az adatfeldolgozás útját, s külön biztosítékok szükségesek arra az esetre, ha az adatfeldolgozásra beleegyezése nélkül kerül sor. E garanciák rendeltetése, hogy objektív korlátok közé szorítsák az adat útját. A döntés hangsúlyos eleme volt, hogy az adattárolás és feldolgozás legfontosabb korlátja a célhoz kötöttség, ami egyben az információs önrendelkezési jog gyakorlásának legfontosabb feltétele, illetve garanciája. „A határozott cél nélküli, s definiált célok hiányában a különböző felhasználási célok szerint nem osztható, bármely adatot előre meg nem határozható felhasználói körök számára rendelkezésre bocsátó, »készletre« való adatfeldolgozás önmagában alkotmányellenes.” A célhoz kötöttségnek az adatfelvételtől kezdve az adattörlésig bezárólag érvényesülnie kell (ABH 1991, 40–44.).

A törvénnyel történő alapjog korlátozással összefüggésben már az Abh. kiemelte, majd a 46/1995. (VI. 9.) AB határozat még markánsabb követelménnyé tette, hogy a szükségességet szigorú mércével kell mérni. Erre nem kerülhet sor túl általánosan meghatározott okok, pl. szervezetek „feladatainak ellátása”, „mások érdekeinek”, „jogos érdekek” és más hasonló megragadhatatlan kategóriák,

vagy önmagában a közérdekre történő hivatkozás alapján. „Az elkerülhetetlenség és szükségesség a »közérdeknél« szigorúbb alkotmányos követelmény (...), vagyis az Alkotmánybíróság a »közérdek« fennállásának és alkotmányos indokának a vizsgálatánál is a »szükségesség – arányosság« ismérveit alkalmazza” (ABH 1991, 40, 45, 47.; ABH 1995, 219, 224.).

1.2. Az egyik indítvánnyal több rendelkezésében is érintett, a büntettesek nyilvántartása elnevezésű regiszter célját a Bnyt. 9. § első fordulata határozza meg, míg a második fordulata a célt tágító ismérveket sorolja fel. A nyilvántartás adattartalmát a 10. § (1) bekezdése a)–o) pontjai, illetve a (2) bekezdés a)–j) pontjai rögzítik. A felsorolásból megállapíthatóan a nyilvántartás személyi hatálya nem a tényleges elítéléshez kapcsolódik. Függetlenül a konkrét büntetőeljárásban hozott döntés tartalmától, az eljárás lezárását követően teljes körűen és minden elemében kiterjed mindazokra, akikkel szemben büntetőeljárást kezdeményeztek és ügyükben bármely eljárási szakaszban, bármilyen tartalmú határozat született. Így még a terheltté nem vált büntetőeljárással érintettek (pl. a nyilvánvalóan alaptalan kezdeményezés „eredményét jelentő” nyomozás megszüntetésekor, a feljelentés elutasításakor) „egyenrangúak” a ténylegesen elítéltekkel. Ez az adatbázis céljához mért valóságtartalmát is megkérdőjelezi. A tárgyi hatályt tekintve a nyilvántartás elemei közé tartoznak az elkövetőre vonatkozó, büntetőjogi leíró adatok, továbbá a bűncselekménnyel, az eljárással és az eljáró hatóságok és a bíróság azonosításával kapcsolatos adatok. Kiterjed a regiszter a különleges eljárásban hozott határozatokra, a külföldi elítélés tényének elismerésére, a kegyelemre, a mentesítésre és a nyilvántartott halálára. Széleskörűen tartalmazza valamennyi büntetés és intézkedés végrehajtásával kapcsolatos adatokat. A nyilvántartás időbeli hatályát – a más okból szintén támadott – 16. § rendelkezései szabják meg, a mentesítés időpontjához kötve a törlés időtartamának kezdetét.

A nyilvántartott adatok igénylésének szabályait a Bnyt. 17–19/A. §-ai tartalmazzák.

1.3. Az adatigénylésre vonatkozó törvényhelyek közül, a Bnyt. támadott 18. §-a valójában nem tartalmaz adatigénylésre való jogosultságot, minthogy a törvény – a Magyar Közlöny nyomdai tőpéldánya szerinti – hivatalosan kihirdetett szövegében az ilyen felhatalmazást megalapozó „jogosult” szó nem szerepel. A jogosultságra történő utalás hiányában a rendelkezés a határozott, világos, normatartalmat nélkülözővé válik, ami pedig az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből következően valamennyi jogszabály alapvető alkotmányossági kritériuma [pl. 11/1991. (III. 29.) AB határozat, ABH 1991, 34, 35.; 26/1996. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 135, 142.; 47/2003. (X. 27.) AB határozat, ABH 2003, 525, 536, 551.]. A 42/1997. (VII. 1.) AB határozat konkrétan meg is fogalmazta, hogy „alkotmányellenessé nyilvánítható az a szabály, amely értelmezhetetlen voltánál fogva teremt jogbizonytalanságot (...)” (ABH 1997, 299, 301.).

Az Alkotmánybíróság több ízben nyomatékosította, hogy a jogállamiság klauzulája szorosan összefügg az alapjogi védelem alkotmányos elvével. [pl. 5/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1992, 75, 85.; 6/1998. (III. 1.) AB határozat, ABH 1998, 91, 98–99.; 36/2000. (X. 27.) AB határozat, ABH 2000, 241, 272.; 65/2003. (XII. 18.) AB határozat, ABH, 2003, 707, 718–719.]. A 36/2000. (X. 27.) AB határozat elvi érveléssel mutatott rá, hogy az alapjogot érintő korlátozásnak az elérendő cél és az alkalmazott eszköz relációjában mindenkor határozott törvényi rendelkezésen kell alapulnia (ABH 2000, 241, 274.). A 65/2002. (XII. 3.) AB döntés kiemelte, hogy a különleges adatok kezelésére vonatkozó törvényi felhatalmazás egyértelműségének hiánya önmagában is alkotmányellenes alapjogi korlátozást valósít meg (részletesen: ABH 2002, 357, 363–364.).

Az Alkotmány 59. § (1) bekezdését érintő jogkorlátozás tekintetében a Bnyt. 18. §-ának nyelvtanilag inkohereus tartalmára figyelemmel, jelenleg éppen az elérendő cél érdekében az alkalmazható eszközre vonatkozó törvényi felhatalmazás hiányzik. A vizsgált rendelkezés ugyanakkor számos területen és eltérő okokból jogosít fel különböző szerveket és intézményeket a különleges személyes adatokhoz való teljes körű hozzáférésre. Az így igényelt adatokra más jogszabályok további, alapjogokat érintő korlátozásokat – közvetlenül, kötelező erejű jogi norma szintjén, vagy mérlegelést engedő megfogalmazásban – telepítenek (pl. egyes foglalkozások gyakorlásával kapcsolatban).

A Bnyt. 18. §-ában meglévő jogbizonytalanság eleve felborítja azt a kényes egyensúlyt, amely a törvénnyel elrendelt kötelező adatszolgáltatás esetén az adatalany – az adatkezelő – adatigénylő hármában csak a különleges adatok kezelésének fokozott alkotmányossági garanciái hibátlan megtartásával érhető el. Ugyanakkor a vizsgált rendelkezés – az alábbiak szerint – más szempontok alapján is ellentétben áll az Alkotmány 59. §-a szerinti követelményekkel.

1.4. A Bnyt. 17., 18., 19., 19/A. §-ai a büntetettek nyilvántartására vonatkozó adatbázisból való adatigénylés jogosultjait és az adatigénylés körét listázza. Az itt megjelölteket – időbeli korlátok nélkül (azaz a nyilvántartás teljes időtartama alatt) – a 10. § szerint nyilvántartott adatok rendkívül széles körének igénylésére jogosító felsorolás azonban semmilyen tekintetben nem teljes, nem pontos, nem egyértelmű, nem átlátható, és az érdek-legitimitás szempontjából is eltérő eseteket von azonos szabályozási körbe. E rendelkezések nem minden esetben nevesítik az adatigénylés konkrét jogosultját, több olyan szabályt tartalmaznak, amelyek előzetes, általános felhatalmazást adnak közelebbről meg nem határozott „jogosultaknak”. Például a 17. § (1) bekezdés e) pontja alapján minden kötöttség nélkül válik bármely külföldi nyomozó hatóság az adatigénylés jogosultjává, miközben az sem tisztázott, ez a státusa a magyar jog rendelkezéseinek megfelelő-e. Semmiféle konkrét jogosultja nincs a 17. § f) pontjában rögzített

„adattovábbításra feljogosított más szerv”-nek, vagy a 19. § k) pontja szerinti „tevékenység végzését engedélyező hatóságnak”. Parttalanná teszi az adatigénylést a 17. § (1) bekezdés g) pont szerinti általánosságban megjelölt „szervekre” és „hatóságokra” vonatkozó felsorolás, vagy a (2) bekezdése szerinti, bármilyen szintű jogszabályban, generálisan hatáskör, illetve feladat szerinti feljogosítás. Ezek, illetve a további rendelkezések nem zárják ki azt sem, hogy az itt szabályozottal megegyező (hasonló) vagy eltérő tartalommal adatigénylési jogosultságot további törvények is meghatározzanak (mint ahogyan a valóságban ez a helyzet). E mellett az adatigénylés körében generálisan hivatkoznak „más törvények, illetve jogszabályok” rendelkezéseire (pl. 19. § bevezető rendelkezése), vagy adatigénylési okokra [pl. 19. § k) pont]. Korlátozástól mentes, át sem tekinthető általános feljogosítást kapott az adatigénylésre az igazságügyért felelős miniszter a 17. § (1) bekezdés b) pontjában, vagy a nemzetbiztonsági szolgálatok a 17. § (1) bekezdés c) pontjában.

Ez a megoldás azt eredményezi, hogy a korlátozónak szánt – 17–19/A. § szerinti – rendelkezések önmaguk oldják fel a korlátozás értelmét, és végső soron eltekintenek az adatok felhasználásnak céljától, az adatkérés indokoltságától; ennek során közérdekűségi szempontokat nem, vagy csak nagyon áttételesen érvényesítenek, közjogi és magánjogi felhasználók között érdemi különbséget nem tesznek [pl. 17. § b), c), e), f), g) pont, 18. § a) aa) pont, e) pont, 19. § a), i), k) pont, s legpregnansabban a 17. § (2) bekezdés, 19. § (2) bekezdés, 19/A. §]. A Bnyt. egyes rendelkezései az adatmegismeréshez és felhasználáshoz törvényi szintet sem kívánnak meg, általában rendelkeznek „jogszabályi” felhatalmazásról [pl. 17. § (1) bekezdés b) pont, e) pont, (2) bekezdés, 19. § k) pont], miközben alapjog közvetlen korlátozására csak törvény adhat felhatalmazást. Más esetekben a Bnyt. nem határozza meg az adatigénylésre, felhasználásra jogosultságot keletkeztető jogforrási szintet sem [pl. 17. § (1) bekezdés a), b), d), g) pontjai, 18. §, 19. §]. A bünygyi nyilvántartás így általában véve a teljes foglalkoztatási, munkavállalói szférában a személyiség „általános átvilágításának” eszközévé válik. Ez a funkciója megmarad akkor is, ha az érintett már mentesült a büntetett előéletéhez fűződő hátrányok alól, és funkció nélküli mindazon esetekben, ha az érintett ellen nem is indult büntetőeljárás, vagy az felmentéssel befejeződött. A 10. § rendelkezései folytán ugyanis a nyilvántartás adattartama nem a jogerőre képes ügydöntő bírósági határozatokhoz, vagy a felelősséget legalább áttételesen megállapító, szankciót tartalmazó más hatósági határozatokhoz kapcsolódik. Tartalmazza – a terheltté nem is mindig vált – személyek adatait, és (olykor csupán a feljelentő által minősített) vélelmezett bűncselekményeit (pl. nyomozási szakaszban hozott megszüntető végzés), a felmentő ítélet meghozatalakor pedig nem a bírósági döntésről, csupán a vádról ad tájékoztatást. Az így nyert adatok azonban az adatigénylők döntésének az adatalannal kapcsolatos döntése (negatív) befolyásolására szintén alkalmasak.

Az adatigénylés tartalma más szempontból is tisztázatlan, általában véve túl szélesen, esetenként pedig nem egyértelműen meghatározott. A Bnyt. 17–18. §-ainak bevezető fordulata, illetve a 19/A. §-a az ott felsorolt esetekben – az adatigénylés céljától függetlenül – a 10. § szerint nyilvántartott adatok teljes körű igénylésére jogosítja a felhasználót; a 19. § bevezető mondata pedig „a 10. § (1) bekezdésében meghatározott adatokból” való adatigénylés fordulatot alkalmazza. Azt a későbbi rendelkezések sem tisztázzák, hogy az egyes, egymástól jelentős mértékben eltérő esetekben ez – az *a)*-tól *o)* pontig terjedő – felsorolásnak pontosan mely elemeire terjed ki.

E szabályok formailag „adatigénylésről” intézkednek, de a Bnyt. további rendelkezéseit figyelembe véve ennek teljesítése egyetlen esetben sem igényli az adatalany hozzájárulását, az adatalany az adatátadásról és az adat útjáról tájékoztatást csak kérelemre kap, illetve egyes esetekben ez utóbbi is megtagadható (Bnyt. 54. § második mondat). A Bnyt. 49. § (3) bekezdésének kijelentő módban történő fogalmazásából következően pedig a bünyügyi nyilvántartó a felhasználók részére határidőn belül köteles teljesíteni az adatszolgáltatást. Ennél fogva a vizsgált rendelkezések minden esetben a kötelező adatszolgáltatással egy tekintet alá esnek, azzal azonos módon működnek, arra tekintet nélkül, hogy az adatigénylési érdekek súlya jelentős mértékben eltérő (pl. büntetőeljárás lefolytatása, magánszférában történő foglalkoztatás, közlekedési igazgatás). Az adatfelhasználási jogosultság személyi, tárgyi és időbeli hatálya annak rendeltetésétől függetlenül egybeesik a Bnyt. hatályával.

1.4.1. Ahogyan arra az Alkotmánybíróság – már a 2/1990. (II. 18.) AB határozatában, majd a 20/1990. (X. 4.) AB határozatában, illetve az 55/2001. (XI. 29.) AB határozatában, legutóbb pedig a 36/2007. (VI. 6.) AB határozatában rámutatott – a személyes adatok védelme nem azt jelenti, hogy azokat az érintetten kívül senki és semmilyen okból nem ismerheti meg. Önmagában nem sérti az Alkotmány e rendelkezését, ha jogszabály a személyes adatok közlésére vonatkozó kötelezettséget ír elő. Az ilyen törvényi korlátozás is alkotmányellenes azonban akkor, ha arra kényszerítő ok nélkül, a szükségesség és arányosság alkotmányi mércéjét túllépve kerül sor (ABH 1990, 18, 20.; ABH 1990, 69, 70.; ABH 2001, 442, 460.; ABH 2007, 433, 447.). Az Alkotmánybíróság ugyanakkor több határozatában az Alkotmány 59. §-a szerinti információs önrendelkezési jog alaptételeként szögezte le, hogy a célhozköthettség elve az adatkezelés egész folyamatára, így az adattovábbításra, az adatigénylésre, az adatátvitelre is vonatkozik. Az adatalany számára követhetővé kell tenni az adat útját, az érintett tudta nélküli adattovábbítás eseteit pedig megfelelő törvényi szintű garanciáknak kell övezniük (elsőként: Abh. ABH 1991, 40, 43.).

Az Alkotmány 59. § (1) bekezdéséhez kapcsolódóan is vannak olyan esetek, amikor az egyénnek a szükséges mértékben el kell viselnie jogainak társadalmi érdekből való korlátozását, így bizonyos ponton túl nem akadályoz-

hatja személyes adatainak felhasználását. A bünyügyi nyilvántartás rendeltetéséből következik, hogy az itt tárolt adatok továbbítása az Alkotmányban meghatározott feladatok teljesítéséhez, alkotmányosan elismerhető célok érvényre jutásához kapcsolódóan nem mindig függhet az érintett akaratától, sőt azokat kivételképpen tudta nélkül is közölni kell az arra jogosultakkal. Ilyen eset lehet például az állam büntetőjogi igényének érvényesítése érdekében a korábbi büntetőeljárás során beszerzett adatoknak az új eljárásban való felhasználása, vagy az Alkotmánybíróság más határozatában is elismert alkotmányos értékek: a bűnüldözésből, a bűnmegelőzésből, a nemzetbiztonság védelméből származó feladatok teljesítése. Az arányosság követelménye – amely éppen úgy vonatkozik az adattárolás, az adatigénylés, az adattovábbítás terjedelmére és céljaira, mint a felhasználás indokoltságára – azonban a jogkorlátozás ilyen eseteiben is irányadó [részletesen: pl. 20/1997. (III. 19.) AB határozat, ABH 1997, 85, 92.; 24/1998. (VI. 9.) AB határozat, ABH 1998, 191, 195.; 13/2001. (V. 14.) AB határozat, ABH 2001, 177, 196.; 44/2004. (XI. 23.) AB határozat, ABH 2004, 618, 641–642.].

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a szükséges-ség-arányosság követelményének vizsgálatakor abból indul ki, hogy a magánszférát érintő védelmi jogok lényegéhez tartozik az azokba való beavatkozástól történő tartózkodás is, ezért a beavatkozás indokoltságát és terjedelmét szigorú mércével kell mérni. A bünyügyi nyilvántartás önmagában véve is a bűncselekmény elkövetéséhez kapcsolódó, a magánszférába való, lényeges, utólagos beavatkozást lehetővé tévő jogi eszköz. Ez szükségképpen szemben áll az Alkotmány 54. § (1) bekezdése által védett, az emberi méltósághoz való jogból fakadó, a személyiség szabad kibontakozásának részét képező, a magánszférához való hozzáférés határait megszabó önrendelkezési joggal, illetve – a társadalmi hasznosságát tekintve elismert – reszocializációs igénnyel. Pusztán már a büntetőeljárásról való bárki által történő tudomásszerzés jelentősen csorbitja a személyiségi jogokat, mert az adatalanyt negatívan minősíti. A Bnyt. most vizsgált rendelkezései – részben önmagukban, részben más jogszabályok rendelkezésein keresztül – a megismeréshez olyan felhasználási célokat társítanak, amelyek az adatalany szempontjából a személyiség szabad kibontakozásának radikális korlátaiként funkcionálnak, illetve adott kontextusban jelentősen befolyásolják azt a megítélést, amely az adatalany jövőbeni helyzetét meghatározza. A különleges személyes adatokhoz való hozzájutás jelen esetben azt célozza, hogy az adatalany fellett – különböző, egymástól jelentős mértékben eltérő jogviszonyokban – dönteni jogosult hatóságok, szervek, személyek, közjogi és magánjogi felhasználók az így megismert adatokból döntésüket komolyan meghatározó következtetéseket vonjanak le. Ezen a ponton érintkezik az Alkotmány 59. §-a szerinti információs önrendelkezési jog az 54. § szerinti emberi méltósághoz való joggal és más alapjogokkal, többek között a foglalkozás gyakorlásához való joggal.

A nyilvántartás céljából következően az adatalanyak semmilyen döntési joga nincs abban, hogy a nyilvántartás vezetésére jogosult hatóságok számára engedi-e a privát-autonomiájához való hozzáférést. A nyilvántartásba való bekerülés automatikus, az adatalany sem a bekerülésről, sem a törlésről külön határozatban nem értesül, abba be sem tekinthet, az adatok pontosságát, teljeskörűségét, időszerűségét (az adatkezelés tisztességességét) nem ellenőrizheti, ismeret hiányában pedig törlést, helyesbítést nem kérhet. Ugyanez a beavatkozási, döntési tilalom érvényesül a kötelező adattovábbítás azon eseteiben, amikor a demokratikus társadalom védelme érdekében igazolható a legitim kontroll.

A magánszférába való beavatkozáshoz fűződő érdek intenzitása azonban még ezen esetekben, az információs önrendelkezés szükségképpen korlátozásakor sem lehet mindig azonos. Az függhet a bűncselekmény súlyától, jogi tárgyától, következményeitől, az elkövetői minőségtől (pl. fiatakorú), az adatfelhasználási jogosultság utólagos eseteiben pedig terjedelmét meghatározza a legitim kontrollnak a bűnügyi nyilvántartáshoz viszonyított célja és a reszocializációs igénnyel szembeni jelentősége. A bűncselekmény elkövetője is a társadalom tagja marad, így önrendelkezési joga az arra való igénye körében nem korlátozható, hogy jogsértés nélkül helytálljon egy szabad társadalom feltételei között, minthogy a reszocializáció már a büntetőeljárásnak és a büntetésnek is elismert célja. Az emberi méltósághoz való joggal is ellentétes a rehabilitációt kizáró, kirekesztéshez vezető stabilizált stigmatizáció, a társadalmilag hasznos tevékenységet tartósan ellehetetlenítő megbélyegzés. Ebből következően az információs önrendelkezéshez való jog korlátozására is csak az elkerülhetetlenül szükséges esetekben és akkor is csak az arányosság keretei között kerülhet sor.

A Bnyt. vizsgált rendelkezéseiben az információs önrendelkezési jog lényegesen sérül azzal, hogy a 10. § szerinti differenciálatlan és nem minden esetben pontos adattartalommal, valamennyi bűncselekményre és büntetőeljárással érintett személyre nyilvántartott adatállományból való adatigénylés során nem különülnek el az alapjog korlátozásának „szükségképpen”, így a kötelező adatszolgáltatás körébe vonható esetei azoktól az adatfelhasználási köröktől, amikor az adatalany hozzájárulása nem mellőzhető az adatigényléséhez. Ebből a szempontból az itt szabályozott és egységesen az „adatigénylési jogosultság” fogalma alá sorolt adatigénylési okok nagymértékben különböznek egymástól. {Az adatalany hozzájárulása értelemszerűen közböbs pl. az újabb büntetőeljárásban, [pl. 17. § (1) § a) pont], nem tartozhat viszont a kötelező adatszolgáltatás esetkörébe, ha az adatigénylő valamely foglalkozás, hivatás gyakorlásához, valamilyen jog gyakorlását lehetővé tévő engedély kiadásához kapcsolódó döntése meghozatalához kíván az adatalanyról információt szerezni. A más okból alkotmányellenesnek talált, a Bnyt. 18. §-ában foglalt rendelkezéseken kívül döntően ilyen szabályokat tartalmaz a 17. § (2) bekezdése, a Bnyt. 19. §-a.}

Az eltérő adatigénylési, adatkezelési célok és igények vizsgálatának a Bnyt. szerinti egységes kezelése, az igényelhető adatok körének egységesen széles spektruma, illetve az orientációs pontok nélküli válogatást lehetővé tévő volta (pl. 19. §), továbbá az adatigénylő adatkezelői jogi státusával (kinevező-ellenőrző hatóság) összefüggő felhatalmazás tisztázatlansága ugyancsak érinti az információs önrendelkezési jog korlátozásának szükségességét. Az adatvédelem minden esetére irányadó követelmény, hogy az adattovábbítási művelet végrehajtásakor az adatfeldolgozáshoz az adatkezelés mindkét résztvevőjének vagy törvényi felhatalmazással vagy az adatalanytól származó hozzájárulással kell rendelkeznie (részletesen: Abh. ABH 1991, 40, 42–43.). A célhoz kötöttségnek abban a tekintetben is érvényesülnie kell, hogy a továbbított adatkör csak a felhasználási cél által meghatározottak szerint, az adatok igazoltan szükséges mértékére korlátozódhat. Ebből a szempontból legitim cél mellett is az adatigénylés határát (az arányosság követelményét) jelenti, hogy az igényelt adat a konkrét esetben (ügyben) a döntésre jogosult felhasználó – ellenőrzési, mérlegelési szempontjai szerinti – valódi tájékoztatására és ne „személyiség-feltárássra” szolgáljon.

1.4.2. A személyes adatok védelmének és az információs önrendelkezéshez való jog érvényesülésének az Alkotmánybíróság által többször hangsúlyozott garanciája, hogy az adatkezelési műveletek során csak olyan adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához feltétlenül szükséges. Az adatvédelem konstans elemét, a célhoz kötöttséget nem pótolja, ha az adatbirtokos és az adatkérdő az adatfelhasználásra megfelelő felhatalmazással rendelkezik és az adattovábbítás műveletének biztonsága garantált. Az Alkotmánybíróság a 29/1994. (V. 20.) AB határozatában rámutatott arra, hogy a célhoz kötöttség és az osztott információs rendszerek követelménye olyan alkotmányossági garanciák, amelyek az adatfeldolgozóknak az érintett felett való korlátlan hatalmát és az állam abszolút hatalmat generáló információkoncentrációját is hivatottak visszaszorítani (ABH 1994, 148, 153.). Ezért az adattovábbítás folyamatában is felismerhetővé kell tenni a cél folytonosságát, vagy legitimálni kell a cél megváltozását (részletesen: ABH 1991, 40, 44–45.).

A bűnügyi nyilvántartás és azon belül a most vizsgált büntettesek nyilvántartása globális kiterjedésű, nagy kapacitású adatbázis, amely a Bnyt. 10. §-a alapján a szenzitív adatok kivételesen széles spektrumát tárolja. Az ilyen univerzális adatbázisok különösen veszélyesek az egyén adatvédelmi érdekeire, mert létezésük és az adatállományukból végzett adattovábbítási műveletek önmagukban is magas fokú adatbiztonsági kockázattal járnak. Ezért különösen fontos, hogy a különböző felhasználók között, a felhasználói minőségre, a felhasználás végső céljára figyelemmel a jogalkotó különbséget tegyen, az általuk igényelhető adatok pontos körét szabatosan körülírja, és a szükségesség követelményének megfelelően konkretizálja a célhoz kötöttség paramétereit az adatigénylő oldalán is.

Az adatok tárolására, továbbítására egyaránt vonatkozó adattakarékosság követelményének megtartása az adatkezelési műveletek során olyan garanciális elem, amely nélkül az információs önrendelkezéshez való jog érvényesülése illuzórikussá válik.

A bűnügyi nyilvántartóban és a büntetések nyilvántartásában tárolt, a büntetés-végrehajtási adatkört is tartalmazó adathalmaz átfogó ismerete még az adathasznosításnak a bűnügyi nyilvántartáshoz legszorosabban kapcsolódó esetében, a terhelt ellen folyó konkrét büntetőeljárásban is csak kivételesen indokolt. Ennek során sem lehet ugyanis szélsőségesen eltávolodni attól a céltól, amelyet a Bnyt. 9. §-a meghatároz. Más eljárásokban, illetve más okból történő adatigénylés esetén azonban az adatok ennél szűkebb körének hozzáférhetősége és a hozzáférés körében megszabott időbeli (a nyilvántartási idővel nem mindig egybeeső korlátok) biztosíthatják az arányosság követelményének érvényesülését. Ennek pedig egyedül az az alkotmányossági szempontból megfelelő garanciája, ha a törvény az adatigénylő oldalán, az adattakarékosság elvét figyelembe véve, a felhasználás céljával adekvát módon pontosan meghatározza az igényelhető adatok körét. Különösen fontos ennek a követelménynek a teljesülése az adatalany információ-gazdálkodáshoz való jogának teljes kizártságával járó azon adatforgalomban, amikor az érintettnek még az adattovábbítás tényéről sem adható tájékoztatás. A jogorvoslat teljes körű hiányában is megnyilvánuló egyenlőtlen kommunikációs helyzet ellensúlyozása mellett, nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy az adat útja ilyenkor véglegesen kikerül az adatkezelés elsődleges jogosultja: a bűnügyi nyilvántartást végző hatóság rendelkezése alól is.

A Bnyt. 17–19/A. §-aiban foglalt rendelkezések ennek a követelménynek nem felelnek meg. A törvény az itt felsorolt adatigénylőket a felhasználás céljától függetlenül, a szükséges korlátozás eseteit messze meghaladóan – esetenként bizonytalan tartalmú „érdek” mentén, törvényi szint alatti jogforrás alapján – globálisan jogosítja fel a büntetések nyilvántartásában szereplő, a 10. §-ban felsorolt valamennyi adat vagy legalább a 10. § (1) bekezdése szerint felvett adatok igénylésére.

1.4.3. A célhoz kötöttség elvének érvényesülésétől való további eltávolodást tesznek lehetővé a Bnyt. vizsgált szabályainak az adatigénylők és az igényelhető adatok körére vonatkozó rendelkezései is.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az alapjogi korlátozás szükségességének és arányosságának elvont és konkrét megítéléséhez szorosan hozzátartozik, hogy mind az elérni kívánt cél, mind az ennek érdekében alkalmazott eszköz tartalma törvényben világosan körülírt legyen [részletesen pl. 36/2000. (X. 27.) AB határozat (ABH 2000, 241, 274.); 65/2002 (XI. 3.) AB határozat, (ABH 2002, 357, 363–364.)]. Már az Abh.-ban hangsúlyozta, hogy a személyiségi jogok védelmével nem áll összhangban a személyes adatoknak általában valamilyen „feladat ellátásával” kapcsolatos igénylése. Ebből a szempontból

nem haladja meg az általánosság szintjét az olyan típusú törvényi meghatározás sem, amely minisztériumok, szervezetek „alapfeladatára”, körül nem határolt tevékenységi körére utal, vagy hasonló, az adatfeldolgozás azonosítására alkalmatlan módon írja körül az adatigénylő érdekkörét (Abh. ABH 1991, 40, 44–45, 47–49.). A 44/2004. (XI. 23.) AB határozat az információs önrendelkezéshez való jog szükségtelen és aránytalan korlátozásának minősítette az adatkezelésnek általában egy szervezet működésére („rendőrségi célra”) vonatkoztatott meghatározását. Rámutatott, hogy az ilyen jogszabály tartalom nélküli, parttalan értelmezést tesz lehetővé, így a konkrét esetekben nem is ítélt meg, hogy az erre épülő adatfelhasználási szabályok megfelelnek-e a szükségesség-arányosság alkotmányi követelményének (ABH 2004, 618, 638.). A 46/1995. (VI. 30.) AB határozat azt emelte ki, hogy egy meglévő adatbázis hasznosításakor a felhasználói kör bővülésével és rétegződésével arányosan még a célhoz kötöttség szabályainak érvényre jutása mellett is fokozott garanciákra van szükség (ABH 1995, 219, 223–225.).

Az Alkotmánybíróság nagyszámú határozatában fejtegette ki, hogy az alapjog korlátozására a szükségesség és arányosság követelményének érvényre jutása mellett is csak törvényben kerülhet sor [összefoglalóan pl. 64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 300.; 29/1994. (V. 20.) AB határozat, ABH 1994, 148, 155.; 27/2002. (VI. 28.) AB határozat, ABH 2002, 143, 147–148.]. A különleges személyes adatok kezelésével kapcsolatban a 65/2002. (XII. 3.) AB határozat külön kiemelte, hogy az alapjog korlátozására az adatminőségre tekintettel szigorú követelmények vonatkoznak. Az adatkezelési műveletek, az elvégzésükre való feljogosítás, a célhoz kötöttség szabályainak az adatigénylő oldalán való megléte, az adatfeldolgozók pontos körének és az igényelhető adatkörnek a meghatározása közvetlen kapcsolatban állnak az alapjog lényegével és speciális garanciákat igényelnek. Ezért nem lehetséges az adatigénylésre való jogosultság és az adatkör feladathoz igazított meghatározása bármilyen szintű jogforrásban, az kizárólag csak törvényben történhet (ABH 2002, 357, 363, 364.).

A felhasználásra vonatkozó garanciák nélkül, definiált cél nélküli, vagy a törvényes adatminőséget nem garantáló gyűjtőkör jelenik meg elsősorban a Bnyt. azon rendelkezéseiben, amelyek különböző „kötelezettségekhez”, „hatáskörökhöz”, „feladatkörökhöz” kapcsolódóan adnak felhatalmazást adattovábbításra vagy generálisan „jogszabályban meghatározottak szerinti” általános adatigénylést tesznek lehetővé [17. § (1) bekezdés *b*), *e*), *f*) pontjai, (2) bekezdése, 18. § *e*) pontja, 19. § *k*) pontja]. Az adatigénylésre vonatkozó rendelkezések, egymástól távol eső érdekek teljes körű kielégítésére törekvő és az adatigénylők érdekeit részben szükségtelenül, részben aránytalanul preferáló szabályozási koncepcióra visszavezethetően csak részlegesen veszik figyelembe az alapjog korlátozására vonatkozó, az Alkotmány 8. § (2) bekezdéséből fakadó követelményeket. Az adatigénylésre jogosultak olda-

lán – a rendkívül tág keretek között mozgó – utólagosan, jogszabályban biztosítható felhatalmazásra, körül nem írt tevékenységre, hatáskörre tekintettel nem mindig mutatható ki olyan közérdek, amely egyáltalán az információs önrendelkezési jogba való beavatkozás szükségességét igazolná; vagy a tárgyi (feladat szerinti) korlátozás tekintetében nem igazolható olyan, mások alapjogainak védelme, alkotmányos cél, vagy feladat érvényre jutása miatt szükséges komoly érdek, amely az időbelileg is széles körű beavatkozás elkerülhetetlenségét alátámasztaná.

Ellenőrizhetetlenné teszik az adatáramlást, és így nem igazolják a korlátozás szükségességének megengedhetőségét azok a rendelkezések is, amelyek általában nemzetközi egyezményekre, méginkább nemzetközi kötelezettségvállalásra hivatkozással biztosítják a bünyügyi nyilvántartás adatainak felhasználását. Az Alkotmánybíróság a 47/2000. (XII. 14.) AB határozatban kimondta, hogy a nemzetközi jog forrásainak a belső jogforrásban történő hivatkozás során is azonosíthatónak és az állampolgárok számára hozzáférhetőnek kell lennie mindazon esetekben, amikor abból rájuk kötelezettség vagy érvényes tilalom származik. Ugyancsak ez a határozat hangsúlyozta azt is, hogy általában a „jogszabályokra”, azok előírásaira való hivatkozás túlságosan tág, mert „a magyar jogrendszerben szereplő valamennyi jogszabályt – beleértve az alacsonyabb szintű és a helyi jogszabályokat is – felöleli.” (ABH 2000, 377, 380–381.). A Bnyt. hivatkozott szabályaiban az alapjogi korlátozás mércéjeként nem szolgáló fenti esetkör kibővül egy további – jogon kívüli elemeket is tartalmazó – körrel, a „nemzetközi kötelezettség-vállalással”.

1.4.4. Az 1.4.1–1.4.3. pontokban kifejtettekre figyelemmel az Alkotmánybíróság a Bnyt. 17–19/A. §-ait megsemmisítette. A támadott rendelkezések az esetek döntő többségében külön-külön több oknál fogva is, összességükben pedig többszörösen, kényszerítő, vagy a jogszabályból felismerhető, megfelelő indok nélkül, részben szükségtelenül, részben aránytalanul korlátozzák az Alkotmány 59. § (1) bekezdésében védett, az információs önrendelkezéshez és a személyes adatok védelméhez való alkotmányos jogot.

A bünyügyi nyilvántartás rendeltetéséből következően az adatkezelő és az adatalany között szükségképpen kiegyensúlyozatlan helyzet áll fenn. Az adatgazdálkodás joga az érintettnél igen korlátozott, főként a részleges és utólagos tájékozódásra terjed ki. Az adatáramlást a kötelező adatszolgáltatás eseteiben a hozzájárulása megtagadásával sem akadályozhatja meg, és arról előzetesen semmiképpen nem is tudhat, továbbá utólagos ellenőrzésre sem mindenkor van lehetősége.

Kétségtelenül lehetnek az adattovábbításnak olyan esetei, amelyekről az adatalany nem értesülhet, mert ez az adatigénylés célját és az ahhoz kapcsolódó feladat teljesítését hiúsítaná meg. Mindazonáltal az alkotmányossági kontrollnak ilyen esetekben is érvényesülnie kell, legalább úgy, hogy az okok, a feltételek és az ilyen felhasználók köre, illetve az adatigénylés célja a törvényben előre tisztá-

zott. Ez a konkrét esetekre vonatkoztatva még mindig nem garantálja az adatfelhasználás szükségességének és arányosságának érvényesülését, de a szabályozás legalább az elvont alkotmányossági kontroll lefolytatását lehetővé teszi. Az adatigénylésnek az 1.4.3. pontban vizsgált eseteiben a szabályozás legnagyobb hátránya az, hogy a tisztázatlan feltételek mentén az adatigénylés, továbbítás, felhasználás rendeltetése nem állapítható meg, és így nem igazolható, hogy a korlátozás – legalább – elvont értelemben összhangban van-e az elérendő céllal, elkerülhetetlenül indokolt-e és arányos-e.

A bünyügyi nyilvántartásnak és alkotmányos keretek között történő „hasznosításának” többféle modellje lehet. Ezek eltérő hatást gyakorolnak az alapjogok érvényesülésére és eltérő mértékben jogosítják az adatalanyt az adatszolgáltatásban való közreműködésre. Az eltérő koncepcióra épülő szabályozás eltérő típusú garanciákat is kíván meg. Azt azonban a törvénynek kell tisztáznia, hogy hol vannak a kötelező adatszolgáltatás határai, mikor, milyen feltételek és következmények mellett vonható be az adatalany az adathasznosításba. Minden modellre vonatkozó követelmény, hogy a törvényben meghatározott adatkezelési célokon az adatigénylés rendszere nem mehet túl, a célhoz kötöttségnek mind az adatszolgáltató, mind az adatigénylő oldalán érvényesülnie kell. Ebben a tekintetben a jogalkotó felelőssége a Bnyt. és az arra támaszkodó jogszabályok közötti koherencia megteremtése.

A támadott rendelkezések megsemmisítésére vonatkozó időpont meghatározásakor az Alkotmánybíróság – korábbi gyakorlatának megfelelően – figyelemmel volt arra, hogy a jogszabály alkotmányellenességének az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 43. §-ában meghatározott következményei szoros összefüggésben állnak a jogbiztonság követelményével [először: 10/1992. (II. 25.) AB határozat, ABH 1992, 72, 73–74.; 66/1997. (XII. 29.) AB határozat, ABH 1997, 397, 407.]. A 64/1997. (XII.17.) AB határozat kimondta, hogy a főszabályként irányadó ex nunc hatályú megsemmisítéstől akkor lehet eltérni, „ha a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja” (ABH 1997, 380, 388.). A jogrend épségét, kiszámítható működését jelen esetben is az alkotmányellenes jogszabály időleges hatályban tartása biztosítja, mint-hogy ez kevesebb veszélyt jelent az azonnali megsemmisítésnél [részletesen pl. 54/2004. (XII. 13.) AB határozat, ABH 2004, 690, 770.]. Az Alkotmánybíróság tekintetbe vette, hogy a közrend, a közbiztonság védelme, az állam nemzetközi kötelezettségei a büntetettek nyilvántartására vonatkozó új szabályozás megalkotásig sem nélkülözhetik a már meglévő adatbázis megfelelő keretek között történő igénybevételét.

2. Az erre vonatkozó indítványra figyelemmel az Alkotmány 59. § (1) bekezdése és a 2. § (1) bekezdése mentén vizsgálta az Alkotmánybíróság a Bnyt.-nek az erkölcsi bizonyítvány tartalmára vonatkozó 59. § b) pontját.

A hatósági erkölcsi bizonyítvány olyan közokirat, amely a Bnyt. 59. §-a szerinti természetes személyazonosító adatokat és az ott megformulázott közléseket – a Bnyt. 3. §-ára figyelemmel – közhitelesen tanúsítja. A támadott rendelkezés szerint „a büntettek nyilvántartásában nem szerepel” közlést kell bejegyezni akkor, ha az adatalany büntetlen, mentesült a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól, vagy – noha ez a felelősség megállapítását jelenti – vele szemben az ügyész a vádemelést elhalasztotta. Figyelemmel azonban a 10. § rendelkezéseire ez a közlés egyetlen olyan esetben sem felel meg a valóságnak, ha az elítélt mentesült ugyan a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól, de vele szemben a Bnyt. 16. §-ában meghatározott külön nyilvántartási idő még nem telt el. A ún. pótmagánvadás ügyekben pedig eleve kettős nyilvántartás jöhet létre, minek folytán a közokirat kizárólag helytelen tartalommal állítható ki.

Az erkölcsi bizonyítvány igénylésének és kiadásának célját a Bnyt. csak áttételesen az 58. § (2) bekezdésében határozza meg. E szerint az okirat a büntetlen előélet igazolására szolgál. Ebből, valamint további jogszabályokból következően az erkölcsi bizonyítványnak nem az a funkciója, hogy a büntettek nyilvántartásában tárolt adatok teljes köréről az adatalanyt tájékoztassa. Ilyen tájékoztatásra az érintett a büntügyi nyilvántartást kezelő szervtől, az adatközlés és az adatszolgáltatás rendjéről szóló 7/2000. (II. 16.) BM–IM együttes rendelet 32. §-a szerint (kivételekkel) jogosult. Az Alkotmány 59. § (1) bekezdése szerinti információs önrendelkezési jog gyakorlására tehát nem az erkölcsi bizonyítvány kiadása, hanem ez a tájékoztatás szolgál. Ebből következően a Bnyt. 59. § b) pontja ezt a jogot nem sérti, tehát az indítvány e tekintetben nem megalapozott.

Sérti viszont az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerinti jogbiztonság követelményét.

A „büntettek nyilvántartásában nem szerepel” közlés mögött meghúzódó, a Bnyt. 59. § b) pontja szerinti jogszabályi tartalom lényegében a büntető anyagi jog szerinti büntetlenség fogalmát fedi le. A büntetlenség tekintetében a jogrenden belül kialakult azonban egy háromszintű különbségtétel. A jogszabályok eltérően kezelik a büntetőjogi szankcióval sújtott, de büntetőjogi értelemben mentesült terhelteket, a mentesülést követő külön nyilvántartási időn belül a büntettek nyilvántartásában szereplő, büntetőjogilag büntetlennek minősülő személyeket, és azokat a jogalanyokat, akikkel szemben büntetőeljárás soha nem indult, büntetőjogi, vagy büntető eljárásjogi jogkövetkezmény alkalmazására nem került sor. A támadott rendelkezésben szereplő formula ennek a három rétegű különbségtételnek az azonos kezelését kívánta – alkotmányellenes módon – megjeleníteni.

Az Alkotmánybíróság a korábbi határozataiban a jogok és kötelezettségek fennállása, illetve igazolása szempontjából a közhitelű nyilvántartásoknak önmagukban is garanciális jelentőséget tulajdonított [pl. 8/1998. (III. 20.) AB határozat, ABH 1998, 102, 103–105.; 646/B/1993. AB

határozat, ABH 1998, 883, 885–886.; 354/B/1995. AB határozat, ABH 1998, 904, 907.; 1130/B/1995. AB határozat, ABH 1999, 520, 522–523.; 955/B/1998. AB határozat, ABH 2000, 787, 788.; 652/D/2005. AB határozat, ABH 2006, 1774, 1777.; 441/D/2006. AB határozat, ABH 2007, 1984, 1992.]. A 8/1998. (III. 20.) AB határozat megállapította, hogy a közhitelesség elve harmadik személyekkel szemben fennálló olyan elv, amelyre a jóhiszemű jogok gyakorlása épül, amely alkotmányos jogok garanciájaként is funkcionálhat, s amelynek lényeges tartalma nem korlátozható (ABH 1998, 883, 885.).

A közhitelű nyilvántartásokhoz általában a bejegyzett adatok fennállásáról és a hozzájuk fűződő jogosultságokról, a törölt jogok fenn nem állásáról szóló vélelmek fűződnek. A büntügyi nyilvántartás egy tekintetben minden más közhitelű nyilvántartástól különbözik. A többi esetben a nyilvántartásba betekintés vagy az abból való tájékozódás bárki számára megengedett. A büntügyi nyilvántartásba való betekintés nem lehetséges, az abból való adatszolgáltatás korlátozott. E betekintés hiányát pótolja a közokiratiság elve. Ez alapján az érintettől (adatalanytól) szervezetek és harmadik személyek olyan igazolást igényelhetnek, aminek a kiállítására – törvény által garantáltan – a büntettek nyilvántartása alapján, csak a hatóság részéről kerülhet sor. A kiállítás alapját az igazolás igénylője semmilyen módon nem kontrollálhatja, annak tartalmával szemben bizonyítást nem folytathat le, akkor sem, ha annak tartalmához számos jogszabály direkt következményeket kapcsol. Így a harmadik személyek részéről fennálló jóhiszemű vélelem nem csupán a nyilvántartás közhitelességéhez fűződik, hanem az ennek alapján kiállított közokirathoz is.

Jogállamban a jogbiztonság követelményével eleve elmenthető, ha a közhiteles nyilvántartás alapján a hatóság részéről kiállított közokirat valóságtartalmával szemben éppen a közokirat kiállításának alapjául szolgáló törvény ébreszt kétségeket. Az Alkotmányban is védett jogok, alkotmányos célok és érdekek biztosítékául is szolgáló közhitelesség és a közokiratiság elvének érvényesülését erodálja, ha a jogviszonyok létesítésének, fenntartásának alapjául szolgáló okirat mögött éppen a kiállításának alapjául szolgáló törvény, vagy a jogrendszer belső ellentmondásai, illetve az alkalmazott jogtechnikai megoldások folytán ténylegesen nem fűzhető a közokiratok valódiságához fűződő vélelem. Ez a jogrendszer kiszámítható és hiteles működését veszélyezteti, így az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe ütközően alkotmányellenes. Ezért az Alkotmánybíróság a Bnyt. 59. § b) pontját – az előző pontban kifejtett érvekre figyelemmel, jövőbeni hatállyal – megsemmisítette.

3. Az egyik indítvány a Bnyt.-nek a daktiloszkópiai és fényképnnyilvántartásra vonatkozó csaknem valamennyi szabályát és ezzel összefüggésben az e rendelkezések végrehajtására irányadó BM–IM–PM együttes Rendelet kapcsolódó törvényhelyeit támadta mindenekelőtt az Alkotmány 59. §-ára hivatkozással.

3.1. Az Alkotmánybíróság ennek kapcsán elsőként azt vizsgálta, hogy a daktiloszkópia nyomok és a fényképek olyan adatnak tekintendők-e, amelyek védelmére az Alkotmány 59. § (1) bekezdése kiterjed.

Az Avtv. 2. § 1. pontja szerint személyes adatnak minősül minden, meghatározott természetes személlyel kapcsolatba hozható adat. Az 1998. évi VI. törvénnyel kihirdetett, az egyének védelméről a személyes adatok gépi feldolgozása során, Strasbourgban 1981. január 28. napján kelt Egyezmény elnevezésű jogi instrumentum 2. cikke a személyes adat fogalmába von minden olyan információt, amely egy beazonosítható egyénre vonatkozik.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) alkalmazása során – a privátszféra általános védelmét garantáló – a magán és családi élet védelméről szóló 8. cikk hatálya alá vonta a képmás- és ujjnyomat-készítés esetkörével összefüggő ügyeket (pl. Friedl contra Ausztria, ügyben hozott 1995. január 31-i ítélet, a P.G. és J.H. contra Egyesült Királyság ügyben hozott, 2001. szeptember 25-i döntés). A döntésekből megállapíthatóan ezeket a meghatározott személlyel kapcsolatba hozható, meghatározott célt szolgáló információkat és ismertetőket a privát szféra olyan szegmenseinek tekintette, amelyekre a 8. cikk hatálya annak ellenére kiterjed, hogy a róluk szóló dokumentumok keletkezése csupán sajátos feladatok ellátásához kapcsolódóan megengedett.

Az Alkotmánybíróság a kamerarendszerek kötelező alkalmazását vizsgáló 35/2002. (VII. 19.) AB határozatában a fényképfelvételre, annak készítésére, tárolására, továbbítására szintén vonatkoztatta az adatvédelmi, adatkezelési szabályokat. A fényképet (felvételt) az érintett olyan jellemző azonosítójának ismerte el, amelynek felhasználására az Avtv. 16. §-ából következően a szükséges-arányos korlátozás követelménye vonatkozik. Az e határozatában foglalt megállapításait az Alkotmánybíróság jelen ügyben is irányadónak tekintette.

A 8–12 pontos egyezéssel a személyazonosság megállapítására mechanikusan és biometrikusan alkalmas ujjnyomat szintén csak egy meghatározott személyhez kapcsolható, magas prioritású azonosító, amely a személyazonosság felismerését önmagában is lehetővé teszi. Az ujjnyomat olyan speciális eljárással készült, az egyén testi sajátosságainak megjelenítésére közvetlenül alkalmas, konstans ismérvek összességét hordozó lenyomat, amelynek más személyekhez való hozzárendelése – megfelelő azonosító pontok mellett – kizárt. E szerint tehát a daktiloszkópia módszerének igénybevételével keletkezett információk, a személyes adatok átfogó kategóriáján belül megfelelnek a biológia azonosító adat kritériumainak, amelyek leíró adat formájában is megjeleníthetők.

A kifejtettre figyelemmel az Alkotmánybíróság az alaptörvény 59. § (1) bekezdéséből levezetett adatvédelmi követelményeket a fénykép és daktiloszkópiai nyilvántartásokra is vonatkoztatta.

3.2. A jogalkotó a daktiloszkópiai adatokra és a fényképekre vonatkozó nyilvántartásba-vételi kötelezettséget, a bűnösség formáját meghatározó egyik anyagi jogi kategóriához: a szándékossághoz, a törlés egyes eseteit pedig további, részben anyagi, részben eljárásjogi jogintézményekhez kötötte. Ez a megoldás azonban a nyilvántartási kategóriák Bnyt. 36. §-a szerinti meghatározásával együtt indokolatlanul széles adatbázis létrehozásához vezet, amely – figyelemmel az adatkezelés Bnyt.-ben meghatározott céljára – a személyes adatok védelme és az információs önrendelkezési jog szempontjából önmagában is szükségtelen és aránytalan korlátozást eredményez. A választott szabályozási mód (kritérium) folyamatosan, hatalmas mennyiségű bűnügyi személyes adat megfelelő adatbiztonsági és eljárási garanciák nélküli kezelésével: gyűjtésével, tárolásával, feldolgozásával, továbbításával jár együtt, ami mindkét címzett adatállomány sérülésének kockázatát az elfogadható, a szükségképpen technikai veszélyeket meghaladó mértéken túl növeli. Mindeközben az adatkezeléssel érintett számára a tájékozódás lehetősége csak korlátozottan biztosított. Ez pedig szintén alkotmányellenes helyzet kialakulására vezet.

3.2.1. A nyilvántartás alapjaként megjelölt „szándékos bűncselekmény” elkövetésének „alapos” gyanúja, a Btk. szerinti bűncselekmények döntő többségét érinti. A szándékosság (illetve ennek gyanúja) önmagában nem mutatja a bűncselekménynek a Btk. (s így a jogalkotó megítélése) szerinti súlyát, és nem alkalmas a gyanúsított későbbi potenciális társadalomra veszélyességének, az ismételt bűnelkövetés kockázatának visszatükrözésére sem. Márpedig az itt vizsgált nyilvántartás legitim célja szükségképpen csak a jövőbeli bűncselekmények elkövetőinek felderítése és azonosítása lehet.

Az ismételt bűnelkövetés és bűnösség formái között önmagában semmilyen kapcsolat nem teremthető. Mindemellett a daktiloszkópiai és fényképnnyilvántartás számos bűncselekmény szempontjából funkció nélküli, mert rendeltetését nem tölti be, az elkövető felderítéséhez és azonosításához ugyanis semmilyen tekintetben nem járul hozzá. Az elkövetői kategóriákat figyelembe véve, egyes esetekben ugyanígy indifferens, mert még áttételes logikai következtetés levonására sem alkalmas a későbbi bűnelkövetés előrejelzése szempontjából. Ugyanakkor az egységesen törléshez vezető, az eljárást megszüntető okok is eltérő természetűek, de az a szabályozásban semmilyen módon nem tükröződik. Mindent egybevetve a nyilvántartás funkciójának, a jövőbeni bűncselekmény terheltjének azonosítása szempontjából eltérő a jelentősége. Ennek figyelembevételére a szabályozás nem alkalmas, mert a jogalkotó nem differenciált sem az alkalmazott joghátrány, sem az elkövetői kategóriák, vagy a bűnismétlésnek a büntetőjogi dogmatikában, a büntetőjog tudományában kidolgozott szempontjai szerint.

3.2.2. A 36. § c) pontja szerint – a személyhez nem köthető – a helyszínen rögzített ujjnyomok esetében a nyilvántartási idő szintén a bűncselekmény elévüléséhez iga-

zodik. Ez azonban azt is jelenti, hogy többek között éppen azért, mert ilyen esetben a bűnösség formájának meghatározása bizonytalan, továbbá, mert a bűncselekmény elkövetésének körülményei, helyszíne, mint objektív tényezők megkerülhetetlenek, számos esetben még potenciális elkövetőként sem számbajöhető, nagy számú személy adatai kerülnek rögzítésre és hosszú időn át tárolásra is. Ugyanakkor a később érdektelenné vált személyek adatainak törlésére, az adatkezelésről szóló értesítésükre nincsenek szabályok.

3.3. A kriminalisztikai nyilvántartások rendeltetése, hogy az alkotmányosan is elismert célt, a bűnüldözést elősegítsék. A jogi eszköznek olyan adatbázis létrehozását kell támogatnia, amely ezt a célt hatékonyan szolgálja. Ennek egyik feltétele éppen az, hogy az adatbiztonság és adatvédelem, valamint a bűnüldözési érdek között megfelelő egyensúly legyen. A Bnyt. 36. §-a azonban a nyilvántartás törvényes funkcióit figyelmen kívül hagyva, differenciálatlan jogkorlátozást alkalmazva, és ebből adódóan indokolatlanul széles személyi kört érintően határozta meg a nyilvántartásba vétel és részben megengedhetetlenül hosszú időtartamban az adattárolás időtartamának szabályait. Az esetek egy részében a regisztrálás – pontosan meg nem határozott feltételek és törlési kondíciók mellett – olyan személyekre is kiterjed, akik a bűncselekmény elkövetésével nem állnak kapcsolatban. A célhoz kötöttség szabályait átlépő, garanciális elemeket csak hiányosan tartalmazó megoldás pedig a különleges személyes adatok indokolatlanul széles körének áramlásához, ezen keresztül az adatbiztonság veszélyeztetéséhez, s így az Alkotmány 59. § (1) bekezdése szerinti, információs önrendelkezési jog szükségtelen korlátozáshoz vezet. Az adattakarékosság elvei figyelmen kívül maradnak, a büntetőjogi szankciókkal érintett terheltek adatai pedig a jogerősen felmentettek adataival együttesen kerülnek tárolásra. Mindez az adattár (szükségképpen) folyamatos bővülését figyelembe véve a biztonságos adatkezelést veszélyezteti, s ez a fentiekkel megegyező okból szintén alkotmányellenes.

A kifejtettékre figyelemmel az Alkotmánybíróság a Bnyt. 31. § a) pontjának, a 34. §-ának és a 36. §-ának alkotmányellenességét megállapította, és a rendelkezéseket megsemmisítette.

Az ugyancsak támadott, BM–IM–PM együttes Rendelet 1. § (2) bekezdésének a) pontja a Bnyt. megsemmisített – a Bnyt. 31. § a) pontjával szoros összefüggésben álló, arra visszautaló – olyan szabályokat tartalmaz, amelyek önmagukban nem lennének alkotmányellenesek. Tekintettel azonban arra, hogy e rendelkezés tartalmát a Bnyt. megsemmisített, 31. § a) pontja adja, a rendelet szabályainak hatályban tartása a jogbiztonság követelményével ellentétben állna. Ezért az Alkotmánybíróság a törvényhely megsemmisítéséről az összefüggő okra figyelemmel határozott. A megsemmisítés időpontját mindkét jogszabály esetében az 1.4.5. pontban kifejtetteknek megfelelően határozta meg.

Minthogy az Alkotmánybíróság az Alkotmány 59. §-a tekintetében az alkotmányellenességet megállapította, a támadott szabályokat az Alkotmánynak az indítványozó által felhívott további rendelkezéseivel összefüggésben nem vizsgálta.

4. Az egyik indítvány az IM–BM–PM együttes Rendeletnek a kriminalisztikai célú adatok felvételére vonatkozó eljárását is támadta, az Alkotmány 8. § (1)–(2) bekezdésére, 16. §-ára, 54. § (1)–(2) bekezdésére, 59. § (1)–(2) bekezdésére és 67. §-ára, valamint a 7. § (1) bekezdésére hivatkozással.

4.1. Az alapjogok korlátozására az Alkotmány 8. § (2) bekezdéséből következően csak törvényben kerülhet sor. Az Alkotmánybíróság azonban már több ízben kifejtette, hogy az alapjogokkal való nem minden összefüggés kívánja meg a törvényi szintű szabályozást. Az Alkotmányban biztosított jogok érvényesülésével csak távoli kapcsolatban álló, azokat közvetetten érintő, technikai természetű rendelkezésekre alacsonyabb jogszabályi szinten is sor kerülhet. A közvetlen és jelentős korlátozás azonban csak törvényben írható elő [pl. 64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 306.; 29/1994. (V. 20.) AB határozat, ABH 1994, 148, 155.]. A kriminalisztikai nyilvántartások adatfelvételi eljárására vonatkozó IM–BM–PM együttes Rendelet támadott szabályai ebből a szempontból vegyes képet mutatnak.

4.2. A rendelet személyi és tárgyi hatályát megállapító 1. § (1) bekezdése, valamint a (2) bekezdés a) pontja az alapjogokkal csak távoli kapcsolatban áll. Az alapjogi korlátozást ugyanis a rendeletben hivatkozott, a Bnyt. 31. § a) pontja teszi lehetővé, e rendelkezések csupán visszautalnak annak tartalmára. A rendelet 6. § (1) bekezdésében a jogalkotó – éppen a kiterjesztő értelmezés elkerülése érdekében – azt írta körül, hogy a gyanúsított magatartását mely határokon belül kell ellenszegülésnek tekinteni. Ennél fogva a szabályozás az Alkotmány 8. § (1)–(2) bekezdésére figyelemmel sem áll ellentétben az Alkotmány 54. § (1)–(2) bekezdésével, sem az 59. § rendelkezéseivel. E rendelkezések és az ifjúság védelmét biztosító, az Alkotmány 16. §-a, illetve a gyermekek jogait biztosító, az Alkotmány 67. §-a között pedig alkotmányos összefüggés nem volt kimutatható.

Ezért az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a részében a felhívott alkotmányi rendelkezések alapján nem találta alkotmányellenesnek.

4.3. Más a helyzet a rendelet 5. §-a, illetve 6. § (2) bekezdése tekintetében. E jogszabályhelyek előírják, hogy a gyanúsított köteles magát alávetni az ujj- és tenyérynymat-vételnek, illetve a DNS vizsgálatnak, valamint a fényképezésnek. Rögzítik azt is, hogy ellenszegülése esetén vele szemben testi kényszer alkalmazható, amely megfogásból, lefogásból, valamely magatartás abbahagyására irányuló testi erő alkalmazásából, illetve a mintavétel tűrésére kényszerítésből áll. E rendelkezések közvetlen kap-

csolatban állnak az Alkotmány 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz való joggal, illetve az 59. § (1) bekezdéséből levezetett információs önrendelkezési joggal. Alapvető jogokra vonatkozó korlátozás pedig csak törvényben írható elő, így az alacsonyabb jogforrási szinten való szabályozásuk alkotmányellenes. Ezen önmagában nem változtat az a körülmény sem, hogy az eljárásnak való alávetési kötelezettséget és a testi kényszer alkalmazhatóságát a Bnyt. 34. § (2)–(3) bekezdése törvényi szinten is rögzíti. Egyrészt az Alkotmánybíróság – más okból – e szabályokat is megsemmisítette; másrészt alkotmányossági szempontból nem megfelelő az a gyakorlat sem, amely törvényi rendezést kívánó kérdéseket, akár csak a normaszöveg megismétlésével rendeleti szintű szabályozássá degradálja. Ebben az esetben ugyanis megvan a veszélye annak, hogy a törvény megváltozásakor vagy hatályon kívül helyezésekor kizárólag a rendeleti szabályozás marad érvényben, s így az alapjogi korlátozásra már kizárólag ez alapján kerül sor.

A testi kényszer tartalmát a Bnyt. nem is határozza meg, így ebben a tekintetben kizárólag a rendelet támadott szabályai vehetők figyelembe. A testi kényszer alkalmazásával a mintavétel végrehajtásában közreműködő hatóság tagjai fizikailag is akadályozzák a terheltet a szándékának megfelelő magatartás tanúsításában. Mindez az Alkotmánybíróság a 723/B/1991. AB határozatában foglaltak szerint a büntetőeljárás során nem szükségképpen tilos, sőt számos esetben szükségeszerű megoldás (ABH 1991, 632, 637.). Az ilyen korlátozás azonban nyilvánvalóan érinti a kényszer alkalmazásával érintettnek az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében védett emberi méltósághoz, s azon belül az önrendelkezéshez, a testi integritáshoz való jogát. Azokat az eseteket azonban, amikor a testi erő alkalmazása megengedett – a szükségesség és arányosság követelményének szem előtt tartásával – törvényben előre meg kell határozni, s alkalmazásukat törvényi garanciákkal kell körülvenni.

A kifejtettetekre figyelemmel az Alkotmánybíróság a vitatott rendelkezések alkotmányellenességét megállapította és megsemmisítésüket rendelte el. A megsemmisítés időpontját az Abtv. 43. §-a szerint irányadó főszabálynak megfelelően állapította meg.

A megsemmisítésre figyelemmel az Alkotmánybíróság e rendelkezések és az Alkotmánynak az indítványban megjelölt további szabályaira vonatkozó összefüggéseket nem vizsgálta.

5. Egy további indítványozó a büntettek nyilvánartására vonatkozó, a Bnyt. 16. §-ában meghatározott nyilvánartási időtartamát az Alkotmány 70/A. §-ára hivatkozással támadta.

5.1. A támadott rendelkezés szerint a terheltet a büntetett előéletéhez fűződő hátrányok alóli mentesülést követően – a bűncselekmény szándékosságától vagy gondatlanságától, illetve az alkalmazott szankciótól, és más esetleges szempontoktól függően – eltérő ideig (3-tól 15 évig)

még nyilván kell tartani. A nyilvánartás kiterjed büntetőjogi szankció alkalmazása nélkül záruló egyes ügyekre is (vádemelési sikeres elhalasztása); olyan szankcióhoz is kapcsolódik, amelyet nem bíróság alkalmazott (ügyész által fogatosított megrovás); esetenként a felmentő ítélethez is társul [16. § (1) bekezdés *l*) pont]; és mindig meghaladja a mentesítéshez szükséges időtartamot. A nyilvánartási idő semmilyen eljárásban nem kifogásolható, annak mérlegelés útján való rövidítésére sincs mód.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a jogalanyok közötti nem mindenféle megkülönböztetés alkotmányellenes, sőt a különbségtétel számos esetben szükségzerű [részletesen: pl. 9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 47, 48.; 21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 73, 77–78.; 61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280, 281–282.; 35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 203–204.; 30/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 130, 138–140.; 29/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000, 193, 198–199.; 37/2002. (IX. 4.) AB határozat, ABH 2002, 230, 243.; 44/2004. (XI. 23.) AB határozat, ABH 2004, 618, 656.]. Ezért a diszkrimináció tilalmára vonatkozó alkotmányossági vizsgálat keretében az Alkotmánybíróságnak azt kellett eldöntenie, hogy a nyilvánartás ténye, illetve a Bnyt. 16. §-ában rögzített szabályai, homogén csoportba tartozók között olyan különbségtételt eredményeznek-e, amely alapjogot sért, illetve az egyenlő méltóságú személyek között önkényes, ésszerűtlen, indokolatlan és ezért alkotmányosan megengedhetetlen.

5.2. Elsőként az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a szabályozási koncepciót figyelembe véve mely jogalanyok sorolhatók azonos csoportba.

Ebből a szempontból egyrészt a Bnyt. 9. §-a szerinti célt, illetve azt a tényt kellett számításba venni, hogy a jogalkotó a nyilvánartási időt milyen körülményekhez kapcsolta. Noha a büntettek nyilvánartásának célja a büntetett vagy büntetlen előélet megállapítása, a törvény a nyilvánartás kezdő időpontját az esetek döntő többségében mégis a mentesítés bekövetkeztéhez csatlakoztatta, vagyis olyan időponthoz, amikor az adatalany már törvény szerint is büntetlennek minősül. Azokban az esetekben, amikor a Btk. a mentesítéshez szükséges külön várakozási időt nem állapít meg, a nyilvánartás kezdő időpontja a büntetés végrehajtásának befejezése, kivételképpen pedig a határozat jogerőre emelkedése. Tartalmilag azonban ez is a mentesítés időpontjának felel meg.

Tekintettel arra, hogy legkésőbb a mentesítés bekövetkeztével a Btk. 100. § (2) bekezdése szerint a terhelt büntetlen előéletűnek tekintendő, aki nem tartozik számon adni olyan elítéltségéről, amelyre nézve mentesült, a Bnyt. támadott rendelkezése a büntetlen előéletű jogalanyok közötti különbségtételt jelent. A külön nyilvánartási idő a Bnyt. 9. §-a szerinti célok teljesüléséhez sem tartozik hozzá. A terhelt büntetett előéletűként történő kezelése ugyanis a mentesítés napjával megszűnik, s ezt a tényt a Bnyt. 10. § (1) bekezdés *l*) pontja szerint a nyilvánartásba is be kell vezetni.

5.3. Ezt követően az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy ez a különbségtétel az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében foglalt „egyéb helyzet” szerinti megkülönböztetésnek minősül-e.

5.3.1. Az Alkotmánybíróság a diszkrimináció tilalmát széles értelemben fogja fel és a jogrendszer egészére vonatkoztatja. Állandó gyakorlata szerint a személyek közötti alkotmányellenes megkülönböztetés tilalma arra vonatkozik, hogy „a jognak mindenkit egyenlőként (egyenlő méltóságú személyként) kell kezelnie, azaz az emberi méltóság alapjogán nem eshet csorba, azonos tisztelettel és körülményekkel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságok és kedvezmények elosztásának szempontjait meghatározni.” [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 47, 48.] A tilalom első sorban az alkotmányos alapjogok tekintetében fennálló megkülönböztetésre terjed ki, de az eltérő szabályozás alkotmányellenessége akkor is megállapítható, ha az alapjog alatti tartományba eső jogok tekintetében az emberi méltósághoz való jog valamely aspektusát sérti [összefoglalóan: pl. 39/1999. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1999, 320, 342–343.]. A 61/1992. (XI. 20.) AB határozat konkrétan megfogalmazta, hogy az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése szerinti különbségtétel tilalma – amennyiben ez sérti az emberi méltósághoz való jogot – kiterjed az egész jogrendszerre (ABH 1992, 280, 281.).

A bűnügyi nyilvántartás (és benne a támadott törvényhely rendszertani elhelyezésére szolgáló büntetéseket nyilvántartása) többfunkciós jellege ellenére – elsődlegesen – a büntetőjogi intézmény- és eszközrendszeréhez kapcsolódó, s így az állam büntetőjogi igényének érvényesítését közvetve elősegítő regiszter [vö: 9/2007. (III. 7.) AB határozat, ABH 2007, 177, 195.]. Alkotmányos eszközként támogatja a bűncselekmények elkövetőinek felderítését, azonosítását, felhasználható a bűncselekmények megelőzésében és a konkrét büntetőeljárásban elősegíti a helyes büntetés kiszabását, a jogsegély keretében pedig áttételesen hozzájárul a nemzetközi bűnüldözés sikeréhez. A további funkciói csak kiegészítő jellegűek, és nem kerülhetnek ellentétbe alapfeladatával, illetve az egyes nyilvántartásokra vonatkozóan a Bnyt.-ben megfogalmazott célokkal.

Az Alkotmánybíróság büntetőjogi tárgyú határozataiban a kezdetektől fogva hangsúlyozta, hogy az állam büntető hatalma korlátozott közhatalmi jogosítvány, a büntetőjog a jogrendszer szankciós zárköve, ultima ratio [pl. 40/1993. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1993, 288, 289.; 49/1998. (XI. 27.) AB határozat, ABH 1998, 372, 376.]. A büntető hatalom alkotmányos kereteit szigorú mércével kell mérni, az alapjogokat közvetlenül és súlyosan korlátozó büntetőjogi eszközrendszer csak alkotmányos indokkal, a végső esetben, a szükséges és a feltétlenül indokolt mértékben vehető igénybe [összefoglalóan: pl. 11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77–94.; 30/1992.

(V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 176.; 58/1997. (XI. 5.) AB határozat, ABH 1997, 348, 352.]. Az alkotmányos büntetőjog határait kijelölő 11/1992. (III. 5.) AB határozat külön rámutatott arra, hogy „[a]z egyén alkotmányos szabadságát, emberi jogait, nem csak a büntetőjog különös részének tényállásai és büntetési tételei érintik, hanem alapvetően a büntetőjogi felelősség, a büntetés kiszabása és a büntethetőség összefüggő zárt szabályrendszerre.” (ABH 1992, 77, 85–86.)

Az állami büntető hatalom gyakorlásának vannak azonban a szoros értelemben vett büntetőjogi, büntető igazságszolgáltatási intézményeken kívüli eszközei is. Ezek közé tartozik a bűnügyi nyilvántartás. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a büntető hatalom „kiszolgáló eszközei” sem léphetnek túl azokon a határokon, amelyek a büntetőjogi eszközrendszer alkalmazásának is alkotmányos korlátait jelentik. A büntetőeljárás lefolytatásához, illetve a büntetőjogi szankcióhoz kapcsolódhatnak ugyan olyan jogi eszközök (pl. várakozási idő a büntetlen előélethez), amelyeknek az alkalmazása a „jogrend békéjét megtörő” szemben járulékos következményt, illetve további hátrányt jelentenek, ezekre is vonatkoznak azonban az alkotmányos büntetőjog követelményei. Ebből fakadóan az emberi méltóság jogának és a személyi integritásnak az érvényesítéséhez hozzátartozik, hogy az állam kijelölje azt a végső pontot, ahol a széles értelemben vett büntetőjog hatóköre véget ér. A rehabilitáció az egyik olyan jogintézmény, amely a büntetőjogi felelősségre vonás rendszerében az egyént az állam túlhatalmával szemben védi. Alkotmányossági szempontból ez azt is jelenti, hogy ennek beállításától fogva a jogrendszeren belül nem vehetők igénybe olyan általános eszközök, amelyek az elkövető tényleges kriminalitására tekintet nélkül – például a büntetőjogi jogkövetkezmények időbeli határainak egyetemes meghosszabbításával – a büntetőjogi felelősségre vonáshoz kapcsolt további, a büntetőjogon kívül is ható alapjogi korlátozást jelentenek.

5.3.2. Bármely, a személyes adatokat vagy a különleges személyes adatokat tartalmazó nyilvántartás szükségképpen érinti az Alkotmány 59. § (1) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez és információs önrendelkezéshez való jogot. Az Alkotmánybíróság a 37/2005. (X. 5.) AB határozatban elvi érveléssel rámutatott, hogy a személyes adatok védelméhez való jog korlátozásához azonban „a pusztán információs érdek önmagában nem elég”, a későbbi jogsértés potenciális veszélye, annak megelőzése nem kielégítő súlyú indok (ABH 2005, 390, 397–398.). A bűncselekmény elkövetésétől és a büntetés letöltésétől való időbeli távolodásnak pusztán információs érdekből való figyelmen kívül hagyása már a reszocializációt veszélyezteti. Ennek indokolatlan elsőbbsége az elkövető számára a kiállított büntetéshez kapcsolódó járulékos sérelmet jelent, mert lehetővé teszi a privátautonomiájába való, alapjogainak sérelmével járó szükségtelen beavatkozást.

A büntetőjogi felelősségre vonáshoz kapcsolt joghátrányok alkalmazásának végső tartományát jelentő mentesítés bekövetkeztével az önazonossághoz való joga alapján az adatalanynak megnyílik az igénye arra is, hogy a büntetések nyilvántartása a továbbiakban személyes és különleges személyes adatait ne kezelje, és főként nem a még a büntetett előléthez fűződő hátrányok alól nem mentesültek adataival együtt. A „büntetett” státus a Btk. rendelkezései folytán a mentesítéssel megszűnik, így ahhoz – általános következményként – a továbbiakban nem kapcsolódhatnak a terhelti állapothoz fűződővel azonos tartalmú alapjogi korlátozások, és különösen nem a mentesítés időtartamát lényegesen meghaladó, esetenként azt megtöbbszöröző időtartamban.

Az Alkotmánybíróság elismeri, hogy lehetnek olyan alkotmányosan igazolható indokok, amelyek kivételesen, a bűncselekmények és/vagy a büntetések között ésszerűen differenciálva megkívánják az adatalany egyes bűnügyi személyes adatainak a mentesítést követő időn túli megismerését vagy más módon történő felhasználását (pl. múltbeli eljárások célhoz kötött dokumentálása, jövőbeli bűnüldözési célok). Ebből a szempontból – céljaikat figyelembe véve – lehetnek különbségek a Bnyt. hatálya alá eső különböző nyilvántartások között (pl. a kriminalisztikai jellegű nyilvántartások). Ez lehetővé teszi, hogy azokra vonatkozóan, az arányosság követelményeit is figyelembe véve a jogalkotó eltérő szabályokat alkosson. A most vizsgált büntetések nyilvántartásának azonban nincs olyan igazolható funkciója, amely az ilyen, minden differenciálás nélküli alapjogi korlátozás kényszerű és elkerülhetetlen voltát igazolná. Mindez azt is jelenti, hogy a büntetlenséget igazoló erkölcsi bizonyítvány ellenére a várakozási idő alatt, a hátrányos jogkövetkezmények alól már mentesült és törvény által deklaráltan büntetlennek minősülő személyek a büntetések nyilvántartásban éppen úgy szerepelnek, mint azok, akiknek mentesülése még nem következett be.

A bűnügyi személyes adatoknak a még büntetett előléthez fűződő hátrányok hatálya alatt álló adatalanyokkal megegyező módon és adattartamban való kezelése szükségtelen és aránytalan különbséget hoz létre a büntetlennek tekintendő személyek között, ezért az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésébe ütközően alkotmányellenes. A jelenleg érvényesülő megoldást alkotmányosan nem igazolja az sem, hogy a bűnügyi személyes adatok büntetőjogon kívül is felhasználhatók, illetve hogy az elítéltetéshez a jogrend a mentesítést követően is fűz következményeket. A büntetések nyilvántartásának célját a Bnyt. 9. §-a világosan körülírja, s ebbe ezen igények kielégítése nem fér bele. A büntetések nyilvántartásához büntetőjogon kívüli, esetlegesen indokolható érdekek korlátlan hozzárendelése, s ennek folytán a bűnügyi személyes adatok teljes körének, szélsőségesen hosszú időbeli határok között a büntetések nyilvántartásában történő kezelése sérti az osztott

nyilvántartási rendszerek követelményét és lényegében jövőbeni, készletre történő adatgyűjtést jelent.

Az információs önrendelkezéshez való jog szoros kapcsolatban áll az emberi méltósággal, a személyiség szabad kibontakozásához való joggal. Ebből az is következik, hogy adatalanyt megilleti az a garancia, hogy adatait azok valóságtartalmának megfelelően csak a legszükségesebb időtartamban és adatmennyiségben, az adatbiztonság szabályainak megfelelően kezeljék. A büntetett előléthez fűződő hátrányok alól már mentesült személyek esetében nincs a további adatkezelésnek olyan általános célja, amely meggyőzően indokolná, hogy ezek az adatalanyok miért a büntetőeljárás hatálya, vagy a hátrányos jogkövetkezmények hatálya alatt állókkal esnek azonos megítélés alá, nem pedig más büntetlen előléti természetes személyekkel. Az egyenlő méltóságú személyként történő kezelés szempontjából a büntetlenség „állapota” szolgálhat az adatalanyok helyzetének összehasonlításául. Megfelelő alkotmányossági követelmények érvényesülése mellett ezen belül lehet ugyan eltérés az adatalanyok között, mint hogy a büntetlenek kategóriája is legalább három csoportot takar, de ez nem terjedhet odáig, hogy az e kategóriába tartozók a büntetett előlétiükkel esnek azonos megítélés alá.

A kifejtettekre figyelemmel az Alkotmánybíróság a Bnyt. 16. §-át *pro futuro* semmisítette meg. Ennek során figyelemmel volt arra, hogy a jogrendszerben számos olyan jogszabály létezik, amely a nyilvántartási időtartamhoz következményeket kapcsol. Az új szabályozás kialakításával egyidejűleg a jogalkotónak e tekintetben is létre kell hoznia a jogrendszeren belüli koherenciát. Az alkotmányellenesség megállapítására figyelemmel az Alkotmánybíróság ezúttal is mellőzte a támadott jogszabálynak az Alkotmány további rendelkezéseinek összefüggéseiben való vizsgálatát.

6. A Bnyt.-vel kapcsolatos indítványok közül végeztül az Alkotmánybíróság a 7. § *d), f)* pontjaira, a 9. §-ára, illetve a 48. § (1) bekezdésére vonatkozó indítványokat vizsgálta.

6.1.1. Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdés *k)* pontjának sérelmét állító indítvány kapcsán tényként állapítandó meg, hogy az erre hivatkozással támadott, a Bnyt. 7. § *d)* pontja a törvény általános szabályai között található rendelkezés. Hatálya a Bnyt.-ben szabályozott valamennyi nyilvántartásra kiterjed. Az e törvényhelyen szereplő kegyelem, mint nyilvántartási kategória magában foglalja az egyéni kegyelem eseteit, kiterjed a kegyelem másik formájára (közkegyelem) és minden változatára. Az indítványozó azonban kizárólag a köztársasági elnök által adható egyéni kegyelemre figyelemmel sorakoztatta fel a Bnyt. ezen rendelkezésének alkotmányellenességére vonatkozó érveit, ezért az Alkotmánybíróság a vizsgálatot csak ebben a tekintetben folytatta le.

6.1.2. Az Alkotmánybíróság a 47/2007. (VII. 3.) AB határozatában értelmezte a köztársasági elnök kegyelmezési jogkörét. A határozat megállapította, hogy a kegyelmezési eljárás többek között a mentesítés egyik, a Btk.-ban meghatározott módja is. Kimondta továbbá, hogy a kegyelmezési eljárás során a köztársasági elnököt valódi, diszkrecionális döntési jog illeti meg. „Döntésében kifejezésre juttathat méltányossági, humanitárius és saját értékrendjéből fakadó erkölcsi szempontokat is.” A döntés egyedüli korlátja, hogy az igazságügyért felelős miniszter a kegyelmi elhatározást ellenjegyezze (részletesen: ABH 2007, 620–621, 642–643.).

A köztársasági elnök döntési jogkörének lényegéből következik, hogy mérlegelése során bármely esetben határozhat a kiszabott büntetés mérsékléséről vagy elengedéséről, illetve a terheltnek a büntetett előléthez fűződő hátrányok alóli mentesítéséről. Ez a bünyügyi nyilvántartást csak annyiban érinti, hogy a döntés folytán bekövetkező változásokat az adatállományban át kell vezetni. A Bnyt. 7. § d) pontja az öt különböző nyilvántartásra vonatkozóan megállapítja, hogy a nyilvántartás milyen adatokra és körülményekre terjedhet ki. A korlátozásokat nem tartalmazó, a Bnyt. szerinti általános szabályok pedig semmilyen összefüggésben nem állnak a köztársasági elnök fentiek szerint értelmezett kegyelmi jogkörével. Ezért az Alkotmánybíróság ezt az indítványt elutasította.

6.2. Úgyszintén nem volt megállapítható alkotmányos összefüggés az indítványozó által felhozott érvek alapján a Bnyt. 7. § f) pontja és az Alkotmány 8. § (1)–(2) bekezdésére figyelemmel az 54. § (1)–(2) bekezdése, az 59. § (1)–(2) bekezdése, sem pedig a 16. §, illetve a 67. §-a között.

A támadott rendelkezés az előző pontban foglaltakhoz hasonlóan, valamennyi, a Bnyt. hatálya alá tartozó nyilvántartásra vonatkozóan állapítja meg, hogy e törvény szempontjából nyilvántartottnak kell tekinteni a gyanúsítottat, illetve vádlottat. Ez összhangban áll a Be.-nek a terhelt különböző státuszaira vonatkozó elnevezésével, és önmagában véve semmilyen korlátozást nem foglal magában. Ezért az Alkotmánybíróság ezt az indítványt is elutasította.

6.3. Egy további indítványozó a Bnyt. 9. §-át az Alkotmány 70/A. §-ával tartotta ellentétessnek. A jelzett szabály a büntetéseket nyilvántartásának – a határozat megelőző pontjaiban, más összefüggésekben már részletesen vizsgált – célját határozza meg.

A Bnyt. hatálya alá tartozó nyilvántartások az Alkotmány 59. § (1) bekezdésében foglalt a személyes adatok védelméhez és az információk önrendelkezéséhez kapcsolódó alapjogot érintik. Ezért jogbiztonsági és adatvédelmi szempontból is elengedhetetlen követelmény, hogy a törvényben az adatkezelési célok világosan, egyértelműen meghatározásra kerüljenek. Ez semmilyen összefüggés-

ben nem áll a diszkrimináció tilalmára vagy az esélyegyenlőség, illetve a jogegyenlőség biztosítására vonatkozó alkotmányi rendelkezésekkel. Ezért az Alkotmánybíróság az indítványt elutasította.

6.4. Ugyanezen indítványozó a Bnyt. 48. § (1) bekezdését szintén az Alkotmány 70/A. §-ába ütközőnek tartotta.

A támadott rendelkezés „a bünyügyi nyilvántartás közös szabályai” között, valamennyi, a Bnyt. hatálya alá tartozó nyilvántartásra vonatkozóan azt tartalmazza, hogy a nyilvántartási idő eltelte után az adatait nyilvántartását meg kell szüntetni. A kötelezés az Alkotmány 59. § (1) bekezdéséhez kapcsolódó alkotmányos követelményt jelenít meg, függetlenül attól, hogy a nyilvántartási idők szabályozása a törvényben miként alakul, így nem áll összefüggésben az alkotmányellenesség alapjául megjelölt szabályokkal. Ezért az Alkotmánybíróság az indítványt elutasította.

7. Az egyik indítványozó a Bnyt. 7. § f) pontjának, 31. § a) pontjának, 34. § (2)–(3) bekezdésének és 36. §-ának, továbbá az IM–BM–PM együttes Rendelet 1. § (1) bekezdésének, (2) bekezdés a) pontjának, 5. §-ának valamint a 6. § (1)–(2) bekezdésének nemzetközi szerződésbe ütközését is állította.

Az Abtv. 21. § (3) bekezdése megállapítja azon lehetséges indítványozók körét, akik az Abtv. 44. §-a szerint valamely jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezhetik. Az indítványozó nem tartozik az itt felsoroltak közé, így az Alkotmánybíróság az Ügyrend 29. § c) pontja alapján ezt az indítványt visszautasította.

V.

A továbbiakban az Alkotmánybíróság azokat az indítványokat vizsgálta, amelyek az egyes foglalkozások gyakorlására vonatkozó, a Bnyt.-vel összefüggésben álló törvények egyes rendelkezéseinek alkotmányellenességét állították.

1. Elsőként az Alkotmánybíróság – az SzVMt. rendelkezéseivel összefüggésben – a foglalkozás gyakorlásából való kizárási szabályokat meghatározó 6. § (3) bekezdésével, az engedély visszavonásával összefüggő 11. § (1) bekezdés a) pontjával, valamint a (2) bekezdésével, s az ezekhez szorosan kapcsolódó, a folyamatban lévő büntetőeljárásnak az engedély kiadására való hatását szabályozó 6. § (2) bekezdés b) pontjával kapcsolatos alkotmányossági vizsgálatot végezte el. Az indítványozók meghatározó többsége ezeket a rendelkezéseket az Alkotmány 70/B. §-a alapján támadta. Többet hivatkoztak azonban

arra is, hogy a szabályozás az Alkotmány 70/A. §-ába, illetve 9. § (2) bekezdésébe ütközik.

1.1. Az Alkotmánybíróság a felsorolt alkotmányi rendelkezésekre vonatkozó – jelen ügyben irányadó – precedens-határozataiban megállapította, hogy a munkához való jog szempontjából közöttük szoros összefüggés áll fenn. A releváns döntések szerint a foglalkozás szabad megválasztásához való jognak egyik aspektusa a vállalkozás joga, s e két jog nincs egymással hierarchikus viszonyban. Az előbbi értelmezésébe ugyanis valamennyi foglalkozás, hivatás – a széles értelemben vett munkavégzés – megválasztásának és gyakorlásának szabadsága beletartozik. Ahogyan a munkához való jog senki számára nem jelent alanyi jogosultságot bármilyen foglalkozás gyakorlásához, úgy a vállalkozáshoz való jog sem foglalja magában a vállalkozóvá válás feltételek nélküli jogát. Az államnak az a kötelessége, hogy a munkához, illetve a vállalkozáshoz való jog gyakorlását ne tegye lehetetlenné [részletesen: pl. 54/1993. (X. 13.) AB határozat, ABH 1993, 340, 341–342.; 944/B/1994. AB határozat, ABH 1995, 734, 736–737.; 37/1997. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1997, 234, 243.; 506/B/1995. AB határozat, ABH 1999, 722, 723.].

A munkához való jog relációjában az Alkotmánybíróság leszögezte azt is, hogy az Alkotmány 70/B. §-a csupán az általános diszkrimináció-tilalmat rögzítő 70/A. §-nak a munka világára vonatkoztatott konkretizálása [pl. 137/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 456, 459.; 54/1993. AB határozat, ABH 1993, 340, 341.; 21/1994. (IV. 16.) AB határozat, ABH 1994, 117, 120–121.; 750/B/2000. AB határozat, ABH 2003, 1261, 1266.; 34/E/2006. AB határozat, ABH 2007, 1914, 1916.]. Rámutatott továbbá, hogy a diszkrimináció tilalma a munkához, vállalkozás való jog összefüggésében is csak az azonos szabályozási körbe vonható jogalanyok közötti különbségtétel vizsgálatát teszi lehetővé. A 70/A. § különböző aspektusainak sérelme csak akkor állapítható meg, ha a jogalkotó homogén csoportba tartozó jogalanyok között indokolatlanul, ésszerűtlenül tesz különbséget [részletesen pl.: 9/1990. (IV. 15.) AB határozat, ABH 1990, 48.; 21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 77–78.; 61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280–282.; 35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 201, 203.; 30/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 130, 138.].

Jelen ügyben a diszkrimináció tilalmába ütközést valamennyi indítvány különböző foglalkozások gyakorlóinak közötti összefüggésre, illetve általában a véve a jogrendszer elveire hivatkozással állította. A különböző foglalkozások, illetve vállalkozások gyakorlóinak azonban nem alkotnak homogén csoportot. A foglalkozás szabad megválasztásához való jog általánosságban nem lehet a vizsgálat tárgya, a diszkrimináció tilalma csak az adott foglalkozás megválasztásával összefüggésben és csupán az azonos szabályozási körbe tartozó jogalanyok tekintetében vizsgálható.

Így az Alkotmány 70/A. §-a szerinti különbségtétel, illetve a jogegyenlőség követelményének megvalósulása – alkotmányos összefüggés hiányában – az indítványok alapján nem volt vizsgálható.

1.2. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a munkához, foglalkozáshoz, vállalkozáshoz való jog az állami beavatkozásokkal és korlátozásokkal szemben alapjogi védelemben részesül. A munkához való jog alanyi és szociális oldalát – rámutatva a korlátozások szempontjából való különbözőségeire is – elsőként a 21/1994. (IV. 16.) AB határozat határolta el egymástól. Megállapította, hogy a munkához való jog szociális oldala az állam oldalán intézményvédelmi kötelezettséget keletkeztet, melynek keretében látja el az állam a foglalkoztatáspolitikával, munkahelyteremtéssel, szociális hálóval kapcsolatos feladatait. „E korlátozások alkotmányossága azonban más-más mérce alapján minősítendő aszerint, hogy a foglalkozás gyakorlását vagy annak szabad megválasztását korlátozza-e az állam, s az utóbbin belül is különbözik a megítélés az adott foglalkozásba kerülés szubjektív, illetve az objektív korlátokhoz kötésének megfelelően. (...) A munkához (...) való jogot az veszélyeztetni legsúlyosabban, ha az ember az illető tevékenységtől el van zárva, azt nem választhatja.” (ABH 1994, 117, 120–121.). A korlátozásra „általános” mérce nincs, az csak az adott foglalkozásra vonatkozó szabályok ismeretének tükrében, esetről esetre vizsgálható.

A munkához, foglalkozás gyakorlásához való jog szempontjából az adott foglalkozásba kerülés és a jogviszony fenntartása szubjektív korlátjának minősül minden olyan előírás, amely a tevékenység választójának személyére vonatkozik. A foglalkozás szabad megválasztására vonatkozó alkotmányos jog nem zárja ki, hogy a különböző tevékenységek gyakorlásához, az arra vonatkozó jogszabályok speciális feltételeket és követelményeket írjanak elő [részletesen: pl. 962/B/1992. AB határozat, ABH 1995, 627, 629.; 39/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 263, 275.]. A szubjektív korlátozások előírásakor a jogalkotó mozgástere nagyobb, mint az objektív korlátozások esetében, s a feltételeket az állam utólag is szigoríthatja. E szigorítások végső korlátja azonban az, hogy nem válhatnak objektív kritériummá, azaz a foglalkozás gyakorlásának elvileg továbbra is mindenki előtt nyitva kell állnia [27/1999. (IX. 15.) AB határozat, ABH 1999, 281, 285.].

1.3. Az SzVMt.-ben szabályozott tevékenységi kör gyakorlását – más összefüggések tekintetében – az Alkotmánybíróság a 3/2001. (I. 31.) AB határozatában már vizsgálta. Döntésében rámutatott arra, hogy az e foglalkozásra vonatkozó szabályok megalkotásakor tekintettel kell lenni a tevékenység gyakorlásának lehetséges „terepére”, azokra az összefüggésekre, amelyek e foglalkozás gyakorlása és más alkotmányos jogok, valamint a foglalkozás gyakorlója és a megbízó között fennállnak. Hangsúlyozta – majd

a 36/2005. (X. 5.) AB határozatában megerősítette (ABH 2005, 390, 398.) – hogy a vagyonőri tevékenység az alkotmányos tulajdonvédelem egyik lehetséges eszköze is. A megbízók érdekeinek és jogainak védelméről pedig a jogalkotó többek között éppen a foglalkozásba „kerülés” feltételeinek megállapításakor gondoskodhat kellő hatékonysággal. Nem alkotmányellenes ezért az a szabályozás, amely a foglalkozáshoz (vállalkozás) való jogot olyan feltételekhez köti, amelyek időlegesen és részlegesen nem teszik lehetővé annak gyakorlását [3/2001. (I. 31.) AB határozat, ABH 2001, 68, 79–82.].

A fentiek alapján az SzVMt. 6. § (3) bekezdésében megjelenő azon kíváncsi, amely bizonyos, súlyos bűncselekmények elkövetőit kizárja a vagyonőri vagy magánnyomozói foglalkozást gyakorlók köréből, önmagában nem alkotmányellenes. Ebben csupán az adott foglalkozás gyakorlásával összefüggő életviszonyok védelme jelenik meg, így az alapjog korlátozás általában véve szükségletnek nem tekinthető. Következtes a jogszabály abban a tekintetben is, hogy a foglalkozás megkezdését, és továbbfolytatását azonos módon kezeli. Alkotmányellenessé a szabályozás módja, a korlátoknak – az önmagában is alkotmányellenes – büntetések nyilvántartásához, ezen belül a Bnyt. 16. §-ához kötése teszi az SzVMt. 6. § (3) bekezdését.

1.4. Az Alkotmánybíróság az 52/1996. (XI. 14.) AB határozatában utalt arra, hogy a foglalkozás gyakorlásának alkotmányossági mércéje – az adott tevékenységre irányadó jogszabályok alapján többnyire világosan elhatárolható – szakmai és célszerűségi indokoltsághoz kötött. A foglalkozás gyakorlásához való jog csak a határesetekben vezet alkotmányossági problémához. A 21/1994. (IV. 16.) AB határozat leszögezte azt is, hogy az Alkotmány 70/B. §-ának összefüggésében is „az alapjogkorlátozást elvileg igazoló ok meglétét konkrétan, azaz a vizsgált jogszabály személyi, tárgyi és időbeli hatálya körében bizonyítani kell.” (ABH 1994, 117, 122.)

A SzVMt. 6. § (3) bekezdésében követett megoldás eredményeképpen az e törvény hatálya alá eső foglalkozások gyakorolhatósága a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól történő mentesítést követően is további 3–15 év közötti időtartamra teljes egészében ellehetetlenül. Ez még azokra az esetekre is kiterjed, ha a terheltet a bűncselekmény vádjára alól felmentik, ám vele szemben tárgyi okból intézkedést (pl. elközbítés) alkalmaztak, avagy vele szemben rövid tartamú felfüggesztett szabadságvesztést, illetve ennél enyhébb büntetést szabnak ki. Ugyanakkor a foglalkozás gyakorlásának korlátozására vonatkozóan semmiféle differenciálás nem érvényesül. A Bnyt. 16. §-ában megállapított korlát egységes és objektív. Ez azonban azt is jelenti, hogy a jogalkotó a foglalkozás szabad megválasztásához, az adott vállalkozás gyakorlásához való jogot időle-

gesen – ám döntően hosszú tartamban – teljes egészében elvonta. Ez pedig aránytalan alapjogi korlátozást jelent.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága – az utóbbi évek jogfejlesztő tevékenységének eredményeképpen az Egyezmény 8. cikkének hatálya alá vont – a foglalkozás gyakorlásának jogával összefüggésben kimondta, hogy a munkavégzés lehetőségének elvonása (az Egyezmény 14. cikkére is figyelemmel) egyezményesértő lehet. Az állam oldalán különösen nyomós közérdek igazolása szükséges ahhoz, hogy a magánszektorban végzett munkát korlátoknak vesse alá. Az eredetileg jogos indokok „racionálitása” az időmúlással elenyészhet, s ebben az esetben a korlátozás minimálisan aránytalannak minősül. Az állam megsérti a megkülönböztetés nélküli életvezetéshez való jogot, ha objektív és ésszerű indok hiányában korlátozza a foglalkozás gyakorlásához való jogot pusztán azon az alapon, hogy az érintettet korábban (bármilyen) bűncselekmény elkövetése miatt elítélték. Ez gyakorlatilag „másodlagos szankciónak” minősül, ami aránytalan jogkorlátozást jelent, s az Egyezmény 14. Cikkének sérelmét idézi elő. (pl. Thlimmenos contra Görögország ügyben hozott 2000. április 6-i ítélet).

Az 52/1996. (XI. 14.) AB határozat értelmében a foglalkozás gyakorlásához való jog időleges és részleges korlátozása akkor nem alkotmányellenes, ha azt más alkotmányos alapjogok védelme feltétlenül indokolja (ABH 1996, 159, 162–163.). Az alapjog korlátozásához azonban a szükségesség önmagában nem elegendő, a jogalkotó köteles a korlátozás céljának megfelelő legenyhébb eszközt alkalmazni. Az elérni kívánt cél fontosságának és az okozott alapjog sérelemnek egymással arányban kell állnia [részletesen: pl. 30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.].

A személy- és vagyonőri, illetve a magánnyomozói foglalkozás (vállalkozás) a magánszféra, a gazdasági versenyszféra működési területére eső tevékenység, ahol a jogviszonyokat elsősorban a szerződéses szabadság alakítja, s ahol az állam beavatkozási joga egyébként is korlátozott. A piacgazdaság ugyan elismert államcél, de nem alkotmányos alapjog, így ennek érdekében az alapjogi védelem alá eső jogok általános érvényű és tartós korlátozása nem megengedett. A vizsgált tevékenységgel szorosabb kapcsolatot mutató tulajdonhoz való jog, illetve az emberi méltóságból levezetett jogok együttese indokolhatja ugyan a korlátozást, de ebben az esetben a más alapjogokat fenyegető veszély olyan absztrakt, amely az Alkotmány 9. § (2) bekezdése, illetve 70/B. § (1) bekezdése hatálya alá tartozó alapjogok esetenként igen hosszú időtartamra történő elvonását nem igazolja [részletesen: 3/2001. (I. 31.) AB határozat, ABH 2001, 68, 79–82.].

A foglalkozás gyakorlásához való jog az indokolatlan állami beavatkozásokkal és korlátozásokkal szemben a szabadságjogokhoz hasonló védelemben részesül. Ebből az is következik, hogy a munkaerő piacra való belépés kor-

látozása csak szűk teret kaphat. Az állam – más szabadságjogok, alkotmányos értékek és célok védelme érdekében – az őt terhelő intézményvédelmi kötelezettségre hivatkozással sem alkalmazhat olyan generális megszorításokat, amelyek ezt tartósan és differenciálás nélkül ellehetetlenítik. E védelem és a foglalkozáshoz való jog korlátozása között harmóniát kell teremteni. Figyelembe kell venni, hogy az alapvető szükségletek kielégítéséhez, a tulajdonhoz elsősorban a munkán keresztül vezet az út; ezen alapszik az elítéltek eredményes reszocializációja is. A rendszeres jövedelmet biztosító foglalkozás gyakorlása alkalmas arra, hogy visszasegítse az egyént az ismételt bűnelkövetéstől mentes szabadság állapotába. Amennyiben a foglalkozás gyakorlásához való jog még a kisebb tárgyi súlyú bűncselekményekhez kapcsolódóan is, a mentesülést követően is hosszú időn át, széles körben, a jogsértés feltételezett és távoli veszélyére hivatkozással ellehetetlenül, az már nem csupán a rehabilitáció eszméje által támasztotta ésszerű igényekkel áll szemben, hanem aránytalan korlátozást is jelent.

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság a korlátozás aránytalanságára figyelemmel a szabályozás alkotmányellenességét megállapította és a támadott rendelkezést megsemmisítette. A megsemmisítés időpontjának megállapításakor figyelembe vette, hogy a szabályozáshoz kapcsolódó Bnyt. rendelkezések is átalakításra szorulnak. A jogrendszer koherenciája érdekében kívánatos, hogy a jogalkotó az egymásra épülő szabályokat és jogviszonyokat azonos időbeni hatállyal rendezze. Az alkotmányellenesség megállapítására figyelemmel az SzVMt. 6. § (3) bekezdése és a különböző indítványokban felhívott más alkotmányi rendelkezések összefüggéseit az Alkotmánybíróság nem vizsgálta.

1.5.1. Elutasította viszont az Alkotmánybíróság az SzVMt. 6. § (2) bekezdés *b)* pontját támadó azon indítványt, amely a folyamatban lévő büntetőeljárásnak a figyelembevételét a tevékenységi engedély kiadására vonatkozó korlátozás alkotmányellenességével összefüggésben állította.

Az Alkotmány 70/B. §-a alapján nem kifogásolható, hogy az SzVMt. a folyamatban lévő büntetőeljárás figyelembevételét is elrendeli, minthogy ez a foglalkozáshoz való jog gyakorlását csak időlegesen, a büntetőeljárás kimeneteléhez kötötten, objektív ismérv szerint, meghatározott súlyú bűncselekményekhez kapcsolódóan függeszti fel. Ez lényegét tekintve összhangban áll a foglalkozás gyakorlására feljogosító, a büntetőjogi jogkövetkezményeket figyelembe vevő, az 1.4. pont hatálya alá nem tartozó további szabályokkal is.

A támadott rendelkezés az alkotmányellenesség alapjául szintén hivatkozott, az Alkotmány 57. § (2) bekezdésével semmilyen összefüggésben nem áll. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az ártatlanság vélelme olyan al-

kotmányos alapelv, amelynek hatálya a büntetőjogi felelősségre vonásra irányadó eljáráson túlmutat [először: 41/1991. (VII. 3.) AB határozat, ABH 1991, 193, 195.]. Ennek ellenére az alkotmányos védelem határai ezen az alapon korlátlanul nem terjeszthetők ki (először: 26/B/1998. AB határozat, ABH 1999, 647, 650.). Ezen alkotmányi rendelkezésre csak akkor alapítható az alkotmányossági vizsgálatra vonatkozó összefüggés, ha a támadott rendelkezés valamilyen felelősségre vonásra irányuló eljárásra vonatkozik [részletesen: 22/2004. AB határozat, ABH 2004, 367, 376.]. Jelen esetben ez nem volt megállapítható, így az Alkotmánybíróság az indítványt ezen az alapon is elutasította.

1.5.2. Ügyszintén elutasította azt az indítványt is, amely az Alkotmány 70/B. §-ára figyelemmel az SzVMt. 7. §-át, továbbá a 11. § (1) bekezdés *a)* pontját, illetve (2) bekezdését támadta.

E rendelkezések a tevékenységi engedély bevonására és megújítására vonatkoznak, illetve ezen eljárások technikai szabályait állapítják meg. Az utóbbiak semmilyen, az előbbieket pedig csak áttételes kapcsolatban állnak a tevékenységi engedély korlátozására vonatkozó 6. § (3) bekezdésével. Alkotmányellenességet azonban semmiképpen nem jelent, hogy az engedélyt vissza kell vonni abban az esetben, ha kiadásának sem volt meg az alapja, illetve megújítására nincs lehetőség, ha annak kiadására sem kerülhetne sor.

2. Az SzVMt. 6. § (3) bekezdéséhez hasonló szabályt tartalmazó, az Lt. 67. § (7) bekezdésének *b)* pontját támadó indítványozó az alkotmányellenességet – az Alkotmány 2. § (1) bekezdése, 8. § (2) bekezdése és 59. §-a mellett – szintén az Alkotmány 70/B. §-ára alapította. A támadott rendelkezések tartalmi egyezőségére és hatályára figyelemmel az Alkotmánybíróság a vizsgálatot ez utóbbi rendelkezésre figyelemmel végezte el. Ennek során az 1. pont bevezetőjében, illetve az 1.1–1.4. pontban kifejtett álláspontját ebben a tekintetben is fenntartja és az alábbiakkal egészíti ki.

A légiközlekedés sajátos jellegére figyelemmel az annak működtetésében résztvevőkre vonatkozó korlátozó jellegű előírások az alapjogi védelem szempontjából is széles körben tolerálandók. A foglalkozás gyakorlásával összefüggő jogok közvetlen és kimutatható kapcsolatban állnak az élethez és az emberi méltósághoz való jog védelmével, amelyek érvényesülése szigorú és határozott intézkedéseket is megkövetel; többek között azért, mert a légiforgalomban az ezeket fenyegető veszélyek elhárítására csak objektíve korlátozott lehetőségek állnak rendelkezésre. Ezért a foglalkozás gyakorlásához való joggal összefüggésben alkalmazott súlyosabb korlátozások sem feltétlenül alkotmányellenesek, azaz az arányosság követelményei lehetnek más foglalkozásokhoz képest eltérőek.

Mindez azonban nem változtat azon, hogy a vizsgált rendelkezés aránytalan időbeli határokon belül, szintén a büntetéseket nyilvántartásához kötve teljes mértékben elzárja valamennyi, a légi közlekedésben lehetséges foglalkozás (a segédmunkától és légi irányításig) gyakorlásától a jogalanyokat. A korlátozó rendelkezés megalkotásakor a jogalkotó a tilalmat egy terminus technikusként nem minősülő absztrakt fogalomhoz („a légi közlekedés területén”) kötve állította fel. Ennek során nem tett különbséget sem a végzett munka jellege, sem a helyszínen tartózkodók munkajogi státusa, sem a repülőterek típusai, sem a reptér zárt területének jogilag is eltérő minősítés alá eső védelmi szintjei között. Úgyszintén nem differenciált a korlátozás alapjaként megjelölt bűncselekmények tényleges súlya között, egyenlőségeket téve az életfogytig tartó szabadságvesztéssel fenyegetett büntetettek és az alternatív szankciókkal büntetendő vétségek közé. Ebben az esetben a korlátozással egységesen érintettek azok is, akik bizalmi jellegű feladatot, szakmai vagy a légi közlekedés biztonsága szempontjából releváns munkát nem végeznek. Az Lt. 67. § (7) bekezdés *b)* pontjának hatálya kiterjed továbbá azokra is, akik a repülőter zárt területén nem a légitársaság alkalmazottaiként végeznek munkát (a katasztrófavédelem munkatársaitól a mentőszolgálat alkalmazottaiig), illetve olyan munkáltatók alkalmazottai, amelyek a repülőterrel szerződéses jogviszony alapján, a repülőter területén különböző, nem a légiközlekedéssel vagy a földi irányítással összefüggő feladatokat teljesítenek. Az így kialakított rend szerinti általános érvényű korlátozás tehát azért is aránytalan, mert bármilyen foglalkozás gyakorlójára kiterjed, az alkalmazotti viszonyban nem állókat is érinti, közöttük olyanokat, akik saját munkáltatójuknak eredetileg nem tartoznak számot adni a mentesülés hatálya esett bűncselekményeikről. Ilyen módon más munkáltatók és munkavállalók jogviszonyába is közvetlen és indokolatlan beavatkozásra teremt lehetőséget.

A kifejtettre figyelemmel az Alkotmány a vizsgált rendelkezést megsemmisítette. A megsemmisítés időpontját az 1.3. pontban kifejtettek szerint határozta meg. Az alkotmányellenesség megállapítására figyelemmel, az Alkotmánybíróság a támadott norma és a további, felhívott alkotmányi rendelkezések összefüggéseit nem vizsgálta.

3. Az egyik indítványozó az SzVMt. 6. § (3) bekezdéséhez, illetve az Lt. 67. § (7) bekezdés *b)* pontjához hasonló rendelkezést tartalmazó, de a bűncselekmények szélesebb körét érintő Korm. R.1. 6. § (1) bekezdés *b)* pontját támadta. Az indítványozó az alkotmányellenesség megállapításának alapjául az Alkotmány 8. § (2) bekezdésével összefüggésben az Alkotmány 55. § (1) bekezdésére, az 57. § (1) bekezdésére – és téves tartalommal – az Alkotmány 57. § (4) bekezdésére hivatkozott. Támadta továbbá a Korm. R.1. 1. § *d)* pontját.

3.1. Az Alkotmány 55. § (1) bekezdésében védett személyes szabadsághoz és biztonsághoz való jogot az Alkotmánybíróság a büntető, a szabálysértési és az ezekkel szoros kapcsolatban álló rendészeti jellegű jogszabályok, valamint az állami hatósági kényszerrel megjelölt (pl. pszichiátriai kezelés) rendelkezések által elrendelt, alapjogot korlátozó normák alkotmányosságára vonatkoztatta. A döntésekből kitűnően az alapjogi védelem azokra az esetekre terjed ki, amikor adott intézkedés valamilyen formában a szabad cselekvéshez való jogot azzal korlátozza, hogy az egyén életébe fizikális beavatkozást jelentő módon, akadályozza az elhatározásának megfelelő magatartás tanúsítását, cselekvési szabadságát [pl. 66/1991. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1991, 342, 347.; 74/1995. (XII. 15.) AB határozat, ABH 1995, 369, 372.; 5/1999. (III. 31.) határozat, ABH 1999, 75, 84–85.); 36/2000. (X. 27.) AB határozat, ABH 2000, 241, 270, 271–272.; 13/2003. (IV. 9.) AB határozat, ABH 2003, 201, 204.].

A támadott, adott vállalkozás, illetve foglalkozás gyakorlása elé korlátokat állító rendelkezés a személyi szabadsághoz és a személyi biztonsághoz való joggal nem áll értékelhető összefüggésben. A tevékenység gyakorlását ugyanis nem ezen alapjogok sérelmén keresztül, hanem ettől független paraméterek mentén korlátozza. Ezért az Alkotmánybíróság ezen az alapon az indítványt elutasította.

3.2. A támadott rendelkezés alkotmányellenességének alapjaként hivatkozott, az Alkotmány 57. § (1) bekezdése a tisztességes eljárás – széles értelemben vett – alkotmányossági követelményeire vonatkozó alapjog. A precedenshatározatok szerint ennek az eljárási garanciának, a bírósághoz fordulás szempontjából van meghatározó szerepe [59/1993. (XI. 29.) AB határozat, ABH 1993, 353, 355.; 6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95–96., 32/2002. (VII. 4.) AB határozat, ABH 2002, 153, 158, 159–161.; 8/2004. (III. 25.) AB határozat, ABH 2004, 144, 156–157.]. Minderre figyelemmel a Korm. R.1. és ezen alkotmányi rendelkezés között értékelhető összefüggés nem volt kimutatható, így az Alkotmánybíróság az indítványt elutasította.

3.3. Az ügyvédi képvisellel eljáró indítványozó a Korm. R. 1. § *d)* pontját is támadta az Alkotmány téves tartalommal felhívott rendelkezése alapján. A rendeletnek azonban nincs és nem is volt ilyen rendelkezése. Az Abtv. 1. § *b)* pontja alapján Alkotmánybíróság hatáskörébe csak létező jogszabályok, illetve az állami irányítás egyéb jogi eszköze valóságos rendelkezéseinek vizsgálata tartozik. Az Ügyrend 21. §-a alapján az indítványnak a támadott jogszabályt és az alkotmányellenesség alapjául szolgáló rendelkezést kell tartalmaznia. Az indítvány ezen követelmények egyikének sem felel meg. Ezért az Alkotmánybíróság az Ügyrend 21. § *b)* pontja alapján az indítványt visszautasította.

VI.

Végül az Alkotmánybíróság azon indítványokkal foglalkozott, amelyeket a Bnyt.-re, illetve az V. fejezetben elbírált jogszabályokkal való vélt vagy valós összefüggésekre figyelemmel terjesztettek elő.

1. Egy indítványozó az SzVMt.-nek a kötelező kamarai tagságra vonatkozó rendelkezéseit [3. § (1)–(2) bekezdés], illetve ezzel összefüggésben – álláspontja szerint a kamarai tagság feltételül szolgáló 5. § (2) bekezdésének c) pontját támadta. Álláspontja szerint ezek olyan szankciók, amely az Alkotmány 9. § (2) bekezdésével, illetve 70/B. § (1) bekezdésével szemben állnak.

1.1. Az SzVMt. 5. § (2) bekezdése c) pontja arra vonatkozik, hogy a vállalkozáshoz szükséges működési engedély nem adható ki, ha a kérelmezőnek jogerősen megállapított adó-, vám- vagy társadalombiztosítási tartozása van. E rendelkezésnek nincs köze a kötelező kamarai tagsághoz, illetve az Alkotmány 70/B. §-ához, minthogy csak szűkebb körre a vállalkozóvá válásra vonatkozik. Kétségek kívül kapcsolatban áll azonban az Alkotmány 9. § (2) bekezdésével, ebben az összefüggésben viszont nem alkotmányellenes.

Az Alkotmánybíróság a jelen határozat V. fejezet 1.2–1.4. pontjaiban már részletesen kifejtette, hogy a szóban forgó tevékenység – jellegéből következően – az alkotmányos tulajdonvédelem egyik biztosítója is. Ebből következően nem tekinthető alkotmányellenesnek az a szabályozás, amely a foglalkozás gyakorlójának alkalmassági feltételei között a vagyoni, pénzügyi „megbízhatóságra” vonatkozó kritériumokat rögzít, s ezen belül annak igazolására szolgálnak, hogy köztartozása nincs. Ez általában véve minden induló vállalkozás olyan feltétele, amely a köztulajdon védelmével közvetlen összefüggésben áll, a vagyonszármazéki tulajdonosától vagy tagjától pedig fokozottan elvárható. Ugyanakkor a vállalkozás gyakorlójának oldalán nem jelent olyan szubjektív korláatot, amely az alapjog gyakorlásából kizárná. Így az Alkotmánybíróság az indítványt elutasította.

1.2. A kötelező kamarai tagságra vonatkozóan az indítványozó nem hozott fel alkotmányos érveket, csupán „tiltakozását” fejezte ki az általa „szükségtelennek ítélt” kamarákkal szemben. Az indítvány alapján az alkotmányellenesség alapjául szolgáló alkotmányi rendelkezés(ek) és a – csupán deklaratív tartalmú – vizsgált jogszabály között összefüggés nem volt kimutatható. A kamarai tagság feltételeit, a kamara szerepét, jogszabályi háttérét ugyanis nem a támadott rendelkezés, hanem az SzVMt. IV. fejezetében foglalt normák adják. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítványt elutasította.

2. Egy további indítványozó a Korm R.2. 3. §-át tartotta alkotmányellenesnek. Ugyanakkor az alkotmányellenesség alapjául szolgáló rendelkezést – ismételt – felhívás ellenére sem jelölte meg.

Az Abtv. 22. § (2) bekezdése szerint az indítványnak a kérelem alapjául szolgáló okot és alkotmányi rendelkezést tartalmaznia kell. Ennek hiányában az indítvány érdemben nem bírálható el (668/B/2001. AB határozat, ABH 2003, 1413, 1417.; 1109/B/2001. AB határozat, ABH 2004, 1924, 1927–1928.). Ezért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 29. § d) pontjára figyelemmel visszautasította.

3. A határozatnak a Magyar Közlönyben való közzétételére vonatkozó rendelkezés az Abtv. 41. §-án alapszik.

Az Alkotmánybírósági ügyszám: 124/B/2000.

Dr. Bragyova András alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet a többségi határozat rendelkező része 1. pontjának a bűnügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Bnyt.) 16. §-át, 18. §-át, 59. § b) pontját megsemmisítő részével, valamint 2., 3. és 4. pontjával, és így a hozzájuk fűzött indokolással sem.

1. A Bnyt. 18. §-ának alkotmányellenessége a „jogosult” szó hiánya miatt az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvébe ütközés miatt nem állapítható meg. Kétségtelen, hogy a mondat állítmány hiányában aggrammatikus, azonban a jogalkalmazók és a jogkereső közönség számára érthető, a közlés célja világos. A törvény megalkotása óta eltelt időszakban a norma jelentése (legalábbis erre utaló adat nincs) nem vetett fel értelmezési problémát a gyakorlatban. A Bnyt. 18. §-ának jelentése egyébként az Alkotmánybíróság számára sem okozott gondot, különben nem állapíthatott volna meg alkotmányellenességet tartalmi okokból. A jogalkalmazó az *erreur de scribe*-nek tekinthető tollhibát maga is ki tudta javítani, így nincs indok a megsemmisítésre. Az értelmezést elősegíti az is, hogy több egymáshoz hasonló tartalmú és szerkezetileg analóg mondat követi egymást a jogszabályban. Ebben a szöveggörnyezetben a mondat jelentése a magyar nyelvet ismerők („kompetens nyelvhasználók”) számára egyértelmű.

Ugyanakkor azt is meg kell jegyezni, hogy a Bnyt. szövegét a Magyar Közlönyben történő első közzététele óta többször módosították, és később mégis bekerült a szövegbe a „jogosult” szó [lásd: a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 2001. évi CXXI. törvény 78. § (1) bekezdése, amely a Bnyt. 18. § c) pontját módosította; valamint a közösségi vámjog vég-

rehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény 81. §-a, amely a Bnyt. 18. § e) pontját iktatta be].

2. Ugyancsak nem értek egyet a hatósági erkölcsi bizonyítvány központi tartalmi elemét szabályozó rendelkezés [Bnyt. 59. § b) pont] megsemmisítésével.

A hatósági erkölcsi bizonyítvány a bünyügyi nyilvántartás alapján kiállított közokirat, melyet állampolgárságtól függetlenül az érintett természetes személy kérhet az erre a célra rendelt formanyomtatványon. A „hatósági erkölcsi bizonyítvány” hagyományos elnevezés – amint a törvényjavaslat indoklása is említi –, amelyet először az 1891. június 25-én 21816 I.M. szám alatt vagyoni és erkölcsi bizonyítványok beszerzése és kiállítása tárgyában kiadott IV. igazságügyi miniszteri rendelet nevezett így.

A Bnyt. 57. §-a alapján a hatósági erkölcsi bizonyítvány közokirat. Valójában a Bnyt. 59. §-ában meghatározott tartalmi elemek alapján nevezhetnénk (a hagyományoktól eltérően) büntetlenségi igazolásnak is. A hatósági erkölcsi bizonyítványt a kezelő szerv a bünyügyi nyilvántartás részét képező büntetések nyilvántartása (amely a bíróság által kiszabott büntetéseket, intézkedéseket, illetve a megrovással és a vádemelés elhalasztásával érintettek körét tartalmazza) alapján állítja ki. Közhitelűsége azt jelenti, hogy tartalmát harmadik személyek, illetve állami szervek az ellenkező bizonyításáig igaznak kötelesek tekinteni, de nem is állítja, hogy ez valóban így is van. Azt pedig egyáltalán nem állítja, hogy az érintett személy a bünyügyi nyilvántartásban nem szerepel. A Bnyt. egyértelműen megmondja, hogy mely esetekben kell a hatósági erkölcsi bizonyítványba a „nem szerepel a büntetések nyilvántartásában” szöveget írni, és azt is, hogy ez mit takar. A „nem szerepel a büntetések nyilvántartásában” szöveget tartalmazó erkölcsi bizonyítvány jogi jelentése a törvény alapján, hogy az érintett személy – akár szerepel egyébként a bünyügyi nyilvántartásban, akár nem, akár elkövetett büntetendő cselekményt, akár nem – büntetlen előéletűnek tekintendő. A hatósági erkölcsi bizonyítvány célja a jogilag büntetlen előélet tanúsítása: erre többnyire bizonyos munkakörök betöltéséhez vagy hatósági engedélyek beszerzéséhez van szükség; az abban szereplő adatok pedig a munkáltatókat, foglalkoztatókat, valamint a többi hatóságot tájékoztatják, illetve (a mondottak szerint) kötik.

3. Nem értek egyet a többségi határozat III. részének 5. pontjában a Bnyt. 16. §-áról hozott döntéssel sem, amely szerint alkotmányellenes, hogy a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesülést követően eltérő ideig a mentesített személyeket is nyilván kell tartani.

Úgy vélem, e kérdés elbírálásánál a Btk. 100. §-ából kell kiindulni. Eszerint az elítélt azon hátrányos következmények alól mentesül, amelyeket az elítéléshez büntető jogszabály fűz. Elítélésen a bűncselekmény elkövetése miatt jogerős határozattal kiszabott büntetést kell érteni.

A mentesítéssel az elítélt csak a büntetés büntetőjogi következményei alól mentesül, de egyéb jogi, erkölcsi, pszichés és egyéb következményektől nem feltétlenül. Ezért a mentesített mindig a jövőre nézve válik „büntetlen előéletű” állampolgárrá, nem pedig az elítélésre visszamenőleg. A bünyügyi nyilvántartásban, a mentesítési idő utáni nyilvántartás önmagában szerintem nem alkotmányellenes, de alkotmányellenes lehet a nyilvántartás tényéhez fűződő nem büntetőjogi hatás, vagyis az, hogy a büntetőjogi szempontból már nem létező cselekvésnek lehetnek további, a büntetőjogtól független joghatásai. Az ellenkező felfogás megfordítja a büntetőjog és a jogrendszer többi része közötti viszonyt: a büntetőjogi normákat önmagukban állónak és nem a jogrendszer „szankciós zárkövének”, vagyis a nem-büntetőjogi normák megsértését szankcionáló normáknak tekinti. Megjegyzem e felfogással sem ellentétes az elkövető reszocializációja, mint alkotmányos cél.

Egyébként a határozatban másutt szereplő „rehabilitációhoz való jog” – amelyet az Alkotmány 54. §-ában foglalt emberi méltósághoz való jogból nem tartok levezethetőnek, mivel ez a jog mindenkit mindig feltétel nélkül megillet, a rehabilitáció pedig egy fontos és szükséges szociálpolitikai cél – itt nem szerepel a megsemmisítés indokai között; az egyedül a büntetlen előéletűek között, az indítványozó és a többségi határozat szerint alkotmányosan nem indokolható módon tett megkülönböztetésen alapul. Szerintem ez a megkülönböztetés egyes esetekben indokolható lehet – még büntetőjogi szempontból is [lásd: Btk. 100. § (3) bekezdés].

4. A légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) 67. § (7) bekezdés b) pontjának megsemmisítése mellett felhozott érveket nem tartom meggyőzőnek.

A büntetendő cselekmény – általában az ember múltban tanúsított minden magatartása, amely a jog szerint nem minősült bűncselekménynek, vagy egyáltalán nem volt jogellenes – számos esetben lehet elegendő indok alapjogai későbbi alkotmányos korlátozására.

Az Alkotmány 70/B. §-ában rögzített foglalkozás szabadsága – amelyről itt szó van – alapvető jelentőségű a modern piacgazdaságban és társadalomban, ahol az emberek döntő többségének jövedelme, megélhetése – munkavállalóként, vállalkozóként, szabadfoglalkozásúként – döntően ezen alapjog gyakorlásából (vagy korábbi gyakorlásából) származik. A foglalkozás szabadságának alkotmányos korlátozása bizonyos esetekben, mivel a foglalkozások a társadalmi-gazdasági tevékenységek igen széles körét fogják át, ésszerű és megengedhető. E korlátozások alkotmányosságát azonban külön-külön kell vizsgálnia az Alkotmánybíróságnak. Ezen állításom egyébként összhangban áll az Alkotmánybíróságnak a munkához (foglalkozáshoz, vállalkozáshoz) való alapjoggal kapcsolatban kialakított gyakorlatával. Eszerint „a munkához

való alapjog a szabadságjogokhoz hasonló védelemben részesül az állami beavatkozások és korlátozások ellen. E korlátozások alkotmányossága azonban más-más mérce alapján minősítendő aszerint, hogy a foglalkozás gyakorlását vagy annak szabad megválasztását korlátozza-e az állam, s az utóbbin belül is különbözik a megítélés az adott foglalkozásba kerülés szubjektív, illetve az objektív korlátokhoz kötésének megfelelően”. [lásd: 21/1994. (IV. 16.) AB határozat, ABH 1994, 117, 121.; 9/2007. (III. 7.) AB határozat, ABH 2007, 177, 196.]

Az Lt. hivatkozott rendelkezése a gyakorlatban azt jelenti, hogy például egy büntetlen előéletűnek minősülő kábítószerrel visszaélő sok elismert foglalkozást űzhet (lehet pl.: újságíró vagy kritikai kritikus, közalkalmazott) – de nem lehet takarító a repülőterek zárt területén. A jelen esetben az alapjog-korlátozás és a korábbi büntetendő cselekmény közötti összefüggés vizsgálata vezethetett volna el a rendelkezés alkotmányossága vagy alkotmányellenessége megállapításához – az alapjog-korlátozás szükségességén, alkalmasságának és arányosságának vizsgálata után.

Megjegyzem, hogy az Lt. 67. § (7) bekezdés e) pontja, amely szerint a légi közlekedés területén nem foglalkoztatható, illetve a repülőtér zárt területére nem léphet be, aki ezzel „nemzetbiztonsági érdeket sért”, továbbra is hatályban marad. E rendelkezés szerint az eredetileg a b) pont alá tartozó személyi kör „nemzetbiztonsági ok” alapján ma is kizárható a légi közlekedés területén való foglalkoztatásból, illetve a repülőtér zárt területére való belépésből.

Hasonló indokok alapján nem tartom alkotmányellenesnek a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXIII. törvény 6. § (3) bekezdését sem.

Említést érdemel, hogy az Alkotmánybíróság 9/2007. (III. 7.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh, ABH 2007, 177, 210.) nem találta alkotmányellenesnek, hogy a meghatározott fegyverek használatához szükséges hatósági engedély kiadása megtagadható a fegyverekről és lőszerrekről szóló 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott bűncselekmények elkövetése miatti elítélés, illetve egyéb intézkedés alkalmazása esetén, továbbá a büntetés vagy intézkedés külön jogszabályban meghatározott bűnügyi nyilvántartásának időtartamáig, de legalább a jogerős döntés meghozatalát követő három évig. Az Alkotmánybíróság ezen döntését azzal támasztotta alá, hogy „a lőfegyver természeténél fogva veszélyes, a biztonsági szempontú célmeghatározás relevánsnak tekintendő. A „mások biztonságának védelme” fordulat tehát magában foglalja az állam életvédelmi kötelezettsége teljesítéséből fakadó és az Alkotmány 8. § (1) bekezdésén alapuló korlátozást, ami a lőfegyverek engedélyezési eljárásában – a jogszerű feltétel megléte esetén – a kérelem elutasításában nyilvánul meg” (Abh, ABH 2007, 177, 195.). Ezzel az érveléssel az Lt. valamint az SzVMt. megjelölt rendelkezései sem alkotmányellenesek.

5. Nem alkotmányellenes szerintem az ujj- és tenyérleNyomat-vétel, a fényképkészítés, valamint a DNS-minta-vétel szabályairól szóló 8/2000. (II. 16.) BM–IM–PM rendelet most megsemmisített 5. §-a és 6. § (2) bekezdése sem. Állításom indoka, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Rtv.) lehetővé teszik, hogy a hatóság az eljárási cselekmény biztosítására kényszerítőeszközt vegyen igénybe. Az ujj-, illetve tenyérleNyomat vétel stb. eljárási cselekménynek tekintendő, amelynek biztosítására az említett törvények szerint testi kényszer vehető igénybe (Be. 163. §; Rtv. 47. §). Következésképpen az érintett személy nem a rendelet, hanem az említett törvények alapján köteles alávetni magát az ujj- és tenyérleNyomat stb. vételnek. A rendelet nem tartalmaz új szabályokat, csupán megismétli a törvények idevágó szabályait, főleg pedig az ujj- és tenyérleNyomat-vételi és a többi krimináltechnikai eljárás részletkérdéseit szabályozza, nyilván az egységes szakmai gyakorlatot elősegítendő. A törvényi szabályok rendeletben történő megismétlése nem alkotmányellenes, és alkotmányosan nem is kifogásolható – igaz, nem is szükséges. A törvényben foglaltak hatályát és érvényességét a rendeletben való megismétlés nem érinti, nem teszi és nem is teheti (vagy a határozat szóhasználatával élve „nem degradálja”) rendeleti szintű szabállyá. A törvényben alkotott norma továbbra is törvényi eredetű normaként érvényes: a rendelet hatályon kívül helyezése, ennek megfelelően nem is változtatna a jogi helyzeten (mint ahogy a megalkotása sem változtatott). Ezért az ilyen, valószínűleg célszerűségi okokból, figyelemfelhívó céllal alkalmazott ismétlés nem alkotmányellenes.

Az ellenszegülés esetén alkalmazható kényszerítés alkotmányos mércéje szerintem egyébként is az Alkotmány 55. §-ában foglalt személyi szabadság, és nem az 54. § (1) bekezdésben foglalt emberi méltósághoz, önrendelkezéshez való jog. Ennek magyarázata a jogi érvelés specifikusságának elve: ha van szűkebb körű szabály (mint pl. az Alkotmány 55. §-a) nem indokolt a legszélesebb körű alapjogra: az emberi méltóságra alapozni az alkotmányellenesség vizsgálatát.

A különvélemény 1., 2. és 4. pontjához csatlakozom:

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter alkotmánybíró különvéleménye

A többségi határozat rendelkező részének 1., 2., 3. és 4. pontjával és azok indokolásával nem értek egyet. Büntető nyilvántartási rendszerünk alapproblémája nézetem

szerint ugyanis nem a nyilvántartás és nem önmagában az abban levő adattartalom, illetve az időtartam hosszúsága, hanem az, hogy más jogrendszerektől eltérően, nem differenciál kellőképpen azok között, akik (és amilyen tartalommal, illetve amilyen mélységben) igényelhetik a személyre szóló információt, azaz az ún. erkölcsi bizonyítványt.

I.

Számos európai államban kiállták az alkotmányosság próbáját az ottani a miénkhez hasonló bünyügyi nyilvántartási rendszerek, jóllehet igen hosszú ideig tárolják az adatokat. Svájcban a legalább öt éves szabadságvesztés a büntetés kiállításától számított húsz évig marad regisztrálva, de a legalább egy éves büntetés is tizenöt évig, az az alatti pedig tíz évig marad benne a rendszerben (Code pénal, art. 369). A franciaországi nyilvántartási rendszer az utolsó büntetéstől számított negyven évig (!) is tárolhatja az adatokat (Code de procédure pénale art. 776 et R.79). Németországban a büntetés jellegéhez igazítva, annak kiállításától számított három, öt, tíz, a legsúlyosabb esetben húsz évig szerepeltethető az adat (Bundeszentralregistergesetz, 34. §). Ausztriában a kiszabott szabadságvesztés időtartamához igazodik a regisztráltság.

Ezek az országok ugyanakkor részletesen szabályozták azt, hogy ki és milyen mélységű információt igényelhet a rendszerből. A francia rendszer (és az ennek mintájára kialakított luxemburgi rendszer) három csoportot állít fel (Bulletin n°1, Bulletin n°2 és Bulletin n°3). A Bulletin n°1 az igazságszolgáltatási, nyomozati, büntetés-végrehajtási szervek számára nyitott, a Bulletin n°2 bizonyos állami szervek számára (bizonyos szintű állami pozíciókba és állásokba történő felvételt megelőző biztonsági átvilágítás, esetleg egy tervezett kitüntetést megelőző rutinellenőrzés végett) szolgáltató információt, míg a Bulletin n°3 tulajdonképpen olyan, mint a magyar erkölcsi bizonyítvány. (A Bulletin n°1-ből egy 2007-ben elfogadott szigorítás nyomán – főszabályként – még a rehabilitáció esetén sem törlik a bejegyzést.)

Hollandiában 2007-ben szigorítottak az ottani rendszeren, ugyanakkor meghatározónak tekintik azt, hogy az adott foglalkoztatási lehetőség jellegét figyelembe véve állítsák ki, vagy tagadják meg az erkölcsi bizonyítványt (Verklaring Omtrent het Gedrag – VOG). Az Egyesült Királyságban bár vannak bizonyos különbségek a walesi, az angol és a skót szabályozásban, de a jogalkotó ösztönzi a munkáltatókat arra, hogy önmagában a rovvott múlt ne jelentse akadályát a foglalkoztatásnak, feltéve, hogy nem éppen az adott munkahely és a munkavégzés jellege olyan, amely aggályos az elkövetett bűncselekményre tekintettel. Itt tulajdonképpen a felvétel előtt a munkáltató bizonyos esetekben önmaga, más esetekben ún. ernyőszervezetek közreműködésével, kérheti a Criminal Records Bureau-tól az információt, részletezve a betöltendő munkakör jelle-

gét, és a CRB erre figyelemmel adja meg a választ. Van általános, és van kiemelt ellenőrzés, utóbbi érinti többek között a gyerekekkel, öregekkel, betegekkel foglalkozó munkahelyeket is.

Igen fontos az a kérdés, hogy mennyiben kell informálni az egyént a róla tárolt adatokról, van-e és milyen útja az ellenőrzésnek, esetleg a helyesbítésnek. A fent említettek között van ország, ahol betekintési joga is van az egyéneknek, vannak olyan országok, ahol az erkölcsi bizonyítvány kiállításának megtagadása esetén bírói út, van ahol ombudsmanra emlékeztető intézmény, esetleg parlamenti bizottság vehető igénybe, amelyek azonban csak a bünyügyi nyilvántartási eljárásnak az adott ügyben tett lépései törvényességét vizsgálják.

II.

Az említett rendszerek egyaránt utalnak a nemzetközi együttműködésből származó információk szerepeltetésére és átadására, de megfogalmazásuk lényegében ugyanolyan általános jellegű, mint az indítványokban érintett magyar szabály.

A nemzetközi együttműködés kapcsán fontos emlékeztetni arra is, hogy az Európai Unió keretei között a Tanácsnak 2005. november 21-én elfogadott 2005/876/IB határozata maga is a bünyügyi nyilvántartásban szereplő információk cseréjéről szól és annak bizonyos részben elvi, részben technikai kérdéseit szabályozza.

A repülőtérsi biztonságra vonatkozóan pedig több európai uniós rendelet (például a 2002. december 16-ai 2320/2002, a 2003. április 4-ei 622/2003, a 2005. május 24-ei 81/2005) is hatályban van: ezek érdemi vizsgálatát nehezíti ugyanakkor, hogy lényegi tartalmuk a titkosnak minősített mellékletekben van.

III.

Az Alkotmánybíróság a 18/2004. (V. 25.) AB határozatban – ott az adott esetben a véleménynyilvánítás szabadsága összefüggésében – is emlékeztetett arra, hogy „az Emberi Jogok Európai Bíróságának a felfogása (...) a magyar joggyakorlatot alakítja és kötelezi” (ABH 2004, 303, 306.)

Mint ismeretes, az Emberi Jogok Európai Bírósága igen óvatosan kezelte a nemzetbiztonsági és a bünyügyi nyilvántartásokat érintő ügyekben benyújtott, tulajdonképpen nem túl nagy számú panaszt.

Így a Leander c. Svédország ügyben 1987. március 26-án hozott ítéletben a haditengerészeti múzeumba a belbiztonsági adatbázisból nyert információk nyomán fel nem vett panaszos arra irányuló kérelmét, hogy az állama megsértette volna az Emberi Jogok Európai Egyezményét az általa meg nem ismerhető adatok készletezésével és fel-

használásával, az Emberi Jogok Európai Bírósága elutasította, és azt hangsúlyozta az ítélet 59. §-ában, hogy „a nemzetbiztonság érdekében, a szerződő államoknak vitathatatlanul szükségük van olyan törvényekre, amelyek felhatalmazzák az illetékes hatóságokat, hogy gyűjtsenek és tároljanak a személyekről információkat, amelyeket titkosítva őriznek és akkor használnak fel, amikor meg kell ítélni a jelöltek alkalmasságát bizonyos fontosnak tekintett posztokra, a nemzetbiztonság szempontjából.” „A Bíróságnak meg kell azonban győződnie arról, hogy vannak-e adekvát és elegendő garanciák a visszaélésekkel szemben” (Leander c. Svédország, 60. §).

A Segerstedt-Wiberg és társai c. Svédország ügyben 2006. június 6-án hozott ítéletben, ahol egyes panaszokat elfogadott, másokat elutasított, az Emberi Jogok Európai Bírósága azt hangsúlyozta, hogy „az alperes állam, figyelemmel arra a mozgásszabadságra, amely megilleti, jogosult arra, hogy úgy tekintse, a nemzetbiztonság és a terrorizmus elleni harc érdekei meghaladják az egyén ahhoz fűződő érdekét, hogy a Biztonsági Szolgálat dossziéiban róla őrzött információk összességéről tájékoztatva legyen” (Segerstedt-Wiberg és társai c. Svédország 104. §).

A Lupsa c. Románia ügyben hozott 2006. június 8-ai ítéletben a fentieket megismételve az Emberi Jogok Európai Bírósága arra is rámutatott – adott esetben idegenrendészeti összefüggésekben –, hogy a belső joggal szemben támasztott előreláthatóság követelménye jelentősen függ a szabályozott tárgykörtől, és mivel a nemzetbiztonsági veszélyek időben és természetükben változhatnak, ezért nehéz őket előre azonosítani. (Lupsa c. Románia 37. §). Kell azonban, hogy nyitva álljon egy független, pártatlan szerv által elvégezhető ellenőrzés lehetősége (Lupsa c. Románia 38. §).

Ami a szó szoros értelmében vett bűnügyi nyilvántartásokat illeti, a Thlimmenos c. Görögország ügyben hozott 2006. április 6-ai ítéletben az Emberi Jogok Európai Bíróságának a görög államot elmarasztaló ítélete azt is hangsúlyozta, hogy mivel a Jehova Tanúi sorába tartozó panaszos elítélése a katonai szolgálat megtagadásért, „az illető vallási és filozófiai meggyőződésének megfelelő magatartása miatt történt, azaz ebből nem vezethető le semmilyen olyan becstelenség vagy erkölcsi aggályosság, amely az illetőt ezen foglalkozás (ti. könyvelő – KP) betöltésére alkalmatlanná tenné. (...) A szolgálatmegtagadásért a büntetés letöltésre került. Ilyen körülmények között véli úgy a Bíróság, hogy az illetőre egy újabb szankció kiszabása aránytalan.” (Thlimmenos c. Görögország 47. §)

A Puig Panella c. Spanyolország ügyben hozott ítéletben arra is tekintettel állapította meg az Emberi Jogok Európai Bírósága az Egyezmény sérelmét, hogy 13 év óta szerepelt az illető elítéltségéről adat, jöllehet időközben *amparo* eljárás nyomán a spanyol alkotmánybíróság magát az ítéletet megsemmisítette (Puig Panella c. Spanyolország, 58. §).

IV.

Fentiekre tekintettel az alkotmányellenességet kimondó többségi határozatban megsemmisített jogszabályi részek által felvetett problémák – nézetem szerint – olyanok voltak, amelyeket elegendő lett volna alkotmányos követelmény kimondásával és/vagy törvényhozói mulasztás kimondásával megoldani.

Jogszabálymutató

A Magyar Közlönyben

2008. november 1. napjától 2008. november 30. napjáig közzétett jogszabályok jegyzéke

	Szám
260/2008. (XI. 3.) Korm. r. az állami vezetők és a köztisztviselők jutalmazásának egyes átmeneti szabályairól	156
261/2008. (XI. 3.) Korm. r. a vízi személyszállítás feltételeiről.....	156
262/2008. (XI. 3.) Korm. r. az egyes gazdálkodó szervezetek részére nyújtott 2008. évi egyedi támogatásokról, ellentételezésekről, valamint az egyéb vállalati támogatások keretében nyújtott termelési támogatásokról szóló 55/2008. (III. 26.) Korm. rendelet módosításáról.....	156
130/2008. (XI. 3.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	156
131/2008. (XI. 3.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	156
224/2008. (XI. 3.) KE h. kitüntetés adományozásáról	156
225/2008. (XI. 3.) KE h. kitüntetés adományozásáról	156
226/2008. (XI. 3.) KE h. kitüntetés adományozásáról	156
227/2008. (XI. 3.) KE h. kitüntetés adományozásáról	156
228/2008. (XI. 3.) KE h. kitüntetés adományozásáról	156

229/2008. (XI. 3.) KE h. kitüntetés adományozásáról	156	116/2008. (XI. 6.) OGY h. a második Nemzeti Környezetvédelmi Program 2005–2006. évi végrehajtásáról szóló jelentés elfogadásáról ..	157
230/2008. (XI. 3.) KE h. kitüntetés adományozásáról	156	117/2008. (XI. 6.) OGY h. az agrárgazdaság 2007. évi helyzetéről szóló jelentés elfogadásáról.....	157
231/2008. (XI. 3.) KE h. kitüntetés adományozásáról	156	1068/2008. (XI. 6.) Korm. h. a Zalabármfi Zrt. által termeltetett élőpulyka-állomány takarmányozásához és levágásához nyújtandó forgóeszközhitelhez kapcsolódó állami kezességvállalásról	157
232/2008. (XI. 3.) KE h. kitüntetés adományozásáról	156	2008: LXIII. tv. az Európa Tanács pénzmossáról, a bűncselekményből származó jövedelmek felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról, valamint a terrorizmus finanszírozásáról szóló, Varsóban, 2007. május 16-án kelt Egyezménye kihirdetéséről, valamint a pénzmoss és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény módosításáról...	158
1066/2008. (XI. 3.) Korm. h. az Új Magyarország TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogramról.....	156	144/2008. (XI. 7.) FVM r. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdészeti célra használt géppark fejlesztéséhez és korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről.....	158
1067/2008. (XI. 3.) Korm. h. a Kormány (köz)alapítványaiért felelősökről szóló 1081/2006. (VIII. 14.) Korm. határozat módosításáról	156	145/2008. (XI. 7.) FVM r. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az öntözés, a melioráció és a területi vízgazdálkodás mezőgazdasági üzemi és közösségi létesítményeinek fejlesztéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételiről szóló 34/2008. (III. 27.) FVM rendelet módosításáról.....	158
263/2008. (XI. 6.) Korm. r. a Magyar Köztársaság Kormánya és a Lengyel Köztársaság Kormánya között Budapesten, 2008. május 30-án aláírt a Kulturális Intézetek működéséről szóló Egyezmény kihirdetéséről.....	157	146/2008. (XI. 7.) FVM r. az iparialma-termesztés 2008. évi termőegyensúly-helyreállításának csekély összegű (de minimis) támogatásáról szóló 128/2008. (X. 1.) FVM rendelet módosításáról	158
264/2008. (XI. 6.) Korm. r. a hőtermelő berendezések és légkondicionáló rendszerek energetikai felülvizsgálatáról.....	157	147/2008. (XI. 7.) FVM r. a történelmi bázis jogosultságról szóló 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet módosításáról	158
265/2008. (XI. 6.) Korm. r. a 2009. évre vonatkozó Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program módosított és új adatgyűjtéseiről.....	157	148/2008. (XI. 7.) FVM r. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból önálló, építéssel nem járó gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 26/2007. (IV. 17.) FVM rendelet módosításáról.....	158
266/2008. (XI. 6.) Korm. r. az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet módosításáról	157		
32/2008. (XI. 6.) KHEM r. a léginavigációs szolgálatot és légiforgalmi szolgáltatást ellátó szakszemélyzet szakszolgálati engedélyéről és képzéséről szóló 17/2008. (IV. 30.) GKM rendelet módosításáról	157		
132/2008. (XI. 6.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	157		
115/2008. (XI. 6.) OGY h. az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 14/2006. (V. 31.) OGY határozat módosításáról.....	157		

29/2008. (XI. 7.) PM r. az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalnál a közszolgálati jogviszony létesítését megelőző pszichikai alkalmassági vizsgálatokról	158	1069/2008. (XI. 12.) Korm. h. az Új Tulajdonosi Program átmeneti felfüggesztéséről	159
3/2008. (XI. 7.) TNM r. a tűzvédelem és a műszaki mentés polgári nemzetbiztonsági szolgálatokra vonatkozó különös szabályairól szóló 6/2003. (VI. 20.) MeHVM rendelet módosításáról	158	40/2008. (XI. 14.) EüM–SZMM e. r. a kábító-szer-függőséget gyógyító kezelés, kábító-szer-használatot kezelő más ellátás vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatás szabályairól	160
Hivatalos Értesítő (2008/45. szám)	158	24/2008. (XI. 14.) IRM r. a Vas Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet átszervezéséről és az azzal érintett intézetekre vonatkozó rendeletek módosításáról, hatályon kívül helyezéséről	160
2008: LXIV. tv. „Communitas Fortissima” – Kercaszomor a legbátrabb faluról	159	133/2008. (XI. 14.) AB v. az Alkotmánybíróság végzése	160
2008: LXV. tv. a közellátás biztonsága szempontjából kiemelkedő jelentőségű vállalkozásokat érintő egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CXVI. törvény, valamint az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról	159	134/2008. (XI. 14.) AB v. az Alkotmánybíróság végzése	160
2008: LXVI. tv. a Magyar Köztársaság Kormánya és az Amerikai Egyesült Államok Kormánya között a bűncselekmények megelőzése és az ellenük való küzdelem terén folytatott együttműködés fokozásáról szóló Megállapodás kihirdetéséről	159	45/2008. (XI. 14.) KüM h. a Stratégiai Légiszállítási Képességről szóló többoldalú Egyetértési Megállapodás kihirdetéséről szóló 93/2008. (IV. 23.) Korm. rendelet 2–3. §-ainak hatálybalépéséről	160
267/2008. (XI. 12.) Korm. r. az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program III–IV. intézkedéscsoportjának végrehajtásával kapcsolatban felmerülő összeférhetetlenségek megszüntetéséről	159	336/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160
149/2008. (XI. 12.) FVM r. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 88/2007. (VIII. 17.) FVM rendelet módosításáról	159	337/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160
150/2008. (XI. 12.) FVM r. a növényfajták állami elismeréséről szóló 40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet módosításáról	159	338/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160
233/2008. (XI. 12.) KE h. kitüntetés viselésének engedélyezéséről	159	339/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160
234/2008. (XI. 12.) KE h. bíró felmentéséről	159	340/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160
235/2008. (XI. 12.) KE h. egyetemi tanári kinevezésekről	159	341/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160
		342/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160
		343/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160
		344/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160
		345/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160

346/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160	269/2008. (XI. 18.) Korm. r. a fejlesztési adókedvezményről szóló 206/2006. (X. 16.) Korm. rendelet módosításáról	162
347/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160	270/2008. (XI. 18.) Korm. r. az állami kitüntetések adományozásának rendjéről és a Kitüntetési Bizottságról	162
348/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160	271/2008. (XI. 18.) Korm. r. a Kossuth-díj, a Széchenyi-díj adományozásának rendjéről, valamint a Magyar Köztársaság Kiváló Művésze, a Magyar Köztársaság Érdemes Művésze, a Magyar Köztársaság Babérkoszorúja díj alapításáról és adományozásáról	162
349/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160	13/2008. (XI. 18.) MNB r. a jegybanki információs rendszerhez szolgáltatandó információk köréről, a szolgáltatás módjáról és határidejéről	162
350/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160	151/2008. (XI. 18.) FVM r. a természetes édesítőszer termékpályáinak szabályozásához kapcsolódó egyes kérdésekről szóló 129/2007. (X. 31.) FVM rendelet módosításáról	162
351/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160	25/2008. (XI. 18.) IRM r. az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet módosításáról	162
352/2008. (XI. 14.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata	160	23/2008. (XI. 18.) NFGM r. a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztériumban, továbbá a nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter irányítása, illetve felügyelete alá tartozó szervezetknél a fontos és bizalmas munkakörökről és a nemzetbiztonsági ellenőrzés szintjének megállapításáról	162
Tárgymutató a 2008. október hónapban kihirdetett jogszabályokról, illetve közzétett határozatokról	160	24/2008. (XI. 18.) NFGM r. a lábbelik fogyasztók részére történő forgalmazásának egyes követelményeiről	162
Hivatalos Értesítő (2008/46. szám)	160	1070/2008. (XI. 18.) Korm. h. egyes kormányhatározatok hatályon kívül helyezéséről	162
2008: LXVII. tv. a távhőszolgáltatás versenyképesebbé tételéről	161	272/2008. (XI. 19.) Korm. r. a Magyar Köztársaság Kormánya és Montenegró Kormánya között a gazdasági együttműködésről szóló megállapodás kötelező hatályának elismerésére adott felhatalmazásról és kihirdetéséről .	163
2008: LXVIII. tv. az utasok személyi poggyászában importált termékek általános forgalmi adó és jövedéki adó mentességéről	161	273/2008. (XI. 19.) Korm. r. a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2008. évi eseti kereset-kiegészítésének második üteméről	163
2008: LXIX. tv. a környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1995. évi LVI. törvény módosításáról	161		
2008: LXX. tv. a villamos energiával összefüggő egyes kérdésekről	161		
2008: LXXI. tv. a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény, valamint a Kossuth-díjról és a Széchenyi-díjról szóló 1990. évi XII. törvény módosításáról ...	162		
268/2008. (XI. 18.) Korm. r. az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 85/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet módosításáról	162		

43/2008. (XI. 19.) EüM r. egyes, a gyógyszerek finanszírozásával kapcsolatos egészségügyi miniszteri rendeletek módosításáról	163	140/2008. (XI. 20.) AB v. az Alkotmánybíróság végzése.....	164
118/2008. (XI. 19.) OGY h. országos népszavazásról.....	163	141/2008. (XI. 20.) AB v. az Alkotmánybíróság végzése.....	164
1071/2008. (XI. 19.) Korm. h. a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak eseti kereset-kiegészítése finanszírozásának második üteméről	163	142/2008. (XI. 20.) AB v. az Alkotmánybíróság végzése.....	164
46/2008. (XI. 19.) KüM h. a Magyar Köztársaság Kormánya és az Észak-atlanti Szerződés Szervezete közötti, a NATO Légiszállítást Kezelő Szervezetnek a Magyar Köztársaság területén való településéről és működéséről szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 2008. évi XXXIV. törvény 2–3. §-ainak hatálybalépéséről	163	143/2008. (XI. 20.) AB v. az Alkotmánybíróság végzése.....	164
2008: LXXII. tv. a Magyar Köztársaság, valamint Montenegró Köztársaság között a társadalombiztosításról és a szociális biztonság egyes kérdéseiről szóló, Budapesten, 2008. május 20-án aláírt Egyezmény kihirdetéséről	164	236/2008. (XI. 20.) KE h. bírák felmentéséről és bírák kinevezéséről	164
2008: LXXIII. tv. a pálinkáról, a törökpálinkáról és a Pálinka Nemzeti Tanácsról.....	164	237/2008. (XI. 20.) KE h. dandártábornoki kinevezéséről	164
152/2008. (XI. 20.) FVM r. a földművelésügyi ágazathoz tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményei kiadásáról szóló 8/2008. (I. 23.) FVM rendelet módosításáról	164	2008: LXXIV. tv. a Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény módosításáról	165
26/2008. (XI. 20.) IRM r. az igazságügyi és rendészeti miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló szakmai vizsga szervezésére feljogosított intézményekről	164	274/2008. (XI. 21.) Korm. r. a Magyar Köztársaság, valamint Montenegró között a társadalombiztosításról és a szociális biztonság egyes kérdéseiről szóló Egyezmény végrehajtására szolgáló Igazgatási Megállapodás kihirdetéséről.....	165
135/2008. (XI. 20.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	164	275/2008. (XI. 21.) Korm. r. egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról.....	165
136/2008. (XI. 20.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	164	276/2008. (XI. 21.) Korm. r. a Magyar Honvédség feladatainak ellátásával összefüggő nemzetközi kártérítési ügyekkel kapcsolatos eljárás részletes szabályairól.....	165
137/2008. (XI. 20.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	164	153/2008. (XI. 21.) FVM r. a bor forgalombahozatali járulék megfizetésének, kezelésének és felhasználásának szabályairól szóló 70/2007. (VII. 27.) FVM rendelet módosításáról	165
138/2008. (XI. 20.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	164	29/2008. (XI. 21.) OKM r. a XX. Oktatási és Kulturális Minisztérium költségvetési fejezethez tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok 2008. évi felhasználásának szabályairól szóló 13/2008. (IV. 10.) OKM rendelet módosításáról.....	165
139/2008. (XI. 20.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	164	1072/2008. (XI. 21.) Korm. h. a Nemzeti Kiválóságokért Közalapítvány alapító okiratának módosításáról	165
		Hivatalos Értesítő (2008/47. szám).....	165

277/2008. (XI. 24.) Korm. r. az építésügy, a településfejlesztés és -rendezés körébe tartozó dokumentációk központi nyilvántartásáról	166	rozott létszámáról, valamint a hivatásos önkormányzati és az önkéntes tűzoltóságok szervezési kategóriába sorolásáról és a készenlétben tartandó legkisebb gépjármű és technikai eszköz állományáról	167
14/2008. (XI. 24.) MNB r. a jegybanki alapkamat mértékéről	166	144/2008. (XI. 26.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	167
15/2008. (XI. 24.) MNB r. a kötelező tartalékráta mértékéről	166	47/2008. (XI. 26.) KüM h. a Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya közötti, a légtérrendészeti feladatokban történő együttműködésről szóló megállapodás kihirdetéséről szóló 4/2008. (I. 19.) Korm. rendelet 2–3. §-ainak hatálybalépéséről	167
30/2008. (XI. 24.) OKM r. az oktatási és kulturális miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló szakmai vizsga szervezésére feljogosított intézményekről	166	6/2008. (XI. 27.) MeHVM–KHEM e. r. a televíziókészülékek digitális műsorok vételére való alkalmasságának megjelöléséről	168
31/2008. (XI. 24.) OKM r. a közoktatás minőségbiztosításáról és minőségfejlesztéséről szóló 3/2002. (II. 15.) OM rendelet módosításáról	166	33/2008. (XI. 27.) KHEM r. a frekvenciasávok felhasználási szabályainak megállapításáról szóló 35/2004. (XII. 28.) IHM rendelet módosításáról	168
32/2008. (XI. 24.) OKM r. a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet módosításáról	166	145/2008. (XI. 27.) AB v. az Alkotmánybíróság végzése	168
33/2008. (XI. 24.) OKM r. a nemzetiségi nevelési, oktatási feladatokhoz nyújtott kiegészítő támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának rendjéről szóló 4/2008. (II. 19.) OKM rendelet módosításáról	166	146/2008. (XI. 27.) AB v. az Alkotmánybíróság végzése	168
2008: LXXV. tv. a takarékos állami gazdálkodásról és a költségvetési felelősségről	167	278/2008. (XI. 28.) Korm. r. a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala létrehozásáról, feladatairól és hatásköréről szóló 276/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról	169
2008: LXXVI. tv. a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi XLXXXIII. törvény módosításáról	167	279/2008. (XI. 28.) Korm. r. az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról	169
154/2008. (XI. 26.) FVM r. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból szaknácsadási szolgáltatások igénybevételéhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 52/2007. (VI. 28.) FVM rendelet módosításáról	167	280/2008. (XI. 28.) Korm. r. az egyes festékek, lakkok és járművek javító fényszerkezésre szolgáló termékek szerves oldószer tartalmának szabályozásáról szóló 25/2006. (II. 3.) Korm. rendelet módosításáról	169
155/2008. (XI. 26.) FVM r. az ipari alma-termesztés 2008. évi termőegyensúly-helyreállításának csekély összegű (de minimis) támogatásáról szóló 128/2008. (X. 1.) FVM rendelet módosításáról	167	281/2008. (XI. 28.) Korm. r. az utazási szerződésről	169
156/2008. (XI. 26.) FVM r. a borok előállításáról szóló 99/2004. (VI. 3.) FVM rendelet módosításáról	167	282/2008. (XI. 28.) Korm. r. a Magyar Köztársaság és az Európai Közösség közötti Egyetértési Megállapodás kihirdetéséről	169
11/2008. (XI. 26.) ÖM r. a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok központilag finanszí-			

283/2008. (XI. 28.) Korm. r. egyes egészségbiztosítási tárgyú kormányrendeletek módosításáról.....	169	120/2008. (XI. 28.) OGY h. Meggyes Tamás országgyűlési képviselő mentelmi ügyében	169
284/2008. (XI. 28.) Korm. r. egyes, a miniszteri feladat- és hatáskörök ellátását érintő kormányrendeletek módosításáról.....	169	121/2008. (XI. 28.) OGY h. a Hungária Televízió Közalapítvány Kuratóriuma Elnöksége, valamint a Hungária Televízió Közalapítvány Ellenőrző Testülete tisztségviselőinek és tagjainak választásáról szóló 20/2008. (III. 12.) OGY határozat módosításáról	169
285/2008. (XI. 28.) Korm. r. egyes, a miniszteri feladat- és hatáskörök ellátását érintő kormányrendeletek módosításáról.....	169	122/2008. (XI. 28.) OGY h. a hízott kacsából és libából előállított termékek védelméről	169
286/2008. (XI. 28.) Korm. r. a lakossági vezetékes gázfogyasztás és távhőfelhasználás szociális támogatásáról szóló 289/2007. (X. 31.) Korm. rendelet módosításáról	169	238/2008. (XI. 28.) KE h. miniszteri megbízatás megszűnéséről.....	169
287/2008. (XI. 28.) Korm. r. a megújuló energiaforrásból vagy hulladékból nyert energiával termelt villamos energia, valamint a kapcsolatos termelt villamos energia kötelező átvételéről és átvételi áráról szóló 389/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról	169	239/2008. (XI. 28.) KE h. államtitkár felmentéséről.....	169
44/2008. (XI. 28.) EüM r. a fokozottan ellenőrzött szernek minősülő gyógyszerek orvosi rendelésének, gyógyszerértékesítésének, egészségügyi szolgáltatóknál történő felhasználásának, nyilvántartásának és tárolásának rendjéről szóló 43/2005. (X. 15.) EüM rendelet módosításáról	169	240/2008. (XI. 28.) KE h. miniszteri kinevezéséről.....	169
25/2008. (XI. 28.) HM r. a honvédelmi és katonai célú építmények építési célú irányzata kezelésének és felhasználásának szabályairól	169	241/2008. (XI. 28.) KE h. államtitkári kinevezéséről	169
34/2008. (XI. 28.) KHEM r. az átvételi kötelezettség alá eső villamos energiának az átviteli rendszerirányító által történő szétosztásáról és a szétosztás során alkalmazandó árak meghatározásának módjáról szóló 109/2007. (XII. 23.) GKM rendelet módosításáról.....	169	242/2008. (XI. 28.) KE h. államtitkári kinevezéséről.....	169
119/2008. (XI. 28.) OGY h. Meggyes Tamás országgyűlési képviselő mentelmi ügyében	169	1073/2008. (XI. 28.) Korm. h. a Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvány Alapító Okiratának módosításáról	169
		1074/2008. (XI. 28.) Korm. h. a gazdasági válságövezetek kezelésével összefüggő kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős kormánybiztos kinevezéséről	169
		1075/2008. (XI. 28.) Korm. h. az infokommunikációért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól	169
		75/2008. (XI. 28.) ME h. szakállamtitkár megbízatásának megszűnéséről	169
		Hivatalos Értesítő (288/48. szám)	169

Utasítások

**Az igazságügyi és rendészeti miniszter
19/2008. (HÉ 46.) IRM
utasítása
a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal
Szervezeti és Működési Szabályzatáról**

A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 74. § (1) bekezdésében meghatározott hatáskörömben eljárva a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal szervezeti felépítéséről és működési rendjéről – tekintettel a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 49. § (1) bekezdésére – a következő utasítást adom ki:

1. §

A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal szervezetét, működésének rendjét a jelen utasítás mellékletét képező Szervezeti és Működési Szabályzat (a továbbiakban: SZMSZ) szerint határozom meg.

2. §

(1) Ez az utasítás 2008. november 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejűleg a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2008. (IK 2.) IRM utasítás hatályát veszti.

(2) Az SZMSZ hatálybalépésének napjától számított 30 napon belül a Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint az ügyrend készítésére kötelezett szervezeti egységek vezetői kötelesek elkészíteni Szervezeti és Működési Szabályzataikat, valamint ügyrendjeiket és jóváhagyás céljából felterjeszteni a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal főigazgatójának.

(3) Jelen utasítást, valamint a belső szabályzatokat szükség szerint, de legalább évente felül kell vizsgálni, és a szükséges korszerűsítést el kell végezni.

Melléklet a 19/2008. (HÉ 46.) IRM utasításhoz

**A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal
Szervezeti és Működési Szabályzata**

ELSŐ RÉSZ

I. Fejezet

1. A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal jogállása és alapadatai

1.1. A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) az igazságügyi és rendészeti miniszter által átruházott hatáskörben az igazságügyi államtitkár irányítása alatt álló, önálló jogi személyiséggel rendelkező, önállóan gazdálkodó, az előirányzatok felett teljes jogkörrel rendelkező központi hivatal. A Hivatal a költségvetési gazdálkodás szempontjából a költségvetési szervek középírányítói funkcióit is ellátja. A Hivatal költségvetése az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium költségvetési fejezetben önálló címként szerepel.

1.2. A Hivatal kisegítő, kiegészítő és vállalkozási tevékenységet nem folytat. A Hivatal az általános forgalmi adó szempontjából adóalanynak minősül, az alapító okiratában meghatározott alaptevékenységei alapján tárgyi adómentes tevékenységeket végez, áfát nem igényel vissza.

1.3. A Hivatal alapadatai:

a) Megnevezése: Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal

b) Nevének az ügyvitel során használt rövidítése: BÁH

c) Idegen nyelvi elnevezése:

ca) angol megnevezése: Office of Immigration and Nationality

cb) német megnevezése: Amt für Einwanderung und Staatsbürgerschaft

cc) francia megnevezése: L'Office de l'Immigration et de la Nationalité

1.4. Székhelye: Budapest

Címe: 1117 Budapest, Budafoki út 60. szám

Levelezési címe: 1903 Budapest, Pf. 314

1.5. Alapító: a belügyminiszter

Alapítás éve: 2000

1.6. A Hivatal jogelődje:

a) Belügyminisztérium Menekültügyi Hivatal

b) Menekültügyi és Migrációs Hivatal

1.7. Számlavezető és az előirányzat-felhasználási számla száma: Magyar Államkincstár 10023002-00283511-00000000

1.8. Adóigazgatási szám, PIR-törzsszám, ágazat, alágazat, szakágazat:

- a) adóigazgatási szám: 15722744-2-51
- b) PIR-törzsszám: 722744
- c) ágazat száma és megnevezése: 84 Közigazgatás, védelem; társadalombiztosítás
- d) alágazat száma és megnevezése: 842 Közigazgatás
- e) szakágazat: 8424 Közbiztonság, közrend
- f) államháztartási szakágazat: 842470 Idegenrendészeti tevékenység

1.9. A Hivatal állami feladatként ellátandó alaptevékenységét, rendeltetését a vonatkozó jogszabályok, valamint az alapító okirat határozza meg a következők szerint:

- a) a Hivatal ellátja a magyar állampolgárságról szóló jogszabályokban hatáskörébe utalt feladatokat, valamint előkészíti az igazságügyi és rendészeti miniszter feladatkörébe tartozó állampolgársági döntéseket;
- b) ellátja a jogszabályokban a hatáskörébe utalt hazai anyakönyvezéssel kapcsolatos feladatokat;
- c) ellátja a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározott feladatokat;
- d) idegenrendészeti hatóságként ellátja a jogszabályokban a hatáskörébe utalt idegenrendészeti feladatokat;
- e) központi vízumhatóságként kapcsolatot tart más schengeni államok központi hatóságaival, a SIS-jelzésekkel összefüggésben megkereséssel él a nemzeti SIRENEiroda felé és reagál a SIRENEiroda megkereséseire;
- f) menekültügyi hatóságként ellátja a jogszabályokban hatáskörébe utalt menekültügyi feladatokat;
- g) útlevelelhatóságként ellátja a bevándorolt, letelepedett jogállású személy és a hontalan úti okmányával kapcsolatos hatósági feladatokat, a menekültként elismert személyek kétnyelvű úti okmányával, az oltalmazottként elismert személyek úti okmányával, továbbá a menedékesek úti okmányával összefüggő hatósági feladatokat;
- h) ellátja az országinformáció szolgáltatásáért felelős szerv (a továbbiakban: országinformációs központ) jogszabályban meghatározott feladatait;
- i) végrehajtja a migrációs tárgyú nemzetközi szerződésekből adódó feladatokat, felügyeli és koordinálja a visszafogadási egyezmények végrehajtását, engedélyezi a hatósági kísérettel történő átszállításokat;
- j) kapcsolatot tart a migrációs kérdésekkel foglalkozó nemzetközi szervezetekkel.

2. Értelmező rendelkezések

A jelen SZMSZ alkalmazásában:

2.1. Munkáltatói jogkör: a vezető foglalkoztatási jogszabályban meghatározott jogainak és kötelezettségeinek összessége.

2.2. Vezetés: a vezetett szervezet működési feltételeinek közvetlen befolyásolása, melynek területei:

- a) a szervezési hatáskörök, amelyek a szervezet létrehozásával, módosításával és megszüntetésével kapcsolatos döntések meghozatalának vagy az ezekre irányuló javaslatléttelnek a jogát jelentik;
- b) a személyzeti hatáskörök, amelyek a köztisztviselők, a hivatásos szolgálati viszonyban állók, a közalkalmazottak, a Munka Törvénykönyve hatálya alá tartozó munkavállalók alkalmazásával, foglalkoztatásával kapcsolatos személyzeti döntések jogát vagy az erre irányuló javaslatlételi jogot jelentik;
- c) a működési feltételekre vonatkozó jogkörök, amelyek a szervezet működéséhez szükséges anyagi-technikai feltételekről, infrastruktúráról történő döntések jogát vagy az ezekre irányuló javaslatlételt jelentik;
- d) szakmai feladatokra vonatkozó jogkörök, amelyek a szakmai feladatok meghatározásának jogát vagy az erre irányuló javaslatlételt jelentik.

2.3. Az irányítás: az irányított szervezet tevékenységének a vezetésnél közvetetebb, korlátozottabb befolyásolását jelenti. Az irányító a vezetés elemei közül nem gyakorolhatja azokat, amelyeket jogszabály vagy belső rendelkezés más vezető hatáskörébe utal.

2.4. A vezetés, az irányítás címzettje: az azzal érintett szervezeti egység vezetője. Ha az intézkedés gyors végrehajtása vagy más nyomatékos körülmény indokolja, a címzett a szervezeti egység vezetőjénél alacsonyabb beosztású vezető is lehet. E vezető a kapott utasítást – meghatározott rend szerint – jelenti az első számú vezetőnek.

2.5. A szakmai irányítás: a Hivatal és területi szervei jogszabályokban, az állami irányítás egyéb jogi eszközeiben vagy belső rendelkezésben rögzített szakmai alapfeladatait irányító jogosultságok összessége.

II. fejezet

3. A Hivatal szervezeti felépítése

3.1. A Hivatal központi és területi szervekből, valamint befogadó állomásokból áll. A Hivatal központi, országos illetékességű szervezeti egysége a Központi Hivatal (a továbbiakban: KH). A Hivatal területi szervezeti egységeiként működnek a regionális igazgatóságok (a továbbiakban: regionális igazgatóság). A befogadó állomások önálló költségvetéssel rendelkeznek, a regionális igazgatóságok működésének pénzügyi fedezetét a Hivatal költségvetése tartalmazza. A Hivatal szervezeti ábráját, valamint az irányítás, az ellenőrzés és a vezetés kapcsolatrendszerét az 1. számú függelék tartalmazza.

3.2. A Hivatal területi szervei a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalról szóló 162/1999. (XI. 19.) Korm. ren-

delet mellékletében meghatározott illetékességi területtel rendelkeznek.

3.3. A KH szervezeti egységei

- 3.3.1. Állampolgársági Igazgatóság
 - 3.3.1.1. Honosítási Osztály
 - 3.3.1.2. Állampolgárság Megállapítási Osztály
 - 3.3.1.3. Hazai Anyakönyvi Osztály
- 3.3.2. Menekültügyi Igazgatóság
 - 3.3.2.1. Menedékjogi Osztály
 - 3.3.2.2. Ellátási és Integrációs Osztály
- 3.3.3. Idegenrendészeti Igazgatóság
 - 3.3.3.1. Vízum, Tartózkodási és Letelepedési Osztály
 - 3.3.3.2. Szabad Mozgás és Tartózkodási Ügyek Osztálya
 - 3.3.3.3. Kényszerintézkedési és Kiutaztatási Osztály
- 3.3.4. Főigazgatói Titkárság
- 3.3.5. Humánpolitikai Osztály
- 3.3.6. Belső Ellenőrzési Osztály
- 3.3.7. Dokumentációs Központ
- 3.3.8. Igazgatási és Ügyeleti Főosztály
 - 3.3.8.1. Igazgatási Osztály
 - 3.3.8.2. Ügyeleti Osztály
- 3.3.9. Nemzetközi Együttműködési Főosztály
 - 3.3.9.1. Nemzetközi Kapcsolatok és Alapok Osztálya
 - 3.3.9.2. Dublini Koordinációs Osztály
 - 3.3.9.3. Schengeni Együttműködési Osztály
- 3.3.10. Gazdasági Főosztály
 - 3.3.10.1. Pénzügyi és Gazdasági Osztály
 - 3.3.10.2. Számviteli Osztály
 - 3.3.10.3. Műszaki Osztály
- 3.3.11. Informatikai Főosztály
 - 3.3.11.1. Informatikai-fejlesztési Osztály
 - 3.3.11.2. Informatikai-üzemeltetési Osztály

3.4. A Hivatal területi szervei

- 3.4.1. Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóság
 - 3.4.1.1. Igazgatási Osztály
 - 3.4.1.2. Idegenrendészeti Hatósági Osztály
 - 3.4.1.3. Idegenrendészeti Ellenőrzési Osztály
 - 3.4.1.4. Menekültügyi Osztály
 - 3.4.1.5. Ügyfélszolgálati Iroda I.
 - 3.4.1.6. Ügyfélszolgálati Iroda II.
 - 3.4.1.7. Ügyfélszolgálati Iroda III.
 - 3.4.1.8. Ügyfélszolgálati Iroda IV.
 - 3.4.1.9. Ügyfélszolgálati Iroda V.
 - 3.4.1.10. Ügyfélszolgálati Iroda VI.
 - 3.4.1.11. Ügyfélszolgálati Iroda VII.
- 3.4.2. Észak-alföldi Regionális Igazgatóság
 - 3.4.2.1. Idegenrendészeti Osztály
 - 3.4.2.2. Menekültügyi Osztály
 - 3.4.2.3. Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
 - 3.4.2.4. Közösségi Szállás Nyírbátor
 - 3.4.2.5. Ügyfélszolgálati Iroda Nyíregyháza
 - 3.4.2.6. Ügyfélszolgálati Iroda Szolnok
 - 3.4.2.7. Ügyfélszolgálati Iroda Debrecen

3.4.3. Dél-alföldi Regionális Igazgatóság

- 3.4.3.1. Idegenrendészeti Osztály
- 3.4.3.2. Menekültügyi Osztály (Békéscsaba)
- 3.4.3.3. Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
- 3.4.3.4. Ügyfélszolgálati Iroda Békéscsaba
- 3.4.3.5. Ügyfélszolgálati Iroda Kecskemét
- 3.4.3.6. Ügyfélszolgálati Iroda Szeged

3.4.4. Észak-magyarországi Regionális Igazgatóság

- 3.4.4.1. Idegenrendészeti Osztály
- 3.4.4.2. Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
- 3.4.4.3. Közösségi Szállás Balassagyarmat (működése ideiglenesen szünetel)
- 3.4.4.4. Ügyfélszolgálati Iroda Eger
- 3.4.4.5. Ügyfélszolgálati Iroda Salgótarján
- 3.4.4.6. Ügyfélszolgálati Iroda Miskolc

3.4.5. Dél-dunántúli Regionális Igazgatóság

- 3.4.5.1. Idegenrendészeti Osztály
- 3.4.5.2. Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
- 3.4.5.3. Ügyfélszolgálati Iroda Kaposvár
- 3.4.5.4. Ügyfélszolgálati Iroda Szekszárd
- 3.4.5.5. Ügyfélszolgálati Iroda Pécs

3.4.6. Közép-dunántúli Regionális Igazgatóság

- 3.4.6.1. Idegenrendészeti Osztály
- 3.4.6.2. Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
- 3.4.6.3. Ügyfélszolgálati Iroda Veszprém
- 3.4.6.4. Ügyfélszolgálati Iroda Tatabánya
- 3.4.6.5. Ügyfélszolgálati Iroda Székesfehérvár

3.4.7. Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatóság

- 3.4.7.1. Idegenrendészeti Osztály
- 3.4.7.2. Menekültügyi Osztály
- 3.4.7.3. Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
- 3.4.7.4. Közösségi Szállás Győr (működése ideiglenesen szünetel)
- 3.4.7.5. Közösségi Szállás Nagykanizsa (működése ideiglenesen szünetel)
- 3.4.7.6. Ügyfélszolgálati Iroda Szombathely
- 3.4.7.7. Ügyfélszolgálati Iroda Zalaegerszeg
- 3.4.7.8. Ügyfélszolgálati Iroda Győr

3.5. A befogadó állomások

- 3.5.1. Befogadó Állomás Debrecen
 - 3.5.1.1. Gazdasági Osztály
- 3.5.2. Befogadó Állomás Bicske
 - 3.5.2.1. Gazdasági Osztály
- 3.5.3. Befogadó Állomás Békéscsaba
 - 3.5.3.1. Gazdasági Osztály

III. Fejezet

4. Alapvető vezetői és alkalmazotti jogok és kötelezettségek

4.1. A Hivatal vezetői

A Hivatalban vezetőnek minősül:

- a) a főigazgató,

- b)* az általános főigazgató-helyettes,
- c)* a gazdasági főigazgató-helyettes,
- d)* a központi igazgató,
- e)* a területi szervek igazgatója és helyettese,
- f)* a főosztályvezető, a főosztályvezető-helyettes,
- g)* az osztályvezető,
- h)* a befogadó állomás igazgatója,
- i)* a befogadó állomás gazdasági osztályvezetője.

4.1.1. A főigazgató

4.1.1.1. A főigazgató a jogszabályoknak és a szakmai követelményeknek megfelelően – az igazságügyi és rendészeti minisztertől, az államtitkártól, a szakállamtitkártól kapott utasítás és iránymutatás alapján vezeti a Hivatal munkáját, és felelős a Hivatal feladatainak ellátásáért.

4.1.1.2. A főigazgató irányítja az Állampolgársági Igazgatóság, az Idegenrendészeti Igazgatóság, a Menekültügyi Igazgatóság, a Humánpolitikai Osztály, a Belső Ellenőrzési Osztály, a Dokumentációs Központ, a Titkárság, a regionális igazgatóságok és a befogadó állomások szakmai tevékenységét.

4.1.1.3. A főigazgató irányítási jogkörében eljárva:

a) felelős az alapító okiratban megjelölt tevékenységek jogszabályban előírt követelményeknek megfelelő ellátásáért;

b) meghatározza a jogszabályokból adódó feladatokat, a Hivatal munkavégzésének főbb szabályait, felügyeli azok végrehajtását, valamint biztosítja – a költségvetési törvényben meghatározott keretek között – a végrehajtáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket;

c) az irányítást gyakorló szerv útján javaslatot tesz a Hivatal feladatkörébe tartozó jogszabályalkotásra (módosításra), felkérésre véleményezi a rendelkezésére bocsátott jogszabályok és az állami irányítás egyéb jogi eszközeinek tervezeteit;

d) irányítja a KH és a regionális igazgatóságok, a befogadó állomások szervezeti egységeinek munkáját, biztosítja összehangolt működésüket, meghatározza az ügyrend és az SZMSZ útján szervezeti felépítésüket;

e) javaslatot tesz az igazságügyi és rendészeti miniszternek a főigazgató-helyettesek és a belső ellenőrzési egység vezetőjének kinevezésére, felmentésére, fegyelmi felelősségre vonására, felettük a további munkáltatói jogkört gyakorolja;

f) az *e)* pontban meghatározott kivétellel kinevezi és felmenti a Hivatal alkalmazottait, fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúja esetén fegyelmi eljárást indít. E jogköreit a Hivatal igazgatói, igazgatóhelyettesei, főosztályvezetői, főosztályvezető-helyettesei, osztályvezetői, valamint a befogadó állomások gazdasági osztályvezetői kivételével – az ügyrendben meghatározottak szerint – átadja a munkáltatói jogkört gyakorló regionális igazgatóságok igazgatóinak, valamint a befogadó állomások igazgatóinak hatáskörébe. Az átruházott hatáskörben eljáró vezető e jogait az ügyrendben foglaltak szerinti körben és tartalommal gyakorolja;

g) gyakorolja a vagyonyilatkozat-tétellel kapcsolatos jogköröket;

h) biztosítja a Hivatalban az esélyegyenlőség megvalósulását, közszolgálati szabályzatban rendelkezik a Hivatal központi és területi szervezeti egységei közszolgálati jogviszonyában álló munkatársai, továbbá – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény alapján köztisztviselői feladatok ellátására berendelt munkatársai közszolgálati jogviszonyából eredő jogairól és kötelezettségeiről;

i) belső pénzügyi ellenőrzési rendszert működtet, ezen belül gondoskodik:

ia) a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés (a továbbiakban: FEUVE) rendszerének létrehozásáról, működtetéséről és fejlesztéséről;

ib) a kockázatkezelési rendszer működtetéséről és a kockázatelemzésről;

ic) a gazdasági, pénzügyi, számviteli folyamatok ellenőrzési nyomvonalának készítéséről és folyamatos aktualizálásáról;

id) a szabálytalanságok kezelésére vonatkozó eljárásrend kialakításáról és működtetéséről;

ie) a belső ellenőrzés kialakításáról és megfelelő működtetéséről;

j) kialakítja a közérdekű adatközlés rendjét, kijelöli az adatfelelősöket;

k) figyelemmel kíséri a Hivatal informatikai, nyilvántartó és szolgáltató rendszereinek hiteles, megbízható és biztonságos üzemeltetését;

l) beszámol az éves költségvetési beszámoló keretében a FEUVE-rendszer, valamint a belső ellenőrzés működtetéséről;

m) irányítja és ellenőrzi a polgári védelmi, a katasztrófavédelmi, továbbá a munkabiztonsággal és a foglalkoztatás-egészségüggyel kapcsolatos feladatok ellátását;

n) ellátja a Hivatal rejtjeltevékenységével kapcsolatos feladatokat.

4.1.1.4. A főigazgató jogszabályban meghatározottak szerint felel a Hivatal törvényes és hatékony gazdálkodásáért, pénzügyi tevékenységéért. Ennek keretében:

a) felelős a Hivatal vagyonnevelésébe, használatába adott vagyon rendeltetésszerű igénybevételeért, az éves vagyonleltár előkészítéséről;

b) felelős a Hivatal gazdálkodásában a szakmai hatékonyság és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítéséért;

c) felelős a tervezési, beszámolási, információszolgáltatási kötelezettség teljesítéséért, annak teljességéért és hitelességéért, a gazdálkodási lehetőségek és a kötelezettségek összhangjáért;

d) közreműködik a Hivatal éves költségvetésének fő kereteit meghatározó irányelvek elkészítésében;

e) érvényesíti a Hivatal tevékenységében az állami feladatok ellátásáról szóló előirányzatokkal, létszámmal és vagyonnal való szabályszerű és hatékony gazdálkodást;

f) figyelemmel kíséri a jóváhagyott költségvetési előirányzatok teljesítését, az azokból ellátandó feladatok veszélyeztetése esetén megteszi a szükséges intézkedéseket, fejezeti vagy kormányzati hatáskörbe tartozó ügyekben az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumnál intézkedést kezdeményez;

g) javaslatot tesz a jóváhagyott előirányzatok alapján a Hivatal költségvetésére;

h) felelős az intézményi számviteli rendért.

4.1.1.5. A főigazgatót akadályoztatása esetén – a Hivatal működésével összefüggő gazdasági és pénzügyi feladatok kivételével – az általános főigazgató-helyettes, a Hivatal működésével összefüggő gazdasági és pénzügyi feladatok tekintetében a gazdasági főigazgató-helyettes helyettesíti. A főigazgató akadályoztatásának esetére írásban rendelkezhet a kinevezés, a felmentés, illetve a fegyelmi jogkör gyakorlásának az általános főigazgató-helyettesre való átruházásáról. A főigazgató és az általános főigazgató-helyettes együttes akadályoztatása esetén a főigazgató által kijelölt személy irányítja a központi igazgatóságok, főosztályok, a regionális igazgatóságok, a befogadó állomások és az egyéb belső szervezeti egységek tevékenységét. Az átruházott hatáskörben eljáró vezető e jogait a munkaköri leírásban foglaltak szerinti körben és tartalommal gyakorolja.

4.1.2. Az általános főigazgató-helyettes

4.1.2.1. Az általános főigazgató-helyettes a főigazgató irányítása mellett végzi tevékenységét. Irányítja a Nemzetközi Együttműködési Főosztály és az Igazgatási és Ügyeleti Főosztály, valamint a vezető jogtanácsos szakmai tevékenységét. Az általános főigazgató-helyettes főosztályvezető besorolású vezető.

4.1.2.2. Az általános főigazgató-helyettes helyettesítési jogkörében eljárva irányítja a központi igazgatóságok, a Humánpolitikai Osztály, a Belső Ellenőrzési Osztály, a Dokumentációs Központ, a Titkárság, a regionális igazgatóságok, valamint a befogadó állomások tevékenységét.

4.1.2.3. Az általános főigazgató-helyettes a feladatkörében:

a) főigazgatói döntés meghozatalát, belső rendelkezés megtételét kezdeményezheti;

b) előkészíti, illetve véleményezi a hatáskörét érintő belső rendelkezéseket;

c) koordinálja a munkatervekben foglalt feladatok végrehajtását;

d) az irányítása alá tartozó területeken intézkedést tesz, döntést hoz, az adott feladat ellátására az ügyintézőt kijelöli;

e) javaslatot tesz a főigazgatónak a Hivatal feladatköréhez kapcsolódó jogi norma kiadásának kezdeményezésére, véleményezi a rendelkezésére bocsátott jogszabály-tervezeteket és az állami irányítás egyéb jogi eszközeit;

f) részt vesz a Hivatal stratégiájának, költségvetésének és beszámolóinak kidolgozásában;

g) részt vesz a kockázateértékelés, a FEUVE rendszerének működtetésében, fejlesztésében, a szabálytalanságok feltárásában, kezelésében;

h) koordinálja az okmányszakértői és okmánytári feladatok ellátását;

i) eljár azokban az ügyekben, amelyek ellátására a főigazgató esetenként vagy állandó jelleggel megbízza.

4.1.2.4. Az általános főigazgató-helyettest a Nemzetközi Együttműködési Főosztály vezetője helyettesíti. Az általános főigazgató-helyettes, valamint a Nemzetközi Együttműködési Főosztály vezetőjének egyidejű akadályoztatása esetén az általános főigazgató-helyettest az Igazgatási és Ügyeleti Főosztály vezetője helyettesíti.

4.1.3. A gazdasági főigazgató-helyettes

4.1.3.1. A gazdasági főigazgató-helyettes a főigazgató irányításával és ellenőrzésével végzi tevékenységét. Irányítja a Gazdasági Főosztály, valamint az Informatikai Főosztály szakmai tevékenységét. A gazdasági főigazgató-helyettes főosztályvezető besorolású vezető.

4.1.3.2. A gazdasági főigazgató-helyettes gyakorolja azokat a jogokat, és teljesíti azokat a kötelezettségeket, amelyeket jogszabály a gazdasági szervezet vezetője számára meghatároz. E feladatkörében:

a) felelős a gazdasági szervezet feladatai jogszabályoknak megfelelő ellátásáért;

b) intézkedik a költségvetés felhasználására vonatkozó irányelvek, valamint a gazdálkodás részletes rendjének meghatározásáról;

c) a főigazgatói hatáskör érintetlenül hagyásával gazdasági rendelkezéseket hoz a pénzügyi gazdálkodási rendre és a számvitelre vonatkozóan, valamint elkészíti a gazdasági-pénzügyi vonatkozású belső rendelkezések tervezetét;

d) a főigazgató által átruházott hatáskörben, a főigazgatóval történt egyeztetést követően a működési költségvetésen belül előirányzat-átcsoportosítást hajthat végre;

e) a főigazgató akadályoztatása esetén átruházott hatáskörben, a főigazgatóval egyetértésben előirányzat-átcsoportosítást hajthat végre a működési költségvetés és a felhalmozási költségvetés között;

4.1.3.3. A gazdasági főigazgató-helyettes az irányítása alatt álló szervezeti egységek útján gondoskodik a tervezéssel, az előirányzat-felhasználással, a hatáskörébe tartozó előirányzat-módosítással, az üzemeltetéssel, fenntartással, működtetéssel, beruházással, a vagyon használatával, hasznosításával, az éves vagyonleltár elkészítésével, a vagyonleltár kiértékelésével, a munkaerő-gazdálkodással, a készpénzkezeléssel, a könyvvizsgálattal, a beszámolási kötelezettséggel és az adatszolgáltatással kapcsolatos feladatok ellátásáról. Eljár a Kincstári Vagyon Igazgatósággal kötött vagyonkezelői szerződésekben foglalt kötelezett-ségvállalások körében.

4.1.3.4. A gazdasági főigazgató-helyettes vagy az általa írásban kijelölt személy ellenjegyzése nélkül a Hivatal terhelő gazdasági kihatású kötelezettség nem vállalható, követelés nem írható elő, gazdasági tartalmú intézkedés nem tehető.

4.1.3.5. A gazdasági főigazgató-helyettes a saját szakterülete vonatkozásában részt vesz a Hivatal stratégiájának kidolgozásában.

4.1.3.6. A gazdasági főigazgató-helyettest a Gazdasági Főosztály vezetője helyettesíti. A gazdasági főigazgató-helyettes, valamint a Gazdasági Főosztály vezetőjének egyidejű akadályoztatása esetén a gazdasági főigazgató-helyettest a Pénzügyi és Gazdasági Osztály vezetője helyettesíti.

4.1.4. A központi igazgatóság vezetője

4.1.4.1. A központi igazgatóság vezetője a főigazgató irányításával végzi tevékenységét. Irányítja az alárendeltségébe tartozó szervezeti egység(ek) tevékenységét, a regionális igazgatóságok és a befogadó állomások szakmai tevékenységét.

4.1.4.2. A központi igazgatóság vezetője a saját szakterülete vonatkozásában véleménynyilvánítással, javaslatlétellel részt vesz a Hivatal stratégiájának, költségvetésének és beszámolóinak kidolgozásában. Feladata továbbá a kockázatértékelés, a kockázatkezelés, a FEUVE rendszerének működtetése, fejlesztése, a szabálytalanságok feltárása, kezelése.

4.1.4.3. A központi igazgatóság vezetője a jogszabályokban előírt nyilvántartások folyamatos vezetése mellett félévente (a tárgyfélévet követő hó 15. napjáig) írásban értékelést készít a főigazgatónak az irányítása alatt álló tevékenységi területek eredményeiről és problémáiról.

4.1.5. A regionális igazgatóság vezetője és helyettese, a befogadó állomás igazgatója

4.1.5.1. A regionális igazgatóság és a befogadó állomás vezetője (a továbbiakban: igazgató) a főigazgató irányítása, továbbá a központi igazgatóságok vezetőinek szakmai irányító munkája alapján irányítja az alárendeltségébe tartozó szervezeti egységek és az irányítása alá tartozó munkatársak tevékenységét. Az igazgató főosztályvezető besorolású vezető.

4.1.5.2. Az igazgató saját feladatköre vonatkozásában véleménynyilvánítással, javaslatlétellel részt vesz a Hivatal stratégiájának, költségvetésének és beszámolóinak kidolgozásában. Feladata továbbá a kockázatértékelés, a kockázatkezelés, a FEUVE rendszerének működtetése, fejlesztése, a szabálytalanságok feltárása, kezelése.

4.1.5.3. Az igazgató

a) gyakorolja valamennyi munkáltatói jogkört a regionális igazgatóság és a befogadó állomás alkalmazottai fellett az igazgatóhelyettes, osztályvezető, befogadó állomás gazdasági osztályvezetőjének kinevezése, felmentése, a fegyelmi és a kártérítési ügyei kivételével;

b) javaslatot tesz a főigazgatónak a regionális igazgatóság és a befogadó állomás alkalmazottainak kitüntetésére, címadományozására, jutalmazására;

c) a KH által havonta a regionális igazgatóság rendelkezésére bocsátott beszerzési előleget (ellátmányt) a főigazgató és a gazdasági főigazgató-helyettes által meghatározott elveknek megfelelően felhasználja;

d) elkészíti a regionális igazgatóság ügyrendjét, a befogadó állomás SZMSZ-ét, meghatározza munkatervi feladatait, elkészíti a munkaköri leírásokat, szervezi és irányítja a feladatok végrehajtását. Az igazgató az ügyrendet, az SZMSZ-t és a munkatervet a főigazgató jóváhagyásával adja ki;

e) gyakorolja a regionális igazgatóság és a befogadó állomás feladatköréhez kapcsolódó hatásköröket és döntési jogköröket. Az igazgató hatáskörének gyakorlását (kiadmányozási jogkörét) – a főigazgató egyetértésével – beosztottaira átruházhatja, az átruházás azonban nem érinti a szervezeti egység munkájáért való felelősséget;

f) eljár a regionális igazgatóság és a befogadó állomás feladatkörét érintő ügyekben;

g) ellátja mindazon ügyeket, amelyeket a főigazgató állandó vagy eseti jelleggel a feladat- és hatáskörébe utal;

h) felel az igazgatóság, befogadó állomás használatába adott vagyontárgyak, eszközök rendeltetésszerű használatáért és megőrzésért, gondoskodik az éves vagyonelektárak elkészítéséről.

4.1.5.4. Az igazgatóhelyettes

a) vezeti és ellenőrzi a feladat- és hatáskörébe tartozó – az ügyrendben megállapított – területeken a szervezeti egységek tevékenységét, segíti az igazgató irányítói jogkörének ellátását;

b) az igazgató távollétében vagy akadályoztatása esetén helyettesítési jogkörben eljárva irányítja a regionális igazgatóság tevékenységét. Az igazgatóhelyettes – a Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóság igazgatóhelyettese kivételével – főosztályvezető-helyettes, a Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóság igazgatóhelyettese főosztályvezető besorolású vezető.

4.1.6. A főosztályvezető, a főosztályvezető-helyettes, az osztályvezető, a titkárságvezető

4.1.6.1. A főosztályvezető, a főosztályvezető-helyettes, a titkárságvezető, az osztályvezető (a továbbiakban együtt: osztályvezető) a jogszabályok előírásai szerint, az irányítási jogkört gyakorló vezető utasítása alapján vezeti az irányítása alá tartozó szervezeti egységet (a továbbiakban együtt: osztály), és ellenőrzi annak működését.

4.1.6.2. Az osztályvezető a saját feladatköre vonatkozásában véleménynyilvánítással, javaslatlétellel részt vesz a Hivatal stratégiájának, költségvetésének és beszámolóinak kidolgozásában. Feladata továbbá a kockázatértékelés, a FEUVE rendszerének működtetése, fejlesztése, a szabálytalanságok feltárása, kezelése.

4.1.6.3. Az osztályvezető

a) biztosítja az ügyintézés szakszerűségét és az ügyintézési határidők betartását;

b) véleményezi a feladatkörét érintő jogszabályok, az állami irányítás egyéb jogi eszközei és a szakmai koncepciók tervezeteit;

c) meghatározza az osztály munkatervi feladatait, előkészíti a munkaköri leírásokat, szervezi és ellenőrzi a feladatok végrehajtását, a regionális igazgatóság ügyrendjének és a befogadó állomás SZMSZ-ének elkészítéséhez szakmai javaslatot készít;

d) gyakorolja a vezetése alatt álló osztály feladatköréhez kapcsolódó hatásköröket és döntési jogköröket;

e) javaslatot tesz a munkáltatói jogkör gyakorlójának az osztály alkalmazottját érintő munkáltatói intézkedés megtételére;

f) ellátja mindazon ügyeket, amelyet felettes vezetője állandó vagy eseti jelleggel a feladat- és hatáskörébe utal.

4.1.6.4. Az osztályvezetőt távolléte vagy akadályoztatása esetén a munkaköri leírásban e feladat ellátására kijelölt személy helyettesíti.

4.2. A Hivatal munkatársainak általános jogai és kötelezettségei

4.2.1. Az érdemi feladatot ellátó ügyintéző köztisztviselő, köztisztviselői feladatok ellátására berendelt hivatásos állományú munkatárs feladata a Hivatal feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek érdemi döntésre való előkészítése, illetve a munkaköri leírásban foglalt ilyen irányú felhatalmazás esetén a kiadmányozása. Az érdemi feladatot ellátó ügyintéző a munkaköri leírásban részére megállapított, illetve a vezetője által reá osztott feladatokat – a kapott útmutatás és határidők figyelembevételével – a jogszabályok, szakmai előírások, egyéb rendelkezések, valamint az ügyviteli szabályok megtartásával végzi. Feladatát önállóan látja el. Felelős a saját tevékenységéért, valamint a jogszabályokban, továbbá a Hivatal belső rendelkezéseiben előírt feladatainak teljesítéséért.

4.2.2. A középfokú végzettségű köztisztviselő, továbbá az ügykezelő és a munkavállaló a részére megállapított feladatokat a munkaköri leírásban foglaltak, valamint a vezetőjétől kapott utasítás szerint – a jogszabályok, belső rendelkezések, valamint az ügyviteli szabályok megtartásával – köteles ellátni.

MÁSODIK RÉSZ

IV. fejezet

5. A KH szervezeti egységeinek feladat- és hatásköre

5.1. Általános feladat- és hatáskörök

A KH szervezeti egységei általános feladat- és hatáskörükben:

a) kidolgozzák a szakmai részterületek, alaptevékenységek szakmai standard- és minimumszabályait, a végrehajtás érdekében módszertani útmutatók kiadásával támogatják a regionális igazgatóságok munkáját;

b) elkészítik a szakterületükön kötelezően alkalmazandó, valamint az ajánlott dokumentációs rendszert;

c) részt vesznek a szakterületüket érintő kutatásokban, elemző tanulmányok, hatásvizsgálatok elkészítésében és a döntés-előkészítő munkában;

d) közreműködnek a rövid, a közép-, valamint a hosszú távú stratégiák kialakításában;

e) évente értékelő beszámolót készítenek a szakterület tevékenységéről, az éves beszámolóban javaslatot tesznek a feladatellátás hatékonyságát célzó intézkedésekre;

f) elkészítik a szakterületüket érintő belső rendelkezések tervezeteit, kezdeményezik a szükséges módosításokat;

g) közreműködnek a feladatkörüket érintő jogszabálytervezetek véleményezésében, megalapozzák a Hivatal szakmai álláspontját;

h) szakmai ellenőrzést gyakorolnak a regionális igazgatóságok és befogadó állomások szakmai feladatokat ellátó szervezeti egységei felett, végrehajtják a főigazgató által elrendelt szakmai ellenőrzéseket, vizsgálatokat;

i) szakmai ellenőrzések keretében részt vesznek a személyi állomány munkafegyelmével kapcsolatos céllenőrzésben;

j) figyelemmel kísérik a Hivatal jelentési és adatszolgáltatási rendszerének működését, kezdeményezik a rendszer módosítását;

k) kapcsolatot tartanak az állami és önkormányzati szervezetekkel, a társadalmi és egyéb szervezetekkel, a hazai és nemzetközi tudományos, szakmai, kutatási és felsőoktatási szervezetekkel;

l) részt vesznek a Hivatal nemzetközi kapcsolatainak alakításában, kapcsolatot tartanak a hasonló szakmai feladatokat ellátó nemzetközi és külföldi partnerszervezetekkel, intézményekkel, együttműködési megállapodásokat készítenek elő és koordinálják azok végrehajtását;

m) részt vesznek, illetve képviselik a Hivatalt a nemzetközi és hazai szakmai fórumokon és megbeszéléseken;

n) koordinálják a nemzetközi kapcsolatokhoz szükséges technikai, protokoll és tolmácsolási feladatokat, intézik a Hivatal idegen nyelvű levelezését, szakanyagok fordítását;

o) gyűjtik a szakterületüket érintő nemzetközi tevékenységgel összefüggő információkat és adatokat, vizsgálják a külföldi szakmai gyakorlat magyarországi alkalmazásának lehetőségeit;

p) figyelemmel kísérik a hazai és a külföldi szakirodalmat, részt vesznek a szakmai kiadványok szerkesztésében;

q) kezdeményezik szakmai tanácskozások, összefüggések szervezését;

r) szakmailag irányítják a Hivatal szakterületüket érintő oktatási tevékenységét, összeállítják a képzések, továbbképzések tematikáját, szakmai anyagát;

s) részt vesznek a minőségbiztosítási rendszer kialakításában;

t) figyelemmel kísérik a szakterület ellátását segítő, továbbá a nemzetközi vonatkozású pályázatokat, részt vesznek azok előkészítésében, illetve végrehajtásában;

u) szakterületükön szükség szerint ellátják a Hivatal ügyfélszolgálati tevékenységével összefüggő feladatokat;

v) ellátják a főigazgató által meghatározott egyéb feladatokat.

5.2. Különös feladat- és hatáskörök

5.2.1. Állampolgársági Igazgatóság

Az Állampolgársági Igazgatóság a főigazgató irányítása alatt álló önálló szervezeti egység. Ellátja a magyar állampolgárságról szóló jogszabályokban hatáskörébe utalt feladatokat, valamint előkészíti az igazságügyi és rendészeti miniszter hatáskörébe tartozó állampolgársági döntéseket, továbbá ellátja a hazai anyakönyvezéssel kapcsolatos, az anyakönyvekről, a házasságkötésről és a névviselésről szóló jogszabályokban megállapított feladatokat. Részt vesz az állampolgársággal összefüggő nemzetközi egyezmények előkészítésében, végrehajtásában, továbbá a Személyi Állapot Nemzetközi Bizottsága (CIEC) Nemzeti Szekciójának munkájában. Az igazgatóság tevékenységét a Honosítási Osztályon, az Állampolgárság Megállapítási Osztályon és a Hazai Anyakönyvi Osztályon keresztül látja el. Az Állampolgársági Igazgatóságot főosztályvezető besorolású igazgató vezeti.

5.2.1.1. Honosítási Osztály

a) megvizsgálja a honosítási, visszahonosítási és az ezekhez kapcsolódó névmódosítási kérelmek törvényi feltételeinek fennállását;

b) összeállítja a honosítási és visszahonosítási kérelmekről a köztársasági elnöknek szóló előterjesztések tervezetét, az elnöki döntésről értesíti az állampolgársági jogszabályokban megnevezett hatóságokat;

c) elkészíti az igazságügyi és rendészeti miniszter hatáskörébe tartozó névmódosítási okiratok, valamint az elutasító határozatok tervezetét;

d) elkészíti a magyar állampolgárság nyilatkozattal történő megszerzését tanúsító bizonyítványok, illetve az elutasító határozatok tervezetét;

e) eljár az állampolgárság visszavonására irányuló ügyek előkészítésében;

f) kezeli és őrzi az állampolgársági iratokat, továbbá a hazai anyakönyvi alapidatokat;

g) végzi az állampolgársági igazgatóság feladatkörébe tartozó ügyek tekintetében az iratkezelést.

5.2.1.2. Állampolgárság Megállapítási Osztály

a) megkeresésre állampolgársági státuszvizsgálatot végez;

b) elkészíti az igazságügyi és rendészeti miniszter hatáskörébe tartozó, a magyar állampolgárság fennállását, megszűnését igazoló és a nemleges állampolgársági bizonyítványok, továbbá az elutasító határozatok tervezetét;

c) megvizsgálja az állampolgárság megszüntetésére irányuló lemondási nyilatkozatok törvényi feltételeinek

fennállását, és az elfogadásra javasolt lemondásokról elkészíti a köztársasági elnöknek szóló előterjesztések tervezetét;

d) a lemondás törvényi feltételeinek hiánya esetén elkészíti az igazságügyi és rendészeti miniszter hatáskörébe tartozó elutasító határozatok tervezetét;

e) az állampolgárság visszaállításának feltételeit megvizsgálja, a visszaállítás igazolásáról elkészíti az igazságügyi és rendészeti miniszter részére a bizonyítvány tervezetét.

5.2.1.3. Hazai Anyakönyvi Osztály

a) anyakönyvezi:

aa) a magyar állampolgárok – beleértve a honosítással, visszahonosítással és nyilatkozattal magyar állampolgárságot szerzett személyek – külföldön történt születését, házasságkötését és halálesetét;

ab) Magyarországon lakó hontalan személyek külföldön történt anyakönyvi eseményeit;

ac) a magyar állampolgár által örökbe fogadott nem magyar állampolgár külföldön történt születését;

ad) a halálesetét annak a külföldön vagy ismeretlen helyen született nem magyar állampolgárnak, akit magyar bíróság nyilvánított holttnak;

ae) annak a magyar állampolgárnak a halálesetét, akinek a halála tényét a bíróság állapította meg, és a haláleset helye külföldön van.

b) őrzi a hazai anyakönyveket és a névmutatókat ;

c) az anyakönyvi alap- és utólagos bejegyzésekről a jogszabályi előírásoknak megfelelően adatszolgáltatást teljesít;

d) az ügyfél részére vagy belföldi jogsegély keretében kiadja az anyakönyvi kivonatokat és az anyakönyvi másolatokat, továbbá az egyéb anyakönyvi okiratokat;

e) végzi az anyakönyvi szolgáltató alrendszer (ASZA) használatához szükséges hozzáférési jogosultságok és a felhasználói kártyák igénylésével és kezelésével kapcsolatos tevékenységeket, valamint gondoskodik az anyakönyvek, az anyakönyvi kivonatok, a biztonsági íróeszközök és nyomtató patronok ASZA-n keresztül történő megrendeléséről.

5.2.2. Menekültügyi Igazgatóság

A Menekültügyi Igazgatóság a főigazgató irányítása alatt álló önálló szervezeti egység. Ellátja a jogszabályok által a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal hatáskörébe utalt menekültügyi feladatokat. Az igazgatóság tevékenységét a Menedékjogi Osztályon, valamint az Ellátási és Integrációs Osztályon keresztül látja el. A Menekültügyi Igazgatóságot főosztályvezető besorolású igazgató vezeti.

5.2.2.1. Menedékjogi Osztály

a) menekültügyi szakmai szempontok szerint irányítja és koordinálja a regionális igazgatóságok szervezeti keretei között működő menekültügyi osztályok hatósági tevékenységét;

b) az elismerés tárgyában hozott döntések bírósági felülvizsgálata során – peres és nem peres ügyekben – jogi képviselőt lát el;

c) gondoskodik az igazságügyi és rendészeti miniszter által átruházott hatáskörében az igazságügyi államtitkár (méltányossági) hatáskörébe tartozó egyedi menekültügyi hatósági ügyek döntésre való előkészítéséről;

d) ellátja a menekültek áttelepítésével kapcsolatos hatósági feladatokat;

e) a menekültvédelem területén kapcsolatot tart a nemzetközi és hazai szervekkel, társadalmi szervezetekkel;

f) közreműködik a menekültügyi hatósági szakterületet érintő panaszbeadványok elbírálásában;

g) javaslatot tesz a menekültügyi nyilvántartás fejlesztésével kapcsolatban.

5.2.2.2. Ellátási és Integrációs Osztály

a) menekültügyi szakmai szempontok szerint irányítja, koordinálja és ellenőrzi a befogadó állomások működését, tevékenységét;

b) együttműködik az állami szervekkel, a helyi önkormányzatokkal és a menekültek, oltalmazottak és menedékesek részére szolgáltatást nyújtó intézményekkel, a menekültek, oltalmazottak és menedékesek ellátásában közreműködő nem-kormányzati és karitatív szervezetekkel;

c) folyamatosan felügyeli a kísérő nélküli kiskorúak otthonának mentálhigiénés, szociális és pedagógiai tevékenységét;

d) végzi és összehangolja a menekültek, a menedékesek és az oltalmazottak ellátásával, hazatérésével és továbbtelepülésével, a menekültek társadalmi beilleszkedésével kapcsolatos igazgatási feladatokat;

e) a regionális igazgatóságokkal együttműködve ellátja a befogadottak és az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárok ellátásával és támogatásával kapcsolatos hatósági feladatokat;

f) közreműködik a befogadási, az ellátási és integrációs szakterületet érintő panaszbeadványok elbírálásában;

g) a befogadási, az ellátási és integrációs szakterületet érintő hatósági döntések bírósági felülvizsgálata során – peres és nem peres ügyekben egyaránt – jogi képviselőt lát el.

5.2.3. Idegenrendészeti Igazgatóság

Az Idegenrendészeti Igazgatóság a főigazgató irányítása alatt álló önálló szervezeti egység. Ellátja a jogszabályokban hatáskörébe utalt idegenrendészeti feladatokat. Az igazgatóság tevékenységét a Vízum, Tartózkodási és Letelepedési Osztályon, a Szabad Mozgás és Tartózkodási Ügyek Osztályán, a Kényszerintézkedési és Kiutaztatási Osztályon keresztül látja el. Az Idegenrendészeti Igazgatóságot főosztályvezető besorolású igazgató vezeti.

5.2.3.1 Vízum, Tartózkodási és Letelepedési Osztály

a) elbírálja a harmadik országbeli állampolgárok tartózkodásával és letelepedésével, a hontalansági eljárással, valamint a meghívólevéllel kapcsolatos, hatáskörébe utalt jogorvoslati kérelmeket;

b) a hatáskörébe tartozó közigazgatási ügyekben peres képviselőt lát el;

c) gondoskodik az igazságügyi és rendészeti miniszter által átruházott hatáskörében az igazságügyi államtitkár (méltányossági) hatáskörébe tartozó egyedi idegenrendészeti hatósági ügyek felterjesztésének előkészítéséről;

d) az EK letelepedési engedély, valamint az ideiglenes letelepedési engedély ügyekben ellátja a tagállamok értesítésével kapcsolatos feladatokat;

e) elbírálja a hatáskörébe tartozó nemzeti vízum iránti kérelmeket, valamint a határátkelőhelyen – munkaidőben – benyújtott és felterjesztett átutazó és rövid idejű tartózkodásra jogosító vízumkérelmeket;

f) központi vízumhatóságként dönt a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum kiadásához való hozzájárulásról vagy a hozzájárulás megtagadásáról, egyeztet más schengeni államok központi hatóságaival;

g) végzi a hatáskörébe tartozó vízumkérelmek számítógépes rögzítésével és nyilvántartásával kapcsolatos feladatokat;

h) a vízum visszavonása, érvénytelenítése esetén ellátja az ehhez kapcsolódó nyilvántartási és értesítési feladatokat;

i) a vízumkiadással kapcsolatos feladatok tekintetében szakmailag irányítja a migrációs szakkonzulokat;

j) a szakterületet érintően szakmailag irányítja a Hivatal regionális igazgatóságait, valamint koordinálja az idegenrendészeti hatósági feladatok hatékony ellátását;

k) gondoskodik az idegenrendészeti hatósági jogalkalmazás egységességéről;

l) folyamatosan kapcsolatot tart az idegenrendészeti adattárak üzemeltetőjével, jelzi és megfogalmazza a felmerülő szakterületi igényeket.

5.2.3.2. Szabad Mozgás és Tartózkodási Ügyek Osztálya

a) elbírálja a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek, valamint a magyar állampolgárok harmadik országbeli családtagjának magyarországi tartózkodásával, illetve a szabad mozgás és tartózkodás jogának közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi korlátozásával kapcsolatos hatáskörébe utalt jogorvoslati kérelmeket;

b) a hatáskörébe tartozó ügyekben ellátja a bírósági képviselőt;

c) figyelemmel kíséri a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek, valamint a harmadik országbeli állampolgárok családtagjai központi nyilvántartását, kapcsolatot tart a személyiadat- és lakcímnnyilvántartással;

d) szakmailag irányítja a Hivatal regionális igazgatóságait, valamint koordinálja az idegenrendészeti hatósági feladatok hatékony ellátását;

e) gondoskodik az idegenrendészeti hatósági jogalkalmazás egységességéről;

f) folyamatosan kapcsolatot tart az idegenrendészeti adattárak üzemeltetőjével, jelzi és megfogalmazza a felmerülő szakterületi igényeket.

5.2.3.3. Kényszerintézkedési és Kiutaztatási Osztály

a) elbírálja az idegenrendészeti kényszerintézkedési ügyekben hozott határozatokkal szemben benyújtott, hatáskörébe utalt jogorvoslati kérelmeket;

b) ellátja a hatáskörébe tartozó ügyekben a bírósági képviselést;

c) a jogszabály által meghatározott esetekben szervezi, koordinálja és végrehajtja a kiutasított külföldiek légi úton történő kitoloncolásával kapcsolatos feladatokat;

d) közreműködik a Nemzetközi Migrációs Szervezet és a Belügyminisztérium között az önkéntes hazatérés segítése érdekében létrejött együttműködési megállapodás végrehajtásában;

e) gondoskodik az Igazgatóság által elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom központi nyilvántartásban történő rögzítéséről, karbantartásáról, törléséről és felülvizsgálatáról;

f) a nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítése céljából a nem magyar állampolgárok ellen indított büntetőeljárás adatairól, a Magyar Köztársaságban őrizetbe vett, előzetesen letartóztatott vagy személyi szabadságában bármely más módon korlátozott külföldiekről, valamint a sérüléssel, halállal járó rendkívüli eseményekről a Külügyminisztérium Konzuli Főosztálya útján értesíti a külföldiek állampolgársága szerint illetékes külképviseletet;

g) nyilvántartja és a kiállító állam illetékes hatóságának megküldi a talált vagy más módon beszolgáltatott külföldi úti okmányokat;

h) a büntetés-végrehajtás központi szerve tájékoztatása alapján értesíti a Hivatal területi szerveit a szabadságvesztés-büntetésüket töltő, illetve szabaduló külföldiekről;

i) teljesíti a bíróságok, a bünygyi, illetve más szervek adatszolgáltatás iránti kérelmeit;

j) gondoskodik a hazatéréshez szükséges úti okmányok beszerzéséről;

k) szakmailag irányítja a Hivatal regionális igazgatóságait, valamint koordinálja az idegenrendészeti hatósági feladatok hatékony ellátását;

l) gondoskodik az idegenrendészeti hatósági jogalkalmazás egységességéről;

m) folyamatosan kapcsolatot tart az idegenrendészeti adattárak üzemeltetőjével, jelzi és megfogalmazza a felmerülő szakterületi igényeket;

n) végzi és összehangolja a befogadottak, és az emberkereskedelem áldozatainak ellátásával kapcsolatos igazgatási feladatokat.

5.2.4. A Főigazgatói Titkárság

5.2.4.1. A Titkárság a főigazgató irányítása alatt álló – a főigazgató napi tevékenységét közvetlenül segítő – önálló szervezeti egység. A Titkárságot osztályvezető besorolású titkárságvezető vezeti.

5.2.4.2. A Titkárság

a) ellátja a főigazgató személye körüli teendőket, így különösen intézi a főigazgató személyes levelezését, koordinálja a főigazgató programjaihoz szükséges beszédek, előadások anyagának előkészítését, szervezi a főigazgató belföldi programjait, és közreműködik azok lebonyolításában;

b) ellátja a főigazgatóhoz érkező iratok ügyviteli feladatait, gondoskodik azok kiadmányozásra való előkészítéséről;

c) előkészíti és összehívja a vezetői értekezleteket, ellátja a szervezési feladatokat, elkészíti az értekezletek emlékeztetőit;

d) irányítja és szervezi a Hivatal sajtó- és tömegtájékoztatási, valamint a PR-tevékenységét, gondoskodik a Hivatal munkájára vonatkozó sajtóinformációk figyeléséről, gyűjtéséről, szemléléséről, elemzéséről, archiválásáról;

e) végzi a „Fórum” és a „Sajtószoba” működésével kapcsolatos koordinációs, igazgatási feladatokat;

f) elkészíti és kiadja a Hivatal közleményeit a hírügynökségeknek, megszervezi a sajtótájékoztatásokat, koordinálja a háttéranyagok elkészítését;

g) döntésre előkészíti a sajtókérelmeket, kapcsolatot tart a médiával, a sajtó munkatársaival, a sajtókérelmekről nyilvántartást vezet;

h) gondoskodik a Hivatal „SzóBAHozzuk” című belső újságjának megjelentetéséről;

i) intézi a főigazgató által meghatározott feladatokat, megszervezi és ellenőrzi azok végrehajtását.

5.2.5. Belső Ellenőrzési Osztály

5.2.5.1. A Belső Ellenőrzési Osztály a főigazgató közvetlen irányítása alatt álló, funkcionálisan független, főosztályvezető-helyettes besorolású vezető által vezetett önálló szervezeti egység.

5.2.5.2. A hatályos jogszabályok és belső rendelkezések szerint, éves ellenőrzési terv alapján ellátja a Hivatal költségvetési gazdálkodása törvényességének ellenőrzését, a befogadó állomások vonatkozásában elvégzi, illetve koordinálja mindazon ellenőrzési feladatokat, amelyet külön jogszabály az ellenőrzési szerv számára előír:

a) a főigazgató egyedi utasítása alapján cél- vagy témavizsgálatot végez a Hivatal gazdálkodásával összefüggő feladatok vonatkozásában a Hivatal központi és területi szerveinél, a befogadó állomásokon, valamint a hivatali költségvetési előirányzat terhére kiadásokat teljesítő intézményeknél és szerveknél;

b) utóellenőrzéseket végez, melynek keretében figyelemmel kíséri a végrehajtási fázisokat;

c) az ellenőrzési tevékenység adott évi főbb megállapításairól értékelő jelentéseket készít és terjeszt fel a főigazgató részére;

d) javaslatot tesz a gazdálkodással összefüggő jogszabályok, az állami irányítás egyéb jogi eszközei kiadására, módosítására, hatályon kívül helyezésére;

e) ellenőrzi a Hivatal és a befogadó állomások költségvetési gazdálkodását, ennek keretében a költségvetés végrehajtását, a gazdálkodás jogszerűségét, a pénzügyi, informatikai, anyagi és technikai eszközökkel való gazdálkodás hatékonyságát;

f) ellenőrzi a működés személyi, tárgyi, technikai feltételeinek és a Hivatal feladatrendszerének összhangját a szakmai feladatok maradéktalan érvényesülése érdekében;

g) ellenőrzi a bel- és külföldi adományok, segélyek, pénzbeli és tárgyi felajánlások felhasználását;

h) ellátja a közbeszerzésekről szóló törvényben meghatározott ellenőrzési feladatokat.

5.2.6. Humánpolitikai Osztály

5.2.6.1. A Humánpolitikai Osztály a főigazgató irányítása alatt álló – humánpolitikai szakmai kérdésekben döntést megalapozó, végrehajtást előkészítő, koordináló, végrehajtó, a humánpolitikai célkitűzések tervezését végző – főosztályvezető-helyettes besorolású vezető által vezetett önálló szervezeti egység.

5.2.6.2. A Humánpolitikai Osztály:

a) segíti a vezetőket a személyügyi igazgatással kapcsolatos feladataik ellátásában;

b) előkészíti a szervezet-korszerűsítésre, létszámgazdálkodásra vonatkozó javaslatokat, ellenőrzi a szervezeti és létszámintézkedések érvényesülését, a hatékonyságot gátló körülmények megszüntetésére javaslatot tesz;

c) kidolgozza a kollektív szerződés módosítási javaslatait, ellátja a Hivatal üdültetési, szociális és kegyeleti feladatait, gondoskodik a főigazgató lakásügyi döntéseinek előkészítéséről;

d) vezeti a Hivatal központi személyügyi nyilvántartását, a közszolgálati alapnyilvántartását, valamint a főigazgató engedélyezési hatáskörébe tartozó szabadság-nyilvántartást;

e) a vagyonyilatkozat-tételre kötelezettek vonatkozásában biztosítja a Hivatalra háruló, jogszabályban rögzített kezelési, nyilvántartási kötelezettségek teljesítését, figyelemmel kíséri a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség esedékessé válását, intézkedik a munkáltatói jogkör gyakorlója felé a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség teljesítésére;

f) figyelemmel kíséri a köztisztviselők minősítésének esedékessé válását, az illetékes vezetőt erről tájékoztatja, közreműködik a köztisztviselők minősítésének elkészítésében;

g) tervezi és előkészíti a személyi állomány szakmai előmenetelét, képzését, továbbképzését, utánpótlását, koordinálja az oktatáshoz (képzéshez) kapcsolódó feladatokat;

h) előzetes igényfelmérés alapján előkészíti a hivatal féléves képzési tervét;

i) figyelemmel kíséri és koordinálja a külön jogszabályban előírt oktatási és vizsgakötelezettség teljesítését.

5.2.7. Dokumentációs Központ

A Dokumentációs Központ a főigazgató irányítása alatt álló, funkcionálisan független, önálló szervezeti egység, osztályvezető besorolású vezető vezeti. A Dokumentációs Központ:

a) ellátja az országinformációs központ feladatait, információt gyűjt és tárol az elismerést kérő, a menekült, oltalmazott, a menedékes, valamint a befogadott származási országáról, továbbá az elismerés vagy az elismerés visszavonása szempontjából jelentőséggel rendelkező harmadik országokról;

b) országinformációs jelentéseket készít;

c) figyelemmel kíséri és elemzi a nemzetközi migrációs és menekültügyi folyamatok alakulását, összehasonlító elemzéseket és prognózisokat készít;

d) az általa gyűjtött és nyilvántartásában kezelt adatállományból adatfeldolgozásokat végez, közreműködik a szakmai kiadványok, tájékoztatók készítésében.

5.2.8. Vezető jogtanácsos

A vezető jogtanácsos az általános főigazgató-helyettes irányítása alatt különösen az alábbi feladatokat látja el:

a) szabályzatok elkészítésében, felülvizsgálatában való aktív részvétel;

b) jogszabályfigyelés, tájékoztatás;

c) vezetői döntésekhez jogi segítségnyújtás;

d) a Hivatal jogi képviselőjének ellátása kiemelt ügyekben, külön megbízás alapján;

e) a Hivatal működése eredményességének a jog eszközeivel történő elősegítése;

f) közreműködés a törvényesség érvényre juttatásában;

g) segítségnyújtás a jogok érvényesítéséhez, valamint a kötelezettségek teljesítéséhez;

h) ügykörében tudomására jutott jogsértésekre a főigazgató, főigazgató-helyettesek figyelmének felhívása, és azok megszüntetése érdekében javaslattevél;

i) részvétel a gazdasági, munkaügyi és egyéb döntések, intézkedések jogi szempontból történő előkészítésében, a Hivatal polgári jogi szerződéseinek és egyéb okiratainak előkészítésében, a közbeszerzési eljárások előkészítésében, véleményezi és aláírás előtt jogi szempontból ellenjegyzi a szerződések tervezeteit;

j) közreműködés a Hivatal által kötött szerződésekből származó és egyéb igények érvényesítésében, valamint a Hivatal jogaira és kötelezettségeire kiható egyéb megállapodások előkészítésében;

k) döntésre előkészíti az irat kutatás engedélyezése iránti kérelmeket;

l) előkészíti és aktualizálja a titokvédelmi szabályzatot;

m) eljár kártérítési ügyekben.

5.2.9. Igazgatási és Ügyeleti Főosztály

Az Igazgatási és Ügyeleti Főosztály az általános főigazgató-helyettes irányítása alatt álló önálló szervezeti egység, amely a feladatait az Igazgatási Osztály, valamint az Ügyeleti Osztály útján látja el. Az Igazgatási és Ügyeleti Főosztályt főosztályvezető vezeti.

5.2.9.1. Igazgatási Osztály

a) biztosítja a főigazgatói döntések előkészítésének és végrehajtásának megszervezését, összehangolását és ellenőrzését;

b) összeállítja a Hivatal tevékenységét értékelő féléves, éves jelentéseket;

c) figyelemmel kíséri a kihelyezett bevándorlási összekötő tisztviselők, valamint szakkonzulok szakmai és egyéb feladatainak ellátását, koordinálja a kapcsolattartás rendjét;

d) szervezi a belső rendelkezések deregulációját, és gondoskodik a hatályos belső rendelkezések címjegyzékének évenkénti kiadásáról;

e) előkészíti vagy véleményezi az állami és civil szervezetekkel kötendő együttműködési megállapodások, valamint együttes rendelkezések tervezeteit;

f) ellátja a Hivatal központi szervezeti egységei – az Állampolgársági Igazgatóság feladatkörébe tartozó ügyek kivételével – központi postaelosztó, postázó, iktatási és ügykezelési feladatait;

g) ellátja a Hivatal központi szervezeti egységei titkos ügykezelési feladatait;

h) működteti a Hivatal központi irattárát;

i) végzi az iratkezelés ellenőrzésével, az iratkezelési szabályzat korszerűsítésével és az irattári terv évenkénti felülvizsgálatával kapcsolatos feladatokat;

j) végzi a Hivatali bélyegzők bevételezésével kapcsolatos feladatokat;

k) közreműködik a főigazgató rejtjeltevékenységének végrehajtásában/ellátásában;

l) kivizsgálja a panaszbeadványokat;

m) elkészíti az időszaki és eseti statisztikai jelentéseket;

n) koordinálja a Hivatal szervei adatszolgáltatási kötelezettségeivel összefüggő statisztikai tevékenységét;

o) koordinálja a Hivatal közérdekű adatainak közzétételét, valamint gondoskodik a közérdekű adat megismerésére irányuló igények teljesítéséről;

p) gondoskodik az országgyűlési biztos kezdeményezéseiről, illetve vizsgálatának megállapításairól szóló tájékoztató elkészítéséről.

5.2.9.2. Ügyeleti Osztály

Hivatali munkaidőn kívül biztosítja a Hivatal hatáskörébe tartozó hatósági, igazgatási, menekültügyi sürgősségi feladatellátás folyamatosságát, továbbá az együttműködő szervek, valamint a Hivatal szervezeti egységei egymás közötti, illetve szervezeti egységen kívüli információs kapcsolatainak fenntartását. Végrehajtja a rendkívüli eseményekkel összefüggő szükséges és halaszthatatlan intézkedéseket, végzi az intézkedésre jogosult és köteles szervek, személyek értesítését, a vezetők tájékoztatását. Összefoglaló jelentést készít a Hivatal hatáskörébe tartozó eseményekről „BÁH napi tájékoztató jelentés” címen, és azt a főigazgató által jóváhagyott rend szerint továbbítja.

Az Ügyeleti Osztály a hivatali munkaidőn kívül:

a) a hatályos visszafogadási egyezmények előírásainak megfelelően engedélyezi a harmadik országok állampol-

gárainak hatósági kíséréttel történő átszállítását, szervezi és koordinálja a hatósági átszállítási feladatok végrehajtását;

b) koordinálja a Schengeni Információs Rendszerben elhelyezett magyar figyelmeztető jelzésekkel összefüggő kiegészítő információk cseréjét;

c) együttműködik az Országos Rendőr-főkapitányság Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ (a továbbiakban: ORFK NEBEK) keretében működő SIRENE-irodával;

d) kivételes esetben elbírálja a határátkelőhelyen benyújtott, három hónapot meg nem haladó tartózkodásra irányuló vízumkérelmet;

e) a Hivatal szervezeti egységei és a Hivatallal együttműködő szervek megkeresésére állást foglal a visszaküldési tilalom kérdésében.

5.2.10. Nemzetközi Együttműködési Főosztály

A főosztály az általános főigazgató-helyettes irányítása alatt végzi munkáját. Elsődleges feladata az egyes szakterületek munkájával összefüggő európai uniós és nemzetközi relevanciájú feladatok előkészítése, végrehajtásuk koordinálása, folyamatos kapcsolattartás a tagállami partnerszervezetekkel és a migrációval foglalkozó nemzetközi szervezetekkel. A Nemzetközi Együttműködési Főosztályt főosztályvezető vezeti.

5.2.10.1. Dublini Koordinációs Osztály

a) felelős a harmadik országbeli állampolgárok által valamely tagállamban benyújtott menekültügyi kérelem elbírálásáért felelős tagállam meghatározásának kritériumairól és mechanizmusairól szóló 343/2003/EK tanácsi rendelet, valamint e rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló 1560/2003/EK bizottsági rendeletről fakadó feladatok ellátásáért (a továbbiakban: Dublini Rendeletek);

b) a Dublini Rendeletek hatálya alá tartozó eljárásban a részes – külföldi – menekültügyi hatóságokkal való kapcsolattartásra kijelölt szerv, amely ellátja a Dublini Rendeletek végrehajtásában részes államok migrációs szerveitől beérkező és az ezek felé továbbítandó megkeresésekből adódó feladatokat;

c) a Dublini Egyezmény hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítására irányuló „Eurodac” létrehozásáról szóló 2725/2000/EK rendelet végrehajtása során együttműködik a nemzeti egység feladatait ellátó Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet Daktiloszkópiái Szakértői Osztályával;

d) folyamatosan figyelemmel kíséri a dublini eljárásokkal kapcsolatban az Európai Unió Bizottságának kommunikációját.

5.2.10.2. Schengeni Együttműködési Osztály

a) Az európai uniós jogszabályok, valamint a hatályos visszafogadási egyezmények előírásainak megfelelően engedélyezi a harmadik országok állampolgárainak hatósági

kísérettel történő átszállítását, szervezi és koordinálja a hatósági átszállítási feladatok végrehajtását;

b) koordinálja a Schengeni Információs Rendszerben elhelyezett magyar figyelmeztető jelzésekkel összefüggő kiegészítő információk cseréjét;

c) megválaszolja a tagállamoktól érkező vízumkonzultációs megkereséseket, valamint együttműködik azok központi hatóságaival a képvisleti konzultációs ügyekben;

d) a regionális igazgatóságok megkeresésére konzultációt kezdeményez más schengeni tagállamokkal az általuk elhelyezett figyelmeztető jelzésekkel összefüggésben;

e) együttműködik az ORFK NEBEK keretében működő SIRENE-irodával;

f) eleget tesz a schengeni vízum érvénytelenítéséről és hosszabbításáról történő tájékoztatási kötelezettségnek.

5.2.10.3. Nemzetközi Kapcsolatok és Alapok Osztálya

a) szervezi és koordinálja a Hivatal nemzetközi tevékenységét, közreműködik a Hivatal nemzetközi vonatkozású hazai rendezvényeinek lebonyolításában;

b) a szakmai igazgatóságok közreműködésével összefogja az EU kormányzati koordinációs rendszer keretében a Hivatalhoz érkező tárgyalási álláspontok véleményezését;

c) figyelemmel kíséri a migrációs és menekültügyi témájú hazai és uniós pályázati kiírásokat, a szakmai igazgatóságok javaslataira figyelemmel elkészíti a projektpályázatokat;

d) felügyeli és koordinálja a nyertes hazai és nemzetközi pályázatok szakszerű és tervszerű végrehajtását;

e) képviseli a hivatalt az EU bel- és igazságügyi pénzügyi alapjaival (Visszatérési Alap, Integrációs Alap, Európai Menekültügyi Alap) összefüggő hazai és külföldi szakmai megbeszéléseken és fórumokon;

f) összeállítja a Hivatal éves kiutazási és fogadási tervét;

g) kapcsolatot tart a migrációs, menekültügyi és állampolgársági kérdésekkel foglalkozó nemzetközi szervezetekkel, azok szakosított szerveivel és a nemzetközi civil szervezetekkel;

h) folyamatos nyilvántartást vezet a Hivatal vezetőinek és munkatársainak szakmai kiutazásairól;

i) kapcsolatot tart az európai uniós és a harmadik országbeli külföldi társszervekkel, valamint a Magyarországon akkreditált külképviseletekkel;

j) ellátja a Hivatal vezetőinek és munkatársainak nemzetközi fórumokon való részvételével, valamint a külföldi delegációk fogadásával kapcsolatos utaztatási és pénzügyi teendőket, koordinálja a részvételből adódó feladatokat;

k) közreműködik a Hivatal szervezésében megrendezésre kerülő nemzetközi munkamegbeszélések, tárgyalások előkészítésében és lebonyolításában;

l) koordinálja a Hivatal felső vezetésének nemzetközi levelezését;

m) elkészíti a Hivatal nemzetközi tevékenységéről szóló éves jelentést;

n) végzi a nemzetközi relevanciájú, de nemzetközi szerződésnek nem minősülő két, vagy többoldalú együttműködési megállapodások előkészítését;

o) előkészíti a Hivatal feladatkörébe tartozó nemzetközi szerződésnek nem minősülő megállapodások és az ezekhez kapcsolódó előterjesztések szakmai tervezeteit, gondoskodik felterjesztésükről;

p) gondoskodik a Hivatal vezetői és a szervezeti egységek részére idegen nyelvű fordítások készítéséről, készítéséről.

5.2.11. Gazdasági Főosztály

A Gazdasági Főosztály a gazdasági főigazgató-helyettes irányítása alatt álló önálló, költségvetési, gazdálkodási kérdésekben döntést megalapozó, végrehajtást előkészítő, koordináló, a számviteli teendők végrehajtását végző, középírányítói jogkört gyakorló szervezeti egység. A Gazdasági Főosztály tevékenységét a Pénzügyi és Gazdasági Osztályon, a Számviteli Osztályon és a Műszaki Osztályon keresztül látja el. A Gazdasági Főosztályt főosztályvezető vezeti.

5.2.11.1. Pénzügyi és Gazdasági Osztály

a) a Hivatal szervezeti egységeinek bevonásával tervezi és összeállítja a tárgyévi szükségleteket, ezek figyelembevételével elkészíti az éves költségvetési tervjavaslatokat;

b) elkészíti a jóváhagyott költségvetés felosztásaira vonatkozó javaslatokat, és folyamatosan nyilvántartja azok felhasználását;

c) gondoskodik a költségvetési keretek központi és területi szervekre, befogadó állomásokra való lebontásáról, a tervtárgyalások lebonyolításáról;

d) ellenőrzi a kiadási bizonylatok jogszerűségét és helyességét, gondoskodik a bevételekkel kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséről;

e) üzemelteti a házipénztárt és a valutapénztárt, gondoskodik a szervezeti egységek rendszeres, illetve soron kívüli ellátásáról;

f) a folyószámla-analitikához kapcsolódóan végzi a bejövő számlák kezelését, a kimenő számlák elkészítését, vezeti a munkavállalók előlegével kapcsolatos, valamint a Hivatal számlájára beérkező a menekültek és oltalmazottak lakáscélú támogatásának (otthonteremtési támogatásának) törlesztésével kapcsolatos adatok nyilvántartását;

g) vezeti az adójellegű nyilvántartásokat, és gondoskodik azok bevallásának elkészítéséről;

h) gondoskodik a dolgozók személyijövedelemadó-elszámolásával kapcsolatos dokumentumai előállításáról, annak a munkavállalók részére való továbbításáról;

i) gondoskodik a menekültek, oltalmazottak, menedékesek és befogadottak részére megállapított pénzbeli ellátások és támogatások folyósításáról;

j) tervezi és szervezi a költségvetési cím részére biztosított költségvetési előirányzatokkal történő gazdálkodást, kötelezettséget vállal, utalványozási és ellenjegyzési jogokat gyakorol;

k) előkészíti az előirányzati módosításokra vonatkozó javaslatot és vezeti az előirányzat-módosításokról szóló nyilvántartást;

l) koordinálja az EU bel- és igazságügyi pénzügyi alapjaihoz, valamint más nemzetközi és hazai pályázati forrásokhoz kapcsolódó kifizetéseket, vezeti a devizaszámlákhoz kapcsolódó analitikus nyilvántartást;

m) elkészíti a leltározási utasítást, ennek jóváhagyását követően szervezi az éves vagyonmegállapító leltározásokat.

5.2.11.2. Számviteli Osztály

a) a pénzügyi és számviteli előírásoknak megfelelően végzi a gazdasági folyamatok regisztrálását (könyvelését);

b) végzi a tárgyi eszközök és készletek analitikus nyilvántartását, a főkönyvi könyvelést, végrehajtja a szükséges egyeztetéseket, és adatokat szolgáltat a beszámolók, mérlegek elkészítéséhez;

c) gondoskodik a bizonylati rend és fegyelem betartásáról, a különféle analitikához kapcsolódó kódszámrendszerek kidolgozásáról és karbantartásáról, a számlarend naprakészen tartásáról;

d) elkészíti a havi, negyedéves jelentéseket, a félévi és éves költségvetési beszámolót;

e) végzi a lakáskölcsönök nyilvántartását.

5.2.11.3. Műszaki Osztály

a) a költségvetési tervezés keretében javaslatot készít a Hivatal ingatlan- és gépjárműállományának fejlesztésére;

b) a költségvetési keretszámok ismeretében elkészíti a tárgyévi ingatlan beruházási és felújítási munkára vonatkozó terveket;

c) ellenőrzést végez a befogadó állomások műszaki beruházási és felújítási munkálatainál;

d) nyilvántartást vezet a hivatali gépjárművekről, végzi a gépjárművek üzemeltetésével, javításával, műszaki szemléjével kapcsolatos feladatokat, javaslatot tesz a gazdaságtalanul működő gépjárművek selejtezésére;

e) közreműködik a közbeszerzési pályázatok kiírásában, a szerződéskötésben, ellenőrzi az elkészült munkákat, gondoskodik a vásárolt eszközök nyilvántartásba vételéről;

f) kidolgozza a tűzvédelmi és munkavédelmi előírások alapján a Hivatal belső szabályzatait, gondoskodik ezek betartásáról, szakmai irányítást gyakorol a regionális igazgatóságok és a befogadó állomások ezen tevékenysége felett;

g) figyelemmel kíséri a rendszeres karbantartásokat, üzemeltetési feladatok ellátását, ellenőrzi azok elvégzését, karbantartási, üzemeltetési szerződések megkötését kezdeményezi;

h) ellátja a Hivatalnál használt nyomtatványok, tájékoztató anyagok megrendelésével, tárolásával, kiadásával kapcsolatos feladatokat;

i) vezeti a Hivatal vagyonkezelésében lévő ingatlanok nyilvántartását és gondoskodik a Magyar Nemzeti Va-

gyonkezelő Zrt. felé az időszakos adatszolgáltatások teljesítéséről;

j) üzemelteti a Hivatal és területi szerveinek irodaszer, nyomtatvány és egyéb eszközeinek központi raktárát.

5.2.12. Informatikai Főosztály

Az Informatikai Főosztály a gazdasági főigazgató-helyettes irányítása alatt álló önálló – informatikai szakmai kérdésekben döntést megalapozó, végrehajtást előkészítő, koordináló, az informatikai rendszerek tervezését, üzemeltetését, karbantartását végző – szervezeti egység. Az Informatikai Főosztály tevékenységét az Informatikai-fejlesztési Osztályon és az Informatikai-üzemeltetési Osztályon keresztül végzi. A főosztályt főosztályvezető vezeti.

5.2.12.1. Informatikai-fejlesztési Osztály

a) biztosítja az iktatási, pénzügyi, számviteli számítástechnikai programok egységességét, nyilvántartását, dokumentáltságát és jogtisztaságát, gondoskodik a Hivatal központi és területi szervei által használt számítógépes programok fejlesztéséről, kidolgozza a szakterületek által megfogalmazott szakmai célok figyelembevétele mellett a számítógépesprogram-fejlesztési igényeket, követelményeket;

b) elkészíti a Hivatal központi és területi szerveinél az ügyviteli folyamatok elemzését, és javaslatot tesz a szervezési intézkedésekre;

c) a rendelkezésre álló pénzügyi források lehetőségein belül kidolgozza a számítógépesprogram-fejlesztések pályázati felhívását és a részletes szakmai követelményrendszereket;

d) kidolgozza és folyamatosan aktualizálja a KH-n és a regionális igazgatóságokon, valamint a befogadó állomásokon érvényesítendő informatikai biztonsági követelményeket;

e) kidolgozza a KH és a regionális igazgatóságok, valamint a befogadó állomások adat- és titokvédelmi, ügyviteli szabályzatainak informatikai biztonsági előírásait;

f) előkészíti – az érintett szervezeti egységek javaslatainak figyelembevételével – a Hivatal közép- és hosszú távú informatikai stratégiai tervét, figyelemmel kíséri az elfogadott terv végrehajtását, és gondoskodik folyamatos aktualizálásáról;

g) az informatikai kérdéseket érintően közreműködik a közbeszerzési pályázatok kiírásában és azok elbírálásában.

5.2.12.2. Informatikai-üzemeltetési Osztály

a) működteti a Hivatal országos hálózatát és levelezőrendszerét, a vírusvédelmi rendszert, karbantartja, frissíti az ehhez szükséges programokat;

b) felügyeli a Hivatal hatáskörébe tartozó feladatokat támogató informatikai rendszert, nyilvántartja az ehhez szükséges programokat;

c) szervezi a Hivatalnál alkalmazott számítástechnikai, híradástechnikai eszközök üzemeltetését, gondoskodik a

számítástechnikai és egyéb technikai, híradástechnikai eszközök megrendeléséről, beszerzéséről, szervizeléséről;

d) biztosítja a Hivatal szakterületei nyilvántartási, adatkezelési, adatfeldolgozási feladatainak informatikai hátterét;

e) gondoskodik az informatikai biztonságot érintő jogszabályok, műszaki normatívák, szabványok, irányelvek és ajánlások egységes alkalmazásáról, az ágazati szintű rendelkezések, utasítások és a Hivatal helyi szabályozásai összhangjának megteremtéséről;

f) felelős a számítástechnikai adatkezelésben az adatvédelemre, adatbiztonságra vonatkozó jogszabályi követelmények betartásáért;

g) gondoskodik a DubliNet rendszer működtetéséről;

h) szakmai irányítást gyakorol a Hivatal informatikai biztonsági tevékenysége felett;

i) felhasználó támogatói tevékenységet lát el;

j) szakmailag irányítja és felügyeli a regionális igazgatóságok és befogadó állomások informatikai feladatokat ellátó ügyszerveit;

k) ellátja a Hivatal honlapján szolgáltatott adatok karbantartását;

l) ellátja a Hivatal különböző szakrendszereinek üzemeltetési feladatait

m) gondoskodik a közérdekű adatok honlapon történő megjelenítéséről.

V. fejezet

6. A területi szervezeti egységek feladat- és hatásköre

6.1. A regionális igazgatóság feladat- és hatáskörei

A regionális igazgatóság a főigazgató irányítása alatt álló területi szerv. Vezetője az igazgató, akit akadályoztatása esetén az igazgatóhelyettes helyettesít. A regionális igazgatóság szakmai feladatait az engedélyügyi és regisztrációs, az idegenrendészeti, a menekültügyi osztályok, továbbá az ügyfélszolgálati irodák, és a közösségi szállás útján látja el.

6.1.1. A regionális igazgatóság feladat- és hatáskörében:

a) ellátja a jogszabályok és a belső rendelkezések alapján hatáskörébe utalt feladatokat, továbbá a főigazgató, az általános főigazgató-helyettes és a gazdasági főigazgató-helyettes által meghatározott egyéb feladatokat;

b) ellátja az ügyfélszolgálati tevékenységgel összefüggő feladatokat, a szakmai tevékenység, illetve az ügyfélforgalom zavartalan ellátása érdekében ügyfélszolgálati irodát működtet;

c) a főigazgató és a gazdasági főigazgató-helyettes által meghatározott rend szerint gazdálkodik a számára biztosított ellátmánnyal, előkészíti az egyes gazdálkodással összefüggő feladatok végrehajtása során keletkező pénzügyi kötelezettségek iratait, és azokat megküldi a KH-nak;

d) végzi az ügyvitellel, iratkezeléssel, titkos iratkezeléssel összefüggő feladatokat;

e) ellátja az informatikai és adatvédelmi feladatokat;

f) gondoskodik a használatába, kezelésébe adott vagyontárgyak megőrzéséről, szabályszerű kezeléséről;

g) adatszolgáltatást teljesít, szakmai anyagokat készít elő a KH szervezeti egységei részére.

h) ellátja a jogszabályok alapján hatáskörébe utalt, a harmadik országbeli állampolgárok beutazásával és tartózkodásával összefüggő hatósági feladatokat;

i) ellátja a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekkel kapcsolatos jogszabályban meghatározott feladatokat;

j) ellátja a menekültügyi jogszabályokból a Hivatalra háruló hatósági feladatokat;

k) ellátja a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal hatáskörébe utalt úti okmányokkal, a menekültkénti vagy oltalmazottkénti, valamint a menedékeskénti elismerését kérő személy humanitárius tartózkodási engedélye kiadásával összefüggő, valamint a menedékesek személyazonosságát, magyarországi tartózkodásának jogszerűségét igazoló okmányokkal összefüggő feladatokat.

6.1.2. A közösségi szállás

a) az ott elhelyezett személyek részére a vonatkozó jogszabályban meghatározottak szerint biztosítja:

aa) az egészségügyi alap- és sürgősségi ellátáshoz történő hozzáférést,

ab) a vallási előírásokra is figyelemmel a napi háromszori étkezést,

ac) a személyi felszerelést;

b) teljesíti a jogszabályban meghatározott tájékoztatási kötelezettségét, különös tekintettel a közösségi szállás házirendjére;

c) nyilvántartja és figyelemmel kíséri a szálláshely szerint illetékes regionális igazgatóságnál bejelentett 24 órát meghaladó, legfeljebb 120 órás átmeneti távollétet;

d) intézkedik a közösségi szállás házirendjének betartására.

VI. fejezet

7. A befogadó állomás feladat- és hatáskörei

A befogadó állomás a főigazgató irányítása alatt álló, a költségvetési előirányzatok feletti jogosultság szerint teljes jogkörrel rendelkező, önállóan gazdálkodó szervezeti egység. Vezetője az igazgató, akit akadályoztatása esetén a gazdasági osztály vezetője helyettesít.

A befogadó állomás feladat- és hatáskörében:

a) a menekültkénti vagy oltalmazottkénti, valamint menedékeskénti elismerésüket kérők, a menedékesek, oltalmazottak, befogadottak és menekültek számára a vonatkozó jogszabályban meghatározottak szerint szállást és ellátást nyújt;

b) teljesíti a jogszabályokban meghatározott tájékoztató kötelezettségét, valamint az ellátottakat érintően a jogszabály és a Hivatal által előírt adatszolgáltatási kötelezettségeit;

c) az állomáson elhelyezett személyek jogosultságainak biztosítása, valamint a jogszabályokban meghatározott ellátásra és támogatásra való jogosultság megállapítása céljából vezeti a jogszabályban előírt nyilvántartást;

d) a Hivatal által meghatározottak szerint biztosítja a hatósági eljárás lefolytatásához szükséges rendezett körülményeket;

e) együttműködik a menekültellátásban részt vevő, illetve szerepet vállaló települési önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel és egyházakkal, továbbá – törvényben meghatározott feladatok ellátása érdekében – a rendvédelmi szervekkel és a nemzetbiztonsági szolgálatokkal.

f) gondoskodik az elhelyezettek Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat által előírt egészségügyi szűrésének, valamint egészségügyi alapellátásának megszervezéséről;

g) szervezi a szabadidő hatékony eltöltését;

h) közös használatú, így különösen a vallásgyakorlás célját szolgáló helyiséget biztosít;

i) végrehajtja a menekültek, oltalmazottak integrációját elősegítő programokból a befogadó állomásra háruló feladatokat;

j) elősegíti az önkéntes hazatérést, illetve a harmadik országba távozást.

HARMADIK RÉSZ

VII. fejezet

8. Az ellenőrzési rendszer

8.1. A Hivatal belső pénzügyi ellenőrzési rendszere

8.1.1. A Hivatal belső pénzügyi ellenőrzési rendszere magában foglalja a FEUVE-rendszert, valamint a funkcionálisan független belső ellenőrzést.

8.1.2. A pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszernek biztosítania kell, hogy:

a) a Hivatal valamennyi, gazdálkodással kapcsolatos tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűség, szabályozottság és megbízható gazdálkodás elveivel;

b) a költségvetési eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásban ne kerüljön sor pazarlásra, visszaélésre, rendeltetésellenes felhasználásra;

c) megfelelő, pontos és naprakész információk álljanak rendelkezésre a Hivatal gazdálkodásával kapcsolatosan;

d) a FEUVE-rendszer harmonizációjára és összehangolására vonatkozó irányelvek végrehajtásra kerüljenek;

e) a rendelkezésre álló eszközök és források a szabályszerűség, szabályozottság és megbízható gazdálkodás elveivel összhangban kerüljenek felhasználásra.

8.1.3. A pénzügyi irányítási és ellenőrzési feladatok magukban foglalják:

a) a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését;

b) az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések jóváhagyását, illetve ellenjegyzését;

c) a gazdasági események elszámolását (könyvvizetés, beszámolás).

8.2. A FEUVE-rendszer

8.2.1. A FEUVE-rendszer a Hivatalon belül a gazdasági főigazgató-helyettes által alkalmazott első szintű pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszer, amelynek létrehozásáért, működtetéséért és fejlesztéséért a főigazgató felelős a pénzügyminiszter által közzétett irányelvek figyelembevételével.

8.2.2. A főigazgató köteles olyan rendelkezést kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni a Hivatalon belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

8.2.3. A FEUVE rendszerének fő pillérei:

a) az ellenőrzési nyomvonal vagy tevékenységmodell (Audit trail),

b) a kockázatkezelés,

c) a szabálytalanságokkal kapcsolatos eljárásrend kialakításának kötelezettsége.

8.2.4. Az ellenőrzési nyomvonal a Hivatal tervezési, pénzügyi lebonyolítási és ellenőrzési folyamatainak szöveges, táblázatba foglalt vagy folyamatábrákkal szemléltetett leírása. E tevékenységmodell (Audit trail) kialakításának, aktualizálásának célja a tevékenységek nyomon követhetőségének biztosítása, valamint a kockázatazonosítás kereteinek meghatározása. A munka folyamatába épített ellenőrzés a munkamegosztás rendjéhez kapcsolódóan átfogja és nyomon követi a teljes munkamenetet, végrehajtásához az SZMSZ-ben foglaltak, a szervezeti egységek ügyrendjei, az egyéb belső rendelkezések, valamint a munkaköri leírások szolgálnak alapul.

8.2.5. A kockázatkezelési eljárásrend célja, hogy azonosítsa, elemezze és dokumentálja a Hivatal folyamataiban és szervezeti egységeinél létező kockázatokat, meghatározza a kockázatkezelés folyamatait, valamint az azok működtetéséhez kapcsolódó feladatokat és felelősségeket, és ezáltal létrehozza az átlátható, ellenőrizhető, nyomon követhető kockázatkezelési folyamatot:

a) a kockázatok kezelését a Hivatal gazdálkodási tevékenységére épülő (másodlagos) kockázatkezelési szervezet végzi a kockázatkezelési vezető szervezeti és a kockázatkezelési felelős szakmai irányítása alatt;

b) a kockázatkezelési vezető feladatait a Hivatal főigazgatója látja el;

c) a kockázatkezelési felelős feladatait a Hivatal gazdasági főigazgató-helyettese látja el;

d) a kockázatkezelési szervezet tagjai a kockázatgazdák és a kontrollgazdák, akik a kockázatok és kontrollok azonosítását és értékelését végzik;

e) a FEUVE-rendszer kockázatértékelő mátrixában megjelölt kockázatgazda felelős a hozzárendelt tevékenységekkel kapcsolatos kockázatok azonosításáért, elsődleges értékeléséért és időbeni jelzéséért;

f) a kockázatkontroll-értékelő mátrixban megjelölt kontrollgazda felelős a hozzárendelt tevékenységekkel kapcsolatos kontrollok működtetéséért és elsődleges értékeléséért, valamint a kontroll-hiányosságok időbeni jelzéséért;

g) a kockázatkezeléssel kapcsolatos részletes feladatokat, felelősségeket, valamint a kockázatkezelés rendjét a kockázatkezelési politika által meghatározott irányelvekhez illeszkedve a kockázatkezelési eljárásrend tartalmazza.

8.2.6. A szabálytalanságok kezelésének célja a jogszabályokban, illetve a Hivatal belső rendelkezéseiben lefektetett elvek és előírások sérülésének, megszegésének megelőzése, megakadályozása, illetve azok sérülése, megsértése esetén a hibák, hiányosságok, tévedések – mértéküknek megfelelő – korrigálása, a felelősség megállapítása, intézkedések fogantatása:

a) a szabálytalanságok megelőzése érdekében biztosítani kell a külső és belső szabályok megismerésének lehetőségét, valamint olyan eljárási rendet kell kialakítani, amely során a végrehajtásra kötelezettek igazolhatóan tudomást szereznek a külső és belső szabályok tartalmáról, illetve az elvárt magatartásról;

b) a szabálytalanságok kezelését a főigazgató irányítása alá tartozó és általa írásban kijelölt szabálytalansági felelős végzi.

A Hivatal szabálytalanságok kezelésével kapcsolatos eljárásrendjének részletes szabályait az SZMSZ 2. számú függeléke tartalmazza.

8.2.7. A hivatali szervezeti egységek vezetői irányítási, szabályozási tevékenységük során érvényesítik a FEUVE-rendszer követelményeit:

a) a Hivatal gazdálkodási rendjére vonatkozó szabályzataiban, az önálló szervezeti egységek ügyrendjében és az ügyintézők munkaköri leírásában rendelkeznek az egyes gazdálkodási területek, illetve az önálló szervezeti egységek folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzéséről;

b) minden vezetőknek feladat- és hatáskörében önállóan kell gondoskodnia az előzetes és utólagos ellenőrzés megszervezéséről és működtetéséről;

c) a szervezeti egységek vezetői kockázatkezelési tevékenységükkel közreműködnek a feladatkörüket érintő stratégiai feladatok kidolgozásában és végrehajtásában, ezzel egyidejűleg a Hivatal ellenőrzési tervének kialakításában.

8.3. A belső ellenőrzés

8.3.1. A Hivatal belső ellenőrzési szervezete a Belső Ellenőrzési Osztály, amelynek funkcionális függetlenségét a főigazgató biztosítja.

8.3.2. A Belső Ellenőrzési Osztály tevékenysége során:

a) megállapításokat és javaslatokat tesz, elemzéseket és értékeléseket készít a gazdálkodás eredményességének növelése, a hiányosságok kiküszöbölése, valamint a FEUVE-rendszer javítása és továbbfejlesztése érdekében,

b) folyamatosan vizsgálja és értékeli a FEUVE-rendszer kiépítését és működését.

8.3.3. A belső ellenőrzési szervezet feladatait és kötelezettségeit az SZMSZ Második rész IV. fejezet 5.2.5. pontja részletezi.

8.4. A Hivatal működésének ellenőrzése

8.4.1. A Hivatal szakmai ellenőrzését külön terv alapján feladatkörükben a központi igazgatóságok, a jogszabályoknak megfelelő pénzügyi, gazdasági működés ellenőrzését a Belső Ellenőrzési Osztály végzi.

8.4.2. A szakmai ellenőrzések módozatai:

- a) komplex ellenőrzés,
- b) átfogó szakmai felügyeleti vizsgálat,
- c) témavizsgálat,
- d) célvizsgálat,
- e) utóvizsgálat.

8.4.3. A szakmai ellenőrzések lefolytatására vizsgálati terv készül, amely tartalmazza a vizsgálatok ütemezését. A vizsgálati tervet ad hoc vizsgálatok módosíthatják.

8.5. Külső ellenőrzés

8.5.1. A Hivatal ellenőrzésére jogosult külső szervezet képviselője megbízólevelét a KH és a befogadó állomás esetében a főigazgató, a regionális igazgatóságok esetében az igazgató veszi át.

8.5.2. A vizsgált szervezeti egység minden munkatársa köteles az ellenőrzést végző szervezet, illetve a képviselőtében eljáró személy részére a szükséges tájékoztatást megadni, jogosultság esetén a dokumentációs anyagokba történő betekintést engedélyezni és az ellenőrzés végzéséhez a megfelelő feltételeket biztosítani.

8.5.3. A vizsgált szervezeti egység vezetője a külső ellenőrzés megkezdéséről, céljáról, valamint a megállapításokról, javaslatokról tájékoztatja a Hivatal főigazgatóját, valamint a belső ellenőrzési vezetőt.

8.5.4. A külső ellenőrzés lezárását követően a vizsgált szervezeti egység vezetője köteles érdemi intézkedéseket fogantatni a feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében.

VIII. fejezet

9. A Hivatal működésével kapcsolatos rendelkezések

9.1. A működés alapelvei

9.1.1. A Hivatal szervezeti egységei tevékenységüket a főigazgató által jóváhagyott féléves munkaterv, az általuk elkészített és a főigazgató által jóváhagyott ügyrend és a Hivatal belső rendelkezései szerint végzik.

9.1.2. Az SZMSZ-ben meghatározott szervezeti egységen belüli, nem önálló szervezeti egységként folyamatosan vagy alkalmilag (kiemelt jelentőségű szakmai feladat ellátására, meghatározott feladatok elvégzésére) működő munkacsoport létesítésére, megszüntetésére – a főigazgató egyetértésével – a szervezeti egység vezetője jogosult.

9.1.3. Vizsgálat lefolytatására, jóléti intézkedések előkészítésére a főigazgató állandó vagy eseti bizottságot hozhat létre. A bizottság összetételét, feladatait, működési szabályait a főigazgató határozza meg. A bizottságok véleményező, javaslattevő jogkörrel bírnak, döntési jogkörrel nem rendelkeznek.

9.1.4. A szociális döntések előkészítése érdekében a Hivatal állandó bizottságaként szociális bizottság működik, amelynek a szociális döntésekre vonatkozó javaslattevési jogköre van. A szociális bizottság működésére vonatkozó részletes szabályokat a szociális bizottság ügyrendje tartalmazza.

9.1.5. A Hivatal valamennyi munkatársa köteles a feladatok végrehajtásában együttműködni. A szervezeti egységek közötti kapcsolatrendszer kialakításáért és működéséért az adott szervezeti egységek vezetői felelősek.

9.1.6. A Hivatal központi és területi szervezeti egységei tevékenységük során – a szakszerűség, jogszerűség követelményének érvényesülésével, az ügyfélközpontú ügyintézés hangsúlyozása mellett – horizontális együttműködésre kötelezettek. A feladatkörükbe tartozó, de más szervezeti egység feladatkörét is érintő ügyekben az érintettek egymást folyamatosan tájékoztatva és egyeztetve kötelesek eljárni. Az egyeztetésért az a szervezeti egység felelős, amelynek a feladat elvégzése az SZMSZ és az arra épülő ügyrendek szerint a fő szakmai feladatkörébe tartozik. Törekedni kell a szervezetiileg racionalizált, párhuzamosságok megszüntetését elősegítő feladatmegosztásra.

9.1.7. Az ügyek intézése a vonatkozó jogszabályok és a felettes vezetők által előírt határidőben történik.

A hatósági ügyek intézése az ügyre irányadó anyagi és eljárási szabályokban meghatározott határidő szerint történik.

Jogszabályban előírt ügyintézési határidő hiányában az ügyek intézésére a vezető által a feladatok kiadása során megállapított egyedi ügyintézési határidő az irányadó.

A határidőket naptári napban (kivételesen órában) kell meghatározni. A határidő számításának kezdő napja a Hivatalban történő első iktatás, befejező napja pedig a regisztrált továbbítás napja.

Az ügyintéző feladatainak ütemezése során úgy jár el, hogy a vezetői jóváhagyás a határidő lejárta előtt, ésszerű időben beszerezhető legyen.

Ha a beadvány az előírt határidő alatt érdemben nem intézhető el, akkor az ügyintéző a késedelem okáról és az ügyintézés várható időpontjáról felettesét tájékoztatja. Ilyen esetben az illetékes vezető a továbbiakra nézve döntést hoz, útmutatást ad.

9.1.8. A Hivatal központi és a területi szervezeti egységeinek dolgozója köteles a tudomására jutott hivatalos in-

formációt – az adat- és titokvédelmi szabályok betartásával – az illetékes szervezeti egységhez eljuttatni, illetve szükség esetén az információ alapján hivatalból eljárást kezdeményezni.

9.1.9. Az egyes vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény 3. §-ának (1)–(2) bekezdése szerinti vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséggel járó munkaköröket az SZMSZ 3. számú függeléke, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 30/A. § (1) bekezdése alapján a hivatali egységeknél adományozható szakmai főtanácsadói, illetve szakmai tanácsadói címek arányát az SZMSZ 4. számú függeléke, a Ktv. 48/A. §-a alapján a hivatali egységeknél képzettségi pótléknál figyelembe vehető munkakörök és képesítések jegyzékét az SZMSZ 5. számú függeléke tartalmazza.

9.2. A kiadmányozás rendje

A Hivatal szervezeti egységeinél a kiadmányozási jogköröket úgy kell meghatározni, hogy a jogszerűségi és szakszerűségi követelmények érvényesülése mellett biztosítsa a gyors ügyintézés.

9.2.1. A főigazgató általános kiadmányozási joggal rendelkezik. Kiadmányozza:

a) az igazságügyi és rendészeti miniszternek, az államtitkároknak és szakállamtitkároknak, a kabinetfőnöknek, az országgyűlési biztosoknak, országgyűlési képviselőknek, külképviseletek vezetőinek, más minisztériumok, központi államigazgatási szerveknek, nemzetközi szervezetek azonos, illetve hasonló beosztású, jogállású vagy besorolású vezetőinek címzett ügyiratokat;

b) azokat a belső rendelkezéseket, amelyeket jogszabály, az állami irányítás egyéb jogi eszköze vagy a jelen SZMSZ kizárólagosan hatáskörébe utal.

9.2.2. A főigazgató-helyettesek, a központi igazgatóságok vezetői, azok helyettesei, a főosztályvezetők, a főosztályvezető-helyettesek és a főigazgatói titkárság, a Humánpolitikai Osztály, Dokumentációs Központ, valamint a Belső Ellenőrzési Osztály vezetői kiadmányozzák:

a) szakterületüket, szervezeti egységüket érintő körben a főigazgató kizárólagos kiadmányozási jogkörébe nem tartozó, jogszabály vagy az állami irányítás egyéb jogi eszköze, valamint az SZMSZ és az ügyrendek által hatáskörükbe utalt ügyiratokat;

b) a főigazgató egyedi rendelkezése alapján hatáskörükbe utalt ügyiratokat.

9.2.3. A regionális igazgatóság vezetője és helyettese kiadmányozza a regionális igazgatóság hatáskörébe tartozó hatósági döntéseket, belső rendelkezéseket, egyéb ügyiratokat, amelyeket jogszabály, vagy a főigazgató hatáskörébe utal.

9.2.4. A regionális igazgatóság menekültügyi osztályának vezetője kiadmányozza a menekültügyi hatósági döntéseket.

9.2.5. Az ügyfélszolgálati iroda vezetője kiadmányozza a regionális igazgatóság hatáskörében hozott, az ügyrend-

ben meghatározott hatósági döntéseket, valamint egyéb ügyiratokat.

9.2.6. A Hivatal valamennyi ügyintézője jogosult kiadmányozni az ügyviteli jellegű, érdemi döntést nem tartalmazó (iratbekérés, iratok átküldése stb.) ügyiratokat.

9.3. A képviselet rendje

9.3.1. A Hivatalt az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, az egyéb állami és önkormányzati szervek, a társadalmi szervezetek, a gazdálkodószervek, a nemzetközi és egyéb szervezetek előtt a főigazgató képviseli. E jogkörét – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a Hivatal vezető munkatársaira átruházhatja.

9.3.2. A regionális igazgatóságot és a befogadó állomást – működési területére kiterjedően – az ügykörébe tartozó feladatok végrehajtásával kapcsolatosan az igazgató képviseli.

9.3.3. A Hivatal bíróságok és hatóságok előtti jogi képviseletét szakmai kérdésekkel összefüggő jogvitákban az érintett központi igazgatóság vagy regionális igazgatóság látja el.

9.3.4. A Hivatal működésével összefüggő jogi kérdésekben (szerződések, munkaügy) a képviseletet a vezető jogtanácsos látja el.

9.3.5. A Hivatal működésével és feladatellátásával kapcsolatban a média részére a főigazgató jogosult nyilatkozatot tenni, felvilágosítást adni. E jogkörét a főigazgató eseti jelleggel a Hivatal vezető munkatársaira átruházhatja.

9.3.6. A Hivatal működésével kapcsolatos ügyekben az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, vagy más szerv megkereséséről a szervezeti egység vezetője soron kívül köteles a főigazgatót tájékoztatni.

9.3.7. A szakmai kapcsolatokat a partnerhatóságokkal, szervezetekkel a központi igazgatóságok, regionális igazgatóságok önállóan szervezik.

9.4. Az értekezletek rendje

9.4.1. Az irányítási, ellenőrzési munkával kapcsolatos jelentősebb elvi és gyakorlati kérdések megtárgyalása, szakmai koncepció kialakítása, döntések előkészítése és ismertetése, beszámoltatás, tájékoztatás, koordináció, továbbá az értékelés érdekében a Hivatalban értekezleti rendszer működik.

9.4.2. A főigazgató az alábbi értekezleteket tartja:

a) vezetői értekezlet (hetenkénti gyakorisággal, a főigazgató által meghatározott időpontban), amelynek résztvevői:

- aa) (az általános főigazgató-helyettes,
- ab) a gazdasági főigazgató-helyettes,
- ac) az Idegenrendészeti Igazgatóság vezetője,
- ad) a Menekültügyi Igazgatóság vezetője,
- ae) az Állampolgársági Igazgatóság vezetője,
- af) a Főigazgatói Titkárság vezetője,
- ag) a Humánpolitikai Osztály vezetője,

ah) PR-ügyintéző,

ai) az eseti meghívottak;

b) kibővített vezetői értekezlet (a főigazgató által meghatározott időpontban, de legalább negyedévenkénti gyakorisággal), amelynek résztvevői:

ba) az a) pontban foglalt vezetői értekezlet résztvevői,

bb) regionális igazgatóság vezetője,

bc) szükség szerint a befogadó állomások igazgatói,

bd) eseti meghívottak;

c) munkaértekezlet (a főigazgató által meghatározott időpontban, de legalább éves gyakorisággal), amelynek résztvevői a Hivatal teljes vagy külön rendelkezés szerint meghívott személyi állománya;

d) egyedi ügyben összehívott értekezlet:

résztvevői: külön rendelkezés szerint

napirend: külön rendelkezés szerint.

9.4.3. A központi és területi szervek vezetői szükség szerint, de legalább havi rendszerességgel tartanak értekezletet.

9.4.4. Az értekezletekről emlékeztetőt kell készíteni, amelyet az értekezlet résztvevői, továbbá az értekezleten meghatározott feladatok végrehajtásáért felelős személyek számára rendelkezésre kell bocsátani.

9.5. A munkakörök átadása

9.5.1. A munkakörök átadása történhet véglegesen vagy 60 napot meghaladó távollét esetén ideiglenes jelleggel. A végleges átadás-átvételre biztosítandó időtartamok:

a) főigazgató-helyettes, igazgató, igazgatóhelyettes, főosztályvezető beosztások esetén 3-4 hét;

b) főosztályvezető-helyettes, osztályvezető beosztások esetén 2-3 hét;

c) ügyintéző, ügykezelő esetén 1 hét.

9.5.2. Az átadás-átvételtől jegyzőkönyvet kell felvenni, a még folyamatban lévő ügyeket a jegyzőkönyvben tételes felsorolással kell átadni a munkakör átvételére kijelölt ügyintézőnek, ennek hiányában a közvetlen vezetőnek.

9.5.2. Ideiglenes jellegű átadás-átvétel esetén úgy kell meghatározni az átadás-átvétel időtartamát, hogy a feladatok végrehajtásának folyamatossága biztosított legyen.

9.6. A munkarend és a munkaidő-beosztás szabályai

9.6.1. A Hivatalban a munkaidő a Ktv. 39. § (1) bekezdése szerint heti negyven óra, hétfőtől csütörtökig 8–16.30 óráig, pénteken 8–14 óráig tart.

9.6.2. A Hivatal ügyeleti munkarendben dolgozó köztisztviselői 24/72, vagy 12–24/12–48 órás munkaidőbeosztásban, hat havi munkaidőkeretben látják el feladataikat. Az ügyelet és készenlét szabályait a főigazgató külön belső rendelkezésben határozza meg.

9.6.3. A hivatali munkarendtől eltérő munkavégzést – a 40 órás munkahétre figyelemmel – a szervezeti egység vezetője (főigazgató-helyettes, igazgató, főosztályvezető) külön kérelemre vagy hivatalból határozza meg.

IX. fejezet**10. A Hivatal működésével kapcsolatos
belső szabályozás rendje****10.1. Általános szabályok**

10.1.1. A belső rendelkezés az irányítás, a vezetés és a belső igazgatás körében egyedi vagy normatív módon határoz meg kötelező feladatokat és végrehajtási szabályokat.

10.1.2. Belső rendelkezéssel kizárólag a Hivatal szervezeti egységeinek működése és a beosztott személyi állomány tevékenysége szabályozható. A belső rendelkezés nem érinthet jogalkotási tárgyat, nem lehet ellentétes jogszabállyal vagy az állami irányítás egyéb jogi eszközével.

10.1.3. A belső rendelkezés végrehajtására alacsonyabb szintű belső rendelkezés csak akkor adható ki, ha arra az alaprendelkezés kifejezetten felhatalmazást ad.

10.2. A belső rendelkezések fajtái

A belső rendelkezések fajtái – hierarchikus sorrendben – a következők:

10.2.1. Intézkedés

a) intézkedésben kell megállapítani egyes rendszeresen ismétlődő tevékenységek végrehajtásának szakmai, technikai vagy eljárási szabályait, ideértve a szervezetek működési rendjének és a személyi állomány mindennapi tevékenységének normatív szabályozást igénylő kérdéseit is, amennyiben azokat jogszabály, az állami irányítás egyéb jogi eszköze vagy szervezeti és működési szabályzat nem rendezi;

b) intézkedéssel kell kiadni, de szabályzatban kell meghatározni a Hivatal központi és területi szervei, a befogadó állomások, illetve egyes szakterületek tevékenységének átfogó szabályait, a feladatok ellátásának rendjét, az egyes szervezeti egységek és személyek általános feladataira vonatkozó előírások összességét, a személyi állomány jogszabályban megállapított és a köztisztviselői, hivatásos, munkavállalói, közalkalmazotti jogviszonyból eredő jogainak vagy kötelezettségeinek biztosítására, illetve érvényesítésére vonatkozó előírásokat.

10.2.2. Ügyrend

Ügyrendben kell szabályozni a KH és a területi szervek szervezeti egységei, továbbá a befogadó állomások működésének részletes szabályait, amennyiben azokat jogszabály, az állami irányítás egyéb jogi eszköze vagy a szervezeti és működési szabályzat nem szabályozza.

10.2.3. Szervezési rendelkezés

Szervezési rendelkezésben kell megállapítani a regionális igazgatóság, a befogadó állomások szervezeti egységeire, beosztott személyi állományára kiterjedő hatállyal a 10.2.2. pontban foglalt tevékenységek, a működési rend szabályait, amennyiben azokat jogszabály, az állami irányítás egyéb jogi eszköze, szervezeti és működési szabályzat vagy intézkedés nem szabályozza.

10.2.4. Módszertani útmutató

Az egységes feladatellátás biztosításának érdekében a központi igazgatóságok vezetői a feladat- és hatáskörükbe tartozó kérdésekben javaslatot tehetnek (módszertani) útmutató kiadására.

10.2.5. Értesítő

Értesítőt kell kiadni a Hivatal, illetve bármelyik szakterülete munkájának általános vagy meghatározott időszakra vonatkozó értékeléséről, ellenőrzések, felmérések tapasztalatairól, valamint a rendszeresen nem ismétlődő, technikai jellegű előírásokról, változásokról, amelyek rendszerint nem a Hivatal alaptevékenységéhez kötődnek. Az értesítő az alárendelt szervek részére feladatot nem tartalmazhat, kötelező magatartási szabályt nem állapíthat meg.

10.2.6. Körlevél

Körlevélben kell értesíteni a személyi állományt eseményekről, rendezvényekről.

10.3. A belső rendelkezés kiadására jogosultak

10.3.1. Intézkedés kiadására a főigazgató;

10.3.2. ügyrend kiadására – a főigazgató jóváhagyásával – a Gazdasági Főosztály vezetője, a regionális igazgatóság igazgatója, a központi igazgatóság vezetője, a befogadó állomások gazdasági osztályvezetője;

10.3.3. szervezési rendelkezés kiadására – a főigazgató jóváhagyásával – a regionális igazgatóság vezetője, a befogadó állomás igazgatója;

10.3.4. módszertani útmutató kiadására a főigazgató;

10.3.5. értesítő kiadására a főigazgató, a főigazgató-helyettesek, valamint a központi igazgatóságok vezetői;

10.3.6. körlevél kiadására a főigazgató, a főigazgató-helyettesek, a regionális igazgatóság vezetője és a befogadó állomás igazgatója jogosult.

10.4. A belső rendelkezés előkészítése

10.4.1. A belső rendelkezés előkészítésénél meg kell vizsgálni az alábbi körülményeket:

a) szükséges-e az adott tárgyban szabályozni, a tervezett szabályozás alkalmas-e a szabályozással elérni kívánt cél megvalósítására;

b) megfelel-e a szabályozás a jogalkotás rendjéről szóló jogszabályokban foglaltaknak;

c) a belső rendelkezés kiadása nem eredményez-e párhuzamos vagy indokolatlanul többszintű szabályozást;

d) a belső rendelkezés végrehajtható legyen.

10.4.2. A belső rendelkezés kiadásának kezdeményezéséért és a tervezet előkészítéséért a szabályozás tárgya szerinti feladatkörrel rendelkező szervezeti egység vezetője vagy a szabályozás előkészítésére kötelezett szervezeti egység vezetője felelős.

10.4.3. A Hivatal tevékenységét átfogó módon szabályozó belső rendelkezés előkészítésére szabályozási elveket lehet megfogalmazni, amelyeket a rendelkezés kiadására jogosult vezető jóváhagy. Ilyen esetben a belső rendelkezés előkészítésére és a tervezet kidolgozására az érin-

tett szervezeti egységek állományából munkabizottságot lehet létrehozni.

10.4.4. Ha a szabályozás tárgya együttműködő társszerv tevékenységi körét vagy hatáskörét is érinti, együttes intézkedés kiadását kell kezdeményezni. Az együttes intézkedést a szabályozás tárgya szerint feladatkörrel rendelkező vagy arra kijelölt szervezeti egység, illetve vezető az érintett együttműködő szerv közreműködésével készíti elő.

10.4.5. Az együttműködési megállapodás és az együttes intézkedés aláírására a főigazgató vagy a főigazgató felhatalmazása alapján a regionális igazgatóság igazgatója jogosult.

10.5. A belső rendelkezés kiadása, módosítása vagy hatályon kívül helyezése

10.5.1. A belső rendelkezést az a vezető írja alá és adja ki, aki erre feladat- és hatáskörében jogosult. Az aláírás előtt a vezető köteles meggyőződni arról, hogy a tervezet véleményezése a szabályozás tárgya szerint érintett szervezeti egységek részéről megtörtént.

10.5.2. Belső rendelkezést csak azonos vagy magasabb szintű vezető által kiadott belső rendelkezés módosíthat, vagy helyezhet hatályon kívül. A kizárólag határozott időpontban vagy határozott időtartamon belül végrehajtandó feladatot tartalmazó belső rendelkezés záró részében meg kell jelölni a hatályvesztés konkrét időpontját.

10.5.3. Módosító belső rendelkezést általában akkor kell kiadni, ha a hatályban lévő belső rendelkezés korszerűsítése kisebb jelentőségű vagy csekélyebb változást igényel.

10.5.4. A módosító szabályokat a belső rendelkezés tartalmába és szerkezetébe beilleszthető módon kell megszö-

vegezni, és a módosítással hatályon kívül helyezett szabályok körét pontosan meg kell jelölni.

10.5.5. A módosító belső rendelkezésben használt fogalmaknak, kifejezéseknek összhangban kell lenniük a módosított belső rendelkezés fogalmaival, kifejezéseivel és szóhasználatával.

10.5.6. A belső rendelkezés módosítása nem terjedhet ki a belső rendelkezés – lényegét kifejező és azonosítását szolgáló – címére. Ha a cím megváltoztatása szükséges, új belső rendelkezést kell kiadni.

10.5.7. Egy belső rendelkezés több belső rendelkezést akkor módosíthat, ha azok azonos szabályozási tárgykörbe tartoznak.

10.5.8. A belső rendelkezés többszöri módosítása vagy átfogó, nagyobb terjedelmet igénylő korszerűsítése esetén új belső rendelkezést kell kiadni, amelyben intézkedni kell a korábbi belső rendelkezés hatályon kívül helyezéséről.

10.5.9. A belső rendelkezés tervezetét elkészítő szervezeti egység vezetője – az aláírást követő 5 munkanapon belül – elektronikus úton megküldi a rendelkezés hiteles szövegét az Informatikai Főosztálynak.

10.5.10. Az Informatikai Főosztály gondoskodik a belső rendelkezés intraneten történő elhelyezéséről.

10.6. A belső rendelkezések minősítése és nyilvántartása

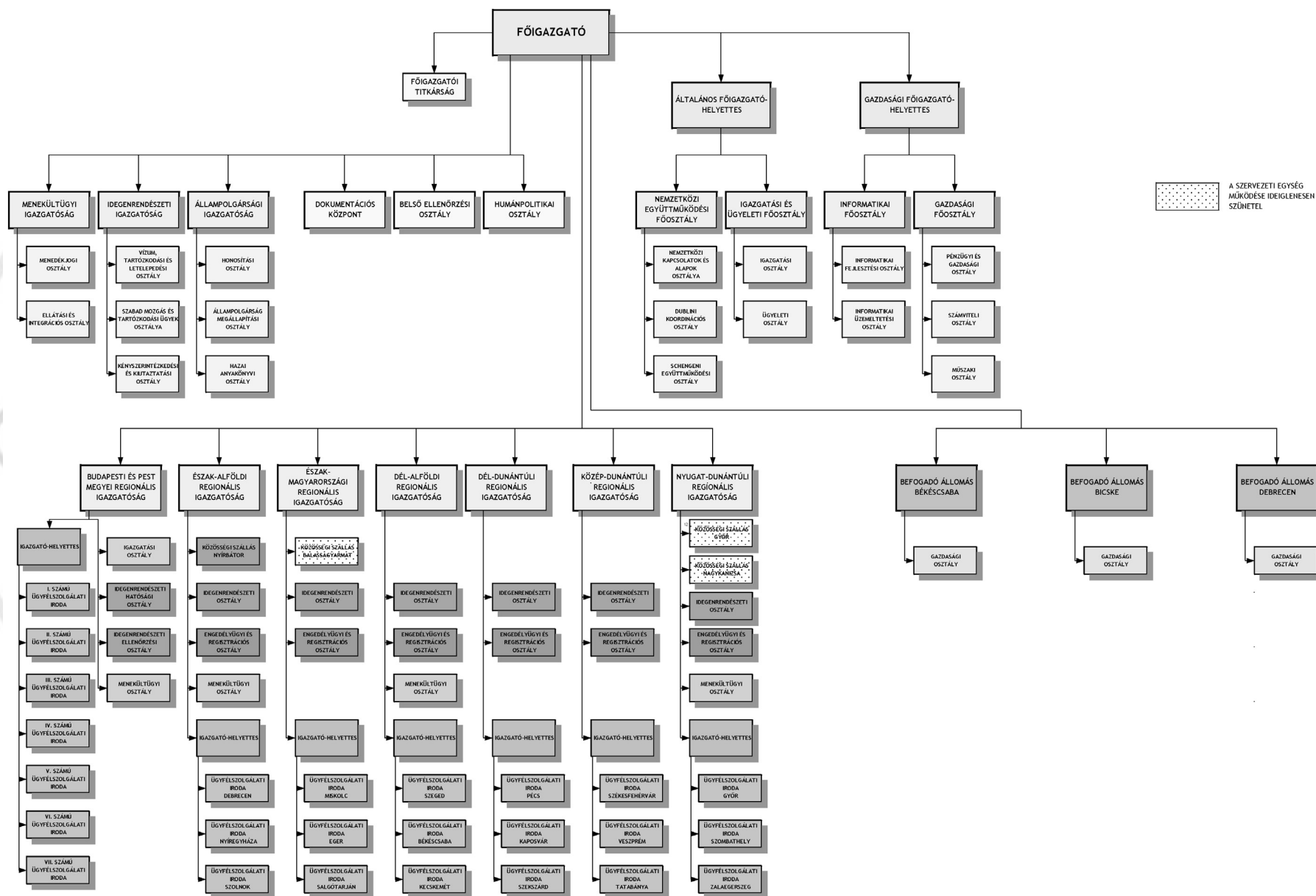
10.6.1. A belső rendelkezéseket a hatályos jogszabályok, az állami irányítás egyéb jogi eszközei alapján és a belső rendelkezésekben meghatározott módon kell minősíteni és nyilvántartani.

10.6.2. A belső rendelkezés minősítéséről és az aláírt rendelkezés nyilvántartásáról, elosztásáról az előkészítéért felelős vezető gondoskodik.

KÖZLÖNY

§

A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal szervezeti felépítése

2. számú függelék
a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal
Szervezeti és Működési Szabályzatához

**A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal
szabálytalanságok kezelésével kapcsolatos
eljárásrendje**

1. A szabálytalanság meghatározása

A költségvetési szerv működésének valamennyi folyamatát jogi normák, belső utasítások, eljárásrendek (a továbbiakban együtt: előírások) szabályozzák, határozzák meg.

Az előírásoktól való eltérést tekintjük szabálytalanságnak.

A szabálytalanság előidézhető

a) szándékosan, amikor az azt előidéző személy célja a tudatos megtévesztés, megvesztegetés, csalás, illetve egyéb, a büntető- és szabálysértési jogszabályok hatálya alá tartozó cselekmény. Szándékosnak tekinthető továbbá a munkavégzés során tanúsított bármely olyan magatartás, amelynek célja a szabálytalanság előidézésével egy súlyosabb mulasztás, jogszabálysértés elkerülése;

b) nem szándékosan, amely figyelmetlenségből, hanyagságból, ismeretek hiányából eredhet.

2. A szabálytalanság észlelése

A szabálytalanságok észlelése a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés rendszerében történhet a munkavállaló és munkáltató részéről egyaránt.

2.1. A Hivatal alkalmazottja, munkatársa által észlelt szabálytalanság esetén

a) amennyiben a szabálytalanságot a szervezeti egység valamely munkatársa észleli, köteles erről haladéktalanul értesíteni a szervezeti egység vezetőjét.

b) Ha a szervezeti egység vezetője az adott ügyben érintett, a munkatársnak a vezető felettesét, annak érintettsége esetén a felügyeleti szervet kell értesítenie. (Írásos értesítést a külön szabályzatokban lefektetett esetekben szükséges tenni.)

c) Ha az a) pontban megfogalmazottaknak megfelelően értesített személy megalapozottnak találja a szabálytalanságot, úgy erről haladéktalanul értesíti a főigazgatót.

d) A főigazgatónak kötelessége gondoskodni a megfelelő intézkedések meghozataláról, illetve indokolt esetben a szükséges eljárások megindításáról.

2.2. A Hivatal vezetője által észlelt szabálytalanság esetén

A Hivatal vezetőinek [SZMSZ 4.1. a)–i) pont] észlelése alapján a feladat-, hatáskör- és felelősségi rendnek megfe-

lelően kell intézkedést hozni a szabálytalanság megszüntetésére.

2.3. A Hivatal belső ellenőrzése által észlelt szabálytalanság esetén

Amennyiben a belső ellenőr ellenőrzési tevékenysége során szabálytalanságot tapasztal, a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet rendelkezéseinek megfelelően jár el. A Hivatalnak, illetve érintett szervezeti egységének intézkedési tervet kell kidolgoznia a belső ellenőrzés megállapításai alapján, az intézkedési tervet végre kell hajtania.

2.4. Külső ellenőrző szerv által észlelt szabálytalanság esetén

A külső ellenőrző szerv szabálytalanságra vonatkozó megállapításait az ellenőrzési jelentés tartalmazza. A büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja esetén az ellenőrző szerv a működését szabályozó törvény, rendelet alapján jár el (pl. IRM, ÁSZ, az EU ellenőrzést gyakorló szervei stb.). A szabálytalanságra vonatkozó megállapítások alapján a Hivatalnak, illetve az érintett szervezeti egységének intézkedési tervet kell kidolgozni és az abban foglaltakat végre kell hajtani.

3. A szabálytalanság észlelését követő intézkedések

A főigazgató felelős a szükséges intézkedések végrehajtásáért.

A szükséges intézkedések meghozatala többek között magában foglalja (pl. büntető- vagy szabálysértési ügyekben) az arra illetékes szervek mielőbbi értesítését annak érdekében, hogy a szabálytalanság megalapozottsága esetén az illetékes szerv a megfelelő eljárásokat megindítsa.

Más esetekben (pl. fegyelmi ügyekben) a főigazgató vizsgálatot rendelhet el a tényállás tisztázására. A vizsgálatban való részvételre munkatársakat, indokolt esetben külső szakértőt is felkérhet. A vizsgálat eredménye lehet további vizsgálat elrendelése is. Erre többnyire akkor kerül sor, ha a szabálytalanság megállapítását követően a felelősség eldöntéséhez és/vagy a hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges intézkedések meghatározásához nem elég a rendelkezésre álló információ.

A Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 10. § (1) bekezdése szerint bűncselekmény az a szándékosan vagy – ha a törvény a gondatlan elkövetést is bünteti – gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 6. § (1) bekezdése kimondja, hogy a bíróságnak, az ügyésznek és a nyomozó hatóságnak kötelessége a törvényben foglalt feltételek megléte esetén büntetőeljárást megindítani. A Be. 171. § (2) bekezdése előírja, hogy a hatóság tagja, hivatalos személy köteles a hatáskörében tudomására jutott bűncselekményt feljelenteni.

A feljelentést rendszerint az ügyészségnél vagy a nyomozó hatóságnál kell megtenni.

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. (a továbbiakban: Szabs. tv.) törvény 1. § (1) szerint szabálysértés az a jogellenes, tevékenységben vagy mulasztásban megnyilvánuló cselekmény, melyet törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati rendelet szabálysértésnek nyilvánít, s amelynek elkövetőit az e törvényben meghatározott joghátrány fenyeget. A Szabs. tv. 82. § (1) bekezdése kimondja, hogy szabálysértési eljárás feljelentés, illetőleg a szabálysértési hatóság részéről eljáró személy észlelése vagy tudomása alapján indulhat meg.

A Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 339. § (1) bekezdése kimondja, hogy aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

A kártérítési eljárás megindítására a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény rendelkezései (elsősorban a XXIII. Fejezet, a munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó perek) az irányadók. Kártérítési felelősség tekintetében irányadók továbbá a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.), a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.), a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.), valamint a hivatalos állományúak jogviszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény megfelelő rendelkezései.

Fegyelmi eljárás, illetve felelősség tekintetében az Mt., a Ktv., illetve a Kjt. megfelelő rendelkezései az irányadók.

4. Intézkedések, eljárások nyomon követése

A főigazgató a szabálytalansággal kapcsolatos eljárással (intézkedéssel) összefüggő feladata során:

a) nyomon követi az elrendelt vizsgálatokat, a meghozott döntések, illetve a megindított eljárások helyzetét;

b) figyelemmel kíséri az általa és a vizsgálatok során készített javaslatok végrehajtását;

c) a feltárt szabálytalanság típusa alapján a további „szabálytalanság-lehetőségeket” beazonosítja (a hasonló projektek, témák, kockázatok meghatározása), információt szolgáltat a belső ellenőrzés számára, elősegítve annak folyamatban lévő ellenőrzéseit, az ellenőrzési környezetre és a vezetési folyamatokat érintő eseményekre való nagyobb rálátást.

5. A szabálytalanságok, intézkedések nyilvántartása

A főigazgató feladata a szabálytalansággal kapcsolatos eljárás (intézkedés) nyilvántartása során:

a) a szabálytalanságokkal kapcsolatban keletkezett iratanyagok nyilvántartásának naprakész és pontos vezetéséről gondoskodik;

b) egy elkülönített, a szabálytalanságokkal kapcsolatos nyilvántartásban iktatni kell a kapcsolódó írásos dokumentumokat;

c) nyilvántartja a megtett intézkedéseket, az azokhoz kapcsolódó határidőket;

d) a pályázati úton felhasználásra kerülő források, költségvetési előirányzatok tekintetében figyelembe veszi az Európai Unió Strukturális Alapjai és a Kohéziós Alap támogatásainak fogadásához kapcsolódó pénzügyi lebonyolítási, számviteli és ellenőrzési rendszerek kialakításáról szóló 233/2003. (XII. 16.) Korm. rendelet VII. Szabálytalanságok kezelése című fejezetében meghatározottakat.

6. Jelentési kötelezettség

A belső ellenőrzés által végzett ellenőrzések ellenőrzési jelentései alapján az ellenőrzöttnek intézkedési tervet kell készítenie.

A főigazgatónak az éves ellenőrzési jelentésben kell számot adnia a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosításáról, az intézkedési tervek megvalósításáról, az ellenőrzési megállapítások és ajánlások hasznosulásának tapasztalatairól, az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokról.

3. számú függelék

*a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal
Szervezeti és Működési Szabályzatához*

Az egyes vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény 4. § a) pontja alapján a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal szervezeti egységeinél vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséggel járó munkakörök jegyzéke.

1. Főigazgató

- általános főigazgató-helyettes
= vezető jogtanácsos
= okmányszakértő
- gazdasági főigazgató-helyettes

2. Titkárság – titkárságvezető

3. Humánpolitikai Osztály – osztályvezető

4. Igazgatási és Ügyeleti Főosztály

- főosztályvezető
- Igazgatási Osztály
= osztályvezető
- Ügyeleti Osztály
= osztályvezető
= ügyeletes

5. Nemzetközi Együttműködési Főosztály – főosztályvezető – Nemzetközi Kapcsolatok és Alapok Osztálya = osztályvezető – Schengeni Együttműködési Osztály = osztályvezető – Dublini Koordinációs Osztály = osztályvezető = EU koordinációs ügyintéző 6. Állampolgársági Igazgatóság – igazgató – Honosítási Osztály = főosztályvezető-helyettes = kijelölt állampolgársági ügyintéző – Állampolgárság Megállapítási Osztály = osztályvezető = kijelölt állampolgársági ügyintéző – Hazai Anyakönyvi Osztály = osztályvezető = anyakönyvi ügyintéző 7. Idegenrendészeti Igazgatóság – igazgató – Vízum, Tartózkodási és Letelepedési Osztály = osztályvezető = idegenrendészeti ügyintéző = vízumügyintéző – Szabad Mozgás és Tartózkodási Ügyek Osztálya = osztályvezető = idegenrendészeti ügyintéző – Kényszerintézkedési és Kiutaztatási Osztály = osztályvezető = idegenrendészeti ügyintéző 8. Menekültügyi Igazgatóság – igazgató – Menedékjogi Osztály = osztályvezető = menekültügyi ügyintéző – Ellátási és Integrációs Osztály = osztályvezető = menekültellátási és integrációs ügyintéző 9. Gazdasági Főosztály – főosztályvezető – Pénzügyi és Gazdasági Osztály = főosztályvezető-helyettes = költségvetési ügyintéző = pénzügyi ügyintéző = közgazdasági ügyintéző = létszám-, tb-ügyintéző – Számviteli Osztály = osztályvezető	= pénzügyi ügyintéző = költségvetési ügyintéző = főkönyvi könyvelő = tárgyeszköz-könyvelő = pénztáros – Műszaki Osztály = osztályvezető = műszaki ügyintéző 10. Informatikai Főosztály – főosztályvezető – Informatikai Fejlesztési Osztály = osztályvezető = rendszerszervező – Informatikai Üzemeltetési Osztály = osztályvezető 11. Belső Ellenőrzési Osztály – osztályvezető – belső ellenőr 12. Dokumentációs Központ – osztályvezető – okmányellenőr 13. Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóság – igazgató – igazgatóhelyettes – Igazgatási Osztály = osztályvezető = migrációs ügyintéző – Menekültügyi Osztály = osztályvezető = menekültügyi ügyintéző – Idegenrendészeti Hatósági Osztály = osztályvezető = idegenrendészeti ügyintéző – Idegenrendészeti Ellenőrzési Osztály = osztályvezető = idegenrendészeti ügyintéző – I. Számú Ügyfélszolgálati Iroda = osztályvezető = idegenrendészeti ügyintéző = igazgatási ügyintéző = kijelölt ügyfélszolgálati ügyintéző – II. Számú Ügyfélszolgálati Iroda = osztályvezető = idegenrendészeti ügyintéző = kijelölt igazgatási ügyintéző – III. Számú Ügyfélszolgálati Iroda = osztályvezető = idegenrendészeti ügyintéző = kijelölt igazgatási ügyintéző

- IV. Számú Ügyfélszolgálati Iroda
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
 - = kijelölt igazgatási ügyintéző
 - = kijelölt ügyfélszolgálati ügyintéző
- V. Számú Ügyfélszolgálati Iroda
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
 - = kijelölt igazgatási ügyintéző
 - = ügyfélszolgálati ügyintéző
- VI. Számú Ügyfélszolgálati Iroda
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
 - = kijelölt igazgatási ügyintéző
- VII. Számú Ügyfélszolgálati Iroda
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
 - = kijelölt igazgatási ügyintéző

14. Észak-alföldi Regionális Igazgatóság

- igazgató
- igazgatóhelyettes
- Menekültügyi Osztály
 - = osztályvezető
 - = menekültügyi ügyintéző
- Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Idegenrendészeti Osztály
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Községi Szállás Nyírbátor
 - = osztályvezető
 - = ügyeletes
- Ügyfélszolgálati Iroda Debrecen
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Ügyfélszolgálati Iroda Nyíregyháza
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Ügyfélszolgálati Iroda Szolnok
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző

15. Észak-magyarországi Regionális Igazgatóság

- igazgató
- igazgatóhelyettes
- Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Idegenrendészeti Osztály
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző

- Ügyfélszolgálati Iroda Miskolc
 - = idegenrendészeti ügyintéző
 - = ügyfélszolgálati ügyintéző
- Ügyfélszolgálati Iroda Eger
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
 - = ügyfélszolgálati ügyintéző
- Ügyfélszolgálati Iroda Salgótarján
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
 - = ügyfélszolgálati ügyintéző

16. Dél-alföldi Regionális Igazgatóság

- igazgató
- igazgatóhelyettes
- Menekültügyi Osztály
 - = osztályvezető
 - = menekültügyi ügyintéző
- Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Idegenrendészeti Osztály
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
 - = ügyeletes
- Ügyfélszolgálati Iroda Szeged
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Ügyfélszolgálati Iroda Békéscsaba
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Ügyfélszolgálati Iroda Kecskemét
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző

17. Dél-dunántúli Regionális Igazgatóság

- igazgató
- igazgatóhelyettes
- Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Idegenrendészeti Osztály
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Ügyfélszolgálati Iroda Pécs
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Ügyfélszolgálati Iroda Kaposvár
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Ügyfélszolgálati Iroda Szekszárd
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző

18. Közép-dunántúli Regionális Igazgatóság

- igazgató
- igazgatóhelyettes
- Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Idegenrendészeti Osztály
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Ügyfélszolgálati Iroda Székesfehérvár
 - = idegenrendészeti ügyintéző
 - = ügyfélszolgálati ügyintéző
- Ügyfélszolgálati Iroda Veszprém
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Ügyfélszolgálati Iroda Tatabánya
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző

19. Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatóság

- igazgató
- igazgatóhelyettes
- Menekültügyi Osztály
 - = osztályvezető
 - = menekültügyi ügyintéző
- Engedélyügyi és Regisztrációs Osztály
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Idegenrendészeti Osztály
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
 - = ügyeletes
- Ügyfélszolgálati Iroda Győr
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Ügyfélszolgálati Iroda Szombathely
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző
- Ügyfélszolgálati Iroda Zalaegerszeg
 - = osztályvezető
 - = idegenrendészeti ügyintéző

20. Befogadó Állomás Békéscsaba

- igazgató
- gazdasági osztályvezető
- élelmezésvezető
- gazdasági előadó
- kijelölt pénzügyi főelőadó
- kijelölt raktáros

21. Befogadó Állomás Bicske

- igazgató
- gazdasági osztályvezető
- pénzügyi főelőadó
- gazdasági főelőadó
- pénztáros
- raktáros

22. Befogadó Állomás Debrecen

- igazgató
- gazdasági osztályvezető
- élelmezésvezető
- pénzügyi főelőadó
- pénztáros
- raktáros

4. számú függelék

*a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal
Szervezeti és Működési Szabályzatához*

A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 30/A. § (1) bekezdése alapján a hivatali egységek-nél adományozható szakmai főtanácsadói, illetve szakmai tanácsadói címek száma.

A hivatali egységek felsőfokú iskolai végzettségű rendszeresített köztisztviselői létszáma 10%-ának adományozható együttesen – a Hivatal költségvetési lehetőségei figyelembevételével – szakmai főtanácsadói, illetve szakmai tanácsadói cím, amely létszámból:

- 40% szakmai főtanácsadói címet,
 - 60% szakmai tanácsadói címet
- kaphat.

5. számú függelék

a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatához

A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 48/A. §-a alapján
a hivatali egységeknél képzettségi pótléknál figyelembe vehető munkakörök és képzések jegyzéke

Munkakör I-es besorolási osztályban	Képzettség, képzés
valamennyi munkakörben	tudományos fokozat, jogi szakvizsga
költségvetési ügyintéző, belső ellenőr	jogász-közigazgató
humánpolitikai, gazdasági ügyintéző helyettesítését munkaköri leírása alapján ellátó köztisztviselő	humánigazgatás területén szerzett felsőfokú iskolai végzettség vagy OKJ szerinti mérlegképes könyvelő szakképzés

Munkakör II-es besorolási osztályban	Képzettség, képzés
penzügyi, gazdasági, számviteli ügyintéző	OKJ szerinti mérlegképes könyvelő
gépkocsi-előadó	gépjármű szakmacsoportban szerzett szakképzés
humánpolitikai, gazdasági ügyintéző helyettesítését munkaköri leírása alapján ellátó köztisztviselő	humánigazgatás területén szerzett OKJ szerinti szakképzés vagy OKJ szerinti mérlegképes könyvelő szakképzés

KÖZLÖNY

§

**20/2008. (HÉ 48.) IRM
utasítás
az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium
2008. évi költségvetési fejezeti kezelésű
előirányzatainak felhasználásáról szóló
Szabályzatának kiadásáról szóló
11/2008. (IK 3.) IRM utasítás módosításáról**

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 24. § (9) bekezdése alapján, az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § 2. pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következő utasítást adom ki.

1. Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium 2008. évi költségvetési fejezeti kezelésű előirányzatainak felhasználásáról szóló Szabályzatának kiadásáról szóló 11/2008. (IK 3.) IRM utasítás 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium 2008. évi költségvetési fejezeti kezelésű előirányzatainak felhasználásáról szóló Szabályzatát jelen utasítás melléklete tartalmazza.”

2. Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium 2008. évi költségvetési fejezeti kezelésű előirányzatainak felhasználásáról szóló Szabályzatának kiadásáról szóló 11/2008. (IK 3.) IRM utasítás melléklete helyébe jelen utasítás melléklete lép.

3. Ez az utasítás a Hivatalos Értesítőben történő közzétételét követő napon lép hatályba és az azt követő napon hatályát veszti.

4. Jelen utasítás hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium 2007. évi fejezeti kezelésű előirányzatainak számviteli politikájáról, számlarendjéről szóló 4/2007. (IK 3.) IRM utasítás.

Melléklet a 20/2008. (HÉ 48.) IRM utasításhoz

„Melléklet a 11/2008. (IK 3.) IRM utasításhoz

**Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium
2008. évi költségvetési fejezeti kezelésű
előirányzatainak felhasználásáról szóló
Szabályzata**

I.

E szabályzat hatálya az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium fejezet (a továbbiakban: IRM fejezet) részére a Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetéséről szóló 2007. évi CLXIX. törvényben (a továbbiakban: költségvetési törvény) 2008. évre jóváhagyott alábbi fejezeti kezelésű előirányzatokra, valamint a fejezet részére év közben jóváhagyott fejezeti kezelésű előirányzatokra terjed ki.

1. Ágazati célfeladatok

- a) A fogvatartottakat foglalkoztató gazdálkodószervezetek támogatása
- b) Energiaracionalizálás
- c) A büntetőeljárásról szóló törvény alapján megállapított kártalanítás
- d) Jogi segítségnyújtás
- e) Bűncselekmények áldozatainak kárenyhítése
- f) Társadalmi bűnmegelőzéssel összefüggő kiadások, támogatások
- g) Informatikai rendszerekkel összefüggő kötelezettségek
- h) PPP-rendszerben épülő börtön
- i) MÁK számlavezetési díjak
- j) Közrendvédelmi bírság
- k) Hozzájárulás a hivatásos állomány kedvezményes nyugellátásához
- l) Országos Baleset-megelőzési Bizottság
- m) Bűnmegelőzéssel összefüggő feladatok támogatása
- n) Nemzetközi fizetési kötelezettség
- o) Az Európai Unió biztonság- és védelempolitikájából az IRM-re háruló fizetési kötelezettségek teljesítése
- p) Az Európai Unió nyugat-balkáni polgári tevékenységében való magyar részvétel

2. Alapítványok támogatása

Emberi Jogok Magyar Központja Közalapítvány

3. Beruházás

- a) Közbiztonsági beruházások
- b) Lakáscélú beruházás

4. Társadalmi önszerveződések támogatása

- a) Szabadságharcosokért Közalapítvány
- b) Rendészeti sportszervezetek támogatása
- c) Szakszervezetek támogatása
- d) Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület támogatása
- e) Országos Polgárőr Szövetség
- f) Nemzedékek Biztonságáért Alapítvány támogatása
- g) Magyar Jogász Egylet támogatása az V. Európai Jogász Fórum megrendezéséhez

5. Egyéb közösségi programok**6. Szolidaritási programok****7. Fejezeti tartalék**

- a) Fejezeti általános tartalék
- b) Fejezeti egyensúlyi tartalék

II.**Az előirányzatok felhasználásának általános szabályai**

1. A költségvetési törvényben az IRM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatai egy költségvetési címet (20. cím) alkotnak, felhasználásuk kizárólag a költségvetési törvényben meghatározott céloknak megfelelően történhet.

A fejezeti kezelésű előirányzatokat érintő előirányzat-átcsoportosításokra az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 24. §-ában előírtak szerint kerülhet sor.

A fejezeti kezelésű előirányzatok terhére történő fejezeten kívüli, valamint a fejezet által közvetlenül teljesített kifizetések előirányzat-finanszírozási terv alapján teljesítésarányosan történnek. A feladatfinanszírozási körbe tartozó előirányzatok finanszírozása teljesítményarányosan, a tényleges felmerüléskor történik. Az előirányzat-finanszírozási terv alapul kell szolgáljon a teljesítményarányos finanszírozáshoz (keretnyitáshoz) és összhangban kell lennie a kötelezettségvállalásokkal.

Az előirányzat-módosítási jogkört a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője által átruházott hatáskörében, az SZMSZ felhatalmazása alapján, a Költségvetési és Gazdasági Főosztály vezetője (a továbbiakban: gazdasági vezető) gyakorolja.

2. A felhasználással kapcsolatos pénzügyi-gazdasági jogkörök a kötelezettségvállalás, az érvényesítés, az utalványozás, az ellenjegyzés és szakmai teljesítésigazolás.

a) **Kötelezettségvállalásra** a fejezeti kezelésű előirányzatok tekintetében – a büntetőeljárásról szóló törvény alapján megállapított kártalanítás, a jogi segítségnyújtás és a bűncselekmények áldozatainak kárenyhítése előirányzatok kivételével – a költségvetési szerv vezetője [az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium (a továbbiakban:

IRM), mint költségvetési szervnél a továbbiakban: a miniszter] vagy az általa írásban megbízott személy jogosult (kötelezettségvállaló) a gazdasági vezető vagy az általa írásban kijelölt személy ellenjegyzése után. A tárgyévi előirányzat terhére – ha jogszabály másként nem rendelkezik – akkor vállalható kötelezettség, ha a pénzügyi teljesítés a tárgyévet követő év június 30-áig megtörténik. A kötelezettségvállalással terhelt fejezeti kezelésű előirányzat-maradvány jóváhagyása előtti kifizetéskor, illetve a kötelezettségvállalás bejelentése előtt előirányzat-módosítást kell végrehajtani. Előirányzat-maradványt terhelő kifizetés tárgyévi előirányzat terhére nem teljesíthető. A kötelezettségvállalással terhelt előirányzat maradvány terhére – ha a kötelezettség meghíúsul, vagy a felhasználás összege kisebb az előirányzatnál – újabb kötelezettség csak a pénzügyminiszter engedélyével vállalható. A kötelezettségvállalásnak előirányzat-felhasználási terven kell alapulnia, és csak írásban történhet.

b) **Éven túli kötelezettség** a tárgyévet követő év(ek) előirányzata terhére történő kifizetésre az Áht. 12/A–12/B. §-ában és a 22–23/A. §-ában foglaltakra figyelemmel, illetve a Kormány határozatában megjelölt előirányzatok mértékéig vállalható. Tárgyéven túli fizetési kötelezettség – kivéve a jogszabályon, jogerős bírósági, illetve közigazgatási döntésen alapuló kötelezettségvállalást – csak olyan mértékben vállalható, amely a kötelezettségvállalás időpontjában ismert feltételek mellett, az esedékességkor a rendeltetésszerű működés veszélyeztetése nélkül finanszírozható.

c) **Érvényesítésre** a gazdasági vezető által írásban megbízott pénzügyi-számviteli szakképesítéssel rendelkező dolgozó jogosult.

d) **Utalványozásra** a miniszter által írásban felhatalmazott személy jogosult.

e) **Ellenjegyzésre** – ott, ahol jelen szabályzat másként nem rendelkezik – a gazdasági vezető, illetőleg az általa írásban kijelölt személy jogosult.

f) **Szakmai teljesítés igazolását** a miniszter által írásban felhatalmazott személyek végzik. A szakmai teljesítésigazolást „A kifizetés jogosságát ésösszességét szakmailag igazolom” szöveg ráírásával és megfelelő aláírással, dátummal ellátva kell elvégezni.

A felsorolt jogkörökre felhatalmazott személyek körét és azok aláírás mintáját a fejezeti kezelésű előirányzatok számviteli politikájának 1–3. mellékletei tartalmazzák.

3. A fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásáról történő pénzügyi és szakmai beszámolási kötelezettség teljesítése érdekében:

a) **az ágazati célfeladatok** vonatkozásában:

- a fogvatartottakat foglalkoztató gazdálkodószervezetek támogatásáról a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága (a továbbiakban: BvOP),
- az Energiaracionalizálás előirányzat teljesítéséről a Rendészeti Igazgatási Főosztály,

- a büntetőeljárásról szóló törvény alapján megállapított kártalanításról az Igazságügyi Kodifikációs és Szolgáltatási Főosztály,
- a jogi segítségnyújtás teljesítéséről az Igazságügyi Kodifikációs és Szolgáltatási Főosztály,
- a bűncselekmények áldozatainak kárenyhítése teljesítéséről az Igazságügyi Kodifikációs és Szolgáltatási Főosztály,
- a társadalmi bűnmegelőzéssel összefüggő kiadások, támogatások teljesítéséről a Büntetőpolitikai Főosztály,
- az informatikai rendszerekkel összefüggő kötelezettségek teljesítéséről a Költségvetési és Gazdasági Főosztály,
- a PPP-rendszerben épülő börtön előirányzat teljesítéséről a BvOP,
- a közrendvédelmi bírság teljesítéséről a Büntetőpolitikai Főosztály,
- az Országos Baleset-megelőzési Bizottság előirányzat teljesítéséről az Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) és Országos Baleset-megelőzési Bizottság,
- a bűnmegelőzéssel összefüggő feladatok támogatásáról a Büntetőpolitikai Főosztály,
- a nemzetközi fizetési kötelezettség teljesítéséről – szakterületi érintettségnek megfelelően – a Rendészeti Felügyeleti és Tervezési Főosztály és a Bel- és Igazságügyi Együttműködési és Migrációs Főosztály,
- az Európai Unió biztonság- és védelempolitikájából az IRM-re háruló fizetési kötelezettségek teljesítéséről a Rendészeti Felügyeleti és Tervezési Főosztály,
- az Európai Unió nyugat-balkáni polgári tevékenységében való magyar részvétel, Rendészeti Felügyeleti és Tervezési Főosztály

b) társadalmi önszerveződések támogatása alcímhez tartozó

- a Szabadságharcosokért Közalapítvány támogatása,
- a rendészeti sportszervezetek támogatása,
- a szakszervezetek támogatása,
- a Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület támogatása,
- az Országos Polgárőr Szövetség és
- a Nemzedékek Biztonságáért Alapítvány támogatása
- a Magyar Jogász Egylet támogatása az V. Európai Jogász Fórum megrendezéséhez

fejezeti kezelésű előirányzatok vonatkozásában az Áht. 13/A. § (2) bekezdése értelmében a minisztérium és a támogatott között kötött támogatási szerződésben foglaltak szerint a támogatott szervezet;

c) az alapítványok támogatása (Emberi Jogok Magyar Központja Közalapítvány) esetében az Áht. 13/A. § (2) bekezdése értelmében a minisztérium és a támogatott (köz)alapítvány között kötött támogatási szerződésben foglaltak szerint a támogatott szervezet,

d) az Egyéb közösségi programok és a Szolidaritási programok előirányzat felhasználása vonatkozásában az

érintett szakmai főosztályok közreműködésével a Támogatás-koordinációs Főosztály

értékelést ad a Költségvetési és Gazdasági Főosztály Fejezeti Költségvetési Osztálya (a továbbiakban: Fejezeti Költségvetési Osztály) részére a szakmai feladatok teljesítésére vonatkozóan, valamint a pénzügyi teljesítés és a feladatmegvalósítás összhangjára tekintettel.

A feladatfinanszírozás körébe vont előirányzatok, mint a központi beruházás előirányzat esetében: a felhasználásról történő beszámolás az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ámr.) 77. §-a alapján történik. A beszámoló elkészítéséért felelősöket a III. fejezetben az egyes előirányzatok leírása tartalmazza. A beszámolót a Fejezeti Költségvetési Osztály részére kell megküldeni.

4. Az előirányzatok teljesítéséről készített éves beszámolókat (értékeléseket) a beszámolásra kötelezettek a számszaki költségvetési beszámolóval egyidejűleg kötelesek megküldeni a Fejezeti Költségvetési Osztály részére. A fogvatartottakat foglalkoztató gazdálkodószervezetek támogatásáról, továbbá a PPP-rendszerben épülő börtön előirányzat teljesítéséről szóló beszámolókat a Büntetés-végrehajtási Felügyeleti és Tervezési Osztály és a Rendészeti Vagyongazdálkodási Osztály részére, az Országos Baleset-megelőzési Bizottság előirányzat teljesítéséről szóló beszámolót a Rendészeti Szakállamtitkárság részére is meg kell küldeni. Számszaki és tartalmi felülvizsgálatot követően a Fejezeti Költségvetési Osztály az előirányzatok felhasználásáról az éves zárszámadás keretében számol be.

5. A fejezeti kezelésű előirányzatnak az éves beszámolóban szereplő maradványa a következő évben – a gazdasági vezető hatáskörében elvégzett előirányzat-módosítás után –, változatlan rendeltetéssel, elsősorban az előző évben keletkezett, de pénzforgalmilag csak a következő évben teljesülő kötelezettségek kiegyenlítésére a pénzügyminiszter által jóváhagyott összeg erejéig használható fel. Az előirányzat-maradvány felhasználására vonatkozó eljárási szabályok megegyeznek az eredetileg megállapított előirányzat felhasználására előírtakkal.

6. Jelen Szabályzat I. fejezet 2. pontjában szereplő alapítvány, továbbá a 4. pontjában felsorolt társadalmi önszerveződések esetében a támogatott szervezetekkel az Áht. 13/A. §-ában és 15. §-ában foglaltaknak megfelelő támogatási szerződést kell kötni, melyben részletesen meg kell határozni a támogatás felhasználásával és az elszámolással összefüggő valamennyi kötelezettséget, valamint az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium ellenőrzési jogosítványait. Ennek megfelelően a támogatási szerződésnek tartalmaznia kell a támogatás célját, az elszámolás határidejét, tartalmát, az elszámoláshoz csatolandó hitelesített dokumentumok megnevezését, a támogatás továbbadásának feltételeit (amennyiben az továbbadható) és ezen ese-

tekben a kedvezményezettekkel való szerződéskötési kötelezettséget, a szerződésszegés szankcióit és a támogatás felhasználására vonatkozó ellenőrzési jogosultságot.

7. A jóváhagyott fejezeti kezelésű előirányzatok terhére visszatérítés mellett nyújtható támogatások (kölcsönök) folyósítása a jogi segítségnyújtás, a bűncselekmények áldozatainak kárenyhítése és az energiaracionalizálás előirányzatok terhére történhet. A folyósítás, visszatérítés, behajthatatlan követelésekről való lemondás részletes szabályozását az egyes előirányzatok leírása tartalmazza.

8. Azon jóváhagyott előirányzatokra vonatkozóan, amelyek felhasználása nem közvetlenül a fejezetnél (a fejezet irányítása alá tartozó költségvetési szervnél) történik, hanem az a fejezet által meghirdetett pályázati úton kerül felhasználásra, a Szabályzatban felül a felhasználás részletes szabályait kormányrendelet és igazságügyi és rendészeti miniszteri rendelet szabályozza.

III.

Az előirányzatok felhasználásának részletes szabályai

1. Ágazati célfeladatok

a) A fogvatartottakat foglalkoztató gazdálkodószervezetek támogatása

Az előirányzat célja a fogvatartottakat foglalkoztató gazdálkodószervezetek támogatása, mely a fogvatartottak foglalkoztatására jóváhagyott költségvetési előirányzat felhasználási rendjéről szóló 2/1996. (III. 13.) IM–PM együttes rendelet (a továbbiakban: IM–PM együttes rendelet) alapján történik.

Az előirányzat felügyeleti szervi módosítást követően – az IM–PM együttes rendeletben foglaltaknak megfelelően – pótelőirányzat formájában kerül átadásra a BvOP részére.

A BvOP-nál a finanszírozás időarányos keretnyitással, az előirányzat felhasználása az IM–PM együttes rendeletben foglaltak alapján történik.

A kötelezettségvállalás, az érvényesítés, az utalványozás és az ellenjegyzés, továbbá a támogatás odaítélésének, a szakmai teljesítésigazolás rendje, a támogatás felhasználása, valamint az arról készült beszámoló ellenőrzése a BvOP belső szabályozásának megfelelően történik. A szabályozásban rendelkezni kell arra vonatkozóan is, hogy a szakmai teljesítésigazolás során milyen feltételek teljesülését kell vizsgálni.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség nem terheli.

Az előirányzat évközi felhasználásáról a feladat végrehajtásáért felelős BvOP – az IM–PM együttes rendeletben előírtaknak megfelelően – a gazdálkodószervezetek által

jogcímenkénti bontásban elkészített jelentések alapján negyedévente, illetve év végén a Fejezeti Költségvetési Osztály részére tájékoztatást nyújt. A tájékoztatónak gazdasági társaságokként tartalmaznia kell az IM–PM együttes rendeletben meghatározott adatokat. Az elszámolást a Fejezeti Költségvetési Osztály számszaki ellenőrzést követően a Pénzügyminisztérium felé továbbítja.

b) Energiaracionalizálás

A bevételi előirányzat a korábban ezen a címen kifizetett támogatások visszatérítéséből a fejezet felügyelete alá tartozó rendészeti szervek energiaracionalizálási rendszerének támogatására szolgál. Az évente meghirdetett pályázaton a fejezet irányítása alá tartozó rendészeti költségvetési szervek üzemeltetési költségeik mérséklését elősegítő fejlesztéseik finanszírozásához igényelhetnek visszatérítendő támogatást.

A támogatás feltételrendszerét – a saját forrás mértékének nagyságát, valamint a vonatkozó határidőket (a pályázat benyújtásának, illetve elbírálásának, valamint az arról történő értesítésnek, az energetikai fejlesztés megvalósításának, az arról történő beszámolásnak, a támogatás visszafizetésének határidejét) tartalmazó pályázati kiírást – a Rendészeti Igazgatási Főosztály készíti el. A pályázati felhívás az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium honlapján kerül közzétételre és ezzel egyidejűleg az érintett intézményi kör értesítése közvetlenül is megtörténik.

Az elbírálás értékelési szempontjait, illetve az abban történő változásokat a rendészeti szakállamtitkár hagyja jóvá.

A pályázat szakmai értékelését a Rendészeti Felügyeleti és Ellenőrzési Főosztály koordinálásával energetikus szakemberekből álló szakmai zsűri végzi. A pályázat eredményéről a pályázók a pályázati felhívásban rögzített dátum szerint tájékoztatást kapnak.

A pályázat nyerteseivel a műszaki, pénzügyi teljesítésre, a visszafizetési kötelezettségekre, valamint a tényleges megtakarítások dokumentálására szerződést kell kötni, amely egyben kötelezettségvállalásnak minősül. Kötelezettségvállaló a miniszter által írásban felhatalmazott személy (rendészeti szakállamtitkár, Rendészeti Felügyeleti és Ellenőrzési Főosztály vezetője).

A szerződéskötést és a Rendészeti Felügyeleti és Ellenőrzési Főosztály szakmai teljesítésigazolását követően a Fejezeti Költségvetési Osztály gondoskodik a támogatási összegek átutalásáról.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség nem terheli.

A szakmai teljesítésigazolásra, utalványozásra, ellenjegyzésre és érvényesítésre a számviteli politikában meghatározott személyek jogosultak.

c) A büntetőeljárásról szóló törvény alapján megállapított kártalanítás

Az előirányzat célja a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény alapján a magyar állam ellen indított kártala-

nítási perben a felperes részére a jogerős bírósági határozatban megállapított kártalanítás kifizetése.

Az előirányzat a központi költségvetés előirányzat-módosítási kötelezettség nélkül teljesülő kiadásai közé tartozik. (Amennyiben a jóváhagyott előirányzat nem fedezi a tényleges kiadásokat a többletigényt a Fejezeti Költségvetési Osztály jóváhagyás céljából a Pénzügyminisztérium részére küldi meg, amely alapján a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: MÁK) megnyitja a kifizetéshez szükséges keretet.)

Az Igazságügyi Kodifikációs és Szolgáltatási Főosztály által készített feljegyzésben foglaltak alapján a Fejezeti Költségvetési Osztály munkatársa kiszámítja a felperesnek járó kártalanítás összegét a perköltség, valamint a kamat figyelembevételével. Ezt követően átutalja a felperes, illetve jogi képviselője által megadott bankszámlára, vagy a jogosult kérésére intézkedik annak postai úton történő teljesítésére a szakmai fejezeti kezelésű előirányzat-cél-előirányzat felhasználási keretszámláról.

Az előirányzathoz kapcsolódóan keletkező maradvány az előirányzat-maradvány elszámolás során a fejezet önrevíziója alapján a Pénzügyminisztérium által megjelölt számla javára befizetésre kerül.

Az előirányzatot felhasználásakor kezelési költség nem terheli.

Kötelezettségvállalás a jogerős bírósági határozat, peren kívüli kötelezettségvállalás (igényelismérés) esetén a kártalanításra vonatkozó – a szakmai teljesítésigazolásra jogosult szervezeti egység vezetőjének aláírásával ellátott – „Megállapodás” elnevezésű okirata. Az előirányzat terhére vállalt kötelezettségekre nem vonatkozik az Ámr. 162/A. §-ában előírt adatszolgáltatás.

A szakmai teljesítés igazolását az Igazságügyi Kodifikációs és Szolgáltatási Főosztály szakirányú végzettségű, a miniszter által ezen feladat elvégzésével felhatalmazott munkatársai látják el a jogerős bírósági határozat alapján.

Utalványozó a miniszter által írásban megbízott személy. Az érvényesítést, ellenjegyzést a gazdasági vezető által írásban megbízott végzi, a felperes, a jogi képviselő és az Igazságügyi Kodifikációs és Szolgáltatási Főosztály, továbbá perköltség esetén a Költségvetési és Gazdasági Főosztály Gazdasági Osztálya egyidejű értesítése mellett.

d) Jogi segítségnyújtás

Az előirányzat célja a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény alapján egyrészt a peren kívüli támogatások esetén a jogi szolgáltatást végző jogi segítő díját az állam térítse, vagy előlegezze meg, másrészt a polgári és büntetőperes eljárásokban a fél helyett az állam által kifizetendő (előlegezendő) pártfogó ügyvéd díját fizesse meg. Az előirányzat célja továbbá, hogy az Európai Unió másik tagállamába irányuló jogi segítségnyújtás iránti kérelem lefordítására kirendelt szakfordító díját az állam térítse meg vagy előlegezze; a kifizetésre – a külön jogszabályban foglaltak szerint – megfelelően alkalmazni kell a jogi segítői díj kifizetésére vonatkozó szabályokat.

A jogi segítségnyújtás igénybevételének részletes szabályait, valamint a jogi segítő és a pártfogó ügyvéd díjazását külön igazságügy, valamint igazságügyi és rendészeti miniszteri rendeletek szabályozzák.

A hatályos jogszabályi előírások alapján a jogi segítői névjegyzékben szereplő jogi segítő a peren kívüli szolgáltatást igénybevevő számára jogi tanácsot ad vagy beadványt készít, valamint erre vonatkozó meghatalmazás alapján betekint ügyének irataiba, amelynek jogszabályban meghatározott mértékű munkadíját és költségeit az állam a fél helyett a jogi segítő részére megfizeti, vagy megelőlegezi.

Polgári eljárásokban és büntetőeljárások bírósági szakaszában a jogi segítői névjegyzékben szereplő jogi segítő, vagy az Igazságügyi Hivatal által kirendelt más ügyvéd, ügyvédi iroda ellátja a támogatásban részesülő fél pártfogó ügyvédi képviselőt. A támogatás engedélyezéséről – a jogi szolgáltatás díjának állam általi viseléséről, illetve az állam általi megelőlegezéséről – az Igazságügyi Hivatal eljárásra illetékes területi hivatala (megyei hivatal) határozattal dönt. A határozat ellen a Központi Igazságügyi Hivatalhoz (a továbbiakban: KIH) lehet fellebbezést benyújtani, a jogerős határozat pedig bíróság előtt is megtámadható. A pártfogó ügyvédi díj megállapítása és kifizetése a per jogerős befejezése után történik. Az állam által kifizetett (megelőlegezett) pártfogó ügyvédi díjat – a bíróság pártfogó ügyvédi díj viseléséről szóló döntésétől függően – a fél helyett vagy az állam viseli, vagy a félnek, illetve perbeli ellenfelének (büntetőeljárásban a terheltnek) azt vissza kell térítenie.

A peren kívüli jogi szolgáltatás teljesítését követően a jogi segítő az igazolt jogi szolgáltatás díjáról kiállítja a számlát vagy a tevékenységre vonatkozó jogszabályok szerinti egyéb okiratot (a továbbiakban együtt: számla), és a külön jogszabályban előírt mellékletekkel együtt megküldi a megyei hivatalnak. A peres támogatások esetén a pártfogó ügyvéd díjigényét a megyei hivatal határozattal bírálja el, majd annak jogerőre emelkedését követően (az abban foglalt összegre) nyújtja be a pártfogó ügyvéd számláját a megyei hivatalnak.

A megyei hivatalban az arra felhatalmazott személyek a számla beérkezését követő 8 munkanapon belül elvégzik a szakmai teljesítésigazolást, a számlák és kötelező mellékleteinek összevetésével. A szakmai teljesítésigazolás során ellenőrizni kell, hogy a kiállított számla a számlával együtt megküldött peren kívüli támogatást engedélyező, jogerős határozatban foglaltak elvégzésével kapcsolatosan készült-e, a felszámított jogi segítői díj megfelel-e a jogszabályokban előírtaknak, illetve a számlát a pártfogó ügyvédi díjat megállapító jogerős határozat alapján állították-e ki. Ezt követően a megyei hivatal megkeresi a KIH Pénzügyi Osztályát a jogi segítői díj, illetve a pártfogó ügyvédi díj (díjelőleg) kifizetése érdekében.

A jogi segítői díj, illetve a pártfogó ügyvédi díj (díjelőleg) kifizetése és a díj (díjelőleg) visszatérítésére irányuló követelés előírása érdekében a megyei hivatal az Igazság-

ügyi Hivatal belső eljárásrendjében foglaltak szerint, a külön jogszabályban előírt rendszerességgel küldi meg a kifizetendő összegek listáját a Központi Igazságügyi Hivatal Pénzügyi Osztályának. A Pénzügyi Osztály a kifizetendő összeget a jogi segítő, illetőleg más ügyvéd, ügyvédi iroda részére a külön jogszabályban előírt határidőn belül a „Jogi segítségnyújtás” elnevezésű célelőirányzat (a továbbiakban: célelőirányzat) terhére utalja át.

A visszatérítés terhe mellett nyújtott, illetőleg a megelőgezt és vissza nem térített peren kívüli és polgári peres ügyben nyújtott támogatás a hatályos jogszabályok alapján adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, a teljesítés elmulasztása esetén a megyei hivatal – az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 161. §-ában foglaltak szerint – megkeresi a tartozás összegének behajtására hatáskörrel rendelkező szervet. A bűnügyi költségek körébe tartozó pártfogó ügyvédi díj visszatérítésének elmulasztása esetén az annak behajtására hatáskörrel rendelkező szervet (illetékes megyei bíróság gazdasági hivatala) keresi meg a megyei hivatal.

A behajthatatlan követelések és a határozattal elengedett követelések leírásának, nyilvántartásból való kivételének részletes szabályait a fejezeti kezelésű előirányzatokra vonatkozó számviteli politika tartalmazza.

Az előirányzat terhére történő kifizetések, illetve megtérítések a jogi segítségnyújtás alszámla terhére/járára történnek. Az alszámla megnyitására a célelőirányzat el különített pénzügyi lebonyolítása miatt került sor. Az alszámláról történő pénzügyi teljesítéseket az Igazságügyi Hivatal bonyolítja a számla feletti rendelkezési jogosultság átadásával. A számla feletti jogosultság átadását, valamint az előirányzat felhasználásának, nyilvántartásának – ideértve az analitikus nyilvántartások vezetésének rendjét is –, továbbá a Fejezeti Költségvetési Osztály részére a könyvviteli nyilvántartásba vételhez a feladás részletes rendjét az Igazságügyi Minisztérium és az Igazságügyi Hivatal között 2006. évben kötött megállapodás tartalmazza. Az alszámla feletti rendelkezési jogosultság átadásával egyidejűleg szabályozásra kerül – a fejezeti kezelésű előirányzatok és a fejezet felügyeletét ellátó szerv irányítási feladataival kapcsolatos elszámolásokra vonatkozó számviteli politika mellékletében – az utalványozás, a szakmai teljesítésigazolás, az ellenjegyzés és érvényesítés Igazságügyi Hivatalnál történő végzésére való felhatalmazás is.

Az előirányzat a központi költségvetés előirányzat-módosítási kötelezettség nélkül teljesülő kiadásai közé tartozik. (Amennyiben a jóváhagyott előirányzat nem fedezi a tényleges kiadásokat a többletigényt a Fejezeti Költségvetési Osztály jóváhagyás céljából a Pénzügyminisztérium részére küldi meg, amely alapján a MÁK megnyitja a kifizetéshez szükséges keretet.)

Az előirányzathoz kapcsolódóan keletkező maradvány az előirányzat-maradvány elszámolás során a fejezet önrevíziója alapján a Pénzügyminisztérium által megjelölt számla járára befizetésre kerül.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség nem terheli.

Kötelezettségvállalás a megyei hivatal által hozott határozat vagy jogorvoslat folytán a KIH által hozott határozat vagy jogerős bírósági határozat. Az előirányzat terhére vállalt kötelezettségekre nem vonatkozik az Ámr. 162/A. §-ában előírt adatszolgáltatási kötelezettség.

A szakmai teljesítésigazolásra, utalványozásra, ellenjegyzésre és érvényesítésre a számviteli politikában meghatározott igazságügyi hivatali munkatársak jogosultak.

e) Bűncselekmények áldozatainak kárenyhítése

Az előirányzat célja, hogy a bűncselekmények áldozatainak segítségéről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény alapján a bűncselekményt elszenvetett és emiatt életminőségükben veszélybe került személyek anyagi sérelmei enyhüljenek. Az állam áldozatsegítő támogatásként azonnali pénzügyi segítyt ad, elősegíti az áldozat érdekeinek érvényesítését, szakjogászai segítségnyújtást biztosít, továbbá a szándékos, személy elleni erőszakos bűncselekmények áldozatainak kárenyhítést nyújt.

A hatályos jogszabályok alapján:

– Azonnali pénzügyi segítyként a megyei (fővárosi) Igazságügyi Hivatal áldozatsegítő szolgálata (a továbbiakban: területi áldozatsegítő szolgálat) fedezi az áldozat lakhatással, ruházkodással, étellemezéssel és utazással kapcsolatos, valamint a gyógyászati és kegyeleti jellegű rendkívüli kiadásait akkor, ha a bűncselekmény következtében az áldozat ezen kiadások megfizetésére nem képes. A segíty legmagasabb összege a tárgyév megelőző második év – a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett – nemzetgazdasági bruttó havi átlagkeresetének 43 százaléka.

– Kárenyhítésre az a rászoruló természetes személy áldozat jogosult, akinek sérelmére szándékos, személy elleni erőszakos bűncselekményt követtek el, s ennek következményeként testi épsége, egészsége súlyosan károsodott. Kárenyhítésre jogosult továbbá az a természetes személy is, aki az említett sértettnek vagy meghalt személynek az elkövetés időpontjában egy háztartásban élő egyenes ági rokona, örökbefogadója vagy nevelőszülője, örökbe fogadott vagy nevelt gyermeke, házastársa, élettársa, illetve akinek eltartására a bűncselekmény következtében károsodott vagy meghalt sértett jogszabály, végrehajtható bírósági, illetőleg hatósági határozat vagy érvényes szerződés alapján köteles vagy köteles volt.

Az áldozatsegítő támogatások igénybevétele részletes szabályait külön igazságügy-miniszteri rendelet szabályozza.

A támogatások iránti kérelmet a területi áldozatsegítő szolgálatnál kell előterjeszteni. Az áldozat a kérelmét bármely területi áldozatsegítő szolgálatnál előterjesztheti.

A kérelem személyes előterjesztése esetén a területi áldozatsegítő szolgálat mérlegelési jogkörében dönt arról, hogy az azonnali pénzügyi segíty teljes összege vagy egy része azonnal, készpénzben kifizethető-e.

A területi áldozatsegítő szolgálat a határozat jogerőre emelkedésének napján, a nyilvántartásba történő bejegyzést követően intézkedik az azonnali pénzügyi segély készpénzben történő kifizetése iránt. Az azonnali pénzügyi segély készpénzben történő kifizetését a KIH a saját előirányzatának terhére előlegezi meg. A megelőlegezett összegeket havonta a KIH a tárgyhónapot követő hónapban átvezeti a fejezeti kezelésű számláról az Igazságügyi Hivatal előirányzat-felhasználási keretszámlájára.

A területi áldozatsegítő szolgálat a határozat jogerőre emelkedésének napján a nyilvántartásba történő bejegyzést követően az azonnali pénzügyi segély postai/banki úton történő kifizetése iránt megkeresi a KIH Áldozatsegítő Szolgálatát, aki felterjeszti a határozatokat a KIH Pénzügyi Osztályára. A KIH Pénzügyi Osztálya a bűncselekmények áldozatainak kárenyhítése fejezeti kezelésű számláról teljesíti az azonnali pénzügyi segélyek kiutalását.

Az egy összegű kárenyhítés átutalása, illetve postai úton történő kifizetése iránt az Igazságügyi Hivatal a határozat jogerőre emelkedését követő 15 munkanapon belül intézkedik.

Az utólag visszatérítésre kötelezett, de vissza nem térített támogatás adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, a teljesítés elmulasztása esetén a területi áldozatsegítő szolgálat megkeresi a tartozás összegének behajtására hatáskörrel rendelkező szervet.

A behajthatatlan követelések és a határozattal elengedett követelések leírásának, nyilvántartásból való kivezetésének részletes szabályait a fejezeti kezelésű előirányzatokra vonatkozó számviteli politika tartalmazza.

Járadék folyósításáról szóló határozat esetén az Igazságügyi Hivatal a határozat jogerőre emelkedését követően intézkedik a járadéktagok utalása iránt oly módon, hogy az áldozat az első járadéktagot legkésőbb a következő hónap 10. napjáig megkapja.

Az előirányzat terhére történő kifizetések, illetve megtérítések a bűncselekmények áldozatainak kárenyhítése alszámla terhére/javára történnek. Az alszámla megnyitására a célelőirányzat elkülönített pénzügyi lebonyolítása miatt került sor. Az alszámláról történő pénzügyi teljesítéseket az Igazságügyi Hivatal bonyolítja a számla feletti rendelkezési jogosultság átadásával. A számla feletti jogosultság átadását, valamint az előirányzat felhasználásának, nyilvántartásának – ideértve az analitikus nyilvántartások vezetésének rendjét is –, továbbá a Fejezeti Költségvetési Osztály részére a könyvviteli nyilvántartásba vételhez a feladás részletes rendjét az Igazságügyi Minisztérium és az Igazságügyi Hivatal között 2006. évben kötött megállapodás tartalmazza.

Az alszámla feletti rendelkezési jogosultság átadásával egyidejűleg szabályozásra kerül – a fejezeti kezelésű előirányzatok és a fejezet felügyeletét ellátó szerv irányítási feladataival kapcsolatos elszámolásokra vonatkozó számviteli politika mellékletében – az utalványozás, a szakmai teljesítésigazolás, az ellenjegyzés és érvényesítés Igazságügyi Hivatalnál történő végzésére történő felhatalmazás is.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség nem terheli.

Az előirányzat a központi költségvetés előirányzat-módosítási kötelezettség nélkül teljesülő kiadásai közé tartozik. (Amennyiben a jóváhagyott előirányzat nem fedezi a tényleges kiadásokat a többletigényt a Fejezeti Költségvetési Osztály jóváhagyás céljából a Pénzügyminisztérium részére küldi meg, amely alapján a MÁK megnyitja a kifizetéshez szükséges keretet.)

Az előirányzathoz kapcsolódóan keletkező maradvány az előirányzat-maradvány elszámolás során a fejezet önrévíziója alapján a Pénzügyminisztérium által megjelölt számla javára befizetésre kerül.

Kötelezettségvállalás a területi áldozatsegítő szolgálat által hozott határozat vagy jogorvoslat folytán a KIH Áldozatsegítő Szolgálat által hozott határozat vagy jogerős bírósági határozat. Az előirányzat terhére vállalt kötelezettségekre nem vonatkozik az Ámr. 162/A. §-ában előírt adatszolgáltatási kötelezettség.

A szakmai teljesítésigazolást a KIH miniszter által, ezen feladat elvégzésével felhatalmazott munkatársai látják el a területi áldozatsegítő szolgálat által hozott határozat alapján. Áldozatsegítő támogatás szakmai teljesítés igazolása során ellenőrizni kell, hogy a megküldött határozatban szereplő összeg megfelel-e a jogszabályban előírtaknak.

A szakmai teljesítésigazolásra, utalványozásra, ellenjegyzésre és érvényesítésre a számviteli politikában meghatározott igazságügyi hivatali munkatársak jogosultak.

f) A társadalmi bűnmegelőzéssel összefüggő kiadások, támogatások

Az előirányzat célja a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiája cselekvési programjának a városok, települések biztonságának fokozása érdekében meghatározott intézkedések közül a helyi biztonságérzet növelését célzó beavatkozások megvalósítása a közösségépítés eszközeivel, ennek keretében olyan települési közösségi tevékenységek támogatása, amelyekkel a helyi intézmények, hatóságok, önkormányzatok, gazdasági szereplők a lakosokkal együttműködve erősítik a közbiztonságot, valamint a helyi közbiztonsággal kapcsolatos megoldások támogatása, közbiztonsági civil mozgalmak szervezése és támogatása. A cselekvési program feladatainak részbeni végrehajtása a Büntetőpolitikai Főosztály által kiírt pályázati rendszerben történik.

A jóváhagyott előirányzat egy része – a személyi juttatások, a munkaadókat terhelő járulékok és a dologi kiadások kiemelt előirányzat csoporton jóváhagyott előirányzat – a pályázatok lebonyolítására és pénzügyi ellenőrzésére, a támogatási szerződések előkészítésére, nyilvántartására, kiadványok, tájékoztató füzetek megjelentetésére, valamint az előirányzat kezelésével kapcsolatos egyéb működési kiadásokra kerül felhasználásra.

A személyi juttatás, a munkaadókat terhelő járulékok kiemelt előirányzat tényleges teljesítését – az IRM Igazgatás költségvetésének terhére – a Gazdasági Osztály végzi.

A kifizetett személyi juttatás és az azt terhelő járulék összegét a kötelezettségvállalás (és amennyiben számla alapján történt a kifizetés, akkor számlamásolat), valamint a Gazdasági Osztály által elkülönített szervezeti kódon nyilvántartott tényleges kifizetés és erről készített feladás alapján a Fejezeti Költségvetési Osztály – felügyeleti szer- vi módosítást követően – előirányzat-átcsoportosítással át- adja (megtéríti) az IRM Igazgatás részére. Az előirányza- tok rendezését a gazdasági vezető által kiadott utasítás sza- bályozza.

A dologi előirányzat terhére – átutalási megbízással – történő kifizetéseket a Fejezeti Költségvetési Osztály tel- jesíti.

Az előirányzat ezen részéhez kapcsolódó kötelezettség- vállalások nyilvántartásba vételét, arról a kincstári adat- szolgáltatást a Fejezeti Költségvetési Osztály végzi.

Az előirányzat másik része – az egyéb működési célú tá- mogatások, kiadások kiemelt előirányzat csoporton jóvá- hagyott előirányzat – a cselekvési program feladatainak végrehajtására kerül felhasználásra, *pályázati rendszerben véglegesen nyújtott támogatás* formájában. A pályázati rendszerben felhasználásra kerülő pénzeszközök folyósi- tásának, elszámolásának, ellenőrzésének részletes szabá- lyait igazságügy-miniszteri rendelet szabályozza.

A pályázatokat a Büntetőpolitikai Főosztály az Ország- gos Bünt megelőzési Bizottság (a továbbiakban: OBmB) jóváhagyásával írja ki. A pályázati felhívásokat az IRM in- ternetes honlapján közzé kell tenni.

A támogatásokról a bírálóbizottságok döntési javaslatá- nak ismeretében az OBmB Program felügyelőbizottságá- nak jóváhagyása alapján a büntetőpolitikai szakállamtitkár dönt.

A pályázaton elnyert összeg átutalására a támogatási szerződésben foglaltak szerint kerül sor a fejezeti kezelésű előirányzat-felhasználási keretszámla terhére a pályázatás lebonyolítására, valamint a pályázati támogatás rendelte- tészerű felhasználásának, elszámolásának ellenőrzésére az IRM által megbízott közreműködő szervezet által elő- készített utalvány alapján. A pályázaton elnyert összegre előlegkifizetés nem történik. A támogatott részére történő átutalás az igazságügyi és rendészeti miniszter rendeleté- ben, illetve a támogatási szerződésben %-os mértékben meghatározott részletekben történik.

Az előirányzat felhasználásával kapcsolatosan – a prog- ram megvalósítása során visszavonásra kerülő támogatás esetén – keletkező követelések (adósok) nyilvántartását, értékelését, illetve a behajthatatlan követelések leírásának, nyilvántartásból való kivezetésének részletes szabályait a fejezeti kezelésű előirányzatokra vonatkozó számviteli politika tartalmazza.

A Fejezeti Költségvetési Osztály a tárgyhavi kifizeté- sekről a közreműködő szervezetet a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig értesíti.

A közreműködő szervezet a Büntetőpolitikai Főosztály számára a kötelezettségvállalásokról, kifizetésekről és a

visszatérítendő/behajtandó tartozásokról időszakos jelen- tést és zárójelentést készít.

A támogatások rendeltetészerű felhasználásának szak- mai ellenőrzését az IRM – bűnmegelőzési és közigazgatási szakemberek igénybevétele – végzi. A szakmai ellenőr- zés a program végrehajtása során és a végső elszámoláskor történik.

Az előirányzathoz kapcsolódóan keletkező kötelezett- ségvállalással terhelt előirányzat-maradvány felhasználá- sa felügyeleti hatáskörű előirányzat-módosítást követően a következő évben az eredeti rendeltetési célnak megfele- lően – jogszabályban előírt módon – történik.

Kötelezettségvállalás a támogatásról szóló döntés aláírt dokumentuma (támogatási szerződés). Kötelezettségvállá- ló (a támogatási szerződés aláírója) a miniszter által írás- ban felhatalmazott személy. Előzetes kötelezettségvállá- lásnak minősül a pályázat kiírása, amennyiben nem kerül visszavonásra. A kiírt pályázatokról a pályázati kiírást kö- vető 5 munkanapon belül adatszolgáltatást kell teljesíteni a Kincstár Igazgatósága felé. Az adatszolgáltatást – a Bünt- etőpolitikai Főosztály jelzése alapján – a Fejezeti Köl- tészetési Osztály végzi. A számviteli nyilvántartásokba az előzetes kötelezettségvállalás kerül felvételre, amely a tényleges támogatási szerződés megkötését követően ke- rül módosításra.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot ke- zelési költség terheli. Az előirányzat kezelésével kapcsola- tos költségeket a 17/2008. (VIII. 27.) IRM rendelet tar- talmazza.

A szakmai teljesítés igazolását a miniszter által ezen fel- adat elvégzésére írásban megbízott személy a megkötött támogatási szerződés, illetve a projekt lebonyolítása köz- ben időszakos szakmai ellenőrzés tapasztalatai alapján végzi.

Az utalványozásra, ellenjegyzésre és érvényesítésre a számviteli politikában meghatározott személyek joga- sultak.

g) Informatikai rendszerekkel összefüggő kötelezett- ségek

Az előirányzat célja a Belügyminisztérium által elkez- dett, az IRM-hez került rendészeti feladatokat ellátó intéz- mények pénzügyi-számviteli rendszerének bevezetése so- rán felmerülő költségek finanszírozása.

Kötelezettségvállalás a feladat elvégzésével megbízott gazdálkodószervezettel (vállalkozóval) kötött szerződés. Kötelezettségvállaló a miniszter által írásban felhatalma- zott személy.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot ke- zelési költség nem terheli.

A szakmai teljesítésigazolással ellátott számla alapján a Költségvetési Fejezeti Osztály intézkedik az átutalásról.

A szakmai teljesítésigazolást a miniszter által ezen fel- adat elvégzésére írásban megbízott személy a megkötött szerződés, és az elvégzett feladatok ismeretében végzi.

Az utalványozásra, ellenjegyzésre és érvényesítésre a számviteli politikában meghatározott személyek jogosultak.

h) PPP-rendszerben épülő börtön

A 2126/2004. (V. 28.) Korm. határozat rendelkezett új büntetés-végrehajtási intézetek létesítéséről, valamint a beruházásokhoz kötődő forrásbevonásról. Ennek értelmében a 2008. évi költségvetésben a szombathelyi és a tiszalöki börtönprojektek bérleti díja került tervezésre.

Az előirányzatok tényleges felhasználása a BvOP-nál történik. A felhasználás érdekében az előirányzatot a fejezet felügyeleti szervi módosítással, előirányzat-átcsoportosítással negyedévente bocsátja a BvOP rendelkezésére. Az előirányzatok felhasználásának havi ütemezéséről, a havi tényleges felhasználásról és a tényleges kifizetések ütemezettől való eltéréséről, annak indokairól a BvOP negyedévente elszámol a Költségvetési Fejezeti Osztály felé.

Az előirányzat átcsoportosításával egyidejűleg az előirányzat feletti rendelkezési jog is átadásra kerül az elsődleges elszámolásra kötelezett költségvetési szerv, a BvOP részére. Az előirányzat felhasználásáért és az arról történő beszámolásért a BvOP vezetője felelős. A fizetési kötelezettség teljesítéséről a szerződő BvOP gondoskodik.

A kötelezettségvállalás, szakmai teljesítésigazolás a megvalósításért felelős BvOP belső szabályozásának megfelelően történik. A BvOP a szakmai teljesítésigazolás alátámasztásához köteles gondoskodni olyan részletes szabályozás kialakításáról, amely biztosítja a szolgáltatási díj kifizetésekhez kapcsolódó egyes – a szerződésben szereplő – feladatok teljesülésének ellenőrzését. A BvOP szabályzatában köteles meghatározni az érintett intézetek tevékenységét is – és erről az intézeteket értesíteni – ami megteremti a BvOP szakmai teljesítésigazolása feltételeit (monitoring), a teljesítések tervezettől való eltérésének alátámasztását.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség nem terheli.

Az utalványozás, az érvényesítés a megvalósításban részt vevő BvOP belső szabályozása alapján történik.

i) MÁK-számlavezetési díjak

Ezen a jogcímen a MÁK által a fejezeti kezelésű előirányzat-felhasználási keretszámlák vezetéséért felszámolt díjak fedezete került megtervezésre.

Az előirányzat felhasználásának elszámolása a MÁK által küldött számlaterhelés alapján történik.

Az utalványozásra, ellenjegyzésre és érvényesítésre a számviteli politikában meghatározott személyek jogosultak.

j) Közrendvédelmi bírság

A bevételi előirányzat a közrend, közbiztonság védelme érdekében

– a közterületek biztonságának javítása érdekében bűnmegelőzési célra, a közterületi biztonság erősítésében

érintett szervezetek együttműködésének javítására, élet- és vagyonvédelmi eszközök, módszerek kialakításának támogatására, a helyi biztonságérzet erősítését célzó beavatkozások megvalósítására, valamint

– az illegális migráció visszaszorítása, kezelése érdekében végzett tevékenység, valamint az érintettek származási országukba való visszatérése elősegítésének támogatására használható fel.

A közrendvédelmi bírság bevételi előirányzatának felhasználását az egyes közrendvédelmi bírságokból befolyó pénzeszszegek felhasználásának céljáról és eljárási szabályairól szóló 208/2008. (VIII. 27.) Korm. rendelet tartalmazza.

Az előirányzat pályázati úton történő felhasználására a pályázatot évente legalább egy alkalommal a Büntetőpolitikai Főosztály írja ki. A pályázati dokumentációt a minisztérium honlapján közzé kell tenni.

A pályázatok befogadásával, a döntés- és a támogatási szerződések előkészítésével, nyilvántartásával, azok végrehajtásának pénzügyi ellenőrzésével kapcsolatos feladatok ellátását a MÁK mint közreműködő szervezet végzi.

A nyertes pályázóval – az Áht. 13/A. §-ában foglaltak szerinti – támogatási szerződés megkötésének előkészítését a Büntetőpolitikai Főosztály a közreműködő szervezet bevonásával végzi. A támogatás odaítéléséről – a bírálóbizottság döntési javaslata ismeretében – a büntetőpolitikai szakállamtitkár dönt. A nyertes pályázóval a miniszter által kötelezettségvállalásra írásban felhatalmazott személy támogatási szerződést köt.

A támogatási szerződések megkötését követően a Fejezeti Költségvetési Osztály intézkedik a támogatásoknak a támogatási szerződésben %-os mértékben meghatározott részletekben történő átutalásáról.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség terheli. A kezelési költség a közreműködő szervezet részére megállapított és átutalt díjat, a bírálóbizottsági tagok – a társtárcák és a minisztérium felügyelete alá tartozó szervek képviselői kivételével – díjazását és a projekt nyomon követését ellátó szakemberek díjazását foglalja magában.

Kötelezettségvállalás a támogatásról szóló döntés – támogatási szerződés – aláírt dokumentuma. Előzetes kötelezettségvállalásnak minősül a pályázat kiírása, amennyiben az nem kerül visszavonásra.

Az utalványozásra, ellenjegyzésre és érvényesítésre a számviteli politikában meghatározott személyek jogosultak.

k) Hozzájárulás a hivatásos állomány kedvezményes nyugellátásához

A támogatási előirányzat technikai jellegű, amelyet a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság, a Nyugdíjbiztosítási Alap, valamint Egészségbiztosítási Alap számlájára kell havi rendszerességgel átutalni. Az utalandó összeget a költségvetési törvény határozza meg.

A támogatási előirányzat átutalásáról a Fejezeti Költségvetési Osztály gondoskodik.

Az utalványozásra, ellenjegyzésre és érvényesítésre a számviteli politikában meghatározott személyek jogosultak.

l) Országos Baleset-megelőzési Bizottság

A bevételi előirányzat az ország közlekedésbiztonsága javításával, a közúti balesetek megelőzésével összefüggő állami feladatok forrásául szolgál. Az előirányzat forrásáról, azok felhasználásáról a közúti közlekedésbiztonság egyes állami feladatainak teljesítéséhez szükséges pénzügyi forrásokról és azok felhasználásának módjáról a 188/1996. (XII. 17.) Korm. rendelet rendelkezik.

Felhasználása a rendelet alapján, a három egymást követő évre szóló akcióprogram alapján kidolgozott éves intézkedési terv alapján történik. Az akcióprogramot a három éves időtartam lejártát megelőző év május 31-ig, az éves intézkedési tervet pedig a tárgyévet megelőző év június 30-ig a közlekedésért felelős miniszter – a jogszabályban meghatározott egyes feladatokra tekintettel a közlekedésrendszert felelős miniszterrel egyetértésben – hagyja jóvá.

Az előirányzatot az ORFK kezeli és az előirányzat jogszerű – intézkedési tervvel egyeztetett – felhasználását negyedévente egyeztetnie kell az Országos Baleset-megelőzési Bizottsággal (OBB).

A kötelezettségvállalás, az érvényesítés, az utalványozás és az ellenjegyzés, továbbá a szakmai teljesítésigazolás az ORFK belső szabályozásában foglaltak alapján történik. A támogatás felhasználása, odaítélésének lebonyolítása, valamint az arról készült beszámoló ellenőrzése az ORFK és az OBB közötti Együttműködési Megállapodás szabályozásának megfelelően történik.

Az országos rendőrfőkapitány a feladatok ellátásához biztosított összegek feletti rendelkezési, kötelezettségvállalási, utalványozási jogot átruházhatja az OBB tisztségviselőinek.

A fejezethez befolyt bevételt a Fejezeti Költségvetési Osztály minden hónap 10-éig átutalja az OBB részére az éves intézkedési tervben jóváhagyott keret erejéig. A folyamatos feladatteljesítés érdekében az éves intézkedési terv aláírását megelőzően az átutalás az OBB által készített és a Fejezeti Költségvetési Osztály részére megküldött, tervezett részletes költségterv alapján történik. Az így kiutalt összeg felhasználására is vonatkoznak az akcióprogramban, illetve az éves intézkedési tervben meghirdetettek. A tervezett bevételt meghaladó forrás további biztosításáról az OBB javaslata alapján az igazságügyi és rendészeti miniszter dönt. A döntésről az OBB 5 napon belül tájékoztatja a Fejezeti Költségvetési Osztályt, amely gondoskodik a pénzüsszegek átutalásáról.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség nem terheli.

A fejezeti kezelésű előirányzat felhasználásáról, az akcióprogram teljesítéséről szóló adatszolgáltatásért és beszámolásáért az ORFK és az OBB felel.

m) Bűnmegelőzéssel összefüggő feladatok támogatása

Az előirányzat célja bűnmegelőzési, büntetőpolitikai hatékonyságvizsgálatok készíttetése, a bűnmegelőzési hazai és nemzetközi gyakorlatok megismerése és terjesztése (rendezvények szervezése, publikációk, kiadványok elkészíttetése, honlap üzemeltetése), kutatások, tanulmányok megrendelése, már bevált bűnmegelőzési gyakorlatok utánkövetése, továbbfejlesztése. Ennek keretében olyan szervek, szervezetek, önkormányzatok, civil szervezetek, alapítványok, egyesületek támogatása is megvalósul, amelyek tevékenységi körükben elősegítik a bűncselekmények elkövetésére ható okok, körülmények csökkentését.

Az előirányzat a fenti tevékenységekhez kapcsolódó kiadásokra és egyedi kérelemre nyújtott támogatásra használható fel.

Az előirányzat felhasználásának, elszámolásának, ellenőrzésének részletes szabályait a 17/2008. (VIII. 27.) IRM rendelet tartalmazza.

Az előirányzat egy része egyedi kérelemre benyújtott támogatásra használható fel. Az egyedi támogatási kérelmet a minisztériumhoz kell benyújtani, melynek elbírálását bírálóbizottság végzi. A támogatásokról az igazságügyi és rendészeti miniszter dönt.

A támogatásban részesített kérelmezővel a büntetőpolitikai szakállamtitkár az Áht. 13/A. §-a szerinti tartalommal támogatási szerződést köt. A támogatás folyósítása – végleges támogatás formájában – a megkötött támogatási szerződésekben foglaltak alapján történik.

Kötelezettségvállalás a támogatásról szóló döntés – támogatási szerződés – aláírt dokumentuma.

Kötelezettséget a miniszter által írásban felhatalmazott személy vállalhat.

Beszámolási kötelezettség a támogatásban részesült szervezetek szerződésben meghatározott vezetőjét terheli.

Az előirányzat másik része a fenti célokhoz kapcsolódó költségek – szakanyag kiadása, rendezvények, konferenciák és kiállítások megrendezése, kutatások megrendelése és támogatása – forrásául szolgál. A tevékenységhez kapcsolódó kiadások tényleges teljesítését a Költségvetési és Gazdasági Főosztály Gazdasági Osztálya végzi. A kifizetett összeg elszámolásáról, megtérítéséről gazdasági vezetői utasítás rendelkezik.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség nem terheli.

A szakmai teljesítés igazolását – a támogatási szerződések, illetve a benyújtott számlák alapján – a miniszter által ezen feladat elvégzésére írásban megbízott személy végzi.

Az utalványozásra, ellenjegyzésre és érvényesítésre a számviteli politikában meghatározott személyek jogosultak.

n) Nemzetközi fizetési kötelezettség

Az előirányzat célja a nemzetközi szervezetekben való részvételhez forrás biztosítása. A törvényi sor tartalmaz valamennyi olyan fizetési kötelezettséget, amely a nem-

zetközi kapcsolatokkal összefüggésben felmerülhet. Pl. tagdíjak finanszírozása [EUROPOL, INTERPOL, Nemzetközi Migrációs Politikát Fejlesztő Központ (ICMPD), Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) és a Délkelet-európai Együttműködési Kezdeményezés (SECI)], Közép-európai Rendőrakadémia működtetésével (KERA), a polgári válságkezeléssel kapcsolatos kiadások finanszírozása, egyéb közösségi politikák keretébe tartozó programok (EK tematikus program a migrációs és menekültügy terén, DAPHNE III., bűnmegelőzési programok, Szolidaritás Keretprogram alapjainak közösségi fellépései stb.) társfinanszírozásának biztosítása, külszolgálatot teljesítő munkavállalók költségei forrásának biztosítása, egyéb konferenciákon való részvétel [pl. Európai Rendőr Akadémia (CEPOL)], az EU Bizottsághoz és az ÁK-hoz kihelyezett gyakornokok költségeinek fedezete.

Az illetékes szakmai szerv felterjesztése alapján – az érintett szakállamtitkár egyetértésével – a Fejezeti Költségvetési Osztály intézkedik az átutalásról, illetve előirányzat-átadásról.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség nem terheli.

Kötelezettségvállalásra a miniszter által ezen feladat elvégzésére írásban felhatalmazott személy jogosult.

A szakmai teljesítésigazolást – a fejezetnél történő felhasználás esetén – a miniszter által ezen feladat elvégzésére írásban megbízott személy végzi a kiállított számla alapján.

A fejezetnél történő felhasználás esetén az utalványozásra, ellenjegyzésre és érvényesítésre a számviteli politikában meghatározott személyek jogosultak. Az előirányzat átadásával megvalósuló felhasználás esetén a kedvezményezett intézmény belső szabályozása alapján történik a kötelezettségvállalás, szakmai teljesítésigazolás, ellenjegyzés, utalványozás és érvényesítés.

o) Az Európai Unió biztonság- és védelempolitikájából az IRM-re háruló fizetési kötelezettségek teljesítése

Az előirányzat célja az európai uniós tagságból eredő kötelezettségek teljesítése, az Európai Unió biztonság- és védelempolitikájából az IRM-re háruló feladatok végrehajtása, valamint a kiemelt külpolitikai célterületként meghatározott Balkán-térség stabilitásának és biztonságának elősegítése.

Az előirányzat forrást biztosít:

- a békefenntartással és a békeműveletekben történő részvétellel kapcsolatos kiadásokra (pl. MFO, EUFOR ALTHEA, EUPM, EUPOL, IPU), a békeműveletek jelenlegi és újonnan vezénylésre kerülő kontingensi személyi állományának kiválasztásával, kiképzésével, a kiképzések végrehajtásához szükséges eszközök beszerzésével, tréningek lebonyolításával, valamint a kontingensekkel történő kapcsolattartás biztosításához szükséges eszközök beszerzése kapcsán felmerülő költségekre,

- nyugat-balkáni EU-polgári válságkezelési műveletekben való részvétel (ezen belül Koszovóban az EU kö-

zös kül- és biztonságpolitikájának végrehajtásában való magyar szerepvállalás) ellátására,

- a Sínai-félszigeten állomásozó Multinacionális Erők és Megfigyelők (MFO) békefenntartó missziójában való magyar részvételtől szóló 82/1995. (VII. 6.) OGY határozatban foglaltak végrehajtása.

Az előirányzat célja továbbá az európai biztonság- és védelempolitika területén jelentkező, a kormányzati stratégiákból, döntésekből, kötelezettségvállalásokból következő, előre nem tervezhető feladatok finanszírozása.

A rendészeti szakállamtitkár jóváhagyása alapján a Fejezeti Költségvetési Osztály intézkedik a szükséges előirányzat-átcsoportosításról az Országos Rendőr-főkapitányság és a Nemzetközi Oktatási Központ (NOK) részére.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség nem terheli.

A kötelezettségvállalás, az érvényesítés, az utalványozás és az ellenjegyzés, továbbá a szakmai teljesítésigazolás az ORFK és a NOK belső szabályozása alapján történik.

p) Az Európai Unió nyugat-balkáni polgári tevékenységében való magyar részvétel

Az előirányzatot év közben a Kormány a 2008. évi központi költségvetés általános tartalékának előirányzatából történő felhasználásról szóló 2026/2008. (III. 4.) Korm. határozattal hagyta jóvá.

Az előirányzat célja az Európai Unió koszovói polgári műveletéhez történő tervezett, maximum 20 fős pótlólagos magyar hozzájárulás kiküldöttei személyi és egyéb költségeinek fedezete.

A rendészeti szakállamtitkár jóváhagyása alapján a Fejezeti Költségvetési Osztály intézkedik a szükséges előirányzat-átcsoportosításról a Nemzetközi Oktatási Központ (NOK) részére.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség nem terheli.

A kötelezettségvállalás, az érvényesítés, az utalványozás és az ellenjegyzés, továbbá a szakmai teljesítésigazolás a NOK belső szabályozása alapján történik.

2. Alapítványok támogatása

Az *Emberi Jogok Magyar Központja Közalapítvány* támogatására biztosított előirányzat célja a közalapítvány létrehozásáról szóló 1083/1995. (IX. 8.) Korm. határozatban meghatározott feladatok támogatása.

A közalapítvány támogatására jóváhagyott előirányzat felhasználása a támogatási szerződés alapján történik.

A közalapítvány részére évente 2 részletben, a támogatási szerződésben meghatározott időpontban történő átutalást a Fejezeti Költségvetési Osztály munkatársa végzi.

A támogatott közalapítvány a juttatott összeg rendeltetésszerű felhasználásáról a támogatási szerződésben foglalt számadás keretében köteles elszámolni. A támogatási szerződésnek tartalmaznia kell mindazon előírásokat,

amelyet az Áht. 13/A. §-a és 15. §-a követelményként előír.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség nem terheli.

A szakmai teljesítésigazolást – az átutalást megelőzően – a Nemzetközi Együttműködési Főosztály miniszter által ezen feladat elvégzésével felhatalmazott munkatársai látják el a támogatási szerződésben meghatározott határidőig beküldött beszámoló, valamint a támogatott által a juttatott támogatás rendeltetésszerű felhasználásáról készített analitikus nyilvántartás alapján. A szakmai teljesítésigazolás előtt meg kell vizsgálni, hogy analitikus nyilvántartásban szereplő kiadási tételek az alapítvány céljával kapcsolatban merültek-e fel. (A szakmai teljesítésigazolás megadását támasztja alá a közalapítvány működésének folyamatosságát bizonyítandó – negyedévente megjelenő – folyóirat is, amelyben az emberi jogi témával összefüggésben tanulmányok, esetjogi összefoglalók, továbbá a strasbourgi ítéletek kerülnek közzétételre.)

Az utalványozásra, ellenjegyzésre és érvényesítésre a számviteli politikában meghatározott személyek jogosultak.

3. Beruházás

a) Közbiztonsági beruházások

Az előirányzat a rendőrség építésberuházási munkáira, ezen belül rendőrségi épületek akadálymentesítéséhez biztosít forrást.

Az előirányzat felhasználásával megvalósuló kiadások teljesítésekor a feladatfinanszírozás szabályait kell alkalmazni az Ámr. VII. fejezet 70–77. §-aiban előírtak szerint.

Az előirányzat felhasználásának engedélyezése céljából az Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) elkészíti a beruházási programban szerepeltetett fejezeti kezelésű előirányzat Alapokmányát, melyet megküld a Fejezeti Költségvetési Osztály részére.

Az Alapokmányon történő kötelezettségvállalásra a miniszter által írásban felhatalmazott személy, ellenjegyzésre a megvalósító intézmény (ORFK) gazdasági vezetője és az általa írásban meghatalmazott személy jogosult. A kötelezettségvállalással egyidejűleg az előirányzat feletti rendelkezési jog átadása és az előirányzat módosítása is megtörténik az elsődleges elszámolásra kötelezett költségvetési szerv (ORFK) részére.

A rendelkezési jog átadásával és az előirányzat módosításával történő beruházások megvalósításáért, finanszírozásáért, a beszámolásért a megvalósító intézmény (ORFK) vezetője felelős.

Éven túli kötelezettségvállalás a jóváhagyott beruházás finanszírozási alapokmány éves ütemezésének és az Ámr.-ben foglalt előírások figyelembevételével történhet.

Az előző évi kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradványok tárgyévi igénybevételének feltétele az Alapokmány benyújtása a MÁK-hoz, valamint a felügyeleti hatáskörű előirányzat-módosítás.

A feladat lezárását követően a fel nem használt előirányzat-maradvány önrevízió keretében az előirányzat-maradvány elszámolása során befizetésre kerül a Pénzügyminisztérium által megjelölt számlára.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség nem terheli.

A kötelezettségvállalás, az érvényesítés, az utalványozás és az ellenjegyzés, továbbá a szakmai teljesítésigazolás az ORFK belső szabályozásában meghatározottak alapján történik.

b) Lakáscélú beruházás

Az előirányzat a fejezet felügyelete alá tartozó intézmények – a büntetés-végrehajtás cím kivételével – dolgozóinak lakásépítéséhez, lakásvásárlásához, lakásfelújításához, lakáskorszerűsítéséhez, lakásbővítéséhez nyújtandó munkáltatói kölcsön forrásul szolgál.

Az előirányzat felhasználására – intézeti keretek mértékére – vonatkozó javaslatot a Rendészeti Igazgatási Főosztály készíti el és a rendészeti szakállamtitkár hagyja jóvá. Az előirányzatot érintően tartalék képzéséről és annak célirányos felhasználásáról a rendészeti szakállamtitkár dönt.

Az előirányzat felhasználásának engedélyezése céljából a Rendészeti Igazgatási Főosztály elkészíti az intézmények részére jóváhagyott kereteknek megfelelően a fejezeti kezelésű előirányzat Alapokmányát, melyet megküld a Fejezeti Költségvetési Osztály részére.

Az Alapokmányon történő kötelezettségvállalásra a miniszter által írásban felhatalmazott személy, ellenjegyzésre a lakástámogatási előirányzatban részesülő intézmény gazdasági vezetője és az általa írásban meghatalmazott személy jogosult. A kötelezettségvállalással egyidejűleg az előirányzat feletti rendelkezési jog átadása és az előirányzat módosítása is megtörténik az elsődleges elszámolásra kötelezett költségvetési szerv részére.

A rendelkezési jog átadásával és előirányzat módosításával történő támogatások rendelkezésre bocsátásáért, finanszírozásáért, beszámolásért a megvalósító intézmény vezetője felelős. Az utalványozás, ellenjegyzés, érvényesítés, szakmai teljesítésigazolás a lakástámogatásban részesülő intézmény belső szabályzásának megfelelően történik.

Az előző évi kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradványok tárgyévi igénybevételének feltétele az Alapokmány benyújtása a MÁK-hoz, valamint a felügyeleti hatáskörű előirányzat-módosítás.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség nem terheli.

A feladat lezárását követően a fel nem használt előirányzat-maradvány önrevízió keretében az előirányzat-maradvány elszámolása során befizetésre kerül a Pénzügyminisztérium által megjelölt számlára.

4. Társadalmi önszerveződések támogatása

Az alábbiakban felsorolt társadalmi önszerveződések részére a jóváhagyott támogatás – végleges támogatásként

történő – rendelkezésre bocsátását a megkötött támogatási szerződések alapján évente 2 részletben, a támogatási szerződésben meghatározott időpontban a Fejezeti Költségvetési Osztály végzi. A kapott támogatásról a támogató szervezet a támogatási szerződésben foglaltak alapján köteles elszámolni. A szakmai teljesítésigazolást a miniszter által erre a feladatra felhatalmazott személyek végzik a támogatási szerződésben foglaltak teljesítését is figyelembe véve.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség nem terheli.

Az utalványozásra, ellenjegyzésre, szakmai teljesítésigazolásra és érvényesítésre a számviteli politikában meghatározott személyek jogosultak.

a) Szabadságharcosokért Közalapítvány

Az előirányzat célja az 1956 előtti politikai üldözöttek és az 1956-os forradalomban és szabadságharcban részt vevők és sérelmet szenvedettek megsegítése.

b) Rendszeti sportszervezetek támogatása

Az előirányzat célja az érintett rendszeti sportszervezetek működésének segítése.

c) Szakszervezetek támogatása

Az előirányzat támogatást nyújt az Igazságügyi és Rendvédelmi Érdekegyeztető Tanácsban tagsági viszsonnyal rendelkező szakszervezetek alapszabályban rögzített feladatainak (érdekvédelem, érdekképviselés, folyamatos működés) végrehajtásához.

d) Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület támogatása

Az előirányzat célja az áldozatvédelmi tevékenységet végző Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület működésének segítése.

e) Országos Polgárőr Szövetség

Az előirányzat célja az Országos Polgárőr Szövetség működésének, feladatellátásának segítése.

f) Nemzedékek Biztonságáért Alapítvány támogatása

Az előirányzat célja a Nemzedékek Biztonságáért Alapítvány tevékenységének támogatása, mellyel az Alapítvány által a belügyi és rendvédelmi társadalmi szervezetekkel együttműködve (a sport, művészet és rendvédelem terén, az esélyegyenlőség jegyében) szervezett programok, és rendezvények támogatása valósul meg.

g) Magyar Jogász Egylet támogatása az V. Európai Jogász Fórum megrendezéséhez

A feladatra eredeti előirányzat nem került jóváhagyásra. Az előirányzatot a felhasználás a 2008. évi központi költségvetés általános tartalékának és céltartalékának előirányzataiból szóló 2004/2008. (I. 24.) Korm. határozat hagyta jóvá.

Az előirányzat célja a 2009. október 1–3-án Budapesten megrendezésre kerülő V. Európai Jogász Fórum megrendezésének finanszírozása.

5. Egyéb közösségi programok

Az előirányzat a Bel- és Igazságügyi Tanács által 2008. évre a „Bűnmegelőzés, a Terrorizmus elleni küzdelem, és a bűnügyi igazságszolgáltatás” keretprogramon belül megvalósítható projektek finanszírozására szolgál.

Fedezetet nyújt továbbá, valamennyi olyan, a minisztérium vagy a fejezet által felügyelt intézmények által megvalósított, az Európai Unió által társfinanszírozott projektek (Átmeneti Támogatás, EK tematikus program a migrációs és menekültügy terén, Szolidaritás Keretprogram alapjainak közösségi fellépései stb.) esetében az önrész finanszírozásához, amelyekről a támogatási döntés a tárgyévén belül született így a költségvetési törvény tervezésekor még nem volt ismert.

Az előirányzat fedezetet nyújt továbbá az Európai Unió Strukturális Alapjaiból támogatott kiemelt projektek bonnyolításához szükséges kiadások előfinanszírozására, valamint az esetlegesen az EU-forrásból nem finanszírozható tételek finanszírozására. (A társadalmi kohézió erősítése bűnmegelőzési és reintegrációs projektekkel, elektronikus céginformációs rendszerek továbbfejlesztése, minőségi jogalkotás megteremtése a közigazgatásban.)

A jóváhagyott költségvetési támogatás terhére, a kedvezményezett igénybejelentése és a felügyeletet ellátó szakállamtitkár vagy a kabinetfőnök döntése alapján vissza nem térítendő támogatás adható.

Az előirányzat felhasználása során figyelemmel kell lenni az Ámr.-ben az azonos célú előirányzatokra (összehangolás alá tartozó) vonatkozó szabályokra.

Kötelezettségvállalás dokumentuma a támogatásról szóló döntés (támogatási szerződés), vállalkozási szerződés, előzetes kötelezettségvállalás a szándéknyilatkozat és a partnerségi nyilatkozat. Kötelezettségvállaló a miniszter által írásban felhatalmazott személy (döntést hozó, illetve más felhatalmazott személy).

Az előirányzathoz finanszírozott projektek esetében a felügyelő szakállamtitkár, a kabinetfőnök vagy a miniszter által erre felhatalmazott személy látja el a döntéshozói feladatokat.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség nem terheli.

A szakmai teljesítés igazolása a szerződésekben, megállapodásokban előírt dokumentumok alapján történik.

Az utalványozásra, ellenjegyzésre, szakmai teljesítésigazolásra és érvényesítésre a számviteli politikában meghatározott személyek jogosultak.

6. Szolidaritási programok

Az előirányzat négy alap előirányzatát foglalja magában.

a) Európai Menekültügyi Alap (EMA)

A 2008. évi EMA a 2000 óta működő EMA I. és EMA II. harmadik fázisa. (Az Alapot létrehozó tanácsi határozat száma 573/2007/EC). Az Alap célja a vonatkozó tanácsi határozat által előírt intézkedések társfinanszírozásával a

tagállami erőfeszítések támogatása és ösztönzése a menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek befogadására és a befogadás körülményeinek viselésére, illetve ezen személyek társadalmi beilleszkedésének elősegítésére, figyelembe véve az érintett közösségi szabályokat. Felhasználható a befogadás körülményeinek javítására irányuló, valamint a menekültügyi eljárással, menekültek integrációjával összefüggő tevékenységek finanszírozására.

b) Integrációs Alap

A 2007/435/EK tanácsi határozat által létrehozott a harmadik országok állampolgárainak beilleszkedését segítő Európai Alap általános célkitűzése a tagállamok erőfeszítéseinek támogatása abban, hogy lehetővé tegyék a különböző gazdasági, társadalmi, kulturális, vallási, nyelvi és etnikai hátterű harmadik országbeli állampolgárok számára a tartózkodási feltételek teljesítését, ezáltal megkönnyítve európai társadalmakba történő beilleszkedésüket. Az Alap elsősorban az újonnan érkezett harmadik országbeli állampolgárokra koncentrál. Ennek előmozdítása céljából az Alap hozzájárul a harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó nemzeti beilleszkedési stratégiáknak a társadalom valamennyi vonatkozásában történő kidolgozásához és végrehajtásához.

c) Visszatérési Alap

A 2007/575/EK tanácsi határozat által létrehozott az Európai Visszatérési Alap (Visszatérési Alap) célja, hogy támogassa a tagállamok által a visszatérés igazgatásának javítása érdekében kifejtett erőfeszítéseit annak minden dimenziójában, az integrált igazgatás elvének alkalmazásával.

d) Külső Határok Alap

Az 574/2007/EK tanácsi határozat által létrehozott Alap célja a **külső határok** ellenőrzése hatékonyságának javítása. Felhasználható a külső határok egységes határőrizeti rendszerének (határforgalom-ellenőrzés, valamint zöldhatár-őrizet) kialakítására, a határforgalmi ellenőrzés hatékony menedzsmentjének kialakítására, a releváns EU-jogszabályok egységes alkalmazására irányuló, valamint a konzuli szolgálatok menedzsmentjének fejlesztésére irányuló tevékenységek finanszírozására.

Az a)–d) pontok szerinti előirányzat felhasználása pályázati formában, igazságügyi és rendészeti miniszteri rendeletben szabályozott eljárásrend alapján történik. Pályáztatás lebonyolítását az érintett szakmai főosztályokkal együttműködve a Támogatás-koordinációs Főosztály végzi.

Az előirányzat felhasználása során figyelemmel kell lenni az Ámr.-ben az azonos célú előirányzatokra (összehangolás alá tartozó) vonatkozó szabályokra is.

Kötelezettségvállalás a támogatásról szóló döntés – támogatási szerződés – aláírt dokumentuma. Előzetes köte-

lezettségvállalásnak minősül a pályázati kiírás, amennyiben az nem kerül visszavonásra.

Az Európai Menekültügyi Alapból, az Integrációs Alapból és a Visszatérési Alapból finanszírozott projektek szakmai felügyeletét a európai uniós jogi szakállamtitkár, a Külső Határok Alapból finanszírozott projektek szakmai felügyeletét a rendészeti szakállamtitkár látja el mint döntéshozó. Kötelezettségvállaló mind az EU-támogatások, mind a hazai társfinanszírozás vonatkozásában a miniszter által írásban felhatalmazott személy (a szakmai felügyeletet ellátó szakállamtitkár).

A kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzője a gazdasági vezető vagy az általa írásban felhatalmazott személy, a szakmai teljesítésigazolást a miniszter által erre a feladatra felhatalmazott személy végzi.

Az előirányzat felhasználása során az előirányzatot kezelési költség terheli. A kezelési költség az Ellenőrzési Hatósági feladatot ellátó szerv részére megállapított díjat foglalja magában.

A szakmai teljesítés igazolása a szerződésekben, megállapodásokban előírt dokumentumok alapján történik. A szakmai teljesítés igazolását a miniszter által erre írásban felhatalmazott személy látja el.

Utalványozásra, az utalványozás ellenjegyzésére és az érvényesítésre a számviteli politikában meghatározott személyek jogosultak.

7. Fejezeti tartalék

a) Fejezeti általános tartalék

Az előirányzat a 2008. év során felmerülő, de előre nem tervezhető, rendkívüli kiadásokhoz, a pénzügyi gazdálkodásban esetlegesen kialakuló működési problémák mérsekléséhez biztosít forrást.

b) Fejezeti egyensúlyi tartalék

Az előirányzat kormánydöntés alapján mind a teljes intézményi kört, mind a fejezeti kezelésű előirányzatokat érintően, azok költségvetése terhére került megtervezésre.

Az előirányzat a Kormány engedélyével, az általa meghatározott célra használható fel a kiadások alakulására és a bevételek várható teljesítésére figyelemmel.

A benyújtott igények alapján – a rendelkezésre álló előirányzatok terhére – az előirányzat felhasználásáról a gazdasági vezető – a miniszter előzetes egyetértésével – jogosult dönteni.

8. Ellenőrzés

A fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználását, elszámolását az IRM Belső Ellenőrzési Osztálya a munkatervében és a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint ellenőrzi.

Tájékoztatók

Személyügyi hírek

Az igazságügyi és rendészeti miniszter

dr. Bognár László rendőr alezredest az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Rendészeti Igazgatási Főosztályára főosztályvezető-helyettesnek berendelte;

dr. Hadászi Gabriellát az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Hatósági Főosztály Hatósági Osztályán osztályvezetőnek,

Kotán Attilát az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Közpolitikai és Közigazgatás-fejlesztési Főosztályán főosztályvezetőnek,

dr. Nagy Andreát az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Hatósági Főosztály Kegyelemi Osztályán osztályvezetőnek,

Sárosi Csabát az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Koordinációs és Belső Fejlesztési Főosztály Ügykezelési Osztályán osztályvezetőnek,

Ungi Noémit az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Hatósági Főosztályán főosztályvezető-helyettesnek megbízta.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium rendészeti államtitkára

Csomor Lászlónét az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium rendészeti államtitkári titkárságára köztisztviselőnek kinevezte.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium kabinetfőnöke

Bajor Anikó Katalint az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Miniszteri Kabinet Sajtó- és Kommunikációs Osztályára munkavállalónak kinevezte.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium koordinációs szakállamtitkára

dr. Hanvay Dávidot az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Koordinációs és Belső Fejlesztési Főosztály Feladatszervezési és Minőségbiztosítási Osztályára köztisztviselőnek kinevezte.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium civilisztikai és igazságügyi szakállamtitkára

dr. Rácz Andrást az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Igazságügyi Kodifikációs és Szolgáltatási Főosztály Jogi Képviselési Osztályára köztisztviselőnek kinevezte.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium közjogi szakállamtitkára

dr. Bodnár Esztert az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Hatósági Eljárási és Kodifikációs Főosztály Közigazgatási Szolgáltatási Kodifikációs Osztályára,

dr. Csapó Emesét az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Hatósági Eljárási és Kodifikációs Főosztály Hatósági Eljárási Kodifikációs Osztályára,

dr. Németh Zoltánt az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Hatósági Eljárási és Kodifikációs Főosztály Közigazgatási Szolgáltatási Kodifikációs Osztályára,

Vető Mariettát az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Hatósági Eljárási és Kodifikációs Főosztályára köztisztviselőnek kinevezte.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium európai uniós jogi szakállamtitkára

dr. Fliegh Andreát az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Nemzetközi Együttműködési Főosztály Nemzetközi Büntetőjogi Osztályára köztisztviselőnek,

Kanyó Péternét az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Európai Unió Jogi Főosztályára ügykezelőnek kinevezte.

Közzszolgálati jogviszonya megszűnt

végleges közigazgatási áthelyezéssel

Garancz Jánosnének, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Költségvetési és Gazdasági Főosztály Fejezeti Költségvetési Osztály köztisztviselőjének,

dr. Jókúti Andrásnak, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Európai Unió Jogi Főosztály Fogyasztóvédelmi, Szerzői Jogi és Iparjogvédelmi Kodifikációs Osztály köztisztviselőjének;

közös megegyezéssel

dr. Gárdos Péternek, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Hatósági Eljárási és Szolgáltatási Kodifikációs Főosztály Hatósági Eljárási Kodifikációs Osztály osztályvezetőjének,

dr. Havas Lórántnak, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Bel- és Igazságügyi Együttműködési és Migrációs Főosztály Rendőri és Büntető-igazságszolgáltatási Együttműködési Osztály köztisztviselőjének,

dr. Kátó Kamillának, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Nemzetközi Együttműködési Főosztály Nemzetközi Büntetőjogi Osztály köztisztviselőjének;

berendelés megszüntetésével

dr. Kővári Elvira rendőr századosnak, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Rendészeti Kodifikációs Főosztály Szolgálati Jogi Kodifikációs Osztály kiemelt főmunkatársának.

Pályázati felhívások

A Pécsi Köjegyzői Kamara elnöksége pályázatot hirdet a móri székhelyű közjegyzői állás betöltésére

A közjegyzői állásra azok pályázhatnak, akik a közjegyzőkről szóló módosított 1991. évi XLI. törvényben előírt személyi és tárgyi feltételeknek megfelelnek.

Közjegyzővé az nevezhető ki, aki:

1. magyar állampolgár,
2. büntetlen előéletű,
3. választójoggal rendelkezik,
4. egyetemi jogi végzettséggel rendelkezik,
5. a jogi szakvizsgát letette,
6. legalább háromévi közjegyző-helyettesi gyakorlatot igazol, (amelynek megfelel legalább hároméves bírói, ügyészi, ügyvédi, jogtanácsosi vagy közjegyzői gyakorlat),
7. akivel szemben a módosított Ktv. 7. §-ában meghatározott összeférhetlenségi ok nem áll fenn, illetőleg amennyiben fennáll, vállalja, hogy kinevezése esetén azt az eskütel időpontjáig megszünteti,
8. aki vállalja, hogy kinevezésekor, majd ezt követően ötévente – az esedékességtől számított 30 napon belül – vagyonynyilatkozatot tesz.

A pályázatot a Pécsi Köjegyzői Kamara címére: 7622 Pécs, Vasvári Pál u. 2. I. emelet [telefon/fax: (72) 325-406, (72) 316-015] kell benyújtani.

Pályázatbeadási határidő:

2008. december 31.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. a kinevezési feltételek fennállását igazoló okiratok hiteles másolatát,

2. a kinevezés esetére vállalt, az összeférhetlenség megszüntetésére vonatkozó nyilatkozatot (Ktv. 17. §),

3. annak igazolását, hogy adó- és társadalombiztosítási tartozása nincs,

4. kézzel írott szakmai önéletrajzot.

Késedelmesen benyújtott és hiányos pályázatokat a Pécsi Köjegyzői Kamara figyelmen kívül hagy a pályázat elbírálása során.

A Magyar Köztársaság igazságügyi és rendészeti minisztere pályázatot hirdet a Rendőrtiszti Főiskola rektori beosztásának betöltésére

Az állás betölthető a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 96. § (6) bekezdésében, a katonai és rendvédelmi felsőoktatási intézmények vezetőinek, oktatóinak és hallgatóinak jogállásáról szóló 1996. évi XLV. törvény 10/A. §-ában, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 45. § (1) bekezdésében és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 23. § (2) bekezdésében foglaltak alapján

A vezetői kinevezés határozott időre 2009. augusztus 1-jétől négy évre létesül, amely egy alkalommal meghosszabbítható.

A pályázóval szemben támasztott követelmények:

- magyar állampolgárság, büntetlen előélet, 65 év alatti életkor;
- egyetemi és állami felsőfokú rendvédelmi szakmai végzettség;
- doktori (PhD) vagy magasabb tudományos fokozat;
- legalább egy idegen nyelvből „C” típusú, középfokú (vagy azzal egyenértékű) nyelvvizsga megléte;
- foglalkoztatását tekintve teljes munkaidejű, határozatlan időre szóló egyetemi tanári vagy főiskolai tanári kinevezés;
- a szakképesítés megszerzésétől számított legalább 10 éves szakmai gyakorlat;
- idegen nyelven is képes előadás tartására;
- magas színvonalú (hazai és nemzetközi publikációkkal alátámasztott) tudományos tevékenység;
- a katonai és rendvédelmi felsőoktatási intézmények vezetőinek, oktatóinak és hallgatóinak jogállásáról szóló 1996. évi XLV. törvény 3. § (2) vagy (3) bekezdésében írt feltételek megléte, illetve az ott írtak tudomásulvétele.

A rektor feladatai:

- a főiskola képviselőjének ellátása;
- a személyzeti munka irányítása;
- az intézmény rendelkezésére álló költségvetési előirányzatok, vagyon és más források feletti – jogszabály szerinti – rendelkezés;
- az intézmény fejlesztésére és korszerűsítésére vonatkozó koncepciók kialakítása, az erre irányuló munka szervezése és összefogása;
- a főiskola képzési, tudományos kutatási, igazgatási és gazdasági tevékenységének irányítása és ellenőrzése;
- a tanszékek, az oktatási, tudományos kutatási és más szervezeti egységek munkájának összehangolása;
- a főiskolán folytatott személyiségformálás, a tanórakon kívüli nevelőmunka irányítása, az intézményben folyó nevelési és képzési tevékenységek irányítása;
- az oktatói munka koordinálása;
- kapcsolattartás a hazai és külföldi – a főiskola képzési profiljának megfelelő – felsőoktatási intézményekkel, kutatóhelyekkel;
- a főiskola Szervezeti és Működési Szabályzatában foglalt feladat- és hatáskör gyakorlása.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó nevét, munkahelyét és beosztását (hivatásos állományú esetén a rendfokozatát), valamint munkaköri besorolását;
- tudományos fokozatát;
- eddigi vezetői és szakmai munkájának részletes leírását, ezen belül:
 - = oktatási és tudományos munkájának részletes ismertetését,
 - = tudományos, illetőleg szakmai szervezetekben végzett tevékenységét,
 - = fontosabb tanulmányútjait;
- a főiskola vezetésére, fejlesztésére, valamint azok megvalósítására vonatkozó elképzeléseit;
- nyilatkozatát fennálló foglalkoztatási jogviszonyairól, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyairól, azok tartalmáról és időbeni behatároltságáról.

A pályázathoz mellékelni kell:

- a pályázó önéletrajzát és részletes szakmai életrajzát;
- az egyetemi végzettségét és szakképzettségét, tudományos fokozatát, egyetemi vagy főiskolai tanári kinevezését és idegennyelv-ismeretét tanúsító okiratok hiteles másolatait;
- fontosabb tudományos publikációk jegyzékét;
- hozzájáruló nyilatkozatát arról, hogy pályázati anyagát a Rendőrtiszti Főiskola bizottságai és testületei megismerhetik.

A pályázat benyújtásának határideje:

2009. január 31.

A pályázatot a Rendőrtiszti Főiskola Személyügyi Osztályán (1121 Budapest, Farkasvölgyi út 12.; postacím: 1525 Budapest, Pf. 27) egy példányban kell benyújtani.

A pályázónak a véleményezést megelőzően – a főiskola szenátusa részére a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXIII. törvény 27. § (8) bekezdés j) pontjában biztosított jog gyakorlása érdekében – a főiskola szenátusa előtt ismertetnie kell programját.

A pályázat elbírálásának határideje: 2009. április 15.

(A rektori beosztás 2009. augusztus 1-jétől tölthető be.)

A pályázattal kapcsolatos egyéb információk megismerhetők a Rendőrtiszti Főiskola Személyügyi Osztályán Kenyeres András rendőrségi főtanácsos osztályvezetőnél a 392-3517-es vagy a 19-105-ös (rendészeti) telefonszámon.

**A Magyar Köztársaság
igazságügyi és rendészeti minisztere
a Rendőrtiszti Főiskola állományában
pályázatot hirdet**

**az Alkotmányjogi és Közigazgatási Jogi Tanszék,
valamint a Büntetőjogi és Kriminológiai Tanszék
állományában 1-1 fő egyetemi tanári munkakör
betöltésére**

Az állás betölthető: a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXIII. törvény 88. § (1) bekezdése figyelembevételével – a katonai és rendvédelmi felsőoktatási intézmények vezetőinek, oktatóinak és hallgatóinak jogállásáról szóló 1996. évi XLV. törvény 4. § (2) bekezdésében foglaltak alapján.

A kinevezések határozatlan időre létesülnek.

A pályázóval szemben támasztott követelmények:

- egyetemi és állami felsőfokú rendvédelmi szakmai végzettség;
- foglalkoztatását tekintve teljes munkaidejű, határozatlan időre szóló főiskolai tanári kinevezés;
- habilitált doktori fokozattal rendelkezés;
- legalább egy idegen nyelvből „C” típusú, középfokú (vagy azzal egyenértékű) nyelvvizsga megléte;
- a szakképesítés megszerzésétől számított legalább 10 éves szakmai gyakorlat;
- gyakorlati tapasztalatok a rendvédelmi oktatásban;
- habilitált tudományága mértékadó hazai és nemzetközi körei előtt ismert és elismert magas színvonalú (hazai és nemzetközi publikációkkal alátámasztott) tudományos tevékenység;

- alkalmas a doktori képzésben részt vevők, a tanársegédek tanulmányi tudományos munkájának vezetésére;
- legalább egy idegen nyelven képes előadás megtartására;
- az 1996. évi XLV. törvény 3. § (2) vagy (3) bekezdésében írt feltételek megléte, illetve az ott írtak tudomásulvétele;
- annak vállalása, hogy munkáját főállásban látja el.

Az egyetemi tanár feladata:

- a tanszéken oktatott tantárgyak ismerete, azok magas szintű oktatása és tudományterületük művelése;
- kutatások folytatása;
- a tanszéken oktatott tantárgyakhoz tananyagok, tankönyvek, jegyzetek írása;
- rendszeres publikációs tevékenység;
- a hallgatók, illetve a beosztottak tanulmányi, illetve tudományos tevékenységének vezetése;
- a tanszék által oktatott tudományterületek nemzetközi összehasonlításra képes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó nevét, munkahelyét és beosztását (hivatásos állományú esetén a rendfokozatát), valamint munkaköri besorolását;
- tudományos fokozatát;
- eddigi szakmai munkájának részletes leírását, ezen belül:
 - = oktatási és tudományos munkájának részletes ismertetését,
 - = tudományos, illetőleg szakmai szervezetekben végzett tevékenységét,
 - = fontosabb tanulmányútjait;
- nyilatkozatát fennálló foglalkoztatási jogviszonyairól, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyairól, azok tartalmáról és időbeni behatároltságáról.

A pályázathoz mellékelni kell:

- a pályázó önéletrajzát és részletes szakmai életrajzát;
- az egyetemi végzettségét és szakképzettségét, tudományos fokozatát, habilitációt, idegennyelv-ismeretét és főiskolai tanári kinevezését tanúsító okiratok hiteles másolatait;
- fontosabb tudományos publikációk jegyzékét;
- hozzájáruló nyilatkozatot arról, hogy pályázati anyagát a Rendőrtiszti Főiskola bizottságai és testületei megismerhetik.

A pályázat benyújtásának határideje: *a megjelenéstől számított 30. nap.*

A pályázatot a Rendőrtiszti Főiskola Személyügyi Osztályán (1121 Budapest, Farkasvölgyi út 12.; postacím: 1525 Budapest, Pf. 27) egy példányban kell benyújtani.

A pályázónak a véleményezést megelőzően – a főiskola szenátusa részére a felsőoktatásról szóló 2005. évi

CXXXIX. törvény 27. § (8) bekezdés j) pontjában biztosított jog gyakorlása érdekében – a főiskola szenátusa előtt ismertetnie kell programját.

A pályázat (szenátusi) elbírálásának határideje: 2009. április 15.

A pályázattal kapcsolatos egyéb információk megismerhetők a Rendőrtiszti Főiskola Személyügyi Osztályán Kenyeres András rendőrségi főtanácsos osztályvezetőnél a 392-3517-es vagy a 19-105-ös (rendészeti) telefonszámon.

**A Magyar Köztársaság
igazságügyi és rendészeti minisztere
a Rendőrtiszti Főiskola állományában
pályázatot hirdet
a Bűnügyi és Gazdaságvédelmi Tanszék
állományában
1 fő főiskolai tanár munkakör betöltésére**

Az állás betölthető a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény. 88. § (1) bekezdése figyelembevételével – a katonai és rendvédelmi felsőoktatási intézmények vezetőinek, oktatóinak és hallgatóinak jogállásáról szóló 1996. évi XLV. tv. 4. § (2) bekezdésében foglaltak alapján.

A kinevezés határozatlan időre létesül.

A pályázókkal szemben támasztott követelmények:

- egyetemi és állami felsőfokú rendvédelmi szakmai végzettség;
- doktori (PhD) vagy magasabb tudományos fokozat;
- legalább egy idegen nyelvből „C” típusú, középfokú (vagy azzal egyenértékű) nyelvvizsga megléte;
- a szakképesítés megszerzésétől számított legalább 10 éves szakmai gyakorlat;
- gyakorlati tapasztalatok a rendvédelmi oktatásban;
- alkalmas a hallgatók, a doktori képzésben részt vevők, a tanársegédek tanulmányi, tudományos, illetve művészeti munkájának vezetésére;
- legalább egy idegen nyelven képes előadás megtartására;
- az 1996. évi XLV. törvény 3. § (2) vagy (3) bekezdésében írt feltételek megléte, illetve az ott írtak tudomásulvétele;
- annak vállalása, hogy munkáját főállásban látja el.

A főiskolai tanár feladata:

- a tanszéken oktatott tantárgyak ismerete, azok magas szintű oktatása és tudományterületük művelése;
- kutatások folytatása;

- a tanszéken oktatott tantárgyakhoz tananyagok, tan-
könyvek, jegyzetek írása;
- rendszeres publikációs tevékenység;
- alkalmasság a hallgatók, illetve a beosztottak tanul-
mányi, illetve tudományos tevékenységének vezetésére;
- a tanszék által oktatott tudományterületek nemzet-
közi összehasonlításra képes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó nevét, munkahelyét és beosztását;
- tudományos fokozatát;
- eddigi szakmai munkájának részletes leírását, ezen
belül:
 - = oktatási és tudományos munkájának részletes is-
mertetését,
 - = tudományos, illetőleg szakmai szervezetekben
végzett tevékenységét,
 - = fontosabb tanulmányútjait;
- nyilatkozatát fennálló foglalkoztatási jogviszonyai-
ról, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyairól, azok
tartalmáról és időbeni behatároltságáról.

A pályázathoz mellékelni kell:

- a pályázó önéletrajzát és részletes szakmai életrajzát;
- az egyetemi végzettségét és szakképzettségét, tudo-
mányos fokozatát, idegennyelv-ismeretét tanúsító okira-
tok hiteles másolatait;
- fontosabb tudományos publikációk jegyzékét;
- hozzájáruló nyilatkozatot arról, hogy pályázati anya-
gát a Rendőrtiszti Főiskola bizottságai és testületei megis-
merhetik.

A pályázat benyújtásának határideje: *a megjelenéstől
számított 30. nap.*

A pályázatot a Rendőrtiszti Főiskola Személyügyi Osz-
tályán (1121 Budapest, Farkasvölgyi út 12.; postacím:
1525 Budapest, Pf. 27) egy példányban kell benyújtani.

A pályázónak a véleményezést megelőzően – a főiskola
szénátusa részére a felsőoktatásról szóló 2005. évi
CXIII. törvény 27. § (8) bekezdés j) pontjában biztosít-
ott jog gyakorlása érdekében – a főiskola szénátusa előtt
ismertetnie kell programját.

A pályázat (szénátusi) elbírálásának határideje: 2009.
április 15.

A pályázattal kapcsolatos egyéb információk megis-
merhetők a Rendőrtiszti Főiskola Személyügyi Osztályán
Kenyeres András rendőrségi főtanácsos osztályvezetőnél
a 392-3517-es vagy a 19-105-ös (rendészeti) telefon-
számon.

Ügyészségi igazolvány érvénytelenítése

Pápai Istvánné ajkai városi ügyészségi írnok 120541.
sorszámú ügyészségi szolgálati igazolványa elveszett.
Az igazolványt a Legfőbb Ügyészség Személyügyi, To-
vábbképzési és Igazgatási Főosztálya érvénytelenítette.

KÖZLÖNY

§

**A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó
megjelentette**

Kondorosi Ferenc–Uttó György–Visegrády Antal

A bírói etika és a tisztességes eljárás

című könyvét

A könyvhöz előszót dr. Lomnici Zoltán, a Legfelsőbb Bíróság, illetve az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnöke írt, melyben a következő szavakkal ajánlja a kötetet:

„Az olvasó kezébe olyan könyv (tankönyv, szakmai háttéranyag) kerül, amely tudományos igényességgel és a gyakorlati alkalmazhatóság szándékával mutatja be a bírói etika szakmai-morális alapjait. A kötet jelentős nemzetközi kitekintést nyújt, amikor más országok gyakorlatának, szabályozásának feltárását is vállalja.

A tapasztalt és a tárgykör nemzetközi összefüggéseit is jól ismerő szerzők – helyeselhető módon – abból indultak ki, hogy a bírák etikus magatartása és eljárása az eljárások részvevői – a peres felek, a vádló, a védő, a jogi képviselő, a büntetőügyekben a vádlott – számára garanciális jelentőségű, mert megteremti/megadja az eljárás minőségét is.

A szerzők a bírói etika érvényesülését is vizsgálták a peres eljárás másik minőségi követelményének, a fair eljárás igényének megvalósulásával összefüggésben.

A tisztességes eljárás napjainkban nemzetközi jogi, alkotmányos és morális követelményt is jelent, amelynek tartalma az Emberi Jogok Európai Bírósága és – egyre inkább – az Európai Bíróság esetjogából ismerhető meg. A kötet számos jogeset bemutatásával szolgálja a hazai jogi kultúra színvonalának emelését, a tiszta, demokratikus közállapotok, a bírák és a bíróságok tekintélye megóvását.

A könyv fontos tananyag a bírák, ügyészek, ügyvédek számára, de különös haszonnal forgathatják gyakorló politikusok, a tudományos élet képviselői, a média munkatársai és mindenki, aki felelősséget érez a hazai jogállam, a jogrend minőségéért.”

A kötet 184 oldal terjedelmű, ára **3381 forint** áfával.

Példányonként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internet-címen.

MEGRENDELÉS

Megrendelem

Kondorosi Ferenc–Uttó György–Visegrády Antal

A bírói etika és a tisztességes eljárás

című, 184 oldal terjedelmű kiadványt (ára: **3381 forint** áfával) példányban, és kérem, juttassák el alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés:

.....

cégszerű aláírás

**A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó
megjelentette**

Dr. Bócz Endre

KRIMINALISZTIKA A TÁRGYALÓTEREMBEN

című könyvét

A kriminalisztika ma már az egyetemek jogi karain kötelező tantárgy, de a tematika, amely szerint tanítják, egyetemenként változó. Mindenütt közös jellemző azonban, hogy a tananyag alapvetően a bűnügyi nyomozás kriminalisztikájához igazodik, mondhatni, a Rendőrtiszti Főiskola kriminalisztikai tananyagának rövidített és egyszerűsített kivonata. A hagyományos jogi pályákon – bíró, ügyész, ügyvéd – működő jogász számára azonban csaknem feleslegesnek mondható sok olyasmi, aminek a készségszerű ismerete egy nyomozó számára szinte létfontosságú, ugyanakkor létfontosságú sok olyan dolog, amit hasznos ugyan, de nem feltétlenül szükséges egy nyomozónak tudnia. Máshová esnek a hangsúlyok a nyomozásnál, és máshová a hagyományos jogászai pályák gyakorlásának terepén, a bírósági eljárásban. Más szempontok vezérlik a jogalkalmazót annak függvényében is, hogy milyen eljárási funkciót lát el.

Ez a könyv több évtizedes jogalkalmazói gyakorlat és a kriminalisztika oktatásában évek hosszú során kifejtett tevékenység tapasztalatait összegzi. Haszonnal forgathatják ügyvédjelöltek, bírósági és ügyészségi fogalmazók, de bizonyára találhatnak benne újszerű ismereteket már gyakorlottabb jogászok is. A bizonyítás kriminalisztikai indíttatású elmélete, a büntetőeljárási kényszerintézkedések feltételeinek kriminalisztikai szemléletű értelmezése, a perbeszédtek szerkesztésével, érvelési rendszerével foglalkozó gyakorlatias fejtegetések még azok számára is adhatnak új ötleteket, akik már rendelkeznek némi gyakorlattal.

A kötet 164 oldal terjedelmű, ára **4305 forint** áfával.

Példányonként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELÉS

Megrendelem

Dr. Bócz Endre

KRIMINALISZTIKA A TÁRGYALÓTEREMBEN

című, 164 oldal terjedelmű kiadványt (ára: **4305 Ft** áfával) példányban, és kérem, juttassák el alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó
megjelentette

R. C. van Caenegem

Bevezetés a nyugati alkotmányjogba

című kötetét

Caenegem professzor művének lefordítása mellett számos érv szól. Nemcsak az, hogy az európai jogtörténész-társadalom egybehangzó véleménye szerint a legjobb, a legszellemesebb feldolgozása a témának; olyan munka, amely a nyugati gondolkodásnak az államfejlődés, az alkotmány és a jog viszonyrendszeréről az egyik legteljesebb szintézise. Ugyanis az 5. századtól – terminus a quo – további 15 századon át – terminus ad quem – a jelenkorig terjedő európai világ nagy összehasonlító foglalatja a kötet.

A „három Európa kísérletből” ebben a terjedelmes idődimenzióban kettő részletes analízissel szerepel. Az Első Európa (5–9. század) a 9. században bomlott fel, majd a politikai megszakítottságból 1100 körül újjáéledt. A Fürstenstaat, a familiaritáson alapuló „nemzetállamokhoz”, majd a monarchia az abszolút és a felvilágosult változataival a modern állam formációihoz vezetett. Ennek gyümölcset pedig a 19. századi liberális, alkotmányos, parlamentáris állam tovább nemesítette. S ez a szuverén nemzetállam – Második Európa – mindmáig a legfontosabb nagy társadalmi egységgé debütált.

A Harmadik Európa kísérlet, a jelenkori Európai Unió sajátosan szerepel a műben. Részben példák sokaságával illusztrálja a szerző az alkotmányos, jogi értékek kötelező továbbélési igényét, részben pedig ezek meghaladásaként a szupranacionális intézmények létrehozásának szükségességét hangsúlyozza. Ám itt is a bölcsesség, a tudósi kétely, a mértéktartás jellemzi. Egyes történeti párhuzamai apropójára a jellemző kutatási habitussal, viszontkérdésekkel él. Így például mit is kezdhünk az Európai Közösséggel? Hiszen „az EK éppen olyan meghökkentő dolgokkal tud szolgálni nekünk, mint a német ancien régime Puffendorfnak”. Avagy másutt D. Lasok és Bridge értékelésére hivatkozik, miszerint az „EU alkotmányos struktúrája még mindig a spekuláció szférájába tartozik”. Az új Harmadik Európa kísérlet igazi dilemmája a jóléti állam és a gondoskodó állam közötti választási alternatíva. A Rechtsstaat-Verfassungsstaat milyen formációvá történő alakítása a jelenkor nagy államelméleti projektje. Az új európai intézményrendszer létrehozásakor arra kell törekedni, hogy az EU mint sui generis intézmény az emberi jogokat valóban realizáló, azokat egyenlően kiterjesztő, emberibb társadalomként funkcionáljon.

Az új generáció kihívása éppen ennek a kérdésnek a megoldása. A „Bologna típusú”, kétfokozatú képzés ugyan a feladat-végrehajtó értelmiségi típust favorizálja, de a mesterfokozatú képzésben lehetőséget teremt a problémamegoldó készség fejlesztésére is. E monográfia magyar nyelvű változata a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatás-tudományi Karának mesterszakos hallgatói részére született egyik tananyag.

A kötet 448 oldal terjedelmű, ára **3990 forint** áfával.

Példányonként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a

Bevezetés a nyugati alkotmányjogba

című, 448 oldal terjedelmű kiadványt (ára: **3990 forint** áfával) példányban, és kérem, juttassák el alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Ügyműködő neve, telefonszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó

gondozásában megjelent a

BŰNÜGYI SZEMLE

– a jogalkalmazók folyóirata

Az utóbbi időben megnövekedett az igény a büntető jogalkalmazási kérdések – nyomozati eljárások, bírósági döntések – korrekt, szakszerű és időszerű közvetítésére, esetleg kritikájára, új jogintézmények bemutatására, a gyakorlat során felmerülő problémái megoldására.

A negyedévente megjelenő szakfolyóirat elsősorban a büntető jogalkalmazás aktuális kérdéseivel foglalkozik, így egyaránt érinti az anyagi büntetőjogot, a büntető eljárásjogot, a büntetés-végrehajtási jogot, valamint az igazságügyi szakértői tevékenységet is. Feltárja a mindennapi jogalkalmazás szempontjából jelentőséggel bíró problémákat aktuális események, bírósági döntések közlésével. Ezen túlmenően a hazai jogalkalmazás szempontjából releváns nemzetközi és európai jogi aktusok elemzésének is megjelenést kíván biztosítani. A folyóiratban helyet kapnak a bűnügyi tudományokkal foglalkozó elméleti tanulmányok is.

Egy példány ára: **3255 Ft.**

A 2009. évi éves előfizetés díja: **12 600 Ft.**

MEGRENDELÉS

Megrendelem a BŰNÜGYI SZEMLE című szakfolyóirat 2009. évi számait példányban.

Az előfizetési díj: 12 600 Ft/év áfával.

A megrendeléseket a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62., Pf. 357) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 318-6668.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, község, irányítószám):

Utca, házszám:

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen. Ára: 3255 Ft áfával.

Keltezés:

.....
előfizető neve és cégszerű aláírás

Tisztelt Előfizetők!

***Tájékoztatjuk Önöket, hogy 2009. január 1-jétől
a hivatalos lapok megjelenítése az alábbiak szerint változik***

A Magyar Közlöny és a mellékletét képező Hivatalos Értesítő tartalma újabb rovatokkal bővül

Magyar Közlöny

- I. Az Alkotmány és annak módosításai
- II. Törvények
- III. Kormányrendeletek
- IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei
- V. A Kormány tagjainak rendeletei
- VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései
- VII. Jogegységi határozatok
- VIII. Az Országos Választási Bizottság állásfoglalásai
- IX. Határozatok Tára

Hivatalos Értesítő

- I. Egységes szerkezetű jogi aktusok
- II. Statisztikai közlemények
- III. Utasítások, jogi iránymutatások
- IV. Állásfoglalások
- V. Személyügyi hírek
- VI. Alapító okiratok
- VII. Pályázati felhívások
- VIII. Közlemények
- IX. Hirdetmények (a Cégek Közlöny, az Európai Unió Hivatalos Lapja, a Közbeszerzési Értesítő és a Bírósági Határozatok figyelése, illetve a tartalomjegyzékek közzététele)

Havonta a kiadó DVD-formátumban tematizált jogszabálygyűjteményeket biztosít az előfizetőknek.
A jogszabálygyűjtemények árát az előfizetési díj tartalmazza.

2009. január 1-jétől

- a **Belügyi Közlöny** tartalmazza a jövőben a *Sport Értesítőt*, a *Turisztikai Értesítőt* és az *Önkormányzati Közlönyt*,
- a *Szociális Közlöny* és a *Munkaügyi Közlöny* – összevonást követően – januártól **Szociális és Munkaügyi Közlöny** néven, egy lapként jelenik meg,
- az *Oktatási Közlöny* és a *Kulturális Közlöny* előfizetői a jövőben az **Oktatási és Kulturális Közlönyben** találhatják meg a számukra fontos információkat,
- az *Egészségbiztosítási Közlöny* az **Egészségügyi Közlönybe** integrálódik, az érdeklődők a jövőben az Egészségügyi Közlönyből tájékozódhatnak az ez idáig két lapban közölt információkról.

Budapest, 2008. október 15.

Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2009. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel). Értesítjük továbbá Önöket, hogy 2009. január 1-jétől – az Eitv. összevonásra vonatkozó rendelkezéseit figyelembe véve – egyes lapoknál is változásokra kell számítani. Kérjük, hogy az esetleges módosítást (cím- és példányszámváltozás) szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be. Készpénzes befizetés kizárólag a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó ügyfélszolgálatán (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2009. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	151 452 Ft/év	Szociális és Munkaügyi Közlöny	39 564 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	27 972 Ft/év	Oktatási és Kulturális Közlöny	31 500 Ft/év
Belügyi Közlöny	39 564 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	45 108 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	39 564 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	9 324 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	27 468 Ft/év	L'udové noviny	7 308 Ft/év
		Neue Zeitung	7 056 Ft/év

A MAGYAR HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2009. évi éves előfizetési díjai

(Áraink a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	97 200 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	351 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	171 600 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	459 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	216 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	780 000 Ft

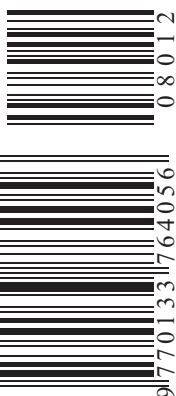
AZ EU-JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

Az Európai Unió Jogszabályai gyűjteményének 2009. évi éves előfizetési díja

(Áraink a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	86 400 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	312 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	156 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	408 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	192 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	708 000 Ft

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2008-as évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően. Ár: 18 480 Ft + áfa.

Szerkesztésért felelős: Laborcné dr. Balogh Éva

Kiadja: Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó (1085 Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu).

Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó a Fama ZRt. közreműködésével.

Telefon: 235-4554, 266-9290/240, 241 mellék.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746,

e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen,

1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357.

Terjesztés: tel.: 317-9999, 266-9290/245 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti

Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu).

2008. évi éves előfizetési díj: 18 900 Ft áfával, féléves előfizetési díj: 9450 Ft áfával, egy példány ára: 1680 Ft áfával.

HU ISSN 0133-7645

08.2699 – Nyomja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.